

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

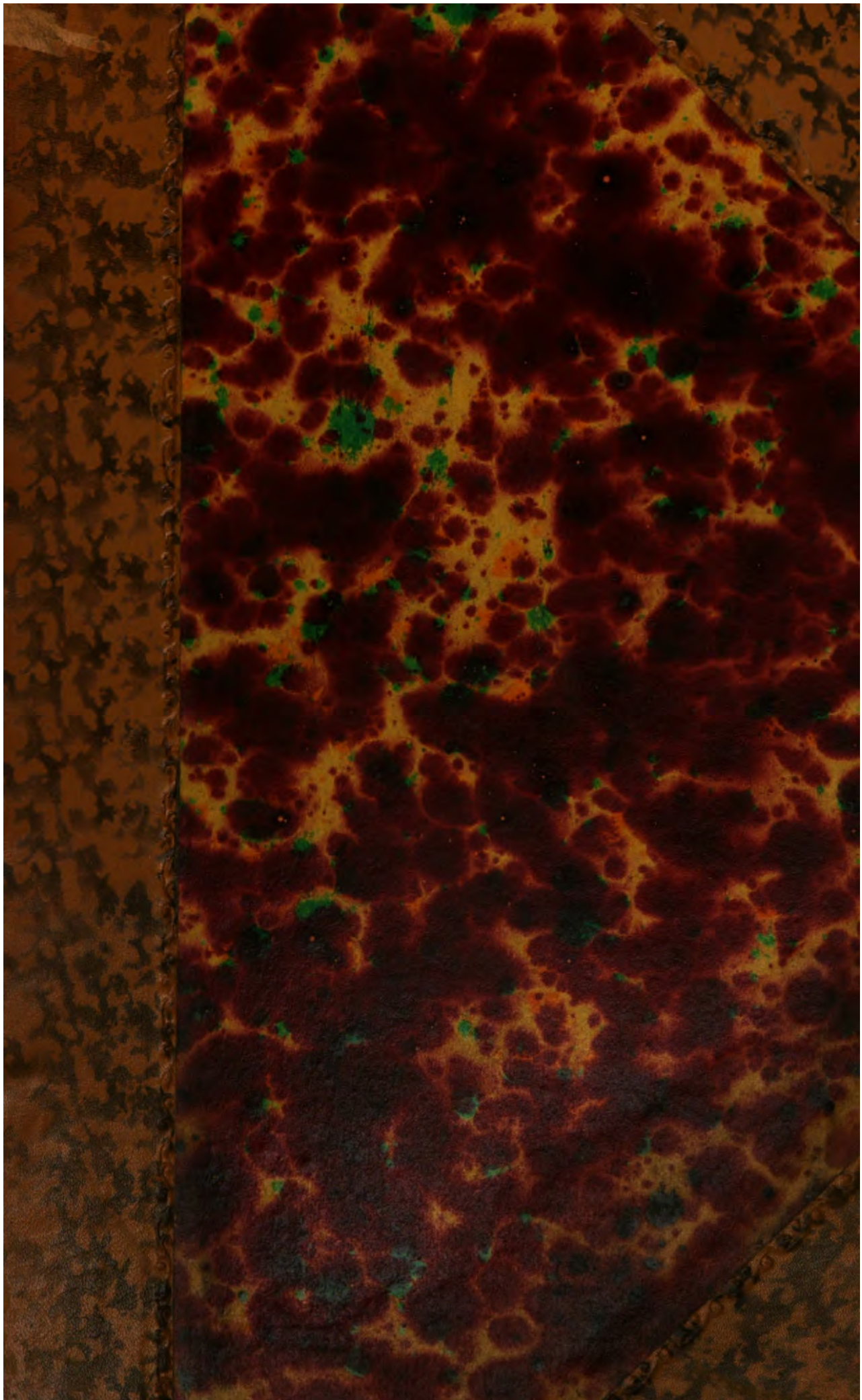
This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

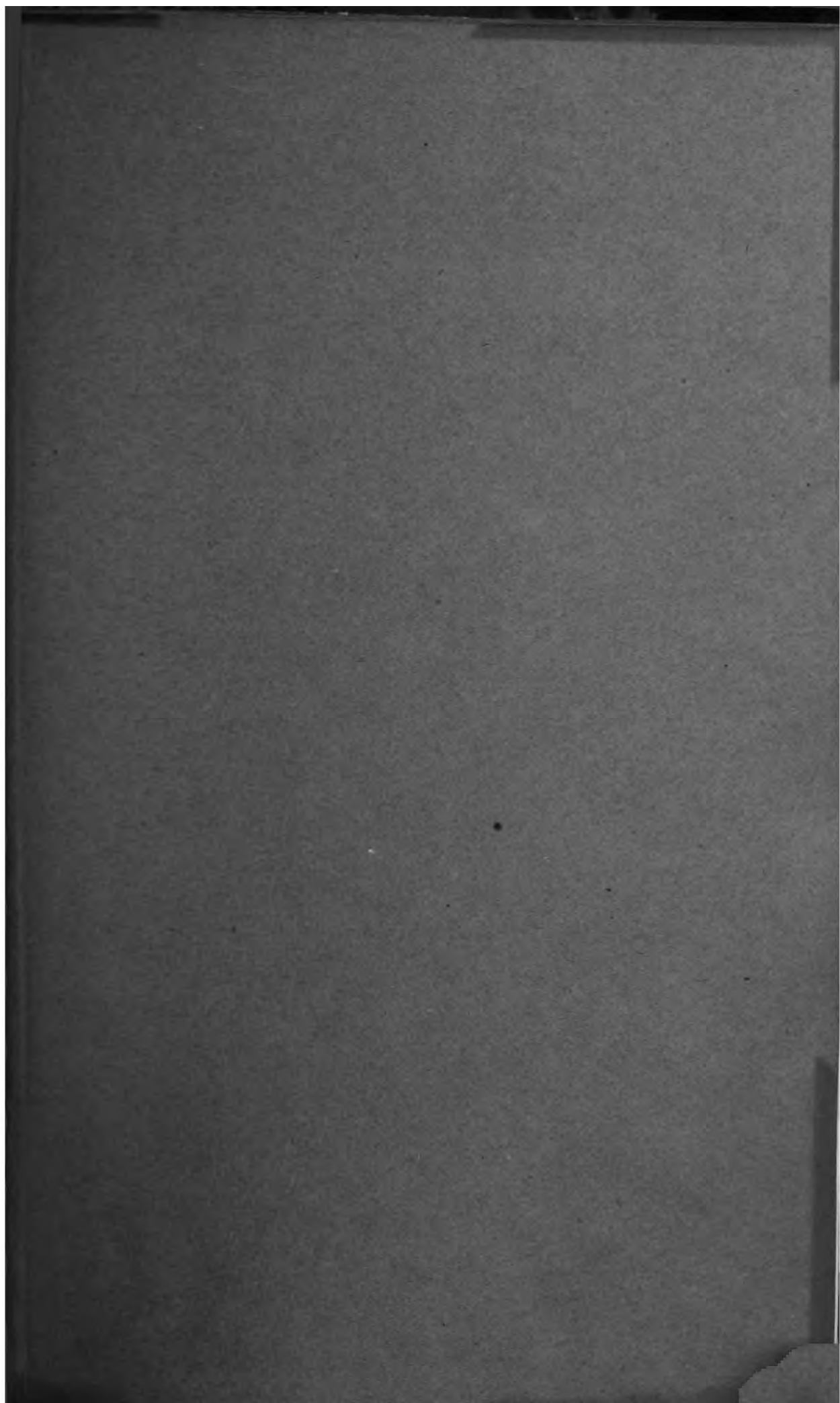

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

107. b. 14

3

Oehlenschlägers
Poetiske Skrifter.

Udgivne

af

F. L. Liebenberg.

Femte Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedcommissionair: L. H. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1858.

Erst bei J. G. Schulz.

Oehlenschlägers
Tragiske Dramaer.

Udgivne

af

F. L. Liebenberg.

Tredie Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

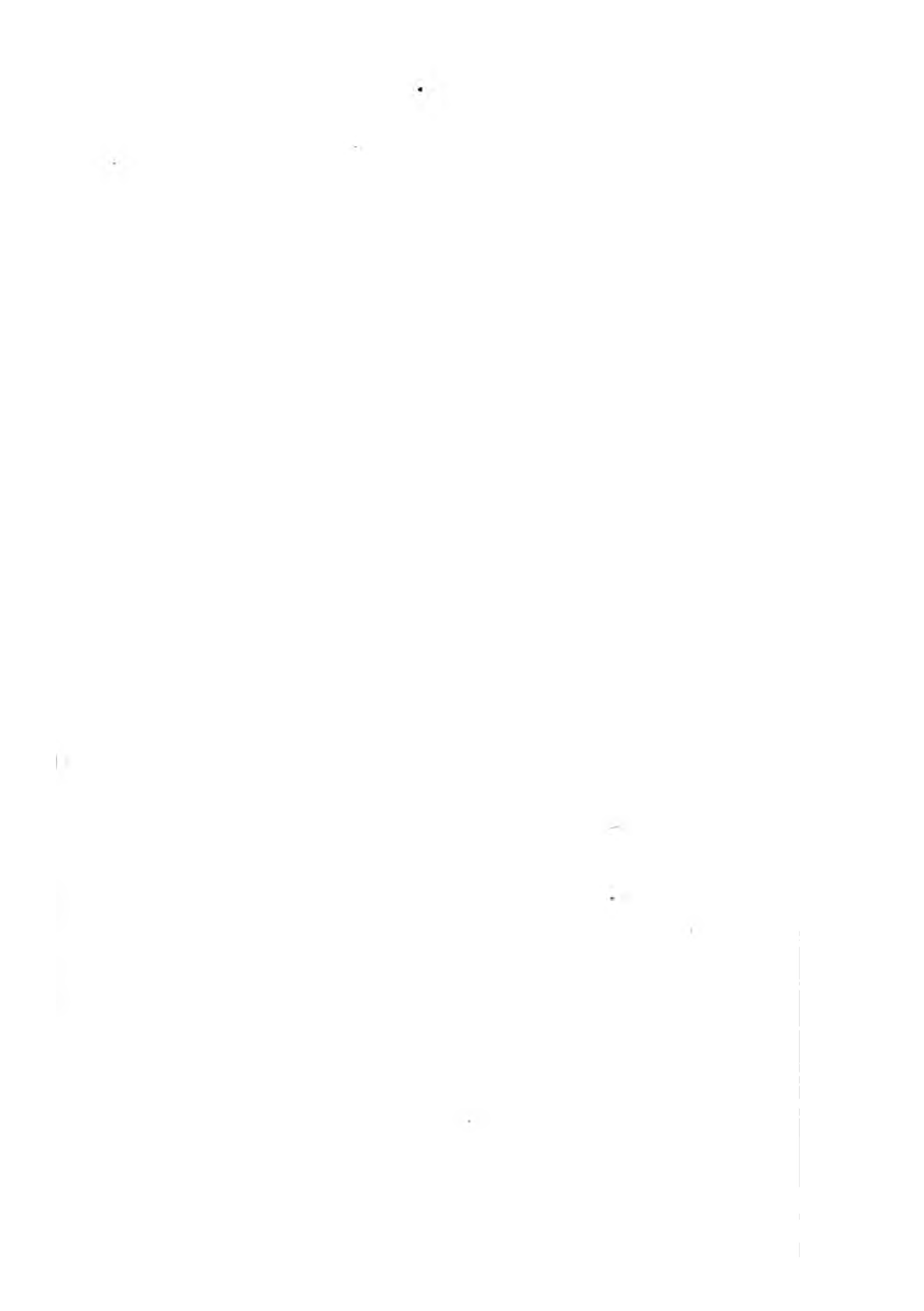
Hovedcommissionair: L. h. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1858.

Trykt hos J. G. Schulz.

Indhold.

Correggio	Sibe. 1.
Stærkødder	157.

Dramatische Digte.

Tragische Dramaer.

Tredie Deel.

Rettelser.

- Side 129, Linie 14 (og det tilsvarende Sted i Varianterne): skal
du læs: Du skal
- 155, — 22, i nogle Exemplarer: for seent, for seent læs:
for seent, for seent —
-

Correggio.

Tragoedie.

Prolog.

Et Skuespil fremstilles eder her:
Ei nordisk, ingen Daad af Kæmpelivet,
Hvor Krigerkraft og fieldent Heltemod
Fremspirer under Luur- og Skjoldeklang;
Ei stolten Kiærlighed til Fædrelandet,
Som synker høi, og jubler i sin Død;
Ei Elskovs søde, sværmeriske Brand
I Kamp mod andre Forhold, andre Pligter.
En stille Fredens Blomst udvikler sig:
From Kiærlighed til Kunst, Religion,
Skøn Mennekelighed, og fielden Evne.
Tillader Kunstneren, at han engang
Fremstiller eder Træk af Kunstnerlivet!
Thi ikke gaaer den høie Melpomene
Med Hielm bestandig, som sin Søster Pallas:
Hellig Begeistnings dunkelrøde Druer
Nedtynger hendes Lokker; Dolken skiules
Af linnet Klædemon. Hvor Livet blomstrer,
I Freden som i Krigen, er hun med,
Og sætter kold den skionne Stræben Grændser.

Troer altsaa ei at see et dagligt Dptrin,
 En stille, sygelig Huusfaderdød,
 Fordi ei Helten gaaer i blanken Harnisk,
 Fordi han dræbes ei af Dolk og Sværd.
 Ei Brynien selv, men Brystet under Brynien,
 Ei Dolken, men den Arm, som styrer den,
 Er tragisk. Huuslig sidder Utropos
 Bed Rokken, som en gammel, kraftløs Qvinde,
 Dog frygteligt hun klipper med sin Sax.

Her gaaer en fielden Genius til Grunde,
 Aflokker eders Taarer, eders Agt
 Og Kiærlighed. Her seer J Kunstneren
 Ei i sit Bærl, men i sit Liv: hans Stræben,
 Medtvingelser af Armod, Had og Uvind,
 Miskiendelse, Beundring, Roes — og Død.
 Men, som hver ædel, ægtetragisk Helt,
 Han seirer i sin Død, og hvad J see,
 Er hans Forklaring, Transfiguration,
 J det han kaster af sig Støvets Byrde.

Tilgiv da Skialden, om et Dieblif
 Han lod sig lokke til det skionne Syden!
 Thi som den stærke Dyds, den dybe Biisdoms
 Saftgrønne Sundhedsurter vore bedst
 Om Mimers Brønd i Nordens Middagsol,
 Saa bygger atter Kunstens hulde Musa
 Sit Tempel helst i Laurbærtræets Skygge,
 Og klækker Blomster frem, der evig funkle
 Som Stierner paa Udødeligheds Himmel.

Ei ganske ny kan eder Kunsten være,
 Ei ganske selsom maa den fiendne Agt,
 Beundring for en Maler tykkes eder.
 Grindrer eder dem, I selv har tabt:
 Lad Navnet Poulsen, Juel og Abildgaard,
 Og hiint, Europas Under, Danmarks Stolthed:
 Lad Navnet Thorvaldsen begeistre eder
 Til høit at føle for en Musers Yndling,
 Hvis stille Birken blev Nationens Tre.
 Correggio var selv en Longobard.
 Uskyldig er den hulde Phantastie,
 Der knytter Kiærlighed til Kunstneren
 Med Kiærlighed til Fædreland; og gavnlig,
 Hvis den forstærker Følelsen for ham.

Saa skuer gierne da det blide Spil,
 Og lad den stille Melpomene her
 Med Kunstens Attribut: Palet og Pensel,
 Med Meisel og med Vaterpas dig røre;
 Som hun har rørt dig før i blanken Brynie,
 Med Hielm om Jæsen, og med Skiold og Sværd.

En virksom Borgerfreds maa det fornøie
 At skue Fredens lykkelige Dyder.
 Thi ei blot den er Helt og værd en Krands,
 Som lærer os med Værdighed at døe;
 Men ogsaa den, som lærer os at leve.

Personerne.

Antonio Allegri, Maler.

Maria, hans Kone.

Giovanni, deres Søn.

Mikel Angelo, } berømte Kunstnere.
Giulio Romano, }

Ottavio, en Adelsmand fra Parma.

Ricordano, en Adelsmand fra Florens.

Coelestina, hans Datter.

Silvestro, en Eremit.

Battista, Giestgiver.

frands, hans Søn.

Valentino, Nicolo og flere Rovere.

Lauretta, en Bondepige.

Et Bud.

En Opvarter.

Første Handling.

En Plads i Byen Correggio; paa hoire Haand et Giestgiverhuus, paa venstre Haand Antonios lille Bolig med et aabent Skuut, hvorunder han sidder og maler. Hans Kone sidder for ham; den lille Giovanni staaer ved hendes Side med en Agnusdei-Stav i Haand. I Baggrunden Skov.

Antonio.

Staa stille, Dreng! Nu er jeg færdig strax,
Saa kan du atter løbe.

Giovanni.

Fiære Fader!

Dg er Giovanni der i Maleriet
Snart ogsaa færdig?

Antonio.

Ja.

Giovanni.

Dg Moder?

Antonio.

Med.

Giovanni.

Men, fiære Moder! du er jo Maria,
Jeg er Giovanni, og min Fader maler

Dø af livagtig, som vi er; men hvor
Er da det lille, deilige Barn Jesus,
Som du paa Skjodet har i Faders Billed?

Maria.

Han er i Himlen.

Giovanni.

Dg hvor kan da Fader
Saae ham at see?

Maria.

Han forestiller sig
Ham i sin Siæl saa smuk som muligt.

Giovanni.

Thi

Det var det smukkeste af alle Børn.

Maria.

Ja vist!

Antonio.

Maria! læg din runde Arm
Om Drengens Skulder.

Giovanni.

Fader! bliver jeg
En Maler, lig'som du, naar jeg er stor?

Antonio.

Nu, det vil vise sig; hvis du er flittig.

Giovanni.

O, jeg vil være flittig, Faer!

Silvestro

kommer ud af Skoven, han nærmer sig umærkelig, og staaer
nu bag Antonios Stol, betragtede Billedet.

Hvor skönt!

Giovanni til Eremiten.

Faer siger, jeg skal ogsaa være Maler,
Naar jeg bliver større.

Antonio

bliver Eremiten vaer, og staaer op.

Af, ærværdige Broder!

Silvestro.

O, lad jer ei forstyrre ved jert Arbeid!
Farverne tørres.

Antonio.

Nei, for denne Gang
Maa dette være nok, min Fader! Drengen
Udholder heller ei at staae saa længe;
Det unge Blod, det maa bevæge sig.

Silvestro.

Der er igjen et herligt Billed færdigt.

Antonio.

Jeg har desuden malt endnu et andet
Til eders lille Hytte.

Silvestro.

Virkelig?

Nei, har J tænkt paa mig?

Antonio.

Den lille Table
Er færdig alt. Jeg gav jer helst den store;
Men jeg er nødt at sælge den for Penge.
Vi maae jo leve.

Silvestro.

Kiære Mester Anton!

Jeg takker eder. Dette skønne Billed
Var alt for godt til mig, og jeg behøver

Det heller ei; mit store Billed er
 Naturen i min Eggeskov; der skuer
 Min Siæl de Himmelske. Til Borgen maa
 J bringe eders Billed, eller Kirken.
 Hvem Letfind og Forsængelighed fra
 Naturen fiernet har, den kan kun nærme
 Naturen sig igien ved Kunstens Haand.

Antonio.

Troer J, vor Kunst besidder sliq en Magt?

Silvestro.

Kunst er den skønne Bro Regnbuen, som
 Forbinder Jorden med den hvalte Himmel.

Antonio.

Det gjør Religionen.

Silvestro.

Den staaer rodfast
 Usynlig som Cherub, og hæver høit
 Det lette Farvespil paa sine Binger.

Antonio.

Ja, ja! J maa vel falde det et Spil.
 Nu skal jeg hente Billedet.

Han gaaer.

Silvestro

vender sig hurtig til Maria, naar han er borte.

Maria!

Hvorledes staaer det med Antonios Sundhed?

Maria.

Af, Gud! J seer, hvor bleg han er.

Silvestro.

Nu, det

Bil Intet sige. Vængst dig ei, mit Barn!

Tre Maaneder er det jo nu dog, siden
han havde det besynderlige Banheld,
Blodstyrningen?

Maria.

Ja, fromme Fader!
Silvestro.

Har

Du siden mærket Noget?

Maria.

Nei.

Silvestro.

Nu, seer du?

Det lille Saar har lægt sig af sig selv.
Bær uden Frygt! det kan ei være farligt.
Han er jo ung og karst, af god Natur.
Han er, som alle Kunstnere, lidt heftig;
Den Ild, som varmer, brænder undertiden.
Dog griber aldrig ham hans Lidenskab
Med et Uhyres skarpe Drnekfløer;
Den ruller let, et Blus igiennem Lufsten,
Og slukkes af sig selv. Kun rolig maa
han være, mild og munter, og det er han.

Maria.

Han er for blid og mild for denne Verden.
Af, han er, som hans Kunst, et venligt Skær,
Som Luftens mindste Skyer kan fordunkle.
Erværdige Fader! jeg beholder ham
Ei længe — nei, det føler dette Hierte.

Silvestro.

Maria! Barn! hvad er nu det for Griller?
Du græder?

Maria.

Jeg beholder ham ei længe.
 Hans Higen stræber mægtigt bort fra Jorden;
 En graalig Dunst er ifkun Livet ham,
 Hvori det evige Lys sig farvet bryder.

Silvestro.

Dg elsker han dig ei?

Maria.

Han elsker mig.

Silvestro.

Dg elsker han dit Barn?

Maria.

Ja, som en Fader.

Silvestro.

Dg elsker han ei alt Elskværdigt?

Maria.

Jo,

Det gjør han vist.

Silvestro mild.

Nu, saa lad af at græde!

Stol paa din Gud, og haab! Med denne Higen
 Fra Jorden har det endnu altid Tid.
 En Kunstner elsker Jorden; thi han elsker,
 Som et elskværdigt Barn, det Sandselige.
 Han stræber ofte vel, saa fiæf som Ornen,
 At stige over Fjeld og Sky til Himlen,
 Men ei dog ud af denne varme Luft,
 Solstraalens Bad, den lette Elyphes Næring.
 Det ligger i Naturen; Livet maa
 Jo elske Livet. Først den solvgraa Alder
 Seer uden Gysen i det øde Dyb.

Maria.

Han kommer.

Silvestro.

Rad ham ikke see dig græde!

Hun gaaer ind.

Antonio

med et Maleri.

Ærværdige Fader! der har J et Billed.

Silvestro.

Af, en bodefærdig, hellig Magdalena!

Antonio.

Hun ilte til den dunkle Skov, som J;
 Dog ei en dydig Olding, mæt af Verden,
 Der søgte Gensomhed af hellig Attraa:
 En syndig Pige, der med Angst og Anger
 Til Skoven flygted, liig en bange Hind,
 For der at sikkes for Forfølgelsen.
 Dog tykkes mig det velgiort af en Qvinde,
 At reise sig igien, naar hun er siunken;
 Der gives saa af Mænd, som det formaae.
 Saa kan hun ogsaa gierne som en Helgen
 Staae os for Dine, tænker jeg. Og da hun
 Bar skøn og blomstrende, saa har jeg her
 Afmalet hende, som en from Gudinde
 For Skovbetragtningen, som jer Gudinde.
 Nu, tag til Takke da!

Silvestro

ryster smilende paa Hovedet.

J Kunstnere

Kan aldrig reent affige Hedenskabet;
 Gudinde! min Gudinde!

Antonio.

Nu, Gudinde

Dg Helgen, kommer det ei ud paa eet?
Hvad Godt er, bringer Held; alt Held er Godt.

Silvestro.

Nu, hvis det saa er meent! — Et herligt Billed!
Den dunkelgrønne Skov, de gule Løkker,
Den hvide Hud, det mørkblaa Klædebon,
Det Ungdomsfyldige og Dødninghov'det,
Det Qvindlige og denne store Bog!
Med megen Kunst har J forenet her
Det Stridige til venlig Harmonie.

Antonio.

Det glæder mig, i Fald J er tilfreds.

Silvestro.

Ja, det skal hænge ved min lille Hytte.
Der skal den skønne Morgen-, Aftenrøde
Under min Morgen- og min Aftenandagt
Bestraale hende klart. Gud lønne jer!
Jeg kan det ei; jeg er en fattig Gubbe.
Dog — tag til Takke, Anton! tag de Urter!
De ere sunde, kraftige; deres Saft
Husvaler Brystet med en qvægsom Drif.
Tag dem! drif dem hver Morgen og hver Aften,
Naar Solen hæver sig, og naar den daler,
Dg naar jeg knæler for det skønne Billed.
Min Bøn, og Saften, og jer egen gode
Natur skal snart helbrede jer, vil Gud.

Antonio.

Åh, med min Sygdom er det længst forbi.

Dog Tak, som byder! thi den varme Drif
Om Morgnen vederqvæger mig.

Silvestro.

Farvel!

Antonio.

Dog, bi et Dieblif! Lad mig end een Gang
Betragte dette Billede. Mig synes,
At det har faaet en Plet.

Han betragter det med Nærighed.

Nei — jeg tog feil.

Det er heel reent og klart. Saa! der! Guds Fred!

Silvestro.

Guds Fred! jeg takker eder af mit Hierte.

Han gaaer.

Den lille Giovanni har under foregaaende Optrin hentet sig
et Stykke Kridt, og staaer nu og tegner Mænd paa
Naboens Plankeværk.

Antonio.

Det gjør mig altid ondt, naar jeg maa skilles
Fra mine Billeder. Man bliver daglig
Alt meer fortrolig med den kiære Gienstand.
Det er et Barn, et Foster af vor Aand.
En Digter har det godt; han kan bestandig
Beholde sine Børn i Nærheden.
En Maler er en fattig Fader, som
Maa sende dem ud i den vide Verden;
Der maae de siden sørge for sig selv.
Med hvad gjør Drengen der? Han maler Fresco
Paa Naboens Plankeværk. Lad være, Barn!
Han har jo tidt nok strengt forbudet det. —

Du taabelige Dreng! hvor kan du gjøre
Et saadant Been?

Giovanni visker ud, og gjør det om.

See saa! Nu blev det bedre!

Han hjælper ham.

Ha ha! det er et morsomt Stykke Karl.
Giv ham paa Hov'det en høipullet Hue!

Giovanni

hopper af Glæde.

Ja, og en Sabel, Fader! og en Sabel.

Antonio.

Ja vist.

Giovanni.

O, maa jeg gjøre Sabeln selv?

Antonio.

Ret lang og krum!

Battista

kommer ud af sin Dor, og bliver det vaer.

Der staaer, Gud straffe mig!

Det gamle Menneske ret som et Barn
Dg hjælper Bogen at tilsole Bæggen,
I Stedet for at straffe ham derfor.

Raaber:

Antonio! hører I?

Antonio forlegen.

Mester Battista!

Battista.

Hvad Dævlen! ridser I mig ogsaa Bæggen?

Antonio.

Tilgiv, min kære Nabo! Jeg har ofte
Forbudet Drengen det.

Battista.

Forbudet det?

Og hjælper ham dog selv!

Antonio.

Han tegnede

Mig Benet paa den gamle Høvidsmand

Alt for urimeligt. Bliv ikke vred!

Hvad skader det, den gamle Knebelbart

Staaer der paa Bæggen, som en trofast Skildvagt?

Han skræmmer eder Tyvene fra Huset.

Battista.

Fra Huset skræmmer I mig neppe Tyven.

Lad Blankeværket staae! jeg raaer jer det.

Hvis I vil selv ei tugte eders Dreng,

Godt, saa vil jeg.

Antonio.

Nu, tag det ei saa nær!

Hvor kan den lille Dreng fortørne eder?

Hvad Noget vorde skal i Verden, maa

Udvikle sig i Tide. Driften stikker

I Bogen, Lysten driver, han maa male.

Saa styrer den mindste Velling aldrig Bandet;

Saa prøver Fugleungen strax sin Binge.

Dem lokker Luften, Bandet; Farven ham.

Battista.

Aa, Narreri! Har nogentid I seet

Min Frands saa søle Bæggen til? Det var

Et velopdraget, stille Barn; nu blier der

I Rom en herlig Maler af ham.

Antonio.

Troer I?

Battista heftig.

Der blier en herlig Maler af ham, ja!
 En dannet Kunstner, som bestandig maler
 Kun efter Regler, efter Videnskab.
 Naar han har udlært hos sin Mester, sender
 Jeg ham til Rafael; han gjør ham færdig.

Antonio.

J atten Aar er Rafael alt død.

Battista.

Saa lever andre Folk, som ei er døde!
 Jeg sparer Intet paa ham, jeg har Grunker,
 Og da det dog engang er Mode nu,
 At man skal male, skal han ogsaa male.
 Jeg sparer Intet paa ham, kjober Pensler
 Og Farver til ham, Blyantspen, Palet,
 Og hvad han vil. Thi Intet er saa flaut,
 Som Fattigdom, der fuske vil i Kunst.

Antonio.

Især naar det er Fattigdom i Aanden.

Battista.

Hvad mener J? Hvad vil J sige dermed?

Antonio.

Troer J, at Penselskæftet selv kan male?
 Træklofsen blier ei Maler, tro J mig!

Battista.

Min Grand's blier Maler, jer til Trods, ei blot
 En Landsbymaler, der kun maler saa
 Hvad Dagen giver; tværtimod —

Antonio.

Hvad Ratten?

Det kan jeg med.

Battista.

Af, eders Mesterstykke!

Deri er ingen Menneskeforstand;

Der lyser Baret jo, som en Sancthans=Drum.

Antonio.

Forsynd jer ikkun ei! Hvad taler I

Om Menneskeforstand? Hvis I vil fatte

Det Himmelske, maa Himlen jer begejstre.

Battista.

Tilfaldt gjør I jer endnu til en Helgen.

Antonio.

Jeg er en fattig Mand, har lært mig selv

Paa egen Haand; jeg sammenligner mig

Bist ei med de Uødkelige, som

Forherlige vor Jord med deres Bærker.

Jeg kiender deres Bærker ei engang.

Dog at Naturen ogsaa mig til Kunstner

Har dannet, at jeg ingen Haan fortjener,

Det troer jeg, og er ei den Gneiste,

Som dette troer.

Battista.

Fordi mangt selle Skrog

Med alt for store Summer undertiden

Afskøbte jer det Farvekluderi?

Antonio.

Battista! nu, I er Giestgiver — Bravo!

I er en dygtig Kok — Bravissimo!

En dygtig Kok bør holdes høit i Ære.

I har bespiist mig og min stakkels Hustru,

Vi er jer end den lille Summe skyldig —

Taalmodighed! jeg sælger snart mit Billed.

Lad det ei sætte jer i vrangent Lune!
 Hvis eders Søn ei duer just til Maler,
 Kan han jo være duelig til Andet.
 Hvermand i Verden kan ei male selv;
 Der maa og gives Folk, som laer sig male.
 Vær ei fortrædelig; giv mig endnu
 I Dag, i Morgen det Nødvendige!
 Jeg skal betale Alt i Dvermorgen.

Battista.

Slet Intet faaer I, før I har betalt.

Antonio.

Nu, tigge kan jeg ei; saa maae vi sulte.

Opvarteren

fommer med et Brev til Battista.

Et Brev fra Rom.

Gaaer.

Battista.

Fra Mester Lucas, fra
 Min Frandses Lærer? Ha, nu skal I see!
 Det klinger i en ganske anden Tone.

Antonio.

Er det det første Brev, han skriver eder?

Battista.

Det første; men det bliver ei det sidste.

Antonio.

Han er bekiendt for en retskaffen Mand
 Og for en duelig og vakker Kunstner.
 Vel, skal vi vedde: Mester Lucas har
 De samme Tanker om jer Søn, som jeg?

Battista.

Hvad?

Antonio.

Skal vi vedde? om — et Middagsmaaltid?

Battista.

Og naar nu J har tabt, hvad faaer da jeg?

Antonio.

Saa hører jer mit nye Billed til.

Battista.

Det der?

Antonio.

Mit Billed mod et Maaltid Mad:

Lucas har sagt, Frands duer ei til Maler.

Battista.

J er en daarlig, en letsindig Mand.

Beklag jer ei bagefter, naar J taber!

Antonio.

Bist ikke! Bedde vi?

Han rækker ham Haand.

Battista.

Vel, lad saa være!

Et Haandtag er nødvendigt ei derpaa.

Ben taer kun Ben i Haand.

Antonio.

Jeg er saa lidt

Jer Fiende, som den gode Frands er Maler.

Battista.

Det skal J see.

Antonio.

Saa læs!

Battista

brøder Brevet, og læser:

„Tag eders Søn

Tilbage! han er ikke skabt til Kunstner,
 I spilder ifkun Pengene paa ham —"

Han holder inde af Harmen.

Antonio.

Nu, seer I? Juskieren kan undertiden
 Dog ogsaa giette rigtigt. — I er opbragt?
 Tak Gud, at eders Søn er falden i
 En brav Mand's Hænder, som fra ham ei stjaeler
 Den gyldne Tid, ei Pengene fra jer!
 Tag eders Frands tilbage, lad ham gaae jer
 Til Haande i jert Vertskab; det er bedre,
 Og bringer jer langt mere Fordeel ind.
 Farvel saa længe! Glem ei Beddemaalet!
 Jeg maaned ei, hvis mig ei Nøden maaned.

Han gaaer.

Battista alene.

„Tag eders Søn tilbage! han —“ Fordømt!
 Og denne Skurk kroer sig og triumpherer,
 Og jeg bestæmmet staaer, en fattig Synder!
 Ha, vidste jeg en Leilighed til Hevn!
 Der staaer mit skønne Huus, der staaer hans Hytte,
 Og ingen Fremmed tager ind til mig,
 Som ei besøger den Glendige,
 For at betragte ret hans Juskerier,
 Og taler meer om ham paa andre Steder
 End —

Ottavio kommer ud af Giestgivergaarden.

Battista.

Tys! der er Ottavio. Nu munter!
 Han er en Hader af Alvorligheden.

Ottavio.

God Dag, Battista! Hvad? er du bedrøvet?
Hvad har du der? En Sikkerhedsbillet?
Ei! har din Ekionne givet dig en Kurv?

Battista.

Ei mig, min Herre! men min Søn.

Ottavio.

Ei! ei!

Battista.

Fru Musa, eller hvad hun hedder. Lucas
Har skrevet mig fra Rom: jeg skal kun tage
Tilbage Frands igien; han duer ikke
Til Maler, mener han.

Ottavio.

Det er mig fiært.

Saa kan han due dog til min Huusforvalter,
Min Regnskabsfører.

Battista.

Eccellenza, naadig —

Ottavio.

Jeg har alt længe havt i Sinde, seer du,
At foreslaae dig det. Du boer mig dog
Nu alt for langt fra Haanden. Eiden du
Har faaet denne Gaard, undværer jeg dig.
Min Regnskabsfører kan ei være borte.
Det er mig ikke nok, at du engang
I Ny og Næ kun kommer hen til Parma.

Battista.

Uf, Eccellenza! eders Naade rører
Mit Faderhjerter fast til Taarer — troer jeg.

Ottavio.

Hvor er du falden paa det gale Indfald,
At giøre ham til Maler?

Battista.

Da det dog

Er blevet Moden i vort Fædreland;
Da Kunstnerne saa høit i Ære holdes,
At selve Cardinalers Broderdøttre
De Kurven give tør.

Ottavio.

Siig, har maaskee
Antonios Exempel smittet dig?

Battista.

Af, Gud! det er en fattig Dævel; han
Gav neppe nogen fornem Dame Kurven.
Han nøier sig med det, som mindre er:
Hans Kone er en Pottemagers Datter.

Ottavio.

Battista! jeg misunder ham hans Valg;
Thi hun forholder sig til mangen Dame,
Som Rosen til en malet Blomsterpotte.

Battista.

Nu — ja —

Ottavio.

Beed du, hvorfor jeg denne Gang
Opholder mig saa længe hos dig her?

Battista.

Nu, Eccellenza elsker —

Ottavio.

Hvad? du veed?

Battista.

Den smukke Egn; min ringe Hytte bruger
 I saa at sige som en Sommervilla.
 Det smerter mig kun nu, at Eccellenza
 Ei længer denne Gang kan blive hos os.

Ottavio.

Mig smerter det langt meer. Er Hesten sadlet?

Battista.

Ja, det forstaaer sig.

Ottavio.

Kommer du til Parma?

Battista.

Forstaaer sig, Eccellenza! end i Dag;
 Det er jo Maanedsdag og Regnskabsdag.

Ottavio.

Godt! Men for dog endnu engang at tale
 Om Maleren: veed du, min gode Ven!
 At denne stakkels Maler har en Skat,
 Som jeg misunder ham?

Battista.

Han? Intet har han!

Ei Suul til Brødet, ei den mindste Hvid.

Ottavio.

Dog gav jeg mangan Hvid med Glæde til,
 Hvis det var mit, hvad denne Mand besidder.

Battista.

Ei! Eccellenza! jeg forbauses.

Ottavio.

En

Madonna eier han, som jeg gad eie.

Battista.

Ja saa! Det nye Stykke? Nu, det maa
Dog ikke være mangen Hvid just værd.
Tillader Eccellenza mig et Ord?
Det er ei nogen virkelig Madonna;
Det er ei meer og heller intet mindre,
End Billedet af Mandens egen Kone.

Ottavio.

Og hvis nu just Originalen var
For mig den allerdeiligste Madonna?

Battista.

Åh, Eccellenz! nu gaaer et Lys mig op:
Den unge Malerkone har maaskee
For eders Raades Dine Raade fundet?

Ottavio.

Tal ei saa daarligt! Mellem Mand og Qvinde
Er stedse hun, naar hun er skøn, den Raadige.

Battista.

J tænker som en værdig Riddermand,
Gjør eders Stand og eders Uner Ære;
J Konens — Raade ønsker J at være!

Ottavio.

Men ønsker dog ei at fornærme Manden.
Siig mig, du kiender ham, er han af den Slags —

Battista.

Åh, du min Gud! det er et ærligt Skind,
Som drømmer sig igiennem denne Verden.
Jeg troer, han tog sig kun den smukke Kone,
For en Model at faae for ingen Benge.
Det er en deilig, en elskværdig Skabning;
J maa vel ligne hende ved Madonna.

Men han behandler hende maadeligt.
 Han lader hende mangle Alt, hvad sli
 En yndig Kone kunde ønske sig;
 Han kan jo ei engang forsørge hende.
 Blid dog med Laalmod bærer hun sin Skiebne.
 Det var et christent Stykke, naadig Herre!
 I Fald I tog jer af den hulde Skabning.

Ottavio.

Han maler atter paa det skionne Billed.
 Jeg kjober ham det af, indbyder ham
 Til Parma strag med Hustru og med Barn;
 Han skal Blatfonden male i min Sal.

Han nærmer sig, og hilser Antonio, som atter er kommen ud, og
 maler i Skuret.

Battista sagte.

O, skiont! Min Hevn! du kommer af dig selv.

Ottavio.

Nu, Mester Anton? nu maa dette Stykke
 Dog være færdig snart?

Antonio.

Ja, fiære Herre!

Jeg tænker end at ende det i Dag.

Ottavio.

Er det alt solgt?

Antonio.

Al, Herre! nei; det søger

Endnu sin Kjober.

Ottavio.

En saa fielden Skionhed,
 Som eders yndige Madonna der,

Behøver sikkert ei at søge længe;
En Elsker vil vel snart indfinde sig.

Antonio.

Af Elskere kan der vel findes nogle;
Men dermed er endnu ei Tingen afgjort,
Det maa først træffe sig saa lykkeligt,
At Elskeren tillige bliver Kiøber.
Hvis ene Talen var om Kiørligheden,
Behøved jeg just ei at søge længe;
Jeg veed alt Gen, som elsker det af Hjertet,
Og som jeg ogsaa overlod det helst,
I Fald han mægted at betale det.

Ottavio.

Og hvem er det?

Antonio.

Det er jeg selv, min Herre!

Ottavio.

Ja saa! — Jh nu, I elsker det med Ret.
Det er ret vakkert gjort, det gjør jer Gre.

Antonio.

Af, Herre! det er ei for Grens Skyld.
En Kunstner have maa sit Arbeid kiart,
Ei af Forsængelighed, han maa elske
Det som et Billed af sin egen Siæl.

Ottavio.

Ei nu! ei nu! jeg haaber, Mester Anton
Vil trøste sig for Tabet. Jeg har hørt,
At denne deilige Madonna dog
Ei ganske skylder Tanken kun sin Fødsel;
At Noget lever i den ydre Verden,
Som ei dertil bidraget har saa lidt.

Originalen bliver her i Huset,
 Alt, hvad I sælger mig, er en Copie.

Antonio.

Copie kan dette Billed neppe kaldes.

Ottavio.

Antonio! vil I vel sælge mig
 Jert Billed?

Antonio.

Naadig Herre! hiertensgierne.

Ottavio.

I Parma har jeg ladet bygge mig
 En prægtig Sal for skønne Malerier.
 Der gives ingen stor, fortræfflig Maler,
 Af hvem jeg ei besidder nogle Stykker.
 Der maa I ogsaa hænge.

Antonio.

Naadig Herre!

For megen Ære. Har I virkelig
 Af alle store Mestre Bærker der?

Ottavio.

Ja vist!

Antonio.

Naar nogle gamle Altertavler
 Jeg høit undtager, har jeg endnu aldrig
 Seet noget Billed af en sielden Mester.

Ottavio.

Hvorledes er I bleven Maler da?

Antonio.

Gud veed! Det er saa kommet af sig selv.

Ottavio.

Belan! saasnart J har jert Billed færdigt,
Saa kom til mig i Parma med det strag;
Der skal J skue alle mine Skatte.
For dette Maleri vil jeg betale
Jer firfindstuyve Scudi.

Antonio.

Kiære Herre!

Det er for meget, meer end det er værdt.

Ottavio.

En Adelsmand bør skatte alt det Vædle;
Han handler ikke med en sjelden Kunstner,
Han lønner, understøtter ham.

Antonio.

Min Herre!

Ottavio.

J Parma skal J ogsaa male mig.
Men, Mester! viis mig nu den Billighed,
Beed eders unge Kone træde ud
Et Dieblif, at jeg kan dømme selv,
Om dette Billed ligner hende rigtig.

Antonio.

Hun er undseelig, min naadig Herre!
For Fremmede, især for slige Store,
Som J.

Ottavio.

Vist ikke! fõi mig dog deri!
Kald hende ud!

Antonio.

Nu, hvis J ønsker det! —
Men, som jeg siger, Liigheden er ei

Paa denne Maade søgt, som J formoder;
 Thi jeg forstaaer mig ei paa Contrafeien
 J egentlig Forstand.

Raaber.

Maria! kom! —

Det er kun — nu, det vil J see. — Maria!

Maria

kommer; da hun seer Ottavio, hilser hun ham ærbødigt.
 Hvad vil du, fiære Mand?

Antonio halv sagte.

Den Herre vil

Afskiobe mig mit Billed, og han giver
 Mig firsiindstyve Scudi. Sandelig
 Det er en ædel Mand; han elsker Kunsten,
 Og understøtter Kunstneren. Nu vil
 Han see, om og Maria der paa Tavlen
 Har nogen Liighed med Maria her.

Ottavio.

J hedder og Maria, skønne Kone?

Maria.

Ja, naadig Herre!

Ottavio

betragter Billedet og hende.

Hvor det glæder mig

J hvert et Træk at spore denne Liighed
 Og denne Uliighed hos to Madonner!
 O, Mester! J har viist en fielden Kunst:
 Den blomstrende Natur, den høie Skønhed,
 Som eders Hustru eier, har J givet
 Et Anstrøg af et helligt Eværmeri,
 Som flæder hende overordentlig.

Kun een Ting flæder hende endnu bedre:
 Den Ufskyld, den kunstløse Indighed,
 Hvormed Naturen selv har prydet hende.
 Hvo kun jert Billed seer, maa vorde henrykt
 Ved jer Madonna, nødes til at tilstaae:
 Der gives intet Skjønnere i Verden!
 Hvo derimod seer eders Hustru staae
 Ved Siden af, maa sukke salig ud:
 Det kan kun Gud, og ingen Maler skabe!
 Jeg, der har Kunsten, som Naturen fiær,
 Beundrer eders Ægtefælles Gnde,
 Og eders Færdighed i lige Maade.

Antonio.

J er for god, min Herre!

Ottavio.

Nu velan!

Jeg nødes til at reise, kan ei blive,
 Saa gjerne som jeg end mig fængsle lod
 Af Kunst, Natur og Skjønhed. Men følg efter,
 Saasnart J har mit Billed færdigt! Hiemme
 Kan vi aftale Resten. Mit Palads
 Er stort; der vil vel findes Bærelser
 For Kunstneren, hans Hustru og hans Barn.
 Jeg veed, J har i Parma malet Fresco
 J San Giuseppe, San Giovanni; vel!
 J skal Platfonden male i min Sal.
 Farvel, min Ven! Levvel, min Deilige!
 Det kommer an kun paa vor egen Billie,
 Saa er vi alle Tre ret lykkelige.

Han gaaer.

Battista.

Antonio! nu, har jeg bragt jer her
En daarlig Kunde?

Antonio.

Giv mig eders Haand!

J er en ærlig Mand.

Battista smilende.

Ei sandt? Nu vel!

Nu gaaer jeg hen at lave jer et Maaltid.

Gaaer.

Antonio glad.

Det er ved Gud dog sandt: er Nøden størst,
Er ogsaa Hjelpen nærmest. O, Maria!
Min bedste Kone! glæd dig nu med mig!
Det er dog sandt, hvad jeg saa ofte paastod:
End gives gode Mennesker i Verden.
En Mand behøver kun at stræbe, virke,
Saa har han Venner med, og Hjælp og Bistand.
Du er alvorlig? Fryd dig dog med mig!
Nu kan jeg ikke føre Penslen; nei,
Af Fryd mig skælver Haanden, som mit Hierte.

Giovanni kommer.

Antonio.

O, fiære Hiertensdrenge! kom med din Fader.
Nu skal vi strax til Bords. Til der blier dækket,
Min søde Unge! vil vi lege sammen.

Han tager ham paa Armen, og gaaer ud i Skoven med ham.

Maria alene.

Jeg fryde mig? O, Gud! der aner mig
Ei noget Godt. Hvor ofte har Ottavio
Med Haandtryk og med Blik — O, min Antonio!

Du glæder dig? Din rene, blide Siæl
Har ingen Anelse om' denne Skiændsel.
Dog den Glendige, han skal bestømmes!
Men du! dit Haab, din Glæde! — „Han maa vogte
Sig for al voldsom Sindsbevægelse,
Maa være munter, fro.“ — Ha, gamle Munk!
Blev af den blege Død du sendt fra Skoven,
En frygtelig Herold, at varsle mig? —
Ja, Himlen er ei længer mild og blaa;
En brændende Sirocco vifter hid,
Uveiret nærmer sig paa sorte Skyer,
Og svæver over denne lille Hytte.
Af, den beskedne Fryd maa meer ei blomstre!
Den svovlblaa Lynildstraale knitter ned
Med grusom Lyst, og vi — hvo redder os?

Anden Handling.

Mikel Angelo. Giulio Romano.

Giulio.

Kom! seer J, denne Plads er køl og luftig,
Beskygt af Træ'r! Der staaer, som jeg har tænkt,
Giestgivergaarden. Seer J vel? Et stort
Nybygget Huus. Vi er langt bedre faren
Her end i Reggio.

Mikel.

Den fordømte Knegt!

Giulio.

Nu, Mester Mikel! J er bleven heed,
Det er naturligt, Middagsolen brænder.
Kom, køl jer af her under dette Træ!
Man siger, Berten har en herlig Biin.
Dg skield mig Kudsken meer ei Huden fuld!
Et Hiul kan knækkes let; hvo forudseer det?
Dg ruller ei det store Tidens Hiul
Selv tidt saa knortet, at man skulde troe,
Det reent var brudt?

Mikel.

Al, J med Tidens Hiul!

Giulio.

Saa gaaer det atter ofte som i Slæde,
Saa at man mærker knap, der er et Hiul.

Mikel.

Hvor J er vittig!

Giulio.

Og hvor J er vred!

Mikel.

Det vil jeg længe blive.

Giulio.

Godt; og jeg

Vil spørge, til J bliver god igien.

Kom, sæt jer under Egen her! Med Rette

Vel burde Lauren skygge eders Tinding;

Dog, Egelov maa heller ei foragtes.

En fielden Kunstner er Nationens Ære,

Ham smykke Borgerkronen!

Mikel sætter sig.

J er høflig.

Giulio.

J Dag umuligt komme vi til Bords

Hos Hertugen af Modena.

Mikel.

O, Jammer!

Giulio.

Den ædle Bert og han af Mantova

Forgieves vente.

Mikel.

Lad de Herrer vente!

Saa øve de sig i Taalmodighed;

De har det nødigt begge.

Dpvarteren kommer.

Hvad befaler

De høie Herrer?

Giulio.

Viin, min Søn! Hvad har I
for Vine?

Dpvarteren.

Alle Sorter, Eccellenza!

Mikel.

Alt tappet ud af een og samme Tønde.

Giulio.

Den bedste!

Mikel.

Hvorfor ei? Beständig faaer I
Folk til at troe, at vi er Fyrster, der
Incognito for Spøg kun banke paa,
for siden med Fortæring og Betaling
hoimodig at tilkiendegive sig. —
Hør, Dreng! har I god gammel Florentiner?

Dpvarteren.

Forstaaer sig, Herre!

Mikel.

Bring mig da et Bæger!

Giulio.

I lider ei den søde Viin?

Mikel.

Gud frie mig!

Maaskee I ønsker af den søde? Vi,
Jeg kalde vil paa Drengen.

Correggio.

Giulio.

Nei, jeg drikker

Med eder.

Mikel.

Deri gjør I vel. Det Søde
 Kun duer fielden, sparsom nydt; her vilde
 Det være reent en Gift. Tag for det Søde
 Jer vel i Agt! Husk paa, at eders Mester,
 Den store Rafael, er død deraf!

Opvarteren kommer med Biin.

Giulio

skænker og drikker.

Ha, der er Binen. Det gjør godt. Hvor gvæger
 Dog paa en lummer Dag en kølig Drik!

Mikel

smager Binen.

Den Biin er slet. Den brygget er i Kobber.
 Hvad Diæblen! vil I her forgifte os?
 Strax bring en anden Biin, en bedre Slags!
 Hvis ikke, faaer du Bægeret i Panden.

Opvarteren.

Vi har en bedre, Herre! den er dyr.

Mikel.

For fem Bajocø har jeg den bedste Biin.
 Kun hid dermed!

Opvarteren ved sig selv.

Den Herre veed Bested.

Gaaer.

Giulio

betragter Mikel smilende.

I Smaat som Stort uskiftelig den Samme!

Mikel.

Hvad mener J?

Giulio.

Jeg mener, Mester Mikel!
 J kunde være selv Biintapper, fik
 J Lyt dertil. Beed J hvorfor?

Mikel.

Nu da?

Giulio.

Fordi Naturen gav jer med en Fuldmagt
 Paa eders Ambassade her i Livet,
 Som efter eget Lykke strax udvides,
 Og strax indskrænkes kan.

Mikel.

Det er det Sidste.

Det see vi her. Er det ei skammeligt?
 Italien er et Paradiis; frem svulmer
 J store, tunge Druer Binen rundt
 Paa alle Beie, kogt af Middagsfolen,
 Fuldmodnet, himmelsk fyldt med Jld og Aand.
 Iffun den nederdrægtige Dovenskab
 Forfalsker og fordærver Himlens Gave.
 Er det ei skammeligt?

Giulio.

Nu, lad det gaae!

Der bringer Drengen os en bedre Slags.

Opvarteren kommer med Biin.

Mikel

smager den.

Den Biin er god.

Opvarteren.
 Befaler mine Herrer
 For Resten Jngenting?

Mikel.
 Naar Tiden kommer.

Opvarteren gaaer.

Giulio.

Skal vi bestille os et Middagsmaaltid?
 Imens man dækker Bord, kan vi gaae hen
 Og see de gamle Billeder i Kirken.
 Man siger, der er Sager der af Giotto,
 Ja, hvis jeg seiler ei, af Cimabue.

Mikel.

Og var der af den hellige Lucas selv
 De bedste Hov'eder i gylden Grund,
 Jeg gif dog ei. Har jeg i denne Hede
 Ei end udstaaet nok? Skal jeg endnu
 Henslaabe mig, for i de mugne Gange
 At see, hvorledes man i Kunstens Barndom
 Har famlet om? Nei, jeg er fied deraf.
 Som Curiositet laer jeg det gielde
 For kort Tid; men hvad lærer jeg vel der?
 Opfinde, giøre Hov'der kan jeg selv;
 Paa skionne Former er der ei at tanke.
 Gaa I derhen! I har jo faaet dog
 Som Arvelod af eders Rafael
 Beundring for det oldcatholske Varsen.
 Men tag jer kun i Agt, at næste Gang,
 Naar I skal male, ei I tegner Helten
 Med alt for smalle Arme, tynde Been.
 En Helgen — nu, han maa vel i sin Fromhed

Behielp sig dermed; men Heltetroppen
 Vil være æltet af en bedre Døig.

Giulio.

Der taler Formeren, ei Maleren.
 En Steen udtrykker Lemmer, Farven Aand.
 Antiken viser os det skønne Legem;
 Men Ansigtet er blegt og dødt i Stenen,
 Og Digt straalte ingen salig Ild.
 For ret at skue Sielen, fiære Mester!
 Som taler af Gebærden, nodes vi
 At see i Kunstens from=ensfoldige Barndom.

Mikel.

Nu, see saa dybt I vil; jeg bliver her.
 Mig huer meer i grønne Træers Skygge
 At vistes af de kule Sommervinde,
 End i den fugtige Salpeterhvalving
 At krybe efter gamle Helgener.

Giulio.

Gaa med! Saaledes har I ofte talt;
 Dog, naar I lod jer overtale til
 At vandre hen og see et gammelt Kunstværk,
 Har jer den kraftige Enfoldighed
 Jo glædet hoit. I har et Kunstnerhierte;
 Kun paa jer Læbe larmer Gnavenheden.

Mikel

i mildere Lune, som han dog søger at skjule.

Ei, I er naadig, trøster mig! Gaa kun!
 Paa mig er dog den hele Lærdom spildt.
 Jeg har dog ei den Siæl, det Hjertelag,
 Hvad I jo kalder det, som eders Mønster;
 Jeg er ei Rafael, det veed jeg vel.

Giulio.

Forskiellig ytrer sig de Stærkes Kraft.
 I Kunsten er I begge Erkeengle.
 Michael! Rafael! hvo er den Første?
 Er han en Cherub med smaae Sølvfløie
 Om Rosenkinden; vel, I straaler malmflædt
 Som en Seraph med sex uhyre Binger.

Mikel mildere.

Hør! Binens Kobberaand gjør jer poetisk!
 Gaa kun, Herr Urian — hvad vil jeg sige,
 Herr Uriel! I er jo dog den Tredie?
 Ei sandt? Gaa kun, Herr Smigrer! Smukke Koner
 Kan I bedaare med jer Snak, ei mig.
 Jeg er en gammel Dreng.

Giulio.

Kom og gaa med!

Mikel.

Nei!

Giulio.

Nu, saa bliv, Haardnakkede! Bestil os
 Da noget Godt til Middag!

Mikel.

Jeg beklager,

At I hos eders Hertug ei i Dag
 Kan kildre Ganen efter Dnske. Jeg,
 En Borger fra det borgerlige Florens,
 Er vant til Huusmandskost; hvis I vil spise
 Med mig, saa find jer i at tae til Takke!

Giulio.

Gjør, som I vil!

Mikel.

Hils eders Helgener!

Giulio.

Jo, jeg skal melde dem, at J vil faste;
 Det glæder dem, de elske Bod og Bedring.

Han gaaer.

Mikel.

Du Bittigfugl! — Har han ei med sin Snaf
 Fast atter bragt mig af det onde Lune?
 En vacker Karl, den Giulio Romano,
 Lod han mig kun det glatte Bæsen fare!

Drikker.

Battista kommer.

Mikel.

Hvad kommer der nu for et Uglebilled?

Battista.

Jeg hører, til min allerstørste Skræk,
 Hvorledes eders Naader her et Uheld
 Med Bognen nær var hændt. Gud være lovet,
 At Altting gif saa vel; thi kunde De
 Ei have slaaet sig et Hul i Hov'det,
 Brudt sig en Arm, ja, hvad som værre var,
 Et Been? Thi Arme kunde eders Naader
 Til Nød undvære; men foruden Been
 Man kommer ikke frem i denne Verden.
 Da ellers dog Ulykken skulde træffe,
 Saa er det vel, at den er truffet her.
 Jeg veed nok, Selvroes stinker; men mit Huus
 Er godt, og min Bevertning efter Dnske.

Mikel.

Det har vi strax erfaret her med Vinen.

Battista.

O, jeg har skieldet Drengen dygtig ud,
Fordi han bragte slige høie Herrer
Saa slet en Biin. Der maa dog gøres Forskiel.
Thi sagtens er vi alle Mennecker;
Men, gode Himmel! Graden er forskiellig.

Mikel.

Ei noget Mennecke i nogen Grad
Kan taale Spanskgrønt.

Battista.

Spanskgrønt, Eccellenza?

Det var en Emule Malurt, for at gjøre
Den friske Biin lidt bitter, stærk for Maven.
Den er ret sund og god; men eders Raade
Maa have den, som bedre er, forstaaer sig.

Mikel.

Jeg er ei naadig, ingen Eccellenz.
Kan man ei drikke godt foruden det?

Battista.

Maa jeg udbede mig min Herres Navn?

Mikel.

Jeg kalder Mester Mikel mig fra Florens.

Battista affides.

Hvad? Mikel mig fra Florens? Elig en Bogn,
Med Heste, Domestiker? Bah! jeg vedder,
Det er en fornem Mand; det mærker man
Paa Stoltheden. — Men man maa smigre Lunet.

Soit.

Nu altsaa — Mester Mikel — he — fra Florens,
Hvad maa man vel opvarte med til Middag?

Mikel.

Leer J mig ud?

Battista.

Bevares Gud! he he,

Det er kun saa for Navnets Skyld.

Mikel.

For Fanden!

Hvad har vel Herren imod dette Navn?

En Hertug kunde være det bekiendt.

Battista.

Naturligt! Navne er Bencævnelser,

Kun Toner, som forsvinde strax i Luften.

Jeg kalder, for Exempel, mig Battista;

Det vil ei sige, jeg er christen døbt,

Ihi — sagtens — det forstaaer sig af sig selv.

Mikel.

Og hvad betyder, mener J, mit Navn?

Battista.

Der stikker Noget under.

Mikel.

Kiender J mig?

Battista.

Paa eders Attributer, naadig Herre!

Mikel.

Saa har J altsaa seet af mine Eager,

Af mine — Attributer, som J siger?

Battista.

Nu, Attributer eller Equipage,

Det kommer ud paa eet. Et skönt Par Heste,

En deilig Vogn, en dygtig Kudst!

Mikel.

J Korthed:

Beed J, at jeg er Buonaroti?

Battista.

Hvad?

Umuligt! — Mikel! Mikel Buonaroti!
Ja ja, ved Gud, det træffer sammen; vi
Behøve kun en Angelo endnu,
Saa har vi her den hele store Mand.
O, fieldne Fryd! min ringe Hytte slutter
Den største Kunstner mellem sine Bægge.

Mikel.

Nok muligt, Ven! Jeg sidder udenfor.

Battista.

Hvad maa man dog opleve! hvilken Glæde!
Min ædle Herre! spis og drik og sov
I dette Huus, saalænge som J vil!
Jeg fordrer ingen Penning, ei en Hvid
Af eder; nei, i Sandhed ei!

Mikel.

Hvordan?

Battista.

Hvordan? Troer J, den Bert, som frit beverted
Den store Rafael (hvem Rafael
Et herligt Billed maled i hans Sal
Til Giengield, da han reiste bort), troer J,
Han var den Ene af denne Stand,
Som bærer Rieerlighed til Kunst i Livet?
Nei sandelig! saa vist J overgaaer
Tre Gange Rafael, efter Alles Mening,

Saa maa min Rierlighed og min Beundring
Dg være trefold større.

Mikel.

Deraf følger,

At min trefoldige Taknemlighed
Maa male jer tre Billeder i Salen.

Battista.

Bevares Gud! det mindste Stykke Marmor
Af eder flygtigt kun med Mestermeislen
Berørt — o hvilken kraftig Talisman,
Som trak mig Folk i Hobetal til Huset!

Mikel.

Kun Skade, at jeg mangler Tid; jeg gjorde
Jer ellers strax et allegorisk Billed
I Legemstørrelse.

Battista.

Hvad?

Mikel

maaler ham med Diet.

Egennyttens!

Jeg har Modellen færdig alt dertil.

Han bliver Antonio vaer, som atter maler i sit Skuur.

Dog, seer jeg ret? Ved Bacchus! ja, der sidder
En Maler plat fordybet i sit Arbeid.

Saa sandt jeg lever! Mand, hvad har I nodig
At bede mig, naar I har skionne Mander,
Udøvende Kunstnere selv her i Byen?

Battista ved sig.

Han gier mig Ingenting, det seer jeg nok;
Dog noget skal hans Dphold her mig nytte.

Mikel.

Hvem er den Mand, som maler der saa flittig?

Battista.

Det er min inderligste, bedste Ven.

Mikel.

Strax en fortræfflig Anbefaling!

Bed sig.

Er han

Saa ædel i sin Kunst, som i sit Venskab,
Saa maa han nærme sig til Idealet.

Battista sagte.

Det lykkes.

Goit.

Herren skulde kende ham!

Det er et Originalgenie; han danner
Sig aldrig efter store Mønstre,
Nei, Alting kommer luftud fra Naturen
Uf Mandens Aand paa Tavlen. Saadan maa
Det være, siger han; thi denne Kunstlen
Fordærver Kunsten. Som han sidder der,
— Han seer ei ud dertil, dog Sandhed er det —
Troer han sig større, selv end Rafael.

Mikel.

Det er den rette Hvide!

Battista.

Ellers er det

En blid, elskværdig Mand; han gider kun
Ei høre talt om Stadens Kunstnere.
Han mener, det er kun et fornemt Væsen;
Han kalder det: „lidt Hvide, megen Klint“.

Mikel.

Seer I, han veed vel, hveden Hveden kommer;
Den tærskes ud i Laden, ei i Staden.

Battista.

Hans lille Søn har ogsaa stort Genie;
Der staaer endnu hans Tegninger paa Væggen.
Hans Fader har kun hjulpet ham en Kiende.
I skulde seet hans Fryd, da han opdaged
De haabefulde Anlæg hos sit Barn.

Mikel.

Nu, Gblet falder ikke langt fra Stammen.
Den sieldne Mand! jeg gad nok kiende ham.

Battista.

Vil I, saa skal jeg melde eder hos ham.

Mikel.

Ja, som Kunstbroder.

Battista.

Jeg vil heller give
Jer dog et fremmed Navn.

Mikel.

Gjør, som I vil!
Imidlertid jeg tomme vil mit Bæger.

Battista

gaaer hen til Antonio.

Nu, velbefomme Maaltidet, Antonio!

Var I tilfreds med Maden?

Antonio.

Kiære Herre!

Jeg skammer mig — I viser jer saa god
Og venlig mod mig, medens jeg — tilgiv!

Man er ei altid sine Luners Mester;
Det veed I selv.

Battista.

Åh, gode Gud! jeg har
Jo fikvlet meer, end I. Vist nok, man kan
Ei altid tvinge sig. Hvad siger det,
Naar Hiertet kun er godt?

Han ryster hans Haand.

Antonio.

Ja vist, ja vist!

Battista.

Vi er jo gamle Naboer, gode Venner,
Og er vi det maaskee ei ret endnu,
Saa kan vi vorde det.

Antonio.

Det saae jeg gierne.

Battista.

Hvor gaaer det Billedet?

Antonio.

Det er alt færdigt,

Fast ogsaa tørt. Jeg maler langsomt, veed I,
At Farven ei slaaer ind. Dog var det bedre,
Hvis jeg behøved endnu ei i Dag
At gaae til Parma med det.

Battista.

Gaa I kun!

I bærer det jo did; hvad kan det lide,
Naar det er pakket godt? I denne Verden
Man altid smigre maa de Stores Luner.
Dttavio ønfter det endnu i Dag.
Smed nu, imedens eders Jern er varmt!

Antonio.

Han kan ei mere ønske sig mit Billed,
End jeg endnu i Dag en Haandsfuld Penge.

Battista.

Nu, seer J vel? Saa gaa i Eftermiddag!
J kan endnu i Aften være her.

Antonio.

Saa maa jeg løbe fast den hele Bei.

Battista.

En herlig Bei; det er jo Sommertid.

Antonio.

J Skoven er der Røvere saa filde.

Battista.

O, lad jer aldrig bilde saadant ind!

Antonio.

Jeg maa i Parma kiobe Farver først.

Battista.

Spar Pengene, forød dem ei paa Farver!

Antonio.

Til Purpur trænger jeg, Ultramarin;
Hvorledes kan jeg male uden Farver?

Battista.

Gior, som de fleste!

Antonio.

Af, den er ei Maler,
Som elsker Farven ei; den er ei Maler,
Som ei behøver dette hulde Skær.

Battista.

Nu, det forstaaer J bedre. Men for dog
At tale nu om andre Ting: seer J
Den Mand, som sidder henne der og drifter?

Antonio.

Ja vist; han seer ret stærk og dygtig ud.
Hvem er den Mand?

Battista.

En Farvemester, troer jeg,
Som reiser paa sit Haandværk. Han har samlet
En Skillingspenge; han er studs og grov,
Bedømmer Alt, og er tilfreds med Intet.

Antonio.

Ei ei!

Battista.

Min Florentiner, for Exempel,
Som J har druffet dog saa længe med
Fornøielse, var heller ei tilpas.
Jeg maatte bringe ham en Extraslags.

Antonio.

Nu, rige Folk er vant til lækkre Sager.

Battista.

Han har ret inderligt fornærmet mig,
Sagt mig Uartigheder hele Tiden.

Antonio.

Jh fy!

Battista.

Jeg hevner mig.

Antonio.

Al, lad det være!

Battista.

Nu, grusom skal min Hevn just ikke worde.
Den bedste Hevn imod et Faarehoved
Er Bittighed.

Antonio.

Vel sagt!

Battista.

Jeg er ei vittig,

Men det er J.

Antonio.

Åh, Gud! lidt lunefuldt
 Kan stundom Munterheden gjøre mig;
 Men vittig er jeg ikke, mindre spydig.

Battista.

Han kommer hid at see paa eders Billed.
 O, Mester! viis mig nu den Billighed,
 Hvis J med Rette troer jer mig forbunden,
 En Smule saa — nu, J kan bedre føle
 Den rette Art og Maade, bedre vælge,
 End jeg beskrive den. J snart vil see,
 At selv han giver Tønen an.

Antonio.

Jh nu,

Som man i Skoven raaber, faaer man Svar.

Mikel kommer.

Lør man vel see den Herre lidt i Kortet?

Antonio.

Ret gierne! Sagens spiller jeg en Solo,
 Dog troer jeg vist, J ei forraader mig.

Mikel.

J frygter ikke for at blive beet?

Antonio.

O nei, min Herre! trin kun nærmere.

Mikel

seer forundret paa Billedet.

Ha, hvilket Farvespil!

Antonio.

Ei sandt, den Dame

Er broget nok? Det er og Hierterdame.

Mikel.

Min gode Mand! J colorerer godt.

Antonio.

Ei sandt? Jeg kunde ogsaa være Farver.

Mikel.

Hvad vil det sige? Har J ikke hørt,
Jeg siger jer: J har en liflig Farve.

Antonio.

Å nei, desværre, jeg er bleg, min Herre!

Mikel.

J har Talent.

Antonio.

Nei virkelig?

Mikel opbragt.

Talent!

Antonio.

Nu maa jeg troe jer, ellers blier J vred.

Mikel.

Men tegne kan J ei, og væmmelig
J Kunsten er J, som i eders Tale.

Antonio

pludselig alvorlig.

Hvi saa?

Mikel.

Hvo har vel, for Exempel, lært jer
At dreie Fingrene saa deilig frumt?

Antonio.

J mener —

Mikel.

Dg det søde Honningsmiil!
Jert Billed er velsignet; Skade kun,
At i Forkortningen J kom til kort!

Antonio.

Hvorledes det?

Mikel.

Troer Herren ret for Alvor,
At han kan tegne mig en Arm, et Been?

Antonio bestyrtet.

Hvem er J?

Mikel

tager et Penselskaft.

See, hvad siger Herren dertil,
Hvis Overarmen havde været her
Saa meget længere? hvis Drengens Been,
Det venstre, havde sluttet saa til Foden,
J Stedet for det, som en dreiet Pølse,
Nu dingle i elskværdig Barndomsfylde?

Antonio.

J mener — Gud! jeg troer, at J har Ret.
Hvem er J?

Mikel

med stolt Foragt.

Lige meget! Gen, som veed det;

For hvem man skulde vise meer Respect,
Naar man ei selv er Andet end en Fuskler.

Antonio.

Hvem er J? Gud i Himlen, hvem?

Mikel.

Jer Diener.

Bil gaae.

Antonio

griber hans Haand, og opdager en stor Signetring paa hans Finger.

J er — o, Gud! — „Dryadernes Biinhøst!“

Jeg kender denne vidtberømte Ring;

J — J er Buonaroti.

Mikel.

Det er muligt.

Bil gaae.

Antonio.

O bi, o bi endnu et Dieblif,
Tilgiv mig, hvis jeg Ulyksalige,
Af Letfjind, Overmod forført dertil —

Han griber fortvivlet sit Billed, og holder det for ham.

Betragt endnu engang mit Billed! Siig
Endnu engang — nei, nei, J kan det ei!
O, store Mester! siig: Er jeg en Fuskler?
Er det jer Mening?

Mikel

foragtelig.

Gaa! J er en svag,

Glendig Mand. Først fuld af Selvtillid
Dg bondestolt; nu slavisk Ydmyghed,
Dg Drengetaarer. Gaa! J træder aldrig
J Kunstens virkelige Helligdom.

Har end J Sands for Farvens ydre Glands;
Den løse Bakken, Nederdrægtigheden
Bil aldrig svinge sig til ægte Storhed.

Han gaaer, Battista følger ham.

Antonio

alene, han sætter bedøvet sit Billed hen.

Er det en Drøm? Var virkelig i Sandhed
Den store Buonaroti hos mig her?
Har han mig sagt — Jeg haaber, jeg er svimmel.

Han sætter sig, og holder Hænderne for sit Ansigt. Derpaa
staaer han op igien.

Ja, svimmel er jeg, men jeg vaager dog,
Et Ord, et græsfeligt, har vækket mig:
Jeg er en Fuskler! — Nei i Sandhed, nei,
Det havde jeg ei tænkt, hvis Buonaroti,
Den Store, selv ei havde sagt mig det.

For Diet svæved mig en broget Taage;
Jeg holdt det for en Skønhedsaaabenbaring,
Greb Penslen, vilde tro afprøve det —
Og hvad jeg malte, blev igien en Taage,
Et spraglet Spil, ei aandeligt, ei stort,
Berøvet Følelse, Forstand og Forhold.

Med reent, med inderligt hengivent Hierte
Er jeg dog stedse gaaet til mit Arbeid.
Sad for min Table jeg, da tyktes mig,
Som om jeg knælte for den Ewiges Alter,
Som om han høit fra Skyen aabenbared
Sin fierne Herlighed. Dog tog jeg feil,
Af, meget! meget!

Som en lille Dreng
 Var jeg engang i Florens med min Fader,
 En Formiddag. Han handlede paa Torvet,
 Da løb jeg ind i Kirken San Lorenzo,
 Jeg stod for Giulios og Lorenzos Grave,
 Og saa de evige Skikkelser: Aurora,
 Den ufuldendte Dag, Tusmørket, Natten,
 Af Mikel Angelo i hviden Marmor.
 Jeg maatte strax derfra igien og bort,
 Dog præged dette Syn sig dybt i Hjertet,
 Det Gæste, hvad af den ægte Kunst
 Jeg egentlig har seet. Det forekom mig
 Saa selsomt: stort og skønt, dog strengt og sorgfuldt.
 Det glædte mig, da jeg igien derude
 Stod under Himlens Blaa blandt røde Blomster. —
 Nu staaer jeg atter i Gravhvælvingen.
 Nu er de muntre, flygtige Skikkelser
 Igien forsvundne. Gysende jeg synker,
 Tilintetgjort, for Dæmringen, for Natten.

Kort.

Belan, saa vil jeg aldrig male meer!
 Gud veed, jeg gjorde det ei for at glimre;
 Jeg gjorde det, som Bien gjør sin Celle,
 Som Fuglen bygger i et Træ sin Rede.
 Var det et Blændværk kun — Endnu engang,
 Endnu engang skal han gientage det!
 Ei lidenskabelig i Brede, rolig,
 Med Kraft, som Dagen paa Lorenzos Grav,
 Skal han gientage det — og saa god Nat,
 Du skionne Kunst! saa er jeg, hvad jeg var:
 Et stakkels stille Menneske. Ja ja!

Jeg vil ei sørge, ei fortvivle; nei!
 Jeg har en reen Samvittighed. Er jeg
 En Kunstner ei — o, jeg er ikke nedrig!
 Om ogsaa Jordens største Angelo
 Mig sagde dette paa, en indre Stemme
 Har sagt: Du er det ei! Den kom fra Gud.

Maria kommer.

Hvad feiler min Antonio? Bedrovet?
 Du maler ei? Ja, hvilken Sielendhed,
 At see dig ene, uden ved dit Arbeid!

Antonio.

Maria! fiære Kone! Maleriet
 Er nu til Ende.

Maria.

Er du færdig?

Antonio smertelig.

Ja!

Maria.

Hvad er det? Gode Gud! min Ven, du græder?

Antonio

tørrer sine Dine.

Bist ei, Maria!

Maria.

Bedste Mand! hvad er der?

Siig mig det!

Antonio.

Gode Kone! bliv ei bange.

Seer du, jeg har her overtænkt Adskilligt,
 Hvad saa vort Levnet angaaer i det Hele;
 Da har jeg indseet, seer du, at den Maade,
 Hvorpaa vi leve, gjør os ei lykkelig. —

Saa har jeg altsaa ved mig selv besluttet
 Meent at forandre den.

Maria forundret.
 Hvad mener du?

Antonio.

Da jeg for syv Aar siden førte dig
 Hiem fra din gamle Fader, som min Brud,
 Erindrer du dig, hvad den Gamle sagde?
 Lad denne Malen, Anton! var hans Ord;
 Hvo stedse lever i en Drøm for Kunsten,
 Den duer ei for Verden. Kunstneren
 Er ingen Egtemand, han elsker meer
 Sin Musa, end sin Hustru; Søn og Datter
 Maae staae tilbage for hans Hiernes Fostre.

Maria.

Det var en ædel Mand, et trofast Hierte,
 En Urt, som stille grøntes i sin Skygge;
 Men Blomster havde den Naturen negtet.
 Glem det!

Antonio.

Bær Pottemager, sagde han,
 Som jeg; mal smukke Billeder paa Leret,
 Sælg det! saa lever du med Kon' og Børn,
 Kan offere dem dit Liv og dem din Tid.

Maria.

Han indsaae ei, at hvad jeg havde kjær,
 Det var din Aand, din virksom skionne Siæl,
 At just din Kunst mig gjorde lykkelig,
 Fordi den hørte til min Kiærlighed.

Antonio.

Mit Barn! man troer tidt meget, som er vrangt.
Jeg har ei gjort dig lykkelig dermed.

Maria.

Antonio! vil du bedrøve mig?

Antonio

omfavner hende.

Du er en Engel, finder dig i Alt;
Men nei, jeg har ei gjort dig lykkelig.
Jeg har ei skienket dig min Følelse,
Paa Drømmebilleder har jeg forødt den.
Hvad jeg fortiente, har i dyre Farver
Jeg atter tilsat uden Sparksomhed.
Imellem havde vi det rigeligt,
Men oftest manglede vi Dagens Fordring.
Al, det har ængstet nok dit sømme Hierte!
Belan, fra nu af være det ei saa!
Vi vil ei prøve paa Umuligheder,
Vi vil ei sværme. Jeg ydmyger mig,
Jeg træder i min Dunkelhed tilbage,
Og kan jeg ikke vorde Kunstner — nu,
Saa vil jeg ganske være Mand og Fader.

Maria.

Du ei en Kunstner? Nu, saa blomstrer Kunsten
Ei meer paa denne Jord.

Antonio.

Du gode Kone!

Du elsker mig.

Maria.

Ja, thi jeg kiender dig.

Antonio

tager sit Billed, og sammenligner det med hende.

Du smiler sødt, uskyldigt. Mærker du,
Hvor væmmeligt det Honningansigt leer?

Maria.

Antonio!

Antonio.

Nu seer jeg Feilen! Ak,
Hvi havde jeg mig ei en ærlig Ven,
Som tidligere kunde sagt mig det?
Jeg føler Kraften i mig til det Bedre.

Maria.

Min Gud! hvad er der skeet?

Antonio

betragter veemodig sit Billed.

Mig synes dog,

Det staffels Billed eier Noget; Noget,
Der ikke ganske vække kan Foragt.
Ei Farven blot, ei Penslens Færdighed,
Ei blot det friske Epil af Lys og Skygge;
Meer — noget Inderligt, Høitideligt!

Maria.

Hvad er der skeet? Antonio! sig mig det.

Antonio

efter en Pause.

Han skal gientage det endnu engang! —
To Gange tordned han det ud; men Dommen
Maa endnu fældes tredie, sidste Gang —
Saa vil jeg male Potter!

Maria.

Hvo har været

Her?

Antonio.

Mikel Angelo Buonaroti!

Maria.

Og han? han sagde —

Antonio.

Stille, kære Barn!

Vi vente vil den tredje Kiendelse.

End kan jeg ikke rive mig saa rolig

fra denne skønne, høie Verden løs.

Endnu engang — saa vil jeg male Potter!

Tredie Handling.

Antonio

alene ved sit Billede.

Nu skal det overdrages kun med Fernis.
 Et alt for giennemsigtigt Slør! O, kunde
 Jeg reent unddrage det fra Mængdens Dine!
 Hvi tvinger Nøden mig at sælge det?
 Thi er det ei Bedrag, at tage sliq
 Betaling for et slet, mislykket Arbeid?
 Men Greven har jo seet det selv, har selv
 Budt mig Betalingen derfor. Alt dengang
 Har jeg jo sagt ham, at det var for meget.

Han tager sin Pensel.

Jeg vil endnu dog her i Græsset male
 En Hyacinth. Naar skionne Piger døe,
 Bestroer man jo med Blomster deres Grav.
 Af, Haabet var saa skiont — det er ei mere!
 Velan! her vil jeg plante det en Blomst;
 Den sidste Ære! — Hvordan skal jeg leve,
 Naar jeg ei male kan? Er Malningen
 Ei saa nødvendig mig, som Mandedraget?

Nu vel! jeg vil den hele, lange Uge
 For Biv og Barn arbeide — Haandværksarbeid;

Kun Søndagformiddag — den skal endnu
Tilhøre mig.

Begeistret.

Da skal den skønne Iris
Med sin syvfarvede, sin luftige Bue
Besøge mig end i den aarle Morgen.
Da vil jeg male, tegne, componere
Kun for min egen Lyst. Det er dog en
Ustyldig Fryd! I Hytten vil jeg hænge
De smaae bemalte Tavler; smykke vil det
Jo Bæggen dog, Maria elsker dem,
Den lille Dreng som hun. Og naar jeg døer,
Og naar en Pilegrim forvilder sig,
Og seer de brogede Billeder her i Hytten,
Vil det dog røre ham. Enhver er ei
Saa haard, som denne Angelo. Da vil
han sige: Manden meente det dog ærligt,
han elskte med Oprigtighed sin Kunst.

Giulio Romano

kommer; han standser i en Afstand, uden at mærkes af An-
tonio, og betragter ham.

Der sidder han, den Musers Yndling! Atter
han maler paa et Billede, for atter
at sætte Verden i Forundring. O,
hvor længes jeg at kiende ham, den Store!
Laalmodighed! I lange Drag jeg nyder
Min Glæde. — Var jeg vaagen? Saae jeg ret?
Hvad, Giulio? til Correggio maa du reise,
for atter der at see en Rafael?
O selsomt, underfuldt, heel underfuldt!
Stort bygges Skoler i de store Stæder,

Af Fyrster understøttes Flid og Stræben,
 Ungdommen dannes efter gode Mønstre,
 Fra spæde Barndom øver Haanden sig;
 Saa viser sig en heldig Leilighed
 At give Prøver paa den lærte Kunst —
 Og hvad, hvad vorde saa vi Lærlinger?
 Kun Lærlinger! selv gode, fiendne stundom;
 Men, skal Geniet atter vise sig —
 Det groer ei i et Drivhuus, kunstig Barme
 Udflækker ei den underfionne Frugt.
 Det maa derude vore vildt i Skoven,
 Tilfældig af en Hændelse saaet hen,
 Tilfældig siden modnet ved et Under.
 Og inden vi det veed, og medens vi
 Forstenes i Betragtning af vort Mønster,
 Og mener, Kunsten mægter intet meer,
 Staaer atter herlig frem en Genius,
 Og vi? vi skue, og forundres atter.
 O selsomt, at et Nazareth saa ofte
 Det Himmelske frembringer, at saa ofte
 Den skionne Aand, som huldt begaver Verden,
 Sin Bugge finder i en ussel Krybbe.

Han nærmer sig Antonio, og betragter hans Arbeid.

Antonio.

Staa der, du lille blege Hyacinth!
 Mig dit violblaa Skiar betyder Døden.

Giulio

træder atter umærket tilbage, og betragter Antonio.

Han seer saa venlig ud, som hvad han maler;
 Blid, yndig, fuld af Følelse. Kun Sorgen
 I Mandens Miner kiender ei hans Kunst;

Den skønne Colorit, som den saa rigt
Besidder, blomstrer ikke paa hans Kinder.

Antonio.

Der staaer igien en fremmed Rejsende.

De hilse hinanden.

Giulio.

Min kiære Herre! tilgiv, dersom jeg
Forstyrrer eder; men jeg kan umulig
Forlade dette Sted, før jeg har hilst
Den siældne Kunstner, som er Stedets Pryd.

Antonio.

Af, gode Gud! da lærer J kun her
At kiende en bedrøvet, modløs Mand.

Giulio.

Umuligt! Skulde atter her en Sol
Kun varme Andre, uden Varme selv?

Antonio.

Min bedste Herre! J er mild og venlig,
J kan ei ville krænke mig; dog krænkes
Jeg uden eders Billie. Sol! Ha vidste
J ret, hvor dunkel denne Afgrund er —

Han lægger Haanden paa sit Bryst.

Den mindste Stjerne klarer ei min Nat.

Giulio.

En Glorie straaler klar af eders Nat,
Der herlig, som Udødeligheds Glorie,
Jert Hoved frandse vil. Hvad er jert Navn?

Antonio.

Jeg kalder mig Antonio Allegri.

Giulio.

Antonio Allegri da Correggio! —
 Hvor kan endnu det Navn mig klinge fremmed,
 Som snart hver Tunge taler smidigt ud?
 Jeg seer har eders Nat, Antonio!
 I Kirken hisset. Hvad I vilde vise,
 Det har I viist: et Underværk. Igiennem
 Jordlivets mørke Nat udstraaler Lyset,
 Og glæder Hyrderne. En af de Hyrder
 Er jeg. Jeg staaer forfærdet end for eder,
 Begriber ei det Under, som jeg skuer,
 Med Haanden over Diet, tvivlende,
 Om hvad jeg seer, ei er et Blændværk kun.

Antonio.

Alt, alt for meget er det kun et Blændværk.
 I er en ædel Mand, I elsker Kunsten;
 Men — o fortryd ei paa, hvad jeg maa sige:
 I kender den ei bedre, end jeg selv.

Giulio.

Antonio! jeg forstaaer ei eders Tale.

Antonio.

Jeg har i lang Tid ei forstaaet mig selv.

Giulio.

I Alt er I mig ubegribelig:
 Hvor I er modnet saa paa egen Haand;
 Hvor I kan end reent være skilt for Verden;
 Hvor I kan tvivle om jert eget Værd!

Antonio

som for at prove ham.

Hvad siger I nu her om dette Billed?

Giulio.

Formaaer et Ord at tolke, hvad jeg føler?
 I Fald jeg siger skønt, hvad har jeg sagt?
 Tert Billed er guddommeligt! Mens jeg
 Betragter det, opvaagner i mit Hierte
 Vel tusind Følelser, som forhen slumred.
 Det er, deri bestaaer Geniets Virkning!
 For stod den rafaelfke Madonna
 Alene som Guds Moder for mit Die;
 Kun saadan kunde jeg mig tænke hende.
 Her er hun ganske, ganske anderledes,
 Dog end Maria; meer den hulde Qvinde,
 Den glade Moder, end en Himmeldronning.
 Rafael hævet har det Jordiske
 Til Himmelen. I lokker Himlen ned,
 At den forbinder sig med Jordelivet.

Antonio

betrakter ham et Dieblif med glad Forundring, men siger
 derpaa nedslaaet og mistænkelig:

Dg seer I ingen Feil i dette Billed?

Giulio.

Hvad Feil? Hvor flig en Rigdom er af Skønhed,
 Der feiler Intet. Hvo vil klage over,
 At Overflødighed end ei er Alt?

Antonio.

Dg hvad, hvad er der ei?

Giulio.

Hvad dette Billed

Gjør til et Mesterstykke, det er der.
 Det lever, aander i et Guddomsliv,
 Er fundet op med Siæl, med dyb Forstand,

Udført med Flid, med Følelse, med Barme.
Hvad kan jeg ønske meer?

Antonio.

Nu har J rost det,
Nu siig mig, hvad der feiler!

Giulio.

Eders Aand
Har ikke feilet. Selv hvor Kunsten svigted,
Hvor stundom jer Hukommelsen slog feil,
Har J ved Kraft, Fremstilling, Livlighed,
Idee bibragt selv eders Feil en Ynde,
Som hører, synes man, jert Billed til.
Selv deri har med Rafael J Liighed.

Antonio.

Siig mig, min Herre! hvor har Kunsten svigtet?
J veed ei, hvor J gjør mig lykkelig,
J det J viser Feilen mig.

Giulio.

Jh nu,
Den blotte Tegner kunde have Gæt
Og Andet vel at siige mod jert Billed.

Antonio.

Som for Exempel?

Giulio beskedten.

Denne Arms Forfortning
Er neppe ganske rigtig. Drengens Been
Mig synes ogsaa alt for barndomsfyldigt
At mangle Omrids. J har Godhed for
Det blidt Afrundede, deraf det kommer,
At stundom J undgaaer det Strengtbestemte.

Antonio.

End Gæt, saa aander jeg igien, min Herre!
Hvorledes finder J Madonnas Smil,
Dg Barnets?

Giulio.

Egent, egent, o men skönt!

Antonio.

Ei væmmeligt? ei æfelt, honningsødt?

Giulio.

Saaledes tænker jeg mig Engle smile.

Antonio naiv.

Åh, Gud! jeg tænkte mig dem ligesaa.

Giulio smilende.

Dg sørger nu, fordi det blev saa skönt?

Antonio.

Dg sørger nu, fordi jeg reent bedrog mig.

Giulio.

Nu er J atter gaadefuld!

Antonio.

Min Herre!

J har mig talt ud af mit eget Hierte.
Det trøster mig, at der foruden mig
End findes Mennesker, og fieldne, gode,
Som — feile kan med mig paa samme Viis.
Hvad meer mig undrer, er den rette Dom,
Som J har fældet over mine Feil.
Der har J Ret; J taler det kun mildt
Dg skaansomt ud. Dg visseelig, jer Tale,
Saa indsigtsfuld og sindrig, maatte glæde
Mig overordentlig, hvis ei jeg vidste —

Desværre hørte jeg det først i Dag —
 At daarlig er min Daad og uden Bærd.

Giulio.

Og hvo har sagt jer det?

Antonio.

Den største Kunstner
 I vor Tid, og maaskee til alle Tider.

Giulio.

Ha — Mikel Angelo?

Antonio.

J nævner ham.

Giulio.

Det ligner ham! Det brudte Bognhiul løber
 Endnu ham vildt omkring i Hovedet.

Antonio.

Jeg har uvidende, letsindig først
 Fornærmet ham. Den Mand, som boer derhenne,
 Et selsomt Menneſke, der hader mig,
 Kom til mig før, fortalte mig: den Herre,
 Som sad og drak ved Bordet, var en Farver,
 En ubehøvlet, uforſtammet Svend,
 Som dømte raſt om Alt, og vidſte Intet.
 Saaledes har jeg viſtnoſ ei modtaget
 Ham med den Agtelſe, ſom han fortjener.
 Han kom og talte ſpottende til mig,
 Jeg gav i Spot ham Svarene tilbage.
 Da blev han opbragt, kaldte mig en Fuſker;
 Om ogſaa Farven lued for min Sands,
 Jeg vilde aldrig hæve mig til Storhed,
 Til Mandens Skønhed.

Giulio opbragt.

Deri har han Ret.

J vil ei gjøre det, J har alt gjort det,
høit over det fixtiniſke Capel!

Antonio

med en varende Haandbevægelse.

A, fiære Ven!

Giulio

som før, og med Selvfølelse.

J troer, jeg taler, som

Den Blinde, her om Farven; men J feiler.

Er jeg ei Michael, ei Angelo,

Jeg er et Menneſke, en Mand, en Romer;

Om ei en Cæſar, dog en Julius.

Mig har man ogsaa lært, hvad Malen er.

Den store Rafael Santio var min Meſter,

hans høie Aand end hviler over mig.

Jeg har et Ord at blande med i Lauget.

Antonio beſtyrtet.

O, Himmel! J er Giulio Romano?

Giulio.

Det er jeg.

Antonio.

J er Giulio Romano,

Den store Maler, Rafael Santios Yndling?

Giulio.

Det var jeg.

Antonio.

Og J ſiger, jeg er Maler?

Giulio.

Jeg ſiger eder: Siden Rafael døde,

Er i Italien ei større Maler,
 End J: Anton Allegri da Correggio.

Antonio sætter sig.

Tillad, min Herre! thi mit Hoved svimler.
 Det har jeg aldrig end oplevet; jeg
 Begriber ei, hvor jeg det overlever.
 Mit hele Liv flød hen til denne Time,
 Som en i Skyggen ukiendt lille Bæk.
 Jeg troede ei at være noget Stort,
 Ei heller, at jeg var saa ganske liden.
 Kun stolende paa Lykken, paa min Musa,
 Sad jeg og malte — og det lyktes mig.
 Nu maa jeg paa den samme Dag opleve,
 At To, de største Mestres, nærme sig
 Min Hytte; Een nedknuser mig i Støvet,
 Den Anden hæver mig til Skyerne.
 Hvad skal jeg tænke? Gud! er det en Drøm?

Giulio.

Og naar den Anden siger nu det Samme,
 Som jeg, hvad saa?

Antonio.

Hvad? Mikel Angelo,

Han skulde, troer J?

Giulio.

Det er just hans Bane,
 At gjøre det, som Ingen troer. Den Jldaand
 Er meer Titan end Gud, og derfor er
 Hans Storhed, som den ældste Kæmpeverdens.
 Mildheden mangler ham. Ei Barnet Amor
 Indtager strax ham for en enkelt Gienstand,
 Men Gros derimod, den ældre, fatter

Alt i hans Bryst med vældig Kiærlighed;
 Ei et bevinget Barn, en kraftig Yngling
 Med Marv og Ublekraft. Jeg træffer ham!
 Vær rolig! Jeg forstaaer at leve med ham.
 Titanen har et menneskeligt Hierte;
 Som Kronos avler han vel Kæmpebørn,
 Dog raser ei i ham Fortæringslysten,
 Nei, nei — han river Lyset, som Prometheus,
 Fra Himlen, for at livne mangen Jordklimp.
 Og eders Bærker, min Antonio!
 Vil han beundre, naar sig Stormen lægger.
 Gaf ind i eders Huus, jeg seer ham komme.

Antonio.

Hvad skal jeg tænke her, hvad skal jeg troe?

Han gaaer ind.

Mikel kommer.

Nu kan vi reise.

Giulio.

Endnu ei, desværre!

Et større Hiul igien er sønderbrudt,
 Som først maa sættes i tilbørlig Stand,
 Før vi gaae videre.

Mikel.

Hvad skal det sige?

Giulio.

Nu, Kiære! hvad det er. J mindes vel
 Den herlige Vandmølle hiøset nede
 Ved Floden, ganske paa en egen Maade
 Nybygget? Hvis jeg ikke feiler, har
 J Florens J selv bedret paa Modellen.

Mikel.

Et prægtigt Bærk!

Giulio.

Nu hør, og ærgre jer:

En fornem Herre kieder sig, maa just
 Opholde sig ved Møllen, som vi her.
 For Tidsfordriv laer han sig vise den;
 Men Mølleren, ei underdanig nok,
 Strax bringer Adelsblodet ham i Kog.
 Han drager ud sit Sværd, og hugger ind
 I Bærket, just hvor Mestrens floge Haand
 Med fielden Kunst forbandt det Bigtigste.
 Saa stiger han til Hest, og rider bort.
 Nu Møllen staaer, og Manden er fortvivlet.

Mikel.

Nu, vi maae hielpe Mølleren igien.
 Jeg lader strax den ene Kiørehest
 Mig sadle, rider ned; det gjør jeg snart
 I Stand. Gid kun jeg kunde træffe Anegten!
 Jeg skulde stække ham hans Hovmodsvinge.

Giulio.

O, det var skönt, i Fald I kunde stække
 Lidt Overmodets alt for stolte Vinge.

Mikel.

Hvad mener I?

Giulio.

I elsker Digtekunsten,
 Har selv Sonetter gjort, og mangt et Vers.
 Tilgiv, at jeg paa en forblommet Maade
 Har talt med eder; thi den nøgne Sandhed
 Er fast for slem.

Mikel.

Jeg holder af det Røgne;
 Kun Klædebonnet skjuler Skjønheden.
 Kom reent herud dermed, om jeg maa bede!

Giulio.

Nu, Mester! J behøver kun at tage
 En større Maalestok for Alt, saa har
 J Sandheden. Den fieldne Mølle tyder
 Paa Menneskets Natur, den Adelstolte
 Paa Kunstnerstolthed; Sværdet er et Ord,
 Det vilde Mølleslag — et Stik i Hjertet.

Mikel

forstaaer ham.

Ha ha!

Giulio

undseelig, dog modig.

Vi har ei altsaa nødig, seer J,
 At sadle Rørehesten. Hjælp kan J
 Selv uden det, ja tugte, hvis J vil;
 Den Skyldige kan ei undgaae jer Hevn.

Mikel stolt og kold.

Det klæder eder godt til mig at tale
 I dette Sprog!

Giulio varm.

O, Buonaroti! J

har tvunget mig dertil. Troer J, jeg har
 Forglemt den Agtelse, som eders Aand,
 Som eders Mesterkab jeg skylder? Agt
 For Mesterkab, for Aanden tvinger mig
 Just til at tale saa. Thi ikke elsker
 Jeg enkelt Mesterkab og enkelt Aand,

Men hver, som herlig til det høie Maal,
 Af Himmelen begeistret, virker med os,
 Hvor pragtløs end og bly den viser sig;
 Fordi jeg veed, at dette skønne Livstræ,
 Som Genius vi kalde, voger bedre
 I den forladte, nøgne Klipperift,
 End i den giødede, for fede Dal.

Mikel.

I taler smukt, I burde være Præst.

Giulio.

Jeg veed ret godt, hvad I vil sige dermed,
 Og vredes ei. I mener, Kunstneren,
 Som Helten, skal ei tale, han skal handle.
 Der har I atter Ret; ei heller har
 Jeg nødig her at sige Buonaroti,
 Hvor tidt jeg med Henrykkelse beundred
 Hans himmelske Instinct, hans stumme Biisdom.
 Dog er ei Mennesket blot Helt og Kunstner,
 Men Menneske. Skønt at udvikle, Ven!
 Sin Menneskelighed, er ogsaa Kunst.
 Foragt ei Talen! Dgsaa Bien bygger
 En Celle sig, og Bæveren en Hytte,
 Og Løven fører Krig mod Tigeren;
 Paa Mandens Læbe vaagnede først Sproget,
 I Ordet speiler sig hans Jnderste
 Meer tydeligt, end selv i Handlingen,
 Der tidt har en forviklet, ufri Grund. —
 I er en daadfuld og en kraftig Mand;
 See, det erkjender jeg! Saa vær retfærdig,
 Og spot mig ei, hvis den forstandige,
 Sindige Mand I truffet har i mig,

Ei heller ganske uden Guddomsgaven!
 Jeg ønsker ingen skønne Taler her;
 Kun eders Daad har løst mit Tungebaand,
 Kun eders Daad kan binde det igien.

Mikel.

Hvad vil J?

Giulio.

Buonaroti! see, J har
 foragtet denne vakke Maler, kaldt ham
 En Fuster. Er det sandt? er han en Fuster?

Mikel.

Hvad Dævlén bryder jeg mig om den Karl?

Giulio.

Saa bryder J jer ei om Kunsten meer?

Mikel.

Lad Hvermand sørge for sig selv! Saadan
 Gjør jeg, og dermed Basta! Det bekymrer
 Mig lidt, hvad Andre sige kan om mig.
 Er han ei Fuster, er det godt for ham;
 Han er en uforsklammet Anegt, det veed jeg.

Giulio.

Han er en venlig, en elskværdig Mand.
 Giestgiveren, hans Fiende, har forført ham,
 Har sagt ham, at J var en overmodig,
 Uvoren Svend, en Farver, ubehøvlet,
 Som dømte raske om Alt, og vidste Intet.
 Han vilde hidse eder paa Antonio;
 Han hader ham.

Mikel.

Det har den Uffel sagt?

Giulio.

Nu seer J, at Antonio er uskyldig;
Han har ei kiendt jer.

Mikel.

Selv mod Ubekiendte

Man artig være skal.

Giulio.

Dg var J det?

Mikel tier.

Giulio.

Endnu et Ord, saa vil jeg ogsaa tie.
Hvad, Buonaroti! vi i Dag har seet
Her, reent uventet, maa — det kan ei Andet
Dø begge fylde ganske med Forundring.
J stærer ikke, som den blinde Mand,
Kun smukke Ting i Træ, reent uden Die
For Andres Dygtighed, for Andres Bærd.
J eders Mand er Kunsten Videnskab,
Jert skarpe Blik igiennemtrænger den.
Saa veed J og, saa vel som jeg, og bedre,
Hvad denne By besidder for en Kunstner.
J Bertens Sal har J seet flere Sager
Af ham: den skønne Leda, Danae.
Ei blot Madonner kan han male smukt,
J Parma skal han have malet Fresco
J Kuplen, fuld af Kraft og Poesie.
Gak ind i Kirken hiøset, see hans Nat,
Dg blier det da for ham i eders Siæl
Ei høilys Dag — saa vil det aldrig dages.

Mikel.

Jeg har jo sagt ham, at han har Talent.

Giulio.

Talent! et fattigt Ord, en Halveskilling,
Som man til hver en Betler pleier kaste.
Beviser dette Billed kun Talent?

Mikel.

Det er jo fuldt af Feil.

Giulio.

Feil har det, ja,

Jordi det er et menneskeligt Bærk.
Hvad har ei Feil? J har vel aldrig feilet?
Troer J, at Jutet mangler eder? Udgior
Den blotte Tegning Malerkunsten? Hvad
Er Tegningen? blot Nødhielp, Unatur.
Der gives ingen Linier; vi kalde
Det Linier, hvor Stoffet hører op.
Selv Stoffets Efterligning: Farven, Livet
Af Lys og Skygge, det er Maleri;
Skionheden, Tanken og Forbindelsen,
Det er Genie. Og mangler dette her?

Mikel.

Hvor er den store Stil?

Giulio.

Hvad kalder J

Den store Stil? Er ei den dybe Sandhed,
Den høie Skionhed stor, om end naiv
Den ikke svinger sig til vældig Strengthed?
Der aander herlig Kraft, høi Dristighed
Og sieldent Mod i Alt, hvad J frembringer;
Dog Mennesket er Menneske, ei Gud,

Som saadan sømmer sig ham barnligt Sind,
 Enfoldig Ydmyghed. Og jeg tilstaaer det:
 Med alt det, at jert vældige Exempel
 (Vel ogsaa egen Drift, Tilbøilighed)
 Mig, Giulio, den ringere Planet,
 Drev fra min blide, rafaelske Bane
 Lidt stundom ud i det Ubændige —
 Saa er og bliver mig dog Hjertets Godhed
 (Der ogsaa viser sig i ægte Kunst)
 Det Helligste i Kunsten, som i Livet;
 Og hvor jeg seer den, aabenbarer sig
 Samvittighedens Engel mig, og viser
 Mig Veien til mit Hiem med Liliestænglen.

Mikel

med undertrykt Bevægelse.

Jeg føler altsaa ikke?

Giulio.

Jo, det Hele,

Det Store. Selv den milde Følelse
 Jer griber oftere, end selv J troer.
 Skiont sidder i San Pietro Jesu Moder
 Med hellig, inderlig Medlidenhed,
 Endskjøndt af Steen, med Liget af sin Søn;
 I menneskelig, dybtfølt Ydmyghed
 Modtager eders Adam Land og Liv
 Af den almægtige Skabers Finger i
 Hiint hellige sirtiniske Capel.
 Bed Gud, der lever, blomstrer Jutet i
 Et Menneske, som leved ei og blomstred
 Til sin Tid og i eder. Men jert Bæsen
 Er haardt. Det rivende, uslebne Ydre

Er en antik, en ædel Rust, hvorunder
 Metallet glindser i sin hele Skønhed.
 Tilgiv, hvis jeg med mine Taler har
 Fornærmet eder! Thi jeg føler: hvad
 Jeg siger eder, veed I bedre selv.
 Jeg har kun sagt det, for i Hast at vende
 Det haarde Uveir, at den arme Mand
 Si længer sig skal græmme. Eders Ord
 har pludselig berøvet ham sin Tillid,
 Sin Munterhed; et Ord af jer formaaer
 At give ham dem pludselig tilbage.

Mikel i Tanker.

hm!

Battista kommer.

Mine Herrer! Bognen er alt færdig.
 Befaler I, at man skal spænde for?

Mikel.

Min Giulio! vil I besørge det?
 Jeg har et Ord i Genrum først at tale
 Med denne Dannemand.

Giulio.

Heel vel!

Han gaaer.

Mikel.

Hvad har

Den Herre sagt om mig til Maleren?
 Hæ?

Battista.

Bedste Herre! hvad har jeg da sagt?

Mikel.

At jeg en Farver var, har Herren sagt;
En overmodig, ubehøvlet Evend.

Battista

flaaer sig for Brystet.

Saa maa den evige Retfærdighed
Mig evig straffe, hvis —

Mikel.

Hold han sin Mund!

Den evige Retfærdighed bekymrer
Sig ei om sliq en Usling, som han er.
Tag han i Agt sig for den timelige
Retfærdighed; er man til Galgen moden,
Saa blier man hængt. Forstaaer han mig?

Battista.

Min Herre

Er —

Mikel.

Farver, og en Farver i det Grove.

Han tager sin Pidsk af Bordet.

Til grovt at farve bruges grove Pensler;
Hvad synes Herren om, i Fald jeg farved
Ham Ryggen carmoisin?

Battista.

Gud staae mig bi!

Mikel.

Jo vist, det gjør han strax! — Hans Udselshed,
Hans Nederdrægtighed, den staaer ham bi.
Jeg vil ei smitte mine Hænder paa ham.
Dog var det bedst, i Fald han uden Dmsvob
Recommendeerte sig; thi Dnskeqvisten

Her i min Haand, den vipper mægtigt, seer han!
 Har megen Lyst at komme skjulte Kilder
 I Hast paa Spor paa Herrens fede Nyg.

Battista.

Af, Eccellenz! det er en Misforstaaelse.

Han forsoier sig hurtig bort.

Mikel.

Ja, lob du kun! Har ei den Riding fast
 Opbragt mig? Ha, nu kan jeg først forstaae,
 Hvi Maleren, den stakkels Diævel, her —

Han gaaer langsomt hen, og sætter sig for Billedet.

Sligt maa man see med Rolighed, i Mag.
 Man kan mig vise, hvad man vil, i Lummel
 Og Støi — ei op for Dret stiger blot
 Mig Blodet, op for Diet med. Selv denne
 Belærende Snakken irriterer mig.

Hvad jeg skal tænke, kan jeg tænke selv.

Den Giulio Romano — som om ikke —

Nu, nu! han følte det ret godt tilsidst.

Seer paa Billedet.

For Pokker! ja, det Billed er godt malt.

Det kalder jeg et Maleri! Poetisk!

Og Træet, Blomsterne, Baggrundens Landskab!

En smagfuld Klædedragt! Og dette Gien skin!

En deilig Qvinde, ja, ved Gud! det er hun;

Giovanni allerfærest, Jesusbarnet

En Engel. Ha, ved Bacchus! det er Farve.

Og jeg! da Paven tvang mig til at male,

Da jeg de florentinske Karle ud

Af Templet drev, som Duefræmmere,

Dg satte selv mig paa Stilladset, famled
 Halvandet Aar i Blinde, blev saa vred,
 At nær jeg havde Paven dræbt med den
 Nedstødte Spand, da alt for tidlig ind
 Han i mit Bærksted traadte mod sit Løfte! —

Jeg veed det: jeg er egentlig ei Maler.
 En Billedhugger er jeg. Hvad Sculptur
 Anvende kan i Malningen, det har jeg.
 I Tegning, i Opfindelse er Ingen
 Mig liig. Men ned i Farvepotten veed
 Jeg ikke ret at dyppe, det er afgjort;
 Dg det veed denne Mand, det maa man sige.

Giovanni kommer ud; da han seer den Fremmede, staer han
 stille.

Mikel.

Du Lille! hør engang.

Giovanni kommer.

Et artigt Barn!

Det er ei bange for et fremmed Ansigt;
 Er ei forvænt. Kom hid, min lille Dreng!

Giovanni nærmer sig.

Men seer jeg ret? Ei! det er jo Giovanni
 I Stykket her.

Giovanni.

Ja vist! jeg er Giovanni,
 Min Fader har mig malet af.

Mikel.

Du er

Antonios Søn?

Giovanni.

Ja! Og min Moer Maria

Er ogsaa der.

Mikel.

Hvor?

Giovanni.

Jh! der sidder hun.

Mikel.

Ha ha!

Giovanni

peger paa Billedet.

Det er det deilige Barn Jesus,
Men ham har vi ei selv i Huset.

Mikel.

Ikke?

Hvor er han da monstro?

Giovanni

med Fingeren i Beiret.

Han er i Himlen.

Mikel.

Deroppe?

Giovanni.

Ja, der sidder han i Skyen
Jo med de andre smukke Englebørn.

Mikel.

Hvad gjør de der?

Giovanni.

De lege med hinanden.

Mikel

kysser ham.

Du søde Unge! sæt dig paa mit Skød,
Her paa mit Knæ.

Giovanni.

Ja, jeg vil ride paa
Dit Knæ; du er min Hest. Nu vil jeg ride
Paa dig til Parma.

Mikel.

Godt! Men jeg maa løfte
Dig op; Stigboiler har vi ingen af.

Giovanni.

Dem har endnu ei Smeden gjort os færdig.

Mikel.

Forstaaer sig!

Giovanni rider.

Hop sa sa! Bliv ved, bliv ved!
Du maa bestandig lade Hesten ride.

Mikel.

Nu er vi komne da til Parma alt.

Giovanni.

O, nei! vi er jo kun den halve Dei.

Mikel.

Da stiger Nyttren af, gaaer i et Bertshuus,
Dg faaer sig lidt at spise.

Giovanni.

Lidt at spise?

Mikel tager i Lommen.

Giovanni.

Hvad har du i din Lomme?

Mikel

flaaer ham over Fingeren.

Giv kun Tid!

Afides.

Jeg tog dem med til Mester Martins Børn;

Dog de maae vie, og desuden kan
Jeg fiobe nogle nye i Modena.

Han tager et Kræmmerhuus frem.

Jeg veed ei, om du er for brændte Mandler?

Giovanni

griber efter dem.

Jo, brændte Mandler er jeg meget for.

Mikel.

Taalmodighed! Siig, om de smage dig!

Giovanni.

De smage mig.

Mikel

giver ham Kræmmerhuset.

Saa smag!

Giovanni spiser.

Mikel.

Men paa mit Skiod

skal du fortære dem.

Giovanni undviger ham.

Nei, i et Bertshuus

Maa jeg fortære dem, mens Hesten hviler.

Mikel.

Og faaer lidt Havre. Faaer jeg ingen Havre?

Giovanni.

Kom, Hest! der har du Havre.

Stikker ham en Mandel i Munden.

Mikel griber ham.

Hvad, dit Ekarn!

Du kalder mig en Hest? — Det er Guds Straf!

Jeg kaldte jo din Fader for en Fuster,

Dg ved de evige Muser i Olymp!
 Det er han ikke meer, end jeg er Hest.

Maria kommer.

Giovanni.

Der er min Moder med.

Mikel.

Det er din Moder? —

En deilig Qvinde, liig sin hellige Navne!

Han sætter Drengen ned, og staaer op.

Giovanni.

See, Moer! der er en fremmed Mand, han har
 Forært mig brændte Mandler; see!

Mikel.

Madonna!

Kan jeg vel vente mig Tilgivelse?

Maria.

Min ædle Herre! Tak for eders Godhed.

Til Barnet.

Har du alt takket Herren?

Giovanni.

Tak, du Herre!

Maria.

Uartige! hvad? dutter du en Fremmed?

Mikel.

Uf, lad ham det, Madonna! Tag jer Vare
 For at fordærve med vor Tids Forfeerthed
 Den rene, paradisiske Natur.

Maria.

J elsker Smaae?

Mikel.

Ja, thi de er saa store.

Her boer J?

Maria.

Ja, der seer J vores Hytte.

Mikel.

Antonio, Maleren er eders Mand?

Maria.

Ja, fiære Herre!

Mikel.

Er han saa elskværdig

J Livet, som i sine Billeder,

Saa maa J leve velfornøiet med ham.

Maria.

Min Herre! Kunsten er et falmet Gienstik
Af den forborgne Sol.

Mikel.

J Sandhed?

Maria.

Tro mig!

Mikel.

J lader ikke til at være munter.

En vakker, driftig Mand, en deilig Kone,

Et artigt Barn — der staaer et Paradiis

Af huuslig Lykke jo alt færdigt for os.

Maria.

Dg dog, dog mangler endnu Get til Lykken.

Mikel.

Dg hvilket?

Maria.

Lykken.

Mikel.

Er Genie og Skønhed
Ei store Gaver alt af Fru Fortuna?

Maria.

Af, Ormen nager skjult i mungen Blomst.
Min Mand har været syg, er let at ryste,
Hvert Indtryk virker stærkt paa ham; endnu
I Dag har her han haft en heftig Sorg.

Mikel.

Jeg veed det vel, at Mikel Angelo
Har været der og taget ham lidt skrap.

Maria.

Han har særdeles krænkert ham.

Mikel.

Maaskee

Har han sagt Sandheden. Nu, Angelo
Har sagt ham, han var ingen fielden Maler.
Hvem veed? maaskee har Manden Ret. Han maa
Forstaae det vel; hvad kiende vi dertil?

Maria.

Dg kom fra Himlen selv en Angelo,
Dg sagde det, saa troede jeg ham ei.

Mikel.

Ei, ei! er I saa vis i eders Sag?

Maria.

Det Høieste, det Bisteste, jeg veed,
Er, at jeg elsker min Antonio;
Fra ham kan ikke skilles, hvad han virker,
Saa elsker jeg med ham hans skønne Kunst.

Mikel.

Dg det er nok? I elsker blindt hen, uden
At kiende, uden at udgrunde det?

Maria.

Erkiende, grunde ud, maa Manden giøre,
Saa vidt han kan. Dog maa vel ogsaa han
Med os til Følelsen sin Tilflugt tage.

Mikel.

Brava Madonna! J er efter min Smag.
Tilgiv, i Fald jeg lidt har fristet jer!
Saadan maae Qvinder tænke. — Hvad nu ellers
Den Mikel Angelo angaaer: det er
En vild Krabat, det kan vel ikke negtes;
Men tro mig: han er og et ærligt Skind!
Lidt er hans Ord Cyclopens Larm i Dybet,
Naar Jlden brænder alt for stærk. Dog kan
Han ogsaa være rolig, og da tænker
Og føler han for lang Tid, som Kamelen,
Der tommer Kilden, for i heden Drk
At have Forraad siden. En Vulcan
Indgyder Frygt, men modner ogsaa Frugt.
Knap har den brusset ud, saa bygge Skarer
Af Mennesker paa den, vel trives Sæden,
Den vorder mere fiærnefuld og rig,
Med Blomster og med Buske frandses Svælget,
Og Alting aander i et Glædesliv.

Maria.

Det vil jeg gierne troe.

Mikel.

Den største Smaating

Er ofte Aarsag til en stor Bedrift.
Bel føder ofte Bierget kun en Muus,
Dog tro J mig: Muus føder ogsaa Bierge.
Saa lad det altsaa ei forundre jer,

J Fald den dumme Løgners plumpe List
 Har Angelo lagt ud med eders Mand!
 Det ene Ord jo giver let det andet.
 Gi Elskov blot, selv Hæftighed og Brede
 Gaae blinde med en Dug for Dinene.

Maria.

J taler meget blidt og klogt, min Herre!

Mikel.

Nu, seer J, Buonaroti sendte mig
 (Jeg er hans Ven), at sige eder dette;
 Og til Beviis paa, at han ærer Anton,
 Gier han ham denne Ring, og beder ham

Han tager Signetringen af sin Finger og giver hende.

At bære Ringen, som et Venkskabstegn.
 Personlig sees de sikkert snart igien;
 Saa skal Antonio mere klart erfare,
 Om Buonaroti har ham kjær af Hjertet,
 Og om han virker Noget til hans Held.

Han gaaer.

Antonio,

som er kommen ud i Døren, og har holdt sig tilbage under Mikel
 Angelos sidste Ord, iler ud imod Maria, da han seer hende ene.

Maria! bedste Barn! hvad har han sagt?

Maria.

Den Fremmede?

Antonio.

Han, Mikel Angelo.

Maria.

Antonio! hvad siger du? Umuligt!

Det var ham selv?

Antonio.

Ja! ja! ham selv, ham selv.

Der gives kun een Slig i hele Verden.

Maria henrykt.

O, sieldne Lykke! Glæd dig, min Antonio!
Han legte med vort Barn, han talte til mig
Med venlig Godhed. Denne skønne Ring
Gav han til dig; han skatter, elsker dig,
Den Adle, han vil sørge for vor Lykke.

Antonio.

Maria! er det muligt? Giulio
Romano havde Ret.

Maria.

Han elsker dig.

Antonio.

Og denne Ring? — O, Himmel! Kom, Maria!
Han har kun bøiet mig i Støvet, for
At hæve mig desmere saligt atter.
O, Gud! kan, kan jeg troe det? kan jeg troe det?
O, følg mig! jeg vil takke ham, vil græde,
Omfavne vil jeg ham, og være salig.

Maria.

Nu har han Ret, den store Buonaroti,
Nu blomstrer os et paradisisk Liv.

De gaae.

Battista

kommer frem, seer efter dem, og siger:

Jeg Paradiset gjøre vil fuldkomment:
Til Paradiset, veed I, hører Slangen.

Han gaaer.

Fjerde Handling.

Stor Billedsal i Parma.

Ottavio. Battista med Regnskabsbøger.

Ottavio.

Jeg er tilfreds, Alting er i sin Orden.

Battista.

Jeg fik et Brev nu nylig fra min Søn;
Han skriver mig fra Florens, og han kommer
Maaskee i Aften alt til Parma.

Ottavio.

Godt!

Den Hemmelighed, som jeg har betroet dig,
Om Nicolo, den maa du tie med.

Battista.

Jeg kan, ved Gud! ei nok forundre mig:
En Røver fra de Apenninske Bierge,
Som vover sig i naadig Herres Brod,
For ubemærkt at speide Leiligheden!

Ottavio.

Jeg veed det, det er ikke første Gang;
De Bovehalse drive deres Spil
I Skoven mellem Reggio og Parma,

Dg overalt, hvor der er Haab om Rov.
Dog vær du rolig! Han er alt i Fælden;
De Andre lokke vi der ogsaa snart.

Battista.

Gud! hvilke flette Folk der er i Verden.

Ottavio.

Skån mig for kiedsomme Betragtninger,
Dg tal om, hvad der er mig mere vigtigt:
Troer du, Antonio kommer end i Dag?

Battista.

Han er paa Beien alt, vi see ham snart.

Ottavio.

O, min Maria! var du ogsaa med!

Battista.

Hun kommer sikkert, Eccellenza! hvor
Man Venter strøer, der flyver Duen ind.
Mig synes kun betænkeligt i Sagen —
Hvis naadig Herre mig tillader at —

Ottavio.

Hvad mener du?

Battista.

Nu, eders Naade staaer

Paa Springet lige til at gifte sig;
Den skønne Coelestina kan jo ventes
Fra Florens med sin Fader Ricordano
Hvert Dieblif. Hvis nu —

Ottavio.

Vær du ei bange!

Den skønne Coelestina er saa himmelsk,
Som hendes Navn. Endskjøndt jeg nu som Christen
Maa ære, elste, høit det Himmelske,

Saa er jeg dog et Menneske; som sliq
 Maa mig det Jordiske jo ogsaa glæde.
 Hun straalér — men saa kold som Vintersolen;
 Hun er mig altfor høi, for viis, alvorlig.
 Jeg trivler om, hun ægter mig. Det skeer —
 I Fald det skeer — af Estergivenhed
 Mod hendes Fader kun, som ønsker det;
 Bist ei af Kiærlighed til mig.

Battista.

Ih nu!

Det giver sig med Tiden, naadig Herre!

Ottavio.

Kan være, og kan ogsaa ikke være.
 Jeg tigger ingen Elskov; dog behager
 Mig hendes Deilighed og hendes Rigdom.
 Der lever ingen ugift Adelsmand
 I Florens, som ei holdt det for et Held
 At faae den skønne Piges Haand. Jeg ønsker
 Mig sliq en Kone; det vil smigre mig
 At eie, hvad saa mange Andre ønske.
 Men ogsaa Hjertets Omhed har sit Krav;
 Der maa den høie Coelestina staae
 Tilbage for den yndige Maria.

Battista.

Men, Eccellenz! — to Koner i et Huus!
 Hvorledes vil det gaae?

Ottavio.

Godt. Coelestina

Er sværmerisk og ung, mistænker ei;
 Maria er beskedn, blid og stille.
 Hvad mig for Hov'det staaer, det er kun det,

At her Antonio skal male Loftet.
 Min Brud forstaaer sig meget vel paa Kunsten;
 Hun maler selv. Jeg veed kun lidt deraf.
 Jeg arved alle disse Sager efter
 Min Onkel. Nu, det forekommer mig
 Ret smukt, som anden Pragt; ei meer, ei mindre.
 Hvis nu Antonio maler Loftet slet,
 Saa staaer jeg i en Maade. Han er dog
 Jo kun en ubekjendt og fattig Maler.
 Det argrer mig; jeg vilde gierne, seer du!
 I hendes Dine gielde for en Kiender.

Battista.

Ja, det er rigtig nok det Allerværste;
 Thi jammerlig er Karlen, naadig Herre!
 Det kan I troe mig paa mit Ord.

Ottavio.

Dg hvad
 Forstaaer da du deraf? Du hader ham.
 Ei stille!

Battista,

Nu, vi faaer at see. Men kommer
 Han ikke der igiennem Haven alt?

Ottavio.

I Sandhed?

Battista.

Ja, med Billedet paa Ryggen.
 Han seer paa Blomsterne, han lugter til dem —
 Ja, pluk dem, om du tør!

Ottavio.

Det maa han gierne.
 Jeg træde vil tilside nu. Paladset

Med fine Sale, Meubler, Tienere
 Maa imponere ham; paa slige Folt
 Virker den prægtige, den ydre Glands
 Meer, end man skulde troe. Saa kommer jeg.
 Jeg maa endnu forklare mig i Dag.

Battista.

Var det ei bedre ved en Leilighed —

Ottavio.

Jeg stæler ei, hvad jeg kan ikke fiøbe.

Han gaaer.

Battista alene.

Du stæler ei? Saa vil jeg stæle for dig.
 Thi hevne maa jeg mig, og hevne blodigt,
 Saa sandt jeg er en ægte Calabreser.
 Skiondt truet blot, har dog alt Pidskesslaget
 Af Mikel Angelo med røde Strimer
 Paa Ryggen frisket op mit Had til Brand;
 Og før sig koler ei mit hede Blod,
 Før den Forræders flyder.

Han grubler et Dieblit.

Nicolo

Er Røver? Godt! han lette skal min Byrde.
 En Røver maa jo godt forstaae at — tys!
 Jeg er ei Bersemager, vil ei rime.

Han gaaer.

Antonio

kommer med sit Billed paa Ryggen; han sætter det fra sig,
 og synker ned paa en Stol.

Her er jeg endelig. Hvor jeg er træt!
 Det er saa hedt, Veien saa lang, og Solen

Saa brændende. — Her er det friskt og luftigt.
 De Store have det dog godt, kan boe
 I disse køle, høie Steenpaladser.
 Som store Klippehuler udelukke
 De Middagssolens Straaler. Frit sig løfter
 Den stolte Hvælving, brede Piller skygge,
 I Vestibulen risle kolde Bandspring,
 Og svale Luft og Muur. Du gode Gud,
 Hvem ogsaa kunde boe saaledes! — Nu,
 Maaskee det hændes dog. — Hvor mageligt
 Man stiger op ad brede Marmortrapper!
 Antike Buste staaer i Nicherne,
 Og see paa Gen, saa fornemt og saa roligt.

Han seer sig om.

Her er en Sal; den maa vist være herlig.

Han springer op.

Ha — hvad! hvad seer jeg? fuld af Malerier?
 Ak, det er Billedsalen! Hellige Jomfru!
 Jeg midt i Templet staaer, og ved det ei!

Han folder sine Hænder.

Her hænge da Italiens Mesters
 Udødelige Bærker, og skal hænge
 Som skønne Skioldemærker over Graven
 Af døde Helte, Tegne paa deres Daad.
 Almægtige Gud! hvad skal jeg først betragte?
 Landskaber, vilde Dyr, Madonner, Helte!
 Mit Die sværmer som en salig Bi
 Paa hundred skønne Blomster. Ak! jeg skuer
 For lutter Skuen Intet, foler kun,
 Min Kunst! din hellige Nærværelse
 Almægtigt virke paa mig. Jeg maa græde,

Maa knæle ned i mine Aners Tempel.

Han knæler, derpaa staaer han op, og betragter Billeberne med
naiv Glæde.

See der! der hænger strax et deiligt Stykke.
Dog nei — det er ei deiligt. Alting kan
Gi heller have lige Bærd. — Hvad seer jeg?
Nei, det er alt for nydeligt! Nu har
Jeg aldrig Mage seet: En gammel Kone
Staaer der og skurer Kiedlen i sit Kiøkken,
Hist sover hendes Kat, den blonde Dreng
Udblæser Sæbebobler af en Pibe. —
Det er endnu mig aldrig faldet ind,
At slike Sager ogsaa kunde males.
Ja, man maa see det i den hule Haand;
Hvor herligt Solen fra de grønne Løv
I Bindvet skinner ind i Messingkiedlen! —
Hvem har dog malet det? Mon ikke Navnet
Staaer under det?

Læser.

„Flamlænder, Ubekiendt.“

Flamlænder? hvad mon det er for en Landsmand?
Mon Flamlænd ligger mange Miil fra Mailand?
Deroppe hænge store Stykker: Borde
Med Blomster, Glas med Viin, og skrællede
Citroner, Hunde, nydelige Fugle.
Det er dog alt for smukt. — Ha! ha! ha! ha!
Der tæller fire Gierrige Ducater.
„Messijs.“ Det Navn har jeg end aldrig hørt. —
Men seer jeg ret? Det er jo Christi Fødsel.
Ha ha! det kiender jeg ret godt; det har
Mester Mantegna her af Staden gjort.

Hvor herlig gaaer Huulveien ned derhenne,
 Hvor skönt de hellige tre Konger staae
 For Barnet og den ædle Himmeldronning! —
 Der er et andet Stykke, dette liigt;
 Dog lidt pudserligt, ret godhiertigt. Af,
 See, Dgen støder ud igiennem Krybben
 Madonna med sit Hoved, seer sig om.
 Mildt griner Moren; det er ærligt meent.
 Den Lille griber i den gyldne Kiste,
 Vil have Vegetoi. „Alberto Duro.“
 Ha ha! det er en Tydsker, veed jeg. Paa
 Den anden Side Alperne, seer man,
 Er ogsaa Mennesker, selv Kunstnere. —
 Men, Himmel! hvilket herligt Billed der!
 En ung Fyrstinde, sandselig og deilig;
 Hvor brænder Diet, leer den lille Mund!
 Den røde Fløiels Hat, den klæder godt,
 De vide Ermer. Staaer ei Navnet under?
 Af „Lionard da Vinci“. Det troer jeg!
 Er det et Under? Ha, det er at male!
 Der er endnu en Konge, næsten malt
 I samme Stiil; er han af Lionardo?
 Af „Holbein“. Manden er mig ubekjendt,
 En herlig Kunstner, Lionardo liig! —
 Her er et fieldent Bærk af Perugino,
 Skönt Tonen lidt vel grøn, og Symmetrien
 Lidt stiv; men hvilken Fromhed, Character!
 Man mærker, det var Rafael Santios Lærer. —
 Et herligt Bærk i Legemsstørrelse,
 En ædel Dding. Ha, den hellige Job!
 Stort tænkt, og stort fuldendt. Nu, det er vist

Af Rafael. Af „Fra Bartolomeo“.
 Af, Gud! den fromme Munk! — Det gjør ei let
 Dig mange andre fromme Munke efter.

Hvo faaer vel Tid at see det Alt igiennem?
 Hvad skiuler dette grønne Silkeforhæng?
 Ha, det er uden Tvivl det Allerbedste!
 Det maa jeg see endnu, før Herren kommer.

Han slaaer Forhænget tilside, og opdager Rafaels hellige Cæcilia
 Den hellige Cæcilia! — Ja, ja!
 Der staaer hun med sit Orgel i sin Haand.
 Udspreedt og brudt for hendes Fødder ligger
 Verdslige Giger; o, men Orglet selv
 Maa synke tauft med Haanden, da fra Himlen
 Hun hører Englechoret, løfter Diet.
 Ha, hvo har malet det? Det er ei Malning,
 Nei, det er Digtning! Her sees ikke blot
 Den store Maler, men den store Tænker.
 O, det bevæger dybt mig i mit Hierte!
 Her er den hoie, hellige Poesie
 I Farver klædt.

Begeistret.

Det vilde ogsaa jeg,
 Det stræbte jeg i mine bedste Timer.

Ottavio træder fornem ind i Salen.

Antonio

spørger ham i Mode, uden at hilse, ganske fordybet i Maleriet:
 Hvo har gjort dette Billed?

Ottavio

stubsjer, men fatter sig, og siger kold:
 Rafael.

Antonio

flaaer sig henrykt for Bryttet.

Ja, jeg er ogsaa Maler!

Ottavio.

Kiære Ven!

Det vidste jeg for nogle Uger siden;
I maa alt have vidst det flere Aar.

Antonio.

Nei, nu først veed jeg det.

Ottavio affides.

Indbildske Laabe!

Battista havde Ret.

Soit.

Min kiære Mester

Jer Selvtillid, jert Mod fornoier mig.
Det gaaer jer modsat andre Kunstnere,
Som stod forstenede for dette Billed,
Og folte dybt, at de var — Jugenting.

Antonio,

stedse med Diet paa Billedet.

Ja, det begriber jeg. Hvis Fattigdommen
for denne Fylde føler ei sin Afmagt,
Saa føler den det aldrig.

Ottavio sagte.

Dette Bæsen

Er reent forvandlet, troer jeg.

Soit.

Derimod

I lader til at føle eders Styrke.

Antonio.

Ja, Herre! ja! her jeg forstaaer mig selv,
 Her føler jeg, at ogsaa jeg er Kunstner.
 Her skuer jeg mit Hjertes bedste Stræben
 Og Billedet dybt i mit Junderste
 Saaledes udtrykt, som jeg aned det
 I Livets lykkeligste Dieblifke,
 Og som det fielden lyktes mig at danne.
 Mit Sind er blomstrende, som Rafaels;
 Min Aand er ei saa stor, og ei saa mægtig.
 Min Pensel er maaskee meer smidig øvet;
 Hans Hjerne fatter meer, er mere stærk.
 Jeg smiler stedse, Rafael er alvorlig;
 Jeg er henrevet, Rafael river hen.
 Gud, hvilket Bærk! her seer jeg, hvad jeg kan,
 Her er min Maalestof. Det hæver mig;
 Thi, o! jeg føler mig i Himlens Nærhed,
 Men som et Menneſke er Englen nær.
 Og medens høit af Salighed mit Hjerte
 Begeistret svulmer, bøier sig mit Hoved
 Ærbødig for den aldrig naaede Storhed.

Dttavio.

J har vel bragt jert eget Arbeid med?

Antonio fatter sig.

Der staaer det hiſt i Krogen, naadig Herre!

Dttavio.

Saa hent mig det. — Ret smukt, ret bravt i Sandhed!
 Den skionne Kone sidder, som hun leved.
 Oprigtig talt, hvad jeg kun ikke lider,
 Er Klædedragten. Hvorfor har J ei

Malt hende saadan, som hun gaaer i Livet?
Bed Gud! Maria kan man ei forskionne.

Antonio.

Jeg tænkte her at male en Madonna.

Ottavio.

Og er Maria da ei eders Donna?

Antonio.

Tilgiv, min Herre! jeg forstaaer jer ei.

Ottavio.

Jeg veed det nok; I Kunstnere, I leve
Meer i Indbildningen, end her i Verden.

I elske Luftphantomer, skionne Drømme
Meer, end hvad virkelig omringer jer.

Nu, jeg kan Intet have derimod,

Enhver maa følge sin Tilboilighed.

Jeg er ei Kunstner, ei Poet, jeg tager

Til Takke med det Virkelige. Altsaa

Kan vi to leve ret fortræffligt sammen;

Vi overskrider ei hinandens Grændser,

I elsker Idealet — jeg Personen.

Antonio.

Tilgiv mig! jeg forstaaer endnu ei rigtigt —

Hvad mener eders Raade?

Ottavio.

Riære Anton!

Saa lad os tale aabenhjertigt sammen:

I er en trofast Mand, forstaaer jer ei

Paa det, vi Hoffolk pleie kalde Fiinhed.

Nu, Anton! see: I er en fattig Mand,

Det gjør mig ondt for jer, I slides op,

I maler smukt, og bliver ubekiendt.

Hvad kan det hjælpe jer, at eders Øns
 Staaer under Skieppen? Nu velan! jeg gjør
 Jer lykkelig. Mit giestfri, store Huus
 Staaer daglig aabent for en Mængde Gieste.
 Her skal I male uden Næringsforger.

Antonio.

Er det i Sandhed ingen Drøm, min Herre?
 Begynder Lykken virkelig at smile?
 Al, fra min første Ungdom svæved den
 Med Spot mig som en Lygtemand for Diet.
 Naar jeg greb efter den, da var den borte,
 Og pludselig jeg stod som før i Mørke.

Ottavio.

Jeg gjør jer lykkelig, ved alle Helgen!
 Det var en Grumhed, ei at ville giøre
 Sin Næste lykkelig, naar man formaaer det.

Antonio.

J tænker meget dydigt.

Ottavio.

J, som jeg.

Antonio.

Jeg har vist stedse følt det dybt.

Ottavio.

Ei sandt:

J gjorde ogsaa mig ret lykkelig,
 Hvis I formaaede det?

Antonio.

Ja, det forstaaer sig!

Men, naadig Herre! I er Lykkens Barn;
 Hvad har en fattig Mand, som I kan ønske?

Ottavio.

O, fiære Anton! det er Alt ei Guld,
Som glimrer; jeg er ikke lykkelig.

Antonio ved sig.

Den arme Mand, det gjør mig ondt.

Soit.

Umuligt,

Min unge naadig Herre? Har J ei
Alt, hvad et Moders Barn kan ønske sig?

Ottavio.

Alt har jeg, kun det Bedste blev mig negtet.

Antonio.

Det Bedste? Ei! det, troer jeg, kan Enhver
Dog have, naar han vil.

Ottavio.

Hvad kalder J

Det Bedste, Anton?

Antonio.

Tillid til sin Gud,

Et trofast Hierte, god Samvittighed.

Ottavio studser.

Ja saa! Der har J Ret! Det er det Bedste —
For Evigheden. Men da Mennesket
Dog lever med i Tiden, er dog ogsaa
Et Bedste der nødvendigt til hans Held.

Antonio.

Vel sandt!

Ottavio.

Vi kalder Aabenbaringen

Af alt Guddommeligt paa denne Jord
Jo Kiærlighed; om nu den i det Store

Sig viser, som Genie, som fielden Kunst;
 Hvad heller meer indskrænket, sammentrængt,
 Til en elskværdig Gienstand, af alt Enkelt
 Det Skionneste: til en huldsalig Qvinde!

Antonio.

Dg hvilken Kunstner leved end paa Jorden,
 Som i sit Hierte trofast ei forbandt
 De tvende Kiærligheder?

Ottavio.

Nu, Fru Musa
 Er Herskerinde dog i Kunstnerhiertet.

Antonio.

Naturlig, thi den Elskte er jo Musa.

Ottavio.

Dg denne Musa vexler maanedlig.
 Af Muser gives der, kun sparsomt regnet,
 Ni himmelskionne, søde Glutter, veed J.

Antonio.

Hver Musa deler ud sin egen Kunst,
 Dg hver en Kunstner har sin egen Musa.

Ottavio.

Den store Rafael, for hvem J der
 Har bøiet eders Hoved, havde fleer.

Antonio rort.

Den arme Rafael! thi han havde ingen.

Ottavio.

Rafael ingen Musa?

Antonio.

Jo, i Himlen,
 J sine Anelser, sin Længsel, hvad
 Han kaldte selv sin himmelske Idee.

Nu har han fundet hende. Nu behøver
 hans Aand ei, som en smægtende Cæcilia,
 Sit ædle Blik til Himlens Blaa at hæve
 Om fiærlig, salig Tilfredsstillelse.
 Nu er hun hans, han favner, kysser hende.
 Her søgte du forgieves, arme Rafael!
 Og derfor styrted sig din tørstige Siæl
 I Sandfers Hav, og drak Bedøvelse.

Ottavio.

Er I da lykkelig?

Antonio.

Bed Gud, det er jeg.

Du arme Rafael! hvad hialp det dig,
 At du var skøn og blomstrende? Hvad hialp
 Dig dine mægtige Benner, Paven, Rom?
 Hvad hialp den sandselige Fornarina
 Og Cardinalens stygge Broderdatter?
 Du fandt dog ei det største Held paa Jorden:
 En yndig, fiærlig, trofast Egtemage,
 Du fandt dog ingen elskelig Maria.
 Hvad var dit Held? O, hvor jeg føler mig
 Langt meer lykkelig i min lille Hytte!

Ottavio.

Og er det da saa vist, at virkelig
 Maria elsker eder?

Antonio.

Ja, min Herre!

Saa vist, som at jeg lever.

Ottavio.

Godt! — jeg mener

For jer; ei godt for mig. Gud være med jer!
Jeg agter ei at hindre eders Lykke.

Antonio studser.

Ottavio.

Jeg troede, at J elskte kun jer Musa,
At eders Kone, som en Gvas Datter,
Kun elskede sig selv, og næst sig selv,
Hvad smigred Sandsen og Forsængligheden.
See, derfor bød jeg eder komme her.
Min Tanke var, at virke fælles Held.
Nu seer jeg vel, det gaaer ei an. J sværmer,
Dg eders Kone ligesaa. Det være
Nu Virkelighed eller Sværmeri,
Alt, som gjør lykkelig, er virkeligt.
Dg dermed Gud befalet, Anton! Her
Kan J ei blive, vil det neppe selv,
Da J har dette hørt. Men frygt kun ei!
Jeg skal ei snige mig, som Ræven, ind
Bed Nattetid i eders Dueslag.
Om ogsaa jeg en Elsker er af Duer,
Nu, jeg behøver ei at stiale dem,
At rove dem; jeg kjober mig dem heller
Paa Torvet aabenlyst, ved hoils Dag.
Lev vel, min Ven! hils eders smukke Mage!
Bed Gud, jeg meente det os Alle ærligt.
Har Gen i denne Sag Grund til at flage,
Saa troer jeg, det er mig, den Gneste
Der gaaer fra Gildet uden Hiertestyrkning.
Farvel! Jeg kjober eder østere
Et Billed af imellem. Bliv i Salen

Dg see jer om, saalænge som I vil!
Battista strax skal bringe, hvad jeg skylder.

Han gaaer.

Antonio alene.

Saaledes var det meent! Det var hans Barme
for Kunst, hans Kiærlighed og Agtelse
for Kunstneren, hans Understøttelse! —
Jeg Daare! har ei der en Lygtemand
Mig atter giekket, loffet? O, men jeg
Er hevnet; thi han gif beskæmmet bort.

Beskæmmet? Hevnet jeg? Ha, staaer jeg ikke
Som et enfoldigt Lam, og taaler rolig
Fornærmelsen?

Hefstig.

Jeg æsker ham til Tvekamp!

Jeg taaler ei en sliq Forsmædelse.
Er han en Adelsmand, et Adelskiød,
Tilfældig saadan avlet; nu, jeg er
En Adelsaand, en Udvalgt, jeg vil leve
I Tidens Bog, naar han er Støv og glemt!

Men jeg forstaaer jo ei at føre Sværdet.
Nu, saa maa Ruglen være Boldgiftsmand! —
En Morder? — nei, saa heller en Fornærmet!
Dg falder jeg — Maria! min Giovanni!
Dg du, høitelskte Kunst!

Roligere.

O, latterlig

Er denne Harmen. Krigere maae kæmpe;
For dem er Trods, Foragt for Død nødvendig.

De gjør ei Andet, det er deres Ære.
 En Kunstner virker aandeligt; saa hører
 Han og til Geistlighedens fromme Stand.
 Gud lagde ikke Spydet i hans Haand.
 Den lette Tryllestav, som maner Vunder,
 Kan skabe Liv, men ei tilintetgiore.
 Ja, jeg vil taale Haanen, som det Godes
 Forbilled her i Verden taalte den.
 Thi hvo som her paa denne dunkle Jord
 Vil virke for det Høieste, det Bedste,
 Maa, som en Martyr, taale Spot i Nøden
 Hans sande Liv begynder efter Døden.

Nu see mig om, betragte disse Bærker?
 Hvor kan jeg det? Hvad jeg har maattet udstaae
 I denne Dag! Haab, Spot, Fortvivlelse,
 Den største Glæde, Hede, Vandring, Byrde,
 Foragt! O, jeg er træt, mit Die sløvt;
 Jeg kan ei nyde denne Herlighed.
 Den Herlighed, hvorefter jeg har længtes
 Saalænge, som nu er mig ganske nær,
 Kan ei husvæle mig; thi Træthed trykker
 Mig blytung mine Lemmer. Jeg vil hvile
 Kun her en liden Stund, for at faae Kraft
 Til end i Nat at vandre til mit Hiem.

Han sætter sig paa en Stol i Krogen, og slumrer ind.

Ricordano kommer med sin Datter Coelestina; hun har en
 Laubærkrands i Haanden.

Ricordano.

Her er vi da, mit Barn!

Coelestina.

Men kun som Giester;

Ei sandt, min Fader?

Ricordano.

Slemme Coelestina!

Fordi du vil det.

Coelestina.

Og du vil det med.

Ricordano.

Jeg vil din Lykke; ja, ved Gud! det vil jeg.

Du troer at finde den ei hos Ottavio?

Velan! jeg giver mine Planer op.

Den unge Daare takke maa sin Letsind

Derfor. Dog troer jeg fast endnu: hans Hierte

Er godt.

Coelestina.

Hans Hierte? Altsaa har han et?

Ricordano.

I Piger vil, at Alt skal være Hierte.

Coelestina.

Saa taler den, som eier selv det største?

Ricordano.

Du Smigrerske!

Coelestina.

Ottavio har intet,

Min Fader! intet. Han er ikke ond,

Men kold, selvkiærlig, tom, og uden Sæder.

Han elsker ikke mig, jeg ikke ham;

Dog kan min Fader ønske —

Ricordano.

Lad saa være!

Jeg vil forglemme Løftet, som jeg gav
 Min Ven Lorenzo paa hans Sotteseng:
 Ved Giftermaal imellem Søn og Datter
 Fuldkommen at forene vore Huse.
 Jeg overleed mig; Gud mig forlade!

Coelestina.

O, det vil glæde Gud, min Fader! at
 Du ikke gjør dit Barn ulykkeligt.

Ricordano.

Bed Gud — naar jeg betænker det, ja, Pige!
 Det var en Synd, sliq Rosenknop, som du
 (Jeg kan det sige uden Selvroes; vel
 Er jeg din Fader, men din Aand, din Skønhed
 Har Gud dig givet, ikke jeg) — at tvinge
 Sliq Rosenknop ned i en stenet Grund
 I Diebliffet, da hver ædel Gartner
 I Paradiset, som omkrandses Florens,
 Sig ønsker i Besiddelse deraf.

Coelestina.

Min Fader! hvis jeg er en lille Blomst —
 Vel! jeg vil blomstre i din Egeskugge,
 Og jeg vil slynge fast mig til din Stamme.

Ricordano.

Barn! føler ei dit Hierte Kiærlighed?

Coelestina.

Til Gud, til dig, til alt det Gode, Skønne.

Ricordano.

Til ingen Yngling?

Coelestina rødmande.

Nei.

Ricordano

trykker hende til sit Bryst.

Du søde Uskyld!

End ikke? Nu, det kommer, Pige! tro mig!
Den lille Amor hevner sig. Om og
han lader til at taale nu din Haan —
Ha, naar du allermindst det venter, staaer
han brat forvandlet til en Silvio,
Og gjør dig til en smægtende Dorinda.

Goelestina

klapper ham paa kinden.

Den Tid, den Sorg, min Fader!

Ricordano.

Lille Musa!

Saa maa jeg vel dig kalde. Kold som Is
Forsmaaer du alle Ungersvendes Elskov,
Og lever kun i Kunsten og Naturen.
For hvem er denne Laurbærfrands bestemt?

Goelestina.

Hvad veed jeg det, min Fader? Som vi gif
Igiennem Slottets Have, boied sig
En Green af Hækken, holdt mig fast ved Loffen.
Til Straf har jeg den revet fra sin Stamme,
Og i min Haand blev strax en Krands deraf.

Ricordano.

Vist for at frone ham, din Rafael!
Der hænger Billedet.

Goelestina.

O, skionne Gal!

Ricordano.

Det Musers Tempel maa du nu forlade.

Coelestina.

Åh ja!

Ricordano.

Det kunde være dit.

Coelestina bedende.

Min Fader!

Har du ei Lyst at købe denne Samling?

Ricordano.

Mit gode Barn! veed du, hvad den er værd?

Coelestina.

Nei, den er uskatteelig. Men Ottavio
Vil være nøisom; Guldet elsker han
Langt meer end Billeder. Meer, end din Datter
Du holder værd, vil han ei fordre, Fader!
Seer du? saa vinder du endnu ved Byttet:
Han faaer lidt Guld, og du — du har dit Barn.

Ricordano.

Sødtsyngende, fortryllende Sirene! —
Bliv her, og glæd dig mellem dine Tavler.
Jeg vil gaae ind og tale med Ottavio.
Jeg siger ham min Mening, din Beslutning;
Han faaer at finde sig deri.

Coelestina.

O, Fader!

Det gjør han vist; han er en artig Hofmand.
Tro mig, det Offer koster ham ei meget!

Ricordano.

Om du ei ægter ham, saa bliver du
Jo derfor dog hans Søster, hans Veninde.

Coelestina.

Forstaaer sig, og som søsterlig Veninde
 Vil, som i Dag, jeg ofte komme her,
 For at besøge ham — og Billedsalen.

Ricordano.

Ha, du er slem!

Coelestina.

Jeg kommer strax bagefter.

Ricordano.

Besøget gjør dig sagtens lidt forlegen,
 Nu da du dog har givet ham en Kurv.

Coelestina.

Å, Gud! det er jo kun en Spøg det Hele.
 Jeg maa dog fylde Kurven ham med Blomster.

Ricordano.

Ha, Pige! sky, men skadelystne Skabning!

Han gaaer.

Coelestina alene.

Nu er jeg mellem mine Billeder.
 Jer, skionne Kunstens Bærker! skulde jeg
 Nu reent forlade? Nei, min Fader maa
 Besidde dem, de skal ei hænge her
 Til Pragt for følesløs Uvidenhed,
 Ukiendt og uden Fryd for skionne Siæle.
 O, min Cæcilia! for dine Fødder
 Nedlægger jeg min Laurbærfrands.

J det hun vil nedlægge den, standser hun.

Hvad seer jeg?

Et Maleri! et nylig malet Billed

Staaer støttet op til Væggen! Er det muligt?

Ottavio køber Billeder? Nu, det
Maa være godt!

Sun vender det om.

Hvad seer jeg? drømmer jeg?

Det Billed har Antonio Allegri,
Den store, ubekjendte Maler gjort,
Af hvem jeg alt har copieert saa meget;
Om hvem os Mikel Angelo og Giulio
Saa meget har i Dag fortalt paa Veien,
Hvor vi hverandre mødte. Buonaroti
Har givet ham sin herlige Signetring,
Vil tale kraftigt for ham hos sin Hertug.

Sun betragter Billedet.

Af, Gud! hvor det er herligt, levende.
Guds Moder, hvilket vennesaligt Ansigt,
Hoi Skønhed, jordisk Idmyghed forenet!
Og Frelseren i barnlig Majestæt!
Giovanni — nei, den Unge kunde jeg
Paa Skødet tage, kysse tusind Gange!
Du søde Dreng! Nei, han er alt for deilig.
O, han er uden al Tvivl malet efter
Naturen; saadant kan man ei opfinde.
O, hulde Billed, fuldt af Følelse!

Sun staaer fordybet i Betragtning, derpaa siger hun:

Det Billed maa jeg frandsse! Nu forstaaer
Jeg forst, hvi Grenen bøied sig, og holdt mig
Tilbage. O, det var en Anelse
Om hvad jeg skulde see. Af, kunde jeg
Saaledes frandsse Kunstneren; forstaaer sig,
Saa at det Ingen mærked, selv ei han. —
Nu, jeg vil her ham frandsse i hans Billed.

I det hun vil hænge Krandsen paa Billedet, bliver hun Antonio vaer.

Jesu Maria! der er jo en Mand!

Hun farer tilbage, men fatter sig strax igien.

Han sover dybt. Hvem kan den Mand vel være?
Hvorledes kom han her i Billedsalen?

Hun nærmer sig forsigtig.

Han er ei Ridder, heller ingen Borger;
En Tiener endnu mindre. Ringe klædt,
Lidt skiødesløst og fattigt, men dog smukt.
Et deiligt Hoved! blegt! hvor ædle Træk!
En hvælvet Pande! — Himmel, seer jeg ret?
Han har jo Buonarotis store Ring
Der paa sin Finger? — Alle gode Helgen!
Det er Antonio Allegri selv;
Han har et Billed bragt Ottavio,
Er, træt af Veien, slumret ind paa Stolen.

Hun betragter ham med den største Deeltagelse, og da hun seer,
at han sover, knæler hun for ham, for bedre at see ham i
Ansigtet.

Af, Gud! hvor han seer from og ædel ud.
Han lader til i denne Verden alt
At have lidt stor Hjerteforg og Modgang.
Dog kan han ikke være gammel end. —
Du store Mand!

Hun staaer op, og siger derpaa frygtsom:

Hvis ham jeg turde frandsse!

Dog, Himmel! nei! hvis han slog Diet op?
Om Nogen kom? Nei, nei! her vil jeg hænge
Min Krands paa Billedet; saa seer han dog,
Naar han er vaagnet, at man har ham fiær.

Hun hænger Krandsen paa Billedet, og træder tilbage.

Saaledes! — Nei! Af, hvordan klæder det?

Betydningsløst! Med blotte Loffer sidder
 Den Levende, paa Tavlens døde Rand
 Nedhænger skievt en Krands. — Nei, det maa voves!
 O, alle gode Helgen! staaer mig bi,
 At heldigt jeg mit Eventyr fuldender.

Hun sætter ham skælvende Krandsen paa Hovedet; derpaa viger
 hun tilbage.

Der er dens Plads; saaledes skal det være.
 Nu, Krands! nu er du paa dit rette Sted.
 Skönt slynger den sig i det brune Haar.
 Hvor herligt under den sig Panden hvælver!
 Saa er det ret. O, Gud skee Lov, det lyktes!
 Og nu lev vel! vi sees vel snart igien.
 Han aander, rører sig? Paa Flugt! paa Flugt!
 Hun iler bort.

Antonio

træder bestyrtet frem, opvaagnet af en Drøm.

Hvor er jeg nu? Ha, denne mørke Hule
 Er ei Elysium.

Besinder sig.

Af, Gud! jeg var
 Indslumret, jeg har drømt. Nei, meer end Drøm,
 En Forsmag paa den fjerne Salighed!
 Jeg stod i hine lykkelige Enge,
 Langt skønnere, end Dante dem beskriver,
 I Musalunden, for det store Tempel
 Af hviden Marmor, Piller af Granit,
 Og fuldt af Bøger, Støtter, Malerier.
 Rundtom i Græsset var om mig forsamlet
 Oldtids og Nutids største Kunstnere:
 Der vandred Digtere med Malere,

Bygmestre, Billedhugg're, Spillemænd.
 Den store Phidias sad paa en Skulder
 Af Herculsstøtten, som en lille Flue,
 Og hugged flittig fra sig med sin Meisel,
 Og vidste klart den hele Ræmpebygning
 At holde fast, harmonisk i sin Aand.
 Apelles dypede smilende sin Pensel
 I Morgenrøden, maaled Undersyn
 Paa Skyer, som blev baaret bort af Engle.
 Laus ved sit Orgel saae jeg Palestrina,
 Dets Sølvpipe gik igiennem Verden,
 De fire Hjørners Vinde blæste Tonen.
 Hos ham stod huldt Cecilia og sang.
 Gubben Homer sad ved sin hellige Kilde,
 Han sang — og rundtom lytted Digterne.
 Mig leded ind i Kredsen ved sin Haand
 Den høie Rafael, skion som i Livet,
 Kun Sølvvingen flød ham ned fra Skuldren.
 Da traadte frem — jeg vil det aldrig glemme —
 Den hulde Musa, en livsalig Jomfru,
 Keen, som den unge Morgendug, udsprungen
 Og frisk og rødmende, som Morgenrosen.
 Hun satte mig med sin sneehvide Haand
 Den friske Laurbærkrands om Tøsen, sagde:
 „Jeg vier ind dig til Udødeligheden!“
 Da vaagned jeg. Bed Gud, det forekommer
 Mig end, som havde jeg en Krands om Tøsen.

Han griber til Hovedet, og faaer Krandsen i Haanden.

Gud! hvad er det? Hvad seer jeg? Er det muligt?
 Min Musa har i Sandhed kronet og

Indviet mig? Jeg har ei drømt! O, Himmel!
Skeer der endnu Mirakler her i Verden?

Battista kommer med Nicolo, som bærer en stor Pengepose.

Antonio.

Min Ven, Battista! hvø har været her?

Battista.

Hvad veed jeg det? Der har J eders Penge,
Som J af Greven faaer for Maleriet.
J Kobber maa J tage denne Sum;
Dermed betaler Bonden Adelsmanden,
Hvad han ham skylder. Det vil sagtens bøie
Jer Ryg en Smule; men hvad skader det?
Thi er J end et Under i at male,
Saa glem dog ei, at eders Fader var
Laftdrager! Byrdens Tyngde paa jer Ryg
Vil smukt erindre jer om eders Stand.
Det er ret godt at have sliig en Bækker;
Det er et Huusraad mod Indbildning, Hovmod!

Antonio.

Battista! giv mig Sølv, i Fald J kan;
Om end ei Alt, saa meget blot, som jeg
J Dag, i Morgen bruger. Veien, veed J,
Er lang; jeg har alt eengang vandret den,
Er træt, og skal nu slæbe denne Laft?
Viis mig den Godhed, Ven!

Battista.

Hvad Ven? jeg er
Jer Fiende, og vil blive det.

Antonio.

Hvorfor?

Battista.

Den Skændsel og Beskæmmelse, som jeg
 har lidt i Dag af Mikel Angelo,
 Maa jeg kun takke eder for. Men hi!
 Den ene Godhed er den anden værd.

Antonio.

Hvad kunde jeg for det?

Battista.

Nok! der er Benge.

Hvad I mig skylder, har jeg trukket fra.
 Nu pak jer bort, og vov ei oftere
 At sætte eders Fod i dette Huus!

Antonio.

I er fortørnet.

Battista.

I faaer Pengesummer,
 Kostbare Ringe, Laurbærkrandse, seer jeg!
 Nu, Dannemand! jeg maa dog ogsaa offere
 Paa eders Alter.

Antonio.

Tving dog eders Brede!

Battista

bider sig i den sammenbukkede Pegesfinger.

Nei, jeg vil heller køle den.

Antonio.

Gjør, hvad

for Gud I vil forsvare. Jeg er rolig.
 Jeg eier, hvad I synes at foragte:
 En reen Samvittighed. Gjør I mig Dndt —
 Den Evige vil det vende til mit Bedste.
 Farvel! Jeg skilles fra jer uden Had.

Min Sæk, min Byrde nedslaaer ei mit Mod.

Han sætter sin Krands paa Hovedet, og tager Sækken paa Ryggen.

Du skal dit Brød fortære daglig i
Dit Ansigts Sved, har selv Gud Herren sagt.
Om ogsaa Lasten tynger ned min Ryg —
Mit Hoved hæves af de hellige Laurbær;
Jeg iler let afsted med freidigt Mod.

Han gaaer.

Battista efter en Pause.

Den Sæk er tung at bære, Nicolo!

Nicolo.

En dygtig Sum!

Battista.

Halvfierdsindstyve Scudi!

Men hvad er det vel mod den skionne Ring,
Han har paa Fingren? Den er uskatteerlig.

Pause.

Hvad er vel Klokken nu?

Nicolo.

Vi har en Time,

Saa vidt jeg troer, endnu til Ave Maria.

Battista

med Betydning.

Saa synker Solen, slukkes Farverne.
Han maa endnu i Aften til Correggio;
Dog, Ekoven er jo kølig, skyggefuld,
Der kan han spales. — Hvad jeg vilde sige:
Du bad mig, troer jeg, Nicolo! i Dag
Om at gaae lidt hen til din gamle Moder.
Vi havde alt for meget at tae Vare;

Men nu er Intet meer i Veien. Vel,
Saa gaa da! Men i Morgen Formiddag
Maa du dog være her igien.

Nicolo.

Jeg takker.

J gjør en større Glæde mig, min Herre!
End J formoder.

Battista smilende.

O, siig ikke det!

Jeg veed ret vel, hvad det har at betyde,
Engang iblandt at see sin Slægt og Venner.

Nicolo.

Saa takker jeg mangfoldig.

Battista.

Ingen Marsag!

Nicolo gaaer.

Han gaaer! — Fortræffligt! — Er du nu i Sandhed
En Røver, Morder, nu saa viis os det!

Han staaer et Dieblisk i Tanker, derpaa siger han:

Jeg har ei overtalt, ei tinget ham;
Tilladt ham at besøge kun sin Moder.
Tillade Sønnen at besøge Modren,
Det er en christelig, en ærlig Gierning.
Jeg har en reen Samvittighed. J Fald
Antonio nu falder — ha, saa er
Det Himlens egen Straf, og ei min Hevn.
Jeg vasker mine Hænder, er uskyldig.

Femte Handling.

Skov. I Baggrunden Silvestros Hytte. En lavstammet Geg staaer ved Hytten, og er indrettet til et lille Capel; midt i Stammen er et Skab, omvoeret af Bark, hvori Magdalena-Billedet hænger. Smaa Steentrapper gaae op til Træet, hvis grønne Hvælving er klippet som et rundt Tempel. I Forgrunden staae Plataner; paa hoire Haand sprudler en Kilde giennem Stene ud af en Hoi, og slynger sig som Bæk igiennem Skoven.

Valentino,

en gammel Røver, stor og stærk, sortbruun af Ansigt; Haa-
rene har han i et grønt Net, derover en bred rund Hat.
Med to Pistoler i Bæltet, Sværd ved Siden og Bøsse
paa Rakken, sidder han grublende ved Kilden.

Hvor Alting dog forandrer sig med Tiden,
Med alle Ting vor Tænkemaade med!
For tredive Aar siden, naar jeg gif
I denne Skov med Had og Harm i Hjertet
Imod den stolte Verden — ja, da avled
Mig Skyggen af de mørke Skovens Grene
Mordtanker i mit Bryst. Saasnart jeg saae
En Stamme, som var huul, da stod den mig
Kun som et Baghold, som et Smuthul, for

Fra den at falde Vandrerer i Nyggen.
 Mig gloede Blomsterne kun da i Diet,
 Som usforskammet Ukrud, værd at knuse.
 Gik unge skionne Qvinder giennem Skoven,
 Da foer jeg som en Tiger efter Byttet,
 Og aldrig folte jeg mig mere munter,
 End efter sliig begangen Heltedaad.
 Dybt i min Hule fraadsed jeg og drak
 Med mine raske Evende, drømte mig
 En anden Pluto, Jovis Broder, Drot
 For den forfærdelige Underverden.

Nu er det anderledes, nu med Aldren.
 Jeg gyser i den mørke Roverkule,
 Som om mig Kløften sagde: Snart skal du
 Henraadne her som Liig. Kom! end er Tid;
 Op! nyd det skionne Lys, mens det dig undes. —
 Jeg finder ingen Lyst meer i at myrde;
 Jeg dræber kun i Harm, af Nød, og som
 Saa mangen Fyrste maa: af Politik.
 „Den gamle Valentino!“ Dette Navn
 Gior hver en Læbe bleg, som nævner det.
 I Ammestuen stilles Barneskrig
 Dermed, og selv i Retten bliver flux
 Den stolte Dommer stum, naar han det hører,
 Blier bleg, og taber Pennen i sin Angst.
 Jeg er langt mere frygtet her, end Satan.
 Ei heller har min Kraft mig end forladt;
 Desværre synes Nødet derimod
 At have taget Afsked. — Selsomt nok!
 Han grubler.

Thi lad saa være, at jeg er en Morder,
 Jeg har dog derfor aldrig end hørt op
 At være Christen. Nei, det Gne lader
 Sig ganske godt forene med det Andet.
 Udsvævelser har jeg i dette Liv
 Begaaet ofte: stukket Folk ihjel,
 Beskæmmet Koner, Piger, røvet Penge;
 Men det skal ingen Siæl mig sige paa,
 At nogen Dag gif hen, hvor ikke jeg
 Har i det mindste læst tre Paternostre.
 I Messen gif jeg altid ogsaa flittig,
 Og kiøbte mig Absolution, saavel
 For alt begangne, som for Fremtids Synder.

Paa denne Maade skulde man nu troe,
 At med Courer jeg farer op til Himmels,
 Naar Tiden kommer. Og dog sniger Frygten
 Sig mere langsom, end en Betturin,
 Ud Himmelveien op; og før jeg veed det,
 Fremtræder vel en opbragt Hevnens Engel
 Af Krattet, figter paa mig med sin Bøsse,
 Befaler mig at give sig af Haabet
 Den Emule, som jeg har, — og styrter mig,
 Som Herren Lucifer, i Afgrundssvælget!

Silvestro træder ud af Hytten, knæler for Magdalenabilledet,
 og holder sin Aftenbøn.

Valentino.

Det er den gamle Gremt Silvestro,
 Et frygtsomt Menneſke, bleg, mager, svag;
 Dog straaler fuldt af Ild med Kraft hans Die.
 Jeg svulmer bruun og mandelig, som Høsten;

Men stuer jeg mig selv i Bækkens Speil,
 Da er mit Die mat, og Blikket skælver.
 Saa dødelig og usund er en Tvivl,
 Saa fuld af Lægedom et saligt Haab.

Silvestro

gaaer ham i Møde.

Guds Fred!

Valentino.

Jeg takker jer, ærverdige Broder!
 For denne Hilsen. Kiender I mig?

Silvestro.

Ja!

I er en Jæger.

Valentino.

Rigtig! en Skarpskytte.

Silvestro.

Saa er vi jo Skovbrødre begge To.

Valentino.

Og begge gamle.

Silvestro.

Begge trætte nu

Af denne Verden.

Valentino.

Ja, saa lader det.

Silvestro.

Saa hæve altsaa begge vi vort Die
 Fra denne Jord op imod Evidheden.

Valentino.

Hvis det kun hjælper noget!

Silvestro.

Kan I tvivle?

Valentino.

J er en hellig Gubbe; eder vil
Sanct Petrus lade ind, saasnart J banker —
Jeg derimod, en vild Krabat, en Jæger,
Som dræbte mangt uskyldigt Dyr i Skoven!

Silvestro.

Dg var J selv en Røver: hvis med Anger
J vender jer paa Dødens Kors til Raaden,
Saa vil det lykkes eder.

Valentino.

Kiender J mig?

Silvestro.

Jeg kiender eder, Valentino!

Valentino.

Frygter

J ei?

Silvestro.

Jeg haaber meget meer, med Guds Hielp
At drive ogsaa Frygten ud af eder.

Valentino.

Saa kiender J mit Sind's Bestaaffenhed?

Silvestro.

Ei Skovens Træer alene hørte tidt
Jer Ungers Klage; ogsaa jeg har hørt den.

Flere Røvere komme med frands Battista.

Bruno.

Et skikkeligt Mand's Barn med Reisepenge,
Dg med en proppet Badsæk snørt paa Ryggen.
Lillad, Captain! at Fiærene vi plukke
Uf denne Fugl, og at vi dreie Halsen
Saa om paa ham. Det er Battistas Søn,
Giestgiverens, den Kialtring, i Correggio.

En Anden.

Den Bonhas, som smaafulker i vort Haandværk!

En Tredie.

Som tidt har negtet os en kølig Drif,
Et Rattely og alle Artigheder,
Naar did vi kom, som stakkels Haandværksvende!

Valentino opbragt.

En ussel Hykler, et elendigt Kræ,
En feig, misundelig, forbandet Niding!
Mod ham er selv en Røver englevid.
Mod Kraft kan dog Forsigtighed sig væbne;
Men Dglen kryber, stikker lumsk ihjel.
Ha, naar jeg tænker paa den Niding, foger
Mig Galden, bløder mig det gamle Saar;
Ihi han er Skyld deri, at Nicostrato,
Min Broder og min Ven i Liv og Død,
Blev hugget ned med Koller; at man skar
Hans Legem grumt itu med Boddelsnive,
Fordi den Hund tilraadte Dyrigheden
At tvinge ham med Piinsler paa Torturen
Til feig Befiendelse.

Goist forbitret.

Ha, tag hans Søn,
Dg slagt ham som et Dffer for min Hevn!

Frands,

som Røverne ville fore bort, kaster sig for Valentinos Fodder,
og raaber:

Barmhiertighed!

Valentino trækker sin Dolk.
Ha, dø, du Dgleæt!

Silvestro

griber Magdalenabilledet med den ene, og Valentinos Arm
med den anden Haand.

Barmhertighed! Hvad har den arme Yngling
Giort dig imod? O, tving dit vilde Hierte!
Hvis ei Naturen virker længer med
Sin Mildhed paa dit haarde Sind, velan,
Saa viis endnu dog, at du er en Christen!
Skaan ham, og vogt dig vel for at besudle
Din Helgens Billed med uskyldigt Blod!
See dette Dødninghoved — det er dit!
See denne store Bog — det er den Bibel,
Hvori det Bud staaer skrevet og forkyndt:
Du elske skal din Næste, som dig selv!
See denne fromme Kvinde! Den Heltinde
Rev kraftig sig fra Synden. Gjør det samme,
Stand's, red din Siæl, og vær et Menneske!

Valentino

farer tilbage, da han seer Billedet, og siger med dæmpet Stemme:
Slip ham! Hun er os nær, den Hellige!
Gi hendes Billed, nei, hun selv, hun selv
Er kommen, har tilbageholdt min Haand.
Seer I den Hulde? Sancta Magdalena!
Seer! Talsmandinden for de vilde Synder!
Vor Helgen! Seer I hende?

Alle Røverne

tage uvilkaarligt Hatten af, da de see Billedet.

Ja, vi see!

Hvor hun er deilig! Af, som levende!
Ora pro nobis, Sancta Magdalena!

De forse sig.

Valentino rolig til Frands.

Gaf hen i Fred! Tak denne Hellige
for Livets Redning, og næst hende Manden,
hvis fromme Phantasie blev hende vaer,
Dg stille hende frem for Verdens Dine!

Silvestro.

Det Billed har Antonio Allegri,
Den fattige Maler, giort, din Faders Gienbo.

Frands gaaer.

Silvestro til Valentino.

Jeg takker dig.

Valentino afbrydende.

Vi sees igjen i Morgen.

Silvestro gaaer ind i sin Hytte.

Nicolo kommer.

Herr Hovedsmand! vel, at jeg traf jer her!
En Maler, kaldt Antonio Allegri,
Nu kommer strax forbi. Paa Ryggen har han
En dygtig Sæf, propfuld af Kobberpenge;
Dg hvad som bedre er, paa Fingeren
En skøn Signetring.

Valentino.

Hvad? du feige Drog!

Den vakkre Kunstner agter du at plyndre,
Som maler lige Helgener? som smelter
Til Jølelse selv haarde Klippehjerter?
Staaer han i Strid ei med den vide Verden,
Som vi? Dg blier han ei, som vi, forhadet,
Forfulgt? En Kunstner og en Røver, det er
To Allen af eet Stykke; begge skye
Den brede Hverdagslandevei af Livet,

Dg bryde sig løvfulde Skyggestier
 I Blomsterkrattet. — Du vil slaae en Kunstner,
 Fordømte Drog! og troer at være Helt?
 Har derfor jeg i Huset sendt dig til
 Den rige Adelsmand, for at du skulde
 Arbejderen af Munden snappe Brødet?
 Skam dig, for Satan! Du fortjener ei
 At høre til et bravt Staldbroderskab
 Af tappre Mænd.

Nicolo.

Jeg tænkte —

Valentino.

Som du er til.

Han vender sig til de Andre befalende.

Nu ned i Hulene, alle Røvere!
 Jeg meget har i Nat at tale med jer.
 Kun kort Tid kan jeg leve med jer end;
 Thi jeg er gammel, og Samvittigheden
 Har ogsaa sine Rettigheder. Lang
 Tid nok har jeg mig opslidt for jer alle!
 Man har Exempler paa, at manges Konge
 Sit Scepter lagde ned for Aldrens Skyld;
 Det gjør jeg ogsaa snart. Saa længe som
 Jeg raader, skal der Ingen myrdes. Hør' I?
 De Rige kan I endnu altid plyndre;
 De Fattige skal gaae i Fred. Forstaaer I?
 Det er min Billie. Vil I holde den?

Røverne.

Ja, naar kun du vil altid blive hos os.

Valentino.

I Aften røves heller Intet meer;
 Antonio gaaer frit igiennem Skoven,

Dg skal ei finde andre Fugle der,
 End dem, der quiddre smukt i Træets Grene!

Han gaaer. Alle Koverne følge ham.

Antonio

kommer med sin Sæk; paa det blotte Hoved har han Laurbærkrandsen.

Han kaster Sækken af, og sætter sig asmægtig ved Kilden.

Jeg kan ei meer, min Kraft har reent forladt mig.

Gud være lovet, her er Kilden! Havde

Jeg kun et Bæger! — Gatten! — Af, den lod jeg

I Parma ligge, for ei Laurbærkrandsen

At stille ved sin Plads. — Med Hænderne —

Han oser Vand med Haanden, og drikker.

Ha, det forslaaer ei! Tørsten sluffes ei.

En hidsig Feber brænder i mit Blod.

Ha, hvis jeg mægted kun at vandre hjem!

Hvor vil Maria ængstes, naar det mørknes,

Dg jeg endnu ei kommer! — Jeg er syg.

Han tager Laurbærkrandsen af, og betragter den grublende.

„Jeg vier ind dig til Udødeligheden!“

Udødelighed begynder først med Døden —

Ha, min Gudinde! var det saadan meent?

Lauretta, en Bondepige, gaaer med sin Spand paa Hovedet
 syngende igiennem Skoven.

Antonio.

Hvo kommer der, saa munter syngende?

Det er Lauretta jo, vor Naboes Datter,

For end i Qvæld at malke sine Geder.

Lauretta.

Hvad seer jeg? Jh, der sidder Mester Anton!

Antonio.

God Aften!

Lauretta.

Kommer J dog endelig?

Maria har ei lidet ængstet sig,
Fordi J blev saa længe borte, Mester!

Antonio.

Det var umuligt mig at komme før.

Lauretta.

J er vel træt nu af den lange Gang?
Det er da intet Under.

Antonio.

Kiære Barn!

Giv mig lidt Vand at drikke af din Spand;
Jeg eier Intet, hvormed jeg kan øse.

Lauretta.

Hvor har J eders Hat?

Antonio.

Den lod jeg ligge

J Parma.

Lauretta.

Dg hvad har J vundet der
Om Hovedet? Ei, ei! en Laurbærfrands!
Den klæder eder godt. Hvo gav jer den?

Antonio.

Den Himmelske!

Lauretta.

J Kunstnere forglemme
Dog Altid over eders Drømmerier.
Jeg vil ei have nogen Kunstner; skal
Jeg eengang gifte mig, vil jeg dog have
En Mand, som husker paa, han har en Kone.

Antonio.

I Sandhed, jeg har aldrig glemt Maria.

Lauretta

fylder sin Spand, og rækker ham at drikke.

Nu, drik alt hvad I kan!

Antonio

drikker begierlig.

En kølig Drik!

Drikker igien.

Lauretta.

Den kommer dybt fra Underjordens Huler.

Antonio

rækker hende smilende og mat Spanden tilbage.

Jeg takker dig, du venlige Rebekka!

Jeg skal til Giengield skaffe dig en Mand.

Lauretta.

So vist! nu komme vi!

Antonio vil staae op.

Nu maa jeg gaae.

Min Gud, hvor jeg er mat!

Han synker ned igien.

Lauretta.

Hvil jer først lidt!

Maria er nok gaaet jer i Møde

Med hendes lille Dreng; hun kommer snart,

Saa kan I alle Tre gaae sammen hjem.

Antonio.

Jeg veed ei — det er mig saa angsteligt.

Lauretta.

I er alt for tungsindig, Mester Anton!

Det kommer af de Helgenbilleder,

I maler. Hvil jer under dette Træ;

Saa synger jeg en Vise jer saalænge,
Som godt sig lader høre her ved Kilden.

Antonio.

Ja, syng, mit Barn! og gjør mig Hjertet let.

Lauretta synger.

Den Havfru boer under hule Fjeld;
En Pilegrim sidder ved Fossens Bæld.
De Bolger skylle med Larm og med Støi,
Med sneehvide Ekum fra Klippen høi.
Herr Pilegrim! styrtdig fra Elvens Rand,
Saa est du evig min Fæstemand.

Jeg løser fra Legemet Siælen dig;
Let skalt i Skoven du dandse med mig.
Herr Pilegrim! styrtdig ned, vær ei seen!
Som Elfenbeen skylles jeg hvidt dine Been;
Dybt skalt du hvile paa røden Korall,
Dg over dig nedbruser Fossens Fald.

Forfærd vil flygte den Vandringsmand:
Han staaer som naglet, ei flye han kan.
Den Havfru mild med et Guldhorn staaer;
I Binden henviste de guldgule Haar.
Han tørster, og tømmer det Horn saa brat —
Da føler han sig saa svag og mat.

En Gysen ham farer i Marv og Blod,
Thi han har druffet af Dødsens Flod.
Han synker ned i de Blomsters Skiod;
Der ligger den Pilegrim bleg og død.
Da hovne de skummende Bolger op,
Dg suger i Svælget den blege Krop.

Fri har nu Siælen hans Liig forladt,
 Nu svæver i Skoven den mangel Nat.
 I Baar, naar stærkest er Fossens Larm,
 Da dandser han med Havfruen i Arm;
 Da straalers Maanen fra Bust og fra Green
 I Elven ned paa de sneehvide Been.

I det Lauretta har endt sin Sang, staaer hun pludselig op,
 og siger:

Men det er silde, jeg maa gaae, at malke
 Min sorte Ged. Farvel! — Farvel! — Farvel!
 Maria henter jer snart med Giovanni.

Antonio.

Jeg takker!

Lauretta.

Ingen Marsag!

Hun gaaer.

Antonio

stirrer efter hende; efter en Pause.

Ingen Marsag?

Ha, du har Ret! En fæl, en rædsom Sang,
 En hæslig Lyd fra Døden selv, et Hurra
 Dernelde fra de underjordiske Magter.
 Den Lidsel har Italien ei avlet
 Midt i sit Blomsterkiød. Blonde Lombarde!
 Den har du arvet fra din Stammemoder,
 Der hang fortvivlet sig i Hestehalen,
 Da hendes Mand, Barbaren, tabte Elaget. —
 Hun gav mig sit Farvel, ei sit Levvel!
 Hun rakte mig sit Horn, den blonde Havfru,
 En Gysen løb mig giennem Marv og Blod —
 Ved Gud! jeg har oplevet denne Sang,

I det hun foresang mig den til Spot.
Nu malke vil den Hæx sin sorte Ged —

Han fatter sig, tier et Dieblif, og siger derpaa roligere med
et Smil:

Det Phantasiën gaaer, som hver en Evne,
Som hver en Langelue: før den sluffes,
Maa den til Afsted flamme dristigt op.

Begeistret.

Belan! jeg skælver ei. Dg var hun Havfru,
Saa var det hulde Bæsen, som i Parma
Mit Hoved frandsede, min Musa. Saa
Er ei Maria en bedrøvet Enke;
Hun er den sande, himmelske Maria.
Saa blier Giovanni ikke faderløs,
Han er Giovanni selv, den lille Engel,
Som gierne med sin Agnusdei-Stav
Dg med Maria steg til Jorden, for
Min Kunst, til Glorie for Christendommen,
At lede, at fuldende. — Ja, saa er det!

Med lettere Hierte.

Hvor skøn dog Aftnen er, hvor frisk og kølig!
Den vifter mig med sine brede Binger,
Dg styrker mig. I Østen falder Regn,
I Vesten synker Solen, maler i
Sit Fald en dobbelt Regnbu' klar i Luften.
Hvor huldt det Grønne smiler mig i Møde,
Som Haabet fra det Blaa, fra Evigheden.
Det tykkes mig, som straalte mig til Afsted
For sidste Gang de hellige syv Farver;
Som om de vinkte mig fra Jordens Skygge
Til deres rene Moders, Lysets, Hiem.

Nu skal en Anden skue eders Glands,
 Og bygge sig en luftig Kreport
 Af eders Tryllestær i Jordens Dunst,
 Og glæde sig derved, til den forsvinder
 For Himlens Klarhed, indtil Skyggen flyer
 I Mattens Skød for Evighedens Straaler.

Men som Gud Herren satte Buen hist
 Til Legn paa faderlig Barmhiertighed,
 Saa vil han og en liden Stund bevare
 Min lille Regnbu'; som et Mausolee
 Den paa min Grav skal staae i mange Aar,
 Og røre mangt et Bryst, for den forsvinder.

Han tager Sækken.

Jeg letter dig, du tunge Livets Byrde!
 For sidste Gang; du haarde Mammon! stedse
 Fortørnet paa den Aand, som ei var jordisk.
 Du hevned dig. Det Lidet, som min Pensel
 Aftvang dig, tynged stedse mine Skuldre
 Med Kobbervægt. Nu skal jeg leve uden
 Din Hielp! — O, kom, min elskede Maria!
 Modtag den sidste Skærv af din Antonio,
 Det sidste kærlige Levvel. Kom med
 Dit Barn! Hvis rolig jeg skal gaae herfra,
 Saa maa jeg først jer trykke til mit Hierte.

Han gaaer.

Maria kommer fra den anden Side med Giovanni, som har sin
 Agnusdei-Stav i Haanden.

Giovanni.

Hvi kommer Fader ikke, kære Moder?

Maria.

Jeg haaber vist, han kommer snart; han har
 Havt meget at besørge først i Parma.

Giovanni.

Det bliver mørkt. O, Moder! jeg er bange.

Maria.

Det maa du ikke være, min Giovanni!
 Hvo intet Ondt begaaer, behøver ei
 At frygte Mørket.

Giovanni.

Nylig der var Himlen
 Saa rosenrød; da legte Solens Straaler
 Med de smaae lyse Skyer i alle Farver.
 Men nu er Alting ganske graat og mørkt.

Maria.

Ei Alting! Seer du ei et venligt Ansigt
 Derhenne mellem Grenene?

Giovanni.

Jo, Maanen.

Maria.

Naar hiint gaaer ned, først straalers dette Lys,
 Og trøster Siælen med et saligt Haab.

Hun sætter sig ved Kilden.

Giovanni.

Der staaer Kiærminder, kiære Moer! i Græsset;
 O, maa jeg binde mig en Krands af dem,
 Til Fader kommer?

Maria.

Pluf Kiærminderne!

Du stakkels Dreng! det blier din Arvedeel.

Giovanni gaaer.

Maria alene.

Jeg Daare! hvorfor ængster jeg mig selv
Med de forfærdeligste Anelser?
Jeg veed jo dog af intet Vanheld end.
Men naar jeg veed det, hvor er da min Trøst?
Af — kun hos Maanen og Kierminderne!

Lauretta

synger bag Træerne.

En Gysen ham farer i Marv og Blod,
Thi han har druffet af Dødsens Flod.
Han synker ned i de Blomsters Skød;
Der ligger den Pilegrim bleg og død.
Da bryne de skummende Bølger op,
Dg suger i Svælget den blege Krop.

Hun kommer ind.

Ha, Nabomoer Maria! er J der?
Det vidste jeg jo nok, at snart J kom.

Maria.

Har du ei seet Antonio, Lauretta?

Lauretta.

Jo vist; jeg har selv givet ham at drikke,
Dg sunget ham en deilig Bise for.

Maria.

Min Gud! hvor er han?

Man seer Antonio noget borte.

Lauretta.

See, der kommer han!

Nu, det vil være ret en Glæde! J
Er begge saa forelskede endnu,
Som J var Kærester, ei Ægtefolk.
Jeg vil ei være til Uleilighed;

Det er desuden filde. Saa god Nat!

Hun raaber til Antonio:

God Nat, Antonio! sov vel! sov vel!

Hun gaaer.

Antonio kommer bleg som Døden.

Maria.

Antonio!

Antonio kaster Sækken.

Maria! der er Penge.

Saa har jeg dog for kort Tid nu forsørget
Dig og dit stakkels Barn. Jeg kan ei mere,
Nu maa den Ewige fremdeles hielpe.

Maria.

Antonio! O, hellige Guds Moder!

Antonio

omarmet hende.

Det est du ei! Ei sandt, du est min Hustru?
Du arme Qvinde, du forladte Enke!
O, Gud skee Lov! det hede, vilde Blod
Har faaet frit sit Løb. Nu rinder Luft
I mine Aarer.

Maria.

Du est bleg og blodig!

Antonio.

Nei, blodløs, fiære Barn! Nu har jeg givet
Jorden, hvad Jordens er. Nu er jeg meer
Ei ængstet af de fæle Feberdrømme.
Ei sandt, det var Lauretta, som der gif,
Den unge Pige med de gule Haar?
Ei Mørkets Engel? ei min Atropos?

Maria.

Antonio!

Antonio.

Dg du, du est min Hustru,
Giovanni er min Søn, af Støv som jeg;
Ei evige, forklarte Himmelvæsner,
Som fatter ei, og deler ei min Nød.
At, I vil dele den — kun alt for meget!

Maria.

Jeg Ulyksalige!

Antonio.

Kan du forsage?

Giv mig dit Brudekys, hiertelskte Brud!
D, frygt kun ei; min Læbe er ei blodig,
Jeg har i Kildens Bover tvættet den.
Den er violblaa kun, du gode Barn!
Et flygtigt Bingesstøv paa Sommerfuglen,
Som let og nysødt svinger sig til Himlen.

Maria.

D, min Antonio! saa skal det ende?

Antonio.

Saa maa det altid ende, gode Siæl!
Et Dieblif meer tidligt eller sildigt,
Hvad siger det? et bittert Dieblif,
Men kun et Dieblif, og — o, min Elskte!
Paa Diebliffet følger Ewicheden.

Maria.

D, min Antonio!

Antonio kærlig.

Vil du mig love

Fromt at udholde dette Dieblif,

At dine Taarer ei med Dval skal flyde,
 Som Dfferlammets Blod, men rinde mildt
 Og lette Hjertet dig, som Rieerlighedens,
 Som Menneffelighedens bedste Perler?

Maria.

Far hen i Fred! jeg lover dig — de skal!

Antonio sætter sig.

Nu da, i den almægtige Guds Navn! —
 Hvor er min Søn, mit Barn?

Maria.

Giovanni! Af,

Han plukker Blomster.

Antonio.

Til sin Faders Grav. —

Gaf hen, Maria! til min gamle Ven,

Han peger paa Silvestros Hytte.

Beed ham at bringe mig den hellige Nadver.

Maria.

Han — sover! Dog — jeg maa!

Antonio.

Ja! beed ham komme.

Maria.

Jeg iler — skjælver —

Antonio.

Riære! dvæler du?

Maria

kysser hans Pande, og skuer til Himlen.

Jeg gaaer! Jeg seer dig vist igien.

Antonio

seer hende venligt i Diet, og trykker hendes Haand.

Ja, snart!

hun gaaer.

Skilsmisfen er kun fort.

Giovanni kommer med en Krands.

Antonio.

Giovanni! kom,

Mit elskte Barn! Hvad har du der?

Giovanni.

En Krands,

Min Fader! af Forgietsmigei.

Antonio.

Du lille

Ustyldige! du faderløse Staffel!

Den Evige vil sørge for dig.

Giovanni.

Du

Skal sørge for mig, Fader!

Antonio.

Knæl til Jorden!

Giovanni

knæler med foldede Hænder.

Ja, kære Fader!

Antonio

lægger sin Haand paa hans Hoved.

See, min elskte Søn!

Tag min Belsignelse. Det er vel Alt,
Hvad jeg kan give dig; men faderlig
Belsignelse har Kraft i Dødens Time.

Giovanni

kysjer ham paa Haanden.

Du er saa bleg, min Fader!

Antonio.

Jeg er træt.

Nu vil jeg hvile, til din Moder kommer.

Han strækker sig hen i Græsset.

Giovanni.

Ja, sov kun, Fader! jeg vil vaage hos dig.

Han sætter sig hos Faderen.

Min Fader sover. Hvad har han om Hov'det?

En deilig Laurbærfrands! — Ak, jeg vil ogsaa

Forære ham min Frands. Det vil fornøie

Min Fader og min Moder, naar han vaagner.

Han sætter Kiærmindefrandsen over Laurbærfrandsen paa An-
tonios Hoved.

Battista kommer med sin Søn Frands.

Battista.

Saa est du vis derpaa, at dette Billed,

Som reddede dig Livet nylig, var

Et lille Maleri, saa stort?

Frands.

Ja vist!

Og det var den bodefærdige Magdalena;

Fortræfflig malt.

Battista.

Med lange gule Haar,

Blaa Kiortel, med en Bog, et Dødninghoved?

Frands.

Forstaaer sig; malet af Antonio.

Han viser ham Billedet i Eggestammen.

Battista

studser forskædet.

Saa har han altsaa reddet dig fra Døden
I samme Dieblif —

Standser.

End er der Haab!

Frands.

Hvo ligger bleg og blodig der paa Jorden?
Et lille Barn bevogter ham.

Battista.

Hvor? hvor?

Frands.

Ih der!

Battista farer tilbage.

Jesu Maria!

Frands.

Faer! I blegner?

Battista.

Seer du det Liig?

Frands.

Forstaaer sig. Kom, min Fader!

Vi vil —

Battista

holder ham tilbage.

Ulykkelige! raser du?

Seer du ei Englen sidde hos den Døde?

Frands.

En lille Dreng!

Giovanni vinker med sin Agnusdei-Stav, at de skulle være rolige.

Battista.

Ha, Blinde! seer du ei
Hans Agnusdei-Stav? Johannes truer,
Den hellige Skovapostel. Lad os flye!

Frands.

Vi flye, min Fader?

Battista.

Ja — fra Haabet selv!
Han truer atter der med Staven; seer du?

Frands.

Hvad feiler eder?

Battista.

Hiem! Det er alt silde;
Den kolde Aftenvind mig knuger Hjertet.
Hiem! siger jeg; der vil jeg styrke mig.
Det siger Intet; det er kun en Feber.
Og om du ogsaa mangen Gang i Dromme
Mig horer raabe høit om Mord og Blodskyld —
Saa agt det ei; det er kun Ord.

Frands forfærdet.

Min Fader!

Battista fortvivlet.

Thi, seer du, det var blot en Hændelse,
At han har reddet Livet for min Søn
I Diebliffet, da jeg myrded ham.

Frands.

O, Himmel!

Battista.

Ha, han reiser sig i Græsset!

Fly! fly!

Han flyer, Sønnen følger ham.

Maria kommer med Silvestro.

Maria.

Antonio! lever — lever du endnu?

Giovanni.

Vær rolig, kære Moder! Fader sover.

Maria

opdager hans Død.

Det er forbi! Mit Liv! din Fryd er endt.

Giovanni.

Hvad fattes Moder? hvorfor græder du?

Faer sover, han er træt. O, lad ham sove!

Han vaagner snart igien.

Maria

løfter Drengen i sine Arme, og kysser ham.

Du søde Engel!

Mit Eneſte, min Trøſt, Antonios Søn!

Silvestro.

Berolige dit Hierte, min Maria!

Forſkræk ham ei, den ſtaffelſ Dreng. Han troer,

At Faderen kun sover.

Maria

henrykt med Taarer.

Søde Tro!

Jeg troer det ogsaa. Himlen taler til os

Igiennem den Uſkyldige. Han sover!

Vi sove snart med ham, og vaagne med ham

I Himlen hiſſet.

Silvestro.

Ja, mit Barn! tilviſſe!

Maria sætter sig ved Kilden, og græder. Den lille Giovanni sidder rolig ved sin Faders Liig. Silvestro betragter dem veemodigt.

Et Bud

kommer, og spørger:

Er dette Bøien til Correggio?

Silvestro.

Ja!

Budet.

Kiender I Antonio Allegri,
Skovbroder?

Silvestro.

Ja! Hvad skal du bringe ham?

Budet.

Et Evangelium! Nu har han giort
Sin Lykke.

Silvestro.

Bisæfelig! sin sande Lykke.

Budet.

I veed det alt?

Silvestro.

Hvad?

Budet.

At vor naadige Hertug

Af Mantova ham kalder til sit Hof.

Der skal Antonio nu male for ham,

Udmærket, ærefuldt og rigt belønnet.

Thi Mikel Angelo og Giulio

Romano have talt hos Hertugen

Om denne Kunstner med saa stor Beundring,

At strax hans Naade sendte mig afsted,

At hente ham med Hustru og med Barn.

Silvestro.

Saa snar du var, saa kom du dog for seent.

Budet.

Hvi saa?

Silvestro træder tilside.

Der ligger han, den Martyr, alt,
Nedtrykt af Hads og Armod's tunge Byrde.

Budet.

Umuligt! Er han død? Det er Allegri?

Silvestro.

Det var Allegri! Mange, mange Aar
Fra denne Dag vil komme og forsvinde,
Før atter denne Jord kan raabe ud:
Der er Allegri!

Budet.

Ak, det vil jeg troe!

Silvestro.

Gaf hiem, og hilst din Hertug, sig ham: det
Var menneskeligt, at paa Andres Forbøn
Han vilde qvæge Armod i sin Nærhed;
Men sig: det havde været fyrsteligt,
I Fald den ædle Kunstners fiendne Kraft
Han havde selv opdaget, understøttet,
Før ham en Hændelse — for seent, for seent
Opmærksom gjorde paa den tabte Skat.

Budet.

Den arme Mand, hendsøet i Fattigdom!

Silvestro.

Beklag ham ei, den Hellige! Vel er
Hans trætte Hoved bøiet; men de Krandsse
Som pryde disse blege Tindinger,
Den grønne Laurbær, himmelblaa Kiærminde,

Jeg siger dig det: de vil blomstre herligt,
Naar mange gyldne Kroner ere faldne.

Budet.

Jeg troer det; thi det var en sielden Mand.

Giovanni græder.

Min Fader sover ikke, han er død!

Silvestro.

Græd, stakkels Barn! du Marsag har at græde.

Og du, Maria! græd med mig, din Ven.

Sig Verden undre! den har ei at klage;

J sine Bærker vil han evig leve,

Et Mønster for den sidste Efterslægt.

Men os er død en Mand, en Ven, en Fader!

Den hele Jord erstatter ei vort Tab;

Først hist i Himlen finde vi ham atter.

Stærkoder.

Tragoedie.

Personerne.

Ingild, Gledrekonge.
Thusnelda, hans Dronning, kaldet Svarteham.
Helga, hans Søster.
Stærkodder, hendes og Ingilds Fosterfader.
Eigil, en norsk Sofonge.
Angantyr, Konning i Skaane.
Bolser, hans Broder.
Gudlaug, Thors Præst.
Uingulf, Ingilds Drost.
Jengo, en Guldsmed.
Soanhvide, en Hersekvinde.
Hasting, hendes Søn.
Ro, en Urtegaardsmand.
En Olding.
En Kriger.
En Herold.
En Terne.
Skialm, i Ingilds Folge.
En Kiøgemester.
Angantyr's og Bolvers Brodre.
Chor af Møer og Kæmper.
Spillemænd og Dandsere.
Hær og Folk.

Handlingen foregaaer paa Gledre i Midten af det femte Aarhundrede.

Forste Handling.

Sk u.

Egil. Helga.

Egil.

Min Helga! — o, den alt for høie Lyst!
I Freias Lund, bag Baarens grønne Grene,
Her vilst du skienke Egils Hierte Trost,
Dg tale med din Ven, uvogtet, ene,
Dg vandre med ham under Bøgens Hang?

Helga.

Min Egil! ja, for første, sidste Gang.

Egil.

Tal ei saa vildt! Skal da dit Strengheds Ord
Strax som en Storm min unge Rose bøie?
Hvi hyller du din Purpurkind i Flor?
Hvi perle Taarer i dit skionne Die,
Som Duggen paa det Inysudsprungne Blad?

Helga.

Min Ven! vi maae for evig skilles ad.

Egil.

Nei! nei!

Helga.

Du svorst saa tidt, jeg var dig kjær;
Paa Prøve sætter nu dig din Veninde.

Egil.

Bed Asa=Odins Glands i Østen der,
Kræv et Beviis, og hver din Tvivl skal svinde!

Helga.

Vilst du da sværge helligt og for sand
At lyde mig? ved Thors den stærke Hammer?

Egil.

Bed Sværdsod, Skibsbord, og ved Skjolderand,
Bed Odin og ved Freias lyse Flammer!

Helga.

Min Egil! stærk og hellig var din Ed.

Egil.

Bed Helga og ved Egils Riærlighed!

Helga.

Af! om du elsker mig — nu har du svoret —
Glem ei din Ed, glem ei dit Løstes Ord!
Hvis Fengos feige Bryst du giennembores,
Da brødst du Guderne, hvad nu du svor.
Thi tving din Harm! Hvad mægter du mod Mange?
I Odins Lund jeg loved ham min Tro.
Du est en enkelt Helt, og snart en Fange,
Hvis du forstyrer Hledrekongens Ro.
Jeg har min Broder svoret, ham at lyde;
Hvis nu til Dyrer egged dig dit Mod —
Af, Egil! skulde for vor Lykke flyde
En Broders og en Danerkonges Blod?

Gigil.

Nei, Angantyr, som har sig fræk forbundet
Imod mit Held, hans Bryst jeg træffe vil.

Helga.

Dg hvis du fælder ham, hvad har du vundet?

Din Helga dog en Anden hører til.

O, Gigil! hvi jeg før ei kiendte dig!

Nu kan jeg døe, men ei mit Løfte bryde.

Gigil.

Dit unge Blod skal for en Niding flyde?

Helga.

Mig vinker Freia.

Gigil.

Nei, hun nærmer sig.

Helga.

Naar atter hisset sig Skinfaxe skiuler
I Havet med sit gyldne Seletøi;
Hrymfaxe giennem Nattens mørke Huler
Fremtramper vrinskende, kulsort og høi;
Dg naar den store Stjerne hisset blinker
Med matte Flammer over Isesfiord —
Da vor Gudinde venlig til sig vinker
Din Helga bort fra den forhadte Jord.

Gigil.

Den skønne Jord! See, hvor de unge Blommer
Fornøiet hæve sig i Solens Skin.

Den milde Barme hid fra Syden kommer,

Dg farver med sit Purpur Blomstens Rind.

En munter Sang hist Dalens Hyrde kvæder,

Dg Droslen høit af Fryd i Træet slaaer —

Helga.

Kun, elskte Ungersvend! din Helga græder;
 For os er ingen Blomst og ingen Vaar.
 Farvel!

Egil.

Nei, nei! een Glæde maa jeg nyde,
 Een Glæde paa min Elskovs unge Dag.
 Skal da din bittere Taare her kun flyde?

Helga.

Hvad, Egil? hvad?

Egil.

Et Kys, et Favnetag!
 Du skælver? standser? En jomfrulig Rødme
 Din Kind opflammer? D, ved Elskovs Magt

Helga.

Ja! Freia skal besegle med sin Eodme
 Den hellige, den evigfaste Pagt.

Sun kysser ham.

Lev vel! Det var det første og det sidste.

Gaaer.

Egil.

D, gode Frigga! skal jeg hende miste?
 Nei! Haabet smiler i din grønne Vaar;
 Mig bæres for, at Lykken forestaaer.
 Hvordan, hvorved — det kan kun Skulda sige;
 Men jeg skal eie dig, min elskte Pige!
 Den unge, friske, lysegrønne Vyst
 Opfylder med sin hele Kraft mit Bryst.
 Ha, spørger Blomsten, mens den Knoppen bryder,
 Hvad Tordenskyen over den betyder?
 Den folder ud et spraglet Kryderblad,

Dg Solen skienker den sit varme Bad.
 Ja, ja! i Slægtskab staae de store Kræfter,
 hvor Haabet er, der følger Lykken efter.
 O, Lykke! som mig aldrig før forlod,
 Din Yndling haaber end. Kom, styrk hans Mod!
 Thi skynder du dig ei fra Valhals Sale —
 Jeg føler det — da maa min Vinge dale.

Han gaaer.

Fædreland.

I Forgrunden Thors Offersteen. I Baggrunden et Skib
 i Hælfjorden med et hvidt Skjold i Masten. Stærkodder
 træder ud af Skibet med Hasting og endeel Kæmper. Han
 nærmer sig Forgrunden med den Første. Naar han er ved
 Offerstenen, knæler han.

Stærkodder.

O, Fædreland! dig hilser efter mangt et Mars
 Omflakken fiernt paa fremmed Strandbred, efter mangt
 Et Ledingsstog Stærkodder, hvis Samvittighed
 Drev ham fra Urnen, for elendig, qualbespændt
 At dysse med Bedrifterne sin Angst i Søvn.
 I grønne Bøge, mildt besprængt af fugtig Dug,
 Som Vinden drev fra Vestresaltet; Oltidseeg,
 Som fused over Mykillatis Kobberhielm —
 Hil, Hil dig! Gubben knæler med sneehvide Haar
 For dig, som saae den ungdomsfulde, gule Lof
 I Vinden vaie. O, hvor snart forglemmer jeg
 Nu sydlige blaae græske Bierge, Njorfasund,
 Ruminaklipper, keiserlige Myklegard,
 Og Alt, for dig, du Asernes udkaarne Land,

Græsfriske Danmark, hulde Søster til mit Nors
Uroffelige, sneebedækte Fjelfield!

O, Jord! modtag din angerfulde gamle Søn
Nu i dit Skiod, og skient hans trætte Been en Grav.

Han reiser sig.

Hasting.

Ja, her er Hledrelund, her boer min Moder.

Stærkodderr.

Bed Thors, min Herres, Blodsteen vil jeg hvile.
Den Søvn, som flyede mig paa Havets Bælke,
Mig vinker her i Skyggen. Jeg er træt,
Og Slummer er fornøden for en Gubbe.

J! gaaer at holde Vagt i Nærheden.

Du, Hagbart! drag dit Sværd, og sæt dig hos mig.

Min Hasting gives Orlov, lad ham strax

Gaae til sin Moder.

Hasting.

Giver du mig Afsted?

Hvad har jeg gjort, at du bortsender mig?

Stærkodderr.

Din Moder, Barn!

Hasting.

Hun vilde græmme sig,

Hvis Hasting's Længsel overgik hans Troskab.

Stærkodderr.

Du længes da?

Hasting.

Skynd dig at sove, Husbond!

Jeg hilser midlertid paa mine Bøge.

De skal fortælle mig med deres Hvielen,

Hvad der er skeet i den Tid, jeg var borte.

Stærkoder.

Du est min Gut. Naar Ddin vinker mig,
Da skalst du trykke mine Dine til.

Hasting.

Gid det skee seent!

Stærkoder.

Ti stille, Barn! ti stille!
Du veedst ei, hvad du onsker.

Hasting.

D, hvor bar
Bil Skoven synes, naar det ældste Træ,
Naar bredest Geg er fældet! — Gubben sover.
Hvo kommer hisset med det sorte Skæg?
Det er en Præst, hvis ei jeg feiler. Sagte!
Gaf sagte, Herre! vaagn ei denne Gubbe.

Gudlaug kommer.

Hvo est du liden Bilt i Kobberbrynien,
Som sidder der paa Steen med Stang i Haand?

Hasting.

Nu, nu! hvad der er smaat, kan vorde større.
Mit Navn er Hasting, knap du kiender mig.
Min Fader Vitiolf var en ærlig Danske,
Som drog med Longobarderne til Syd
At prøve Lykken.

Gudlaug.

Fandt han den?

Hasting.

Hvad Andet?

Han spiser Flesk og drikker Miød hos Ddin.

Gudlaug.

Din Moder sørger over ham i Hytten,
Forladt og ene.

Hasting.

Derfor kom jeg hjem

At trøste hende.

Gudlaug.

Hvad har J udrettet?

Hasting.

Jh nu! hvad saa man pleier at udrette;
Har seet os om i Verden. Vi har tient
Kong Attil Godegisel, boet i Telte,
Omgiørdet os med Bogn og Pæl, spiißt raat Kiød
Dg druffet Melkevalle, undertiden
Dg Druesaft; dog den var mig for heed.

Gudlaug.

Du, du har Attil seet, den Græsselige?
Hvorledes seer han ud?

Hasting.

Nu — græsselig!

Tykhov'det, sort, barkhudet, skulderbred,
Lavstammet, museøiet; men en Helt;
Uerlig og stærk, høimodig og retfærdig,
Et Tugtens Riis for Ridningen, en Ven
Af vakkre Helte.

Gudlaug.

Hvordan faldt din Fader?

Hasting.

For en Bestgothes Spyd. Jeg stod forladt
Dg grød paa Marken; see, da kom min Husbond,
Den gamle Helt, som slumrer der, saa paa mig.

Jeg hued ham, han tog, knæsatte mig,
 Og siden har jeg ei forladt hans Side.

Gudlaug.

Hvem er den gamle Mand?

Hasting.

Danrigets Stolthed,
 Heimskringlas Under, Attils Ben: Stærkødder!

Gudlaug studser.

Har ei den gamle Kongemorder end
 Forsonet Guderne!

Hasting.

Der svinger ei

En Arm et Sværd i Benden, Garderike,
 I Myklegard og i Ruminaland,
 Som mægter ham at fælde. Megen Ære
 Han vandt sig hos Kong Attil Godegisel.
 Han hialp ham tvinge Land, og jeg var med.
 Os fulgte Seieren til Romas Porte.
 Der mødte Biskop Leo vore Sværme,
 Og trued Attil med den hvide Christ.
 To Engle, som de kaldte Petrus, Paulus,
 Høit svæved over os med dragne Sværd.
 Da vendte vi tilbage. Attil døde,
 Og blev begravet i en Sølvkiste.
 Min Husbond gjorde sig saa vidt berømt,
 At Grækerne med kunsterfarne Hænder
 Et Kobberbilled danned efter ham,
 Og sendte det til Rom, og lod dem spørge,
 Om Romas Muur indslutted slig en Mand.

Gudlaug.

Og veedst du, at den Helt, som her du roser,

Med Nidingshaand for treti Bintre siden
 I Badet myrdede for skændigt Guld
 Sin Drot, sin Husbond, sin edsvorne Ven?

Hasting.

Lal ei saa høit, du Gamle! Heller skulde
 Du kaste paa en Daad, som længst er godtgiort
 Og dybt fortrudt, Barmhiertighedens Slør.
 I treti Somre har hans Manddomsidræt
 Udsløttet den affkyelige Binters
 Ildgierning, hvortil Løse har forført ham.

Gudlaug.

Hvad sletter ud et uhørt Nidingsværk?

Hasting.

En uhørt Bedring, uhørt Heltevandel.

Gudlaug.

Hvorned løskiøber han af Niffelheim
 Sin dræbte Herres Skygge?

Hasting.

Med sit Blod.

Gudlaug.

End lever han.

Hasting.

I Danmark vil han døe.

I Syden mægter Ingen ham at fælde.
 Hver Svend, som æsked ham, har maattet lade
 Sit unge Liv for dette brede Sværd,
 Som selv i Sovne Haanden ei forlader.

Gudlaug.

Og fluer du i denne Skiebne da
 Ei Guders Straf? Han finder ei sin Død

Bed Heltehaand; paa Sotteseng, af Alder
han visne skal, og gieste Hel.

Hasting opbragt.

Gid Edder

Dg Kræft fortære dig din ublu Tunge!

Gudlaug.

Saaledes taler du til Ddins Præst?

Hasting.

Hvad Ddins Præst? Der slumrer Ddins Præst.
Ham viser du til Hel?

Gudlaug.

Forvovne Dreng!

Hav Agt for Guder og for Alderdommen.

Hasting.

Naar Alderdommen ei er mild og billig,
hvor findes Mildhed da blandt Mennisken?

Stærkoder vaagner.

Hasting!

Hasting.

Min Husbond!

Stærkoder.

Saaest du det?

Hasting.

Hvad?

Stærkoder.

Synet!

Der stod han atter i Liinskiorten for mig;
Den gyldne Hielm, hans Harnisk lagt paa Bænken
I Badet.

Hasting.

Du har drømt.

Stærkodderr fatter sig.

Å! du har Ret.

Hvor dog Indbildningen formaaer at skue
Saa klart og tydeligt, hvad kun er Luft!
Ulykkelige Syn, som sorte Ålfer
Mig fogle for, saasnart Forstanden blunder.
Forhadte Drøm! Jeg nærmed mig med Sværdet,
Og sønderskar den kongelige Hals.

Gudlaug.

Ha, Bee dig! ingen Drøm, en sand Bedrift.

Hasting.

Ti! eller ved den stærke Åsa=Thor
Jeg render dig mit Spyd igiennem Livet.

Stærkodderr.

Vær rolig, Hasting! — Hvem er denne Mand?

Gudlaug.

Thors Præst.

Hasting.

En hierteløs, forbandet Riding!

Stærkodderr.

Galhoved, ti! Du staaer ei længer i
En sammenløbet Flok af brune Hunner,
Som kiende hverken Sæder eller Guder.
Husk, at du est i Danerkongens Land,
Og Helligdommen og dens Dffergode!

Hasting.

Men han foragter dig, min ædle Herre!

Stærkodderr.

Behøver jeg din Bistand, dit Forsvar?

Hasting.

Men —

Stærkodd.

Ti! sæt dig paa Stenen hen, og vent mig!

Hasting gaaer.

Stærkodd til Gudlaug.

Du est da Lundens Gode?

Gudlaug.

Bee dig! ja.

Stærkodd.

Du kiender mig?

Gudlaug.

Desværre!

Stærkodd.

Du est opbragt.

Undskyld det unge Blod, som kom i Røg
Af Jver og af Troskab for hans Herre.

Gudlaug.

Gi Troskab hidser mig, men fort Utroskab.

Stærkodd med Værdighed.

Hvem taler her du med?

Gudlaug.

Med den Stærkodd,

Som slog ihjel sin Drot for Guld.

Stærkodd.

Du feiler!

Den Stærkodd har i lang Tid været borte.
 Du taler med en ærlig gammel Kæmpe,
 Der med en Række Heltegierninger
 (Hver enkelt stor nok for en Mand, at vorde
 Udsødelighed vis) forsonede,
 Hvad den forførte Ungersvend bedrev.

Gudlaug.

Hvorned har du forsonet Guderne?

Stærkodder.

Spørg Danerkongen og et tappert Folk!
 Drag over Søens Bover, spørg Heimskringla!

Gudlaug.

Danfolket, Danerkongen skal jeg spørge?
 Ingild, som du har tugtet op til Drot?

Stærkodder.

Er Kongen død?

Gudlaug.

I Guder! nei, han lever
 Af alle Kræfter.

Stærkodder.

Tal mig uden Dmsvøb!

Gudlaug.

Belan, min Helt! jeg skal forklare mig
 I Korthed, da jeg seer, du Korthed ynder:
 Haardt hviler Thors Forbandelse paa dig,
 Derfor mislykkes Alt, hvad du begynder.
 Du drogst til Syd, i vilden Heltefærd
 Du vilde lindre med din Død din Smerte —
 Men ingen ærlig Kæmpes hvassse Sværd
 Endnu har trængt sig i dit grumme Hierte.
 Nu komst du hjem. Du drevst paa Wrens Bei
 Frem Frodes Søn, optændt af Helteflammen:
 Saa flog du varst, saa mærkte du dog ei,
 At Wblet ei var faldet langt fra Stammen.
 En uretmæssig Arving blev en Træl,
 Skiondt til en Helt du havde ham optugtet.

Han gaaer med al sin usle Æt til Hel;
 Saa lidet har din hele Værdom frugtet.
 I Lediggang sig søler Bendemod,
 Og Belløst elsker kun hans utro Qvinde.
 Dit gamle, kongelige, danske Blod
 Vil med et Riddersdrag han frækt forbinde.
 Du komst at see et Riges Undergang,
 Forgæves vil han dig sin Svaghed skiule.
 Du est jo Skjald, syng nu en Svanesang —
 Og følg din Fosterson til Helas Hule!

Han gaaer.

Stærkodder.

Det maa see ilde ud med Odins Land,
 Naar bittert Fiendskab imod Mennisken
 Selv snoer sig som en Drm om Gudens Blodsteen.
 Saaledes vilst du slaae Stærkodder ned?
 Du feiler. Storm og Uveir jager just
 Den gamle Hval af Slummeren paa Dybet.
 Før dæmper du en kraftig Ild med Blæst,
 Og slukker den med Olie. Haand paa Bærket!
 Et Ingild siunken end med samt sin Slægt,
 Jeg bringer Alt igien i Ligevægt.

Han gaaer.

Fengo med Tienere, som bære Smykker i Kurve.

Fengo.

Fra Buret kommer Jomfru Helga, gaaer
 Med sine Møer til Hledre. Hurtig! hænger
 De gyldne Smykker, Edelstene, Perler,
 Paa Buskene rundt om i denne Grønning,
 At det seer ud, som om det friske Løv

Udsprunget var med Guld- og Sølv-Blomster
Paa Beien, hvor Fyrstinden gaaer forbi.

De hænge Smykkerne omkring.

Hun kommer; skynder eder! fort, afsted!

De gaae.

Helga.

Jeg træffer dig i Dfferlunden, Fengo?

Hvad vilst du? Du bortsender mine Møer.

Fengo opskruet.

I Skoven elskovslagne Kæmpe staaer,
Dg haaber, at skøn Helga snarlig kommer.
Fra sikkre Jomfrubuur hun sagte gaaer,
Den bedste Rosenvand i grønne Sommer.
Fra Disarsalen skuer Frigga ned —
Hun veed, hvor Helgas spæde Fod vil træde —
Dg skaber om det hele Urtebed
Til endnu større Skønhed, større Glæde.
Med Edelstene smykt sig Græsset har
Alt efter Herthas synderlige Billie.
Mon Rosenstokken før Karbunkler bar,
Dg Sivets ranke Rør en Sølv lilie?
Den gule Jord, af ferske Urter fuld,
Som endnu Morgenduggens Draaber bade,
Har sig forvandlet til det gule Guld,
Dg blinker blaat med Smykkets Glimmerblade.
Hvem bød Afsynien virke slig en Pragt,
Som Diesynet her saa huldt forlyster?

Han lægger Haanden paa sit Bryst.

Baulundur kom, en Smed, i Lænker lagt
Ei af en Konning, men en Konnings Søster.

Helga.

Bed Odin, Fengo! jeg forstaaer dig ei.

Du est en Gudsforagter, og dog nævner
Du Guderne i dine kiælne Sange.

Fengo.

Affsæle Mø! ha, vidste du kun selv,
Hvor yndigt dette Bildskab klæder dig.
Skield kun; der kommer vel den Tid og Stund,
At du vilst bedre skionne paa din Fengo.

Helga.

Jeg hader dig!

Fengo.

Had ligner Elskov meer,
End du formoder. De er Livets Kryder.
Kun Ligegyldighed er frygtelig.

Helga.

Ha, Fengo! du est græsfelig. Du taler
Om Bildskab, som Sydlandet kalder det,
Og aldrig skued jeg dog værre Bildmand
End dig: Du spørger med det Helligste,
Og praler selv for Verden med din Feighed.

Fengo.

Var ei det stolte Rom den modigste
Balkyrie, som svæved over Jorden?
Dog saae jeg hende med sin Drøevinge
At bukke under for en Genserik,
At kysse Niset ydmyg som en Træl.
Det stolte Grækenland, Oldtidens Dronning,
Har jeg seet skialve for en barket Kiødklump,
En Attila, og kiøbe sig sin Fred.
Jo, deres Heltemod og Tapperhed!
Nei, „nyd dit Liv, forstærk dig Nydelsen!“
Det er den sande Viisdom.

Helga.

Saadan talte

Et Dyr, i Fald, som du, det kunde mæle.
Er Kraft et Blændværk nu, fordi den mangler
Det fiælne Syd, og kommer ned fra Nord?

Fengo.

Den kommer ned, men kommer den tilbage?
Jeg prøved eengang, men forgieves, paa
At springe over Gierdet i en Kornmark,
Af Cimbrers og Teutoners Helteknokler.
Det var mig alt for høit.

Helga.

Din Tunge, Fengo!

Forstaaer at fægte bedre, end din Arm.

Fengo.

Armen er Kroppens Forsvar, Tungen Siælens.

Helga.

Dg du kanst troe, jeg skulde foretrække
For Eigil dig, den Feige for en Helt?

Fengo.

Ung Eigil twinger Bølgen, Fengo Malmet;
Han slaaer ihjel, jeg danner og frembringer.
Din Broder gjorde mig til Jarl; jeg har
En talrig Skare Mænd, som lystre mig,
Dg slaae for mig, saameget jeg forlanger.

Helga.

Nu hør, min Fengo! hvad din Brud har svoret;
En anden Ed, saa hellig som den første:
I Fald du twinger mig til din at vorde,
Skal denne blanke Daggert, som jeg bærer

Ved Bæltet, giennem bore Helgæs Hierte
Saa Brudebolstret.

Fengo.

Hulde Sværmerste!

At gaae til Brudebolstret er ei nær
Saa farligt, som at gaae til Graven, Helga!
Helga.

Du vilst?

Fengo.

Jeg vil ei miste dig, min Elste!
Vær ikke længer vild, tag disse Smykker,
Som Fengo's kunsterfarne Haand har dannet
Til Pryd for sin ulignelige Brud.

Helga gaaer bort.

Fengo.

Mon det er Møens Ulvor? Hun er heftig.
Men om saa var, kan jeg for, at hun raser?
Et Selvmord skiller hende ved sin Brudgom,
Men derfor vorder han dog Ingilds Maag. —
I Tralle! tager atter disse Smykker.
Der kommer vel den Dag, at Helga ønsker,
Hvad nu hun vraged. Armbaand, Braser, Bælter
Et Mading, hvormed Qvindehjerter angles.

Tienerne gaae bort med Smykkerne.

Stærkødder

kommer grundende, som om han ikke mærkede Fengo.

Nei, det er slet! dum Hovmod! at foragte
En Mand, fordi han over sielden Kunst.
Kan Eindets Gaver ikke sammenlignes
Med Dristighed og tappert Heltmod?
Og var ei mangan kunsterfaren Græker,

Som Guder hug i Steen, langt mere stor,
End følesløse Klods, som sønderflog dem?

Fengo forundret.

Hvo fører slikt et Sprog i Hledrelund?
En gammel Mand!

Gaaer ham i Mode.

Hvem mener du, min Gubbe?

Stærkoddet.

Min rige Herre! Kiender du en Mand,
Som hedder Fengo?

Fengo.

Ikke synderligt.

Stærkoddet.

Han ægter Kongens Søster, lad saa være!
Skal derfor en uvorn Uvidenhed
Ham sfielde haanligt for en Afskepuster,
En Træl, som rager Kul med sine Hænder?

Fengo.

Hvo er den Uforskammede?

Stærkoddet.

Thors Præst.

Fengo.

Min stolte Gudlaug! ha, du troer dig vel
Forstandset bag din Dffersteen. Men hi!

Stærkoddet.

Hans sorte Skæg end voxer ham for tykt.
Han tager end varmt Blod af Lidenstab
For Biisdoms Ild i Alderdommens Lampe.

Fengo.

Du taler snildt, min Gubbe! Jeg er Fengo.
Det glæder mig at høre —

Stærkodder forundret.

Du? du Fengo?

Dg sagde nys, du kiendte Intet til ham?

Fengo.

Hvo kiender vel sig selv?

Stærkodder.

Sindrige Fengo! —

Men hvad Bagtalesse dog mægter! Gudlaug
 Mig taler om en — Træl, en — Afskepuster,
 Dg aldrig saae jeg mere prægtig Herre;
 Med guldindvirket Kiortel, Bæverskind
 Om Skuldren, Haaret flettet ind med Baand,
 Dg Perler, Edelsteen paa Tøflerne.

Fengo.

Gi sandt, du finder vakker denne Dragt?

Stærkodder.

Ja, ved min Agt for dig, særdeles vakker.
 Hvad sliig en Mand maa være Kongen tienlig!
 Thi jeg forudsæer, at du staaer ham bi
 Med alting. Du est af de fieldne Væsner,
 Som, mens de leve, skynde Tiden frem
 Et Par Aarhundreder i Klogt og Sæder.
 Gi sandt, du est Skioldungens høire Haand?

Fengo.

Hans Haand, min Ven! hans Hoved og hans Hierte.

Stærkodder.

Dit Hoved og dit Hierte, snilde Fengo!
 Forædler Freden ham med vise Love;
 Din Haand maa staae ham bi med mandig Kraft.
 Som Vidrik Verlandson, har uden Tvivl

Du malet Tang og Hammer i det Skjold,
Hvorned din Styrke skjermes Fædrelandet.

Fengo.

Jeg takker dig for dine gode Tanker.

Stærkodderr.

Ei! hvilken prægtig Glavind ved din Side.

Fengo.

Fornøie Vaaben dig endnu?

Stærkodderr.

Særdeles.

Fengo.

Dg har dog selv kun der et rustent Bærg.

Stærkodderr.

Men stærkt og skarpt. Jeg sætter det mod dit.

Fengo.

Vel muligt.

Stærkodderr.

Vilst du vise mig en Gunst?

Fengo.

Hvorfor ei?

Stærkodderr.

Døden stunder til, jeg frygter
At gieste Hel, i Fald jeg døer af Sot.
Min Herre! vilst du fælde mig i Kamp?

Fengo.

Det lønnes ei med Egeløv paa Hledre,
At dræbe magtesløse Oldinger.

Stærkodderr.

Du skalst ei dømme Alt, min snilde Fengo!
Af det Udvortes. Falken duer vel
Til Jagten end, skjøndt den er graa.

Fengo.

Hvem est du?

Stærkodder.

Jeg var, som du, en Hledrekonges Ben;
 Forstod, som du, en Kunst: jeg var en Skjald;
 Og Lid og Jdræt smedded mig til Kæmpe.

Fengo.

Stærkodder!

Stærkodder.

See, du nævner mig.

Fengo.

Velkommen!

Bort Danmarks Stolthed, Jordens Skrak, omfavn mig!

Stærkodder.

Min Ben! din Smiger triller tørt, som Draaber,
 Af Alderdommens sølverhvide Duun;
 Den blødner mig ei Sindet. Hvem jeg er,
 Det veed jeg saare vel: en gammel Synder;
 Men dog en Helt, som boded for sin Synd.
 Dog hviler Hevnens Haand endnu paa mig
 Saalænge, til min Død forløser Dlaf
 Af Niffelheim. I Danmark vil jeg døe.
 En dansk, en fielden Helt maa fælde mig, —
 Og denne Danske, denne Helt — est du!

Han drager sit Sværd.

Fengo forskrækket.

Jeg?

Stærkodder.

Est du ikke Kongens høire Haand?

Fengo.

De barske Tider har forandret sig;
Jeg tiener ham med Raad, med viis Forvaltning.

Stærkoder.

Forvaltning uden Kraft er Borneleg.

Fengo.

Jeg Gartner er i Danerkongens Hauge.

Stærkoder.

Hans første Mand maa være Haugens Bulværk,
Maa vogte den med Styrkens dragne Sværd,
Maa ikke blegne, naar Valkyriens
Blodrøde Binge vinker ham til Fare.

Fengo.

Jeg gaaer i Kamp, naar Pligt og Ære byde;
Den vilde Raadheds Dyst foragter jeg.

Stærkoder.

Saa drag dit Sværd! dig byde Pligt og Ære.
Den strenge Gudlaug falder dig en Niding;
Jeg falder dig en Niding, hvis du negter
At kæmpe, kraftfuld Yngling som du est,
Med en af Alder dybt nedbøiet Gubbe.
Drag ud din funklende Karbunkelglavind
Mod dette rustne Jern, beviis med Manddom,
At den almene Røst i Folket lyver!

Fengo tier.

Stærkoder.

Du afflaaer Kampen? Gudlaug havde Ret?
Nu, er det saa, est du i Sandhed Niding —
Da var det Synd, at dette gode Sværd,
Som rustet med de største Heltes Blod,
Paa sine gamle Dage skulde smittes

Af denne dine Aarers blege Bædste,
 Som malet har din Kind med Frygtens Ralk.
 Til Sagen altsaa!

Han staaer paa sit Skjold, hans Kæmper træde frem.

Tager denne Svend,
 Udbringer ham paa Skibet, binder ham
 Med disse rige, kostelige Kiæder,
 Som slynge sig omkring hans Hals og Arm,
 Og faster ham i Rummet!

Fengo.

Ha, du vover?

Stærkodder.

Af Naade dig Stærkodder Livet skienker;
 Du selv har smeddet dine gyldne Lænker.

De fore ham bort.

Stærkodder alene.

Grundvolden til mit Bærk er lagt. Let blev det
 At luge bort med Rod et ublu Knægræs,
 Som vandt sig om min Rose. — Helga! Helga!
 I Guder! hvis hun elskte ham? i Fald hun
 Ei bedre var, end han? Alt kommer hun,
 Hidsbuden af min Hasting. Er det saa,
 Har du gjort Frodes Helteblod til Skamme —
 Da er alt Haab forsvundet. Lffre vil jeg
 Dig Skændige paa Danmarks Strand til Ddin,
 Og har min Skum først lædsket sig i Blod,
 Da Bee hver Riding, som dens Tunge møder!

Helga kommer.

Hvad vilst du gamle, sølverlokte Helt,
 Som ved din Smaadrenge kalder mig i Lunden?

Stærkoder affides.

Ha, hun er skøn! Saa ædelbannet Kar
Kan ei indslutte Skændighedens Gift.

Helga.

Mig tykkes, Diding! jeg skal kiende dig.

Stærkoder.

Vel muligt. Denne Arm dig ofte bar
For sexten Vintre siden. Da varst du
Kun liden, men dog alt det Skønneste,
Som du endnu kan være; hvad du muligt
Ei længer est.

Helga.

Hvad mener du?

Stærkoder.

Ufskyldig!

Helga.

O, Freia! kom jeg hid for at forhaanes?

Hun vil gaae.

Stærkoder

træder hende i Beien.

Bliv!

Helga.

Ha, du understaaer dig?

Stærkoder.

Ja, min Helga!

Jeg understaaer mig, Alt at undersøge,
Dg Bee dig, hvis du stammer i dit Regnskab.

Helga.

Hvad vilst du mig? Hvem est du?

Stærkoder.

Du est vorden

En yndig Fugl, en Lyst for Danerskoven.
 Men, see, en giftig Snog har ind sig sneget,
 har smittet Græsset fælt med Bugens Edder;
 Bee dig, hvis den har loffet dig i Svælget
 Med Braaddens falske Hvislen!

Helga.

Alle Guder!

Jeg kiender dig igien, du est Stærkodder.

Hun synker ned, og omfavner hans Knæe.

Stærkodder.

Stat op! — Hvor gierne raabte jeg: Omfavn mig!

End tør jeg ikke; jeg maa vide først,

Om du fortienet Helts Omfavnelse.

Helga.

Min Fosterfader!

Stærkodder.

Tal ei, hav det store,

Nedsunkne Laag, som hvælver om dit Die,

Etaa for mig, Ansigt imod Ansigt! see mig

I Diet! — Jeg forstaaer det stumme Sprog.

Fordreiet Smil, paatvungen Blussen, Taarer

Ei daare mig. Jeg kiender af Erfaring

Den Tavle, som Alfader Larven gav,

Hvorpaa Samvittighedens Griffel tegner.

See stivt paa mig, og siig: Jeg er uskyldig!

Helga.

Jeg er uskyldig.

Stærkodder.

Dersom Syndens Lue

Ei ligner Blufærds Rødme, Edderdraaben

Ei Taaren i fornærmet Uskylds Dje,
Saa est du det.

Helga.

Jeg er det.

Stærkoder.

Ja, du est.

Omfavn mig, og tilgiv den tidt bedragne,
Den alt for haarde Helt, hvis barske Tvivl
Har saaret din jomfruelige Hre.

Helga.

Min Fader!

Stærkoder.

Altsaa elsker du ei Fengo?

Helga.

Jeg hader ham, jeg affkyer ham!

Stærkoder.

Skønt farver

Den spæde Bigeharm din Kind med Purpur,
Dg viser mig, at du est Frodes Blod.

Helga.

Komst du til min, til Danmarks Redning?

Stærkoder.

Troer du,

Det reddes ved en Oldings sidste Kraft?

Helga.

Stærkoder kunde stedse, hvad han vilde.

Stærkoder.

Er Alting da saa sorgeligt paa Hledre,
Som Gudlaug vidner?

Helga.

Jugild er forført.

Stærkodder.

Hans Hustru?

Helga.

See med dine egne Dine!

Stærkodder.

Og du staaer som et sneehvidt, bange Lam,
Der har forvildet sig blandt Skovens Ulve?

Helga.

Jeg staaer ei ene, Freia være lovet!

Nei, nu, da du est kommen, haaber jeg.

En ærlig Helt, en Kongesøn fra Norge,

Den unge Eigil elsker mig. En Vinter

har modnet Elskovs Blomst i vore Hjerter,

Imens hans Skib stod frosen ind i Fiorden.

Nu smelted den, og gjorde mig til Is;

Men Angstens Is tær bort for Heltesolen.

Nu vil ei listigt Fiendskab tvinge Eigil

At kappe Haabets Anker og forlade

Ein Helga og det bøgerige Hledre.

Den gamle Grif er kommen hjem, han tager

Sig af den unge Drn.

Stærkodder.

Saaledes hører

Jeg gierne Frodes unge Datter tale.

Men est du vis derpaa, det er en Drn,

Som vundet har dit Hjerter? Unge Møer

Troe tidt at see en Drn, som undersøgt

Er en letfærdig Fugl.

Helga.

Jeg underkaster

Min Eigil tillidsfuld Stærkodders Prøve.

Stærkodder.

Jeg gaaer mit Bænk med raske Skridt i Møde.
Stol paa din gamle Fosterfader, Helga!
Paa din Uskyldighed, og haab til Freia.

Helga.

O, Thor! skal atter Kraft paa Hledre bygge?
Skal Belyst vige for det sunde Mod?

Stærkodder.

Den maa; thi før kan ikke Dlaf's Skygge
Af Helheim løses med Stærkodders Blod.

Helga.

Min Fosterfader! Helga haaber atter.
Thor styrke dig! Farvel!

Stærkodder.

Farvel, min Datter!

De gaae til forskellige Sider.

Anden Handling.

Bundestue.

Svanhvide spinder Hør. Egil skæfter Pile.

Svanhvide.

Men, Egil! sig, hvor kanst du være munter,
Da Haabet ganske glipper?

Egil.

Jeg har flyet

Den stolte Kongesal, og tinget mig
I Koft hos dig, Svanhvide! for at undgaae
De mig forhadte Ansigter; ei for
At hielpe dig i Genrum med at græde.

Svanhvide.

Hvad haaber du da paa?

Egil.

Paa Lykken.

Svanhvide.

Uf!

Den er bedragelig.

Egil.

Stundom, ei altid!

Fra spæde Barndom fulgte den mig tro,

Dg aldrig gif jeg den et Skridt i Møde.
 Jeg husker, at min Moder ofte sagde:
 „Den Dreng blier mere heldig, end hans Fader“;
 Hvad ikke jeg begreb, thi Konning Eisten
 Er en velmægtig Drot paa Agde.

Svanhvide.

Stig.

Hvori bestod da hidindtil din Lykke?

Egil.

Den kom, naar jeg den ventede mindst, og naar
 Jeg den behøved meest. Som Gut paa sex Aar
 Faldt ned jeg fra Høloftet. Alle troede:
 Nu ligger han paa Jorden sønderknuust!
 Men et veldædigt Hølæs kom just neden
 Indagende, som tog mig i sin Favn.
 Hvor ofte dette vildtforvorne Hoved
 Har været under Isen, og hvor ofte
 Man atter opdrog det ved denne Haarbusk,
 Blev for vidtloftigt her dig at fortælle.
 Selv mine Ribbeen have givet efter
 For en med tykke Jern beslagen Stridsvogn.
 Dg seer du paa min Kind her denne Rist?

Svanhvide.

Ja, hvad er det? et Hug?

Egil.

Der foer mig Døden

Forbi, besjædret som en fiendtlig Piil,
 Min Undergang er Straahalm nær.

Svanhvide.

Nu, Egil!

De hvide Alfes skaanede dit Liv.

Men er ei undertiden Livets Gie
Meer bittert, selv end Døden?

Gigil.

Gengang hovned

Min Faders Haand; Kræft var i Buldningen.
Jeg gaaer i Skoven, rykker Græsset op
Af Jorden i min Utaalmodighed.
Mod Aften gaaer jeg med en Haandfuld hiem,
Jeg lægger den paa Saaret, for at køle —
Da gif der Hul paa Bylden, og den lægtes,
Og siden fandt man, det var gode Urter,
Som af en Hændelse min Gramsen traf.

Svanhvide.

Du sparer altsaa ei paa Lykken selv,
Men deler den, hvor du er nær, med Andre?

Gigil.

Bed Thor, jeg veed det ei. Min største Lykke
Var, at mit Skib frøs ind, og at jeg lærte
At kiende Helga, at det lykkedes
En fremmed Ungling, meer end Landets Sønner,
At vinde hendes Hierte.

Svanhvide.

Og din Fiende?

Gigil.

Den usle Fengo kan ei naae sit Maal;
Bild Uregierlighed vil snart fortære
Den galne Angantyr's optændte Bryst.

Svanhvide.

Din Kummer kan jeg dele, ei dit Haab.

Egil.

Bitiolf er død som Helt, det maa dig trøste.
Din Hasting lever vel, har du jo hørt.

Svanhvide.

Hvis dog jeg havde ham beholdt til Trøst!
Hvad skal et Barn i Strid?

Egil.

Dptugtes skal han

Bag sikke Bognborg, hærdes, vænnes til
At skue Døden daglig under Diet,
Staae færdig, som en Helt, før selv han veed det,
Dg vende egefrandst til Fædrelandet.
Hvor gammel var han, da han gif?

Svanhvide.

Syv Aar.

Egil.

Hvor længe har han været borte?

Svanhvide.

Sex Aar.

Egil.

Saa kiendte du ham knap, i Fald du saae ham?

Svanhvide.

Jeg seer ham aldrig meer!

Egil.

Hvor veedst du det?

Tidt kommer Glæden, naar den ventes mindst.

Hasting

stikker Hovedet ind ad Døren.

D, med Forlov at spørge: boer ei her
En Herseqvinde, Enke efter Bitiolf,
Bed Navn Svanhvide?

Egil.

Jo, der sidder hun.

Hasting

løber hen, og omfavner hende.

Min Moder!

Svanhvide.

Hasting! Hasting! Alle Guder!

Et Jertegn! der er skeet et Jertegn.

Hun græder.

Hasting.

Moder!

Min Moder! er der Noget meer naturligt,

End at en Søn hjemiler til sin Moder?

Svanhvide.

Min Hasting? er du? Ja! Hvor han er voret!

Hvor herligt klæder ham hans Kobberpandser!

Jeg kiender dem igien, din Faders Dine!

Hasting.

Ja, Moer! jeg kiender dig paa Nøgleknippet,

Paa Gedekiortlen, din blaafarved Særk;

Meest paa din Stemme dog, og paa dit Ansigt.

Egil forundret.

O Guder! hvad skal Egil sige hertil?

Opfylder en lykkelig Hændelse

Saasnart hans Dnsker, som Svanhvides?

Hasting.

Est

Du Egil, unge Herre! saa fornøi dig:

Hjemkommen er Stærkoder, han har lagt

Din Avindsmand i Lænker, han vil hielpe

Dig til din skønne Brud.

Stærkodder.

Egil.

Stærkodder?

Hasting.

Ja!

Dg vilst du ikke troe, saa see ham der!
 Der er han selv, nu kanst du tale med ham.
 Jeg gaaer at hilse paa min Moer i Genrum.

Svanhvide.

Mit Barn! o, jeg er ude af mig selv.

Hasting.

Dg jeg var aldrig meer mig selv, end nu.
 Hei, Bodan! Tak! jeg fandt, jeg har min Moder.

De gaae.

Stærkodder kommer.

Her maa det være. Boer ung Egil her?

Egil.

Du seer ham, ædle Jarl!

Stærkodder.

Omfavn mig, Yngling!

J det Egil kommer ham nærmere, farer Stærkodder forskrækket
 tilbage.

J Guder! — Stands! — Du Egil? Helgas Beiler?

Egil.

Kong Gistens Søn af Ugde.

Stærkodder.

Virkelig?

Egil.

J Sandhed, Jarl!

Stærkodder fatter sig.

Belan, ræk mig din Haand!

Egil

kommer nærmere.

Lillad —

Stærkodder atter forfærdet.
Hvad vilst du mig?

Egil.

Du bødst mig selv —

Stærkodder.

Af Agde? Ha, du ligner ei din Fader!

Egil.

Det har mig Flere sagt.

Stærkodder.

Forlad mig, Yngling!

Forlad mig for et Dieblif.

Egil.

Er jeg

Uheldig nok til at mishage dig?

Stærkodder.

Nei! — men forlad mig! — Vi skal tales ved.

Egil gaaer.

Stærkodder ene.

I Guder! hvad er det? Var det ei Olaf?

Saa smuk, saa munter, som han stod for mig

Saa Limer — før jeg dræbte ham? — Indbildning! —

Hvis — Men det er en Normand, Eistens Søn —

Og Olafs Dronning døde med sit Barn —

Gif Rygtet. — Denne Ynglings Ansigtstræk

Høit straffer det med Løgn. — En flygtig Liighed!

Men jeg vil fatte mig — thi denne Liighed

Har selsomt rystet mig. Ud i det Frie!

Han gaaer.

En Sal paa Kongsgaarden.

Angantyr og Bolver møde hinanden.

Bolver.

Hil Angantyr! velkommen ifra Skaane.

Angantyr.

Min Broder!

Bolver.

Ei jeg havde haabet, Broder!

At see dig her saasnart igien.

Angantyr.

Hvi saa?

Et trofast Folk ei pleier at udmærke
 Sin tabte Konges Gravøl med et Oprør;
 De svor hans Førstefødte Lydighed,
 Saasnart jeg steg paa Thingets Steen. Men I
 Fem af vort for uskillelige Nital,
 Som blev tilbage for at jorde Halsdan,
 Har I opfyldt en sønlig Bligt?

Bolver.

Han hviler

I aaben Mark. Om Høien har vi væltet
 Ni store Bantastene; fem for os,
 Som blev tilbage, fire for jer Andre,
 Som drog til Skaane for at fange Riget.

Angantyr.

Du skuer nu en kaaret Konge for dig,
 Min Bolver!

Bolver.

Det beviser mig din Guldring
 Omkring din venstre Arm. Det glæder mig,

At du est vorden fro igien og lystig.
 Ei sandt, det er langt bedre, Angantyr!
 At faares ud til Drot i Skaanes Dal,
 End sukke for en Mø i Hledrelund,
 Som spotter kun vor Elskov?

Angantyr.

Spotter, Bolver?

Ja, ved min Faders Aske, hun skal vende
 Ein Spot til Graad!

Bolver.

Hun græder alt; du har

Dit Dnske opfyldt.

Angantyr.

Virkelig? hun græder?

Bolver.

Fordi hun ei er vorden Eigils Brud.

Angantyr.

Ja, daglig dryppe hendes Dines Gift
 Paa hendes Barm, og tare hendes Skønhed!

Bolver.

Ung Eigil lader ikke af at haabe.

I Fald han vandt sig Kongens Benstab?

Angantyr.

Troer du

Det muligt?

Bolver.

Muligt? Ingilds Sind sig vender
 Saa flux, som Binden om de danske Der;
 Kun stadig i Ustadighed.

Angantyr.

Før knuse

Mit Slagsværd Givil!

Bolver.

Kunde du kun dæmpe
Din Hestighed, min Broder! Ha, du veedst,
Hvor kjær jeg har dig. Du har store Gaver.
Alt est du Konge; men jeg troer, at Skiebnen
Har mere for med dig. I Fald du vilde —
Barst du forsigtig — vidste du at bruge
De Midler —

Angantyr.

Har du talt med Svarteham?

Hvad siger hun?

Bolver.

Hun klager Natten hen,
Dmsværmer med udslagne Haar for Maanen
Bed Kilderne, som skylle Hledres Bøge,
Og græder over Angantyr, som vrager,
Hvad Hundred ønske sig.

Angantyr.

Hun styrer Riget.

Bolver.

Hvor gierne gav hun Angantyr sit Scepter,
I Fald han hende gav sin Kiærlighed!

Angantyr.

Hun er ei hæslig.

Bolver.

Hæslig? Dersom Helga
Kan lignes ved den unge Vaarviol,
Saa ligner Svarteham den fulde Rose.

Angantyr.

Lign hende heller ved den røde Balmu,
Der blusser blodigdunkel og beruser!

J Tanker.

Nei, Bolver! nei! jeg trænger ei til hende.
En Seidmand spaaede mig paa Fyrisvold:
„Med Halfdans Sværd du tvinge skalst din Fiende“.
Hvor har J det? Giv mig min Faders Sværd!
Det falder mig, den Førstefødte, til.

Bolver.

Hvi sagde du os det ei, før du reiste?
Nu giemmer Høiens Muld vor Faders Sværd,
Det hænger fæstet ved hans Asketruffe.

Angantyr.

Har J begravet Halfdans Sværd med ham?

Bolver.

Som Skif og Brug er.

Angantyr.

Ha, J gjorde ilde!
Min Lykke hænger ved det skarpe Sværd.

Bolver.

Der er jo Sværde nok. Gifst Svarteham,
Saa har du vundet Danmark uden Sværdslag.

Angantyr.

Den gamle Seidmand spaaede mig saa vist:
„Med Halfdans Sværd du tvinge skalst din Fiende“.
Ha, J begrov mit Haab!

Bolver.

Der er Fyrstinden.

Hun bringer dig meer, end du turde haabe.
Bær viis, min Ven! benyt dig af din Lykke.

Han gaaer.

Thusnelde kommer.

Hil Angantyr i Danmark! Du est snar,
Som Ornen. Utter her i Eislund alt
Med kongelige Guldring om din Arm!

Angantyr.

Hil dig og sæl, min yndige Fyrstinde!
Mit Vrind kræved ikke megen Tid;
Det er, at vinde Land ved lovlig Arv.

Thusnelde.

Ei altid, Angantyr! ei altid. Dig,
For dig er sagtens Alting let, som bærer
Din Lykke med dig i din høire Haand.

Angantyr.

Ei Manden styrer Lykken, Lykken ham.

Thusnelde.

Den kom, du grebst den. Det har livnet dig.
Stolt fandt jeg stedse, funklende dit Dje;
Mig tykkes dog, at alt i Dag det brænder
Med mere tillidsfuld og sikker Lue.

Er nu din Kind meer end sædvanlig bleg —
Nu, det maae vi tilskrive Helgas Grumhed,
Som negtede dens brune Blomst sit Solskin.

Angantyr.

Jeg hader Helga, skionne Svarteham!

Thusnelde.

Tilgiv et Spøg, en Spot, du ei fortiente!
Jeg burde vidst: den stolte Angantyr
Kan ikke elske den, som affkyer ham.

Angantyr.

Lad hende slye! Ha, ved min Faders Sværd,
Snart skal hun see, at Elskeren kan hade!

Thusnelda.

Hvor billig er din Garm, hvor ivrig maa
Din Hevnlyst være, da et Kongedøm,
Først nys erhvervet, ei kan holde dig
Fra Ingilds Hof og fra det grønne Hledre!

Angantyr.

Og er det sagt, huldsalige Thusnelda!
At Hevnlyst ene var den Krog, som drog mig?

Thusnelda.

Du est forvirret.

Angantyr.

Blomstrende Fyrstinde!

Hvor herligt hæver du dig, høi og velkabt,
I den fulsorte Dragt. Jeg troer at skue
Min Skiebnes Norne for mig, seer jeg dig,
Med lyse Stierner om en venlig Pande.

Thusnelda.

Har Angantyr i Skaane lært at smigre?

Angantyr.

Tilgiv!

Thusnelda.

Hvor gierne jeg tilgiver dig.

Angantyr.

Det danske Folk dig kalder Svarteham
For denne Dragts Skyld, som du aldrig skifter.
Man skulde troe at see et skummelt Bæsen
Bed Lyden af dit Navn. Hvor vidt forfeilet!

Thusnelda.

Den sorte Dragt blev et frivilligt Balg,
Tegn paa min Smerte, Udtryk for min Kummer,

Fra Diebliffet, da jeg maatte friste
Mit Liv ved Ingilds Side.

Angantyr.

Ha, Thusnelda!

Jeg føler og deeltager i din Skiebne.

Thusnelda.

Hvad vælter du i Hiertet, Angantyr?
Meer end sædvanlig tankesfuld og mørk.

Angantyr.

En Tanke veed jeg os besjæler begge:
Foragt for Ingild.

Thusnelda.

Ellers ingen anden?

Angantyr.

Den veed jeg vist du deler med mig.

Thusnelda for sig.

Bidste

Jeg halv saa sikkert, at du deelte min!

Soit.

Ja, jeg tilstaaer det, jeg foragter Ingild.

Dg har jeg ei den største Ret dertil?

Hans Fader tvang min Fader, Saxlands Konge,

Med overlegen Magt. Grunt maatte Everting

Da bære Trælleaaget, give mig,

Ein Datter, til Kong Frodes Son, den Niding.

Men Everting hevned sig: han indebrændte

Den stolte Frode, da han holdt sin Bøn

I Aukthors runde Tempel paa Thorsager.

Det veed min Ingild, veed, at Everting dræbte

Hans Fader, og dog kalder han ham Ven,

Dg elsker Dattren af sin Faders Bane.

Angantyr.

Bed Thor! med Uret sidder Ingild Konge
Paa Hledrestol.

Thusnelda.

Hvad Andet? Var ei Ingild
Den yngste Søn? Var Olaf ei den ældste?
Dg grunder sig paa Stærkodd's grumme Mord,
hvortil ham Hledregoderne forførte,
Ei Ingild's hele Ret?

Angantyr.

Jeg veed det vel.

Min Fader Halsdan havde større Krav
Paa Danmark, end Halbroderen, end Ingild.
Min Fader arved Skaane efter Modren,
Kong Olaf's Søster; halv kun Frodes Blod,
halv ægte Blod af den uskyldig Dræbte.

Thusnelda.

Ei sandt, min Angantyr! den høire Arm
Alt skammer sig, fordi den ei er smykket
Saa kongeligt og gyldent, som den venstre?

Angantyr.

Jeg handler uforsigtigt i at yttre
Min Higen og mit Hjertes Længsel dig.

Thusnelda.

To Sceptre styre Jorden, Angantyr!
Det ene Styrke, og det andet Skønhed.
Det første er af Jern, et blytungt Spiir,
Som tvinger Mængden under Nag; det andet
Af Guld og smykket med Edelsteen. Det straal'er
I Indighedens Haand, og kuer ofte
Den store Jordens Helt, som eier hiint.

Det leder til frivilligt Slaveri,
 Dg tvinger Slaven til at kysse Lænken.
 Kong Ingild overlod mig hiint af Jern;
 Hvor tungt for den uvante, spæde Haand!
 Var Haanden værdig til det andet Scepter,
 Det gyldne, det karfunkelsmykte? — See,
 Det staaer kun til dig selv at gribe hiint,
 I Fald du hylder det, som alt Naturen
 Mig har paa Buggen lagt. — Nu har jeg talt,
 Dg evig skal ubrodelige Tausshed
 Forsegle fra i Dag min Læbe, hvis
 Du ei forstaaer mig, ikke vil forstaae mig;
 I Fald du — ha, den værste Mulighed —
 I Fald du spotter. Men, ved hiin Thuisfon!
 Som du, forstaaer den stolte Svarteham
 At hade bittert, som at elske sødt.
 Bælg nu, hvorledes du vilst vinde Danmark:
 Ved blodigt Had, ved fredsæl Rærlighed!
 Du staaer med Balgets Vægtstkaal i din Haand.
 Jeg overlader ganske til dig selv
 At undersøge, hvilket Lod i Skaalen
 Der har den største Vægt.

Hun gaaer.

Angantyr ene.

Der blæste Luren,

Nu kan vi kaste Lærninger i Skiold.
 Frisk, Angantyr! du ynder Lykkespil. —
 End staaer du uden Skyld paa Randen af
 Den sorte, vilde Lidenstabsens Flod —
 Styrt dig i Elivagas Svovelbølge,
 Dg, som en knækket Gran, skal Boven bære

Din fiunkne Bul til Underverdnens Huler.
 Ergierrighed — Forfører! fæle Løse! —
 Man siger, der er Koglekraft i Guldet,
 Det lokker Synden, og fordærver Hjertet.
 Ubunden maa jeg være ved mit Balg.

Han tager Guldringen af sin Arm, og lægger den hen.

Lig der! En Mand maa have Armen fri,
 Naar han skal handle. Nu, saa vælg da, Konge!
 Skalf du forraade Ingild, hylle Elfvog
 For Svarteham, og styrte Helga? — D,
 Hvi kan jeg ikke stryge Kiærligheden
 Af Hjertet, som af Armen denne Guldring?
 Send mig en Alf fra Breidablik, o Baldur!
 Som staaer mig bi mod Fristelsen. — Hvem kommer?

Helga kommer; i det hun seer Angantyr, vil hun vende tilbage
 igien.

Angantyr.

Bliv, Helga! bliv! Alfader sendte dig.
 Spar, spar paa dette korte Dieblif!
 Hvert Blund er Sædkorn til en vigtig Fremtid.
 Hør mig!

Helga.

Hvad vilst du mig? Vilst du igjen
 Mig overvalde med din vilde Bredes
 Ufsaansomhed? Slip mig! Jeg kiender dig.

Angantyr.

Hør mig! Ha, Helga, Helga, grumme Mø!
 Dig er det! dig! Du est den onde Alf,
 Som har omspændt, som har forført mit Hjerte.
 Mit Blod flød roligt, som den klare Kilde
 Igiennem Nøisomhedens lave Dal;

Du fikst det til at koge, til at spruble
 Meer glohedt, end den hede Straale Band,
 Som fnyser skumfuldt giennem Geisers Rift.
 Ha, løn min Elskov med Gienkærlighed,
 Dg mere snar, end Foraarsknyen skifter,
 Skal Ulven sig forvandle til et Lam!
 Hvad ønsker du? En Ungling? Jeg er ung.
 En Helt? Alt Skialden sjunger om min Daad.
 En Kongesøn? Jeg er af Frodes Blod.
 En høvst Svend? Naturen var ei farrig,
 Da den udrusted mig. En trofast Veiler?
 Mit Hierte hænger fastere ved dig,
 End Stiernen ved sin Himmel.

Helga.

Angantyr!

Jeg elsker Givil, kan ei elske dig.
 Det veedst du, og du tvinger ei min Hu,
 Om ogsaa hundred Gange du omskifted
 Med Venlighed og Kært tegn dine Trusler.

Angantyr.

Saa haant afviser du min Kærlighed?

Helga.

Med Mildhed har jeg ofte svaret dig;
 Dit Ord var stedse, som den Druknes Ord.
 Du har fornærmet, høist bedrovet mig.
 Med Trusler vilde du min Villie tvinge;
 Ha, du kanst troe at elske, og kanst troe,
 At Kærligheden tvinges? Du kanst elske,
 Dg være haard og grim mod den, du elsker?

Angantyr.

Bed Freias Luft, jeg elsker høit —

Helga.

Dig selv;

Ei Helga. Bild dig ei det Blændværk ind!
 Du havde Lyst at flette hendes Ungdom
 Med flere Blomsterknopper i din Krands.
 Du vilst, og bliver rasende, fordi
 Den svage Mø sig sætter mod din Villie.
 Nu skal jeg tvinges til den usle Fengo;
 Men, Stolte! hi! end er ei Dagen endt.

Angantyr med dæmpet Harm.

Nu, Helga! tving dig, see, jeg tvinger mig.
 Vær blid og snild, viis, at du elsker Danmark
 Og Ingild! Kaster ikke Skibet Anker
 I Fredens Havn, naar det seer Stormen rase?
 Afværnes ei med høie Bulværk Søens
 Indbrud, naar svanger den vil overskylle
 Det flade Land? Bevares Luen ei,
 At den ei slaaer sin Tand i Hyttens Bælker?

Helga.

Jeg frygter ei din Storm, din vilde Sø,
 Jeg frygter længer ei din Brede's Lue.
 Du skalst ei tvinge Danmarks Kongemø
 Til den, for hvem mit Hierte maatte grue.
 Du skalst ei trodse Ingild, skiondt hans Giest,
 Og blande Bitterhed i hver en Fæst.
 Den gamle Kæmpe kommen er tilbage,
 Og han gjør atter Danmark frank og fri.
 Han fastner Jernet om den gamle Stage,
 Han giennemborer den forrovne Drage,
 Den krymper sig — og Faren er forbi.

Hun gaaer.

Angantyr

kaster sig hen, og skjuler sit Ansigt i sine Hænder; derpaa springer han op, griber Guldringen, sætter den igien om sin Arm, og raaber: Svibdagger!

En Svend kommer.

Herre!

Angantyr.

Dronningen! Thusnelde!

Fyrstinden! beed —

Svenden.

Hvad, Herre?

Angantyr.

Svarteham —

Hvor er hun?

Svenden.

I sit Fædebuur.

Angantyr.

Forgifter

Hun Maden til sin Mand?

Svenden.

Hielp, Thor! min Herre!

Angantyr.

Forræder! vilst du røbe mig?

Svenden.

Hvad røbe?

Angantyr

drager sit Sværd, Svenden falder paa Knæ.

Dø, Riding!

Svenden.

Naade, ædle Herre! Naade!

Glem ei, du est i Kongens Hal.

Angantyr

steder Sværdet i Balgen.

Tak Thor

For disse Bægge! — Vel, behold dit Hoved,

Gaf hen dermed til Dronningen; jeg ønsker

At see Fyrstinden, og det her paa Stand.

Svenden gaaer.

Mit Sværd! mit Sværd! hvi de begrov mit Sværd!

Min Faders Sværd! De slutted det i Høien.

Men — gif ei Hervør ind i Heltegraven

Og hented Tyrting? Brudt er alle Skranke

Imellem Levende; skal Døde kun —

Thusnelda kommer, han kaster sig paa Knæ for hende.

Angantyr.

Ja, deiligste Fyrstinde! jeg er din.

Jeg elsker, jeg tilbeder dig! Mit Hierte

Formaaer ei meer at dølge dig sin Attraa.

I Fald du skienker mig din Riærlighed,

Da var ei Freier, da han vandt sin Gerda,

Meer lykkelig, end jeg. Men, stolte Dronning!

Glem ikke Brudegaven: Siølund's Rige,

Og Ingilds Død — og Helga bundet til

Den usle Fengo.

Thusnelda.

Angantyr! du elsker?

Angantyr.

Dig, Huldeste! Kun Frygten bandt min Læbe.

Thusnelde.

Du est i Oprør.

Angantyr.

Twivler du? See, Dronning!

Her hæver jeg min Haand mod Balhals Hvælving,
Dens Lynild slaae, dens Torden knuse mig,
I Fald jeg hylker Elskov.

Thusnelde.

Angantyr!

Steds blussed frem din Kraft med voldsom Flamme;
Bed Freia, det var denne Manddoms Lue,
Som smelted mig. Men er da kun din Elskov
Et Krampetræk?

Angantyr.

Sværg, Svarteham! sværg helligt,

At du mig skaffer Hævn, og Død, og Danmark!
Sværg helligt!

Thusnelde.

Bed Thuisfon og ved Hertha,

Bed mine Fædreguder: dine Fiender
Er mine, billigt er mit Had, som dit.
Min Kløgt skal lægge Styrke til dit Sværd,
Og bringe dette Rige under dig.

Angantyr.

Og du skalst worde min, min elskte Dronning!

Thusnelde.

Du skælver?

Angantyr.

Faren saae mig aldrig skælve,
Mig ryster Glæden. Lad mig fatte mig,
Jeg bugner ellers under Følelsen.

Thusnelda.

Saa hurtig kan min Ven forlade mig?

Angantyr.

Snart stiller Intet mig fra dig, min Elskte!

Han gaaer.

Thusnelda ene.

Jeg veed, det er ei Rærlighed, men Had,
 Som binder ham til mig; men lad saa være!
 Est du først min — ja, jeg skal vinde dig!
 Og vandt jeg dig end aldrig — o, den Lykke
 At see ham daglig, nyde Livet med ham —
 Ja, Angantyr! mit Hierte elsker dig.
 Jeg kunde see dig hade mig som Hustru,
 Og lide taaligt; men med Helvedsflamme
 Mig brændte Riddærligheden med sin Harm,
 I Fald jeg saae dig i en Andens Arm.

Hun gaaer.

 Skov.

Kong Ingild og flere Jægere med Jagtspyd og Buer.

Ingild.

Her er min Teg. Hvor gammel, stor og sval!
 Det allerældste Træ i Herthadal!
 Ha, hvilken Stamme, hvilken Krone rund!
 Hvor kølig i den hede Middagsstund!
 Kom, mine Benner! sætter eder ned
 Med Kongen i det grønne Urtebed.
 Husvaler eder her et Dieblif!
 Man bringer os en kølig Lædskedrif.
 Det raske Dyr, saa let og snart det var,
 Saa var dog Ingilds Piil end mere snar.

I Trælle! lægger den paa Baar i Løb,
 Af brune Skind bortvisker Jordens Støv,
 Dg bærer den med Lystighed og Bram
 I Kongeborgen ind for Svarteham!
 Beed hende lønne Gaven med et Smil!
 Til hendes Ære traf den Kongens Pkil.

Tienerne gaae.

Nu lader Mioden rundt om Træet gaae!
 I Svende heller ei tomhændet staae!
 Hist bag den blomsterhvide Elaaentorn
 Hensætter eder, løfter eders Horn,
 Dg lader Malmet med sin fulde Lyd
 Udtrykke Skovens Lyst og Hjertets Fryd.

Der blæses en Melodie af Horn, medens Mioden ombæres.

Ingild.

En herlig Lyd! en huld, fredsalig Klang!
 Man troer at høre hvide Alfes Sang.
 Hvad er mod slige Toner Lurens Skrig,
 Den høse Hvinerske, som vækker Krig?
 O, Held den Drot, som atter i et Land
 Fremvirke kan Uskyldighedens Stand!
 For ham vel Sværdet ei paa Skjoldet slaaer,
 Men Axet følger guult, og Møllen gaaer;
 Dg er ei Sagas Mund hans Æres Tolk,
 Saa priser taust ham et lyksaligt Folk.

Skialm.

Lys! hvad var det? Jeg hørte Larm i Træet.

Bingulf.

Det var en Drn, som tog sin Hvile der;
 Den spredte Bingen vredt, og ileb bort,
 Den gad ei længer hørt paa Kongens Tale.

Ingild.

Hvi saa?

Bingulf.

Troer du, at Ornen sidder rolig
I Neden al sin Tid, og ruger Unger,
Dg fagler dumt, som Hønen over Ægget?
Hvortil gav Himlen den sin skarpe Klo,
Eit frumme Næb og sine brede Binger?
Mon Bingen til at vifte sig for Hede?
Mon Kloen for at bringe Mad til Mund?
Mon Næbet for at snadre Egenroes?

Ingild.

Saa gammel som du est, saa vild est du.

Bingulf.

Sandt nok, jeg hører ei til dine Helte,
Som gjør en Flue til en Elephant,
Dg Elephanten atter til en Flue.

Ingild.

Du veedst min Billie: jeg vil ikke høre
Elig Tale. Glem ei, Ingild er din Konge,
Fordi han er fredsalig, mild og venlig!

Bingulf.

O, gid du straffed min forvovne Tunge
Med Strengheds Kraft! Glad ilte jeg til Odin,
Naar jeg saae Danmark styret af en Helt.

Ingild.

Dit onde Lune, Alderdommens Rynker
Skal ei forstyrre mig min muntre Dag.
Min Bænde er saa glat, som Sommerhimlen,
Berøvet hver en Sky. Op, mine Mænd!
Til Borgen! Svarteham, min gode Hustru,

Dø venter med et veltillavet Maaltid.
 Fort! spiller os et lystigt Jægerstykke
 Paa Beien giennem Skoven til min Hal!

Bingulf.

Saaledes sidder Fluen i sit Solskin,
 Inddrager Næring med sit Sugerør,
 Kroer sig i Barmen af de lette Binger —
 Dg mærker ei til Edderkoppens Traade,
 Før den er spundet ind i Dødens Net.

Jngild.

Frisk, mine Børn! et lystigt Jægerstykke,
 Som overdøver denne vrantne Gubbe!

De gaae bort under en rask Musik.

Angantyr

kommer fra den anden Side i dybe Tanker.

„Den gamle Kæmpe kommen er tilbage!“ —
 Den blinde Hob ham holder for en Halvgud;
 Den Kloge troer, at Balhal hevner Dlaf,
 At ei han kan døe, før han døer af Sot!
 Hvordan det er — han er en Avindsmænd
 Med unaturlig Kraft, som spotter Døden.
 Mod Trolddomsmagt maa søges Trolddomshjelp.
 Ei skialv jeg for for Faren af en Kamp;
 Jeg søgte den, jeg beilede til Wren.
 Af Wren har vi nok, nu vil jeg Hevn,
 Dg Hevn sig vover ei, som Wren, ud
 Paa Farens Glatiis, den vil Sikkerhed.
 Ja, jeg maa vorde Konge, Helga straffes,
 Dg Stærkødd tvinges. Bist maa dette skee!
 Dg har min Spaamand sagt mig sandt om Sværdet,

Om Halvdans Sværd, hvad har jeg da at frygte?

Han grunder.

Men — man opbryder ei paa Maae og Faae
Steenkisten, som omhvælver Balens Been;
Forstyrrer ei for Jngenting den Døde.

Man siger: ved det mindste Krukken skælver,
Fortæres Dødens Søn af bitter Qual;
At Afsens No i Lerets blege Glemme
Er heel nødvendig til den Dræbtes No.

Og derfor maa jeg vide sikkert først,

Om og den skaanske Seidmand spaaede Sandhed.

Her boer en Olding. Denne vise Mand

Maa ogsaa spaae mit Held. Han er saa gammel,

At som en bleg og giennemsigtig Skygge

Han synes fast at svæve hen ad Jorden.

Man siger, han er viis, som Mimer. Spaaer

Det Samme han, som hiin, saa er det klart.

Han banker paa Hytten, en sneehvid Olding kommer ud.

Angantyr.

Tilgiv mig, Gubbe! hvis et Dieblif

Jeg dig forstyrrer i din Middagshvile!

Man har mig sagt, at ei blot Midienat,

Men ogsaa Middag, naar den lumre Hede

Har dæmpet Livets Virksomhed, og Solen

Sit dødelige Stif nedsender Isen,

Formaaer at mane frem den skjulte Kraft,

Som virker paa hiin Side Muligheden.

Du est en Viis, som lever, siger man,

Fortrolig med tilbagemante Skygger.

Siig mig, i Fald du ellers kiender mig:

Hvad kan jeg virke til min Lykkes Fremme?

Oldingen.

Med Halfdans Sværd du tvinge skalst din Fiende.

Angantyr.

J Guder! ogsaa du mig dette spaaer?

Oldingen tier.

Ha, jeg har nok. — Dog nei! Forsigtighed!
 Man siger, at J Spaamænd staaer i Forbund,
 At Tilbud hurtig gaaer imellem eder,
 For at bedrage Konger, Jarler, Helte,
 Og lokke Styrken under eders Villie.
 See mig i Diet! har du daaret mig?

Oldingen seer paa ham uden at tale.

Tilgiv mig! Ha, dit Blik indtrænger sig
 Dybt i min Siæl, og faaer den til at skælve.
 Dit Die, reent forladt af Jordens Ild,
 Igiennemdæmres af en luftig Straale,
 Som om det sagde: troer du, at en Skygge
 Fra Evigheden har et jordisk Maal?

Oldingen.

Med Halfdans Sværd du tvinge skalst din Fiende.

Angantyr.

Jeg skal! jeg skal! — Dog hi! Har ei dit Ord
 Maaskee en dobbelt, billedlig Betydning?
 Hvi taler eders Wiisdom steds i Gaader?
 Maaskee med Halfdans Sværd du kunde mene
 Hans Kongemagt, hans Vælde. Thi et Spiir
 J Heltens Haand er Sværd, og Sværdet atter
 Et helligt Faderscepter i den Godes. —
 Halfdan var ædel; mener du maaskee,
 At jeg, som han, ved Wiisdom, lovlig Magt —

Oldingen.

Med Halfdans Sværd du tvinge skalst din Fiende.

Han gaaer.

Angantyr.

Min Fiende! Helga, Ingild, Givil og
Stærkoder! — Ha, formaaer jeg dem at tvinge
Bed rolig Dvælen paa den skaanske Kyst?
Tilgiv, du vise Mand! Du harmedes
Bed Angantyr's Enfoldighed. Ha, nu
forstaaer jeg dig tilfulde. Nu velan!
Op, Angantyr! viis dig din Lykke værd,
Og dræb din Fiende med den Dræbtes Sværd.

Han gaaer.

Tredie Handling.

Kongens Giestesal.

Thusnelda. Kiøgemesteren.

Kiøgemesteren.

Alt er i Orden, ædelste Fyrstinde!
 Til at modtage Kongen og hans Kæmper.
 Med Biin er alle Bægre fyldt, og Maden
 Staaer færdig til at bæres frem i Skæl
 Og paa de brogetmalede Træbaffer.
 Til Baabendands har Borgesvendene
 Iført sig lette Harnisk, blanke Hielme;
 Og Spillemænd med Trommer, Piber, Viælder
 Gi heller mangle.

Thusnelda.

Naar kan Kongen ventes?

Kiøgemesteren.

Paa Diebliffet. Intet mangler for
 Vel at modtage ham, naar vi kun først
 Affærdiget har en uvoren Svend,
 Som vover uforskammet sig at trænge
 I Giestesalen, liig en buden Giest.

Thusnelda.

Hvem er det?

Risgemesteren.

Ingen kiender ham. Han kommer

Med sønderrevne og paltuge Klæder.

Med en Sæf Kul paa Nakken vil han ind.

Jeg straffed ham, jeg bød ham tage Sæde

Bed Døren blandt de øvrige Stakarle,

Og vente, til Almisseu skiftet blev;

Da saae han haant paa mig, som om jeg havde

Med mine fromme Ord fornærmet ham.

Thusnelda.

Paa ingen Maade bør det ham tilstedes,

At lades ind. Med anden daarlig Bane

Har vi afflaffet den, at hver en Betler

Indtræde kan i Danerkongens Hal,

Og øve der uhindret over Borde

Sin plumpe Grovhed, sine Bondenoder.

Risgemesteren.

Der vover ingen af Hofkarlene

At røre ham. Hans Dine lyne med

Et Blik, hvortil du aldrig Mage fandt;

Og, som man ofte troer at see en Træl

Skædt en Herredragt, saa troer man her

At see en gammel Konge skædt i Pjalter.

Stærkodder træder ind.

Risgemesteren.

Der er han. See nu, om jeg talte sandt!

Han gaaer.

Thusnelda.

Hvem est du?

Stærkodder.

Jeg? Kulbrænder, ædle Frue!

Thusnelda.

Saa gik igien til din indrøgte Hytte!

Her er ei Sted for dig.

Stærkodder.

Da maa min Nabo,
Min gamle Broder Hagbarth, fordum Kæmpe,
Mig have løiet uforstammet for
Om Aftnen under Aspen ved min Hytte.

Thusnelda.

Hvad har han sagt?

Stærkodder.

Tidt har han igientaget:
Skiondt Kongens Hal vel ei var nær saa stor,
Som Himlen, hvælved den, som Himlen, sig
Dog mild og giestfri over hver en Jøse.

Thusnelda.

Kulsvier! du belægger dine Ord.
Din Tale passer lidet til din Stand.

Stærkodder.

I hver en Stand er Dytige og Udskud;
Kun Faa beklæde deres Plads med Ure.
Saa gaaer det Konger og Kulsviere.
De Fleste brænde søvnigt deres Kul,
Af Bane, Bindelyst, født op dertil;
Jeg tænker, mens jeg staaer ved Gaffeljernet,
Dg vender mine røgindsløste Grene.

Thusnelda.

Hvad tænker du?

Stærkoder.

Nys slog J eders Kroner
Med grønne Løv mod Himlen, snøs i Stormen,
Og brysted jer med Duggens Diamanter;
Nu smuldnes J til Støv, hvoraf J voxte.
Ydmyg dig, Hovmod!

Thusnelda.

Altsaa, gode Gubbe!

Et sørgelig din Dont: du brænder Liig.

Stærkoder.

Jeg brænder Liig. Men modnes ikke just,
J det jeg damper ud saftgrønne Hovmod,
Et bedre Stof? Og giemme mine Kul,
Skiondt lette, mørke, uden ydre Pragt,
Gi Spiren til en stærk og vældig Flamme,
Som tændes let, gjør lyst og varmt og muntert?

Thusnelda.

Saaledes hørte før i Dag jeg ingen
Kulsvier tale. For Kulbrændere,
Som du, staaer aaben denne Giestesal.

Stærkoder.

Det er mig fiært. Jeg tale maa med Kongen,
Og mine Kul vedkomme vigtigst ham.

Thusnelda.

Hvad vilst du Danerkongen?

Stærkoder.

Jeg vil brænde
hans Sløvhed, hårde hans Blødagtighed.

Thusnelda.

Ha, vogt dig, Gamle!

Stærkodder.

Vogt dig selv, min Frue!

Rom ikke mine Kul just alt for nær.

Sandt nok, du smittes ei af deres Farve,

Da du est sort, som de; men jeg har sagt dig:

De tændes let, og kunde brænde dig.

Thusnelda.

Jeg har nedladt mig meer til dig, end billigt.

Ti stille nu, og sæt dig hen paa Bænken!

Det er dig tilladt der at vente Kongen.

Stærkodder.

Før takked jeg ei for Tilladelsen.

Han gaaer.

Thusnelda.

Ha, denne Gubbe har forvirret mig.

Stærkodder vender om.

Tillad mig, Frue! dog endnu et Spørgsmaal.

Thusnelda.

Nu da?

Stærkodder.

Hvis er den gamle Harpe hist,

Som hænger der paa Væg med brustne Strænge?

Thusnelda.

Den hørte Stærkodd til, mens han var hjemme.

Stærkodder.

Stærkodders Harpe? Ha, den var berømt!

Hvi har J saadan ladet den forfalde?

Thusnelda.

Os lyster meer ei høre Harpeklang,

Det er en sørgelig, enfoldig Lyd

Hvortil kun quædes kan de gamle Viser.

Den muntre Fløite, Haffkebrættet, Trommen,
Som livner Fødderne til Glædesdands,
Har længst fortrængt flig mørk Tungfindighed.

Stærkodder.

Dog hænger den endnu i Kongesalen,
Og, som jeg seer, er den bekrandsst med Blomster.

Thusnelda.

At end den hænger der, er Ingilds Billie;
Med Blomsterkrandsse smykkes daglig den
Af Kongens Søster, som ei kan forglemme
Sin Fostersfader.

Stærkodder.

Altsaa Helgas Hierte

Formaaer dog Trommen, Piben, Haffkebrættet
End ei at døve? Tak, min ædle Frue!
Nu har jeg nok. Nu vil jeg vente Kongen;
Og hvis jeg feiler ei, saa kommer han.

Han gaaer hen, og sætter sig nederst.

Kongen kommer med følge under en Marsch. Dronningen
gaaer ham i Møde, og omfavner ham. De sætte sig i
Høisædet. Spillemænd og Dandsere komme. Der dandses
en Baabendands. Imidlertid ombæres Maden i Skæl og
paa Bakker til Gæsterne. Vin skienkes i Bægre. Man
byder ogsaa Stærkodder, men han vil Intet modtage.

Ingild.

Min hulde Hustru! hvo er hist den Mand,
Som sidder der med slette, sorte Klæder
Paa Bænken nederst?

Thusnelda.

Tilgiv, ædle Herre!

Man indlod ham, han trængte sig herind.

Det er en selsom Giest, som vel forstaaer
 At foie sine Ord. Han paastod, at
 Han maatte tale med dig.

Ingild.

En Kulbrænder?

Thusnelde.

Fast troer jeg, det er kun en Mummedragt,
 Som egensindig han sig selv har valgt,
 For under den at kunne tale frit.

Ingild

staaer op, og gaaer imod ham.

Hvo est du, Gubbe! nederst der paa Bænken?

Stærkødder

uden at vende sig til ham.

Før sad jeg øverst.

Ingild.

Ha, Thusnelde!

Thusnelde.

Herre!

Ingild.

Hvad har du gjort? viist sliig en Giest til Døren!
 Jeg kiender ham af Urret paa hans Bryst,
 Hans Hænder — ha, det er —

Thusnelde.

Hvad? hvem?

Ingild.

Stærkødder!

Min Fostersfader! — Ja, han lever end,
 Han kom igien til Danmark, til sin Søn! —
 O, lad mig kysse dine Kæmpehænder! —
 Han tier — er fortrydelig. — Tilgiv,

Om man uvidende fornærmed eder! —
Lillad mig at omfavne dig!

Stærkødder.

Holdt, Ingild!

Lag dig i Agt; du smudsker dit Skarlagen
Paa min tilrøgte Kappe.

Ingild.

Du forbyder

Mig at omfavne dig?

Stærkødder

løser sin Kulsvierkappe af, og kaster den hen.

Du understaaer dig

Lil at omfavne mig?

Ingild.

Hvad er min Brøde?

Stærkødder.

Din Brøde? Ha, var denne Lillid Ustyd!
Men Frækhed er den. — Nei, hun der er fræk;
Hos dig er det stump Eløvhed. Ingild! Ingild!
Ha, du est siunken dybt! Dybt est du siunken,
Du kanst ei længer blues for dig selv.

Ingild.

Hvad har jeg gjort? See, Landet nyder Fred,
Det danske Navn er agtet. Vore Kræfter
var slikt et Overskud, at ei engang
de holder egne Bredder: Hengst og Hørs
drog nys til Skotland, tvang de vilde Pakter.
Hvi harmes du? Jeg sidder roligt paa
Min Kongestol, og samler Fredens Glæder.

Stærkodder.

O, du forblindede, du svage Mand!
 Hvad kommer Hengst og Hors og deres Manddom
 Dig ved? Troer du, at de i Bretland kæmpe
 For Egeløv til dig? Snart rive løs
 Sig Underkongerne fra Hledrestol,
 Som Plankerne fra et forraadnet Bulværk,
 Det Bølgen Aar for Aar har underhulet.

Ingild.

Nu har jeg dig; hvad fattes mig?

Stærkodder.

Jeg kom

Til Danmark, for at finde Frodes Søn,
 Men finder en Ugudelig, som æder
 Og drikker med sin Faders Mordere;
 Som deler fiælne Sydlings Fraadseri,
 Og har af Dyden ei engang dens Skygge.

Thusnelde,

som imidlertid har ladet Mængden forfoie sig bort.

Min ædle Herre! dæmp din Harm. Tilgiv,
 At ei Thusnelde fiendte dig! Hun aldrig
 Tilforn endnu dig saae for sine Dine.
 Modtag af hendes Haand et kostbart Smykke,
 Og bær det om din Arm til Venstabs Tegn!

Stærkodder.

Behold du selv din Qvindeprydelse!
 Ei tapper Mand modtager Kierlinggave.
 Slet passer Hovedguld til Baaben sig.
 Behold dit Spænde, giv det til din Husbond,
 Som rager lækker om i Fugles Indvold,
 Og øver al sin Harm paa Brød og Sod!

Ingild.

Ha, Stærkodd! alt for dristig er din Tunge.

Stærkodd.

Hvi kaster du dit bløde Die vredt

Paa mig, og omgaaes med din Faders Morder?

Naar togst du Bøder for din Faders Drab,

Du Svoger af hans Bane? Ha, naar Skialden

Besjunger Drottens Jdræt, Heltens Daad —

Da svøber jeg mit Ansigt skamfuld i

Mit Skind, thi hvilken Daad har du fuldbragt?

Thusnelda.

Ha, denne vrantne Gubbe maae vi muntre.

Ord er mod ham, som Pile mod en Søbjørn,

De bore sig ei giennem Huden. Vel,

Saa maa det hulde Epil ham Sindet mildne.

Trød frem, min vakkre Ludolf! øv din Kunst.

En Floitespiller træder frem, og blæser et kunstigt Floitestykke.

Stærkodd.

Vil J mig tæmme som en Bjørn i Mundkurv,

At dandse taaligt efter eders Pibe?

Vil J afrette som en Eidsken mig,

At efterabe, quiddre eders Biser?

Li stille du, som med udspilet Die,

Med opblæst Kind og smidig Fingerdands

Bilst vende Heltens Sind med dine Triller!

Bed Thor i Thrudvang, Stærkodd føler meer

For ædel Kunst, end J jert Liv har følt.

Men mange Døgn skal veyle over Hledre,

For J forstaae at blande Styrkens Malurt

Med Enillet's Malt, som udgjør Livets Drif.

Hvi noies J da ei med hvad J har?

I min Tid sang man Viser ved sin Harpe,
 Som muntred Sindet, og forfriskte Hjertet,
 I Stedet for at eders Fingerflinkhed
 Kun kildrer med sin Klang Forsængligheden.
 Gaf bort, du smalle, fingerspinkle Piber!
 Hvis du ei Andet har at vise mig,
 End hvor du snelt kan dække Rørets Huller.
 Stik Piben ind! hvis ei, jeg dig skal lære,
 At give Piben snart en anden Lyd.

Ingild.

Min Fosterfader!

Stærkodder.

Nævn mig ikke længer
 Bed dette Navn! Har jeg opdraget dig
 Til hvad du est?

Ingild.

Spørg Folket, om det vaander
 Sig under Ingilds Scepter!

Stærkodder.

Er det nok
 For Nordens Drot, ei at bedrive Dndt?
 I Fald du føler hos dig Hyrdens Dyder,
 Kast Purpret, flød dig i hans Faareskind,
 Byt Kongespiret med hans Hyldestav,
 Bogt Faar og Geder; men formast dig ei
 Med slig Spagfærdighed at styre Mænd!

Ingild.

Du dømmer mig for haardt.

Stærkodder.

Du gaaer i Drømme,
 Og veedst ei, hvad der foregaaer omkring dig.

Hvor var det muligt dig i Odins Lund
At ægte hende, din Blodfiendes Datter?

Ingild.

Du fiender ei til Elskovs Magt.

Stærkoder.

Bed Thor,

Din Faders Minde burde du at elske.

Du elsker den, som hader dig? Hvor feigt!

Thusnelde omfavner Ingild.

Min ædle Husbond! o, det veed dit Hierte,
Hvor fiær du est min Siæl.

Stærkoder.

Ha, falske Qvinde!

Og nu din Søster! hende vilst du giøre
Til Nidingens, den usle Fengers Hustru?

Ingild.

Jeg havde lovet hende Angantyr,
Hun afflog ham, hun følte ingen Elskov,
Jeg slutted denne Pagt, og gjorde atter
Mig Angantyr til Ven, en fielden Mand
Til Svoger — og min Søster er forsørget.

Stærkoder.

Forsørget! ja, af Kummer dybt nedbøiet,
Hun skal ei ægte Fengo!

Ingild.

Kan jeg bryde
Mit Løfte?

Stærkoder.

Og hvor er den knøve Beiler?

Ingild.

Jeg har i Dag ei seet ham; men i Morgen
Er Brylluppet bestemt.

Stærkoder.

Du seer ham aldrig.
Han er en fangen Mand. Hans Elskovshede
Nu svales dybt i Rummet af mit Skib,
Som fører ham til en af mine Borge
Paa Norges Kyst i sine gyldne Lænker.

Thusnelde.

Umuligt! saa vidt du fordrister dig?

Stærkoder.

Mit Mod gaaer endnu længer, Svarteham!
Nu Raden er til dig.

Thusnelde.

Ha, Kongemorder!

Min Høihed skal ei krænkes af din Frækhed.
I dette Dieblif jeg viger dig;
Men skielv for Fremtiden!

Stærkoder.

Hist staaer min Fremtid
I Evighedens Blaa. Hvad nu jeg handler,
Er Daad, som bringer mig Forløsningstimen
Alt mere nær. Men gaa! det sømmer sig
Ei, at du hører paa din egen Skændsel.

Hun gaaer.

Ingild.

Tag Bindet fra mit Die, viis mig Alt!
Beviis, at jeg har Uret, led mig, ret mig!
Jeg følger dig — som i min Barndom — blindt;
Kun ei forstyr mig i min Tro paa hende!

Stærkoder.

Hun hader, affkyer dig, og er dig utro.

Ingild.

O nei, o nei!

Stærkoder.

Hun elsker Angantyr.

Ingild.

Hun agter ham.

Stærkoder.

Og hun foragter dig.

Ingild.

Saa vil jeg meer ei leve.

Stærkoder.

Svage Konge!

Ingild.

Ha, skab mig stærkere, hvis du formaaer,
 Men skield mig ei, skield paa Naturen, at
 Den ikke smedded mig af haardre Malm!
 Det veed den gode Baldur hist, min Siæl
 Er aaben, blid, fiern fra Forstillelsen.
 Jeg vil det Gode, følger gierne Raad,
 Og letter fro den Undertryktes Byrde.
 Jeg elsker Livet og dets muntre Glæder,
 Men aldrig glemte jeg endnu, med Omhu
 At tænke paa mit Folk. Min Fader leved
 Lang Tid i Fred; den gyldne Tid besiunges
 Endnu af Skialdene, som Danmarks bedste
 Og lykkeligste. See, jeg stræbte efter
 At holde den. Det var forgieves!

Stærkoder mildere, men mørk.

Ingild!

Du est uskyldig. Hvad kanst du derfor,
 At ei Naturen danned dig til Drot?
 Ha, Ingild! Skylden falder kun paa mig.
 Hvi hialp jeg din forvovne Fader med
 At rive Sceptret af hans Broders Haand?
 Nu kommer Straffens Lime.

Ingild.

Ha, Stærkoder!

Stærkoder.

Forbrydelser kan skee — de kan forsones;
 Jeg har, og skal snart reent forsones min.
 End følger den ulykkelige Skygge
 Mit bange Blik, hvergang Juldmaanen gløder,
 Bleg, med en blodig Dug om sine Saar.
 Snart skal vi begge nyde Ro hos Odin.

Ingild.

Stærkoder! vilst du døe?

Stærkoder.

Først redde Danmark.

Ingild.

Til hvem staaer da dit Haab?

Stærkoder.

Til ungen Sigil.

Han er en diærv, en velerfaren Helt,
 Han elsker Helga, bringer Ugdes Rige
 Til Danmark — og skjøndt jeg har gyst for ham,
 Saa er dog ogsaa det en Grund for mig.

Ingild.

Og hvilken?

Stærkoder.

Egil har en mægtig Liighed
Med hiin, den rette Konge. Saaest du aldrig
Din Faders Broder? Nei, du est for ung.

Ingild.

Han ligner Olaf?

Stærkoder.

Evende Draaber Vand,
To Blade paa et Træ har mindre Liighed.
En Hændelse! jeg har jo talt med ham.
Han er en Normand, han er Gistens Søn.
Men lige meget! Der er Slægtskab i
Naturen undertiden, som ei Fødslen,
Men Liighed kun i Træk og Bæsen tyder.
Giv Egil Helga, lad ham arve Danmark!

Ingild.

Belan!

Angantyr er kommen ind med sine otte Brødre, og har hørt
de sidste Ord.

Angantyr.

Først æfkes han paa Liv og Død
Til Kamp, med dig, af mig og mine Brødre.

Stærkoder.

Ni kun mod To? ei Fleer? Vel, tappre Helte!
Jeg tager imod Kampen paa hans Vegne.

Angantyr.

Staa fra dit Forsæt, overtal Kong Ingild
At give Helga mig, saa er vi Venner!
Jeg er af Frodes Blod, af Olafs Blod,
Din Konges Brodersøn, alt Drot i Skaane,

En nær, en farlig Fiende — kraftig Ven.
 Alt taler til min Fordeel.

Stærkodder.

Helga elsker

Ung Eigil, Eigil hende.

Angantyr.

Jeg, som han.

Stærkodder.

Elst! Ingen kan forbyde dig at elske;
 Men Riærlighedens Pagt er veælsfidig,
 Og sanddru Elskov er uegennyttig.

Angantyr.

Der ligge vore Handsker.

De kaste dem for ham.

Stærkodder.

Sæt din Elskov

I Skaane som Veirhane paa din Borg!
 Den dreier sig til Had ved mindste Vind.

Angantyr.

Vi vente din.

Stærkodder.

Der, tappe Angantyr!

Der har J begge mine. Een for mig
 Og een for Eigil. Naar J dele dem,
 Saa bliver der en Finger høit til Mands.

Han gaaer til Døren, og raaber:

Hasting!

Hasting kommer.

Min Husbond!

Stærkødder.

Saml de Handsker op,

Forvar dem vel!

Hasting.

Ha, hvilken deilig Hob!

Man skulde troe, jeg var en Handskesmed,
 Naar man mig saae med sliig en Mængde. Skade,
 At de er alle til den høire Haand!

Stærkødder taler sagte med Hasting; han gaaer.

Ingild.

Du tager imod Kampen mod dem Alle?

Stærkødder.

Jeg tager imod Kampen, ei alene
 Mod disse, men imod saa mange, som
 Sig vove for min Haand.

Angantyr.

Hvorledes ønsker

Du Kampen: Een for Een, hvad heller Alle
 Paa een Gang? Balget overlades dig.

Stærkødder.

Naar mange Hunde søge mig tillige,
 Da pleier jeg at slaae imellem dem,
 Og spørger ikke, hvo der bider først.

Angantyr.

Saa vente vi dig strax med ungen Gijl
 I Skoven næst herved, ved Haldans Grav,
 Endnu i Aften, inden Solen synker.

Stærkødder.

Jeg lover jer, I skal ei see den synke.

Angantyr.

Ni stærke Sværd troer du at kunne døve?
Jeg veed, hvor der er et, som fælder dig.

Han gaaer med Brodrene.

Helga

fra den anden Side.

Min Fosterfader! Guder! er det sandt?
Min Gsigil, du, mod Ni, ni lumste Fiender?

Stærkobder.

Bær freidig, Helga! viis dig Frodes Datter.
Jeg dig paalægger strax at stævne Gsigil
Fra mig til Haldans Gravhøi, hvor han møder
Bevæbnet. Gjør ei Fienden Tiden lang!
Naar du os seer igjen, er endt din Frygt,
Dg Morgendagen, som bestemte dig
Til Fengos Brud, skal skue dig som Gsigils.
Farvel, min Søn! Jeg gaaer at rydde ud
En Tornebuss med ni forvovne Grene,
Som længe bredte sig i eders Skygge,
Dg trued med at rive jer til Blods.

Til Ingild.

Fat Mod endnu!

Til Helga.

Dg du, tab ikke Modet!

Han gaaer.

Helga.

Min Broder! du tilsteder —

Ingild omfavner hende.

Himlen gjøre

Dig mere lykkelig end Ingild, Helga!

Han gaaer.

Helga.

Ha, som den stærke, velanvendte Gift,
Jeg seer alt Stærkodd's Lægemidler virke.
Men, Guder! ogsaa Helga rystes af dem.

Thusnelde kommer, og seer sig forsigtig om; da hun ingen
Andre finder end Helga, gaaer hun raske hen imod hende.

Thusnelde.

Har Stærkodd taget mod Udfordringen?

Helga.

Naar afflog sliq en vældig Herre Kamp?

Thusnelde.

Og Gsigil?

Helga.

Jarlen svarte paa hans Begne.

Thusnelde.

Hvo underretter Gsigil?

Helga.

Jeg.

Thusnelde.

Du selv

Vilst være Dødens Bud for den, du elsker?

Helga.

Jeg elskte Gsigil ei, var han ei Helt.

Thusnelde.

Stærkodd venter ham ved Halsdansk Grav?

Helga.

Paa Diebliffet; derfor maa jeg ile

At varsle Gsigil.

Thusnelde.

Helga! hør et Ord:

Skiondt du mig troer mod dig stismoderlig,

Saa bærer jeg dog Omsorg for dit Vel.
 Hvi vilst du underrette Gigil? Bliv!
 Besidder Stærkodd meer end Heltkraft,
 Saa fælder han de stærke Kæmper ene;
 Er han en Olding som en anden Gubbe,
 Hvi styrter du din Ben i Dødens Afgrund?

Helga.

Hvad Vren byder, kan ei Frygten hindre.

Thusnelde tænker sig.

Bliv!

Helga.

Ellers lyder jeg dig, hoie Frue!
 Tilstede var her Ingen, uden jeg,
 Som kunde bringe Gigil Efterretning.

Thusnelde.

Slet Ingen?

Helga.

Nei.

Thusnelde for sig.

En Straale i min Sky!

Befalende.

Du bliver!

Helga.

Hvad? Ha, Intet skal mig hindre!

Du vilst?

Thusnelde.

Du vover? Ti, Forvorne! Ha!

Er jeg endnu Fyrstinden, eller ei?

Hvo har paa Hledregaard end at befale?

Hun aabner et Sideværelse.

Her gaaer du ind, og vover ei et Ord,

Før Svarteham tilsteder det.

Helga raaber.

Min Broder!

Min Fostersfader! Ha, Forræderi!

Thusnelda.

Efrig, til du brister! Ingen hører dig. —
Bagt!

Bagten kommer.

Følger Kongens Søster ind i Buret!

Bevogter hende! Ingen vove det,

At lade hende ud, før jeg befaler;

Og hvis maaskee hun skulde daarlig prøve

At gjøre Larm, saa er det eder paalagt

At hindre det, og dæmpe hendes Røst.

Helga.

Ha, Slange! sno dig kun i dine Bugter;

Du skalst ei seire.

Thusnelda.

Fører hende bort!

Helga føres bort.

Thusnelda ene.

Nei, Angantyr! din Hestighed ei styrter

Forhadte Magt. Har du ei lært af Tigren

At ligge bøiet taus paa dine Labber,

Med stive Dine, før du springer til?

Har ingen Vandringsmand fortalt dig om,

Hvordan man dækker Gruber tyndt med Riis,

Hvori den plumpe Elephant skal styrte?

Du higer efter Hevn, og søger Faren! —

Men end er Trøst. Naar Eigil ikke møder,

Opsættes Kampen, og den vilde Stærkødd

Maaskee forbitret sværger Eigils Dod.

Mit Jilbud gaaer: Alt samler sig en Hær,
 Som støde skal til Angantyr's ved Ringsted.
 Den frygtelige Slange skyder Ham,
 Forlader Kloften, førend Muren styrter.
 Hun lægger af den Dragt, som Smerten bød;
 Høi Hevnlyst farve skal Heltinden rød.
 Mit Spyd skal blinke, Intet Modet rokker,
 En speilglat Hielm skal skiule mine Lokker.
 Den raske Skioldmø ingen Fare skyer.
 Hevn er mit Kampstrig, Hevn — og Angantyr!
 Hun gaaer.

Halsdans Gran.

Det Indre af en Jordhule. I Baggrunden hans Asketruffe
 i en Jordhobning i Bæggen; over den hænger hans Baaben
 og Hærklæder.

Angantyr

kommer.

Brudt er den sorte Skorpe, som adskiller
 Det muntre Liv og Verden fra den Døde.
 En spinkel Straale giennem Risten spiller
 I Graven ind fra Markens Aftenrøde.
 Med Bæven knager Sønnens sagte Fied
 I Faderens, i Heltens Hvilested.

Nu staaer jeg her. Her glemte de hans Støv.
 Ti, ti, mit Bryst! nu er ei Tid at sukke. —
 Jeg ser en Krands af falmet Egeløv
 Omflette bleg den blege Asketruffe.
 Hans Hielm, hans Harnis, Skioldets runde Bærn,
 Og over dem — det frygtelige Jern.

Tilgiv, Einheria! sliq natlig Færd;
 Tilgiv, om jeg forstyrrer dig herinde!
 Der er mig spaaet, at med dit brede Sværd
 Jeg sikkert tvinge skal min stolte Fiende.
 Forund mig det! Du bruger det ei meer,
 Det blinker orkesløst ved Kruffens Leer.

Han standsfer.

Ha, Angantyr! den Daad, du nu begaaer,
 Er ingen Heltedaad. Du est forfærdet;
 Bleg som en Kvinde du i Mørket staaer,
 Og strækker skialvende din Haand mod Sværdet.
 Vee den, som tor forstyrre Gravens Ro! —
 Iys! Var det ei, som det fra Dybet loe?

Ha! jeg vil gaae igien. Jeg har en Flok,
 Som lyder mig, hugprude, stærke Helte.
 I Nordens Land er der jo Sværde nok,
 Det bedste kan jeg spænde ved mit Bælte.
 Hvi rover jeg min Fader Gravens Bryd?
 Fortiener sliqt et Tegn ei Heltens Dyd?

Men — om jeg ganske sagte vover mig,
 Naar ifkun ei jeg Urnens Aske ryster —
 Jeg Sværdet eie maa, thi kun ved dig
 Jeg vorder Hersker paa de danske Ryster;
 Ved dig jeg kun mod Stærkodd kan bestaae.
 Jeg nærmer mig den frygtelige Braa.

Men langsomt! at for Alting ei jeg rokker
 Det ædle Støv, til Dval for Dødens Søn. —

En Trækvind giennemfuser mine Loffer.
 Ha, stille! Først til Guderne en Bøn!

Han kaster sig ned, men springer strax op igien.

Forsagte Helt! gjør, hvad du ei kanst lade.

Han rækker efter Sværdet.

Det viklet er i Urnens Egeblade.

Gaaer atter frem i Hulen, og grunder.

Ha, det er dog vel Digt, hvad Gubber quæde:
 At hvergang Afskruffen lider Brøst,
 Da høres Spøgelse om Natten græde,
 Og vaande sig med fæl og ængstlig Røst;
 Forlade Helten maa strax Balhals Sæde,
 Og Aanden søger Jorden uden Trost;
 Hel jager den, naar det ad Dvælden lakker,
 Til Niffelheim med Myg og Aftenbakker.

Digt! Digt! For længe dvæler jeg herinde.
 Det første Skridt er gjort — nu freidigt Mod!
 „Med Halvdans Sværd du tvinge skalst din Fiende!“
 Saa kom da du, som skalst udose Blod!
 Altting er roligt, tyst, den Døde sover,
 Jeg skiælver ei — det raske Greb jeg vover.

Han griber Sværdet med skiælvende Haand, men river med det samme Afskruffen ned, saa at den falder paa hans Hielm, sonderflaaes, og overstøver ham med hans Faders Afske. Han staaer forstenet af Skræk og Fortvivlelse. **Bolser** kommer.

Bolser.

Ha, Dvæler! kom! hvad noler du herinde?
 Har du endnu ei fundet Sværdet? — Thor!

Hvad seer jeg? Angantyr, stiv som en Støtte!
 Bestøvet — Guder! af vor Faders Aske!
 Ulykkelige Søn! hvad har du gjort?

Angantyr

sønderknuust, med en stigende Fortvivlelse.

Kom mig ei nær — jeg brænder!

Bolver.

Kunde du,

Naar endelig dig Dvertroen drev,
 Gi tage det med Lempe, uden voldsomt,
 Ugudeligt at spille Kruffens Støv?

Angantyr.

Nei!

Bolver.

Raser du? Hvorfor ei?

Angantyr.

Nei! — nei! — nei!

Med Lempe? Daare! det er dig, som raser.
 Begaaes Misgierninger med Lempe? Nei!
 Og vilst du vide, hvi jeg knuste Urnen,
 Hvi Urnen knuste mig — saa læs det hist
 I Rornens klare Bæld! Der skrev det Skuld
 Med Mørkets Griffel paa en flygtig Bove.

Bolver.

Eværm længer ei i Graven her, men følg mig!
 Hevn dine arme unge Brødre, som
 Af Fier og af Kiærlighed for dig
 Frivillig styrted sig i Dødens Strube,
 Og sank for Fiendens Sværd.

Angantyr.

Hvad? mine Brødre?

De faldt?

Bolver.

De vilde ikke vente dig,
 Og Stærkødd vilde ikke vente Givil.
 De stred — og sank, som Ug for Bondens Lee.
 Jeg er den Gæste, som flygted hid
 For at forstærke mig til Hevn med dig.
 Nu har du Halsdansk Sværd; kom! tving din Fiende!

Angantyr.

Ja — jeg skal tvinge ham.

Bolver.

Saa kom!

Angantyr.

Giv Tid!

Du vilde ikke troe, da jeg dig sagde
 Saa vist —

Bolver.

Jeg troer det, naar du viser det.

Angantyr.

Strax, Bolver! strax! Men at den snilde Seidmand
 Paa Fyrisvold, den vise Diding her,
 Saa roligt, sikkert kunde spaae mig det!
 Bed Thor, der gives Dine, som see klart
 Igiennem Risterne paa Fremtids Tæppe.

Bolver.

Saa søg din Fiende!

Angantyr.

Jeg har fundet ham.

Bolver.

Han venter os.

Angantyr.

Den gamle Halvgud hisset?

Bolver.

Han, dine Brødres Morder.

Angantyr.

Brødres Morder?

Jeg fiender mine Brødres Morder: Den,
 Som egged dem til sliq uædel Kamp,
 Hvorfra Thor vendte Blikket med Foragt.
 Han har gjort meer, den Samme: han har nedtraadt
 Uskyldig Elskovs rosenrøde Blomst,
 Affindig svoret for en troløs Qvinde
 En troløs Ed — og styrtet Halfdans Aand
 Fra Vingolfs Lofte ned til Helheims Kielder.
 Fortiener ei en sliq Misddæder Døden?

Bolver.

Glem al Spidsfindighed, viis dig som Helt!

Angantyr.

Som Helt? ja, ved min Faders spille Aske!
 Det skal jeg; thi jeg sværger ved hans Qvaler,
 At jeg skal tvinge Fienden med hans Sværd.

Bolver.

Du vilst dog et —

Angantyr.

Laan mig din Haand!

Han lægger den paa sit Bryst.

Føl her!

Her stormer, svulmer den fordomte Fiende,
 Som aldrig lod mig No Nat eller Dag.

Af alle Hierte, som i Verden slog,
 Var dette mig det værste, fiendtligste.
 Velan, min Broder Bolver! det er Tid.
 Ud! følg mig! ud, ud i den friske Luft!
 Her er saa qualmt. Før Solen synker, sadler
 Jeg Odins Hest, og rider til min Fader,
 Til Hel, med Hermod, over Giallerbro.

Bolver.

J Guder! Sværdet sidder i hans Hierte.

Angantyr vilb.

Med Halfdans Sværd jeg tvunget har min Fiende —
 Hielp, Odin! Angantyr kan løse Gaader.

Han falder i sin Broders Arme.

Fjerde Handling.

Skou.

Nat. **Thusnel**da i Skarlagen med Hælm og Pandser af blankt Staal, et Sværd i sin Haand. **Hendes Møer.** Til begge Sider bevæbnede Krigere. I Baggrunden brænder et Baal inde i Skoven, som svagt oplyser Skuepladsen.

Thusnelda taler.

Frygteligt vælter
 Surtur de røde,
 Fortærende Luer,
 Skov! i dit Mulm.
 Helt er paa Baal strakt.
 Aldrig saae Dagen
 Fagrere Kæmpe.
 Af! nu omfavner
 Slørede Nat ham.
 Siunger, I Piger!
 Dvæder til Afsted
 Helten en Sang!

Chor af **Møer.**

Anganthyr's Legem
 Brænder nu Baalets

Flamme til Støv.
 Af! skal hans Aand sig
 Hæve til Valhal?
 Eller har Hel alt,
 Hulernes Dronning,
 Mager sin Arm efter
 Dødningen strakt?

Thusnelda,
 Frygtsomme Duer!
 Er da kun Tvivl, kun
 Angst eders Sang?
 Enten til Valhal
 Helten sig hæver,
 Eller til Helheim
 Aanden nedsvæver:
 Stort er hans Rygte,
 Stærk var hans Dyd.
 Siunger et Drapa til
 Skioldenes Lyd!

Chor af Møer og Kæmper.
 Angantyr's Legem
 Brænder nu Baalets
 Flamme til Støv.
 Angantyr's Navn kan
 Baalet ei brænde.
 Seneste Fremtid
 Navnet skal fiende.
 Høien sig reise,
 Danemarks Rige!
 Stolt ved din Strand;

Runerne sige:
Han var en Mand!

Bolver

kommer med en Gulburne.

Jeg bringer dig, hvad Luens Kraft os levnet har
Af Brodren, Helten, Beileren: en Haandfuld Støv.

Thusnelda.

Meer ædelt, end det ædle Malm, det glemmes i!

Sun river en Dvift af et Egetræ, og slynger den om Urnen.

Lad dette Lov, stumt, som den Tunge, Smerten bandt,
Dog meer veltalende, med sin dunkelgrønne Krands
Forkynde Morgenrødens Lys, hvad du har gient!

Kæmperne

flaae paa deres Skjolde.

Hil Angantyr vor Konges Ry! Sæl Heltens Mand!

Thusnelda.

Og nu, I gode Stridsmand: Hisset staaer en Hær,
Som ædelsindet heller lyder Svartehams,
End Ingilds Bud. Hist stander Angantyr, som nu
Den vakkre Bolver, sidste Vt af Olafs Blod,
Med Rette byder. Bolver! see, her rækker jeg
Min Haand dig over Asketruffens stolte Guld.
Hevn er vort Haandtryk.

Bolver.

Hevn og tro Forening.
Thusnelda.

Ja.

Og nu afsted! Før Egil og den sølvgraa Helt
Gaae Tid at fatte sig, og kalde frem til Strid
De Ingild tro Tilbageblevne, drage vi
Mod Hledregaard, at hevne Sverting, Angantyr

Dg Olafs Mord. Flyd, Frodes Blod! for Sværdene.
 Dg Fakler, kastet i den skumle Kongeborg,
 Hvor Svarteham nødsaget var at sukke hen
 Sin fagre Ungdom, lyse som et Gienstik høit
 Af dette Baal! Hvor Slaget vindes, Fienden faldt,
 Skal Høien kastes, Afstkruffen sættes ned;
 Dg Runer, ristet paa den brede Bautasteen,
 Forkyndende Jorden Heltens Død, Thusneldas Havn!

Sun gaaer; Alle følge.

Et Børelse paa Kongsgaarden.

Ingild. Vingulf.

Ingild.

Har alle Hledrekæmperne forladt mig,
 Fulgt Svarteham?

Vingulf.

Ei alle, Herre Konge!

De unge Utaalmodige, som harmtes,
 Fordi din Stilhed ei gav deres Mod
 En Leilighed at yttre sig; hvis Dren
 Stod aabne for den skionne Havfru's Sang.

Ingild.

Saa Alle blev ei deres Konge troløs?

Vingulf.

De gamle Skæggede, det tunge Bundfald
 Saa let ei lader skylle sig af Kruset;
 Bland det med Vand, og du vilst endnu finde
 En kraftig Styrkedrik mod Svarteham.

Ingild.

Og du, som ofte murred i min Belmagt,
Som tidt jeg kaldte den uворne Biørn —
Du?

Bingulf.

Herre! Folk af mit Slags er som Burren,
Vi stifte, frille, men vi hænge fast.
Den lodne Skindpels af den gamle Biørn
I Kulden varmer, naar du fryser i
Det tynde Spind af dine Silkeorme.
Hver Silkeorm er nu en Sommerfugl,
Har spilet Bingen ud, og flager om
I Solen af den skønne Svarteham.

Ingild.

Hvad raader du mig til?

Bingulf.

Jo før jo heller
At samle dine Mænd, at dele Hæren
Imellem Stærkødd, Givil, dig og mig,
Og ufortøvet ile mod din Fiende.

Ingild.

Saa gaa, blæs Kæmperne til Strid! Jeg vil
Imidlertid idrage mine Jern.

Bingulf.

Jern maa du være, Jern til Marv og Been,
Saa Odins gamle Gæg en vældig Green;
Saa skal vi lære snart den stolte Qvinde,
At Rænker er ei let, som Hør, at spinde.

Han gaaer.

Ingild ene.

If Svertings sønderbrudte Kongestol

Blev Brudesejens gyldne Stolper opreist;
 Dg Sverting drak sin Dervinder Trost
 Af samme Horn, som Svarteham sin Brudgom. —
 Elig Eed kan ikke bære gode Frugter.
 Giftbrygning var det, Seid af onde Trolde.
 Men jeg var blind af Rærlighed. Hun svor,
 Jeg troede gierne. Alt jeg gierne troede;
 Kun ei, at hun var trædsk og underfundig.
 Nu seer jeg, at der gives smukke Slangar,
 Hvis Kam hovmodig topper sig til Krone,
 Skiondt Edderbugen vælter sig i Støv.

Et Slør mig falder pludselig fra Diet;
 Men det er svækket i det lange Mørke,
 Dg kan ei længer taale Dagens Lys.
 Tomt er mit Hierte, øde, som et Huus,
 Hvor før jeg daglig traf en Dmgangsvæn,
 Den Døden pludselig har røvet mig.

Han betragter sit Harnisk, som hænger paa Bæggen.

Dg, Ingild Frodesøn! du skulde klæde
 Dig nu i disse rustne Ræmpejern,
 Der altid var for tunge for din Skulder,
 For barske for din fredelige Siæl?
 Du skulde drage Sværd mod den, du elsker,
 Du, som ei drogst det mod din bittre Fiende?
 Tiltvinge dig et Land, som ei er dit?
 Som blev din Faders ved en svar Misgierning?

Nei, Rustning! rust! Dig hænger ingen Haand
 I Høien over Ingilds Haandfuld Afke. —

Grundende.

Hvad vilst, hvad vilst du da i denne Kreds?
Gaae om til Spot for Børn og gamle Qvinder?

Han drager sit Sværd halvt ud af Skeden, og betragter det.

Stor var min Lyst til hurtig at forlade
Et Samqvem, hvor jeg føler fremmed mig —
Og dog — dog har jeg ikke Mod at banke
Paa den kulsorte Port, som springer op,
Naar Livets Lampe sluffes. — Niding kalde
De stolte Kæmper mig. Jeg er det ei.
Mit Indre giemmer Frø, som anden Tid,
Som anden Sol til Frugter havde modnet.
Sværd var et Bærktøi stedse mig for grunt
For den Retfærdige; men Skialden svinger
En Old, da Kongen styred Hyrderne
I Fredens Hytter med en Stav af Valbirk.
I Syden, siger man, udbredes Læren
Om Kiærlighed og Blidhed af en Jesus —
Det havde været Tid og Sted for mig.

Han drager Sværdet.

Mod, Jngild! Mod! Gak did, hvorfra du komst,
Synk i din Moders, i Naturens Skiod.
En ærlig Mand undgaaer Forsmædelsen.
Hvad har du meer at tabe? Intet. Vel!
Saa kom, du skarpe Staal! bid i mit Bryst,
Og viis den Skælvende, som tyer til dig,
Den første og den sidste Venskabsprøve.

Man horer Noget komme. Jngild holder inde.

Jngild.

Hvo nærmer sig? Jeg horer sagte Trin.
Hvad har endnu mig Livet at bebude?

Den gamle Ro kommer med en Kurv paa Armen fuld af Frugter
og Blomster.

Ro.

Forlad mig, at jeg gaaer saa lige ind!
Jeg Ingen fandt i Hallerne derude.

Ingild.

Hvo est du, som saa silde vover dig
I Kongens Gaard? Hvad har du med at ile?

Ro.

I kiender ei, Frigga forbarme sig!
Jer gamle Tiener Ro fra Ingildshvile?

Ingild.

Fra Ingildshvile? hvad?

Ro.

Den Urtegaard,
Som I med egen Haand har anlagt, Herre!
Som alt i flere Aar jeg forestaaer,
Dg som ei lader til sig at forværre.
Alt trives herligt, Alting staaer saa smukt,
Som om det vinkte, smilte jer i Møde.
Jeg bringer jer en Kurv af bedste Frugt
Dg bedste Blomster, Aarets første Grøde.

Ingild.

Min gamle Ro! du?

Ro.

Ei ved Kongens Gal
Det høvisk er at banke paa saa silde;
Men Dagen var saa heed, først Aftenen sval,
Dg mine trætte Been ei lystre vilde.
Jeg kiender ei en Siæl i Hledreby;
Saa tænkte jeg: Frisk Mod! du kanst det vove.

Kong Ingild skienker dig et Mattely,
han neppe kan endnu paa Borgen sove.

Ingild.

Ei end; dog længes hardt den trætte Mand.
At sove, gamle Ven! det er paa Tide.

Ro.

Hielp, Thor! I staaer med Sværdet i jer Haand,
Jer kind er bleg, og eders Læber hvide.

Ingild.

Min gamle Ro! jeg er af Livet fied.
Jeg kiender dig, kan paa din Troskab bygge;
Tidt skienkte jeg dig min Fortrolighed
I Aftenstunden under Elmens Skygge.
Du komst betids at see din Herre døe;
Min Norne kalder, jeg maa Staven bryde.
Paa Ingilds Grav du dine Blomster strøe!
Din skionne Frugt formaaer han ei at nyde.

Ro.

Ei! hielp mig, Odin! hvordan er det fat?
I vil jert Liv med denne Glavind ende?

Ingild.

Den utro Svarteham har mig forladt,
Og mine Mænd mig troløst Ryggen vende.

Ro.

Ei! det var slem. Men maa jeg sige dig,
hvad Ro har stedse gjort i Elmeskyggen?

Ingild.

Tal!

Ro.

Herre! den, som Ryggen vendte mig,
Den pleied jeg igien at vende Ryggen.

Jngild.

Min Fremtids Bane er bestaant med Blod,
 Mig trykker denne Borg, som Fængselsmuren.

No.

Søg atter eders Glæde, har J Mod!

Jngild.

Hvor?

No.

Af dens rene Udspring, af Naturen.

Jngild.

Du troer, at jeg —

No.

Lad Avind her igien

J denne Borg med sine Tvedragtspile,
 Og følg med No, med eders gamle Evend,
 Til Herthas muntre Dal, til Jngildshvile!

Jngild.

Til Jngilds Hvile!

No.

Lad dem flamres her,

Lad Hære væbne sig mod vrede Hære!

J aldrig elskte blodig Ledingsfærd;

Hvi vil J Lyffens Kastebold kun være?

Jngild.

Du raader mig —

No.

At bytte Sværdet med

En Havesejl. Hvorfor da Blod udgyde?

Langt bedre mellem Friggas Urtebed

Med Vandets Straaler tusind Blomster fryde.

Ingild.

Du raader, hvad Stærkødder mig har raadt.
Er der endnu et Haab for Ingilds Dage?
Komst du at holde, før det havde naaet
Mit Hierte, dette Morderstaal tilbage?

Ne.

Kast dette Staal, følg med den gamle Ne,
Glem Svarteham og alle utroe Kæmper!
Den hellige Natur er evig tro,
Og Intet Urtenes grønne Troskab dæmper.

Ingild.

Ja, Troskab findes i Naturen kun,
Den gjør de falske Levende til Skamme.

Ne.

Forlad mig det! Pasop, min gamle Hund,
Er mig saa tro, som Ranken er sin Stamme.

Ingild.

Bed Thor! jeg vil forlade denne Hal,
Og vorde Bonde, da jeg Kronen tabte.

Ne.

Gid hver, som J, lød fromt Naturens Kald,
Saa blev han det, hvortil ham Odin skabte.

Ingild.

Farvel, Guld, Hæder, Magt og Stoltheds Lyst!
J vil dog ei misunde mig en Hytte?

Ne.

Snart vil J føle med et lettet Bryst,
At J har Intet tabt ved eders Bytte.

Ingild.

Du følger mig til Uskylds milde Bo?
Du være vilst min Ven, mit Livs Vedsager?

Ro.

Hvad var vel Ingildshvile uden Ro?
Forstaaer sig selv; hvis J til Takke tager.

Ingild.

Med Glæde jeg affiger Livets Glands.

Ro.

Tung er en Krone, let en Blomsterkrands.

De gaae.

Skon.

Egil. Helga.

Egil.

Jeg har min Helga! Hører det, J Sale,
Som Bogen hvælver bladfuld, Green ved Green!
Jeg har min Helga! Hører det, J Dale,
Hvis Guldag frandse Høiens Runesteen!
Jeg har min Helga! Hører det, J Binde!
Til Norge storm: Han vandt sin Elskerinde!
Hvor er en Salighed, som Egils, stor?
Den lykkeligste Ungersvend i Nord!

Helga bekyrret.

Men Stærkodd, Egil!

Egil.

Stærkodd har jo vundet,

Og Hasting har hans lette Saar forbundet.

Jeg har min Helga! Dpfyldt for mit Hierte
Er nu den Drøm, det fra min Barndom bar:
Jeg saae den danske saftgrønklædte Herthe
Med Spydet i sin Haand, med Hielmen klar.

Hun stod paa Norges mosbegroede Klippe,
 Ei hendes Klædebon jeg vilde slippe;
 Jeg raabte: Tag mig med til Danmarks Land,
 Og skienk mig en gulhaaret Lilievand!

Helga som før.

Men Stærkodd!

Egil.

Stærkodd's Brede er ugyltig;
 Du fangen varst, din Egil er uskyldig.

Jeg Konge vorde skal for Siølund's Skove!
 Høi Glæde fylder Egil's unge Bryst.
 Snart, gamle Fader! deler du min Lyst,
 Naar gyldne Drage fløver sortblaa Bove.
 Hurra! de norske søndensjeldske Stene
 Forbindes skal med Danmarks Lov og Grene.
 Med Kattegat, et blaat og vatret Baand,
 Dem sammenknytter Wgirs stærke Haand.

Helga.

Men Stærkodd, Egil!

Egil.

Hulde Elskerinde!

Jeg veed en gammel opbragt Bjørn at binde.

Helga.

Der kommer han, o Freia! med sit Sværd;
 Hvad vorde skal, min Ven! af denne Færd?

Egil.

Hvad Stærkodd vil. Vil han mit Benskab — kom!
 Vil han mit Liv — det skal vi nappes om.

Stærkodder

kommer med draget Sværd.

Hvor træffer jeg ham da, den unge Niding?
Man sagde mig, han pusled her i Skuggen,
Angst for, at Maanen skulde røbe ham.

Gigil træder frem.

Hvem gielde dine Skieldsord?

Stærkodder.

Dig, du falske,
Lavhiertede Forræder! Traf jeg dig?

Gigil

drager sit Sværd, og hugger i hans Hielm.

Nei, jeg traf dig! der har du for din Niding.

De kæmpe. Stærkodder synker i et Knæ, Gigil vil atter hugge,
men Helga springer til med Gigits Skjold, som han har
ladet staae ved et Træ, og afboder Sugget.

Helga.

Holdt, Gigil! vilst du dræbe din Belgjører?

Gigil holder inde.

Tak, elskte Helga! Tak, min Fylgie!
Stat op, Stærkodder! reis dig, gamle Helt!

Stærkodder.

Hvi lodst du ham ei hugge til, min Datter?
Bed Thor! der rinder Helteblod i disse
Blaae Marmoraarer, som igiennemdæmre
Din Liliehud.

Gigil.

O, min tilbedte Helga!
Hvis nu jeg havde saaret dig?

Helga.

Langt heller

Mig, Givil! end den Uerstattelige,
 Pliktankret i vor Nød, vor sidste Tilflugt.

Stærkoder.

Hvi lodst du ham ei dræbe mig, min Datter?
 Ved Odin! Døden havde været mig
 kjær af din Givils Haand. Jeg seer, det har
 Gi været Nidingsværk, som holdt ham borte
 fra Kampen. Unge Mand! du est den Første,
 Som i en Tid af tredsindstyve Aar
 har tvunget Bisins Banemand i A næ.

Givil.

Er det et Under, om jeg tvang dig ned?
 Snap gav jeg dig jo Tid at løfte Værget,
 Mat, som du varst, og blodig, nylig kommen
 fra den uædle, høist ulige Kamp.
 Tilgiv min Hidsighed, min ædle Herre!
 Men — Uqvemsordet paa din vrede Læbe
 Dpirred mig.

Stærkoder.

Hvor høistnaturligt, Givil!

Jeg tirred Bjørnen, og den slog sin Lab
 Næst uden lang Betænkning i mit Skind.
 I Fald jeg bløder, maa jeg da ei takke
 Mig selv derfor?

Givil og Helga.

Du bløder?

Stærkoder.

Dette Bind

Blev løstnet ved min Armbevægelse.

Helga.

Tillad, min Fosterfader!

Stærkoder.

Bene Helga!

Din silkebløde Haand maa læge Saar
Blot ved Berøringen. — Forhadte Ed
Af den opblæste Dreng, som Gubben end
Maa holde! — Givil! sno mig dette Klæde
Lidt fastere.

Helga.

Jeg maa ei?

Stærkoder.

Jeg har svoret

Engang i min Hovmodighed, at aldrig
Forbinde skulde mig en Qvindehaand.
En Ed er hellig. Nu maa Galten gielde,
Hvad Grisen brød, tvært mod det gamle Mundheld.

Helga.

Du taber Intet; Givil er behændig.

Stærkoder,

mens Givil forbinder ham.

Min Helga! gid det var det Gnefte,
Hvad Gubben gielde maa for Ynglingen.
De raske Dage gaae, vi gaae med dem.
Alt modnes og udvikles, vi som Alt.
Den grønne Knop blier Blomst; den sure Frugt
Blier liflig Most. Bort Riød og Blod omskiftes,
Det gamle svinder. Intet er vi meer
Af hvad vi var; vor Aand har kastet Larven,
Er vorden Fugl, og kryber ei som Orm.
Og dog maa Fuglen i den rene Luft

Undgielde Ormens Nidingsværk i Støvet;
 Det friske Kiød og Blod maa bøde for
 Hvad det bortdunstede længst har forbrudt.
 En anden Mand, et fremmed Bæsen staaer der;
 Ifkun et Navn: Stærkodder, er tilbage
 Af Jordumsvæsenet. Hvad er Stærkodder?
 En Lyd, en Klang, et Intet! Og dog maa han
 Undgielde for den unge Daares Brøde.

Egil.

Han maa det ei. Saa var der mellem Guder
 Ei meer Retfærdighed.

Stærkodder betragter ham.

Ha, Egil! Egil!

Det siger du?

Egil,

som er færdig med Forbindingen.

Og mener, hvad jeg siger.

Stærkodder

tager ham venligt under Hagen.

Taf, Egil! Du formaaer at læge Saar,
 Som at frembringe dem. — Hvi komst du ikke
 Til Kampen, Egil?

Egil.

Svarteham har fængslet

Min Helga, som mig skulde bringe Budskab.

Jeg vidste det først, da det var forbi.

Stærkodder.

Tilgiv min Hestighed! Min Alder farver
 De tynde Haar med Solv; dog løber Blodet
 Endnu afsted med mig. Det maa vel vise
 En Gnist af Ungdom, som først Døden slukker. —

Den Nedrige! — Men, Gijil! det var godt,
 At ei du fulgte med; maaskee din Norne
 Afvendte saa et vildt, tilfældigt Hug,
 Som havde skilt Fremtiden ved sit Haab.

Uingulf kommer med en Hob gamle Krigsmænd.

Bingulf.

J ædle Kæmper! skynder eder, iler
 Til Ingilds Hær, at staae Dankongen bi.
 Jeg ordner Alt, at vi før Morgenrøden
 Kan møde Fienden strax i aaben Mark.

Stærkødder.

Godt, vakkre Kæmpe! Hielp mig, Thor i Thrudvang!
 Er det ei Broder Bingulf?

Bingulf.

Ganske rigtig,

Min ædle Herre!

Stærkødder.

Herre? fald mig Broder!

Vi tomte mangt et Horn i gamle Dage
 Som Benner, fulgtes ad paa Ledingstog.
 Skal jeg dig finde her i Staal og Kobber
 Ved Nattetid som Ingilds Drost? Ei, ei!
 J Middags saae jeg intet gammelt Ansigt
 For lutter Spillemand og Dandsere.
 Ved Nattetid, naar Dagens Tant er endt,
 Jeg troer, J komme frem af eders Huler,
 Som Løver og som Pantherdyr i Skoven,
 Naar Fuglen har affjunget paa sin Lovist.
 Jeg kiender dig igien, min vakkre Thorleif!
 Min Hugleif! Humble! Amleth! Broder Vermund!

Han trykker deres Hænder.

Bingulf.

I Nøden skal man kiende gamle Venner.
 Tak, for I mindes os! Glem ei at ile!
 Naar Slag er vundet, vil vi atter tømme
 Et Bæger sammen, og tilbagefalde
 Hensarne Tider.

Stærkødder.

Vel!

Bingulf.

Kong Ingild har
 Udkaaret eder, Eigil og mig selv
 Til Høfdinger i Slagtingen.

Stærkødder.

Vi tage

Mod Tilbudet.

Bingulf.

Thor give Held til Striden!

Han gaaer med Kæmperne.

Eigil,

som har talt med Helga.

Bliv i dit Buur, min Elskte!

Helga.

For at ængstes,

Maaskee at overfaldes? Jeg gaaer med.

Min svage Haand skal styre Spyd og Bue

for Ingild og for Eigil. Har din Helga

Da mindre Mod, end Svarteham?

Stærkødder.

Lad hende

Gaae med! Skioldungens Blod er aldrig roligt,

Naar Luren toner høit til Dens Forsvar.

Gaf med, spænd Brynien om din Jomfrubarm,
 Lad ringle om din Lænd et Pandserkiort,
 Og spænd den lette Fjærhielm om din Linding!

Egil.

Frei seer fra Skjen, hvor jeg elsker dig.

Han omfavner hende.

Stærkodd

betragter de Elskende.

Slig Fryd har aldrig gamle Stærkodd nydt.
 D, havde ham en Nø indtaget, aldrig
 Hans vilde Ungdom havde da begaaet
 En blodig Synd, som hiin. Ja, Kiærlighed!
 Du est den søde Kilde, som sig blander
 I Ynglingslidenskabens bittre Hav,
 Og mildner Saltets Bitterhed. En Vaar,
 Kold, stormfuld, uden Blomst og uden Frugt,
 Er Ungdom uden Elskov.

Helga.

Frugten modnes

Tilfulde hisset i den gyldne Høst;
 Den skønneste Valkyrie i Valhal
 Skal skienke dig sin Miod og elske dig.

Hun gaaer.

Egil.

Det er paa Tide, Midnat nærmer sig,
 Den blege Maane kneiser over Bogen.
 Kom, lad os gaae til Hæren!

Stærkodd urolig.

Egil! bliv.

Alt Midnat, siger du?

Egil.

Ja, Fingals Skjold

Hait rækker over Egens sorte Top
 Ein lyse Skive.

Stærkopper.

Lyse Skive? Ha,

Det er Fuldmaane.

Egil.

Ja.

Stærkopper.

Den skuer bleg,

Fortørnet ned. Bliv, Egil!

Egil.

Gamle Helt!

Hvad fattes dig? Du ængstes? Stærkodd skælver?

Stærkopper.

Bliv, har du Mod!

Egil.

Til Alt.

Stærkopper.

Saa hør: Du veedst,

Jeg slog Kong Olaf.

Egil.

Stærkodd! ikke du;

Et yngre, vildt, et længst bortdunstet Bæsen,
 Som selv du yttred nys.

Stærkopper.

Ti, Egil! ti!

Midnat, Fuldmaanen, Nattens Rædsler lade

Sig ei afvise med Spidsfindigheder.
Jeg slog ham!

Gigil.

Nu?

Stærkodder.

Dg hvergang Maanen fyldes,
Dg Midnatstunden kommer — seer jeg ham.

Gigil.

Du seer ham?

Stærkodder.

Dafs Mand. Hvor jeg saa er:
I Fjeldets Kloft, paa Havets Sølvflade,
I Syden under Laurens muntre Lov,
I Ruslands Sne, paa Danmarks Græs, i Selskab
Bed Drikkelag, i Gensomhed — jeg seer ham!

Gigil.

Hans Mand!

Stærkodder.

Bleg, i den linnedhvide Særk,
Med blodig Dug om Saaret, truende!

Gigil.

I Guder! den uheldige Skygge,
Gi Ro og Rist i Graven! Hvilken Dnf!
Al, arme Skygge!

Stærkodder

oplofter sine Hænder.

Alle hellige Guder!

Forløser dog mig arme gamle Mand.
Tru mig ei længer, ryst ei meer mit Indre,
Forfærdelige Syn!

Egil.

Seer du ham alt?

Stærkodder

vender sig, og seer sig frøgt som tilbage. Da han Intet bliver vaer, gaer han speidende nogle Skridt. I det han nu vender sig om i en Afstand fra Egil, og kaster Diet paa ham, som staaer i det fulde Maanelys, farer han forfærdet sammen, og raaber:

Jeg seer ham!

Egil.

Hvor?

Stærkodder.

Du!

Egil.

Guder! hvad er dette?

Det er alt anden Gang, du sammenfarer
Af Skræk for Egil.

Stærkodder fatter sig.

Egil!

Egil.

Du har sagt,

Jeg ligner Dlaf; men er denne Liighed
Saa stor, at du maa gysse ved —

Stærkodder med glad Forundring.

Ha, Egil!

Den blodige, den blege Dødningsfygge
Er — borte, første Gang fra den Fuldmaane,
Der saae din Fader bløde for min Haand.

Egil.

Min Fader? hvilken Daarlighed! Og ligner
Ang Egil Spindevævet af en Skygge?

Stærkodder.

Nei, men du ligner ham; og dig, hans Billed,
 Dig seer jeg nu i Stedet for ham selv.
 Han bliver borte, som han vilde sige:
 Den Døde viger for den Levende.
 Ak, Givil! ak! her stod den blege Haand
 For Stærkodd første Midnat efter Mordet.
 Fuldmaane var det, men ved Vintertid.
 Den frogne Jord var dækt med Sneens Liin,
 Tungt bøied Grenen sig paa hvert et Træ
 Med Is og Snee. Hvor Droslen synger nu,
 Skreg Uglen, og den milde Luft i Lovet
 Var Østenvind, som pidsked Skovens Stammer.
 Da stod han, Givil! der, hvor du nu staaer,
 Saa høi som du, og pegte paa sit Saar,
 Med samme Blik, i samme Heltestilling. —
 O, Thor skee Tak! nu Skyggen er forsvunden,
 Forløsningstimen stunder snarlig til.
 Jeg frygter ikke for den Levende.

Givil.

Fat dig, Stærkodder!

Stærkodder.

Jeg har fattet mig.
 Friet er jeg fra mit Skrækkbilled, det
 Forfølger mig ei meer. Jeg har det Haab,
 At jeg skal lønne Sønnen, hvad min Synd
 Forbrød paa Faderen.

Givil.

Du har endnu
 Den vrange Mening? Har jeg ikke sagt dig —

Stærkodder.

Nu, lad saa være! Jeg fornærmer ei
 Din Moders Dyd; jeg tvivler iffun stærkt
 Om din formeente Faders Sanddrubed.
 Snart vil det vise sig — naar gamle Stærkodd
 Er ikke meer.

Rækker ham Haand.

Men, ædle unge Eigel!

I Fald der kom Dplysning for min Død —
 Elaa mig ihjel, jeg falder gierne for dig;
 Men had mig ei!

Eigel.

Jeg kiender ei Stærkodder
 I dette Sværmeri, den sanddru Helt!

Stærkodder.

Ha, du har Ret! Jeg er, som hiin Fyrstinde:
 Hver Dag i Ugen menneskelig, vakker;
 Kun i den syvende, forhadte Nat
 En vanskabt Slange. — Glem, hvad jeg har sagt!
 Kom, lad os hente Helga, gaae i Kamp,
 Og stride drabeligt for Ingilds Krone.
 De hellige tre Norner styre Væven,
 De spinde Fremtids Traade. Kom, min Søn!
 Og lad os følge Traaden, til den brister.

De gaae.

Femte Handling.

Jugildshuile.

Morgen. En Hauge med Blomsterbed; til høire Side et Huus; i Baggrunden en Muur med en Port, som staaer aaben.

Ro

staaer ved Huusdøren, og seer ind.

Han sover end. En dyb og rolig Slummer!
 Som naar en Storm paa Havet lægger sig,
 Og sorte Bierge med uroligt Ekum
 Forvandles til blifstille Sølvflade.
 Tak skee de høie Guder, som forundte
 Hans Hierte Fred! Han talte vildt paa Veien
 Den hele Tid. Gid Sønnen styrke ham!
 Det græmmed mig for hardt, i Fald han skulde
 Med sønderrevet Hierte vandre her,
 Og tæres hen midt i den friske Fylde,
 Og længes midt i Dverflødigheden.
 Naturen er for god til sygt at vrages;
 Gi heller duer jeg til Trøstermand,
 Min Siæl er munter, søger Munterhed,

Dg kan ei længe finde sig i Mismod.
 Dog skal jeg ei forlade dig, min Konge!
 Om og det kosted gamle Ro sin Ro
 Dg Resten af de sidste glade Dage.
 Han rører sig, han vaagner? Ak, der er han,
 Isort en ringe Badmels Bondekofte.

Ingild.

Ro! est du oppe? Jeg maa skamme mig,
 Jeg har forsovet mig. Nu kunde vi
 Alt have gravet Urtebedet der.

Ro.

Min Konge! slikt et Arbeid er endnu
 Din Haand for svart. Nei: plante, rive, vande,
 Saa vænnes Armen til lidt efter lidt.

Ingild.

Ro! hvilken Konge?

Ro.

Jeg skal aldrig glemme,
 Skiondt du nedlader til din Tiener dig,
 Hvem du har været, hvad du est.

Ingild.

Hvem jeg?

Gaa, Spottefugl! Har du nyskæftet Spaden,
 Som bristed os i Forgaars?

Ro.

Forgaars, Herre?

Ingild.

Da vi tilsammen grov den dybe Grøft.

Ro forundret.

I Forgaars sadst du i din Kongesal,
 Dg drakst af gyldne Horn med dine Kæmper.

Jngild.

Nu lad det være nok! Skalst du endnu
 Mig altid spotte for den tomme Drøms Skyld?

Ne.

Hvad Drøm?

Jngild.

Som jeg fortalte dig: at jeg
 Var Hledrefonge, gift med Svarteham,
 At hun forlod mig, og hvad veed jeg Alt!

Ne ved sig.

Er det hans Skiemt? Er det Affindighed?

Jngild.

Den stakkels Jngild! Lykkelig er den,
 Som ei er født til sliq en farlig Vre.

Ne.

Vel sandt, min Herre!

Jngild.

Han ei svigtes troløst.

Med Begeistring.

Hvor meget meer, end Jngild, er jeg Drot,
 Hvor meget mere fast min Magt, min Glæde!
 Han har af brændte Steen et skummelt Slot,
 Jeg har af grønne Løv et Blomstersæde.
 Hans Undersaatter murre, gjøre Larm,
 Tvekæmpe daglig, efter Høihed hige;
 Mit grønne Fodfolk stander Arm i Arm,
 De Store med de Mindre sig forlige.
 Den, som er ond, kan han ei gjøre god,
 Haardnakket seer han stolte Hirdmand kneise;
 Jeg hugger Ellen af nær ved sin Rod,
 Og bedre Skud sig snart i Luften reise.

Hans hvide Snekke fløyer Bølgen blaa,
 Man skulde troe, man saae en venlig Svane;
 Dog søger den kun Dybet for at slaae,
 I Stavnen galer Thors blodrøde Hane.
 See hist min Flaade: ved den grønne Mark,
 Ved Fiordens Bred, om ei mit Die feiler,
 Det lette Egern paa et Stykke Bark
 Fra Skoven her til Skoven hisset seiler.
 Det driver fort, det tager til sig Mod,
 Det søger Olden i de grønne Sale,
 Som Nor det strækker ud sin lille Fod,
 Og som et Seil udspiler det sin Hale. —
 Ak, Ingild! Ingild! ei din Svarteham
 Til Troskab du, til hellig Elskov twinger.
 Her kjærligt af sin lysgrønne Ham
 Frem til min Lyst den unge Rose springer.
 Den skienker mig sin vennefulde Duft,
 Bedrager ei, sig slynger om min Hytte.
 Ha, Ingild! Bonden i den friske Lust
 Beklager dig, og vil ei med dig bytte.

Ro.

I Fald Affindigheden taler saa,
 Saa gid han aldrig faae sin Sands igjen!

Ingild.

Gen Ting forvirrer mig dog, Broder Ro!

Ro.

Hvad, Herre?

Ingild.

Som jeg vaagned, tænkt min Skræk!
 Fandt jeg den kongelige danske Krone
 Staae ved min Seng paa Bordet.

Ne affides.

Har i Sandhed

De milde Guder med en venlig Haand
 Udsløttet af hans mørke, tunge Siæl
 Grindringen om svundne Dage? O,
 Hvor lykkelig, hvor trøstet er han da!
 Fro vil han drømme, Frigga! paa dit Skød,
 Til ind han slumrer ved dit Moderbryst.

Ingild.

Vi maae jo før jo heller skynde os
 Til Hledreborg, at bringe den tilbage.

Man hører Krigsmusik paa Landeveien uden for Haugen.

Ingild.

Hvad kommer der?

Ne.

Glæd dig, min ædle Herre!

Den danske Krigshær efter vundet Slag.
 Jeg hører Seiersklang og Glædeslyd.

Ingild.

Den danske Hær? Har alt Stærkodder slaget
 Den stolte Svarteham?

Ne.

Jeg tvivler ei.

Jeg skuer i den første Krigerhob,
 Som nærmer sig, en Mængde Bannerstager.
 De bæres for ved Hæren; uden Tvivl
 Et Bytte fra den undertvungne Fiende.

Ingild.

Hvor gierne ønskede jeg at vide ret —

Ne.

Det hele Dptog kommer her forbi,

Alt kan vi see igiennem Haugeporten.
 Hift gaaer en eenlig Kriger. Jeg vil kalde
 ham ind i Haugen; han kan uden Tvivl
 fortælle os om Slaget og om Seiren.

Ingild.

Jeg længes meget.

Ro.

Heida, gode Ven!

Krigeren kommer.

Du kalder mig? Hvad Godt?

Ro.

Du gaaer foran

Den hele Hær, hvor kommer det?

Krigeren.

Nu, Gubbe!

Det kommer af, at jeg har ingen Lyst til
 At gaae bagefter.

Ro.

Hvi gaaer du ei med?

Krigeren.

Jeg pleied hidtildags at holde mig
 Med sikke Skridt i Rækken med de Andre.
 Nu har et fiendtligt Epyd udpillet mig
 Af Mængdens Tal, og tegnet mig med Dren,
 Som Egetræer, der i Høst skal fældes.

Ro.

Dog gaaer du fremst?

Krigeren.

Jeg skynder mig foran,

Jeg vilde gierne, før det sortner for mig,

See Eigils Bryllup med sin Ekioldmø Helga
I Thorelund.

Ro,

som bringer et Bæger.

Min Landsmand! est du saaret?

Krigeren.

Ja, nok for denne Gang.

Ro.

Tag dette Bæger,

Dg lædsk din Tunge!

Krigeren drifter.

Tak! En kelig Drik!

Saaledes skal jeg drikke snart deroppe
Med Jader Odin. Ha, et herligt Levnet!
Jeg længes ret. Men lad mig gaae igien!
Er Hæren mig forbi — jeg henter den
Gi ind i dette Liv.

Ro.

Der kommer Bøgne

Bagefter med en Mængde Saarede;

Der er vel Plads for dig.

Krigeren.

Skal jeg mig lade

Af Bønder fiøre, som et Slagtenød
Til Torvs? Før kastes i en Grøft paa Beien,
Hvor Græsset voxer høit at bide i!

Ingild.

Siig mig: har Stærkødd vundet?

Krigeren.

Siig mig: bøie

Sig Sivene for Stormen, naar den blæser?

No.

Saa brugte han saa vældeligt sin Skum?

Krigeren.

Han slog, som Thor Hrymthusserne; og Givil
Var ogsaa drabelig, som Usa-Tyr.

Den gamle Vingulf var den stærke Vidar.

Desuden ordned Stærkødd Slagtingen

Saa viis, som Ddin. Helga, skøndt en Mø,

Føer om i Slaget, som en Geiersfagel.

Det var en Hagleld! Mange Fiender dræbtes.

En Levning sværmed bort, som rædde Bier,

Der drives ud fra Ruben af de Gamle

Med deres Dronning til den mørke Skov.

Ingild.

Saa takker Givil da især Stærkødder
For Riget?

Krigeren.

Dg sit Liv.

Ingild.

Hvorledes det?

Krigeren.

Han saae en Skytte sigte paa ham langt fra,

Bedækked Givil med sit Kæmpeløgem,

Dg tog den Piiil, som var den Anden tiltænkt.

Ingild

flaaer Hænderne sammen.

Dybt i sit eget brede Heltebryst!

Krigeren.

Saa tænkte vi. Men har du seet, naar Hagl

Om Bintren springer fra den nøgne Fiieldvæg?

Jngild.

Saaledes Pilen sprang?

Krigeren.

Med vældig Klang

Fra Kobberbulen af Stærkodders Skiold.

Fra Hielmen gled de største Slagsværds Hug,

Som Regn fra Taget. Han kan ikke døe.

Ei Kastespydet trænger bedre sig

I ham, end Gedehamsens Braad i Staal.

Der kan ei tvivles om, han er en Halvgud.

Musiken og Toget kommer nærmere. En Hob drager forbi.

Der komme de! Nu maa jeg vente da,

Til Toget er forbi. — Der kommer Gsigil

I Spidsen af den første Hob med Helga,

Løvkrandsen, Haand i Haand. Et deiligt Syn!

Anden Afdeling drager forbi.

Der gaaer den gamle Stærkodd med sin Skum

Trofast i Haand, som Odin, da fra Osten

Han drog med Aserne til Nordens Riger.

Tredie Afdeling kommer.

Der kommer gamle Vingulf med sin Hob.

Farvel! Nu maa jeg ile, for at slutte

Det stolte Tog; see til, jeg faaer en Plads

Paa Kalvevognen. — Jeg er mat. — Farvel!

I Fald jeg ei faaer Brylluppet at see,

Da er det eders Skyld.

No.

Thor styrke dig,

Og Odin glæde dig i sit Valhalla!

Krigeren.

Det maa han nødes til. Jeg har giort fyldest

For mig, arbeidet i hans Urtegaard;
 Nu falder det ham til ved Aftentid,
 Naar Sol gaaer ned, at give mig min Dagløn.

Han gaaer.

Jngild

er gaaet ind, og kommer igien med Kronen og sin Blomsterkrands.
 Nu maae vi ile for at komme tidnok
 Til Hledrelund. Kong Egil have maa
 Sin Krone.

Ro.

Er det virkelig din Hensigt?

Jngild.

Hver Sit! Den Blomsterkrands tilhører mig.
 Lidt visfen er den, den er fra i Gaar —
 Det er jeg med. Vi passe for hinanden.

Han sætter den paa.

En Herold

kommer med Folge.

I danske Mænd! tillader fremmed Normand
 At spørge eder: Drager Hæren hisset
 Til Hledre?

Ro.

Ja.

Herolden.

Saa vi behøve kun
 At følge efter den, for snart at vinde
 Til danske Kongens Gaard?

Ro.

Ja, fiære Herre!

Herolden.

Er Kongen selv i Hæren?

Stærkobber.

Ingild.

Ja.

Nei.

Hvem mener

J, Herre?

Herolden.

Konning Ingild.

Ingild.

Nei; men Gigil,

Den nylig valgte Konge.

Herolden.

Gigil Konge?

Ingild.

Som jeg har sagt.

Herolden.

Den norske Gistens Søn

Paa Ugde?

Ingild.

Ja! Han ægter end i Dag
Kong Ingilds Søster, arver Riget.

Herolden

vender sig til sit Følge.

Normænd!

O, Under over Under! — Det er ham,
Vor Reise gielder. Vi har store Ting
At aabenbare ham.

Ingild.

Saa iler did!

Herolden.

Han arver Kronen? Ingild har afstaaet
Ham Riget?

Ingild.

Ja.

Herolden.

O, hellige Forsete,
Retfærdighedens Gud, hvad har du virket!

Ro.

Hvad er vel eders Grund, maa man spørge?

Herolden.

Følg med til Hledre, vilst du vide det.
Først for den unge Danerkonges Afsyn,
I Folkets Paahør, træder af sin Hule
En Hemmelighed, som i tretti Aar
Forborgen slumred.

Ingild.

Lad os følge dem,

Min gamle Ro! Du seer, at Skiebnen haster.

De gaae.

Et Sted i Skoven med en Hule, omgæret af Urter og Buske.

Thusnelde atter i sin sorte Dragt. En Terne. Begge med Fakler.

Ternen.

Forlad mig, Frue! men hvad vilst du dog
Bed høilys Dag med Fakkelskin? Hist drager
Kong Ingilds Hær forbi, vi kunde røbes
Bed disse røde Blus.

Thusnelde standser.

Ja, det er sandt: her, her for mit Blik
Gaber Hulen, som hist

Gubben, den sneehvide Seidmand,
 Klart mig beskrev: Tærsklen til Høls
 Giæstfri, hvælvede Kongshal.

Ternen.

Min ædle Frue! du forfærder mig.

Thusnelða.

Tidslen fletter med Nelder og blaa Skarn=
 Lyde sin Krands trindt, og saftig Alrune
 Borer med Gift spaltet sin Rod,
 Menneskekroppen liig, i din Grund.
 Hellige Væld! med qvælende Svovlstank
 Fylder du Luften; din Bove bedæf
 Huldt med Røg, med den altingsfortærende,
 Dunstblaa Flamme, din Pryd!

Ternen.

Hielp, Thor! her er den frygtelige Hule,
 Som Alle flye paa tusind Skridt, for hvilken
 Den trætte Vandrer heller gaaer en Omvei
 Af halve Miil, end at han skulde nærmes
 Den visne Kreds og swimle ved dens Gab.

Thusnelða knæler.

Hvidblaa Hel! Hulernes Dronning!
 Bleg — af Skræk ei — men af Forventning
 Svarteham dybt nedstiger til dig i dit Muldslot:
 Angantyr's Hiem! Ei Svarteham frygter
 Angantyr's Hiem; Baldurs og Mannas.
 Elskov skal forvandle din Bøgs Been=
 Rader til Lilier, levrede Blod til
 Roser, og Lyd af hvislende Snog til
 Bladenes Biften.

Ternen.

Sværm ei, min Frue! Husk, at Helas Sal
 Bær Navnet af Glendighed; at Tærsklen
 Er faldende Forræderi, Loibanken
 Langsomlig Sot, og hendes Sengebolster
 Bleggiørende Forbandelser. O, Frue!
 Et grueligt Uhyre er din Dronning:
 Foroven som en gusten gammel Qvinde;
 Forneden, endnu mere græsfelig,
 Eig vinder hendes Krop med spættet Edder
 Og sorte Skæl i Slangebogter. Fly,
 Min ædle Frue! fly fra dette Sted,
 Bend angerfuld din Siæl til Guderne.

Thusnelda.

Guderne? Ha, forbandet til Ragna-
 Rokur, til Nastronds Qval og til Surturs
 hevnende Glød!
 Mig, mig de bedrog! Mig svor de
 Grumt, evindeligt Had. Med Svertings
 Skændsel de slog mig, tvang til en Nidings
 Liv min blomstrende Skønhed, viste mig
 Glimt af Haab, flukte med Haan det,
 Pandbred min Helts Bryst mod min Elskovs
 Brand, vred selv blinkende Sværd
 Af min Haand, da fik med en Hær
 Skarlagenklædt hevnblussende Skoldmø
 Stormed, at styrte fordærvede Rest af
 Skoldungers Blod.

Ternen

kaster sig for hendes Fødder.

O, ædle Frue! jeg anraaber dig.

Thusnelde rolig.
Stat op, og følg med mig!

Ternen.

O, alle Guder!

Thusnelde.
Hvad? du vover ei?

Ternen.

Drag ud din Dolk! der, stod den i mit Hjerte!
Send mig til mine, ei til dine Guder!

Thusnelde.

Glendige! jeg kunde tvinge dig:
Du est min Træl, og det er Helten tilladt
At tage med sin Træl, sin Hest, sin Hund
I Graven. Men dit Selskab var mig Byrde,
Jeg vil ei følges af dit Jammerstrig;
Jeg kan gaae ene. Ræk mig hid din Fakkell!

Hun tager begge Fakler i sine Hænder.

Saaledes stiger jeg i Gravens Nat,
Og naar mit Liv med disse Fakler slukkes,
Begynder dybt i Mørket først min Fryd.

Hun stiger ned.

Ternen.

O, alle Guder! hun er ikke meer!
Jeg hørte hende styrte dybt i Vandet.
En dobbelt Røg, en dødelig, opstiger —
Ha, lad mig flye fra dette Rædselssted!

Hun flyer.

Chorelund.

Gudlaug staaer ved Dfferstenen. Stærkodder kommer
langsomt med Hasting.

Stærkodder.

Her vil jeg sidde paa mosgroede Steen,
Dg vente Brudeskaren.

Hasting affides.

Aldrig var han
Saa selsom nedstemt og beflemt om Hjertet,
Som efter dette Slag.

Hoit.

Glæd dig, min Husbond!
Du seired, og du redded Eigils Liv.

Stærkodder i mørke Tanker.

Da Pilen sprang med Haan fra Kobberbullen!

Hasting.

Der staaer den stolte Præst ved Dfferstenen.
Jeg lader dig ei ene, som du est,
Nu med den onde Mand.

Stærkodder.

Skield ei Thors Præst!
Han taler af guddommelig Indgivning,
Hans Ord er Sandhed.

Hasting.

Hvad?

Stærkodder.

Forlad mig, Hasting!

Hasting gaaer.

Gudlaug nærmer sig.

Mat sidder du paa Stenen, Stærkodd, Storbærks Søn!
Heel træet du est og modig af udstandne Kamp.

Stærkodd.

Heel modig,

Gudlaug.

Sær forstemt! Hvor er det Heltemod,
Hvorned i Gaar du trodsed Aukthors Dfferpræst?

Stærkodd.

Tilgiv mig, Herre! hvis min Manddomsdriftighed
For heftig stolt sig reiste mod din Trusel før.

Gudlaug.

Kun lidet gavner Stærkodd min Tilgivelse.

Stærkodd.

Har, troer du, alle Guderne mig Ryggen vendt?

Gudlaug.

Ei alle; Underverdens Hela venter dig.

Stærkodd.

Saa grumt med Ord nedslaaer du Danmarks Redningsmand!

Gudlaug.

Jeg indseer klart og skielner rigtig, hvad du est.

Stærkodd.

Dog saarer du med stolt Foragt en ærlig Helt.

Gudlaug.

Husk, da du saared Dlaf med dit Morderstværd!

Stærkodd.

O, mangen Dag har seet min Anger!

Gudlaug.

Mangen Mat

Vil skue den fortsøiet i Hells Giestesal.

Stærkodd.

Hel straffer ei saa grumt, som du.

Gudlaug.

Jeg ynker dig.

Stærkodd.

Ha, spar din Nuf!

Gudlaug.

Du trodser atter, Storbærks Søn?

Stærkodd.

Jeg trodser ei; men fulsort er det mørke Glar,
 hvori kun skues Solens Pletter, ei dens Glands.

Gudlaug.

Jeg seer med uforstyrret Blik — dit Ridingsværk.

Stærkodd.

Hvorned fortæner jeg dit Had?

Gudlaug.

Den, Guderne

Nedtrykker med Forbandelse, fortæner Had.

Stærkodd.

Hvad viser Guderens Brede mod mig?

Gudlaug.

Kanst du døe

for Helteglavind?

Stærkodd.

Og hvorfor ei?

Gudlaug.

Fandt du, hvad

Du nys i Kampen søgte, Stærkodd?

Stærkodd.

End er Kraft

I mine Sener; det var ei den sidste Kamp.

Gudlaug.

Naar Rotas Epyd dig mærker, skal jeg agte dig.

Stærkødder.

Heel meget var at agte, fatted du mit Værd.

Gudlaug.

Hvad er dit Værd? Du est en Morder, hvem med Gru
Samvittighedens Svøbe driver Jorden om.

Din Legemskraft behøver Daad; dit Hjertes Angst

Dig til Bedrifter driver, vil forsone saa

Den Brøde, nedrig du begifst. Er dette Dyd?

Af Helheim vilst du fiøbe dig med Heltedaad;

Dig skrækker Straffens Time. Ha, den Dydige

Af Hensigt ei retfærdig er; af Ærlighed.

Saa dømme Balhals Guder dig, og intet hist

Dig hjælper din Spilfægten, som forblinder her

Den Svages Die. Stærk er din Forbandelse.

Hvad løser den? En Heltedød, og ene den.

Vel, find et ærligt, kraftigt Sværd, som naaer dit Bryst!

Ei Selvmord, ei en leiet Drabsmand gavner dig.

Jeg, Aukthors Præst, er streng, som han, og grum, som han

Naar han dig mærker med sin Glavind — see, jeg skal

I Dødens Stund med Gudens Hammer signe dig.

Hvis ei — da styrter du fordømt til Niffelheim.

Saa lyder dig mit sidste, som mit første Ord.

Han gaaer.

Stærkødder.

Ud i den vide Verden atter! Blinker ei,

Som Markens Straae, i Gothers og Bandalers Hær

Tveeggetslebne, blanke Staal i Tusindtal?

Get veed jeg der dog findes maa, som dræber mig.

Man horer Musik.

Der komme de. Ha, lad mig tvinge Hiertets Harm,
 Gi slynge Lidsler i min Helgas Brudefrands!

Egil og Helga med en Mængde af folkiet og Hæren. De gaae
 Stærkodder i Mode, og gribe hans Hænder.

Helga.

Min Fosterfader!

Egil.

Redningsmand! Beskytter!

Helga.

O, Kummer i min Fryd! Hvor er min Broder?
 Bortranet? dræbt? Af, er maaskee han dybt
 I Taarnet vundet, som en ussel Fange?

Stærkodder.

Han finde sig i Skiebnen, som Enhver!

Helga.

O, Bitterhed i al min Sødhed!

Stærkodder.

Helga!

I Livets Drik maa Nornen kryste Malurt.
 Kom, mine unge Benner! træder hen
 For Altret, mens de dybe Ludurhorn
 Høitidelige Toner blæse giennem
 Den grønne Skov. Dpløfter eders Hænder,
 Og tommer Mioden med hinanden, som
 Thors Præst, den vakkre Gudlaug rækker eder.
 Min Tid og Etund er nu for Haand. Jeg kan
 Gi længer dvæle hos jer, maa igien
 I Verden ud paa mine gamle Dage,
 Og prøve Lykken. Først jeg dog vil see
 Min Egil Brudgom, og min Helga Brud,
 Og Danmarks Konge valgt ved Offerstenen.

Egil.

Min Fader! hvad?

Helga.

Du vilst forlade os?

Stærkodder.

Opløfter eders Mand til Thor, og knæler!

Egil og Helga knæle for Offerstenen. Gudlaug rækker dem
Hornet, som han indvier med Thors Hammer. En hei-
tidelig Melodie blæses.

Stærkodder.

Det er fuldbragt. I ædle danske Mænd!

Nu vælger ham, og slaaer paa eders Skjolde.

Der slaaes paa Skjolde.

Bingulf træder frem.

Ha, tier! holder inde! Er det Troskab?

Jeg Bingulf, Ingilds Drost og gode Stridsmand,

Gjør høit Indsigelse. Hvor er Kong Ingild?

Er Ingild Konning ei? Og hvem er Egil?

Lad Egil arve Riget, men ei før.

Vor Konges Død. — Hvorledes, danske Mænd?

Er dette Troskab? Roligt lader I

Af Hallen eders Drot om Natten rane,

Og vælge med letsindig Skjoldeflang

En Anden med den næste Morgenrøde?

Stærkodder.

Hør Stærkodd, hør din Ven, den Mand, du agter!

Peger paa Egil.

Han har til Kronen mere Ret, end Ingild.

Nu staaer du mod ham; fiendte du hans Byrd,

Din Brede vilde vende sig til Glæde.

Dit gamle Die, som i Harme funkler,

Med høie Glædestaarer vilde glindse.
 Din Haand, som kryster sig om Sværdefæstet,
 Til Munden førte Fligen af hans Skind;
 Af samme Ærlighed og Troskab drevet,
 Som nu dig bringer til at dadle ham.

Bingulf.

Stærkodder! jeg forstaaer dig ei.

Folket.

Kong Ingild!

Ingild kommer med Ro og Herolden.

Ingild.

Ben! du forstaaer ham ei? Saa vær opmærksom:
 Den lange Slud er endt, den danske Himmel
 Opklares atter, Alting jævner sig,
 Forsvundne Tids Misgjerninger forsones,
 Det stille Sind beskedent viger for
 Den bedre Kraft — og Danmarks Krone rækkes
 Frivilligt af en uretmæssig Haand,
 Og synker venligt om sin Giers Tinding.

Han sætter Kronen paa Sigil.

Stærkodder.

Ha, er da Timen kommen?

Bingulf.

Herre Konge!

Frivillig du afstaaer din Krone?

Ingild.

Kronen

Tilhørte ikke mig. Der staaer din Drot.

Jeg var uskyldig, har ei ranet den;

Men hvad jeg fandt af Andres i mit Gjemme,

Det bringes her igien. Og dermed nok!

Hver gaae til Sit: til Bryllupsfærd de Unge,
 Til Thor Stærkodd — Ingrid til sin Hvile. —
 Jeg har ei meer at sige. Vil I vide,
 Hvad Mornen spandt, saa spørger denne Normand,
 Hvis raske Bid forstaaer at løse Gaader!

Han tager Ro ved Haanden, og gaaer bort.

Gigil.

Hvad bringer du mig, Thorbiørn, vakre Landsmand?

Herolden.

En Efterretning om din Faders Død.

Gigil.

Min Fader død!

Herolden.

For treti Vintre siden

Slog Stærkodd ham i Badet.

Gigil.

Alle Guder!

Stærkodd.

Net saa, min vakre Thorbiørn! væd din Vise.
 Jeg kan den udenad.

Herolden.

Kong Gisten har

Opdaget paa sin Cotteseeng, at du
 Varst ikke hans, men Konning Olafs Søn.
 Kong Gisten var din Faders Ven; han glemte
 Dig som et Barn imod Forfølgelsen.
 Det er bekiendt, at Olafs unge Dronning
 Et Svendbarn bragte ham til Berden, med
 To Pile forsviis paa den høire Arm,
 Som Danerfolket saae, da han blev vatnet.

Gudlaug.

Det er bekiendt. Hun flygted op til Norge,
Og døde der. Hvor Evenden blev, veed Ingen.

Herolden.

Der staaer han. Gsigil! blot din Arm, og viis den.

Gsigil blotter sin Arm, og rækker den i Veiret.

Folket.

O, Thor! To brune Pile krydsviis lagt!

Stærkodder.

Er ingen Oldinger i denne Flok,
Som kiendte Konning Olaf, mens han leved?

Flere Oldinger

træde frem.

Jeg kiendte ham. Jeg slog i Striden med ham.

Stærkodder.

Betragter Gsigil! Fiender I en Liighed?

Oldinger.

To Draaber Vand, to Blade paa et Træ
Har mindre. Ja, det er vor Konges Søn.

Herolden.

Det er han, og hans rette Navn er Frode.

Folket.

Hil, hil vor Drot den Frækne! Frode Frækne!

Stærkodder.

I skienke ham et værdigt Tilnavn, Danske!

Stilhed. Stærkodder og Frode staae længe med nedslagne Dine;
endelig hæve de deres Ansigter, og betragte hinanden væ-
modigt.

Stærkodder.

Sart, Frode! føie Nørnerne den sorte Bæv,
Sphdstagens Bæv. Et Hoved hænger ved hver Traad,

Til Skytte bruge Pilen de, og Traadens Spind
Med skarpe Sværd de sammenslaae.

Frode

efter at have fattet sig.

Min Redningsmand,

Min Helgas Fosterfader, Landets sande Ben!

Tak for dit Venfkab, for det Liv, du skienkte mig.

Han omfavner ham; derpaa træder han tilbage, drager sit
Sværd, og siger med undertvungen Hølelse:

Min Faders Morder, du, som grumt din Konge slog!

Hans blege Skygge raaber Blodhevn høit fra Hel,

Til Tvekamp ud jeg fordrer dig paa Liv og Død.

Stærkodderr.

Gid Livet være dig forundt, og Døden mig!

Jeg er beredt. Følg mig af Gudens Offerlund!

Gudlaug træder imellem.

Stand's, unge Danerkonge! dvæl, og hør mit Ord:

Gaf ei i Kamp mod denne Mand! Han skiller os

Saasnart igien ved dig, som snart du skienktes os.

Du fordrer ham til Tvekamp? Enekamp er al

Den Strid, som denne Gothun drager Sværdet for.

Thors Brede hviler haardt paa ham; han er bestemt

Den blege Hel, han hører alt til hendes Flok,

Dg gaaer kun om at skade Livet. — Ingen Hevn

Din myrdede Fader har behov: Thor hevned ham.

Ha, heller raader jeg dig flux at sende bort

Formeente Ben, men ret beseet din Avindsmand,

Fra Danmark's Der, at han igien fra Land til Land

Forgieves søger Døden, til den blegblaa Hel

Ham drager med sin magre Arm i Mulden ned.

Frode.

Min Fader løser jeg af Helheim ene med
Stærkoddens Blod. Stærkoddens Død kun løser ham
fra Thors Forbandelse. Var jeg Danmarks frækne Drot,
hvis ei mit Liv jeg gierne voved?

Stærkodder.

Kom, min Helt!

Til Helga.

Du græder?

Helga.

Hellige Taarer!

Stærkodder.

Freia signe dig!

Hun kysser hans Hånd, og omfavner Egil. De gaae.

Helga.

Lad Hornets Toner overdøve Sværdets Klang,
Dg stemme Hjertet til en taus og ivrig Bøn
for Kampens Held!

Hun knæler for Offerstenen; der blæses en Melodie, som ud-
trykker de Kampendes Strid og Helgas Bøn.

Vingulf.

Man bringer alt fra Sandets hvide Kreds et Liig,
Bedækket med det kongelige Purpurkind.

Tvende Krigsmænd indbringe en tilbækket Baare, som de sætte
midt paa Skuepladsen. Helga iler hurtig hen, men stand-
ser og staaer, og tør ikke drage Klædet tilside. Endelig
tager hun Mod og trækker det bort. Man seer Stærk-
oddens Liig. Hun styrter ned, kysser med Taarer hans
Hånd, og raaber:

Min Fosterfader!

Gudlaug forfærdet.

Stærkodd? — Kongedatter! hvad?
Thor har tilgivet ham? Umuligt!

Helga.

Gudlaug! ha,
Du seer det: Asa=Thor var ei saa grim, som du.

Gudlaug

stirrer længe paa Riget; derpaa siger han med sagte Stemme,
dybt bevæget:

Saa lære Thor Stærkodd at tilgive Synd!
Jeg bytter fra i Dag min Hammer med et Sværd,
Dg gaaer i Kamp, at sones med mit Blod, som du.

Han gaaer.

Hasting

kommer med Stærkodders Baaben.

Jeg fik min Herres Baaben, hans Glavind og hans Skjold
Han var en Helt; nu ligger han der paa Baaren fold.
Hans Mand er i Valhalla. Nu seer han fra det Blaa,
Dg smiler til sin Hasting, som i hans Fied vil gaae.
Igien til Longobarderne jeg ile maa paa Stand,
For med dit gode Slagsværd at vise mig en Mand.
Her Intet meer mig holder, ei Bryllupsfest, ei Epil,
Naar jeg kun først har trykket min Husbonds Dine til.

Han trykker Stærkodders Dine til, kysser hans Haand, og gaaer

Frode

kommer; han omfavner Helga, derpaa træder han hen for
Stærkodders Baare.

Stærkodd! ja, endnu du elsker mig.
Jeg tog den Byrde, som nedtrykte dig.
Du søgte Døden, fandt den for min Haand;

Af Helheim har du løskjøbt Dlaf's Mand.
 Hvad ham du røved, skienkte du hans Søn;
 Nu nyder J hos Odin Heltes Løn.
 Ekion var din Dødsstund, den har Barket kronet,
 Alfader smiler, Kernen er forsonet.

Et stærkt Tordenskrald ruller hoitideligt giennem Luften.

Ha, hører J fra Skyen Gudens Larm?
 Ned ruller Aukthor paa sin Gyldenfarm.
 Saalænge Himlen spændte blaa sin Telt,
 Blev ei fra Jorden sendt ham sliq en Helt.
 Lyn knittrer i hans Haand, hans Kinder gløde,
 Hoi er hans Lyst, han gaaer sin Søn i Møde.

Folket.

Han var en Helt.

Frode.

Dg nu er han en Gud.

Paa Thrudvang springer op ved Aukthors Bud
 Femhundredfirti Porte — bred og lang
 Enhver, og støbt af Malm; med vældig Klang.
 Femhundredfirti harnisflædte Mænd
 Af Borgens Porte gaae ham fro igien,
 Dg raabe høit med Bulder disse Ord:
 „Stærkødder størst næst Tyr og Asa=Thor!“

Folket

knæler med opløstede Hænder.

Følg os i Kamp, hos Odin vær vor Tolk,
 Dg styrk vor Arm!

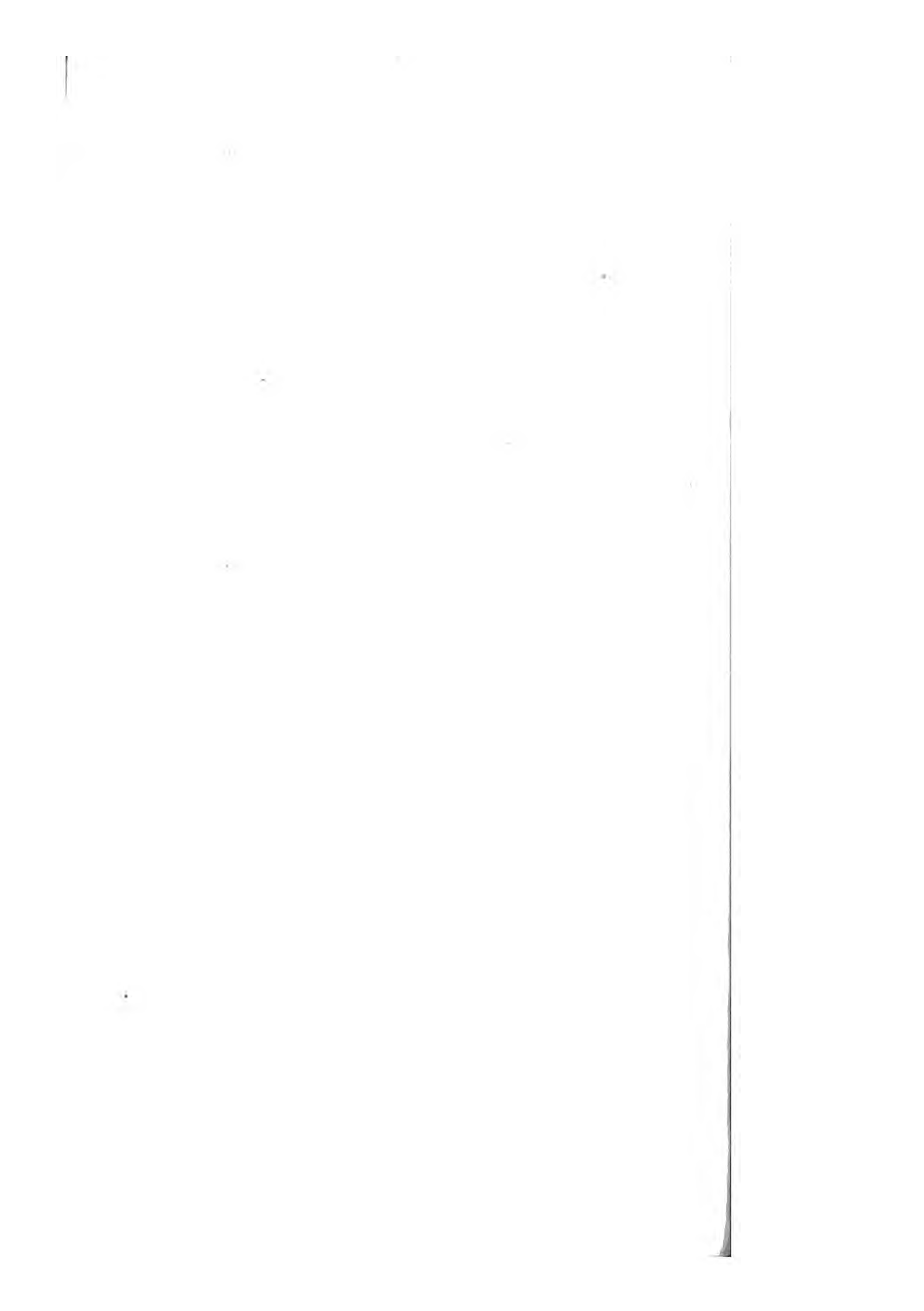
Frode.

Det vil han, tappre Folk!

Hans Kraft vil lægge Styrke til vort Sværd,

Saalænge Danmark er sin Halvgud værd.
Naar Faren er for Døren, størst vor Nød,
Dg pludselig en Trøst, Foragt for Død,
Et Haab, et Mod, en freidig Kæmpelyst
Med, som fra Himlen, strømmer i vort Bryst:
Da er det Stærkodd, som sit Skiold har strakt
Ud over Danmark, har vor Tillid vaft;
Som muntret os ved Skioldets høie Gny,
Dg raaber os til Kampen i dets Ly.

ANMÆRKNINGER.

Side 1: **Correggio** er, ifølge Oehls Erindringer, II, 1850, Side 204, skrevet paa Tydsk i Rom og Grotta Ferrata i Sommeren 1809. Allerede i Paris, som Digteren forlod i Mai 1808, havde han faaet Ideen dertil (Erindr. II, Side 186); i Coppet, hvor han opholdt sig hos Fru Staël-Holstein i Vinteren 1808—1809, „havde han sin Correggio i Hovedet, og meddeelte Zacharias Werner Planen til Stykket“ (Erindr. II, Side 169); i Parma, Foraaret 1809, „opstod atter den Tanke klart i hans Sjæl, at skrive et Skuespil om Correggio, og siden i Modena blev Beslutningen taget“ (Erindr. II, Side 186). Først efter sin Hjemkomst til Fædrelandet mod Slutningen af 1809 oversatte han Correggio paa Dansk (Erindr. III, Side 8). Første Gang trykt (A) udkom Stykket i Januar 1811, med følgende Tilegnelse

Til Danmarks Dronning.

Landets Moder, frommeste Maria!
 Edle, viisdomsfulde Sophia!
 Frederika for vor Frederik!
 Ei forsmaa, ei vredes over Gaven,
 Skient Cypressen her paa Kunstnergraven
 Atter et Medlidenhedens Blik.

Du tillod din Skiald for dig at græde,
 Han har seet dit Mildhedsøie græde,
 Udle! du har følt den Udeles Død.
 Hvor saa blid, saa vennehuld en Mage
 Saliggior Monarchen Livets Dage,
 Der kan aldrig Kunsten lide Nød.

Ihi hvor Kraft og Følelse forenes,
 Der kan ikke Hierterne forstenes,
 Luffes ei for Viisdom eller Kunst.
 Sværdet blinker stærkt i Kraftens Hænder,
 Mens fredsæle Dyd sin Fakkell tænder,
 Og forjager Barbariets Dunst.

Tak, Maria, ædle Danneqvinde,
 Viisdoms, Dydens, Kunsternes Beninde!
 Tak, fordi du horte med Behag;
 Tak, fordi du skienkte mig den Ære,
 For min Konge Kunstens Tolk at være
 I hans Hal, som paa hans Fødselsdag.

Digteren besørgede tre senere Udgaver af Correggio, nemlig: (B) i Tragødier, IV, 1832, (C) i Tragødier, VIII, 1842, og (D) i Tragødier, X, 1849.

Oehls En Reise fortalt i Breve til mit Hiem, I, 1817, Side 25:

Jeg har giort Boghandler Perthes' Bekjendtskab, en levende, godlidende Mand. I Førstningen stredes vi lidet om Correggio, hvilken han ikke saa godt

kunde lide, som Aladdin og nogle af mine andre Stykker, fordi Helten døde af Blodstyrting. Jeg gjorde ham opmærksom paa, at det var en Misforstaelse, at betragte Correggio som et sygeligt Bæsen; at han tværtimod er munter, livfuld, naiv og virksom hele Stykket igiennem; at han kun trængte til No og Opmuntring, og at det var Mangelen af disse, og Følger af Skiebneu og hans Fienders Lumpenheder, som berøvede ham Livet. Derved opreves igjen det næsten lagte Saar til en øiebliklig, pludselig=dræbende Blodsudgydelse, hvilken ethvert tragisk Dolkestød paa en lignende Maade forårsager. Glau Engelighed, sagde jeg, kan Ingen hade meer, end jeg; men lader os vel tage os i Agt for at falde til den modsatte Nderlighed, og ikke med uvenlig Kulde lukke vort Bryst for den ægte Mennekesfølelse.

Samme Bind, Side 93:

Hun (Fru Staël-Holstein) havde endnu ikke læst Correggio, men fandt det underligt, at jeg havde valgt et Stof, hvor Helten dør under Bægten af en Pengepung. Jeg svarede, jeg havde just faaet Lyst til at skrive Stykket for dette Træks Skyld; at jeg havde behandlet det som en Allegorie, da Kunstneren for det meste er fattig og synker under Næringsforger.

Samme Skrift, II, Side 7-8:

Du veed, man har her (i Wien) givet Hafon Jarl, Agel og Balborg, og Correggio. Hafon Jarl blev opført paa Theatret an der Wien, og om

inie 18-19: Hun havde endnu ikke læst Correggio] Paa Tydsk var Stykket først udkommet Aaret i Forveien (1816).

det nu staa i, at Forestillingen ikke var, som den burde, eller at Stykket var Wienerne for nordiskt — nok, det smagte dem ikke. Derimod har Axel og Balborg og Correggio været opført med meget Held paa Borgtheatret. Især blev Correggio efter Alles Mening fortræffelig udført, hvorfor man ogsaa valgte dette Stykke til at modtage Keiserinden med første Gang i Skuespilhuset. Rigtig nok har Correggio maattet lide megen Omkalfatring. Man har afskåret femte Act; han døer ikke, men bliver lykkelig. Det gaaer undertiden Wienerne, som Morgiane i den tydske Aladdin, naar hun siger: Ich hab' ein weiches Herz, ich kann das Mitleid nicht vertragen. I Virkeligheden er det vist meget godt, naar man kommer en Kunstner til Hielp, før han creperer; i Tragoedien tager man derimod Kiærnen bort, naar man borttager det Rørende og Rystende. Og Schiller siger meget sandt:

Hier ist nichts wahr und wirklich, als die Thräne,
Die Rührung ruht auf keinen Sinnenwahn.

Oehls Levnet, II, 1831, Side 237-249:

Jeg har sagt (i det samme Skrift, I, Side 218), at jeg vilde forsvare mit Sorgespil (Correggio) imod den Tiefske Dadel, og beder Læseren forunde mig dertil et eget Capitel. Jeg gjør det ikke af Brede, ikke af Hevn, men for Sandhedens og min Uges Skyld. Det gaaer Kunstneren, som Krigeren: visse Hornær-
mæsser kan man ikke stikke i Lommen, uden at mis-

Linie 23: den Tiefske Dadel] Tiecks Kritik over Correggio fremkom i Dresdener Morgenzeitung, 1827; siden optaget i Dramaturgische Blätter, III, Kritische Schriften, IV.

tænkes for Feighed eller for en slet Samvittighed. Saa lidet som jeg nu, i det Hele taget, bryder mig om flauve Belæringer og Fordreielser af mine Skrifter, saa er Dieck mig for vigtig, hans Mening har en for stor Indflydelse paa Mange, til at jeg stiltiende skulde foragte hans Angreb. Jeg betænker mig altsaa ikke paa at bryde en Landse med denne kraftige Modstander.

Correggio.

Jeg havde i Vasari, i den Bog, om hvilken A. W. Schlegel siger, „at den altid vil blive Grundlaget for de store Aarhundreders italienske Kunsthistorie“, læst Anecdoten om Correggios Død, og jeg fik Lyst til at fremstille et stort Kunstnerliv i sin jordiske Trængsel og i sine vigtigste moralske, personlige Forhold. Det Tilfælde, at han slæbte sig ihjel paa den tunge Kobberpose, rørte mig; det havde for mig en allegorisk Betydning. „Hvor mangen stor Mand,“ tænkte jeg, „siden forgudet, men miskiendt af sin Samtid, har ikke anstrengt sig for sit Udkomme og slæbt sig ihjel paa den knappe Løn!“ Allerede Goethe havde i sin skionne Skizze „Künstlers Erdwallen und Apotheose“ udtalt denne Følelse; jeg vilde bygge meer paa denne Grund. Med dette Forsæt udkastede jeg da Planen, og fremstillede Antonios Liv: en historisk-tragisk Idyl. Han har Genie, Hierte, Mod, Munterhed, Noisomhed, en ædel Hustru, et elskværdigt Barn, en værdig, viis Ven; men et foregaaende Ulykkestilsfælde truer hans Liv, fornem og lav Lumpenhed (Ottavio og Battista) feide mod ham. Selv

Linie 8: Vasari] Titlen paa Vasaris Skrift, udkommet 1550, er: *Vite de' più eccellenti pittori, scultori ed architetti.*

Dygtighed og lige Genie (Michael Angelo) misliender ham øieblikligt; men Besindighed, Mildhed og Forstand tale (som Giulio Romano) hans Sag, og forsoner ham med den bedre Samtid, der øieblikligt var uretfærdig. I det fornem, høflig Rumpenhed, uden selv at føle det, krænker ham allerværst, trøster en himmelsk Drøm ham. Han føler sin Storhed, og hans Musa kroner, som yndig, elskværdig Pige (Coelestina), hans Hoved med Laurbærkrandsen. Endnu kort før sin Død har han den Triumph at redde sin værste Fiendes, sin Morders Søn Liv, og Morderen flyer med Sønderknuselse og Anger. Vilde, grusomme Mennesker bringes til Menneskelighed og Skaansel ved Synet af hans milde Kunstværk. Derpaa gaaer den kolde Skiebne ham syngende forbi (som Lauretta), og rækker ham Dødsfalken, uden selv at vide det. Da indslummer Helten i sit Barns Arme. Ricerlighed sørger, og Efterverdenens Taknemmelighed og Erkiendelse staae tilside der, som en Herold, der er kommen for silde.

Disse Ideer ere uden Affectation indklædte i en simpel, naturlig Handling. Og dog paastaar Genovevas og Octavians Forfatter, at intet Stykke kan være vilkaarligere og løsere i Compositionen, end min Correggio!

Tre Kunstnercharacterer vilde jeg fremstille i dette Stykke: et Naturgenies yndige Naivitet; en ved Studium dannet, sig sin Storhed bevidst Mesters strenge Kraft og bizarre Lune; og endelig Forstand, Følelse og Besindighed hos en tredje stor Mand, som Fredsmægler mellem begge.

At den virkelige Correggio ikke havde været ganske saaledes, som min, vidste jeg meget vel. Men en sliq Frihed have Digterne altid taget sig. Ikke at tale om Shakspeare og Calderon, i hvis Bærker det vrimler af sliqe Friheder; men hvo skatter ikke Goethes Tasso og Iphigenia som Mesterstykker? og dog tale Tasso og den menneskeoffrende Thoas mere som findrige Tydskere fra Goethes Tid, end som en Italiener fra det sextende Aarhundrede og som en Hedning fra Oldtiden. Tieck skulde allermindst giøre mange Ophævelser over Sliqt, der har digtet saa meget (Bærdifuldt), hvori der ikke er en Loddel historisk Sandhed.

Hvad hjælper altsaa den megen fornemme Snakken frem og tilbage om den virkelige Correggios Genie og Malerier, hvormed min Ven vil bevise, at mit Stykke slet ikke duer? „Phantasiens glade Tummel“, som han anpriser, „den poetiske Drukkenskab af Farve og Lys“, „en salig Beruset“ vilde jeg slet ikke skildre i Correggio. Lad Tieck, eller „hans nylig fra Rom hjemkomne Ven“ gribe Pennen og begejstret af hiin geniale Farve- og Lys-Drukkenskab digte os en Tragødie om den virkelige Correggios „jordiske og himmelske Birken“! Hvorledes det er muligt (dersom det var smukt, at fremstille en saadan Ruus), begriber jeg ikke, som altid har troet, at til en Tragødie hører der en bestemt udvortes Handling, og ikke blot Udviklingen af en aandelig Færdighed eller Synnderlighed. Jeg vilde

Linie 19-20: Lad Tieck, eller „hans nylig fra Rom hjemkomne Ven“] Tiecks Kritik fremtræder i Form af en Samtale mellem ham selv og en fra Italien nylig tilbagekommen Ven.

fler ikke fremstille Kunsten, men Mennesker, som vare Kunstnere; og at man kan være en stor Kunstner, og dog tale ligefrem om Kunst, det beviser Erfaringen hver Dag. Hvor ligefrem er ikke Thorvaldsen! og dog er han en stor, fuldcndt Kunstner. Var Correggio større? Og vilde Thorvaldsen, dersom han pludselig fik en ny stor Billedsamling at see, ikke endnu med barnlig Glæde, med afrevne Ord yttre sig derover i første Dieblif, uden at levere en Lickefl Catalogue raisonné derover? Hvor naiv var ikke Mozart! Havde han ikke kunnet tale, som min Correggio? Har han ikke talet saaledes i sine Breve, og var han ingen stor Kunstner? Hvor diærv og uforblommet er ikke Goethe i sine Samtaler! Var Michael Angelo større? Og har ikke tidt Goethe talet, som Michael Angelo i mit Stykke, uden at være bondeagtig? Og om saa var? Gives der ikke en vis Bondediærvhed, der paa ingen Maade er uædel, og hvilken det kraftige Genie ynder meer, end en Hofmands smidige, galante Tunge, eller en Rhetorikers høitragende Talemaader?

Hvor sandt siger ikke Goethes Faust til den pedantiske Wagner:

Euch' Er den redlichen Gewinn!
 Sey Er kein schellenlauter Thor!
 Es trägt Verstand und rechter Sinn
 Mit wenig Kunst sich selber vor;
 Und wenn's euch Ernst ist was zu sagen,
 Ist's nöthig Worten nachzujagen?
 Ja, eure Reden, die so blinkend sind,
 In denen ihr der Menschheit Schnigel kräufelt,
 Sind unerquicklich, wie der Nebelwind,
 Der durch die durren Blätter säufelt.

Min Correggio var ikke tilskaaen efter Moden, kunde altsaa ikke behage den æsthetiske beau monde, det vidste jeg ret godt. Alting havde da maattet være munkeagtigere og lugtet mere af Klosterlusten. Stykket behagede ikke engang alle tydske Venner i Rom; men de Danske, og især Thorvaldsen, glædede det meget. Og aldrig glemmer jeg, da jeg der forelæste Stykket, og Christel Niepenhausen paa det Sted, hvor Coelestina kroner Correggio, temmelig ligegyldig sagde: „Hm, det er smukt!“ Thorvaldsen sprang op, saae paa ham med funklende Dine, og raabte: „Nei, det er stort!“

Hvor liden Værdi man maa tillægge et Diebligs stoiende Bifald, veed jeg ret godt; ogsaa det Slette kan vinde dette Bifald, det Gode savner det ofte, og det forsvinder som en Taage. Men min Correggio har nu holdt sig i hele tyve Aar hos de Bedre og Edlere, og Schiller siger: „Wer den Besten seiner Zeit gelebt, der hat gelebt für alle Zeiten“.

Men det hører med til Tieck's Egenheder, at foragte alle andre Menneskers Smag, og at troe, man kan nu ikke gjøre Lykke i Publicum uden en falsk Sentimentalitet og uden at lide af Tidens Svagheder.

Da Schiller endnu levede — det kunne Mange bevidne — havde Tieck meget at udsætte paa ham, meente, at han havde taget en urigtig Vej i Poesien; derfor var der i Zerbinos poetiske Hauge heller aldeles ingen Tale om Schiller, skiondt selv den døde og af Schiller dadlede Bürger havde faaet en Entreebillet. Nu roser Tieck ham, især polemisk imod Rulevende. Han siger om mig, at jeg hverken i Compositionens Grundighed, eller i det Pathetiske af den tragiske Virk-

ning, eller i Characterernes Adel og Sandhed kan sammenlignes med denne tydske Heros. Det er muligt; men hvor veed Tieck det? Kiender han mine Tragodier? Har han læst dem opmærksomt? Staae de klart og tydeligt i deres Forhold for hans Grindring? Ganske vist ikke! Jeg veed af sikke Kilder, at han ikke kan lide det Nordiske i mine Tragodier, at de ikke behage ham for dette Fremmedes Skyld. Og dog skulle de kun gielde for at være Copier af tydske Originaler.

Men man spørge alle Danske, Norske og Svenske med Aand, Hjerte, Kundskab og Dannelse, om de ikke finde den skandinaviske Character, den nordiske Histories Aand i mine Tragodier. Jeg veed, hvad jeg skylder Goethe og Schiller; men ligesaa meget skylder jeg Shakspeare og Sophocles, der ingen Tydskere vare; ligesaa meget de gamle fædrelandske Sagn, der begejstrede mig; og den danske Gwald skylder jeg heller ikke lidet.

Om Axel og Balborg, Hagbarth og Signe og andre Kiærlighedstragodier vil jeg ikke tale; thi Kiærlighedens Sprog (naar det ikke netop tales, som i Romeo og Julie) regner Tieck med til den moderne Sentimentalitet; men stræber jeg f. Ex. i Hakon, i Palnatoke, Stærkodder, Erik og Abel ikke efter det Dybe? Ere disse Bærker kun „brogede Tæpper, i hvilke den egentlig tragiske Kraft er negtet mig“?

Naar Tieck endelig slutter med den Bemærkning, at der kunde være blevet Noget af mig, naar jeg havde studeret den gamle og ny Tids ægte Monstere og store Forbilleder, naar jeg havde fattet mig og ikke foragtet Critiken — saa er det dog en Smule alt for uforstaaet. Det er nu tyve Aar siden, jeg skrev min Cor-

reggio; i næsten ligesaa lang Tid har jeg været Professor i Æsthetiken ved Kiøbenhavns Universitet, har hvert Aar holdt offentlige Forelæsninger over Oldtids og Nutids Digtere, altid for et talrigt Auditorium, der ikke blot bestod af unge Studerende, men ogsaa af modne Mænd, i en Stad, som ikke viger nogen anden i aandelig Dannelse; og dog maa jeg høre Forekastelser, som en Dreng, der har skullet af Skole!

Nei, kritisere kan ogsaa jeg. Men min Kritik er uægte, det vil sige, den er ingen Tiefsk Kritik. Lad det være godt! Kun saa meget endnu!

Min Correggio er ikke „svindsotig“, ingen „kummerlig sammentrykt Taageskikkelse“; bedre kunde man kalde Leben und Tod der heiligen Genoveva saaledes. Correggio har ikke været af nogen svag Hæsbred, han er ingen svag Character. Han er levende, venlig, begejstret, hurtig hele Stykket igiennem. Han har fort i Forveien faaet en Blodstjertning. Det er skeet ved en pludselig Ulykke; ingen Følge af lang Svækkelse. „Det lille Saar har lægt sig af sig selv,“ troer Silvestro, som seer ham daglig; han er kun bleg, men han beklager sig ikke, og troer selv, at der Intet fattes ham. Ved en Ulykke, som atter skeer udenfra, aabner sig det nylægte Saar, og han forbløder sig. Det er ingen Sygdomshistorie; thi Correggio doer ikke lidt efter lidt, hans Blod kommer i Kog over andre Menneskers Ondskab, og bliver udgydt. Om Dolken er en fysisk eller en moralsk Dolk, det gjør Intet til Sagen, naar det kun er en tragisk. Og egentlig er hver tragisk Dolk en moralsk. „Ikke Dolken,“ siger Jean Paul, „men den Haand, som fører den, er poetisk.“

Den Ulykke, der overvælder Kunstneren i femte Act, bukker han ikke usælt og feigt under for; han møder den med Begeistring, med styrkende poetisk Trøst. Emer-ten nedtrykker kun hans Legem i Støvet; hans Siæl udfolder sine Vinger, for at svinge sig i Beiret. Der-ved henriver han Tilskuerne til Medlidenhed; men det er ingen ydmygende Medlidenhed, den er blandet med Høiagtelse og Beundring. Allerede Aristoteles bemærker, at en Tragødie maa røre ved Skræk og Medlidenhed.

Ogsaa det Hiertelige i min Correggio bliver angrebet af den Tieske Critik. Den gamle Eremit Silvestro bliver kaldet en Barbar, fordi han ophænger et Billed af Maleren i sit Skovcapel. Tieck vil absolut, at det skal være et Billed, som hænger i Dresden, for at kunne bevise, at det absolut ikke kan være dette Billed. At Correggio beklager Rafael, fordi denne ikke havde en ædel Hustru, som han, kalder Tieck modernt Hykleri. Altsaa er Correggios Digter en modern Hykler? Meget haardt og meget uretfærdigt!

En synderlig Grund angiver han endnu, hvorfor han ikke kan lide min Correggio: Den skal have givet Anledning til slette Efterligninger. Jeg kender ingen slike. Ban Dycks Landliv af Kind hæver Tieck jo langt over min Correggio. Men sæt, at der bleve forfattede nogle saadanne; var det min Skyld? Har Götz von Berlichingen ikke givet Anledning til slette Ridderromaner? Har Schiller, har Tieck ingen slette Efterlignere havt? Er det ikke et Beviis meer, at en Digtning virker kraftigt, naar den efterlignes? Gives der et varmt Foraar uden Oldenborrer, og skulde man heller ønske et koldt, hvor der hverken var det One eller det Andet?

Oehl's Erindringer, II, 1850, Side 66:

For at nyde Goethes Selskab endnu otte Dage, gif jeg til Jena, hvor han opholdt sig noget, inden han gjorde sin sædvanlige Sommerreise til Brønden i Carlsbad. Det var en lummer Dag, da jeg vandrede fra Weimar til Jena; jeg var varm, og slukkede min Tørst hurtigt ved et forbiglydende iiskoldt Kildevæld. Da jeg kom til Jena, følte jeg en Trangbrystighed, som i Førstningen ængstede mig, og jeg tænkte: „Skulde du have skadet dig, ved at have druffet koldt Vand, mens du var alt for varm?“ Jeg var hos Boghandler Frommann med Goethe, men kunde ikke ret glæde mig derover, fordi jeg var saa trangbrystet. Dog talede jeg ikke til Noget derom. Da saae jeg ud af Vinduet, og opdagede en stor, straalende Regnbue, hvori fornemmelig den grønne Stribe luede lyst som Haabets Farve. Ved dette Syn svandt min Frygt, og et Par Dage derefter trak jeg mit Veir frit igien, da en gammel Læge der i Byen havde givet mig nogle Campherdraaber. Men hiin Dags Følelse og Billedet af Regnbuen svævede for min Siæl, da jeg tre Aar derefter digtede den femte Act af Correggio.

Samme Bind, Side 185—186:

I Parma saae jeg i San Guiseppe og San Giovanni Correggios Frescomalerier. Medens jeg stod og stirrede op paa den herlige Hvælving med Briller paa Næsen, fyldtes Kirken lidt efter lidt med Andægtige, som lagde sig knælende omkring mig. Jeg vilde ingen Opsigt gjøre, heller ikke gad jeg knæle med dem, det havde været affecteret; jeg gif hen i en Krog, hvor Ingen lagde Mærke til mig, og der bad jeg ogsaa paa

min Maade. Jeg finder denne Bøn skreven i min Dagbog mellem adskillige Betragtninger over Kunst, som her vilde være paa urette Sted. Bønnen i Car. Giovanni var omtrent følgende: „Gode Gud! bevar mit Hjerte aabent og reent, til at erkiende din Storhed, Godhed og Skionhed i Natur og Menneskeværk. Beskyt mit Fædreland, min Konge, min Elskede, mine Venner. Lad mig ikke døe i fremmed Land, men vende lykkelig tilbage til mit Hiem. Giv mig Munterhed og Mod til at vandre min Bane paa din skionne Jord, uden sygeligt og bittert at hade min Fiende, uden slavisk og feigt at underkaste mig Verdens Fordomme. Skient mig bestandig Digterkraft. Du har skabt min Aand for Kunst, og denne er det stærkeste Secrer, hvorigiennem jeg kan skue din Herlighed. Lad mig leve efter min Død i mine Værker, som denne gode Correggio, saa at, naar jeg er Støv, endnu mangt et ungdommeligt Bryst kan vorde begejstret af mine Sange!“

Saaledes omtrent bad jeg under Correggios Kuppel, og dengang opstod atter den Tanke klart i min Siæl, at skrive et Skuespil om ham. Ideen dertil havde jeg allerede faaet i Paris, og siden i Modena, da jeg saae det lille Frescomaleri over Caminen i Hertugens Palads, hvilket Correggio skal have malet, da han endnu kun var sytten Aar gammel, blev Beslutningen taget.

En Engel byder, paa dette Billed, den lille Jesus Kirsebær i en Skaal; paa sin Moders Skød spiser han

Linie 12-13: Skient mig bestandig Digterkraft] I Oehls Levnet, hvor det samme Sted findes II, Side 203-205, lyder denne Sætning saaledes: Lad mig blive en god Digter, gode Gud!

deraf. Skønheden, Elskværdigheden og Uskyldigheden, især i Marias og Engelenes Ansigter, kunne ikke være herligere udtrykte. Endnu seer man paa Billedet Joseph og en anden Mand. Joseph holder et Legetoi i Haanden, en Stad (formodentlig Jerusalem), liig det nuværende Nürnbergearbejde. To Kaniner lege ved Engelenes Fodder. Ungt Myrteløv voxer i Baggrunden. Kan man tænke sig noget Quidigere, Naivere? Man har en Legende om Jesus, hvorledes han som Barn gjorde smaa Fugle af Leer, der begyndte at flyve, da han af Glæde over dem flappede i Hænderne. Maleriet her er aldeles i samme Aand, og havde Correggio end intet Andet malet af dette Slags, saa var det allerede nok til at give hans Forhold i mit Sørgespil til Kone og Barn historisk Sandhed.

Samme Bind, Side 204:

I Rom og Grotta Ferrata digtede jeg min Correggio. Jeg var kommen til den femte Act, da jeg faldt i Vandfaldet ved Tivoli (see samme Bind, Side 200—201). Var jeg bleven liggende der, saa havde jeg ikke gjort Wienerne den Uleilighed at bortskære denne Act ved Opførelsen. Grindringen af dette Fald gav mig Stoffet til Laurettas Sang.

Samme Bind, Side 206:

Jeg besøgte for sidste Gang Villa Borghese, hvor jeg saa ofte havde vandret, og hvor jeg, medens jeg digtede Correggio, fik Ideen til Scenen med Coelestina. Thi da jeg en kølig Aften gik der og tænkte paa, hvorledes jeg skulde hæve Correggio paa en værdig Maade høit over den Fornærmelse, som Ottavio

tilføier ham, holdt mig en Green i Laurbærbæffen venlig tilbage ved Knaphullet af min Kiøle, og den Tanke faldt mig pludselig ind: „En deilig, ædel Pige skal laurbærkrone ham“.

Samme Skrift, III, 1850, Side 17:

Correggio virkede nu igien paa en anden Maade (end Axel og Valborg; see Trag. Dram. II, Side 276), i det der dog tillige var Stof nok deri for følgende Hieter. Ligesom Hakon Jarl havde gienvaft Sandsen for det Oldnordiske, saa vakte Correggio Sandsen for Kunst, og var maaskee en af de første Drivefædre til dennes flittige Studium i Fædrelandet, der siden har baaret gavnlige Frugter.

Samme Bind, Side 29—30:

Med Undtagelse af de Bærker, jeg fraværende fra Fædrelandet hiemsendte, eller strax reiste fra, da de kom ud, er det Meste bleven temmelig strengt dadlet, naar det udkom, og vandt først Bisald efterhaanden.

Saaledes gif det selv med Correggio, skøndt Joersom ved sin aandfulde Fremstilling vidste at give denne Character Interesse paa Scenen. „Men, Herregud!“ sagde en Mand, som dengang havde meget at bestille ved Theatret, „hvor kan det nu fornøie Publicum, at see en fattig Maler gaae der og hive et heelt Stykke igiennem?“ Man holdt dengang sliq en Uttring, der blev gientaget af enkelte Andre, for en Unfoldighed; men vi have seet, at den har faaet Medhold selv af en Goethe og Tieck.

- Nærværende Udgaves Afvigelser fra Udgaven af 1811:
 Side 1, Linie 2: Tragoedie] efter Digterens constante Sprogbrug; A: Tragedie
- 4, — 14: og Avind] A: af Avind (i B, C og D mangler Prologen)
 - 6, — 1: *Personerne.*] = B; mangler i A.
 - —, — 4: deres] = B; A: hans
 - —, — 7: fra] A (B, C og D): af (smlg. Linie 8).
 - —, — 8: fra] = B (C og D); A: af
 - 7, — 5: den lille Giovanni staaer ved hendes Side med] = B; A: hendes lille Giovanni staaer mellem hendes Knæ med
 - —, — 20: Giovanni.] = B; A: Giovanni (til Moderen).
 - 9, — 3: blier] = C; A: er
 - 10, — 17: som Cherub, og hæver høit] = B; A: som en Cherubim, og hæver
 - —, — 20: Ja, ja] = B; A: Af Gud
 - 11, — 5: fromme Fader] = B; A: fiære Herre
 - 12, — 28: Sølphes] = B; A: Silfes
 - 13, — 14: Genjsomhed] = B; A: Genlighed
 - —, — 19: At reise sig igien] = B; A: At kunne reise sig
 - 15, — 1-2: thi den varme Drif | Om Morgnen vederqvæger mig] = B; A: thi jeg nyder gierne | En varm Drif, saa om Morgnen
 - —, — 18: Antonio] = B; A: Antonio (allene).
 - —, — 29: vare, Barn!] = C; A: vær' Giovanni!
 - 16, — 4: See [aa] = B; A: Saa saa
 - —, — 18: Dør] = B; A: Gaard
 - 17, — 3: dog selv] = B; A: endog

Side 17, Linie 5-6: Han tegnede | Mig Benet] = B; A:

Han gjorde mig | Der Benet

— —, — 7: urimeligt] = B; A: extravagant

— 18, — 6: færdig] = B; A: klar

— —, — 12-14: dog engang er Mode nu | At man
skal male, skal han ogsaa male. | Jeg sparer] =
C; A:

engang dog er Mode nu

Her i Italien, at man skal male,

Saa skal han ogsaa male. Jeg har Grunker!

Jeg sparer

— 19, — 24: Uffjøbte jer det Farvefluderi?] = C; A:

Har kjøbt det brogede Skrabsammen? troer I?

— 20, — 12: tiage] = B; A: betle

— —, — —: sulte] = C; A: hungrer

— —, — 28-29: Lucas har | De samme Tanker om jer
Søn] = B; A: Lucas fælder | Den samme Dom om
Eders Søn

— 21, — 23: lidt] = B; A: lidet

— —, — 24-26:

Jer Fiende, som den gode Frands er Maler.

Battista.

Det skal I see]

= B; A:

Jer Fiende, som Frands er en Maler.

Battista.

Ha,

Det skal I see

— 23, — 8: Ei! ei!] = B; A: Hvi saa?

— —, — 12: Frands] = B; A: ham

— —, — 25: Min Regnskabsfører kan ei være borte]

= B; A: Jeg maa bestandig have Een omkring
mig

Side 24, Linie 2: gale] = C; A: galne

— —, — 6-9:

Er blevet Moden i vort Fædreland;
Da Kunstnerne saa høit i Ære holdes,
At selve Cardinalers Broderdøttre
De Kurven give tør]

= B; A:

Er bleven Mode i Italien;
Da Kunstnerne nu agtes overalt
Saa høit, at ej engang de nu vil ægte
Selv Kardinalers Broderdøttre

— —, — 11: Siig, har maaskee] = B; A: Har

— 27, — 15: sagte] = B; A: ved sig selv

— 28, — 6: lykkelig] = B; A: underligt

— —, — 8: Kiærligheden] = C; A: Elskningen

— —, — 24: sin egen Siæl] = B; A: sin Siæls Be-
tragtning

— 29, — 1-2:

Originalen bliver her i Huset,
Alt, hvad I sælger mig, er en Copie]

= C; A:

Anledningen beholder I jo her,
I har den skionne Statue i Huset,
Dg sælger bort et Aftryk kun i Gips

— —, — 4: Copie kan dette Billed neppe kaldes] =
C; A: Et Aftryk kan mit Billed vel ei kaldes

— —, — 8: Antonio.] = C; A: Antonio (springer op).

— —, — 14: jeg ei besidder nogle Stykker] = C; A: jeg
der besidder ej et Stykke

- Side 29, Linie 29: kommet] = B; A: kommen
- 30, — 5-6: vil jeg betale | Jer firfindstøve] = C;
A: betales Eder | Strag firfindstøve
- —, — 27: Vist ikke! føi] = B; A: D intet, intet!
føi
- 31, — 12-13: Billed, og han giver | Mig firfindstøve]
tyve] = B; A: Billed; giver mig | Strag firfindstøve
- —, — 28-29: Skionhed, | Som eders Hustru eier,
har] = B; A: Skionhed | Af Eders hulde Hustru, har
- 33, — 9: jeg hen at lave] = B; A: jeg at berede
- —, — 13: Er ogsaa] = B; A: Saa er og
- 34, — 10: hid] = B; A: os
- 35, — 18: Og ruller ei] = B; A: Ruller ej selv
- —, — 19: Selv tidt saa knortet] = B; A: Saa
knortet ofte
- 36, — 3: mærker knap] = C; A: knap kan troe
- —, — 13: Egen her] = B; A: denne Geg
- —, — 21: I Dag umuligt komme vi til Bords] =
B; A: Til Middag komme vi i Dag umulig
- —, — 27: Forgives vente] = B; A: Vente fors
gives
- 37, — 7 og 20: Opvarteren.] = B; A: Op-
varter.
- —, — 25: den søde Biin?] = B; A: den Søde?
- —, — 27: Gud] = B; A: Himlen
- 38, — 6: Kun duer fielden, sparsom] = B; A:
Duer fielden; ifkun sparsom
- —, — 10: Opvarteren kommer med] = B; A: Opvar-
ter med
- —, — 14: paa] = C; A: i
- —, — —: en folig Drif] = B; A: et fiøligt Bager

- Side 38, Linie 17: ij] = B; A: med
- —, — 19: anden Viin, en bedre Elagø] = B; A: anden, bring en bedre Viin
- —, — 20: Hvis ikke, faaer du Bægeret i Panden] = B; A: Hvis ej du Bæget have vil i Panden
- 39, — 26: Der bringer Drengen os en bedre Elagø] = B; A: Der er et Bæger, tro mig, det er bedre
- —, — 27: Opvarteren kommer med] = B; A: Opvarteren med
- 40, — 14: Dg var der af den hellige Lucas selv] = B; A: Dg hvis der selv var af den hellige Lucas
- —, — 16: Jeg gif dog ei] = B; A: Saa gif jeg ej
- —, — 26: Som Arvelod] = B; A: Til Arvedeel
- 41, — 29: Hiertelav] = C; A: Eindelav
- 42, — 7: Som en Seraph] = B; A: En Seraphim
- —, — 13: bedaare] = B; A: indtage
- 43, — 23-25: Naader | Til Rod undvære; men foruden Been | Man kommer ikke frem ij] = B; A:
- Naader,
- Naar vi det tage strængt, til Rod undvære;
Men uden Been! hvorledes kommer man
Vel frem foruden dem i
- —, — 28: nof] = B; A: vel
- 44, — 5: Thi sagtens er vi alle] = B; A: Vel sandt, vi er vel alle
- 45, — 15: Thi — sagtens — det] = B; A: Thi — — ih nu! det
- 47, — 23: Ved Bacchus] = B; A: per Bacco
- —, — 25: Saa sandt jeg lever] = B; A: Ja, ja i Sandhed
- —, — 29: gier] = C; A: gjør

- Side 47, Linie 29: jeg nok;] = B; A: jeg; vel!
- 48, — 16: Sig aldrig efter store Mønstere] = C
A: Sig ej vel efter store Mønstre, Studier
- —, — 18: Tavlen] = B; A: Bladet
- 49, — 12: jeg gad nok kiende ham] = B; A: ham
ønsker jeg at kiende
- —, — 22: Imidlertid jeg tomme vil] = B; A: Jeg
tomme vil imidlertid
- —, — 25: Nu, velbefomme Maaltidet, Antonio!]
= B; A: Nu, min Antonio? Velbefomme Eder!
- 50, — 16: Det saac jeg gierne.] = B; A: Min
fiære Herre!
- 51, — 18: Spar Pengene, forød dem ei paa Farver!]
= B; A:
Spar Pengene! I giver ud for Farver
Jo næsten hvad for Farvningen I faaer.
- —, — 20: Til Purpur trænger jeg] = B; A: Maa
kiøbe Purpur mig
- —, — 23: de Fleste] = B; A: de Andre
- 52, — 5: En Farvermester, troer jeg] = C; A:
En reisende Haandværker
- —, — 6: Som reiser paa sit Haandværk. Han har
samlet] = B; A: En Farver troer jeg, som har
samlet sig
- —, — 8: Bedømmer] = B; A: Taler om
- 53, — 8: Munterheden giøre mig] = B; A: vel
mig Munterheden giøre
- —, — 11: hid] = C; A: for
- —, — 13: med Rette] = B; A: i Sandhed
- 54, — 15: jeg er bleg, min Herre!] = B; A: Herre!
jeg er bleg.

- Side 54, Linie 26: J Kunsten er J, som i eders Tale] = C; A: Er J i Eders Kunst, som i Jert Liv
- 55, — 11: det] = B; A: da
- 56, — 2: Andet end en Fusser] = C; A: meget meer end Fusser
- —, — 9: opdager en stor Signetring paa] = B; A: faaer den store Signetring at see paa
- 57, — 22: Berovet] = B; A: Reent uden
- —, — 23: reent, med] = B; A: reent og
- —, — 28: Sin fierne] = B; A: Mig flart sin
- 58, — 2: jeg engang] = B; A: eengang jeg
- —, — 13: strengt] = B; A: dødt
- —, — 17: Skikkelser] = C; A: Dannelser
- —, — 18: Igien forsvundne. Gysende jeg synker] = B; A: Forsvundne mig. — Nu staar jeg gysende
- —, — 21: aldrig male meer] = B; A: da nu meer ej male
- —, — 25; Side 68, Linie 13 og 15: Blandværk] = C; A: Blindværk
- 59, — 4: Om ogsaa Jordens største Angelo] = B; A: Om og den største Angelo paa Jorden
- —, — 15: Er] = C; A: Est
- 60, — 29: hørte til min Kiærlighed] = B; A: var en Gienstand for min Elskov
- 61, — 24: en] = D; A: er
- —, — 30: Ja, thi jeg kiender] = C; A: Thi jeg erkiender
- 64, — 9: Betaling] = B; A: En Summe
- 65, — 8: er dog en] = B; A: er jo dog en
- —, — 27: Var jeg vaagen? Saae jeg ret?] = B; A: Er jeg vaagen? Har jeg seet det?

- Side 65, Linie 30: D selsomt, underfuldt, heel underfuldt!)
 = B; A: D underfuldt! heel underfuldt! heel heelt!
- 66, — 4: heldig] = B; A: fielden
- —, — 5: At give Prover paa den lærte] = B;
 A: At øve ud den rigtig lærte
- —, — 6 og 7: Lærlinger] = B; A: Lærlinge
- —, — 16: Kunsten mægter intet meer] = B; A:
 at det Ende har med det
- 68, — 20: Antonio! jeg forstaaer ei eders Tale] =
 C; A: Mester Antonio! jeg forstaaer Jer ej
- 69, — 4: Men] = B; A: Som
- —, — 22: Hvor slig en Rigdom er af Skønhed] =
 B; A: Hvor der fremvirket er saa meget
- 70, — 8: ikke] = B; A: aldrig
- —, — 9: Hvor stundom jer Hukommelsen slog fejl]
 = C; A: Hvor flygtigt sig Hukommelsen forvirred
- —, — 12: synes man, jert] = B; A: troer man,
 dette
- —, — 15: svigtet] = B; A: feilet
- —, — 29-30: deraf det kommer, | At stundom J und-
 gaaer det Strængtbestemte] = C; A: og deraf er
 det, | At J undgaaer det Strængtbestemte, Lige
- 72, — 1: hørte jeg det først i Dag] = B; A: veed
 jeg det kun siden fort Tid
- —, — 13: Det ligner ham] = B; A: Det er ham ligt
- —, — 14: Endnu ham] = B; A: Ham endnu
- —, — 18: der] = B; A: som
- —, — 21: ubehovlet, uforsklammet Svend] = B; A:
 ubehovlet Svend, fornærmelig
- —, — 26: i Spot ham Svarene tilbage] = B; A:
 tilbage ham i Spot mit Svar

Side 74, Linie 10: [saa ganske liden] = B; A: et ganske
Lille

— —, — 29-31:

Gi Barnet Amor

Indtager strax ham for en enkelt Gienstand,
Men Gros derimod, den ældre, fatter]

= B; A:

den yngre Amor

Indtager ham ej strax i enkelte
Gienstande; men den gamle Gros fatter

- 75, — 1: Alt i hans Bryst med vældig Kiærlighed]
= B; A: I ham det Hæle, med en vældig Elskov
- —, — 6: vel Kæmpeborn] = C; A: uhyre Born
- —, — 8: Nei, nei —] = B; A: Langt meer —
- —, — 20: Hjul igien er sonderbrudt] = B; A: Bogn-
hjul er nu atter brudt
- —, — 21: Som først maa sættes i tilbørlig Stand]
= C; A: Som vi maa have ret istand igien
- 76, — 17: strax] = B; A: mig
- —, — 18: Mig] = B; A: Estrax
- 77, — 7-8: har | I Sandheden] = B; A: har I |
Alt Sandheden
- 78, — 4: Fordi jeg veed] = B; A: Vil (∴) Vel]
vidende
- —, — 11-12: veed ret godt, hvad I vil sige der-
med, | Og vredes ei] = B; A: veed, hvad I vil sige
mig dermed, | Men harmes ej
- —, — 22: En Gelle sig, og Bæveren en Hytte] = B;
A: Ein Gelle sig, og Bæveren sin Hytte
- —, — 30-31: den forstandige, | Eindige Mand]
A: den Forstandige | Eindige Mand (Orig. 1816: den

finnigen | Berständ'gen Mann. I B, C og D anden
Forandring)

Side 78, Linie 31: truffet] = B; A: truffen

— 79, — 12: bryder jeg mig om den Karl] = B;
A: bryder det mig hvad han er

— 80, — 15-17:

J skærrer ikke, som den blinde Mand,
Kun smukke Ting i Træ, reent uden Die
For Andres Dygtighed, for Andres Værd]

= B; A:

J er ej nogen starblind Gubbe, som
Forstaaer at skærrer smukke Ting i Træ
Reent uden Die for hvad andre virker

— —, — 24: kan han male smukt] * = B; A: ved
han smukt at male

— —, — 28-29: Og blier det da for ham i eders Sial |
Ei hvilyk] = B; A: Og hvis da ej hans Værd i
Eders Dine | Blier hvilyk

- 81, — 25-27:

stor, om end naiv

Den ikke svinger sig til vældig Strenghed?
Der aander]

= C; A:

stor? Alt Legemstørhed

Kan være sielestor, det viser J;
Dog bruger Sielestørhed ej Udstrækning
J Rum og Lemmebygning til sin Styrke.
Der aander

— —, — 28: Alt, hvad J frembringer] = B; A: alt
det som J virker

- 82, — 7: stundom] = B; A: ogsaa

- Side 82, Linie 9: ægte] = B; A: hellig
 — —, — 10: Helligste] = B; A: Ricæreste
 — —, — 16: ikke] = B; A: ej
 — —, — 18: Jo, det] = B; A: Jo, i det
 — 83, — 16: Befaler J] = B; A: Befale De
 — —, — 18: J besørge] = B; A: J vel besørge
 — —, — 19: Genrum først] = B; A: Gensomhed
 — 84, — 13: er man til Galgen moden] = C; A: naar
 man er mod'n til Galgen
 — —, — 14: mig] = B; A: Velst
 — —, — 30: uden Dmsvøb] = B; A: i Hast
 — 85, — 5: Misforstaaelse] = C; A: Misforstand
 — —, — 17: jeg tænke selv] = B; A: jeg selv op-
 finde
 — —, — 18-19:
 Den Giulio Romano — som om ikke —
 Nu, nu! han følte det ret godt tilfidsst.]
 = B; A:
 Den Giulio Roman! — som om jeg ikke —
 Nu! — følte han det ikke selv? — —
 — —, — 21-23:
 For Poffer! ja, det Billed er godt malt.
 Det kalder jeg et Maleri! Poetisk!
 Og Træet, Blomsterne]
 = C; A:
 For Poffer!
 Det Billed er godt malt. Det kalder jeg
 Et Malerie. — — Og hvor det er poetisk!
 Det Træ, der, Blomsterne
 — —, — 27: ved Bacchus] = B; A: per Bacco
 — 86, — 6: Jeg veed det] = B; A: Det veed jeg

- Side 86, Linie 7-8: Hvad Sculptur | Unvende kan] = B;
 A: Hvad af Bildning | Man bruge kan
- 88, — 9: Smeden] = C; A: Smedden
- —, — 16: komne] = C; A: kommen
- —, — 21: Og faaer sig lidt at spise] = B; A: Og
 spiser noget
- —, — 23: Lidt at spise?] = B; A: Ja, og spiser
 noget.
- 89, — 21: hviler] = B (Orig.: ruht); A: foreø
- —, — 29: Hest? — Det er] = B; A: Hest? Nu,
 der er
- 90, — 11: See, Moer!] = B; A: Moder!
- 92, — 17: ingen] = B; A: ej en
- —, — 18: Manden] = B; A: han dog
- 93, — 7: i Fald jeg lidt har] = B; A: hvis lidt
 jeg har
- —, — 11: Men] = C; A: Dog
- —, — 18: modner] = B; A: yder
- —, — 19: bygge] = B; A: bygger
- —, — 31: jer] = B; A: Eder
- 94, — 5: Gaae blinde med en Dug for Dinene]
 = C; A: Har omkring Dinene sit dunkle Klæde
- —, — 11: Beviis] = B (Orig. Beweis); A: et Teg
 n
- —, — 12: Gier] = B; A: Gav
- —, — 15: seeø de sikkert] = B; A: vil de seeø vel
- —, — 17: af] = C; A: i
- —, — 21: kommen] = C; A: kommet
- —, — 30: ham] = B; A: han
- 95, — 2: ham selv, ham selv] A (B, C og D):
 han selv, han selv (see Var. til Side 94, Linie 30)
- —, — 27: siger:] = B; A: siger efter en Pause)

Side 96, Linie 8-13:

Florens, og han kommer
Maaskee i Aften alt til Parma.

Ottavio.

Godt!

Den Hemmelighed, som jeg har betroet dig,
Om Nicolo, den maa du tie med.]

= B; A:

Florens; kan maaskee
Endnu i Aften være her i Parma.

Ottavio.

Ret vel! Hvad jeg har sagt om Nicolo
Er Hemmelighed. Tie mig vel dermed!

— —, — 20-21: Gang; | De] = B (C og D, samt
Orig.); A: Gang, | De

— —, — 21: Borchalse] = B; A: Bagabonder

— 97, — 5-8:

Gud! hvilke flette Folk der er i Verden.

Ottavio.

Skaan mig for kiedsomme Betragtninger,
Og tal om]

= B; A:

Hvad dog man maa opleve? hvilke Folk
Der gives her i Verden!

Ottavio.

Nok om dette.

Tael mig om

— —, — 23: Paa Springet lige til at gifte sig] = C;

A: Paa Springet til at gifte sig om kort Tid

— —, — 24-28:

Den skønne Coelestina kan jo ventes

Fra Florens med sin Fader Ricordano
Hvert Dieblif. Hvis nu —

Ottavio.

Bær du ei bange]

= B; A:

Fra Florens vil den skionne Coelestina
Jo med sin Fader Ricordano snart
Besøge Jer. Hvor vil det gaa?

Ottavio.

Bær rolig

- Side 98, Linie 5-7: mig. Det skeer — | I Fald det skeer —
af Eftergiveness | Mod hendes] = B; A: mig; ifald |
Det skeer, da gjør hun det af Føielighed | Til hendes
— —, — 14: behager] = B; A: indtager
— —, — 16-17: Der lever ingen ugift Adelsmand | I
Florens, som ei holdt det for et Held] = B; A: I
Florens lever ingen ædel Yngling, | Der ikke holdt
det for den største Lykke
— 99, — 22-30:

Han ikke der igiennem Haven alt?

Ottavio.

I Sandhed?

Battista.

Ja, med Billedet paa Ryggen.

Han seer paa Blomsterne, han lugter til dem —
Ja, pluk dem, om du tør!

Ottavio.

Det maa han gjerne]

= B; A:

Han ej igiennem Haven alt?

Ottavio.

I Sandhed?

Battista.

Ja vist! Han staaer og seer paa Blomsterbedet;
Som en Landstrøger, med sin Bylt paa Rakken.
Han lugter til dem. Bluf dem om du tør,
Saa skal jeg tale med dig!

Ottavio.

Lad det være

- Side 100, Linie 23: at — tyø!] = C; A: at m — — tyø!
 — 101, — 4-5: Som store Klippehuler udelukke | De
Middagssolens Straaler] = B; A: Som dybtudhulte
Klipper standse de | Derude Solens Straaler
 — —, — 7: risle] A (B, C og D): risler
 — —, — 8: svale] = B; A: fiøle
 — —, — 10-11: Maaskee det hændes dog. — Hvor
mageligt | Man stiger op ad brede Marmortrapper]
= C; A: Det kan jeg snart. — Hvor mageligt man
stiger | Ud disse brede, svale Marmortrapper
 — —, — 14: Han seer sig om] = B; A: Han kaster
sit Blik omkring
 — —, — 15: Gal] = B; A: Soel
 — —, — 18: Jomfru] = B; A: Moder
 — —, — 23: Som skønne Skjoldemærker] = B; A:
Som skjøntbemalte Skjolde
 — —, — 26: Madonner, Helte] = C; A: Helte,
Madonner
 — —, — 31: Ulmægtigt virke paa mig.] = C; A:
Med Kæmpekraft at virke.
 — 102, — 13-14: kunde males. | Ja, man] = B;

A: funde males;

Dg her det skinner dog saa blankt og net
 I hendes Kioffen, at det er en Lyst.

Ja! man

Side 102, Linie 18: det] = B; A: der

— —, — 25-26: Fugle. | Det er] = B; A: Fugle!
 (springer af Glæde) | Det er

— —, — 27-28: Ducater. | „Messys.“ Det Navn
 har jeg end aldrig hørt] = B; A: Dukater. (Læser)
 | „Messys!“ Det Navn har jeg jo aldrig hørt

— 103, — 4: liigt] = C; A: liig

— —, — 7: med sit Hoved, seer sig om] = C; A:
 med sin Tryne; er nysgjærrig

— —, — 10: Legetoi. „Alberto] = B; A: Legetoi.
 (Læser) „Alberto

— —, — 17-18:

Den røde Hloiel's Hat, den flæder godt,

De vide Hærmer. Staaer ei Navnet under?]

= C; A:

Hvor smukt den røde Hat dog flæder hende

Af Hloiel, og de vide Hloielshærmer.

— —, — 19: Vinci“. Det] = B; A: Vinci.“ —

Ja, det

— — — 21-29: Konge, næsten malt

I samme Stiil; er han af Lionardo?

Af „Holbein“. Manden er mig ubekjendt.

En herlig Kunstner, Lionardo liig! —

Her er et sjeldent Bærk af Perugino,

Skjænt Tonen lidt vel grøn, og Symmetrien

Lidt stiv; men hvilken Fromhed, Character!

Man mærker, det var Rafael Santios Lærer. —

Et herligt Bærk]

= B, som dog i Linie 29 har vældigt i Stedet for herligt; A:

Ronge! han er gjort
 I Lionards Maneer; monstro det er
 Af ham? Maaskee har han det malet i
 Sin Ungdomstid! (læser) Af 'Holbein' Denne Maler
 Er mig aldeles ubekendt. Det er
 En fielden Kunstner, Lionardo lig,
 Dog ej saa skøn og ædel. — Jer deroppe!
 Jer Gamle kiender jeg. Hvorledes lever
 Du vakre Perugino hiøst, med
 Den grønne Tone, og med Symetrien
 Til begge Sider, med Gientagelsen,
 Og med den hellige Sebastian?
 Du var en fielden Mand; en Smule meer
 Dpfindelse ei havde været ilde (læser under et Stykke)
 „Johan Bellin“ o, hvilken herlig Kunstner!

Der trone de, de Mægtige! der hænger
 Et herligt Værk

- ide 103, Linie 31: Nu.] = B; A: Ha!
 — 104, — 1: Rafael. Af] = B; A: Rafael. (læser) af
 — —, — 5: Hvad skiuler dette grønne Silkefor-
 hæng?] = B; A: Et Silkeforhæng skiuler Salens
 Baggrund,
 — —, — 13: taust] = B; A: taus
 — —, — 14: Englechoret, løfter Diet.] = C; A:
 Englechoret. Diet stiger!
 — —, — 15: har malet det] = B; A: har dette
 gjort
 — —, — 17: Maler] = B; A: Kunstner

- Side 104, Linie 17: Tænker] = B; A: Mand
 — —, — 18: dybt mig] = B; A: mig dybt
 — 105, — 9: Nei, nu først veed jeg det] = B; A:
 Nu, nu veed jeg det først
 — —, — 17: forstenede] = B; A: tilintetgjort
 — —, — 18: dybt, at de var — Jngenting.] = B;
 A: dybt i Siælen, de var Intet!
 — 106, — 2: her jeg forstaaer mig selv] = C; A:
 her føler jeg mit Liv
 — —, — 3: jeg, at ogsaa jeg er Kunstner] = B;
 A: jeg det at jeg er en Kunstner
 — —, — 4: bedste] = B; A: høie
 — —, — 6: aned] = B; A: ahnte
 — —, — 15: fan] = B; A: er
 — —, — 29: ikke lider] = B; A: lider ej
 — 107, — 13: hvad virkelig omringer] = B; A: hvad
 aander virkelig omring
 — 108, — 12: jeg stod] = B; A: stod jeg
 — 109, — 25: nødvendigt] = B; A: nødvendig
 — 110, — 7: Som i sit Hjerte trofast ei forbandt]
 = C; A: Som trofast i sit Bryst ej huldt forbandt
 — 111, — 2: ei, som en] = B; A: ej meer, en
 — —, — 6: du] = B; A: han
 — —, — 7-8:
 Og derfor styrted sig din tørstige Siæl
 I Sandser's Hav, og drak Bedøvelse]
 = C; A:
 Derfor nedkasted' tørstende hans Siæl
 Sig vildt i Sandser's Hav, og drak Bedøvelse]
 — —, — 16: hialp den sandselige Fornarina] = B;
 A: hialp dig den veltlystige Bagerkone

Side 111, Linie 19: En yndig, fiærlig, trofast] = B; A:

En huld, en dydig trofast

— 112, — 6: Alt] = B; A: Og

— —, — 7-10:

Run elskede sig selv, og næst sig selv,

Hvad smigred Sausen og Forsængligheden.

See, derfor bød jeg eder komme her.

Min Tanke var, at virke fælles Held]

= B; A:

Sig selv, og næst sig selv, hvad kildre kunde

Bedit hendes Sauser og Forsængligheden.

Derfor indbød jeg Eder hid til Parma,

Og gjorde Plan til Alle vores Lykke

— —, — 18: mig, som Ræven] = B; A: som en Ræv mig

— —, — 28: Der gaaer fra Gildet uden Hjerte-
styrkning] = B; A: Seer J, som gaaer derfra med
tørre Munde

— 113, — 9: gieffet] = B; A: narret

— —, — 23: nei, saa heller] = C; A: ha! — nei, heller

— 114, — 11: Kan skabe Liv, men ei tilintetgjøre]
= C (Orig.: Kann Leben schaffen, Leben nicht ver-
nichten); A: Kan skabe, og tilintetgjøre Livet

— —, — 16-17: Hede, Vandring, Byrde, | Foragt!
D, jeg er træt] = B; A: Hede, Last, Foragt! | D
jeg er meget træt

— —, — 21: mig; thi Træthed trykker] = B; A:
mig. Mat Slaphed trykker

— —, — 22-24: Lemmer. Jeg vil hvile
Run her en liden Stund, for at faae Kraft
Til end i Nat at vandre til mit Hiem]

= B; A:

Lemmer. Hvilken Usmagt!

At jeg vil hvile mig et Dieblif

Før at faae Kræfter til at vandre hjem

Side 114, Linie 26: kommer med] = B; A: træder ind med

— 115, — 2: Men kun som Gæster] = B; A: Som Fremmede

— —, — 8: det med.] = B; A: det, Fader!

— —, — 23: Smigrerske] A: Smigerste (B, C og D: Smigrer)

— 116, — 2: hans] = B; A: sin

— —, — 24: føler ei dit Hjerte] = B; A: føler end dit Bryst ej

— 117, — 22: Hækken, holdt mig fast ved] = B; A: Hækken ud, holdt mig ved

— —, — 31: Det Musers Tempel] = B; A: Det skønne Tempel

— 119, — 10: Besøget gjør dig sagtens lidt forlegen] = B; A: Er du forlegen ej at see den Arme

— —, — 22-24:

Besidde dem, de skal ei hænge her

Til Pragt for følesløs Uvidenhed,

Ukiendt og uden]

= C; A:

Mig fiobe denne Skat; den skal i Støv

Og Barbari ej muldne hen; reent uden

Beundring, uden

— 120, — 17: Og Frelseren ij] = B; A: Vor Frelser huld i

— —, — 25-26: forstaaer | Jeg først, hvi Grenen bøied sig, og] = B; A: forstaaer jeg | Hvorfor sig Grenen bøied', hvi den

- Side 120, Linie 31 : hanø] = B; A: sit
 — 121, — 1, og Side 151, Linie 15: Jesu] = B;
 A: Gesu
 — —, — 7-8: mindre. Ringe klædt, | Lidt skidesløst og fattigt, men dog smukt] = B; A: mindre. Han er simpelt, | Lidt skidesløst påklædt; fattigt men renligt
 — 122, — 1-2: Med blotte Loffer sidder | Den Levende, paa Tavlenø døde Hand] = B; A: Den Levende maa sidde | Med blotte Loffer, mens paa Tavlen, der,
 — —, — 9: Krands! nu er du paa] = C; A: Krands er du først paa
 — —, — 10: det brune] = C; A: de dunkle
 — —, — 13: sees vel snart] = B; A: seer os snart
 — —, — 26-28:

det store Tempel

Af hviden Marmor, Piller af Granit,
 Og fuldt af Bøger, Støtter, Malerier]

= B; A:

det skønne Tempel.

Høit, mægtigt bygget af hin hvide Marmor.

Granitne Piller, collosale Statuer,

Og inden fuldt af Malninger og Bøger

- —, — 31 til Side 123, Linie 1:

Der vandred Digttere med Malere,

Bygmestre, Billedhugg're, Spillemand]

= B; A:

Poeter, Billedhugre, Malere,

Bygmestre, Musici og Architekter

- 123, — 8: Morgenrøden, maled] = B; A: Morgendug, og malte

- Side 124, Linie 8: Maleriet] = B; A: dette Billed
 — —, — 13: Thi er J end et] = B; A: Hvis og
 J er et
 — —, — 23: alt eengang vandret den] = B; A:
 alt nylig giort den eengang
 — 125, — 7: fundel] = B; A: fan da
 — —, — 10: truffet fra] = B; A: taget alt
 — —, — 11: bort] = B; A: fort
 — 126, — 6: min Ryg] = B; A: mit Legem
 — —, — 28: Der kan han svaes. — Hvad jeg vilde
 si] = B; A: Der svaes han vel snart! — — Hvad
 jeg vil si
 — 127, — 11: Engang iblandt] = B; A: Iblandt igien
 — —, — 13: Saa takker jeg mangfoldig] = B; A:
 Jeg takker Jer endnu engang
 — —, — 15: Ingen Marsag] = B; A: Selv Tak
 — —, — 21-22:

Tilladt ham at besøge sin Moder.

Tillade Sønnen at besøge Modren]

= B; A:

Han gaaer at see sin Moder! — Nu, at give

En Søn Tilladelse at see sin Moder

- —, — 23: ærlig] = B; A: ædel
 — 128, — 2: lavstammet] = D; A: lavstaaende
 — —, — 3: et lille Capel] = B; A: et Capel
 — —, — 4: et Skab] = B; A: et lidet Skab
 — —, — 8: Høi] = B; A: Jordhøining
 — —, — 23: et Smuthul] = B; A: en Fæstning
 — 129, — 3: Ufrud] = B; A: Ufrudt
 — —, — 13-16:

Jeg gyser i den mørke Røverkule,

Som om mig Kloften sagde: Snart skal du
Henraadne her som Liig. Kom! end er Tid;
Op! nyd det skionne Lys, mens det dig undes]

= C; A:

Nu gyser jeg i denne mørke Hule,
Som sagde Kloften mig: Snart vil du ganske
Henmuldne her. Op med dig! skynd dig! nyd
Det skionne Lys, mens det dig end er undt

Side 129, Linie 18: dræber] = B; A: myrder

— —, — 23: og selv i Retten] = B; A: og paa
Domstolen

— —, — 29: Selsomt nok!] = B; A: Hvad er dette?

— 130, — 6-8:

Folk ihiel,

Beskæmmet Koner, Piger, røvet Penge;
Men det skal]

= B; A:

Folk i Brystet,

Snørt Halsen til paa Mænd, voldtaget Koner
Og Piger; røvet Penge, og deslige; —
Men det skal

— —, — 9-13:

At nogen Dag gif hen, hvor ikke jeg
Har i det mindste læst tre Paternostre.
I Messen gif jeg altid ogsaa flittig,
Og købte mig Absolution, saavel
For alt begangne, som for Fremtids Synder]

= C; A:

At jeg har levet nogen Dag, hvori
Jeg i det Mindste ej har ærlig læst
Tre Paternostre. Ogsaa er jeg gaaet

- I Messen flittig, som det sømmer sig,
 Og kiøbt mig Absolution, saavel
 For forbigangne, som tilkomne Synder
- Side 130, Linie 17: Betturin] = B; A: Biturino
 — —, — 22: Den] = B; A: Det
 — —, — 28: mager] = B; A: maver
 — 131, — 1-2:
 Men skuer jeg mig selv i Bækkens Speil —
 Da er mit Die mat, og Blikket skælver]
 = B; A:
 Men seer mit Die jeg i Bækkens Speil —
 Da er det mørkt og mat; blegt som Saturn;
 Og skælver koldt kun med en uvis Blinken
- 133, — 11-12:
 Mod Kraft kan dog Forsigtighed sig væbne;
 Men Dglen kryber, stikker lumsk ihjel]
 = B; A:
 Thi imod Kraften kan Forsigtighed
 Dog væbne sig; men Dglen kryber hen
 Med Argelist og stikker lumsk tildøde
- —, — 13-14: Niding, foger | Mig Galden, bløder
 mig det gamle Saar] = B; A: Niding, svulmer |
 Mig Galden i det Bryst, som han har saaret
- —, — 17-24:
 Køller; at man skar
 Hans Legem grumt itu med Bøddelknive,
 Fordi den Hund tilraadte Dyrigheden
 At tvinge ham med Piinsler paa Torturen
 Til feig Befiendelse.
 Høist forbittret.

Ha, tag hans Søn,
 Dg slagt ham som et Dffer for min Hevn!]
 = C; A:

Køller; at hans stærke,
 Mandhaftige Lemmer skares fra hinanden
 Med Bøddelknive; fordi denne Hund
 Tilraadte Dvrigheden grunt at tvinge
 Bekjendelsen af ham, spændt paa Torturen.
 (høist forbittret)

Ha tag hans Søn! og slagt ham som et Dffer!
 Saa fieler end min Hevn sig i hans Blod.

de 133, Linie 25-26: [Frands, | som Røverne ville føre
 bort, kaster] = B; A: Røverne ville føre Frands bort,
 han kaster

- 134, — 2: [Magdalenabilledet] = B; A: Magdalenes
 billedet

- —, — 7: [Sin Mildhed paa dit haarde] = B;
 A: Sin Storhed paa dit vilde

- —, — 9-10: [Skaan ham, og vogt dig vel for at
 besudle | Din Helgens Billed med] = B; A: Skaan
 ham! Plet ej Nærværelsen af dette | Hellige Billed med

- —, — 19: [Billedet, og siger med] = B; A: Bille-
 det; med

- —, — 20-24:

Slip ham! Hun er os nær, den Hellige!
 Gi hendes Billed, nei, hun selv, hun selv
 Er kommen, har tilbageholdt min Haand.
 Seer I den Hulde? *Sancta Magdalena!*
 Seer! [Lalsmandinden]

= B; A:

Slip ham! — Ved Gud! den Hellige er nær;

Nærværende; ej hendes Billed: hun
 Har selv tilbageholdt min Haand. Seer I
 Den Gulde? *Sancta Magdalena!* seer
 I Falsmandinden

Side 135, Linie 3: For Livets Redning] = B; A: Kun
 for din Redning

— —, — 8: Gienbo] = B; A: Nabo

— —, — 24: agter du at plyndre] = B; A: vil du
 plyndre nu

— —, — 25-26: som smelter | Til Følelse selv haarde
 Klippehinter] = B; A: som gyder | Selv slige Fø-
 lelser i Klippehinter

— 136, — 3: Fordømte] = B; A: Jmfame

— —, — 6: Arbeideren] = B (Orig.: dem armen
 Arbeiter); A: Arbeiderne

— 137, — 9: kun] = B; A: mig

— —, — 11: At stille ved sin] = B; A: At rove
 her sin

— —, — 13-16:

Ha, det forslaaer ei! Tørsten sluffes ei.

En hidsig Feber brænder i mit Blod.

Ha, hvis jeg mægted kun at vandre hjem!

Hvor vil]

= B; A:

Ha, det forslaaer ej! det forstærker Tørsten,

Og Blodet stiger mig kun meer til Hovedet

I det jeg bukter mig. — En hidsig Feber

Mig brænder i mit Blod. Hvis kun jeg mægted

At komme hjem med denne Pengesæk.

Hvor vil

Side 137, Linie 18-19: og betragter den grublende. | „Jeg vier] = C; A:

og betragter den.)

Hvor den er frisk og frøl! — Dog brænder Panden!
(grublende)

„Jeg vier

- —, — 27: Geder] = C; A: Gedder
- 139, — 23: Hvil jer først lidt] = B; A: Hvil
Jer lidt ud
- —, — 26: sammen hjem] = B; A: hjem til-
sammen
- 141, — 6: Elven ned] = B; A: Elvens Grund
- 142, — 7: dristigt] = B; A: dristig
- —, — 23: Og styrker] = B; A: Husvaler
- —, — 26: smiler mig i Møde] = B; A: mig i
Møde smiler
- —, — 27: fra det Blaa, fra Evigheden] = B; A:
fra den sølbleaa Evighed
- 143, — 1: Glands] = B; A: Glimmer
- —, — 5-6: indtil Skyggen flyer | I Mattens Skød
for Evighedens Straaler] = C; A:

indtil Dæmringens

Isøglimrende Sneeteppe smelter for

Den evige Dagstraale fra det Høie

- —, — 7-8:

Men som Gud Herren satte Buen hist

Til Tegn paa faderlig Barmhertighed]

= B; A:

Men som Gud satte sin Regnbue til

Et Tegn paa sin Barmhertighed for Støvet

Side 144, Linie 16-17:

Ei Alting! Seer du ei et venligt Ansigt
Derhenne mellem Grenene]

= B; A:

Seer du da ej det hulde Ansigt der,
Imellem Grenene

— —, — 19: Jo, Maanen] = B; A: Jo; det er
Luna

— —, — 21: dette] = B; A: hendes

— —, — 22: Og trøster Sielen med et saligt Haab]
= B; A: Og qvæger saligt den befriete Aand

— —, — 29-30:

Bluf Kiærminderne!

Du stakkels Dreng! det blier din Arvedeel.]

= B; A:

Stakkels Efterslægt!

Bind af de siunkne Kræfters skionne Virkning
Dig kun en Krands! Hvad kan du giøre bedre?

— 145, — 2-6:

Jeg Daare! hvorfor ængster jeg mig selv
Med de forfærdeligste Ænelser?

Jeg veed jo dog af intet Vanheld end.

Men naar jeg veed det, hvor er da min Trøst?

Af — kun hos Maanen og Kiærminderne!]

= B; A:

Jeg Daare! Maa da Alting have Hensyn
Til de forfærdeligste Ænelser?

Hvi hidser jeg med Skrækkebileder

Min Fantasi, min Følelse? Jeg veed jo

Af intet Vanheld end! Men — naar jeg veed det;

D ligger i de evige Billeder

Da ej min eneste, min sidste Trøst?

Side 145, Linie 17: nok] = B; A: vel

— —, — 31: Jeg vil ei være til Uleilighed] = B;

A: Saa vil jeg da ej være Jer i Veien

— 146, — 1: silde. Saa god] = C; A: silde alt.
God

— 147, — 7-8:

Som fatter ei, og deler ei min Nød.

Uk, J vil dele den — kun alt for meget

= B; A:

Uden Medlidenhed, som uden Liden.

Uk J vil lide! Ulsfor, ulsfor meget]

— —, — 14: kun] = B; A: dig

— —, — 24-26:

det? et bittert Dieblif

Men kun et Dieblif, og — o, min Elskte!

Paa Diebliffet følger]

= B; A:

det? Det er et bittert Blund,

Men kun et Blund, og o min Elskede!

Paa dette Blund — tænk! — følger

— 148, — 3-6:

Hiertet dig, som Riærlighedens,

Som Menneſkelighedens bedste Perler?

M a r i a.

Far hen i Fred! jeg lover dig — de ſkal!]

= B; A:

Hiertet, som Medlidenhedens

Som Menneſkelighedens, Riærlighedens

ſkønneſte rene Perler?

M a r i a.

Ja de ſkal!

Far hen i Fred! jeg lover dig det helligt.

- Side 149, Linie 3: [snart] = B; A: strax
- 150, — 9: [sov kun, Fader] = B; A: sov, min Fader
- — 11: [Hov'det] = C; A: Jøsen
- — 15-16: [Han sætter Kiærmindekrandsen over Laurbærkrandsen paa Antonios Hoved] = B; A: Han trykker ham Kiærmindekrandsen om Tindingerne
- 151, — 3: [dig fra Døden] = B; A: dig dit Liv
- — 8: [Hvo ligger bleg og blodig der paa] = B; A: Der ligger bleg og blodig Een paa
- — 29: [skulle] = B; A: skal
- 152, — 6: [Vi flye, min Fader] = B; A: Hvad er der, Fader
- — 8: [Ja — fra Haabet selv] = B; A: Intet! selv ej Haabet
- — 22: [fortvivlet.] = B; A: fortvivlet græselig
- — 27: [O, Himmel] = B; A: Min Fader
- 153, — 8: [Det er forbi! Mit Liv! din Fryd er endt] A: Det er forbi mit Liv! din Fryd er endt (B, C og D: Det er forbi! Mit Liv, min Fryd er endt; Orig.: Es ist vorbey! Mein Leben ist dahin)
- — 12: [Han vaagner snart igien] = B; A: Han staaer jo op igien
- — 14: [løfter Drengen i] = C; A: hæver Drengen op i
- — 26: [vaagne] = B (Orig.: erwachen); A: vaage
- 154, — 3: [Er dette Veien til] = B; A: Gaaer her den rette Bei hen til
- — 10: [bringe] = B; A: sige

Side 154, Linie 26-29:

have talt hos Hertugen

Om denne Kunstner med saa stor Beundring,

At strax hans Naade sendte mig afsted,

At hente ham]

= B; A:

have med saa megen Varme

Om talt ham, at hans hertuglige Naade

Strax sendte mig afsted, for end i Morgen

At bringe ham

— 155, — 20: J Fald] = B; A: Om selv

— —, — 21: selv] = B; A: her

— —, — 22: for seent, for seent] = B; A: desvær
for silde

— 156, — 10: Sig Verden undre! den] = C; A:
Verden maa undre, den

Side 157: **Stærkodder** er forfattet i Forsommeren 1811, og udkom første Gang trykt (A) i Februar 1812. Digteren besørgede tre senere Udgaver: (B) i Tragødier, III, 1832, (C) i Tragødier, I, 1841, og (D) i Tragødier, I, 1849. Originalen er forsynet med følgende

Fortale.

De historiske Characterer, siger Lessing, maae være Digteren langt helligere, end de historiske Begivenheder; thi disse ere nødvendige Følger af hine, men ikke omvendt. Det Værerige ligger heller ikke i de blotte Facta, men i Erkiendelsen af, at slige Characterer under slige Omstændigheder pleie at handle saa, og maae handle saa. Begivenhederne betragte vi som noget

Tilfældigt, der kan hændes Flere; Charactererne som det Væsentlige, det Eiendommelige. Over hine lade vi Digteren raade, som han vil, saalænge han kun ikke bringer dem i Modsigelse med disse. Thi han kan vel forstærke Charactererne, og sætte dem i deres rette Lys; men væsentlige Forandringer vilde ophæve Uarsagen, hvorfor han valgte dem, og Intet i Kunsten er anstødeligere, end det Hensigtsløse.

Hvad Lessing her siger om Charactererne, kan naturligviis kun gielde for Hovedcharacteren i et Drama, og ikke for de andre. Thi det var ikke for deres, men for hiins Skyld, Digteren valgte sit Emne, og i Bi-personernes Forandring ligger altsaa intet Hensigtsløst, men Hensigtsmæssigt.

Hvad Lessing kalder at forstærke Charactererne og sætte dem i deres rette Lys, er at idealisere dem; at beholde de ædle, store poetiske Træk, der findes i Historien, skabe for Evigheden; at affondre det Tilfældige og Ufsionne, og at udfylde det Manglende med veludfundne Selvopfindelser. Skionheden er den nødvendige Betingelse for Digterens Værk, og han vil ikke vise, og bør ikke vise nogen Sandhed, uden for saavidt den er skion.

Saaledes betragtet, troer jeg ikke, man vil kunne bebreide mig de Forandringer, jeg har gjort i dette og foregaaende nordiske Skuespil med Historien. De samme Usvigelser finder man hos alle gode, fuldendte Digtere i enhver Tidsalder. De søgte ikke det Skionne, fordi det var Nationalt, men det Nationale, fordi det var Skiont; thi deres Kald var ikke at smigre Egenfiærligheden, men at danne Smagen for det Fortræffelige i

Almindelighed. Hovedsagen i ethvert saadant Værk er da Fremstillingen af det sieldne Menneſkelige, der bestandig udvikler ſig, kun i forſkiellige Forhold; overalt, men ſieldent; undertiden mere, ofteſt mindre; aldrig ſaa fuldkomment i Livet, ſom i Kunſtens ſande Værk. — Det hiſtoriske Coſtume kommer da kun med ſom Baggrund, ſom Attribut; ei ſom Forgrund, eller ſom Hovedſag. Beundreren af det Modſatte foretrækker ſiensynlig den nederlandſke Eſterligner af Natur-Enkelthederne for den ſtore italieniſke Meſter, der ſkaber ſelv, ſom Naturen, og overgaaer den, fordi hans Sandhed er idealiſt. Thi i det Ideale er Intet uden lutter Træk af det Virkelige; kun ſamlet, valgt og brugt til et fornuftigt Diemed. Derfor ſiger ogſaa Goethe ſaa træffende til den Slags Menneſker, der kalde det Ideale i Kunſten Urigtighed, og det fra Selverfaringen hentede Smaalighed, og ſom i Poefien kun ønske at ſee Hieroglypher for enkelte fixe Ideer og Fordomme:

Wär't ihr, Schwärmer! im Stande die Ideale zu
faſſen,

O, ſo verehrtet ihr auch, wie ſich's gebührt, die
Natur.

Af Udkastet til Stærkodder ere tolv løse, tildeels upaginerede Octavblade bevarede, i hvilke der, foruden mindre Afvigelser fra de trykte Texter, findes nogle større, der vel kunne være betydningsfulde nok til at aftrykkes her. Efter at Angantyr i Slutningen af tredie Act har revet Askekrukken ned, og han ſtaaer overſtøvet af ſin Faders Aske, Side 244, kommer i Udkastet Følgende:

Angantyr.

Hvad gjør jeg? Thor! min Faders Askekruffe
 Nedstyrtet, Asken spildt — hans Ro, hans Lyst! —
 Den dækker, brænder Isse, Skulder, Bryst!

Fortvivlet.

Ha, flyd da, Flod, som kun kan Flammen slukke!
 Mærk, Staal! mit Bryst, før mig til Helas Sal.
 See, arme Skygge! jeg har deelt din Qual.

Han giennemborer sig med Sværdet, og synker paa Jorden.
 Efter en kort Taushed siger han med qvalt Stemme:

Ret, Blod! ret: bland dig med det elskte Støv;
 Dit Purpur sig med Asken tro forbinde.
 Ned falder i din Bæk de gule Løv,
 En vissten Krands med Blod, mit Hædersminde.
 Sort Dødens Kilde fra mit Hierte gaaer.
 I Guder! nu jeg Spaadommen forstaaer:
 Med Halfdans Sværd jeg tvunget har min
 Fiende!

Han slaaer sig for Brystet.

Her raste han. Nu dæmpet er dit Mod,
 Nu flyder dit ærgierrigt vilde Blod.

Han døer.

Koloer

Kommer med de øvrige syv Brodre.

Det varer mig for længe. Følger mig!
 Han maa jo nu dog have fundet Sværdet.
 Hvad seer jeg! Angantyr — dræbt! i sit Blod!
 Ha, bares det ei længst mit Hierte for?
 Din Hestighed, din Dvertro har dræbt dig.
 O Jammer, Brodre! Halfdans Førstefødte,
 Vor Broder blodig i vor Faders Aske!
 Forspildt den Dødes Ro! Gravurnens Fald

Har bragt ham til Fortvivlelse. Forbandet,
 Forbandet det hovmodige Graahoved,
 Hvis pludselige Trods har voldt hans Død!
 Til Hevn! til Hevn! Kom, løfter Anganthyr
 Paa eders Skuldre, bærer ud hans Liig,
 Og lægger det i Sandets brede Kreds,
 At vi kan have det for vore Dine,
 Imens vi hevne ham med stærke Slag
 Paa vore Fiender, Gigil og Stærkodderr!

De bære Liget bort.

Svanhvilde kommer flygtende ind i Huln; Hasting følger hende.

Hasting.

Hvad gjør du, Moder? Moder! vover du
 At flygte ind i Graven til de Døde?

Svanhvilde.

Den Døde har udrafet; Livet raser.
 Her kan ei deres Eværde træffe mig.
 Ha, Hasting! hvorfor har du bragt din Moder
 I denne Fare?

Hasting.

Hvilken da? Stærkodderr

Bil flaaes med Halvdans Sønner, ei med dig. -
 Du har dog Bindene og Urterne?

Svanhvilde.

For daarligt var mit Dphold her i Sandhed,
 I Fald jeg havde glemt, hvorfor jeg kom.
 Jeg bringer Linned, Urter, Traad og Balsam
 I denne Kurv.

Hasting.

Ha, Moder! Moder! Thor,
 Hvo havde tænkt, at Gigil var en Niding?

Svanhvide.

Han er det ei. Nei, jeg vil døe derpaa.

Hasting.

Ei den en Niding, som undviger Kampen,
Dg glemmer at staae sin Belgiorer bi?

Svanhvide.

Giv Tid, og du skal see —

Hasting.

Tid? Ha, i Striden

Er ikke Tid til Tid. — Lys! horer du
De stærke dragne Sværd? Tre bider alt
I Græsset der, som Stærkoddss Arm har fældet,
Dg end ei bløder han.

Svanhvide.

O, gode Frigga!

Jeg ryster, som et Løv. Saa nær var aldrig
Svanhvide Kampen.

Hasting.

Ikke? Da var jeg,

Dg deelte den imellemstunder selv.
Ret saa, min vakkre Husbond! du gjør luftigt. —
Ha, Thor! hvi er dog denne Kamp en Ivekamp?

Han drager sit Sværd.

Min lille Glimring fløer mig i min Haand.

Han hvæsser den paa Steengulvet.

Stor var min Lyst at springe ud i Kredsen
Dg staae ham bi.

Svanhvide

holder ham i Troien.

Men, Hasting! raser du?

En Dreng mod Mænd!

Hasting.

En Dreng er vanstelig
 At træffe; han er liden, Fienden stor.
 Jeg saarer ham, og smutter ham imellem
 Hans egne Been, før han har løftet Sværdet.
 Ha, Moder! Moder! seer du, hvor han kæmper,
 Stor, som en vældig Gud fra Valhals Rige?
 Rast vifter Binden i hans tykke Hjelmbuff,
 Mens Aftensolen skinner paa hans Blader,
 Der rasle om de stærktbevægte Arme.
 Høi staaer han mellem Liig, som Havets Klippe
 Imellem Breg. Een er tilbage kun,
 Han trygler Livet. Lad os skynde os!
 Min gamle Herre bløder — ham til Hielp!

Han gaaer, Evanhvide følger frygtfom.

Scenen forandres til Kamppladsen uden for Gravhøien.
 Stærkodd staaer med oploftet Sværd imellem lutter
 faldne Fiender, der ligge i Kreds omkring ham.

Kolver

kaster sig i et Knæ for Stærkodd.

Jeg beder dig om Livet.

Stærkodd.

Det er undt dig.

Kolver.

Du bløder! Tillad at forbinde dig.

Stærkodd.

Mit Saar kan ei forbindes af min Fiende.

Kolver sagte.

Et Dolkestik var tiltænkt dig.

Hasting og Soanhoide komme.

Hasting.

Min Husbond!

Du bløder stærkt.

Stærkodder.

Vel, Hasting! kom, forbind mig.

Jeg agter lidet end mit usle Liv,
Beständig kun bestemt til at bedrages;
Dog vil jeg samle mig saa mange Kræfter,
At jeg kan tugte Gigil, den Forræder.

Hasting.

Saa kom!

Stærkodder.

Lad os forlade dette Sted!

De gaae.

Bolver.

Brødre! paa eders Liig jeg lover Hevn.
Min Angantyr! jeg iler til din Hær;
Før Solen atter gryer, skal tusind Spyd
Indtrænge blinkende i Hledrestoven,
Dg gjøre fyldest for din Død.

Svarteham

kommer.

Hvor er han?

Bolver.

Uf, arme Dronning! der, der slumrer han.

Svarteham

kaster sig paa Knæ, og betragter ham med stum Smerte; der
paa knæser hun hans Haand.

Bolver.

Hvor jeg beklager dig!

Svartenham

rolig.

Beklag mig ei!

Mit Lønbrev kommen er til Uffe Svitsærk;
 Det trækker sammen over Ingilds Hoved
 Og al hans Vt. Hevn, Bolver! blodig Hevn!
 Og saa til Underverdens Giestesal
 Hos Hel, at holde Bryllup med min Brudgom!

Sun gaaer, Bolver følger hende.

I femte Act, Side 285, hvor Ternen har sagt sin første Replik, kommer Følgende:

Svartenham standser.

Ja, her er den mørke Hule, Nedgang til den vakke Hel;
 Her er Stedet, som den gamle Skovens Bise mig beskrev.

Ternen.

Min ædle Frue! du forfærder mig.

Svartenham.

Med igiennem denne Hvælving, rundt bekrandst af visne
 Løv,

Hvor ei noget Blomster trives, hvor en Svovelfilde stærk
 Damper frem fra Jordens Indvold, breder ud sin
 Dvalestant —

Her er Tærskelen til Helas vidtberømte Kongesal.

Ternen.

Hielp, Thor! her er den frygtelige Hule, osv.

Svartenham.

Daaren, som sig trygler Glimmer af den lunefulde
 Slægt,

Af de Afsers Giøglerstare bosat i Luftborgen blaa;
 Drømmeren, som heller bøier Knæe for et usynligt Tant,
 End med Tillid trygt at stole paa sin Moder, paa sin
 Jord —

Han gaaer tusind Skridt for eet, forvildes heller hele Mil;
Svarteham er rolig, skrider sikker mod sin Skiebnes Maal.

Lernen.

Du selv dig styrter i Fordærvelsen.

Svarteham.

Det fordærved mig at bygge længer paa den falske Magt.
Balhals Guder, mine Fiender, vender fiendtlig Nyggen
jeg.

Fra min spæde Barndom grusomt har Balfader mig for-
fulgt,

Lod mig see min Faders Skændsel, tvang mig til en
Nidings Haand;

Den, som høit min Ungdom elsked, vendte han mig
Hiertet fra,

Lod mig see Glimt af Haabet, slukt for den Fortviede;
Hevnens blodigrøde Glavind vristed han mig af min
Haand —

Dg jeg skulde bøie Naffen end taalmodig for hans Nag?

Lernen.

Retfærdighed og evig Godhed bygger
I Lysets Glands; kun Synden elsker Mørket
Dg det forfærdelige skjulte Dyb.

Svarteham.

Dg dog leved ingen Kæmper, ingen Qvinde, ingen Mand,
Som ei Dybet efter Døden slutted i sin dunkle Favn.
Barnet frygter Mørket, Helten gaaer den underjordste Vej
For til Slutning at opdage bedre Lys og bedre Dag.
Ei Retfærdighed og Godhed bygger oven i det Blaa;
Baldur døde, dybt i Helheim sidder Baldur med sin Brud.
Ha, som Nanna Baldur, følger Svarteham sin Ungantyr.
I den stille, svale Høisal snart skal deres Bryllup staae.

Roligt skal hun sidde med ham, see ham i det stolte Blik,
 Trykke Haanden til sit Hierte, føle sig lykkelig der.
 Hellig Kiærlighed er stille, søger dunkel Gensomhed;
 Bellystfulde Starer lesle kun i Freias Rosensal.

Ternen

kaster sig i Ræ.

O, ædle Frue! jeg anraaber dig.

osv. indtil Scenens Slutning; derefter følger:

Chorelund.

Gudlaug. Hasting.

Gudlaug.

Saa er det vist? Saa er Stærkoddet saaret?
 Af Fiendens Piil?

Hasting.

Den sidder i hans Bryst.

Gudlaug.

Og Saaret dødeligt?

Hasting.

Han kan vel friste

End til i Aften Livet.

Gudlaug.

Alle Guder!

Hvad har den Mand blot virket i et Døgn.

Hasting halv sagte.

Ei sandt, man finder sielden sli en Niding?

Gudlaug.

Min vakkre Hasting! see, her har jeg til dig
 En Gave — du forsmaaer den ei?

Hasting.

En Spydsod

Af spidsset Flintesteen!

Gudlaug.

Den har jeg fundet

Et Blad mangler her. Det Følgende er Slutningen
af en Replik af Stærkodder.

En Mand med Alvor dyrker sine Guder
Midt i den kolde, velslystfulde Sværm.

Den Ryggesløse gjør den Gode bitter;

Du kiendte kun Stærkodder af sit Rygte,

Hans Rygte gif foran, var ældst, og, Gudlaug!

Ikkun den yngre Stærkodd kan du agte.

Gudlaug

henter en Steenhammer, som ligger paa Altret.

Thor signe dig! Med denne hellige Hammer,

Vor Guds Sindbillede, indvier jeg

Dig til de stolte Glæder i Valhalla.

Han berorer hans Isse.

Stærkodder.

Jeg føler Kraften af den stærke Mislner.

Gudlaug.

Hvor herligt sidder Pilen i dit Bryst,

Hvor kongeligt du hviler paa dit Bytte!

Stærkodder.

Ja, vakkre Gudlaug! dig vil jeg betroe det:

Stolt, som et Barn, er jeg af denne Piiil,

Som Møen af sin nysudsprungne Barm,

Som Unglingen af nysødt Duun om Hagen.

Jeg tvivlte, Gudlaug! Ha, hvor ofte kæmped

Ei Haabet med Fortvivlelsen! Jeg tvivled

Om Heltedøden, Thors Tilgivelse.

Nu bær jeg den i Hjertet. Skønne Visshed!

Egil og Helga komme med en Mængde af folket og
Hæren; de knæle for Stærkoder, og gribe hver een
af hans Hænder.

Helga.

Min Fosterfader!

Egil.

Redningsmand! Beskytter!

O, kummer i min Vyst! dyrt købte Egil

Med Heltens Død sit Liv.

Stærkoder.

Tal ikke saa!

Det veedst du, Intet kunde være mig

Saa fiart, som dette Grestegn, Thor skienkte

Mit venstre Bryst.

Helga.

O, Dval i al min Glæde!

Min Fosterfader saaret dødelig,

Min Broder brat forsvundet! Ak, er han

En ussel Fange, dybt i Taarnet vundet?

Stærkoder.

Han var alt borte, før du savned ham.

Han finde sig i Skiebnen, som Enhver!

Helga.

O, Bitterhed i al min Sødhed!

Stærkoder.

Helga!

I Livets Drif maa Nornen fryste Malurt.

Op, mine unge Venner! ganger hen

For Altret, mens de dybe Ludurflanger
 Høitidelige Toner blæse giennem
 Den grønne Skov. Dpløfter eders Hænder,
 Og tømmer Miosden med hinanden, som
 Thors Præst, den vakkre Gudlaug rækker eder.
 Min Tid og Stund er nu for Haand. Den Glæde
 Vil jeg dog nyde først, at see dig Brudgom
 Og Danmark's Konge, valgt ved Dfferstenen.
 Den anden Fryd, mit Hiertes fulde Visshed,
 Dplever jeg ei her; men jeg skal see den
 Fra Odins Balastialf, og glæde mig.

Egil og Helga gaae hen for Altret. Gudlaug rækker dem
 Hornet,

osv. indtil Side 297, Linie 24:

Stærkodder.

J skienke ham et værdigt Tilnavn, Danske!

Han synker mat tilbage paa sit Leie.

Egil.

Nu stille! Intet, intet meer om mig!

Høitideligt er dette Dieblif:

Stærkodder, Nordens Vre, Jordens Skræk,

Forlader Danmark, og gaaer op til Thor.

Stærkodder.

Det er fuldbragt! Jeg føler mig Einherie,

Mig er, som vogte mig fra mine Skuldre

To brede Binger, som med Lethed løfted

Mig til Balhalla. Dluft er forsonet.

Jeg staaer ved Maalet af et langt, et broget,

Uroligt Liv, mærkværdigt at betragte.

Men jeg formaaer ei meer at tale længe.

Hvor er min Hasting?

Hasting.

Her.

Stærkodder.

Trofaste Dreng,

Min lille Baabendrager! du skal være
 Min Lolk. Læs høit fra Skioldet denne Sang,
 Som Idun lærte mig i Morges, da
 Den Saarede hun lædsked med sit Uble;
 Min Evanesang, et rask Tilbageblik,
 Langsomt udforte Bærker snelt berørt,
 Mit Hjertes sidste Følelser, min Afsked!

Folket.

Ha, stille! lad os høre Skialdens Sang.

Hasting

læser høit fra Skioldet.

Saa vidt paa Jorden,
 Til End fra Norden,
 Jeg freidig drog.
 Hvorhen jeg stævned,
 Mit Sværd sig hævned,
 Og Fiender slog.
 Mig Vikar skyldte
 Sit Banesaar,
 Da knap jeg fyldte
 Mit tolvte Aar.

Snart blev jeg Mester
 Af Sember, Ester;
 Thor gav mig Held.
 Jeg svang hans Fane,

Blev Bisins Bane
 Paa Arnafeld.
 Han kunde dæmpe
 Den nøgne Od;
 Jeg slog den Kæmpe
 Med huddækt Braad.

I Myllegarden
 Ivang Dannerbarden
 En Brydie stærk.
 Saa hoit det dundred,
 Sig Græker undred
 Bed sligt et Bærk.
 Et Kobberbilled
 Blev sat i Leir,
 Som forestilled
 Stærkoddens Seir.

Da mig forførte —
 Jeg Lofe hørte,
 Paa Anglen beed;
 Jeg slog i Badet
 Med Sværdebladet
 Min Konge ned.
 Jeg bleg mig vendte
 Fra Daaden fræk,
 Og Angsten spændte
 Mig med sin Skræk.

Jeg veg fra Nøden,
 Jeg søgte Døden,

Men fandt den ei.
 Som Ux jeg fældte
 De tappre Helte
 Paa Gothers Bei.
 Til Thor jeg klynked:
 Send mig en Piil!
 Mig Guden ynked
 Med haanligt Smil.

Hil, Hil Alfader,
 Som Synd forlader!
 Jeg fandt min Død.
 Min Helt er kronet,
 Jeg har forsonet,
 Hvad jeg forbrød.
 Jeg meer ei hæver
 For Helas Qual,
 Min Aand sig hæver
 Til Odins Gal.

De to sidste Stropher, der mangle i Resterne af Udkastet, som her slippe, ere tagne fra Nyerups Nyt-aarsgave for 1812, Idunna, hvortil Oehl. foruden flere Bidrag leverede Stærkoddens Svanesang, siden optaget i Samlede Digte, II, 1823, og Digturværker, XIV, 1846.

Til P. Foersoms Poetisk Lommebog for 1813 leverede Oehl.: „Apol og Melpomene, Prolog til Stærkodder“, siden optaget med endeel Forandringer i Samlede Digte, II, 1823, under Navn af:

„Bragi og Idun. (Om Sørgespillet Stærk
odder.)“

Apol og Melpomene.

Prolog til Stærkobder.

Apol.

Du som et Mønster frem vil stille
Den Mand, som slog for Guld sin Drot?
Jeg gyser ved hans Minde blot,
Du tvinger Taaren til at trille!
Medlidenhed afpresser du
Selv med den blodigsæle Scene?
Hvordan, min Søster Melpomene!
Forstaaer jeg din Begeistring nu?

Melpomene.

Jeg viser i en Kæmpe stor,
Hvad der mon røre hvert et Hierte:
Forsoningen, som Himlen lærte
Til Glæde for den faldne Jord.
Ei Melpomene kæmped vild
Mod Dyd, som Hedningers Gudinde,
Dg mindre nu skal Taaren rinde
For ud at slukke Bestas Ild.

Apol.

Der er jo vakre Helte nok,
Som ei Misgierninger besmitter.
Hvi pryder du med Kunstens Glitter
En utafnemlig Marmorblof?
Fortiene da vel de, som vandre
I brodeløs Uskyldighed,
At deres Grave trædes ned,
Dg skal de vige for de Andre?

Melpomene.

Held den, som vandred giennem Livet
 Blandt de udvalgte Sielnes Tal!
 Hans Gravhøi ei nedtrædes skal,
 Ham Salighedens Krands blev givet.
 Urania ham Glæder spaaer,
 Hun skal ham høit et Tempel bygge. —
 Men der maa være Lys og Skygge,
 Hvor Melpomene Harpen slaaer.

Thi kun i denne Taagedunst,
 Som stormende med Lysset kæmper,
 Som enten dæmpes eller dæmper —
 Kun derudi bestaaer min Kunst.
 Middagens Sol er mig for heed,
 Med Matten hver en Farve viger;
 Men skion er Solen, naar den stiger,
 Dg yndig, naar den daler ned.

Apol.

Saa lad ham da sin Herre slaae,
 Men ei for Guld!

Melpomene.

Dg hvorfor ynder
 Du ei det Træk?

Apol.

Kan lave Synder
 Med høi og fielden Kraft bestaae?

Melpomene.

Ei til den samme Tid og Stund.
 Men at en Niding Helt er blevet,

inie 4: ei nedtrædes] = Saml. Digte; Orig.: ikke trædes

Det har mig Olio forekrevet;
Spørg hendes gamle Saxo kun!

Skal Virkelighed glimre meer,
End Phantasi? Lør Melpomene
Ei forestille dig en Scene,
Som du paa Tidens Table seer?
Han slog ihjel for Guld sin Ben,
Dg blev en Helt; Samvittigheden
Drog ud sit blanke Sværd af Skeden,
Dg drev ham til Forsoningen.

Var Synden ikke lav, kun stor,
Den havde svagt hans Bildskab kuet;
Vi havde ham ei siden skuet
Som en Stærkodder for sit Nord.
Men reent forladt af Baldur, Frei,
Han svimlede paa Helveds Kanter —
Da blinkte Himlens Diamanter,
Dg viste ham sin Redningsvei.

Hans Synd staaer her i dunkle Skiul,
Knap kan du den med Diet følge;
Den slaaer kun hid sin stærke Bølge,
For om at drive Daadens Hiul.
Jeg viser intet Jordskiælv nu,
Men Asten kun paa Kratrets Bæger,
Hvormed den sidste Straale leger.

Apol

omfavner hende.

End er min elskte Søster du!

Oehls Erindringer, III, 1850, Side 32:

En kort Tid af Sommeren [1811] tilbragte vi atter paa Christiansholm. Men det var Cometaaret, og det medbragte en affskyelig Hede, som jeg ikke kunde taale. I Førstningen holdt jeg mig dog tapper, og for endvidere [foruden ved at skrive Digtet Harald Hildetand; see samme Bind, Side 29] at bevise mine Landsmænd, at jeg ikke havde glemt det Nordiske, digtede jeg Tragødien Stærkodder.

Samme Bind, Side 34-35:

I min nye Tragødie Stærkodder havde jeg indbragt Ideen om Syndsfortrydelsen og Syndsforbedringen. Dersom disse Ord ikke ere et blot Mundsveir, saa maa en slig Forandring hos Mennesket være mulig. Her er ikke Spørgsmaalet: Kunde en Mand, som Stærkodder, begaae en skammelig Handling? Men Spørgsmaalet er: Kunde en Mand, der har begaaet hiin Handling, blive en Mand som Stærkodder? Og det troer jeg til Menneskehedens Ære. — Man maa sætte sig ind i hiin Tidsalder. Et Menneske, der begik en slig Forbrydelse i vor Tid, var en Niding, som uden Omsvøb strax maatte overantvordes til Døden. Men hvad er det, Stærkodder ønsker? Kun Døden. Og hvad straffes han med? Med Livet, der er ham en trykkende Byrde. I de hedenske Tider vare Mord og Drab saa almindelige, at man ikke gjorde sig nær den Betænkning over slige Handlinger, som nu. Pengegierrighed var de industriløse Barbarers almindelige Last, og Industrien har ikke udryddet den, skjøndt den fioldnere betiener sig af saa plumpe Midler. — Han har i et overilet Dieblif i Drukkenskab begaaet Mordet.

Samvittigheden forfølger ham under glimrende Bedrifter, „hver enkelt stor nok for en Mand, at vorde Udødelighed vis“ [Side 173].

„En anden Mand, et fremmed Væsen staaer der; Iffun et Navn: Stærkodder, er tilbage Af Fordumsvæsenet. Hvad er Stærkodder? En Lyd, en Klang, et Intet! Og dog maa han Undgielde for den unge Daares Brøde.“ [Side 265.]

Men tilsidst forsones Guderne; og disse nordiske hedenste Guder, der (ligesom de græske) mere repræsentere de evige Naturkræfter, end de moralske Fuldkommenheder, betænke sig ikke paa at optage den tappreste Dødelige i deres Tal.

Denne dramatiske Handling forbandt jeg med Episoder, holdende mig, hvad Eligt angik, til den Shafspearske History, ligesom i de store Situationer til den lyriske-pathetiske græske Tragødie. Jeg troer, at disse Episoder, som Aristoteles forlanger det, deels efter Nødvendighed, deels med Sandsynlighed ere forbundne med Hovedhandlingen, understøtte den, og gjøre Stykket interessant, hvilket i vore Dage ingen Tragødie kan undvære; skjøndt jeg vel veed, at det Pathetiske bør overveie det Interessante, og haaber ogsaa, det er Tilfældet saavel i Stærkodder, som i mine andre Tragødier.

Knudsen spillede Stærkodder, og skjøndt denne Rolle laae uden for hans Fag, kom dog hans Begeistring, hans Kraft og nationale Følelse ham til Hielp, og gjorde Birkning. Dog var det først en Ryge forbeholdt at fremstille den egentlige Stærkodder.

Bemærkninger til Stærkodder:

Side 175, Linie 3:

[Vediggang sig søler Vendemød.]

Vendemod er: Ingild Vendemod, som han kaldes hos Saxo (Vedels Oversættelse, Side CXXI).

— 205, — 5-6:

Var ei Ingild

Den yngste Søn?]

I Stedet for Ingild skulde her, saaledes som i Digterens tyske Oversættelse af Stykket (1821), have staaet Frode, Ingilds Fader, hvem Stærkodder havde hjulpet paa Thronen ved at dræbe hans ældre Broder Oluf. Flere Steder, som berøre Slægtskabsforholdene mellem Stykkets Personer ere utydelige eller endog indbyrdes uoverensstemmende. Saaledes siger Angantyr paa samme Side:

Min Fader Halfdan havde større Krav

Paa Danmark, end Halvbroderen, end Ingild,

hvorved skal forstaaes: end Olufs Halvbroder og dennes Søn Ingild. Sammesteds kalder Angantyr sig en Søstersøn, men Side 235 en Brodersøn af Oluf. Naar Angantyr Side 208 og 235 siger, at han er af Frodes Blod, skal der vel tænkes paa Stammefaderen Frode Fredegode. Meget dunkelt er det Sted Side 205:

halv fun Frodes Blod,

Halv ægte Blod af den uskyldig Dræbte,

som lyder eens i alle fire Udgaver, og mangler i den tyske Oversættelse. Efter en noget konstig Fortolkning kunde det gaae paa Ingild, og betyde:

Slegfredsøn af Frode Fredegodes Ætling, kun halvt beslægtet med Oluf.

Side 207, Linie 20:

Hvert Blund er Sædforn til en vigtig Fremtid.]
Blund skal betyde Øieblik; smlg. Varr. til Axel og Valborg, Side 172, Linie 24 (Trag. Dram. II, Side 290), og til Correggio, Side 147, Linie 24-26 (ovenfor Side 349).

— 281, — 10:

Det var en Hagleld!]

Hagleld, Hagelbyge, Iling; smlg. Bemærkn. til Hakon Jarl, Side 145, Linie 22 (Trag. Dram. I, Side 274).

— 297, — 23:

Hil, Hil vor Drot den Frækne! Frode Frækne!]
Den Frækne d. e. den Dristige, Modige.

— 300, — 10:

Saa lære Thor Starfodder at tilgive Synd!]
Dette Sted lyder i den tyske Oversættelse saaledes klarere:

Dann lerne jezt Starfother auch von Usathor,
Dem Sünder zu vergeben, der zu grausam war.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Original-
udgaven:

Side 159, Linie 1: *Personerne.*] = B; mangler i A.

— —, — 3: *Dronning*] = B; A: *Drotning* (saaledes
hvergang dette Ord forekommer i Stykket, undtagen
Side 210, Linie 9, hvor A allerede havde *Dronning*)

— 162, — 18: *Uf*] = B; A: *D*

- Side 162, Linie 29: Danerfonges] = C; A: Dannerfonges
(saaledes hvergang denne og andre Sammensætninger
med Daner forekomme i Stykket).
- 163, — 18: Hrymfage giennem Nattens mørke Huler] = C; A: Naar frem Hrymfage giennem Nattens Huler
- 164, — 27: unge, friske] = B; A: friske, unge
- 165, — 2: de store] = C; A: Naturens
- —, — 4: før] = B; A: end
- —, — 6: Thi] = B; A: Ha!
- —, — 20: Søvn] = C; A: Slum
- 166, — 10: flyede] A: flydde (i B, C og D anden Forandring)
- —, — 12: en Gubbe] = B; A: den Gamle
- —, — 15-16: ham strax | Gaae til sin] = C; A: ham ile | Ut see sin
- 168, — 10: Jh nu!] = C; A: Ei stort!
- —, — 21: barfudet, skulderbred] = C; A: barfudet, stærk, bredskuldret
- 173, — 5: Gode] = B; A: Præst
- —, — 7: Bee dig! ja] = B; A: Bee dig, jeg er det
- —, — 11: Desværre] = B; A: Dismærre
- —, — 15: hans] = C; A: sin
- 174, — 24: Endnu har] = C; A: Har endnu
- —, — 28: faldet] = B; A: falden
- 175, — 30: det friske Løv] = B; A: de friske Grene
- 176, — 1: Udsprunget] = B; A: Udsprungne
- —, — 18, og Side 181, Linie 13: Edelstene] = B; A: Edilstene
- —, — 29: kom, en] A (B, C og D): kom! en (i den tyske Oversættelse lyde Linie 26-29 saaledes:

Wer wirkte alles dieß, in kurzer Frist?

Baulund ur's Sohn! ein Künstler feltner Sachen.)

- Side 177, Linie 4: ha, vidste du kun selv] = B; A: o om du vidste kun
- —, — 5: flæder] = B; A: sømmer
- —, — 17: skued jeg dog værre] = B; A: saae jeg frygtelig're
- —, — 18: dig] = C; A: du
- —, — 25: Riset ydmug som en Træl] = B; A: Riset af en grim Barbar
- 178, — 4, og Side 209, Linie 3: Blændværk] = C; A: Blindværk
- 179, — 19: Men derfor vorder han dog Ingilds] = B; A: Men ham ei fra at vorde Ingilds
- —, — 23: Mading] = B; A: Madding
- —, — 26: grundende, som] = B; A: grundende hen for sig, som
- —, — 31: kunsterfaren Græker] = B; A: kunstig grækisk Mand
- 181, — 20: Med] = B; A: J
- —, — 28: vise Love] = B; A: viis Indretning
- 182, — 8: Fornøie] = B; A: Fornøier
- —, — 27, og Side 297, Linie 10, 12 og 17: Oldinger] = B; A: Oldinge
- 183, — 17: Den blødner] = B; A: De blødne
- —, — 20: Hævnen's Haand endnu] = B; A: endnu Hævnen's Haand
- —, — 23: fælde] = B; A: dræbe
- 184, — 3 og 5: Forvaltning] = B; A: Indretning
- —, — 7: Gartner] = B; A: Planter

- Side 184, Linie 14 og 17: byde] = B; A: byder
 — —, — 19: negter] = B; A: undflaaer
 — 185, — 17: det] = B; A: mig
 — 187, — 23: Alfader Larven gav] = D; A: Alfader
 hang paa Larven
 — —, — 30: Edderdraaben] = B; A: Edderdraaber
 — 189, — 10: Nei] = B; A: Ja
 — —, — 27: Troe] = B; A: Troer
 — —, — 31: tillidsfuld] = B; A: rolig til
 — 193, — 2: bittert] = B; A: bitter
 — —, — 9: den] = B; A: dem
 — 194, — 28: ad] = B; A: af
 — 195, — 20: Geddefiortlen] = B; A: Geddefiortlen
 — 196, — 22: Stands] = B; A: Bliv
 — —, — 26: Birkelig?] = B; A: Ja? I Sandhed?
 — 197, — 20: Egil gaaer.] = den tydske Over-
 sættelse (smlg. Var. til Side 213, Linie 5); mangler
 i A, B, C og D.
 — —, — 30: det Frie] = B; A: den fri Luft
 — 198, — 4: Hil Angantyr] = B; A: Hil dig,
 min Ven
 — —, — 8-9: haabet, Broder! | Ut] = B; A: haabet
 end | Ut
 — 200, — 5: Kunde du fun dæmpe] = B; A: Hvis
 du kunde dæmpe
 — 201, — 6, og Side 246, Linie 23: Fyrisvold]
 = D; A: Fyresvold
 — 202, — 7: megen Tid] = B; A: lang Tid ud
 — 204, — 24: Trælleaaget, give] = B; A: Trælleaag,
 og give
 — —, — 26: hevned sig] = B; A: tog sin Hævn

- Side 205, Linie 22: uforsigtigt] = B; A: uforsigtig
 — 207, — 25: Slip] = B; A: Lad
 — 208, — 3: skumfuldt giennem Geisers Rift] = B;
 A: ud igiennem Heflas Side
 — —, — 17: min Hu] = B; A: mit Hjerte
 — 209, — 8: Nu skal jeg tvinges til den usle Fengo]
 = B; A: Nu vilst du tvinge mig til Fengo's Side
 — 210, — 3: igjen] = B; A: atter
 — 211, — 13: Hervor] = C; A: Hvor
 — —, — 14: Tyrting] = C; A: Tirring
 — —, — 16: paa] = B; A: i
 — —, — 22: Gerda] = B; A: Gerdur
 — 212, — 4: Tvivler] = B; A: Tviler
 — —, — 12: smelted] = B; A: smelter
 — —, — 31: bugner] = C; A: bukker
 — 213, — 5: Han gaaer.] = B; mangler i A.
 — —, — 21: min Geg. Hvor gammel, stor] = C;
 A: min gamle Bøg. Hvor stor
 — —, — 22: Herthadal] = B; A: Herthedal
 — 214, — 11: løfter] = B; A: Hæver
 — —, — 14: af Horn] = B; A: af to Horn
 — 215, — 5: Reden] = B; A: Redet
 — 216, — 8: Traade] A: Traadde (i B, C og D
 anden Forandring; smlg. Var. til Side 273, Linie 23)
 — —, — 23: en Kamp] = B; A: en Tvekamp
 — —, — 24: Gren] = B; A: Gre
 — 217, — 3: opbryder] = B; A: indbryder
 — —, — 4: Steenkisten] = B; A: I Kisten
 — —, — 10-11: vide sikkert først, | Om og den
 skaanske] = B; A: vide først om og | Den gamle
 skaanske

- Side 217, Linie 15: fast at svæve hen ad] = C; A: fun
at svæve over
- —, — 20: hvis] = C; A: om
- 218, — 7: staaer] = B; A: staae
- —, — 8: gaaer] = B; A: gaae
- —, — 9: For at bedrage Konger, Jarler, Helte]
= B; A: For paa sliq Viis suildt at bedrage Mængden
- —, — 26: Bælde] = B; A: Septer
- 219, — 7: Kyst] = B; A: Throne
- 220, — 17: Paa] = C; A: J
- 221, — 17: der ubhindret] = B; A: ubehindret
- —, — 21-22: Hans Dine lyne med | Et Blik,
hvortil du aldrig] = B; A: Han lyner med to Dine
| hvortil du endnu aldrig
- 222, — 23: Kun Faa beklæde deres Plads med
Gre] = B; A: Faae veed med Kløgt at virke i sit
Kald
- 223, — 11: modnes ikke just] = C; A: modner
jeg ei atter
- —, — 12: damper] = B; A: sveder
- —, — 18: hørte før i Dag jeg ingen] = B; A:
hørte jeg ei før i Dag
- 224, — 19: da] = B; A: vel
- 225, — 10: som ei kan forglemme] = B; A: som
end ei kan glemme
- 226, — 2: paastod] = B; A: paastaaer
- 228, — 2: du svage] = B; A: høistsvage
- —, — 15-16:
Dg drifter med sin Faders Mordere;
Som deler fiælne Sydlings]

= C; A:

Kun med sin Faders Mordere; som følger
Den vellystfulde Sydlings

- Side 228, Linie 21: dig! Hun] = C; A: dig, som
— 229, — 5: mig, og] = C; A: mig, som
— —, — 10: fuldbragt] = B; A: bedrevet
— —, — 23-24: med udspilet Die, | Med opblæst
Kind] = B; A: med udspilte Dine, | Opblæste Kind
— 230, — 2: Som muntred Sindet, og forfriskte
Hiertet] = B; A: Som friskte Sindet op, og rørte
Hiertet
— —, — 4: fildrer] = B; A: friller
— —, — 25: Geder] = B; A: Gedder
— 231, — 14-15: gjøre | Til Nidingens, den usle
Fengos Hustru] = B; A: tvinge | Til Nidingens den
usle Fengos Side
— 233, — 16: hvis du formaaer] = B; A: ifald du
kanst
— —, — 19-20: min Siæl | Er aaben, blid, fiern
fra Forstillelsen] = B; A: mit Hierte | Er aabent,
mildt, reent for Forstillelsen
— 234, — 7: hans] = C; A: sin
— —, — 26: dicærv] = B; A: stærk
— 235, — 9: mindre] = B; A: minde
— —, — 10: jeg har jo talt] = B; A: Nu har jeg talt
— —, — 11: er en Normand, han er Gistens Søn]
= C; A: er Kong Gistens Søn paa Ugde. Ha!
— —, — 18: Angantyr er] = B; A: Angantyr (som er
— —, — 20: Ungantyr.] = B; mangler i A.
— —, — 24: Ni kun mod] = B; A: Ni imod
— 237, — 9: Stærkoder] = B; A: Stærkodd

- Side 237, Linie 19: Balget overlades dig] = C; A: Balget sætte vi til dig
- 238, — 3: fælder] = B; A: tvinger
- —, — 13: Bevæbnet] = B; A: Mig væbnet
- 239, — 4: Guder] = B; A: Himmel
- —, — 27: Paa] = C; A: I
- 240, — 8: Hvad Uren byder, kan ei Frygten hindre] = B; A: Hvad Pligt mig byder, kan ei Frygt mig hindre
- —, — 12: høie] = D; A: ædle
- —, — 13: Tilstede var her Ingen, uden jeg] = B; A: Tilstede ingen var foruden mig
- 241, — 21: Nei] = B; A: Ha
- —, — 29: ikke møder] = B; A: møder ei
- 242, — 7: Intet Modet rokker] = B; A: Heltes Hær sig flokker
- 243, — 15: mig, hugprude, stærke] = B; A: mig af vakkre stærke
- —, — 22: thi fun] = B; A: Iffun
- —, — 23: paa] = B; A: af
- 244, — 24: hans] = B; A: sin
- 245, — 2: Guder] = B; A: Himmel
- —, — 21-22: det hist | I Nornens klare Bæld! Der] = B; A: det her
- I denne Nornens dybe klare Kilde,
Som risler ved min Fod. Der
- 246, — 7: Bondens Lee] = B; A: Kæmpens Segel
- —, — 25: som sec flart] = C; A: som kan stirre
- 247, — 19: al] = B; A: slig
- —, — —: som] = C; A: en
- —, — 21: Som] = C; A: En

Side 248, Linie 5-7 :

Før Solen synker, sadler
Jeg Odins Hest, og rider til min Fader,
Til Hel, med Hermod, over Giallerbro.]

= B; A:

Før Solen blodig synker,
Der skalst du see ham, see ham naae sit Maal —
Der rider han til Hel paa Halfdans Staal.

- —, — 11: Med Halfdans Sværd jeg tvunget har
min Fiende —] = B; A: Spaadommen er opfyldt
med Dobbeltfands!
- 249, — 3: Thusneda] = B; A: Svarteham
- 250, — 11: Sang] = B; A: Rurr
- —, — 29: Danemarks] = C; A: Danmarkis
- 251, — 10: stumt] = B; A: stum
- —, — 28: afsted! Før] A (B, C og D): afsted,
før (i den tydske Oversættelse er hele Scenen udeladt)
- —, — 30: Tilbageblevne, drage] A (B, C og D):
Tilbageblevne. Drage
- 252, — 4: høit] = B; A: end
- 253, — 18: dine Mænd] = B; A: alle Mand
- —, — 20: ufortøvet ile] = B; A; ile ufortøvet
- 254, — 20: rustne Kæmpejern] = B; A: støvet-
rustne Jern
- 255, — 1: Grundende.] = B; mangler i A.
- —, — 4: halvt] = D; A: halv
- —, — 13: Sværd var] = B; A: Sværd — var
- —, — 13-14: mig for grumt | Før den Retfærdige]
= B; A: mig forhadet | Før den Fornuftige
- 258, — 22: aldrig elskte] = B; A: elskte aldrig
- 259, — 13: de] = C; A: det

- Side 259, Linie 24: Guld, Hæder, Magt] = B; A: Guld,
Magt
- 260, — 27: Herthe] = B; A: Hertha
- 261, — 1: mosbegroede] = B; A: høitopsteilte
- —, — 12: Fader! deler du min] = B; A: Faer,
du dese skalst min
- 262, — 16: Sugget] = B; A: Stødet
- 263, — 8-9: det har | Gi været Nidingsværk, som
holdt ham borte] = C; A: det kan | Gi have været
Nidingsværk, som holdt ham
- —, — 15: jeg dig jo Tid at] = B; A: jeg Tid
dig til at
- —, — 16: blodig] = B; A: blodløs
- —, — 23: Lab] = B; A: Klo
- —, — 30-31: Dette Bind | Blev] = B; A: Dette
Bind om høire Armen | Blev
- 264, — 14-15: Hovmodighed, at aldrig | Forbinde
skalde mig en Qvindehaand] = B; A: Hovmodighed
ei at | Mig lade Saar forbinde af en Qvinde
- —, — 17: Mundheld] = B; A: Ordsprog
- 265, — 2: bøde] = B; A: bløde
- —, — 21: ikke] = C; A: ei
- —, — 26: Jeg vidste det først, da det var forbi]
= B; A: Jeg fik det vide først, da alt var endt
- 266, — 1: godt] = C; A: vel
- —, — 20: Som Benner, fulgtes ad paa Ledings-
tog] = B; A: Tilsammen; deelte mangt et Ledingstog
- —, — 23: intet] = B; A: ei et
- 267, — 5: tilbagefalde] = B; A: erindre os
- —, — 26-27: Har din Helga | Da mindre] = B;
A: Er din Helga | Af mindre

- Side 268, Linie 20: hiðset] = B; A: først hifst
 — —, — 27: oð gaæ til Hæren] = B; A: oð
 væbne oð
 — —, — 29: Gígil! bliv] = B; A: Bliv, Gígil, bliv
 — 269, — 4 og 6: Skive] = B; A: Runding
 — —, — 24: Stærkodd] = C; A: Udele
 — 270, — 14: paa] = B; A: i
 — —, — 15: Driffelag] = B; A: Driffelaug
 — 271, — 3: Stærkodd] = B; A: Stærkod
 — —, — 14: Guder] = B; A: Himmel
 — 272, — 7: første Midnat] = B; A: førstegang strag
 — —, — 8: Vintertid] = B; A: Vinterstid
 — —, — 9: Viin] = B; A: Gnister
 — —, — 11: Med Is og Sne] = B; A: Med
 isne Lag
 — —, — 15: Saar] = B; A: Bunde
 — 273, — 5: vise] = C; A: give
 — —, — 17: Hver Dag i Ugen] = B; A: Den
 hele Uge
 — —, — 23: Traade] = B; A: Traadde
 — 275, — 24: oð] = B; A: mig
 — —, — 31: gyldne] = B; A: gylden
 — 276, — 29: Hirdmand] = B; A: Hofmand
 — 277, — 2: troe, man faae en venlig] = C; A:
 troe at see en fredlig
 — —, — 5: Flaade: ved] A: Flaade i; B, C og D:
 Flaade, ved
 — 278, — 7-8: drømme, Frigga! paa dit Skiod, | Til
 ind han slumrer ved dit Moderbryst] = C; A: drømme
 i Naturens Skiod, | Til mildt han slumrer ind ved
 hendes Bryst

- Side 278, Linie 21: stolte] = B; A: høie
- —, — 26: De] = B; A: Som
- —, — 27: Et Bytte] = B; A: Bortrevne
- 279, — 2: eenlig Kriger] = B; A: eensom Krigsmand
- —, — 24: og tegnet mig med Dren] = B; A: betegnet mig med Rødkridt
- 280, — 4: som bringer et Bæger] = B; mangler i A.
- —, — 15: gaae igien] = B; A: nu afsted
- —, — 25: fasteø] = B; A: himle
- —, — 30: bøie] = B; A: Boier
- 281, — 5: Var ogsaa drabelig, som Ufa-Tyr] = B; A: Var ikke mindre en ubændig Tyr
- —, — 23: Bedækked] = B; A: Bedæfte
- —, — 27: brede] = B; A: bedre
- 282, — 5: Ekiold] = B; A: Pantser
- —, — 12: komme] = B; A: kommer
- —, — 18-19: fra Østen | Han drog med Userne] = B; A: fra Tanais | Han førte Userne
- 283, — 2: Uftentid] = B; A: Uftenøtid
- —, — 24, 30, Side 284, Linie 6, 11, 15, 21, 29, Side 285, Linie 3, 8, Side 296, Linie 9, 13, 21, Side 297, Linie 4 og 20: Herolden] = B; A: Herold
- —, — 31: selv] = B; A: fielv
- 285, — 21-22: du dog | Ved høilys Dag] = C; A: du i | Den lyse Dag
- 286, — 12: bedæf] = B; A: bedæft
- —, — 13: Røg, med den] = B; A: Røg, og den
- —, — 20: og svimle ved dens Gab] = B; A: og lugte Dødens Damp

- Side 287, Linie 6: Forbandels[er] = B; A: Forbandelse
 — 290, — 30: Vil] = B; A: Skal
 — 292, — 8: behøver] = B; A: maa øve
 — —, — 9: Dig til Bedrifter driver, vil forsone
 saa] = B; A: Til Dyden driver bleg dig, vil for-
 sone nu
 — —, — 13: Urlighed] = B; A: Kierlighed
 — 293, — 20: træder] = C; A: Ganger
 — —, — 21: Ludurhorn] = B; A: Ludurflanger
 — —, — 29-30: Først jeg dog vil see | Min Egil
 Brudgom, og min Helga Brud] = B; A: Først skal
 mig dog glæde | At see min Helga Brud, min Egil
 Brudgom
 — 294, — 8-9: En høitidelig Melodie blæses.] = B; A:
 En hellig firstemmig Melodie blæses af dybe Horn.
 — —, — 27: Peger paa Egil.] = B; mangler i A.
 — 295, — 5: dadle ham] = B; A: tordne mod ham
 — —, — 10: Herolden] = B; A: Herolderne
 — —, — 31: Det bringes her igien] = C; A: Jeg
 bringer strax igien
 — 296, — 29: forsviis paa den høire Arm] = B; A:
 overførs paa høire Armen
 — 297, — 25: skienke] = B; A: skænker
 — —, — 26: Stilhed] = B; A: Pause
 — —, — 27-28: veemodigt] = B; A: vemodigen
 — 298, — 17: dvæl] = B; A: Bliv
 — 299, — 23: kongelige] = B; A: soldetrøde
 — 300, — 24: Stærkodders] = B; A: Stærkods
 — —, — 26: omfavner Helga] = B; A: omfavner sin
 Helga
-

Oehlenschlägers
Poetiske Skrifter.

Udgivne

af

F. L. Liebenberg.

Sjette Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedcommissionair: L. L. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1858.

Druck des J. G. Schulz.

Oehlenschlägers
Tragiske Dramaer.

Udgivne

af

F. L. Liebenberg.

Fjerde Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedcommissiönair: L. H. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1858.

Erst hos J. S. Schulz.

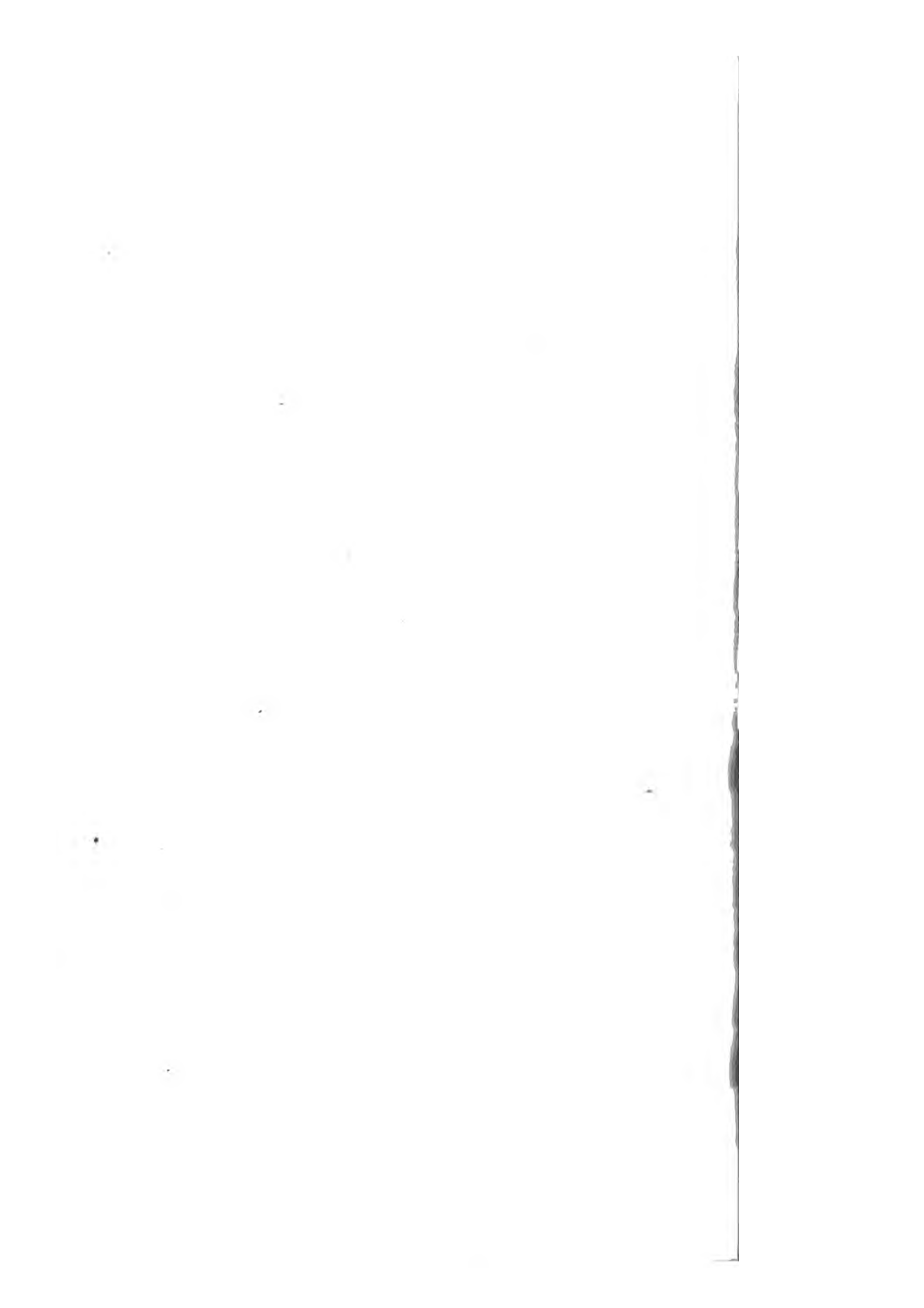
Indhold.

Hugo von Rheinberg	Side. 1.
Hagbarth og Signe	149.

Dramatiske Digte.

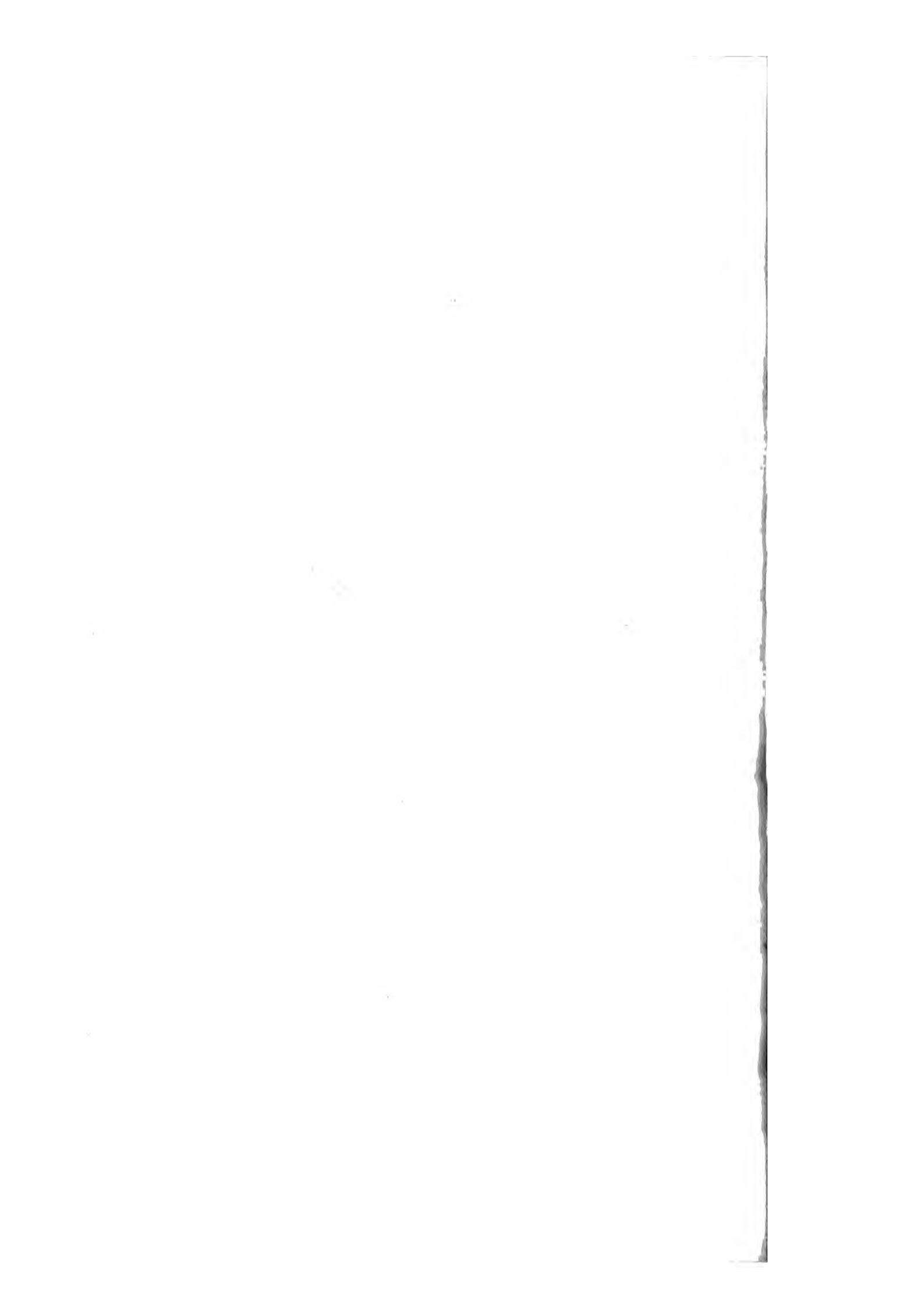
Tragiske Dramaer.

Fjerde Deel.

Hugo von Rheinberg.

Tragoedie.

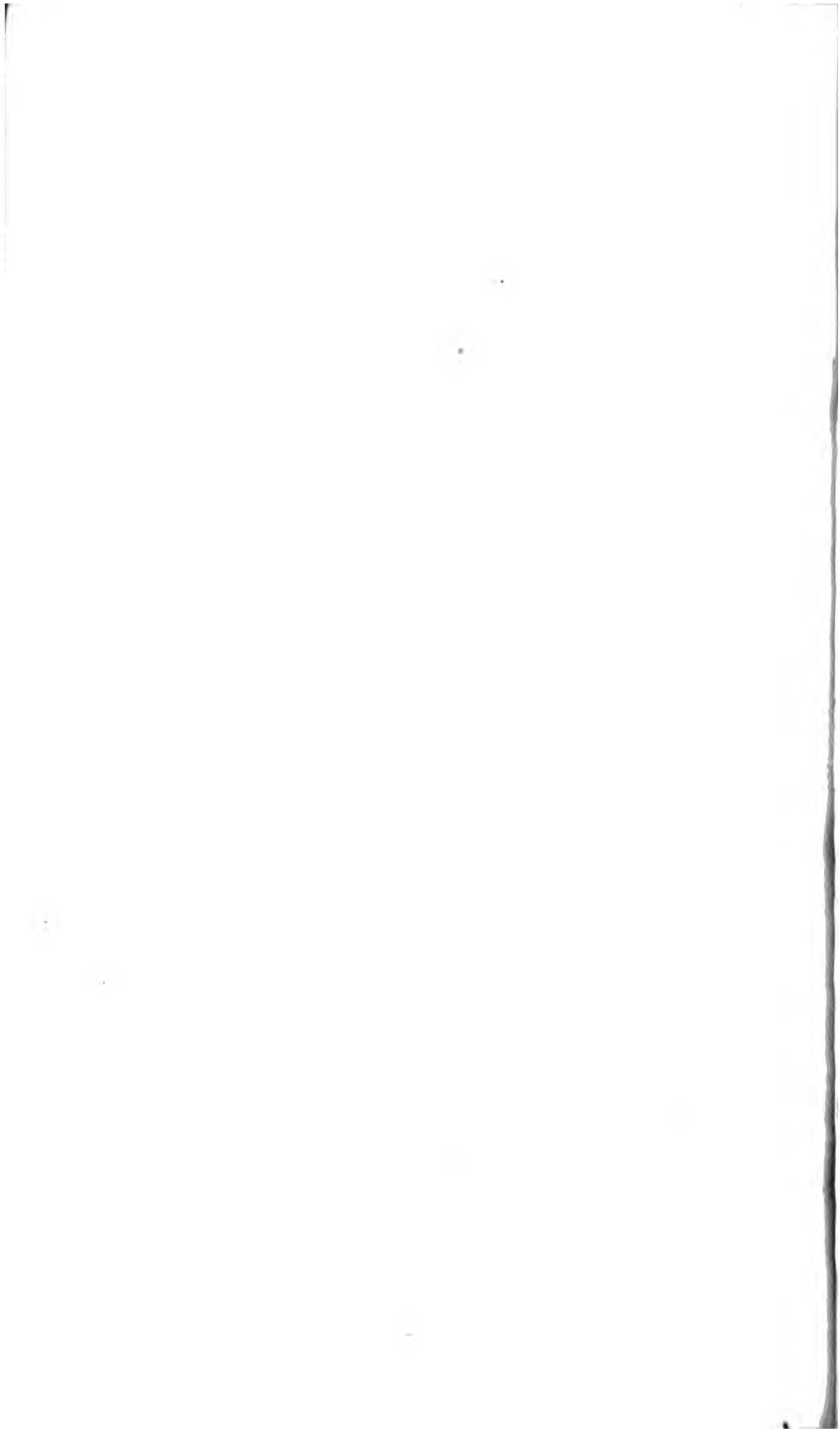

Personerne.

Hugo von Rheinberg, Borgribber.
Kunigunde, hans Hustru.
Ruprecht von Churn, hans Rabo.
Morits, Ruprechts Son.
Philip Walther, } Korsribdere.
Garald, }
Bertha, Walthers Hustru.
Jortensa, hendes Kammerfrue.
Broder Augustin, en Munk.
Zoroaster, en Astrolog.
En Bygmester.
Treugott, en gammel Jæger.
Ditlev, en ung Jæger.
Dorothea, Treugotts Datter.
En Stiger.
Tre Biergmænd.
Berten i Dunkholderbrønd.
Didrik, Henrik, Skammel, Skialm og
Flere Ridderpønde.
En Tiener hos Ruprecht.
Biergsfolk o. s. v.

Handlingen foregaaer paa Hugos og Ruprechts Borge, samt i
Omegnen.

Tiden er 1229.

Forste Handling.

Sk u.

En Kirkeklokke lyder fra det Fjerne.

Treugott og Ditlev med Buer og Spyd.

Treugott.

Ja, min gode Ditlev! er det ikke forunderligt med disse saa kaldte Store og deres Lidenskaber? Det er som en Lynild, der flaaer ned i Skoven, og holder ikke op at brænde, før den har ødelagt hvert Træ. Vi Smaafolk ere som Urter; os holder Jorden med Fugtighed. Vi brændes ikke saa let af.

Ditlev.

Saa J virkelig har elsket min Moder saa høit i eders Ungdom, Fader Treugott?

Treugott.

Hendes Forældre syntes, det var bedre, hun fik en Anden. Hun adlød dem, og gav din Fader sin Haand.

Ditlev.

Blev J meget bedrøvet?

Treugott.

En ung forelsket Jæger, og ikke blive bedrøvet? Det kan du vel tænke! Jeg afslagde min lysgrønne Trøie, og

flødte mig i en mørkegrøn. Jeg blæste lutter sørgelige Stykker paa mit Baldhorn. Jeg opsogte de eensomme Steder, og mine brune Kinder lagde Sorgen paa Blegdammen.

Ditlev.

Hvorledes slog I eder da til Laals?

Treugott.

Tiden er en berømt Læge, min Søn! en philosophisk Doctor. Han drager Landet om med sit lange Skæg og helbreder Syge.

Ditlev.

Tog han jer i Guur?

Treugott.

Gengang, da jeg stod ved Vandfaldet og havde Lyst til at springe ud, stod salig Gertrud lige overfor og skuldede Linned. Hendes Bryst svulmede under det røde Livstykke; hendes Fødder og Arme vare saa hvide, som Lintoiet. Hendes Dine vare ikke blaae, som Dagens Himmel, men sorte og stierneede, som Nattens. Hun saae godhiertig paa mig, som om hun vilde sige: Spring ikke ud! Skulde du troe, at jeg fra det Dieblif af blev et andet Menneske?

Ditlev.

Hun skienkte eder en Dorothea.

Treugott

torrer sine Dine.

Men hun gav mig først en Gertrud. Nu er hun hos vor Herre. Jeg er gammel og svag, og jeg har ingen Ven.

Ditlev.

Ikke een?

Treugott.

De gamle ere døde, og nye Venner finder man ikke let i min Alder. Jeg vidste, du var en ufordærvet Dreng,

sund og kraftig, som Luften paa dine Schweizerbierge. Jeg længtes efter min Johannes Søn — og jeg haaber, han skal vorde min Dorotheas Broder.

Ditlev.

Det skal han! Men, fiære Fader! siig mig dog, hvorledes hænger det sammen her? Ridder Hugo forekommer mig saa spændt og besynderlig, han jager om Helligdagen, hans Hustru er bleg og stille.

Treugott.

Ditlev! du vil forundre dig, naar du hører, at Ridder hugos Historie har samme Begyndelse, som din Pleiefaders; men du vil græmme dig, naar du mærker, at den faaer det nodfatte Udfald.

Kunigunde kommer med Dorothea.

Treugott.

Der kommer hun, vor elskelige Frue,
En fiærlig Moder for det hele Gods!
See hendes Ansyn! Smiler ikke Mildhed
Og stille Taal i hvert af hendes Træk?
Pvis ei hun er lykfsalig — hun er salig!
Mit Die væder sig med Taarer, hvergang
Jeg hende seer; skiondt meget vel jeg veed,
At hun er over min Medlidenhed.

Kunigunde.

God Morgen, gamle Treugott! Saa bevæbnet?

Treugott.

Vi vente paa vor Husbond, ædle Frue!
Han har bestemt en Ulvejagt i Dag.

Kunigunde.

Er det den unge Jæger, du har fæstet,
Eil Hielp i Alderdommen?

Treugott.

Det er Ditlev,

Om hvem jeg har fortalt.

Kunigunde.

Bær os velkommen,

Min Ungersvend! — Hvis ei hans Afsyn svigter,
Saa vil han vise sig din Tillid værd.

Ditlev.

Det give Gud!

Kunigunde.

Du er fra Schweiz, min Søn?

Ditlev.

Fra Rigibierget, hvor den lille Kirke
Indsluttes af tre bratte Klippestykker,
Der danne snevert Gaarden i en Firkant
Om Kirkedøren.

Kunigunde.

Ganske ret! Der rinder

En hellig Kilde, hvortil fromme Bønder
Fra Landet sammenstrimle.

Ditlev glad.

For at nyde

Det sunde Vand. Fuldkommen sandt, min Frue!
I denne Kilde blev jeg døbt.

Kunigunde.

En skion,

Befignet Plet! Jeg glemmer ei den Aften,
Da jeg paa Bierget havde glædet mig
Bed Solens Nedgang over Søer og Fielde:
En Skare syge Bønderkoner skyndte
Sig did til Kirken; deres fromme Sang

Lød hen ad Fjeldet, klang i Aftenrøden.
 Jeg saae dem drikke Vandet — var det Skinnets
 Af Solen, eller var det Vandets Kraft? —
 Men Rødme livned atter deres Kinder.

Ditlev.

Ei! det var Kilden, det var Sundhedsbrønden.

Kunigunde.

Dens rene Element har rørt din Jøse,
 Saa viis dig værdig til din Daab, min Søn!
 Jeg elsker, agter denne gamle Mand.
 Hans Datter er mig kjær, som var hun min.
 Saa vær du Husets Støtte, hielp den Gamle,
 Og vær den Unges Broder, viis dig altid
 En god, beskeden Svend — og glem ei heller
 At gaae i Kirken og til Herrens Bord,
 Om end Nødvendigheden undertiden
 Dig tvinger til —

Hun holder inde, derpaa siger hun:

Min gode Dorothea!

Gaf lidt foran nu med din Pleiebroder;
 Jeg har et Ord at tale med din Fader.

Ditlev

sagte til Dorothea.

O, Dorothea! hvad du har en Frue.

Dorothea.

En Engel, men hun er ulykkelig!

Ditlev og Dorothea gaae.

Kunigunde.

Jeg har en Nyhed at fortælle dig,
 Min gamle Treugott!

Treugott.

Er den god, saa hører

Jeg gierne efter.

Kunigunde.

Hugo tæres hen

Af Længsel og af Kiærlighed til Bertha.

Hvo seer ei det? Hans vilde, mørke Die

Betragter mig med skumle Sideblik,

Som om jeg var hans Skiebnes onde Engel. —

Hvad kan jeg for, at Hugos Hierte brænder,

At han og Bertha elskede hinanden

For silde, da hun havde skienket alt

Den tappre Ridder Walthers Tro og Love?

Hvad kan jeg for, at Hugo mig bedrog,

At han i sin Fortvivlelse tilsvor

Mig Kiærlighed og Troskab?

Treugott.

Staffels Frue!

Kunigunde.

Jeg burde mærket det — men jeg var blind.

Den skønne Ridder vandt den unge Pige.

Fem Aar har sneget sig med Sneglegang;

Han stormer vildt — jeg søger Trost hos Gud.

Hvad bliver der tilsidst af ham og mig?

Treugott.

Hvad Himlen vil. Fat Mod! J er uskyldig.

Kunigunde.

J eensom Stilhed kieder Bertha sig

J Franken paa sin tomme Ridderborg,

Mens hendes Herre følger Keiseren,

Dg søger Eventyr paa fierne Korstog.

Min Husbond tumler sig paa Jagt i Skoven;
 Kun undertiden i Turneringen
 Han Berden seer, naar Bertha er tilstede,
 For Kampens Løn at faae af hendes Haand.

Treugott.

Selv Helligdagen er ham lidet hellig.

Kunigunde.

Der smiler intet Solglimt i hans Hierte —
 Vel! det skal aabne sig for venlig Fryd.

Treugott.

Min ædle Frue! hvad har J besluttet?

Kunigunde.

Nu, Treugott! han skal see sin Bertha her.

Treugott.

Her? her paa Borgen? her paa Rheinberg, Frue?

Kunigunde.

Du studser! Og hvorfor ei? Var ei Bertha
 Min Ungdoms tro Veninde, for hun blev
 Min Hugos Elskede? O, hun er ædel,
 Hun er sin Husbond og sin Vre tro,
 I hendes Haand jeg lægger trygt min Skiebne.

Treugott.

Hvad gjør J? Nærer Ilden J med Olie?

Kunigunde.

Ja, han skal see sin Bertha. Hvorfor skulde
 Da Mænd og Qvinder skilles ad, som Nonner
 Og Munke, Treugott? Kan der ikke tænkes
 En Grad imellem Kiærlighed og Venskab,
 Imellem Afstand og Fortrolighed?

Treugott.

O, gjør det ei, min Frue! gjør det ei!

J sætter eders Husbond paa en Prøve,
Som — Gjør det ei, min Frue!

Kunigunde.

Det er giort.

Treugott.

Alt giort? O, ulyksalige Beslutning!

Kunigunde.

Hun har mit Brev derom.

Treugott.

Skriv atter et,

Send Afbud, ædle Frue! tag jert Ord
Tilbage.

Kunigunde.

Hun er alt paa Reisen hid.

Treugott.

Hvad har J giort?

Kunigunde.

Beviist min Hugo, at

Jeg elsker ham, og at jeg stoler paa ham.
For piinlig er mig denne stumme Smerte.
Han er ei min — saa maa jeg vinde ham.
Han er en Ridder; høi er Hugos Siæl,
Og Høihed kan ei være utaknemlig.

Treugott.

O, for den Henes Bliif er Alting reent.

Kunigunde.

Han kommer. Forbered ham paa hans Glæde!
Din Uerlighed og dine sølvgraae Haar
Har vundet hans Fortrolighed, som min.
Jeg gaaer en liden Stund til Skovcapellet,
At knæle for Elisabeth, min Helgen.

O, mag det saa, at naar jeg atter seer ham,
 Et venligt Smil opklaret har hans Pande,
 Og at han første Gang i mange Aar
 Med Godhed kalder mig sin Kunigunde!

Hun gaaer.

Treugott.

U! Stiernen svinder for den røde Fakkell.
 Dit hvide Lys er ham for blidt. Han hæver
 Si Diet mod din klare Himmelhvælving.
 Han giennemborer Jorden med sit Blik,
 Og seer i Dybet efter Lygtemænd.

Hugo

kommer langsomt med et Pergament i Haand, hvoraf han henrykt læser:
 Jeg hilser med Sang den hulde Qvinde,
 Som aldrig jeg glemme kan eller vil,
 Til atter mit Die hende skal finde —
 Desværre der er lang Tid til!
 Hvo som hende nu bringer min Sang,
 Hun, som gjør mig Tiden saa lang —
 Det være sig Mand eller Biv, den tolke mit Hiertes Trang!

Mig tilhøre Riger og Land,
 Naar jeg for den Deilige staaer;
 Men min Magt og min Herlighed viger paa Stand,
 Hvergang atter jeg fra hende gaaer.
 Da er mit Gie kun Corrigfuldhed,
 Saa stiger min Glæde snart op, snart ned,
 Og bringer mig med sin Uro paa Gravens Bred.

Da jeg nu hende saa inderligt minner,
 Og giemmer hende trofast dybt udi mit Hierte;

Da ingen Dag eller Nat forsvinder,
 Uden jeg føler min Længsel og min Smerte —
 Hvormed forsøder da Elskov mine Plager?
 Med bitter Spot den mit Hjerter nager.
 Før jeg forsager hende, min Krone jeg forsager!

Den synded svart, som derom kunde tviste,
 Om jeg heller for evig i mit Liv
 Af mit Hoved Guldkrone vilde miste,
 End jeg vilde miste den vene Biv.
 Boder hun ei min — hvad er da mit Land?
 Da er jeg til Glæde hverken Qvind' eller Mand,
 Da er min Trost og mit Haab landsforviist og i Band.
 Treugott affides.

En Minnesang! Han tænker ei paa Andet.

Hugo

efter et Ophold, hvori han opdager Treugott.

Den Bise, Treugott, har en Keiser gjort,
 En Fyrste, som sad mægtig paa sin Throne,
 Ung, stærk, elskværdig — men han elskte, Treugott!
 Og var ulykkelig.

Treugott.

Hvis Kiærlighed

Er noget Godt — hvor kan det Gode gjøre
 Ulykkelig?

Hugo.

Du skielner fiint, min Gubbe!

Treugott.

Tilgiv mig, strenge Herre! men hvi river
 I Saaret voldsomt op til nye Smertes?
 Jeg glædte mig; I har et halvt Aars Tid

Behersket eder som en Mand, en Helt.
Nu er det lige nær.

Hugo.

Det brænder, Treugott!

I Wtnas dybe Grund, om end det synes
I Krateret, som Alt var vel forvart.

Treugott.

Hvor er det muligt, nu, da Skabningen
Staaer i sin lysegrønne Sommerfiortel,
At blæse vild, som en Novemberstorm?

Hugo.

Tro ei det Grønne! Det bedrager dig.
Dets Smil er Spot, dets Venlighed Foragt;
Det vækker Følelser kun for at daare.
Stienk mig en evig sneehvid Vinternat
Med kolde Stierne i den sorte Grund,
Saa vil jeg være kold og stiv — som Dvægsølv,
Der hamres, liigt et haardt Metal, i Frost.
Men denne Spiren, denne Blomstren, Treugott!
Den ængster mig. Thi ogsaa jeg har Baar,
Og Frø til Blomster; men hvor er min Sol?
Da føler det ormstufne, syge Hjerte
En Gicren, en urolig Banken. Kiender
Du Fabelen om Tantalus, min Gubbe?

Treugott sagte.

Saa oprørt har jeg ikke seet ham længe.

Goit.

Der har jeg eders Bue, ædle Herre!
I har bestemt en Ulvejagt i Dag.

Hugo.

En Ulvejagt? Saa kom! Hvad gjør vi her

I disse folkerige Enemærker?
 Følg mig i Klippekløsterne, i Dybet,
 Hvor Fyrremørket brækker Dagens Straale!
 Her lyder jo den fredelige Klokke
 Saa helligt, og de fromme Siæle vandre
 Til Borgcapellet. Siig mig — jeg har glemt det
 Hvad Høitidsfest man feirer her i Dag!

Treugott.

Den hellige Elisabeths.

Hugo bitter.

Ha, rigtig!

Elisabeth af Hessen, Landgrevinde;
 Et Mønster for sit Køn! Hun læged Syge,
 Hun vasked dem, og pleied dem, bespiste
 De Fattige, og spandt med sine Terner,
 Foragtede sin fyrstelige Krone,
 Lod hendes Husbond kiede sig, sang Psalmer,
 Og læste hele Natten Paternostre. —
 Man siger, at han ærgred sig, den gode
 Landgreve. Hvilken Synd! Hvad skulde han
 Vel med en Brud, naar Kirken kun fik en?

Treugott.

Der kommer Ridder Ruprecht, eders Nabo.

Uffides.

Som han var kaldet! Med sit vilde Væsen
 Vil han adsprede ham langt mecr, end jeg
 Med al min Talen og min Forestilling.

Ridder Ruprecht kommer.

Tilgiv, Herr Hugo! at jeg uden Varsel
 Saa dristig vover mig paa eders Grund.
 Vi er jo gamle Venner. Alt mit Følge

Er tvende Riddersvende, som paa Borgen
 har bundet deres Gangere ved Ring.

Hugo.

Guds Fred, Herr Ruprecht! Vil I følge med
 Paa Ulvejagt, saa kommer I tilpas.

Ruprecht.

Nei, ingen Ulvejagt! Der bliver Andet
 At tænke paa. Lad Ulven gaae i Fred,
 Saalænge vi har Mennesker at tvinge.

Hugo.

hvis I er træt, og ei vil gaae paa Jagt,
 kom op med mig i Borgestuen, Ridder!
 It tomme Søverbægret.

Ruprecht.

Ikke heller!

hu er jeg ikke opsat til at drikke.

Hugo.

ii til at jage, heller ei til Drif?
 vad er da Ridder Ruprecht opsat til?

Ruprecht.

r det det Gnefte, en Ridder kan?
 roer I, det er for Spøg, at ved min Side
 eg fører denne lange Dyrendal?

Hugo lystig.

ielp, Sancte Jacob! vil I slaaes med mig?

Ruprecht.

laaes vil jeg. Slaaes med jer? Det kommer an
 aa eder selv, Herr Ridder! om vi To
 skal kæmpe sammen, eller mod hinanden.

Hugo.

øgt eders Vrind!

Ruprecht.

Jeg og mange andre
Borgriddere ved Rhinens stolte Bred
Er slet tilfreds med eder, Ridder Hugo!

Hugo.

Det kan man ikke kiende paa mit Biinsad.

Ruprecht.

Jer Biin er god; thi Ret bør være Ret.
I er en høflig Mand, det kan ei negtes,
En prægtig Bert — men ingen rigtig Ridder.

Hugo

lægger Haanden paa sit Sværd.

Det siger I mig?

Ruprecht.

Lad mig tale ud,
Saa kan vi siden slaaes, i Fald jer lyst.

Hugo.

Hvad vil I mig?

Ruprecht.

Belægge mine Ord
Kan ikke jeg, og vil jeg ikke heller.
En Ridder skal belægge sine Ord
Med Sværdet og sin Arm. Han skal ei være
En Trist eller Nattergal, som synger.
Af Minnesangeri kan vi faae nok;
Men det har ingen Art, det svækker kun
Den gamle Tapperhed, og gjør qvindagtig.

Hugo spogende.

Her er en Bise; vil I læse den,
Saa skal I see, den vidner om en Mand.

Ruprecht.

Jeg kan ei læse. Put den kun i Lommen!

Hugo.

Saa hør mig læse den!

Ruprecht.

Jeg kan ei høre.

Hugo.

Forstaa mig ret —

Ruprecht utaalmodig.

Dg jeg kan ei forstaae.

Er jeg en Munk?

Hugo.

Hvad kan J da?

Ruprecht.

Slaes kan jeg,

Dg hævde mine Ridderrettigheder.

Hugo.

Dg det kan ikke jeg?

Ruprecht.

Det vil vi see;

Det lader sig til det. — Hver en Ridder
 Optændes af en billig Harmen mod
 forvorne Borgere, som alt begynde
 sig at forskandse rundt i alle Stæder,
 Dg trodse Ridderkabet og dets Magt.
 Hvad ere disse Borgere? Kun Udskud
 af Almstanden, kun frigivne Trælle!
 Dg de vil hævde sig paa vor Beføstning,
 foragte vore gamle Baaben, negte
 os Told og Overherfskab, selv regiere,
 Dg svinge sig til en selvstændig Stand?

Men vi skal lære jer! Ja, I skal lære,
Igien at binde Skoene med Bast!

Hugo.

Tal ud! saa vil jeg svare.

Ruprecht.

Ridder Hugo!

Enhver af os bekriger dem som Fiender,
Vi lure paa dem, snappe deres Varer,
Dg tvinge dem at skielve for vor Borg.
Men hvad gjør I? I laer dem gaae i Fred,
Besøger dem vel ogsaa undertiden
I deres Huse, holder Børn til Daaben,
Dg drikker med den tykke Borgemester
Af samme Kruus —

Hugo.

Som med den tykke Ridder;
Hvorfor ei det, naar Kruuset først er skylt?

Ruprecht.

Hamborg og Lybek har forenet sig.
Man taler om en Hanse, som skal sluttes
Imellem alle tydske Handelssteder.

Hugo.

Det veed jeg.

Ruprecht.

Dg I sidder stille dog
Med Hænderne i Skød, og taaler det?

Hugo.

Misunder du Skildpadden da sin Skal?

Ruprecht.

I Skal og Plader skal en Ridder gaae.

H u g o.

Den Ære deler han med Krebs og Hummer.

R u p r e c h t.

Utidig er jer Spøg. At ei til Korstog
 I væbned jer med Keiseren, det kan
 Man ei fortryde paa. Den hellige Fader
 Bandsatte ham, og ingen ærlig Christen
 Kan være dette Tog bekiendt, skiondt Mange
 Gik med, og skiondt det lykkes, som det lader.
 Men det er uanstændigt, at I taaler,
 En Slange næres dybt i Landets Barm.
 Vi vil udruste os mod disse Stæder,
 Især mod Boppardt, som er nærmest her.
 Vil I gaae med, med eders Riddersvende?
 Det er mit Vrind.

H u g o.

Nei! Det er mit Svar.

R u p r e c h t.

I vil ei? Og hvorfor ei?

H u g o.

Kan I høre?

Kan I forstaae?

R u p r e c h t.

Saa meget jeg behøver.

H u g o.

Jeg føler mig en Riddersmand, som I;
 Men Riddersmandens Pligt, saa vidt jeg lærte,
 Er Selvopoffrelse paa Ærens Bei,
 Gi Nagren med sin Rettighed, som Høfrens
 Med Sølv og Guld. Hvis vi har store Fædre,
 Saa bør vi gaae i vore Fædres Spor.

I Fald vi har dem — ikke Alle har dem,
 Thi mangen Røver malte sig et Skiold;
 Men den, der har dem, har en Eiendom,
 Som intet Oprør kan berøve ham.
 Vi har os bosat paa det stolte Fiold;
 Lad Borgeren vindskibelig i Dalen
 Udvikle sine Kræfter. Rom, Athen
 Bar Stæder, som engang behersked Verden;
 Og derfor bør man ei foragte Stæder.
 Jeg rører ei mit Sværd mod denne Hanse.
 Kun lidt bekymrer Verden mig desuden.
 I Fald Mongolen kommer, skal jeg stride.
 Men hvis I ei er blinde, maae I see,
 At denne Strid er Fædrelandets Grav;
 Og om end Fredrik kommer lykkelig
 Hiem fra Jerusalem, og trodser Paven —
 Jeg forudseer det alt — han løber sønder
 Sin stolte Pande dog mod Mailands Ringmuur.

Ruprecht.

Nu har jeg intet meer at sige jer.

Hugo,

Saa bring mit Svar, og kom, naar I har Tid,
 At prøve, hvo der er den bedste Ridder!

Ruprecht

brager sit Sværd.

Det kan vi prøve strax.

Hugo

stiller sig til Forsvar.

Som I befaler!

De fægte. Ruprecht faares i sin Arm, og taber sit Sværd; han
 tager det op igien i venstre Haand.

Ruprecht.

Jordømt! Det var et Lykkestræf. Giv Tid!
Vi tales ved igien, naar jeg er lægt.

Hugo.

Saa tidt, J vil; jeg er til Tieneste.
Følg med ham, Treugott! han forbløder sig.

Ruprecht.

Et Myggestik! Bliv der; jeg vil ei hjælpes.
Men, ved min Dyrendal, det skal J angre!

Han gaaer

Treugott,

der under det foregaaende Optrin har holdt sig i Baggrunden
som en deeltagende Tilskuer, kommer glad frem.

Det var en Ulvejagt, min ædle Herre!

Ryser hans Haand.

Jeg takker jer paa Borgerkabets Vegne.
Det kalder jeg at bruge Sværd og Tunge!

Hugo

stikker sit Sværd i Skeden.

Han er en Nar.

Treugott.

Og Narre maa man tugte
Med Røller; ganske rigtig!

Hugo.

Nu paa Jagt!

Treugott.

O hi! der venter jer en bedre Løn.
Nu er jeg glad derved, at jeg kan bringe
Den trøstelige Tidende. Jeg frygter
Nu ikke nær saa meget. Eders Frue

Fortiener eders inderligste Venfkab;
Er I en Helt, — ved Gud, hun er Heltinde!

Hugo.

Heltinde! Hvad betyder denne Barme?

Treugott.

Fru Kunigunde har indbudt Fru Bertha
Til eders Borg; her skal hun blive, til
Herr Walther kommer fra Jerufalem.

Hugo.

Hvad drømmer du?

Treugott.

Jeg taler Sandhed, Herre!

I fkulde feet — D, gid I havde ftaaet
Affides nys, og hørt den ædle Huftru,
Hvor yndigt, hvor befkedent, hvor forftandigt —
Forftandigt figer jeg? Jeg haaber, at
Det var forftandigt; efter denne Ivekamp
Jeg vover haabe det.

Hugo.

Hvad? Bertha kommer!

Treugott.

„Ja, han fkal fee fin Bertha. Hvorfor fkulde
Da Mænd og Qvinder ffilles ad, fom Nonner
Og Munke?“ Det var hendes egne Ord.

Hugo.

Jeg troer dig ei.

Treugott.

Saa tro jert eget Dre!

Kunigunde

kommer forlegen og fiærlig.

Jeg — Kommer jeg maafkee for tidlig? Har

Den gamle Treugott underrettet dig,
Min Ven?

Treugott nikkter og gaaer.

H u g o.

Du vil i Sandhed — du har indbudt
Fru Bertha Walthers til vor Borg?

Runigunde.

Forlad

Mig, kære Husbond! selv jeg burde bragt —
Jeg føler det — min Efterretning — strax;
Jeg var undseelig, vilde nødig, at
Du skulde troe, jeg satte nogen Priis
Paa dette Indfald.

H u g o.

Til Herr Walthers kommer

Fra Forsal?

Runigunde.

Bertha kieder sig i Franken;
Du sidder stille paa din Ridderborg.
En Mand er vant til Liv, Bevægelse;
Gensformighed er ham forhadet. Saa falder
Man let til Griller og Tungstindighed.
Hun er jo min Veninde, hun er din.
Hun er elskværdig; som en Fredens Engel
Vil Bertha staae imellem os. Bed hende
Forenes vi, i det hun yndigt fylder
Den Tomhed, som har adskilt vore Hjertter.

H u g o.

Er det dit Alvor?

Kunigunde.

Snart vil denne Borg

Da skinne som et Lys paa Rhinens Klippe.

Du er jo rig; hvi sparer du? Du troer,

Jeg ynder Eensomhed? Jeg ynder den;

Men er jeg derfor ikke skabt til Glæden?

Er Bertha her, vil snart forsamle sig

I broget Brimmel Egnens Ridderstab.

Hun sidder da som Kredsens Dronning, mens

Din Kunigunde, mere huuslig stille,

For sine Gæster sørger, som Bertinde.

Hvi skulde vi forbitte Livet os?

Dit Hjerte trænger til Udspredelse.

Jeg veed, at Bertha dig er evig fiær.

Hvorfor ei det? Er helligt Benskab da

Forbuden mellem Mand og mellem Qvinde?

Du slaaer dit Die ned? O, hæv det op!

Skienk mig et Bifaldsmaal! Ræk mig din Haand!

Hugo.

Hvad har du gjort! Og hvad har Bertha svaret?

Kunigunde.

Med Glæde tog hun mod Indbydelsen.

Hugo.

Naar kan hun ventes?

Kunigunde.

Uden Tvivl i Dag.

Hugo.

I Dag? Og du har Intet sagt!

Kunigunde.

Fortryder

Min Ven, at jeg har overrasket ham?

Hugo

tager hendes Haand.

Føl i mit Haandtryk min Taknemlighed,
Dg spar mig for Ydmygelsen!

Treugott

kommer hurtig.

Min Herre!

Min Frue! At, jeg løber — jeg veed ei,
Hvor mine gamle Been har holdt det ud.

Fru Bertha —

Kunigunde.

Er hun der?

Treugott.

Er steget af

Sin Karm, og nærmer med sin Kammerfrue
Sig Klippeveien op til Borgen.

Hugo.

Bertha!

Har du seet rigtig, Gamle?

Treugott.

Troer I ei,

At man kan kiende Roser fra det Grønne,
Skjøndt man har gamle Dine? Hun er der!

Hugo

omfavner henrykt Kunigunde.

O, Kunigunde! føl mit Hiertes Slag.

En Steen er falden fra mit Bryst, den fæle
Mistanke fra min Siæl. Nu smiler mig
Det Grønne, som en Gud, med sine Blomster.
Stol paa din Hugo! Den forbudne Frugt
Lillokker stedse; men en Mand foragter

At rane, hvad ham Lilliden betroede.
 Din Spaadom skal opfyldes, Bertha skal
 Forene os igien, min Kunigunde!

Kunigunde.

Din Kunigunde! Treugott! hører du?
 Med Ild har Hugos Læbe kaldt mig sin.
 O dobbelt, dobbelt er jeg nu belønnet!

De gaae.

Treugott

ene, ryster paa Hovedet.

Den brændende Taknæmmelighed hover
 Mig saare lidt. Og hun er glad derover!
 Min stakkels blinde Frue! mærkte du
 Da ei, det var ei dig, men Bertha nu,
 Hvem hans oprørte Siæl sig forestilled,
 Og som han varmt omfavned i dit Billed?
 Ulykkelige, rædselsvangre Dag!
 Forbrydelse vil følge Selvbedrag.

Han gaaer.

Fjeldhvælving.

Paa den ene Side Dpgangen til Borgen, paa den anden
 Side Gruber og Huler.

Bertha. Hortensa.

Bertha.

O, min Hortensa! kiender du igien
 Den dunkle Hal? Hvor jeg mig vender hen,
 Til disse Gruber og til Klippens Høie,
 En velkiendt Gienstand møder strax mit Die.
 Her var det, her, hvor først jeg Hugo saae,

Paa denne Trappe! Her i denne Braa
 Min Haand han første Gang mod Læben trykte,
 Mig med en Alperose Barmen smykte!

Hortensa.

Min ædle Frue! kom, endnu er Tid.
 Lad Pligten vinde fiæf i Dydens Strid!
 Bev dig ei did! Fælt gabe disse Huler,
 De forekomme mig som Røverfuler.
 Bend om igien, tilbage til dit Slot,
 Sæt ei for Fristelsen dit Hierte blot!
 Kun lidet passe disse muntre Glæder
 Til Enkestanden og de sorte Klæder.
 Den ædle Husbond, som dig Himlen gav,
 Faldt, som en trofast Helt, paa Christi Grav.
 Først nys du fik et Bud, at Walthers døde —
 Og alt af Længsel dine Kinder gløde?

Bertha.

Han fandt sit Maal, han Martyrkronen vandt;
 Men ei hvad Bertha søgte, Bertha fandt.
 Misunder du hans efterladte Mage,
 Sin sidste Tilflugt til en Ben at tage?

Hortensa.

Å! Benskab er et Ord, som Hiertet veed
 At bruge, naar det mener Kiærlighed.

Bertha.

Du sværmer, min Hortensa! Ha, men rolig!
 Ivo stiger der af Gravens mørke Bolig?

En Skare fortklædte Biergsfolk stiger ud af Gruben, med Lygter
 i Hænderne.

Hortensa forfærdet.

Jesu Maria! frels os i vor Nød:
Den hemmelige Net af Jordens Skjod
Med røde Blus og sorte Klæder stiger,
At straffe den, som efter Synden higer.

Bertha.

Her lurer ingen Hevner. Ungst dig ei!
Af Gruben kun — jeg kiender denne Bei —
En Skare Biergsfolk frem for Lyset træder,
Med Lygter og i sorte Søndagsklæder.
Den fjerne Klokke kalder dem af Jord
Til Kirkens Hvælving og til Herrens Bord.

Biergmændene, som nu alle ere stegne ud, slukke deres Lygter.
Da de see Bertha og Hortensa, tale de hemmeligt sammen.
Spillemændene stille sig i Baggrunden med deres Instru-
menter. Tre Biergmænd med Værktøi paa Skuldrene
træde frem i Midten af Skuepladsen. Stigeren nærmer sig
beskeden med blottet Hoved.

Stigeren.

Velkommen, ædle Frue! J kommer uden Tvivl at
besøge vort Herstab? Vi ere fattige Biergsfolk, som gaar
med vore Instrumenter, for at gjøre Musik paa Sanct
Elisabeths Dag. Tillader J os at synge eder en Sang?
Det vil maaskee mere eder at høre, og vi ville takke eders
Gavmildhed for en glad Dag.

Bertha.

O, det er herligt! Jeg elsker disse Sange. Der her-
sker i dem en vis Tungfind, en Phantasie, en mandig Be-
geistring; som altid hos Folk, der ere fortrolige med Dødens
Rædsler, og øve et saa besynderligt Haandværk. Jeg læn-
ges inderligt efter denne Sang.

Første Biergmand.

En Grube staaer i Biergets Indre,
Den har en mægtig Sølvgræn.
De lyse Lag saa rige tindre
Gedigent fra den haarde Steen.
Men som et Spøgelse fremtræder
Fru Kobold i de hvide Klæder
Med Scepteret af Dødningbeen.

Anden Biergmand.

Gaf ei derind, før Lustens renses,
Den visse Død bag Skatten boer!
Men ei det fromme Varsel ændses;
Den gridste Hugger Intet troer.
Med Lampen tændt, i sorten Trøie,
Han undersøger Gruben nøie,
Nedgleden af sin Knudesnor.

Tredie Biergmand.

Men neppe har mod Schachtens Side
Sit skarpe Huggejern han sat,
Før hisset alt han seer den Hvide,
Dg Lyset blier i Lygten mat.
Paa Brystet sig den Bange kaster;
Men fæle Spøgels hurtig haster,
Dg kvæler Dragen paa sin Skat.

Alle Tre.

Gaf ei paa de forbudne Veie,
Indtræder du til Biergets Land!
Et ærligt Hierte maa du eie,
Skal Skatten løses fra sit Baand.

Thi Haabet er med Gru forbundet,
 Og Mangen har kun Døden fundet,
 Som greb med en vanhellig Haand.

Under Slutningen af denne Sang er Hugo kommen. Han standser, og betragter Bertha med taus Inderlighed. Naar Sangen er til Ende, hæver hun, som har staaet eftertænkfuld og hørt derpaa, sit Hoved, og bliver ham væk.

Hugo

strækker sine Arme mod hende.

Min Bertha!

Bertha

lægger beklemmt Haanden paa sit Bryst.

Hugo! — Himmel, hvad betyder
 Den fæle, frygtelige Barselsang?

Anden Handling.

Konge ved Slottet.

Kunigunde. Hortensa.

Kunigunde.

Du bringer mig en daarlig Trøst, Hortensa!

Hortensa.

Der kommer Intet ud af at bestroe
 Sig Tornebusken selv med falske Roser.
 I har gjort ilde med at hyde os
 Til denne Borg, min Frue! meget ilde.
 Fraværelsen alt havde nu begyndt
 At læge Saaret i Fru Berthas Hierte.
 Herr Walthers Død kom som et Tordenslag,
 Og stemte hendes alt for lette Sind
 Til Alvor og til Ruelse. Nu virker
 Hans Død vel modsat.

Kunigunde.

Modsat! og hvorledes?

Hortensa.

En Muur har Skiebnen sprængt imellem dem,
 En eneste staaer svagere tilbage;
 Den Tanke griber let Indbildningen.

Kunigunde.

Har som en Biisdomsugle du forfulgt mig,
 At angste mig med dine Barselskrig?

Hortensa.

Hvis J vil høre Nattergalen slaae,
 Saa skynd jer ifkun tyve Skridt herfra
 Til Rosenhækken, hvor min Frue sidder
 Med eders Husbond.

Kunigunde.

Du er sær og gammel,
 Og for den Mørkes Blik er Alting mørkt.

Hortensa.

Jeg skuer skarpt med mine gamle Dine.

Kunigunde.

„Stol paa din Hugo! Den forbudne Frugt
 Tillokker stedse; men en Mand foragter
 At rane, hvad ham Lilliden betroede.“

Det var hans eget Ord.

Hortensa.

Og er maaskee

Nu Frugten ikke meer forbuden Frugt,
 Fordi den er betroet ham? Kiære Frue!
 Jeg tvivler ikke om, at han har sagt
 Jer det og mange flere smukke Ting,
 Men forudsæer, at hans Beslutninger,
 Som svage Bøle mod den stærke Strøm,
 Vil vakle ved det første Bølgekast,
 Og svømme bort i Floden med det andet.

Treugott

med en Blomsterkurv.

O, mine stakkels Roser! Gyldenlækker!

Kunigunde.

Har du saa travlt, min gamle Ven?

Treugott.

Alting

Skal rives af til Krandsse. Disse Krandsse
har Fanden skabt.

Kunigunde.

Nu, Gud forlade dig!

Treugott.

Det har de lært paa deres velske Tog.
I min Tid lod man sine Blomster vove
Paa Buskene, og bukkede sig ned,
Naar man imellem vilde lugte dem,
Som dog var sjældent. Nu er Ryggen stiv;
Nu skal de plukkes. De skal hænges op
Med Graneqviste og med røde Lygter.
En Skare Spillemand er og bestilt.
Jo, vi har faaet Lystighed paa Borgen.

Kunigunde.

Siig mig —

Treugott.

Siig mig! Har jeg vel Tid at siige?
Min Datter sidder — binder Blomsterkrandsse
Med denne Ditlev. Ditlev er en god,
en vakker Knøs — men binde Krandsse med ham,
det havde Tid endnu.

Kunigunde.

Nu, gamle Treugott!

du er forstemt i Dag.

Treugott.

Min gode Frue!

J er en Engel ellers, det veed Gud;
Men dette Indfald — Gud forlade jer!

Han gaaer.

Kunigunde til Hortensa.

Ha, jeg forstaaer dit Blik! Men qvael mig ei,
Man ikke med en lav Mistanke Sorgen!
Den Tillid, som jeg har til Hugos Kraft,
Skal ikke du, skal Ingen røve mig.
Lad ham i Dag fornøie sig! I Morgen
Alt kalder ham den frigeriske Trompet
Til nye Farer. Hugos Heltearm
Vil med sit Skjold beskytte Nabostaden
Imod en overmodig Ridderkare.
Kan den, der kæmper mod sin egen Fordeel,
Vel være frygtelig som Overtræder?

Hortensa.

Lidt modner Solen Frugtens ene Side,
Skiondt den, mod Bladet vendt, er grøn og bitter.

Kunigunde i Tanker.

At Walther døde, var mig ubekiendt.
I Fald man havde mig advaret først
Om Walthers Død — ei for min Hugos Skyld —
For Berthas — da maaskee — Men er hans Død
Da ganske vis?

Hortensa.

En Pilegrim har bragt

Det sørgelige Budskab. Sorgeligt,
Men ogsaa trøsteligt! Han faldt som Helt,
Da først han havde nydt den Fryd, at holde
Sit Indtog i Jerusalem med Fredrik.
Gienvundet har han seet, og uden Sværdslag,

Den hellige Stad, hvor Christus leed og lærte.
 Han har hørt Messer paa sin Frelser's Grav.
 Den Hule, som Joseph Arimathia
 Ham købte; hvor en sølvervinget Engel
 Sad Paaskemorgen — der har Walthar hørt
 Paa sine Knæe de fromme Præster bede.

Kunigunde

efter et Diebligs tause Genrykkelse. -

En fielden Lykke! — Men vi dele den;
 Thi hvor du staaer, der er en hellig Grav,
 Og hvor du træder, undergaaer det Gode,
 Som dog fra Evigheden var og er.
 Men saa er ogsaa Døden kun en Skygge,
 Fortvielse kun Lidenskab. Jeg stoler
 Paa Hugos og paa Berthas Dyd; det kan
 Ei være Synd. Men syndigt var det, om
 Jeg ængstede mig nu med feige Tvivl.
 Hvad jeg har gjort, er skeet i Riærlighed.

Hortensa.

J rører mig, min Frue! Tilgiv mig,
 Hvis jeg med mine Ord har krænket eder.
 Saa from en Siæl, som J, kan ei fortviøle.
 Skee, hvad der vil — J er i Sikkerhed.
 J er uskyldig, Eders lyse Stjerne
 Kan ikke Jordensveirets Mørke slukke;
 Fordunkles kan den kun et Dieblif.

Kunigunde.

Den trange Wei her giennem Jordens Dal
 Er fyldt med Kors og Torn til begge Sider.
 Erindre dig, naar du uskyldig lider,
 At evig Fryd skal lønne korte Qual,

Dg at kun Flammen af en jordiff Smerte
Kan luttre det forfængelige Hierte.

De gaae.

Et andet Sted i Høngen.

Ditlev med en Blomsterkurv. Dorothea binder en Krands.

Dorothea.

Du er for god, Ditlev! med at gjøre dig al den Umage
for min Skyld.

Ditlev

rækker hende Blomster.

Du forsmaaer dog ikke min Hielp?

Dorothea tager dem.

Tak, Ditlev!

Ditlev.

Det er en herlig Hauge. Den ligger saa høit paa
Klippen; man har de prægtigste Udsigter over Rhinen.

Dorothea.

Men gjør det dig dog nu ikke ondt, at have forladt
alle dine Schweizerbierge?

Ditlev.

Min Moder var en Rhinländerinde. Det var, ligesom
om Noget drog mig herved. Det forekommer mig sydligere
her, skøndt det er nordligere. Her er mildere Luft, mere
Munterhed og flere Eventyr.

Dorothea.

Giv mig endnu en Rose!

Ditlev.

Jeg har ingen flere. Denne Purpurlilie vil brænde
smukt i det Grønne.

Dorothea.

Saa maa jeg endnu have lidt Ambra. — See saa!
Nu er Krandsen færdig.

Ditlev.

Hvor den er smuk!

Dorothea.

Her skal den hænge. Dette Navn har Ridder Hugo
gravet ind i Træet med sin Landse for fem Aar siden.

Ditlev læser.

„Bertha!“ — Det er næsten udvojet igien.

Dorothea.

Det gyser i mig, Ditlev! ved at hænge den hen.
Det er en syndig Kiærlighed.

Ditlev

griber hendes Haand.

Dorothea! jeg veed en Kiærlighed, som er uskyldig.
Gyser du ogsaa for den?

Dorothea.

Slip min Haand! Der kommer Nogen.

Ditlev.

I Morgen drager jeg i Krig med Ridder Hugo; maaskee
sæer du mig aldrig meer.

Dorothea.

Da vilde jeg gyse.

Ditlev.

O, Dorothea! hvor gierne vilde jeg falde, naar jeg
døde, du vilde begræde mig.

Dorothea.

Kiære Ditlev!

Ditlev

omfavner hende.

Elfte Pige!

Dorothea.

Stille! Der er Ridder Hugo og Fru Bertha. Følg mig
hen i den anden Gang!

Ditlev.

Jeg følger dig til Verdens Ende!

De gaae.

Bertha kommer stirrende til Jorden. Hugo følger hende.

Hugo.

Hun gaaer, som var hun ikke her tilstede,
Som blev hun ængstet af en hæsliq Drøm.
Er dette Bertha, Rudolfs muntre Datter?
Åh, sorgfuld Gensomhed har overtruffet
Den lyse Himmel med sin vaade Sky;
Saa maa det blankeste Metal vel rustne!
Min Bertha!

Bertha.

Walther!

Hugo.

Walther er i Graven;

Vi leve, Bertha! Lad os nyde Livet,
Før Skiebnen lukker Diet til for evig.

Bertha seer paa ham.

Før evig? Hvad er da Udødeligheden?

Hugo.

Et yndigt Eventyr, som Barnet hører,
Og som den Ældre minder sig med Veemod.

Bertha.

Er det dit Alvor? Mener du endnu,

Det er forbi, naar ranglende Skelet
Paa Døren banker med sin blanke Lee?

Hugo.

Har ogsaa Tidens Syge smittet dig?
Besøger du din Hugo, for med ham,
I Skyggen af de køle Rosenhækker,
At sluges af Spidsfındighedens Døb?

Bertha.

Spidsfındighedens Bei er lang og knudret;
Religionens kort, hvis du har Binger.

Hugo.

Du er min Engel, og det Gneste,
Som binder mig til Glæden og til Livet.

Bertha.

Al, arme Hugo!

Hugo.

Du beklager mig?

Bertha.

Brøstfældig er den Traad, som binder dig.

Hugo.

Brøstfældig du! Nu, saa er Sommeren
Midt i sin bedste Blomstren skrøbelig.

Bertha.

„Thi Haabet er med Gru forbundet,
Og Mangen har kun Døden fundet,
Som greb med en vanhellig Haand!“

Hugo.

En Biergmandsfang, enfoldig, sværmerisk!

Bertha.

Den lyder mig bestandig for mit Dre;

Den svæver som en begsfort Grif i Skyen,
 Hvorhen jeg gaaer, og slaaer med sine Binger.

H u g o.

Musikens Kraft er stor, behersker Hjertet,
 Og stemmer Følelsen, hvorhen den vil.
 Tilfældig har en Melodie forstemt dig —
 En Melodie skal muntre dig paa ny.

Bertha.

Åh, ingen overgivne Glædestoner!
 De dræbe mig.

H u g o.

Nei, Bertha! frygt kun ei;
 Gi med en vild og skingrende Musik
 Skal Dødens Rædsler snedigt overdøves.
 Gi Lyst, kun Beemod hæver ægte Kummer.
 O, Bertha! kiender du det Sted igien?
 See dette Træ! Her præged jeg dit Navn
 Den sidste Dag, da Skiebnen undte mig
 Dit Selskab, stakket før din Bryllupsfest.
 Da var du en Viol i Hugos Baar;
 En Rose nu du dufter i min Sommer.
 O, glem det fæle, tomme Mellemrum,
 Glem hver en Hindring, som har skilt os ad,
 Grindre dig den Salighed, vi nød,
 Og føl, vi atter leve for hinanden!

Bertha.

Åh, Gud! mit Navn, og i en broget Krands!

H u g o.

Hver Knop, hvert Blad dig vidner om en Fryd,
 Som blomstred her — og visned.

Bertha.

Hugo! Hugo!

Kom, lad os atter søge Kunigunde;
 For farlig er os denne Gensomhed.

En sagte Musik lyder bag Hækken.

Bertha.

O, søde Toner!

Hugo.

Sæt dig ved min Side!

En Sangfugl er os sendt fra Ginistan,
 Som huldt forstaaer at synge svundne Glæder.
 Kom, sænk din Siæl i din Erindrings Sø!
 Et klart af Toner sammensat Krystalflot
 Staaer dybt paa Bunden. Lad os sværme der,
 I Haven plukke Roser med hinanden,
 Med Haand i Haand og Blik i Blik; fornøie
 Os ved det sieldne Bord, der stiger op
 Af Gulvet med de nydeligste Retter.
 Ha, tidstnok kommer Havuhyret Skiebne,
 Og knuser snøstende den skjøre Glasvæg!

Bertha kærlig.

Du er dog end den gamle Sværmer, Hugo!

En Violoncel-Adagio spilles.

Hugo,

naar den er ophørt.

Du tier, søde Stemme! Paa din Binge
 Bortfierne sig de lykkelige Minder.
 Erindrer du dig, Bertha! hvad vi svore?
 En trofast Kærlighed, skjøndt Skiebnen skilte
 Dig fra din Ven.

Bertha.

Jeg mindes det. Ak, Hugo!
Du brød din Ed.

Hugo.

Jeg min?

Bertha.

En Anden gav du
Din Haand.

Hugo.

Jeg Arme! I det svage Haab,
Maaskee at faae et Barn, jeg kunde elske,
En Arving til min Borg og til mit Navn.

Bertha.

Hun gav dig ingen Børn.

Hugo merk.

Ei det engang!

Mit Navn skal døe med mig, min Borg skal Luften
Hentære til en sørgelig Ruin,
Naar den har staaet ud sin Tid paa Klippen,
Et Opholdssted for Ravne, Flaggermuus,
Og — ja, maaskee mit blege Spøgelse
Vil slaae med Døren her ved Midnatstide.

Bertha.

Fy, hvilke fæle Forestillinger!

Hugo.

Ja, ulykksalig er jeg, skabt til Kummer!
Han stod en Bredesengel for mit Eden —
Nu er han borte med sit svovlblaa Sværd.
Du lever, blomstrer i en dobbelt Skønhed —
Jeg lever, jeg er ung og stærk og henrykt.
Vi elske; men en svælgende Befæstning

Adskiller os paa ny. Og hvad? En Fordom!
 En Drøm! Hvad er hun? Ha, lad denne Nonne
 Gaae i sit Kloster og tilbede Himlen,
 Men ei forstyrre Kiærlighed paa Jorden!

Bertha.

Glem ei, vi takke hende for den Lykke,
 At sees igjen!

Hugo

med stigende Hestighed.

Min Bertha! sværmer du?

Jeg takke? Ja, jeg tilstaaer dig den Svaghed,
 Jeg sank til hendes Bryst. Det var beregnet!
 Den første Glæde gjorde mig som druffen;
 Gud veed, hvad jeg har talt. Men takke? hende?
 Fordi jeg seer dig? Hvo vil mig forbyde
 At see dig, tale med dig? Ingen Keiser,
 Ei Paven mægter det. Og det vil hun?

Bertha.

Hun vil det ei. Skøn paa en venlig Handling!

Hugo

bittert smilende.

En venlig Handling? Bertha! Bertha! jeg
 Begynder stærkt at tvivle om dens Værdighed.
 Thi klog, forsigtig er min Kunigunde.
 Umuligt! Denne Selvopoffrelse
 Var unaturlig — mere, den var nedrig.
 Jeg kunde hade hende; men foragte —
 Nei! hun er stolt og snild, og for at lede
 Den Jld, hun ei kan dæmpe, derfor kommer
 Du her. Thi er en Samlingsplads nødvendig,
 Saa er den bedre valgt hos Kunigunde,

Hvor Alting foregaaer for hendes Dine,
 End om det var hos Bertha selv i Franken.
 Bertha.

Mistænkelige!

Hugo.

O, jeg kiender hende!
 Meer var mig ingen Siæl modbydelig.
 For fold til at forløbe sig, for tom
 Til at indtages inderligt af Noget,
 Staaer hun saa stiv og rolig, som en Støtte.
 Afholdenhed er hendes bedste Dyd,
 Natur og Liv er hende ligegyldig,
 Hun overseer sin Skaber i hans Bærk,
 Og sætter det foragtende tilbage
 For hvad hun i sin syge Phantasie
 Sig drømmer om et Hisset.

Bertha.

Hugo! Hugo!

Bland ikke Banvid ind i din Fornuft.
 Af, vækker ikke Alt, selv Kiærligheden,
 En Længsel, som ei her kan tilfredsstilles?

Hugo.

Skienk mig din hele, hele Kiærlighed,
 Saa er jeg salig!

Bertha.

Af, min Ven! du sværmer.

Hugo.

Den sværmer ei, som veed, hvad han attraaer.

Knæler for hende.

Skienk mig din Kiærlighed, tilbedte Bertha!
 Saa er jeg salig.

Bertha.

Hugo!

Hun hæver ham i sine Arme, han trykker et Kys paa hendes Læber.

Kunigunde

fommer i dette Dieblis; da hun seer dem saaledes, raaber hun fortvivlet:
Ha, Utafnemlige! er det min Løn?

Hun gaaer hurtig bort.

Bertha.

O, Himmel!

Hugo

med en vild Latter.

Saae hun det? Ha ha ha ha!

Net saa! Hun saae det? Rigtig! Og du tvivler
Endnu om denne fine Plan? — Ha, Trædske!

Har du os snedig fulgt i Hælene? —

Du blegner, Bertha? Fy, hvem vilde blegne?

Hun trodser? Godt! saa vil vi ogsaa trodse.

Ku er jeg glad. Signalet er os givet.

Har jeg min Fiende — vel! saa veed jeg, hvad
jeg har; men farlig er den falske Ven.

Frygt ei, min Elskede! I Aften glæder

Sig denne Borg med os ved Spil og Dands.

I Morgen kalder Solen mig til Kamp,

Og du skal laurbærkrone Heltens Jøse,

Naar blodbestænkt han iler til din Favn.

Bertha.

O, Gud! opfyldes alt hiin Biergmandsang?

Hugo.

frygt ei, frygt ei! Det var en Bryllupsklang.

De gaae.

Et Bærelse paa Ruprechts Borg.

Ruprecht med Haanden indbunden i et Klæde. En Tjener.

Ruprecht.

Jeg maa ingen Viin drikke, Wolfram?

Tjeneren.

Nei, strenge Herr Ridder! det har Lægen forbudet.

Ruprecht.

Hvorfor?

Tjeneren.

Det hidser Blodet, og hindrer Saaret i at læges.

Ruprecht.

Dg min Haand bliver stiv, og jeg kommer ikke til at røre Fingrene derpaa?

Tjeneren.

Det har han sagt, desværre. Senerne ere overstaarne.

Ruprecht.

Altsaa paa den Maade hverken slaaes eller drikke!

Tjeneren.

J faaer at have Taalmodighed.

Ruprecht.

Hverken slaaes, drikke eller jage!

Tjeneren

trækker paa Skuldrene.

Ruprecht.

Levende begravet paa min gamle, tomme Borg! —
Taf, Hugo! Han gaaer heftig op og ned ad Gulvet, og grunder
i Harmen. Wolfram!

Tjeneren.

Herr Ridder!

Ruprecht.

Du skal sige Borgcapellanen, at han kommer til mig i Eftermiddag med sin Hostie.

Tieneren.

Hielp, Sancte Christoffer! Herr Ridder! Vil I lægge eder til at døe?

Ruprecht.

Døe, din Taabe? Hvem tænker paa Døden?

Tieneren.

Man maa dog i Tide stille Klinten fra Hveden.

Ruprecht.

Jeg vil heller være Klint end Hvede. Ufrud forgaaer aldrig.

Tieneren.

I forlanger Præsten?

Ruprecht.

Jeg har gjort en Ed, jeg har svoret Blodhevn. Det vil jeg tage Sacramentet paa, inden jeg betænker mig igien.

Tieneren.

Jeg skal kalde Broder Augustin.

Ruprecht.

Dg hent mig saa Markolfus, min Nar, med det samme.

Tieneren.

Han ligger og fryser under Dynen. Han har faaet volderden igien i Aftes, ved at gaae saa filde over Slotsaarden.

Ruprecht.

Saa lad da Dvergen Claus Klumpe komme ned.

Tieneren.

Han kan ikke forlade Taarngangen. Vi have jo Feide.

Naar han ikke blæser rigtigt i Hornet, hvordan skal vi da bære os ad med Vindebroen?

Ruprecht.

Hvad skal jeg elendige Menneske da fordrive Tiden med?
Tjeneren.

Jeg skal hente jer Roland og Sultan, Herr Ridder!
Det er dog jeres kærester Selvskab.

Ruprecht.

Er du gal? Skal de rive mig Bindet op om Haandledet?

Tjeneren.

Det er sandt! Ja, saa veed jeg intet Raad.

Ruprecht.

En Krig, en ordentlig Krig, og jeg er ikke med!

Tjeneren.

Der bliver nok Krig oftere i Verden, Herr Ridder!
saa kan I være med.

Ruprecht.

Riding! du er vel bange for dit Skind? Du er vel glad over, at du skal blive hjemme? Men trøst dig ikke! I skal alle til Hest, alle snøres i Harnisk. Jeg venter min Son, min Morits, han gaaer i mit Sted til Boppardt.

Tjeneren vil gaae.

Ruprecht.

Wolfram!

Tjeneren.

Herr Ridder!

Ruprecht

i en mildere Tone.

Dg fyld mig saa for Voiers Skyld den Elfenbeens
Pocal med gammel Hochheimer.

Tieneren.

Vil I dog handle mod Lægens Forskrift?

Ruprecht.

Ei, hvad! Haanden bliver jo dog stiv alligevel.

Tieneren.

Men Heden?

Ruprecht.

Pah! jeg kan taale baade Hede og Kulde.

Tieneren.

Hvad skal jeg —

Ruprecht opbragt.

Betænk du dig? Himmel og Jord! Selv mine Tjenestefolk giøre sig opsætsige mod mig. Troer du alt, jeg er en værkbruden Mand? Han griber med Reiten efter sit Sværd, der hænger paa Bæggen; men farer strax hen med den over den Hoire, som smerter ham ved Bevægelsen. Hugo! Hugo! Han lamper i Gulvet.

Tieneren.

Taarnevægteren blæser, Vindebroen gaaer ned. Det er ridder Morits, eders Søn.

Ruprecht.

Himlen være lovet! Skal jeg see ham igien efter tre Lars Forløb? Morits, Morits! du kommer i en lykkelig stund, du redder din Fader fra Fortvivlelse.

Morits

kommer i en overdreven prægtig Dragt, med en Falk paa sin Haand, engsnablede Skoe med Biælder o. s. v. I det han seer sin Fader, flyer han Falken til en Tiener, som følger ham.

Min Fader!

Til Tieneren.

Tag min Falk! — Omfavn mig, Fader!

Han omfavner ham.

Ruprecht.

Fordømte Dreng! Au! Blager Fanden dig?
Han stoder ham for Brystet tilbage.

Morits.

Hielp, Himmel! har J saaret eders Haand?

Ruprecht.

Kan du ei see? Hvor har du dine Dine?

Morits

synker paa et Knae.

Forladelse, min Fader! Glæden over
At see jer frisk igien, forblindte mig.

Ruprecht.

Seer du mig frisk igien? Jeg troer, den Dreng
Er fra Forstanden. Du har deilig lært
Dit Ridderskab hos Greven af Provence.

Morits.

Forlad mig det, min Fader! Uden Selvroes,
Jeg troer at have lært, hvad jeg behøver.
Den alt for heftige, den høie Lyst
Henrev mig. Har J saaret eders Haand?

Ruprecht.

Nei, Fiante!

Morits.

Hvordan skal jeg da forstaae
Slig høistforblommet Tale?

Ruprecht.

Kan en Ridder
Gi faae et Saar, med mindre han som Truchsesß
Skal give sig det selv med Forskærkniven?

Morits.

J fald en Ridder har fornærmet eder,
 Af ægte Adels, af en Byrd og Rang,
 Der gjør ham værd at staae mod mine Vaaben —
 Jeg sværger eder ved mit Hiertes Dame,
 Marie Marguerite de la Brodouse,
 At jeg skal hevne eder som en Ridder.

Ruprecht.

Hvad? du vil hevne mig? Det kan jeg lide.
 Staa op! Hvad skal den Knælen til?

Morits reiser sig.

Min Fader!

Ruprecht betragter ham.

Hvor du er pyntet! Er det saadan Brug
 hos Raimond af Toulouse?

Morits.

Ikke ganske;

Adskilligt er min Selvopfindelse.
 Ved Grevens cort d'amore har jeg lært
 At digte. Eders Søn er Troubadour.

Ruprecht.

Pandur? En Tyrk, en Hedning? Er du gal?

Morits.

En Troubadour: Opfinder, Minnesanger!

Ruprecht

synker paa en Stol.

Hud hielp mig! Det var det sidste Stød.

Morits.

En ægte Ridder maa med Kunst forbinde
 sin Tapperhed med sandt Galanterie.

Ruprecht.

Da har jeg aldrig vidst, hvad det betød,
 Og bilder mig dog ind, jeg er en Ridder,
 Fra den Tid jeg kan bruge Sværd og ride.

Morits.

Min Fader! der maa gøres Forskiel paa
 En Ridder og en Rytter.

Ruprecht.

Jeg er Adel.

Morits.

Det er en sand Lyksalighed. Men vor Tid
 Er bleven sær med det: Man mener i
 Provence, hvor man dyrker Muserne,
 Det er ei nok at være stærk og fornem.
 Det er jo Jernet med, og er i Bierget
 Af gammel Slægt, men er dog ikke Guld,
 Fordi det mangler Smidighed og Glands.

Ruprecht.

Det flinger artigt. Hvem har sagt dig det?

Morits.

Det har min Mester Ludvig i Provence.

Ruprecht.

Har du nu ogsaa lært det Provençalske?

Morits.

Af, hele Viser kan jeg udenad.

Ruprecht.

Na, lad min høre en, hvordan den flinger!

Morits.

Saaledes sang en høflig Troubadour
 Til Fredrik Barbarossa i Turino:

Plas mi cavalier frances,
 E la donna catalana,
 E l'onrar del Ginoes,
 E la court de Castellana,
 Lou cantar provençales,
 E la dansa trevisana,
 E lou corps aragones,
 E la perla juliana,
 Las mans e cara d'Angles,
 E lou donzel de Toscana.

Ruprecht.

Det klinger smukt. Det var vel ikke muligt,
 At faae saa smuk en Klang i vore Sprog?

Moritz.

Det skulde jeg dog mene. Vil I høre
 En Minnesang, jeg selv har giort?

Ruprecht.

Ja nok!

Kun ingen Følelser og Grillensængen
 Og melancholiske Tanker, hvad det hedder;
 Det kan jeg ikke udstaae for min Død.

Moritz.

Frygt ei! Der er slet ingen Tanker i;
 Det er kun Hjertets tryllende Musik,
 Som jeg i Niim har udgydt for min Dame:

„Søde Mø! døe — maa mit Hjertes Blomst for=
 uden Solens Skin.
 Rattergal — Skrald — lyder dog saa sødt i Sko=
 ven ind.

Uf, saa bold, men saa kold est du Bene, Hulde!
 Fuglesang — Klang — rorer ei og smelter ei din
 Kulde."

Min Fader! see, det var det første Vers.

Ruprecht

med en stolt Forundring.

Det klinger bedre, naar jeg selv skal sig' et,
 End Provencalsken; skiondt du er min Søn! —
 Ha, Ridder Hugo! bi et lille Korn,
 Her er din Overmand. — Men, Morits, Morits!
 Har du nu ogsaa rigtig lært at slaaes?

Morits.

Der holdtes ingen ridderlig Turnering,
 Hvor jeg var ikke med. Hvad seer I her?

Ruprecht.

En gylden Riade; er det ægte Guld?

Morits.

Den har til Tak jeg vundet af min Dame.
 Her seer I dette Baand; det bærer jeg
 Bestandig hos mig, som en Amulet,
 En Talisman i Nød. Det Baand har slynget sig
 Om hendes bløde, lysegule Lokker.

Ruprecht.

Har du forlovet dig paa egen Haand?

Morits.

Forlovet mig? Uf, kiære Fader! der
 Vil mange Landser brydes, mangan Ridder
 Af Sadlen stikkes, før det kommer saavidt.

Ruprecht.

Hvad har du faaet malet paa dit Skiold?

Morits.

Et Baabenmærke, for at være fiendt,
Naar Jern mig dækker i Turneringen.

Ruprecht.

En kroget Bialke?

Morits.

Det er Sigfrid Thurns,
Vor Stammefaders, Arm; med kroget Arm
Holdt han sit Sværd, da denne Borg han vandt.

Ruprecht.

Fortræffligt! Det skal være Stammens Baaben.

Morits.

Det lod jeg male, da mit Hiertes Dame
Bed en Turnering paa Sanct Thomas' Dag
Mig ind i Skranken førte ved en Riade
Af hendes Haar, til Tegn paa, jeg var Slave.

Ruprecht.

Hør, Morits! vi har Krig med Staden Boppardt.

Morits.

Det hører jeg.

Ruprecht.

Jeg kan ei selv gaae med;
Thi Ridder Hugo har i Tvekamp skaaret
Mig alle Gener over paa min Haand.

Morits.

Bed Sanct Sebastian og ved min Dame,
Det hevner jeg!

Ruprecht.

Vel, det var just min Mening.
Du finder ham, den feige Pöbelven,
mellem Borgerne, som deres Forsvar.

Morits.

Mit Hug skal gaae fornemmelig mod ham.

Ruprecht.

En dygtig Flok af harnisflædte Mænd
Dig venter, hvormed du endnu i Morgen
Kan støde til den anden Hær.

Morits.

Geel vel!

Ruprecht.

Dg Levnetsmidler skal J ikke mangle.

Morits.

Hvad Levnetsmidler? Vi har Krat og Bildt!
Vi skyder os i Skoven en Kanin,
Udtrykker Blodet, flaaer saa Huden af,
Strøer den med Salt, og spiser saa den raa.
Det kalder man chevreuil de presse, min Fader!
Den sande nourriture des héros.

Ruprecht

folder sine Hænder.

Nu gaaer jeg glad og rolig i min Grav.
See der! der kommer Wolfram alt med Binen.
Drik med din gamle Faer i Aften, Morits!
J Morgen skal du hevne ham.

Morits.

Det skal jeg,

Bed Sanct Sebastian og ved min Dame,
Marie Marguerite de la Brodouse!

De gaae.

Hunkholder Brand.

Et Bord og Bænk uden for Bertshuset.

Verten. **Tvende Ridderføende.**

Verten

med en Flaske Rhinsviin og Glas.

Sætter jer, I gode Herrer! For Korsfarere, der ere vant til Cyperviin og andre delicate Sager, er det vel ingen Herlighed; men I forsmaaer dog ei et Glas gammel Viin, voget paa Fædrelandets Grund? Affides. Kunde jeg bare lokke ud af dem, hvem den fremmede Korsridder er!

Henrik.

Af de hede Vine, Herr Bert! kan man ikke drikke meget i de varme Lande, for Sundhedens Skyld.

Verten.

Ja, der maa være forfærdelig varmt. Derfor har vel ogsaa denne Apollo eller Mahomed, hvad han hedder, forbudet Tyrkerne Vinen? Klinker. Altsaa — Fædrelandet har I ikke glemt. I ere vel Rhinlændere?

Henrik.

Vinens Skaal, Herr Bert! Den vojer, hvor der er Sol, og hvor der er Bierge.

Verten.

Hvor det fornøier mig, at see de røde Kors paa eders Kapper! Det maa dog være herligt, at stride saadan for Guds Skyld. Skade, det just skulde falde Paven ind, at sætte Keiseren i Band, ligesom han var i Færd med at tvinge Kirkens Fiender!

Didrik.

Ha, Paven blev vred, fordi Keiseren ikke første Gang kunde kæmpe mod Pest og Uveir. Men hvad bryder han

sig om det? Det andet Tog gik desto heldigere. Vi landede lykkelig ved Acre; Johanniter- og Tempelherrerne kom os venligt i Møde, indtil de fik Bandbullen at høre.

Berten.

Saa var det forbi?

Didrik.

Gud velsigne den vakkre Herman von Salza! Han fik dem til at vende om igien, og Alting blev bilagt paa den Maade, at Feltkriget ikke skulde skee i Keiserens, men i Guds Navn.

Berten.

J glemmer at skienke i eders Glas.

Didrik.

Midt i November kom vi til Gaza —

Henrik.

Til Joppe, vil du sige.

Didrik.

Det er sandt! Ved Gaza stod Sultanen af Egypten, dengang Herre af Jerusalem, imod Sichem sin Fiende, Sultanen af Damaskus.

Berten.

Det maa være deiligt med alle disse Palmetræer, som der er i de hede Lænder. De have saadanne brede, nedhængende Blade; det maa svale prægtigt i Middagsheden.

Didrik.

Fredrik foretrak den Førstes Venstrib —

Berten.

Bliv ikke vred, jeg falder jer i Talen! Er nu disse Mahomedanere virkelig Morianner, eller ere de kun blaffede i Huden?

Henrik.

De ere ligesaa hvide, som I, Herr Bert!

Didrik.

Kort at fortælle: Fredrik foretrak den Førstes Ben-
skab, og ved kloge Underhandlinger bragte han det dertil
uden Sværdslag, hvorhen hans Formænd ikke kunde bringe
det ved de største Blodsudgydelse.

Berten.

I kan troe, her er ogsaa rart i dette Land. Her er
saamange deilige Suurbrønde, saa det er en Lyst; og længer
henne mod Rhense staaer den berømte Kongestol, muret i
en Ottekant med syv Svibbuer af store Kvaderstene, paa
en grøn Plads mellem høie Balnøddetræer.

Didrik.

Kort og godt: Fredrik vinder Jerusalem, gaaer ind i
Kirken, og da ingen Præst vil messe, sætter han selv Kro-
nen paa sit Hoved, og Herman von Salza holder en Tale
til Folket.

Berten affides.

Han fortæller mig Alting, undtagen hvad jeg vil vide.
Søit. Det maa være en Glæde for eders gode Herre, efter
lang Tids Forløb at vende tilbage til Slægt og Venner.

Henrik.

Det kan I troe!

Berten.

Men han seer mig dog saa bedrøvet ud.

Henrik.

Det lader kun saa.

Berten.

Har I langt hjem, med Forlov?

Didrik.

Kort at fortælle, Herr Bert! Tempelherrerne —
Berten.

Glem ikke, hvad J vilde sige! Der er en fremmed
Herre med eders Husbond. Man siger, det er en Dansk;
er det sandt?

Henrik.

Ja, det er sandt.

Berten.

Herregud! saa kan der dog trives Mennesker i disse
nordlige Enemærker. Jeg meente, der var ikke Andet, end
lutter Hvalrosser og Sælhundede, der snorkede saadan omkring
paa Iisstumperne.

Henrik.

Jo, der findes ogsaa enkelte Mennesker hist og her;
men de ere fieldne.

Berten.

Hvor nu saadan Een kan taale Heden i de sydlige Lænder!

Henrik.

Han kan taale, hvad det skal være.

Berten.

Åh, der komme de sammen! De lade til at være for-
trolige Venner.

Henrik.

Herr Bert! jeg mærker, hvad J ønsker at vide, og jeg
kunde nok løse jer Gaaden. Kan J tie?

Berten.

Ja, jeg kan, min Ven!

Henrik

flaaer ham paa Skuldbren.

Det kan jeg ogsaa.

Han gaaer.

Didrik.

Han er nu altid saa treven. Jeg er mere snaksom, Herr Bert! det har J nok mærket. Jeg vil fortælle jer Alting, hvis J giver mig et godt Ord.

Berten.

Ti for eet, min Ven!

Didrik.

Om Kongen af Jerusalem, om Sultanen af Damaskus, om Keiser Fredrik, om Ludvig den Hellige —

Berten.

Og om eders Herre!

Didrik.

Ja vist, om hans Bedrifter, Heltegierninger, Udholdenhed til Lands og Bands —

Berten.

Samt hans Navn og Stand, Fødestad, Forældre, Hustru og Børn!

Didrik.

Det er Biting. Tager ham om Hagen. Fy, Herr Bert! hvem vilde være saa nysgierrig?

Han gaaer.

Berten alene.

Har J ikke lært Andet i det hellige Land end at holde folk for Nar, saa kunde J ligesaa gierne blevet hjemme.

Gaaer ind.

Walthar. Harald.

Harald.

Rin Broder! og du bliver ved dit Forsæt?

Walther.

Ja, Harald!

Harald.

Tag mig med!

Walther.

Nei, nei, min Ven!

Jeg maa gaae ene.

Harald.

Men du sætter dig

I øiensynlig Fare.

Walther.

Lad saa være!

Jeg fandt min Borg tom, som en Storkerede,

Maar Fuglen fløiet er til Indien;

Den kom tilbage, men den finder ei

Sin elskte Hun — saa maa jeg søge hende.

Hun er paa Hugos Borg.

Harald.

Hos sin —

Walther.

Ei, Harald!

Fornærm ei Bertha med et flygtigt Ord!

Hun er hos Kunigunde, sin Veninde.

Harald.

Hvad vil du da?

Walther.

Mit skrøbelige Fartøi

Staaer mellem frygteligt Korral. Jeg speider

Med Loddet i min Haand.

Harald.

Hun troer dig død.

Walthher.

Det falske Budskab har forjaget hende
Fra Franken, hvor hun eied ingen Ven.
Det er begribeligt.

Harald.

Men denne Hugo?

Han elskte hende jo, hun ham igien.

Walthher.

Forelsket var den uerfarne Mø;
Et Egteskab har hende lært at skielne
Imellem Rieerlighed og flygtig Elskov.
Bed Gud, hun fældte Laarer, da jeg reiste,
Jeg maatte vriste mig af hendes Arm.

Harald.

Men Qvindfolk, Ven! er et letfindigt Folk,
Dg tidt — som ud af Diet, ud af Hjertet.

Walthher.

Man hører, du har aldrig elsket, Harald!

Harald.

At du vil skynde dig til Hugos Borg,
For der at undersøge Veiligheden,
Det finder jeg naturligt; men saa glem
Da heller ei Forposterne, min Broder!

Walthher.

Hvis Bertha var mig tro, behøver jeg
Ei Nogens Hielp; er hun mig utro, Harald!
Saa hialp mig ikke Keiser Fredriks Hær.

Harald.

Dg hvis — thi, Walthher! thi det veed du dog,
Man maa belave sig paa hvad der kommer —
Dg hvis du finder din Forventning stuffet?

Walther.

Saa — Christ Maria! Harald — hvis — min Gud —
Du aabner mig et Svælg, hvorfor jeg svimler.

Harald.

Hvor ofte har vi staaet sammen, Walther!
Dg skuet roligt ned i Dødens Svælg,
Naar Fiendens græske Ild, hvad heller Bølgens
Dprorte Band os trued at opsluge!

Walther.

Mit Hierte hænger alt for fast ved hende.
Den friske Bedbend trives frodig paa
Sin magre Klippevæg; men løsner du
Den fine Trevl, som binder den til Stammen —
Saa visner den.

Harald.

Tillad mig blot at følge
Dig med en Skare Mænd!

Walther.

Nei, Harald! nei!

Forklædt som Capuciner vil jeg komme.
Ukiendt hun seer mig, ukiendt vil jeg gaae,
I Fald hun har forglemt sin Egtesælle.

Harald.

Men har hun glemt ham — vil du ile da
Tilbage til min Arm, til Benslæbs Arm,
Dg finde der din Trøst, din Støttestav?

Walther.

Det vil jeg, Harald!

Harald.

Det er gaaet os
Forfskielligt: Du, med stærk Indbildningskraft,

Drog til det hellige Land, som til et Rige,
 Hvor Feer leved; som et Land, hvor end
 Mirakler af det gamle Testament
 Tildroge sig i Drken. Jeg gif med
 Som Kriger, for at øve, hårde mig.
 Det Virkelige aabnede dit Die,
 Og da du ikke fandt dit Drømmebilled,
 Saa køltes du. Jeg lærte kiende Verden,
 Den stærke Sol og Mennesker. Det modned
 Mit haarde Bryst, og gav mig Følelser,
 Som før jeg lidet kiendte til. Belan!
 Indbildningen forbandt sig med Forstand
 Hos dig; og jeg, som før var kold og flog,
 Fik Anelser om noget Høiere.
 O, jeg befinder mig heel vel derved.
 Vær du, som jeg! En Mand bør ei fortvivle.

Walthers.

Øn var mit sidste skønne Drømmebilled;
 Naar det forsvinder, har jeg Intet meer
 At leve paa en Jord, som er mig fremmed.

Harald.

Åh, stolte Walthers! Venskab var dig Intet?

Walthers
 omfavner ham.

Jo, jo, ved Gud!

Harald.

Vil du da love mig,
 At du vil tye tilbage til din Ven,
 Og ikke foretage noget Skridt
 Af Vigtighed, før du har talt med Harald?

Walthher.

Jeg lover det, min Ven!

Trykker hans Haand med Taarer.

Og dersom Stiebnen

Mig vinker bort — thi tunge Anelser

Beklemme dette Bryst — saa skal jeg give

Dig vist et Barsel.

Harald.

Swærmer! Walthher! Mand!

Du græder? Vi skal leve med hinanden!

Walthher.

Farvel! Jeg gaaer fra Verden, hvis jeg gaaer,

Ei med Fortvivlelse. Jeg fandt en Ven!

Harald.

I Livet og i Døden er vi Venner,

Staldbrodre, Riddere fra Christi Grav.

Hans Hielp, min Ven! vil redde dig af Nøden.

Walthher.

Ja, Harald! han vil styrke mig i Døden.

Farvel!

Harald.

O, Sanct Georg! ledsag min Ven,

O, lad ham finde tro sin Biv igien.

De skilles ad.

Tredie Handling.

Skau.

Hugo kommer med Treugott og Ditlev, Alle bevæbnede.

Treugott.

Det var en Klappjagt, strenge Herre!

Hugo.

Gubbe!

Det glæder mig, du svigted ikke Kampen
Med dine sølvgraae Haar.

Treugott.

Naar man kan staae sig
Mod vilde Dyr, kan man vel ogsaa stride
Mod vilde Mennesker.

Hugo til Ditlev.

Og du, min Søn!

Du tegner ogsaa brav.

Affides.

Nu har jeg Tid

At læse hendes Brev.

Han aabner et Brev og læser:

„I det uvisse Haab, min Hugo! om jeg nogensinde
er dig mere, er min eneste Lindring at skrive dig disse

Linier. Ja, Bertha elsker dig, usigeligt elsker hun dig, Hugo! og hvis du er falden, saa er hendes eneste Trost, snart ogsaa at ile fra den glædeløse Jord. I bange Forventning vanke jeg, som en urolig Aand, paa din stille Borg. Kunigunde har indsluttet sig paa sit Kammer, hvor hun mere jamrer sig over din Utroskab, end hun frygter for din Død. Hun vil ikke see mig. Uden dig er jeg forladt og uhykkelig. Kommer du hjem med Seier? O, hvilken Tanke! Men jeg skælver; thi ikke blot Døden, ogsaa Livet skiller dig evig fra din

Bertha."

Han trykker Brevet til sine Læber.

Din Hugo lever, og for dig, min Bertha!

Ditlev,

som imidlertid har talt med Treugott og stirret ind i Skoven. Bist er det ham.

Treugott.

Det er umuligt, Ditlev!

Dog — du har ganske Ret. — Ak, strenge Herre!
Der kommer Ridder Morits i Galop,
Fulgt af en Riddersvend.

Hugo.

Hvad vil han mig?

Ditlev.

Jeg maatte lee: han kaldte paa sin Dame
Midt i Skærmysfelen, imens han hug
Saa vildt omkring.

Hugo.

Han mangler ikke Rækkehed.

Treugott.

Nei; men jeg troer, han har en Skrue løs.

Han stiger af; nu stryger han sin Hest.
 Hvad vil han her? Han er vor Fiende; vover
 Han sig paa eders Grund?

Ditlev.

Der kommer Svenden,
 Og tager imod Hesten af sin Herre.

Hugo.

Han nærmer sig med ædel Gravitet.

Treugott.

Jeg gad dog vide, hvad han har i Sinde.

Morits

kommer i Harnisk med Landsæ i Haand; han sænker sin Landsæ for
 Hugo, og hilser ham.

Ridder Hugo, stærke Helt,
 Men hovmodig dog tillige!
 Undres I maaskee derved,
 Hvad en Ungersvend tør sige,
 Som i Kundskab og Bedrift
 Eders Dygtighed maa vige,
 Men i Tapperhed og Mod
 Vel kan kaldes eders Lige?
 Eders Rygte bredtes ud
 Af den hundredtunget Pige,
 Af den høie Famas Mund
 Lige til Provences Rige,
 Ja, til Rom og Lateran.

Treugott affides.

Det var mange Niim paa Tge.

Morits.

Ofte ønsked jeg en Dyst
 Med saa drabelig en Ridder

J den dunkle Bøgestov
 Mellem Duft og Fugleqvadder.
 J skal see, at ogsaa jeg
 Tapperhed og Mod besidder.

Treugott affides.

Mon det ingen Ende faaer
 Med den lange Sladderslidder?

Hugo.

Vil J slaaes med mig, Ridder Morits?

Morits.

Ridder Hugo! er J Helt,
 Nu, saa vil J ikke negte,
 Først med Landse, saa med Sværd,
 Med en Riddersmand at fegte.
 Lad en Kreds i Græsset slaae,
 Kald paa eders Prygelnegte!
 Vi vil see, i Sadlen fast,
 Om vi Heltene beslægte.
 Saaret J min Fader har;
 Men hvad jeg formaaer at mægte,
 Vil jeg hevne ham igien
 Med min Landses tunge Vægte.

Treugott affides.

Det maa hver en Christensfiæl
 Tilstaae ham: de Niim var ægte!

Hugo.

Jeg har saaret eders Fader, Ridder! i en Tvekamp,
 som han uden Grund opfordrede mig til. Jeg har for
 Resten altid søgt at vise ham Forekommenhed, som min
 Nabo.

Morits.

Forsagte Riddermand! vil J undskyldde,
 Med Høflighed forgyldde
 Den sorteste Bedrift? Troer J at dæmpe
 Med fagre Ord en Kæmpe?
 J dobbelt er min Fiende,
 Og dobbelt derfor eders Blod skal rinde,
 Forbovne Helt, som vover
 En frankisk Ridders Biv at sætte over
 Provences Perle, mine Tankers Muse,
 Marie Marguerite de la Brodouse!

Hugo.

O, Treugott! hent min Landse
 Og bring min Ganger.

Morits.

Den skal Fama frandsse,
 Som vinder denne Kamp.

Hugo.

Med blegen Mine
 Skal du hos Pluto kysse Proserpine,
 Hvis ei du i en anden Tone taler,
 Og rømmer strax min Grund, du unge Praler!

Morits.

Du døer, naar Morits om sin Landse fatter.

Hugo.

Ja, du har Ret, jeg døer — jeg døer af Latter!

De gaae.

Hvalveien ved Hugos Borg.

Dorothea

synger ved en Cithar.

Naar Ridderen drager i Kampen hen,
Da maa ham følge den Riddersvend.
Naar Ridderen vinder Land og Stad,
Da ligger den Svend i de Slagnes Rad.

Den Ridder viser sit høie Mod,
I Stilhed Svenden udoser sit Blod;
Hen over hans Liig Stridsgangeren gaaer,
Ham skjuler i Støvet Blod og Saar.

Men drage de hjem med klingende Spil,
Da stimle de Biger fra Borgen til,
Dg møde den Hær paa støvede Bei;
Men af, hun finder, hun finder ham ei!

Hist bagved bæres paa Baar en Død;
Der ligger han under den Kappe saa rød.
Da sniger hun sig fra Sværmen ud,
Til Kirkegaarden; forbarmende Gud!

Men kommer han hjem med Løv i sin Hat,
O, Glæde! da blier der en lystig Nat.
I Salen sig fryde Ridder og Frue,
Dg Folket i klingrende Borgestue.

Walthar

kommer forklædt som en Capuciner.

Befignet være Christ!

Dorothea.

J Ewigbed!

Walther.

Min vakkre Pige! kan du sige mig —
Jeg har ei været her i mange Aar —
Er dette Veien op til Slottet Rheinberg?

Dorothea.

Ja, ganske rigtig.

Walther.

Boer ei her en Frue,
Fru Bertha Walther?

Dorothea.

Jo! Hvis J vil tale
Med hende, kommer J tilpas, min Fader!
Thi hisset seer jeg hende just. Hun gaaer
En Aftenvandring.

Walther.

Birkelig? hun kommer?

O, sig mig dog —

Dorothea.

Undskyld mig, gamle Fader!
Jeg er bespændt, jeg kan ei tale med jer.

Walther.

Da kunde du dog synge før, min Datter!

Dorothea.

Sang letter Hiertet.

Walther.

Og hvad har du tabt?

Dorothea.

End Intet; men jeg frygter for at tabe.

Walther affides.

Min Skiebne ligner din.

Heit.

Dg hvad, min Datter?

Dorothea.

Det Kicæreste, jeg har paa Jorden.

Hun gaaer.

Walther ene.

Himmel!

Hvi falder det mig tungt, som Bly, paa Brystet?

Det Kicæreste, du har paa Jorden, frygter

Du for at tabe? — Med enfoldig Tungfjind

Klang hendes Citherstrænge, mindte mig

Om sørgelige Viser fra min Barndom,

Som Ammen sang i Regnveir, naar vi Smaae

Var ene hiemme, mens Forældrene

Drog i Besøg. Da overfaldt mig tidt

En underlig nedtyngende Forsagthed.

Var det maaskee — O, hellige Johannes!

Hun kommer — staa mig bi! Ja, det er hende!

Bertha hurtig.

Min Gubbe! du er Fremmed, kommer du —

Walther.

Jeg kommer langt herfra, min Frue!

Bertha.

Kunde

Du ei maaskee da si mig Bessed —

Walther.

Jo, jeg kan si jer Bessed om meget.

Bertha.

Uf, kommer du fra Boppardt?

Walther.

Nei, min Frue!

Jeg kommer fra Jerusalem.

Bertha adspredt.

Saa langt fra?

Da est du mødig vel?

Walther.

Hvis ei mig rækkes

Et Lødskebæger snart, maa jeg forsmægte.

Bertha.

Det vil ei mangle dig paa Hugos Borg,
Ihi han er Giæstfriheden selv; kun Skade,
han er fraværende — han er — o, Gud!

Walther.

I ængstes, Frue?

Bertha.

Gamle Mand! veed du,

Har nogentid du i dit Liv forsøgt
At miste, hvad der var dig kjær, som Livet?

Walther.

Jeg frygter, jeg har mistet, hvad der var
Mig kjærere.

Bertha.

Han er i Kampen nu,

Den Ædle! Stærk og kiæk er Hugos Arm;
Men Lykken er foranderlig og troløs.
Et Sværdslag — og den ædle Pande hvælver
Sig ikke meer mod Himlen, Rosen blegner
Paa Heltens Kind, og Diets Flamme sluffes.

Walther.

Jeg har seet Flammer sluffes, jeg har været

J Dødens Farer med en udsøgt Flok
 Af Lydslands og af Frankrigs bedste Sønner,
 Modstaaet Storm og Uveir, Pest og Hunger,
 Og Tyrkens Ild, og vilde Sabelhug;
 Dog aldrig skiald jeg, som jeg skiald nu
 I dette stille Ly bag Rhinens Klippe.

Bertha.

Af, Alderen gjør skrøbelig!

Walther.

Jeg kommer

Fra Jorsal — og I spørger ei et Ord,
 Om jeg har kiendt Herr Walther, eders Husbond?

Bertha forskrækket.

Min Gud — er han ei død?

Walther smertelig.

Jo, han er død.

Bertha.

Hist finder han sin Løn!

Walther.

Er I bedrøvet?

Bertha.

Hans Salighed kan ei bedrøve mig;
 Han fandt jo, hvad han søgte: Martyrdøden.

Walther.

I farer vild; han elskte eder, Frue!
 Han vilde kæmpe for sin Tro som Helt,
 Og vende hjem igien med Fredens Palmer
 Til Kiærlighedens Arm og til sin Hytte.

Bertha.

Den Døde har jeg ydet mine Taarer,
 Han trænger ikke til min Angst.

Walther.

J ængstes

For Ridder Hugo?

Bertha

rækker ham en Pung.

Gamle, fromme Mand!

Lag denne Skierb af et bedrøvet Hierte,
Gaf i din Telle, knæl, og beed en Bøn
For Hugos Liv, det ædelste, det bedste!
For din Skyld vil mig Himmelen bønhøre.

Walther.

J elsker ham?

Bertha.

Lil Alderdommens Nat

Ran Rierligheden vel betroe sin Flamme.

Walther.

J elsker ham?

Bertha.

Ja, ja! jeg elsker ham.

Walther.

Farvel, Fru Bertha!

Bertha.

Bliv, og hvil dig ud!

Jeg gaaer.

Walther

med undertrykt Bevægelse.

Maa jeg udbede mig en Godhed

af eder?

Bertha.

Hvad?

Walther.

Herr Walther var min Ven,
 Han blegned i min Arm; jeg søgte mig
 Et Mindetegn af ham, men eier intet.
 Jeg seer, I har hans Ring paa eders Finger;
 Saa er den mig beskrevet. I sin Dødsstund
 Gav han mig eders, som det Kæreste
 Han eiede. See, Frue! eders Ring
 Er kostbar; men som Ridder Walthers Ven
 Maa jeg dog foretrække Walthers egen.
 Giv mig hans Ring!

Trækker hendes Ring af sin Finger, med næsten udbrydende Smert
 See der! der har I eders.

Bertha.

I Sandhed, det er min.

Walther.

O, jeg er sanddru!

Bertha for sig.

Er det en venlig Styrelse fra Himlen?
 Vil den mig dermed sige: du er fri!
 Faaer jeg min Ring tilbage, for at kunne
 Den siden skienke til mit Hjertes Elste?
 Af! kommer der en Dag, hvor denne Ring
 Skal glimre paa min Hugos Haand?

Walther.

Betænker

I eder, Frue?

Bertha

giver ham sin Ring.

Der!

Walther.

Dg der er eders!

Bertha.

Du skælver?

Walther.

Det er Svaghed.

Bertha.

Vil du bede

for Bertha?

Walther.

Ja, jeg vil! Ja, jeg vil bede
for Bertha i min Dødsstund — jeg vil bede!
Gud er barmhiertig.

Bertha lytter.

Stille! Hører du

kompeten? glade Toner fra det Fjerne?
Himmel! kommer han med Seir tilbage?
Jeg maa bestige Taarnet, for at have
en Udsigt. Nu Farvel, min gamle Ven!

Hun gaaer.

Walther

med udbrydende Taarer.

Farvel! far evig vel, trolose Liv!

Han affaster fortvivlet sin Kappe.

Opflug mig, Jord! O Gud, o Gud, o Gud!

Bertha! ha, bedrageriske Kvinde!

Dette Trostak? Svor du saa din Ed

for Herrens Alter, for det gamle Billed

Domcapellet? Er det Lønnen for

min Kiærlighed, naar fiernt paa nøgne Strand

du stod om Natten, støttet til mit Sværd,

Dg drømte mig i Franken?

Ha, Forræder!

Du har forført — Forbandede! du har
Med Elskovsdrik, med en fordævet Trolddom
Har du forført min Hustru. Hun var reen
Som Morgenduggen, før hun kiendte dig.
Hvad gjør jeg? Hvad har Jorden meer for mig?
Bort, bort — med Harald! til det kolde Nord,
Hvor Leflelysten døer, hvor gammel Troskab
Har reddet sig endnu for Lastens Syndflod
I en affides Kloft!

Hvem kommer der?

Ha — det er ham, min Skiebnes Bredesengel!

Hugo

kommer ind; i det han seer Walthers, farer han forfærdet tilbage.
Hvad seer jeg? Hvilken rædsom Skikkelse
Staaer der ved Hulens Afgrund?

Walthers.

Philip Walthers.

Hugo.

Hvad søger du paa Jorden, Philip Walthers?

Walthers.

Jeg er en daarlig, en affindig Aand,
Jeg søger et Phantom.

Hugo.

Hvad?

Walthers.

Troskab! Troskab!

Hugo,

som har fattet sig.

Du lever, Walthers?

Walther.

Nei, jeg gaaer igien.

Hugo.

Himmel og Jord — hvorledes kom du her?

Walther.

Jeg sneg mig som en Pilegrim herhid,
at speide Skiebnen.

Hugo.

Veed da Bertha vel,

hvor du er her?

Walther.

Nei.

Hugo.

Og hvor er dit Følge?

Walther.

Jeg kommer ene. Alt mit Følge, Hugo!
Denne hvide Stav.

Hugo.

Hvad vil du speide?

Walther.

Jeg veed, hvad jeg behøver.

Hugo.

Og hvad veed du?

Walther

med forbitret Foragt.

du er en affkyelig Forræder.

Hugo opbragt.

et lyver du, Forvovne! i din Hals.

Walther.

du er den elendigste Forfører.

Hugo

drager sit Sværd.

Forsvar dig, eller, ved min Ridderære,
Jeg dræber dig!

Walther.

Med denne hvide Stav,

Som David imod Goliath, gientager
Jeg sanddru, tryk i min Samvittighed:
Du er en Riding!

Hugo

støder ham rasende for Brystet, saa han styrter ned i Gruben.

Far til Helved, Satan! —

Han bliver nogle Dieblig staaende i den Stilling, hvori han
nedstødte ham; derpaa drager han sin Aande dybt.

Han foer til Helved. — Ha — det var en Diævel!
Tag dine Taager med!

Han sparker hans Kappe ned efter ham.

Er det en Drøm?

Hvor er jeg?

Han holder Hænderne for sit Ansigt, derpaa siger han:

Ganske ret! — Hvad har jeg gjort? —

Faldt han?

Han raaber ned:

Hør, Walther! Walther! Svar dog, Walther!

Ræk mig din Haand, kom, lad mig hielpe dig!

Saa svar dog! Har du saaret dig? Jeg henter

Et Reb, og drager dig igien af Dybet.

Du har affkyelig fornærmet mig,

Men troer du, jeg vil derfor være Morder?

Han stirrer ned.

Der svarer Ingen fra det mørke Hul.
 Hvem skulde ogsaa troe, der var saa dybt?
 Fælt gaber dette skumle Helvedsvælg,
 Og faaer mig til at svimle. Alle Helgen!
 Hvo kan i Verden vel beregne Sligt?

Forfærdet, i det han bliver Kunigunde vaer i Baggrunden.
 Hvo staaer i Hulen der? — Gud, Kunigunde!
 Hvis hun har seet —

Kunigunde kommer færdig.
 Min Ven!

Hugo affides.

Ja, hun er bleg;

Forfærdelsen har rystet hende.

Goit.

Saae du —

Kunigunde.

Jeg saae dig, og jeg iilde dig i Møde.
 Velkommen fra det hæderlige Slag,
 Min Mand, min Husbond! Lad mig tørre Sveden
 Dig af din Pande! Af, den staaer endnu
 I tunge Draaber.

Hugo

støder hendes Haand bort.

Skjul du mit Ansigt
 Med Svededugen? — Hvorfor er du bleg?

Kunigunde.

Af, jeg har været syg; men Glæden gjør
 Mig atter frisk, min Hugo!

Hugo.

Ei! saa hurtig?

Mig synes dog, at dine Dine true,
Som Maanen imod Uveir med sin Dunstfreds.

Kunigunde
tager hans Haand.

Gud! du har Feber.

Hugo.

Ja, jeg har lidt Feber;
Men tænk ei derfor, at jeg ikke mærker,
Hvad foregaaer — og dersom du har seet —

Kunigunde.

Hvad seet?

Hugo

drager sit Sværd.

Sværg paa mit Sværd en evig Tausshed,
Hvis ikke du vil vorde Sværdets Brud.

Kunigunde.

Hvad skal jeg sværge?

Hugo.

Ei at røbe, hvad

Du veed.

Kunigunde.

Hvad veed jeg? Ved Guds hellige Blod,
Min Husbond! jeg forstaaer dig ei. Hvad veed jeg?

Hugo.

Mod har du!

Kunigunde.

Åh, Gud hielp mig, jeg Arme,
For Mod, jeg har! Hvi stirrer du saa vildt?

Hugo.

Kan slikt et Ansigt lyve, Gud i Himlen?

Kunigunde.

Hvad siger du?

Hugo.

Jeg siger: guult er ei
 Alene Falskheds Farve; Liliefinder
 Og Diets blaa Viol kan og bedrage.

Kunigunde.

Troer du, jeg lyver?

Hugo.

Ja, Forræderfke!

Kunigunde.

Tilgiv mig, Gud i Himlen! Ormen krymper
 Sig, naar man træder den. Det gaaer for vidt.

Han gaaer.

Hugo

seer efter hende.

Din Ryg er mere ærlig, end dit Ansigt.
 O, gid jeg aldrig saae dit Ansigt meer!
 Tag dig i Agt! tag dig i Agt, min Hustru!
 Min Bægtstaaal helder til den ene Side,
 Gen Draabe Purpur mindre eller meer
 Kan ikke bringe Staaalen til at synke.

Han gaaer.

 Et Bærelse i Vertshuset Dankholderbrønd.

Walthers Rustning hænger paa Væggen. Et Bord med Lys
 og et Timeglas.

Verten med en stor Foliant. Harald.

Verten.

Ja, denne Bog har saamænd tilhørt en Dansk, som
 studerede i Coln, og som paa sine Smaareiser ned ad

Rhinen adskillige Gange var i mit Huus. Den skal være skrevet af en Islænder med saadan et snorrigt Navn. Hvad var det nu, han hed? — Ja rigtig! Sture Snorlesen, troer jeg, det var.

Harald.

Snorro Sturlesen?

Berten.

Ja rigtig.

Harald.

Har den Danske foræret jer denne Bog?

Berten.

Ikke han; en Cartheuser, Benedict Krause, har ved en Leilighed faaet en Afskrift deraf. Gud maa vide, hvordan den er kommen til at ligge her. Børnene bruge den som Skammel, til at lege med og sidde paa. Der er Ingen, der forstaaer sig paa dette Skrift, uden J, Herr Ridder!

Harald.

Jeg læser gierne en Times Tid, før jeg gaaer til Sengs. Jeg har begyndt paa Bogen, og den morer mig meget.

Berten.

Hvad handler den egentlig om?

Harald.

Det er mit Fædrelands Historie.

Berten.

Jeg vil ikke være til Uleilighed. Der staaer et Timeglas paa Bordet; nu kan J selv see, hvad Tiden er, før at indrette Læsningen derefter.

Harald.

Mine Svende ere dog gaaet ordentlig til Sengs?

Berten.

De sidde endnu og spille Lærninger. Tydskerne drikke
Biiin; men de Danske fik Ol. De raabe Hurra, og sige:
Nu er vi igien i vort Element! Sort Brød har jeg ogsaa
maattet skaffe tilveie.

Harald.

De ere dog ordentlige?

Berten.

Meget ordentlige. Man skulde aldrig troe, der var
et halv Hundrede Mand.

Harald.

Beed dem lægge sig; det er silde.

Berten.

Den anden Herre kommer vel ikke hjem i Aften?

Harald.

Neppe.

Berten.

Saa ønsker jeg eder da en god, rolig Nat.

Gaaer.

Harald alene.

Midnatten nærmer sig, saa tyk, saa sort.
Han kommer ikke. Nu, det var at vente. —
Min stakkels Walthar! sidder du fornøiet
hos Hugo, hos din Bertha, ved et Bæger?
Al, eller klavrer du, forvirret, bleg,
Paa Klippen? Speider du fra Granekløften
Med bange Blik det Lys, som sig bevæger
I Fløien fra den taarnefulde Borg?
Her efterlod han Alt: sin Ven, sit Folk,
Sit Harnisk. —
Der hænger det paa Knagen. Ha, hvor ofte

Stod du i dette Bindsfer ved min Side,
 Og svang dit Sværd mod Saracenens Klinge!
 Nu hænger det — tomt — som en gammel Rustning
 Paa Heltens Grav. — Ha, jeg er mod i Hu!
 Det er mig, som jeg saae ham aldrig meer.
 Hvi lod jeg ham forlade mig? Som David
 Og Jonathan er vi jo hidindtil
 Saa trolig fulgtes ad. Og jeg blev her!

Efter en kort Taushed.

Han loved mig et Barsel. Venlig trykte
 Han da min Haand; det var, som Dødens Kulde
 Gøer af hans Fingerender i mit Blod.
 Nok! — Jeg vil læse, jeg vil glemme Tiden,
 Jeg lever i, og tænke mig tilbage.

Han sætter sig ved Bordet, og slaaer Bogen op.
 Rundt om er Rædsel nok paa Jord. Hvad Chaos
 Af Grumhed og Blodtørstighed begynder
 Mit Fædrelands Historie! Dog Kraft
 Og fielden Styrke!

Baldemar, min Konge!

Hvor er din Styrke nu? Som Samson faldt du
 I Skødets af en Delila; nu har
 Philisterne afflippet dig dit Haar.

Han blader.

Her er det: Fiir og tyvende Capitel,
 Om Alf og Yngve. Ja, her vil jeg læse.

„Kong Alfr havde en Kone, hed Bera, den fagreste
 Kvinde, meget skøn, myndig og lystig af Sindet. Yngvi
 Alfrekson var da en Høst kommen fra Biking til Upsal, og
 var navnkundig. Han sad længe oppe til Driks paa Dval-
 den. Alfr Konge gif ofte betids at sove. Bera Drotning

sad til ud paa Matten og talte med Yngvi. Alf raadte hende til ikke at sidde saa længe, bad hende gaae for at sove, sagde, han vilde ikke vaage efter hende. Hun siger, den Kone være sæl, som heller skulde eie Yngvi, end Alf. Han harmtes da meget, thi hun sagde det tidt. Een Qvæld gif Alf ind i Hallen, da Yngvi og Vera sadde i Høisædet og taltes ved. Havde Yngvi da paa sit Knæ et staffet Sværd. Mænd vare heel drufne, og gave ei Agt paa, at Kongen kom ind. Alf Konge gif til Høisædet, tog et draget Sværd frem under Kiortelen, og staf det giennem Yngvi, sin Broder —

Walthers Rustning falder med Gny ned af Knagen paa Gulvet.

Harald

springer forfærdet op.

Jesu Maria!

Han staaer længe og lytter.

Intet rører sig —

Kun Rustningen — Og Timeglasset staaer,
 Har pludselig hørt op at rinde. — Walthers!
 Er alt dit Timeglas udrundet, Walthers? —
 Ja, ja! det var et Barsel. — Det er Midnat,
 Nu lege Spøgelses, Gienfærdene
 Gaaer om i Klosters Gange, skride haanligt
 Hen over Borgegravens Dyb, og banke
 Paa Sovesamret. Barsle vilde han —
 Hans Harnisk styrter raslende til Jorden,
 Just som jeg læser om Kong Yngves Død!
 Et venligt Barsel af en venlig Aand!
 Alf, arme Walthers! est du død? i Fare? —
 Op, op med mine Mænd til Hugos Borg!
 Igiennem Matten, hurtig og forsigtig!

Hvis J har dræbt ham —

Drager sit Sværd.

Nu, ved dette Sværd,

J skal undgielde det. Men lever han,

Da skal jeg vriste ham af eders Bold,

Om J var tusind Riddingere.

Han raaber:

Op, Kæmper!

Til Baaben og til Hevn! Den sorte Nat

Har spyet en Hemmelighed af sit Svælg,

Som Riddingeren betroede den. Op, Danste!

Med Skjold og Spyd, til Redning eller Hevn.

Han iler ud.

Fjerde Handling.

Ruprechts Borg.

En Dør staaer aaben; man seer en Liigkiste i det andet Værelse. Ruprecht kommer ud af et Sidedammer med Borgcapellanen, der har en Monstrans i Haand. En Bygmester.

Ruprecht

mørk nedslaaet, til Bygmesteren.

Hvem er J?

Bygmesteren.

Jeg er Hans Henning Bygmester, strenge Herre! J er havt Bud efter mig, for at aftale, hvorledes J vil lade Ridder Morits's Gravsted indrettet i Sancte Cathrine Kirke.

Ruprecht.

Nu, er J Bygmesteren? Det var vel. — Jeg vil have det ordentligt og net, saa at Intet mangler.

Bygmesteren.

Det skal skee.

Ruprecht.

Han skal ligge for det lille Alter paa høire Haand,

naar man kommer ind i Kirken, lige under det brogede
Bindue, som forestiller Cain og Abel.

Bygmesteren.

Vel, strenge Herre!

Ruprecht.

Gravstedet skal I bygge af den røde Steen, hvora
dette Fjeld bestaaer.

Bygmesteren.

Meget vel!

Ruprecht.

Det betyder, at Borgen har mistet sin Grund. De
Røde betyder Blod.

Bygmesteren.

Hvor det er tungt, at saa haabefuld en Junker skuld
falde for Fiendehaand!

Ruprecht

med et fælt Smil.

Ho! det skal vi nok hevne, Mester! — I maa see at
faae en stor Messingplade — saadan en, som der er paa
min salig Kones Grav. Der skal han ridses af, i fuld
Rustning, med Skiold og Landse. Den frogede Biælke maa
ikke glemmes paa hans Skiold. Falken skal han have paa
sin Haand.

Bygmesteren.

Det skal Altsammen efterkommes.

Ruprecht.

Har I taget Maal af ham?

Bygmesteren.

Endnu ei, Herr Ridder!

Ruprecht tørrer sine Dine.

Han var just ikke meget lang.

Bygmesteren.

Det kommer ikke altid an paa Længden. Han var behiertet og stærk.

Ruprecht.

Gaa ind og maal ham, Mester! Naar man er død, strækker man sig. Lægger sin Haand paa hans Skulder. J maa jo giøre Graven, saa den passer ham.

Bygmesteren.

Han skal ligge saa mageligt deri, som om han laae i sin Seng; det lover jeg eder.

Ruprecht

ryster hans Haand.

Tak skal J have, Mester! J under ham godt.

Bygmesteren gaaer.

Ruprecht til Munken.

Dg J skal gaae til Braubach, Broder Augustin! kiobe iin Kogelse og hvide Borslys.

Augustin affides.

Saa from har jeg aldrig seet ham. Høit. Ak, strenge herr Ridder! det smerter mig, at J har mistet eders Søn og eneste Arving; men det glæder mig dog igien, at J er leven saa sagtmodig. J Nøden vender man sig til Gud.

Ruprecht.

Augustin! veed J, hvad jeg har taget Sacramentet paa?

Augustin.

Nu, for at styrke eder.

Ruprecht.

Ja, for at styrke min venstre Haand. Han river en Ioff ud af Barmen. Seer J, Augustin! Falder ud. Jeg ar vænt mig til at træffe sikkert og dybt med min venstre haand.

Augustin.

Hvad har J i Sinde?

Ruprecht.

Hugo har berøvet mig min Førlighed — dræbt min Søn. Jeg duer til Intet meer; mit Navn døer med mig. Troer du ikke, jeg hevner det?

Augustin.

Hvad har J besluttet?

Ruprecht.

Jeg vil dræbe Hugo med min venstre Haand.

Augustin.

Gud i Himlen! — vil J —

Ruprecht.

Spild ikke forgieves eders Tale! Det er uroffeligt, jeg har svoret det, jeg har taget Sacramentet derpaa.

Augustin.

Hellige Jomfru Maria! derfor var det, at J —

Ruprecht

med en vild Glæde.

Ho ho! jeg skal lære ham, hvad det er, at berøve Ornen sine Æg, og Løven sine Unger.

Augustin.

Streng Herr Ridder! for eders evige Saligheds Skyld, anraaber jeg eder —

Ruprecht.

Ingen Snak! Der ligger han inde. Mine Døre ere lukkede; mine Bærelser lugte af Liig. Ingen Glæde meer! Han skal stødes ned.

Augustin

efter en Taushed.

Og hvad vil J saa?

Ruprecht.

Saa vil jeg Intet meer. Saa skal Mester Henning bygge mig et Gravsted af sort Marmor, ligeover for Morits ved Siden af Cathrine — og saa kan du synge Siælemesser for min Salighed.

De gaae.

Haulurien ved Hugos Borg.

Treugott, Ditlev, Dorothea komme.

Treugott.

Ja, mine Børn! kort har I kiendt hinanden,
Men længe nok, for vel at vide, hvad
I har at vente. Den Uskyldige
Er let at kiende; ingen smaalig Rynke
Forstyrrer Herrens Billed i hans Ansigt.
Seer, Kiære! i sin Ungdom troede Treugott,
At han var skabt alene for Johanna;
Der var en Tid, hvor ei jeg tænkte Livet
Mig muligt uden hende. Det gik an dog;
Halvfierdsindstyve Aar gav Gud mig Glæde.
Dog, mine Børn! dog vil jeg ikke ganske
Forkaste Sympathie. Jeg troer endnu,
At vore Bæsnere var bestemte til
Forening. Gud maa vide, hvad der hindred
Forbindelsen i første Led; den lykkes
I andet, mellem Ditlev og Dorothea.
Saaledes feirer dog tilsidst det Gode,
Naar Mennesket vil ydmyg give Tid,
Og ikke stampe fuyfende mod Braadden.
Gud signe jer!

Han lægger deres Hænder i hinanden.

Dorothea.

Min Fader!

Ditlev.

Kære Fader!

De kysse hans Hænder.

Treugott.

Børnlille! J maa reise bort herfra,
 Saasnart som eders Bryllup er forbi.
 Paa Rheinberg er ei længer godt at være.
 Saa høit det ligger i den skyfri Luft,
 Er Luften dog ei længer sund og blaa.

Ditlev.

Hvad vil du?

Treugott.

Jeg er gammel og erfaren,
 Jeg seer et rædsomt Tordenveir i Møde.
 Det skal J ikke dele; J maae bort.
 Tag hende! Tag din Stav, og gaa til Schweiz,
 Til dine stille Kloster bag dit Fjeld;
 Bogt dine Faar, malk dine Geder, døb
 J Sundhedskilden dine Børn, og glem,
 Der er en Jord, hvor Lidenskabten raser!

Dorothea.

Hvad frygter du, min Fader?

Treugott.

Kære Børn!

Bor Ridder spiller vildt med Tårningen;
 Jeg frygter for, han sætter snart fortvivlet
 Alt paa det sidste Kast.

Dorothea.

Skal jeg forlade

Dig og min stakkels Frue? Al, der kommer
 Hun jo med denne søle sorte Doctor,
 Hvad er det nu, han hedder?

Treugott.

Zoroaster,

Troer jeg, han kalder sig. Han var en Biergmand,
 Nu er han Alchymist og Astrolog.
 En Sværmer uden Tvivl!

Ditlev.

Hvad skal han her?

Treugott.

Han drager om fra Borg til Borg og viser,
 Og læer sig dyrt betale for sin Viisdom.
 Nu Raden er til os.

Ditlev.

Hvor bleg han er!

Treugott.

En Lygtemand i Overtroens Nat.
 Hvad skal han her, just nu? Kom, lad os gaae!

Dorothea.

Hvad ængster dig?

Treugott.

Det er Spilfagteri —

Dog maa jeg gysse, naar Liighønen piber
 Paa Marken ved et Huus; naar Faarefyllingen
 Sagtmodig banker i en Sengestolpe.
 Kom, Børn! Jeg troer, at Luften smitter mig. —
 Hvor langsom, sort han skrider frem! Saa daler
 Rod Regn den sortblaa Svale paa sin Binge.

De gaae.

Zoroaster. Kunigunde.

Zoroaster

med en Dnskeqvist i Haand, sort Klotel, blottet Skælbehøved
og langt hvidt Skiæg.

Lyksalig er blandt Mennesker den Mand,
Som eier sligt et Fjeld. Hans Taarne kneise
Mod Himlen, Klippens Bæg beskytter ham,
Dg Biergets Indvold skienker ham sin Skat.

Kunigunde.

Det glæder mig, at J er kommen hid;
Thi fuldeligt forstaaer J eders Kunst.
Min Husbond er ei ganske vel, jeg haaber,
J vil adsprede ham med eders Lærdom,
Dg give ham et nyttigt Raad.

Zoroaster.

Maaskee.

Seer ned i den øde Grube.

Jeg seer, J har forladt den gamle Mand
J Gruben.

Kunigunde forundret.

Hvilken gammel Mand?

Zoroaster.

Nu, Frue!

Det er en Talemaade blandt os Biergmænd;
Man kunde ellers lige gierne sige:
Hvorfor har J forladt den unge Mand?
Vi mene dermed det forfaldne Biergværk.

Kunigunde.

Ja, det staaer øde nu i hundred Aar.
Man troer, det er ufrugtbart.

Zoroaster.

Mørkets Frugt

Bør hæves op for Lyset. Her er Blod=Erts,
Det Tegn er godt.

Han strækker sin Green over Gulen, saaledes at han holder den
i begge Ender.

Min Dnskeqvist sig bøier
Med Bælde ned. Her maa I grave, Frue!
I denne Aftenschichte; her er Blodsteen.

Runigunde forundret.

En Aftenschichte! Blodsteen!

Zoroaster rolig.

Aftenschichte

Er den, hvor sig Arbeiderne maae vende
Mod mørke Midnat. Blodsteen tyder Dvægsølv,
Ig hvor der findes Dvægsølv, kommer Sølv.
Det gaaer Metallerne, som Jordens Frugter:
De modnes efterhaanden. Jern og Kobber
Er et umodent Guld, som Tin og Bly
Imodent Sølv. Den flygtige Mercur
Kan vorde begge; det berøer alene
Paa Tidens Veilighed: om da maaſtee
Den varme Sol, hvad heller Luna hersker. —
Her maae I grave.

Runigunde.

Jeg vil tale med
Min Husbond. Troer I virkelig —

Zoroaster.

Jeg veed.

Kunigunde.

Belan! Maaskee det kan adsprede ham.
Nu vil vi eftersee de andre Gruber.

Zoroaster

peger paa den ode Hule.

Glem ikke den, den er af Vigtighed.

De gaae.

Hugos Bærelse.

Hugo i Morgenragt; han staaer hensiunken for Berthas Billed, som hænger paa Væggen. Ditlev kommer med en Kasse, som han sætter paa Bordet, uden at Hugo seer ham.

Hugo.

Hvor Menneket dog tidt behjælper sig!
Det Billed var mig kjær, jeg havde vist
Ei byttet det for nogen Ridderborg.
Ei nogen Aften gif forbi, jeg stod
Jo her, og stirred paa det grove Lærred,
Dg tænkte hende leve, glædte mig.
Hvor dog Erindringen kan være blind!
Det Bertha, dette stive Contrafæi?
Ha, hvilken Tanke, Hugo! hun er her,
Her virkelig, tre Bærelser fra dig.
Dig skiller ingen Ringmuur, ingen Bei,
Dg ingen favedyb Umulighed.
Fra Bertha.

Ditlev affides.

Nu seer han atter paa det ulykkelige Billed. *Geit.*
Herr Ridder! her er den Kasse med indianske Sielenheder,
som Raadet i Boppardt sendte eder i Foræring.

Hugo.

Jeg har allerede efterscøet Altting.

Ditlev.

Skal den staae her I eders Kammer?

Hugo.

Hvordan lever Dorothea, Ditlev?

Ditlev.

Ih nu, godt, Herr Ridder!

Hugo.

Naar skal Brylluppet være?

Ditlev.

Naar I befaler.

Hugo

gaaer hen, og aabner Kassen.

Har du allerede givet din Brud en Fæstensgave?

Ditlev.

Jeg har givet hende mit Hierte; det er Alt, hvad jeg har.

Hugo.

Du er rig, Ditlev! du har et Hierte at raade over.
du have nogle af disse Snurrepiberier?

Ditlev.

Herr Ridder —

Hugo.

Der har du en Guldfiaede med smukke Stene. Tag
og hæng den om Dorotheas Hals!

Ditlev.

Åh, Herr Ridder! I er alt for god. Afssides. Hvor
dog er Synd, at saadan en Mand skal være saa ulykkelig!

Hugo.

Tag den, Ditlev! Der har du endnu et Spænde.

Ditlev.

Nei, det er alt for galt.

Hugo.

Erøer du, at disse Rubiner vil klæde godt paa Berthas Bryst?

Ditlev.

Upaatvovlelig!

Hugo.

Disse sorte Granater om hendes hvide Haand?

Ditlev.

Hvad det dog er herlige Ting!

Hugo.

Kostbart Legetøi, Ditlev! Hvad var det Alt, dersom jeg ikke havde min Bertha, og du ikke din Dorothea?

Ditlev.

Uden Dorothea var Livet mig Intet.

Hugo.

Og mig Intet uden Bertha.

Ditlev.

Jeg veed ikke, hvad jeg skal gjøre. Eders Godmodighed stopper Munden paa mig, og jeg havde dog saa meget at sige eder.

Hugo.

Ei dermed, hvis du ikke vil tabe min Godhed.

Ditlev.

Himmel! hvem kommer der saa bleg?

Hugo.

Min Bertha — bleg og forvirret i sin Morgendragt!
Forlad os, Ditlev!

Ditlev gaaer.

Bertha

kommer hurtigt, og gør en ængstelig Bevægelse med Armen mod den Dør, hvoraf hun er kommet ind, som flygtende for Noget.

Hugo.

Min Bertha! saa forstyrret og saa bleg!
Hvad fattes dig?

Bertha.

Gud, Hugo! frels mig Arme.

Hugo.

Min Bertha! er du syg?

Bertha.

Ja, sjælesyg!

Hugo.

Hvad er der hændet dig?

Bertha.

Her er jeg sikker,

Her tør han ei forfølge mig!

Hugo.

Hvem?

Bertha.

Han!

Jeg tør ei nævne ham. O, Gud i Himlen!

Hun vrider sine Hænder.

Høist græsseligt, høist rædsomt! Hugo, Hugo!

Vi maae for evig skilles ad igien,

Jeg maa forlade denne fæle Borg,

Jeg maa til Franken.

Hugo.

Hvad?

Bertha.

Der sov jeg roligt;
Her spøger det, her har man ingen No.

Hugo.

En Drøm har skrækket dig?

Bertha.

Arvaagen laae
Jeg hen ad Morgenstunden. Morgenfulden
Juddysfed mig som i en Feberdrøm,
Da —

Sun seer sig frygtfom om.

Er her Nogen?

Hugo.

Jngen, uden vi.

Bertha

hemmelighedsfuld.

Da var det mig, som hørte jeg dernede
En rædsom Snagen i det hule Bierg,
Især som fra den længstforfaldne Grube
Mod Besten, naar man stiger op til Borgen.

Hugo.

Hvad drømmer du!

Bertha.

Dg ud af Hulen steg han
I Munkedragt med blodigt Hovedhaar,
Hvid som et Klæde — Minen sørgelig —
Jeg overlever ikke denne Dag!

Sun skjuler sit Ansigt i sine Hænder.

Hugo.

Dg talte han da til dig?

Bertha.

Nei, han taug,

Og trued mig kun med sin hvide Stav.

Hugo

med dæmpet Skræk.

Bertha! en Drøm er Blændværk. Tænk dig om,

Om ei maaskee en heel naturlig Årsag —

Der er lidt qvalmt — hi, lad mig aabne Vinduet!

Han gaaer hen, og lukker Vinduet op.

Bertha.

Åh, Hugo! denne friske Luft, den letter.

Efter et lidet Ophold.

Det falder der mig ind, som trøster mig.

Hugo.

Og hvad?

Bertha.

I Aftes, da jeg ventede dig,

kom der en gammel Munk fra Palæstina,

som havde været Walthers Ven. Han bad mig

Om Philips Ring — og gav mig atter min,

som selv min Husbond havde skienket ham.

Det lod til, at den Gamle blev fortørnet,

fordi jeg ikke følte meer mit Savn.

Nu var i Fare, Hugo! Jeg forlod ham

dispredt og flygtig. Åh, nu mindes jeg,

det var den samme Munkedragt!

Hugo

med et tungt Handedrag.

Nu, seer du?

Saaledes er det Hele let forklart.

at dig, min Elskte!

Bertha.

Det har rystet mig.

Du skulde seet: han foer af Gruben, sprang
 Ud Trappen op, og svæved giennem Slottet.
 Hver Laas, hver Dør sprang op for ham. Jeg laae
 I Feberfuld, indhyllet i mit Lagen,
 Med Diet fæstet paa den lukte Dør —
 Da knærked op bag Sengen ved min Side
 En Blindedør i den røde Damastvæg.
 Der stod han, viste mig med vild Triumph
 Sin egen Ring, greb med sin Dødninghaand,
 Som med en iiskold Jerntang, om min Finger,
 Og flemte mig. Da vaagned jeg med Skrig.

Hun betragter Fingeren.

O, hellige Maria! den er blaa.

Hugo

ghser, men fatter sig, og betragter hendes Haand.

Bertha! hvad er vi Menneſker? En Puls,
 For hurtig fremſkyndt eller ſtandsſet, bringer
 Os Hiertet til at ſkiælve. Gives der
 Et ſtærkere Beviis paa Siæls og Legems
 Udeelbarhed? Betragt din Finger! Udſpredt
 Har du ſat Ringen paa den høire Haand
 Paa Mellemfingeren; det har trykket dig.
 Fat dig, min Elſkte! Med lidt Roſenolie
 Vil den afglide let igien.

Han henter Olien i Kaffen, og beſtryger hendes Finger.

Her er den.

Bertha.

Det letted mig.

Hugo

sætter den paa sin Finger.
Den skal ei meer forstyrre

Din søde Søvn.

Bertha forskrækket.
Hvad gjør du?

Hugo.

Jeg trolover

Mig med min hulde Brud.

Bertha.

Forbavne Hugo!

Dg veed du ei, at denne Haand, hvorpaa
Du sætter Ringen, ei tilhører dig?

Hugo.

Saa lad da hende, lad Giengangerne
Ishugge den med deres Bøddelsværd!
Min Siæl er fri, den skal de ei forkue.

Bertha.

Din Kiærlighed gjør dig ulykkelig;
O, Gud forbyde meer!

Hugo.

Kom! Du har Ret,

svad skal vi her paa denne fæle Borg?
Jeg gierne skienker Alt til Kunigunde,
kun ei mig selv og dig. Kom, min Veninde!
Med dig ved Haand, med Sværdet i den anden,
jeg giennemhugge vil den tykke Schwarzwald,
Dg søger os et Ly bag Skovens Mørke.

Bertha.

Lad ei faa vildt! Den arme Kunigunde

Er syg; det vilde dog bedrøve dig,
Hvis du befordred hendes Død.

H u g o mork.

Jeg har
I Gaar befordret mange Heltes Død,
Hvis Liv for deres Hustruer og Børn
Var af langt mere Værd, end Kunigundes.

Bertha.

Det var paa Grens Bei.

H u g o

sukker med et bittert Smil.

Hvor er den Haand,
Udstrakt med Fingrene paa Korsveisbiælken,
Som viser mig den rette Livets Bei?

Bertha.

Har en korsfæstet, giennemboret Haand
Ei viist dig den fra Korsets Biælke, Hugo?

H u g o

kysser hendes Haand.

Du skionne Sværmerinde! Lov mig det:
I Fald hun døer, vil du da vorde min?

Bertha.

Ik, syndigt er det Menneske, som grunder
Sin Lykke paa en Andens Undergang.

H u g o

med tiltagende Ild.

Lov mig at vorde min for Herrens Alter,
Naar ingen Lænke binder Hugo meer!

Bertha.

Du ængster mig.

H u g o

stoder hende fra sig.

Vel, heller ikke det!

Saa reis herfra, forføreriske Glange,
Som lokker uden Tilfredsstillelse!

Bertha med Taarer.

Gud, Hugo! kan du tvivle om, hvor høit
Jeg elsker dig?

H u g o

omfavner hende.

Det var en sød Musik. —

Gaa paa dit Kammer, fat dig! Lad dem kogle,
Fornærme, hidse, skynde frækt til Synd,
Belure os, forraade os — og spøge!
Men ved mit gode Damascenersværd,
Jeg sætter Kraft mod Kraft, og vi vil see,
Om Mennesket kan staae sig mod en Skygge.
Gaa paa dit Kammer!

Bertha.

Åh, min Ven!

Hugo venlig.

Farvel!

Hun gaaer.

H u g o

alene, efter at have fattet sig.

hvad vil han? Gieffe mig? Fornærme først,
Ifflaae en Kamp, og siden true, naar
Han opbragt slaaer ham for det feige Bryst?
Saa er han kun et Spøgelse fra Helved.
Jeg skammer mig ved dette Sværmeri,

Der dybt er under Mandens Bærdighed.

Han seer paa Jorden.

Hvad ligger der? Ak, hun har tabt sin Handske.

Tager den op.

Hvor nydeligt man seer de skønne Former
I eftergivne Skind! Den har modtaget
Hvert yndigt Indtryk af den lille Haand.

Han kysser den.

O, søde Duft! dig kiender jeg, din Ambra
Modtog mig strax i gamle Dage, naar
Jeg treen i hendes Bærelse.

Han gemmer den paa sit Bryst.

Bær mig

En Amulet mod Farer! — Du har kastet
Din Handske til mig, Bertha? Det betyder,
At du opfordrer mig til Kamp for dig.
Vel, Bertha! jeg skal kæmpe som din Ridder.

Zoroaster kommer.

Hil dig, du Jordens Søn!

Hugo forundret.

En Stiernethyder?

Zoroaster.

En Astrolog, som ønsker dit Bekjendtskab.

Hugo.

Troer du at kunne være mig til Gavn?

Zoroaster.

Gentauren Chiron underviste fordum
Achil —

Hugo.

Saa tænker du, du kan vel finde
En haabefuld Skolar i mig? Velan!

Kun Skade, jeg har glemt, hvor Solen stod,
Da jeg blev født; du skulde ellers tage
Mit Horoscop. Saa meget husker jeg,
Min Stjerne var Saturn.

Zoroaster.

Saa sluttes du
Meer end sædvanligt ind i Stiebnens Ring.

Hugo.

Saa troer du: Alt beherske Stierne?

Zoroaster.

Hvert Bæsen rører sig ved dem; thi saa
Som Creaturene paa Jorden virke
I deres Dvalitet — saa Stierne.
Den Vise spejder deres Løb og Stilling;
Hvad deres Kræfter og Forbindelser
Kan føre med sig. Thi som Blæst og Regn,
Som Kuld og Hede strømme kun fra dem —
Saaledes Godt og Ondt, og Liv og Død.

Hugo.

Til sliig Philosophie har jeg et Hang.
Alt styres af en streng Nødvendighed.

Zoroaster.

Frighed er kun et Skin.

Hugo.

Og Dyd og Last?

Zoroaster.

Lødvendige Betingelser for Livet,
Materes, modsatte Dvaliteter.

Hugo.

Og Livet?

Zoroaster.
 Qvaliteternes Product.

Hugo.
 Hvad er Samvittighedens Røst?

Zoroaster.
 En Smerte,
 Som tyder Sygdom og Opløsning i
 Det Mandelige.

Hugo.
 Hvor den altsaa tier?

Zoroaster.
 Er ingen Smertes.

Hugo.
 Og naar den bedøves?

Zoroaster.
 Saa vorder Livet atter consequent.

Hugo.
 Du sætter altsaa Dyd?

Zoroaster.
 I Consequents.

Hugo.
 Og Last?

Zoroaster.
 I vaskende Forvirring.

Hugo.
 Rigtig!
 For Følgerne?

Zoroaster.
 Maa Providencen raade.

Hugo.

Beviis, at alle Kræfter ledes blindt
Bed Stiernerne, saa skal jeg lønne dig.

Zoroaster.

Et slikt Beviis er Summen af et Livs
Arvaagne Studium ved Nattens Lampe.
Jeg kan kun kaste Funke paa din Bei,
Og vække Følelsen, i Fald den er der.

Hugo.

Den er der. Viis mig Stiernehærens Virkning
Paa Skabningen i eet og andet Billed!

Zoroaster.

Udfolder Blomsteret sig ikke fyldigst,
Naar du det planter i den fulde Maane?
Umskiftes ikke Pantherdyrets Pletter
Med Maanens Løb, snart skraae, snart kugelrunde?
Arbejder ikke Myren flittigst i
Den røde Luna, dovner hun ei i
Det blege Ny? Betragt det runde Græskaar!
Fra Nattens Dronning suger det sin Kraft,
Og henter Bædske fra de kolde Straaler.

Hugo.

U Solen, Stiernerne?

Zoroaster.

Hvert Jordens Dyr
Behersker Solen, eller dens Planeter.
Behiertet og skarpsindig kneiser Løven
Og Ornen i solarisk Majestæt.
Det jovialske Lam er mildt og muntert,
Rædselstigt den mercurialske Ræv.
Ulystigt lader Venus Duen kurre,

Mens martialske Tager sønderriver.
 Lunarisk kold og frugtbar flyder Anden
 I maanelyse Rier, mens fæle Bildkat
 Er grum af Angst, og myrder ved Saturn.

Hugo.

Er da Saturn saa fiendtlig en Planet?

Zoroaster.

Ei altid. Dersom han regierer ene
 I Fødselstimen Siælens Egenstaber,
 Da er han det tildeels; men skinner Venus
 Med ham, da vorder Mennesket, som fødtes,
 Godmodig, tugtig, maadelig, raadvillig,
 En Hader af Splidagtighed, en Ven
 Af Kunst og Videnskab, og frygter Gud.

Hugo mørk.

Med min Saturnus fulgte ingen Venus.
 Hvordan er den, som Lyset saae i Bægten?

Sagte.

Jeg maa dog kiende Kunigundes Stierne.

Zoroaster.

Den evige Bægt er billig og retfærdig,
 Og saa er hendes Børn.

Hugo

efter en kort Løusshed, hvori han med dyb Alvor betragter ham.

Min gamle Ven!

Din Bished tvinger mig et Smil paa Læben.
 Du taler saa bestemt.

Zoroaster.

Den værste Feil

Er Ubestemthed.

Hugo.

Deri har du Ret;

Og saadan komme vi tilbage til,
 Hvad jeg bifalder. See, din Theorie
 Den underskriver jeg af ganske Hierte;
 Thi Støvet gaaer i Skiebnens Ledebaand.
 At Elementerne med Kampkraft
 Indvirke paa vort Sind, det see vi daglig:
 En taaget Morgen gjør os let forstemt;
 Den himmelblaa, den rene Luft tilsteder
 Strax mere Spændkraft, mere Munterhed.
 At der er Sympathie i Alt, det troer jeg.
 Naar Rosen og naar Pomerantsen blomstre,
 Saa taber Rosenvandets, Pomerantsen
 Fra sidste Høst i Lugt. Naar Druen modnes,
 Maa Vinen giære. Klinger Citherstrængen,
 Saa tvinger den en lignende til Klang.
 Det har sin Rigtighed. Men længe, længe
 Maae eders Hierner gruble, megen Olie
 Maa brændes ud i Nattens dunkle Lamper,
 Før J har bragt den Regning i det Rene. —
 Belan! dit Selskab vil behage mig.
 Forlad mig nu, og kom igien i Morgen!
 J fald jeg finder hos dig, hvad jeg søger,
 Skal jeg taknemmelig belønne dig;
 Thi skøndt du sikkert er en Alchymist,
 Har du vel ikke meget Guld?

Zoroaster

trækker paa Skuldrene.

Hugo.

Jeg veed det.

Men daarligt var det, derfor at foragte
 Din Kunst. Fandt Alchymisten intet Guld,
 Saa fandt han andre Kostbarheder; finder
 Du ingen Sikkerhed som Astrolog,
 Saa viser du dog med Skarpsindighed,
 At Alting ledes af en streng Natur,
 At Mennesket er ei sin egen Herre,
 At altsaa det var latterligt at støde
 Sin Lykke fra sig, naar engang den kommer;
 Og daarligt at begræde, hvad der maa skee.

Zoroaster.

Du er paa gode Veie.

Hugo

efter et Dphold.

Stiernethyder!

Du kom mig ret beleiligt — kom, som kaldet;
 En Aand kan være stærk og uforsagt,
 Og trænger dog imellemstunder til
 Opmuntring udenfra.

Zoroaster.

Naturligviis.

Alting bestaaer i Virkning og Modvirkning.
 Det ene Led maa føies i det andet;
 Hvorledes holdt vel ellers Livets Ræde?

Hugo.

Gud være med dig!

Zoroaster.

Jeg forlader dig.

Han gaaer.

Hugo staaer i dybe Tanker.

Kunigunde

kommer fra den anden Side.

Min Ven!

Hugo vaagner.

Ha, det er hende!

Kunigunde venlig.

Kære Hugo!

Hvorledes gaaer det?

Hugo

foldt afrydende.

Godt.

Kunigunde.

Du var i Aftes

Ret syg, min Ven!

Hugo.

Lidt Feber!

Kunigunde.

Efter sig

En Strid kan Blodet vel ophidses. Føler
Du nu dig bedre?

Hugo.

Ja, fuldkommen vel.

Kunigunde.

Lilgiv mig, hvis min Utaalmodighed
i Gaar mig bragte for et Dieblif
Lil at forlade dig i Brede, Hugo!

Hugo tier.

Kunigunde.

Forlad mig, ædle Herre!

Hugo.

Alt forladt!

Kunigunde

i en muntre Tone.

Du trænger til Udspredelse, min Husbond!
Den bedste Læge mod Melancholie;
Hvad siger du, i Fald vi bød engang
Bort Raboskab til Giestebud?

Hugo.

Maaskee —

Det var ei ilde.

Kunigunde.

Til i Morgen Middag?

Hugo.

Gjør, som du vil; mig er det ligegyldigt.

Kunigunde.

Det vil opmuntre dig, og Bertha med.
Et Anker Biin af bedste Slags fra Mosel
Har mig min Fætter Arnold sendt; den vil
Vi prøve.

Hugo.

Som du vil.

Kunigunde

efter et lidet Ophold.

Her var en Biergmand,

Jeg saae dig ogsaa nylig tale med ham;
Han foreslog os Noget, som maaskee
Især vil muntre dig.

Hugo.

Og hvad?

Kunigunde.

Du ynder

Jo Biergværksvidensskaben, dine Gruber
Er dig af Bigtighed.

Hugo.

Nu da?

Runigunde.

Du veed

Den store Grube vester imod Trappen,
Den øde, den forladte.

Hugo.

Nu, hvad den?

Runigunde.

Som staaer forfalden nu i hundred Aar.

Hugo.

Jeg kiender den, spar mig Beskrivelsen!

Runigunde.

Din Moder har fortalt mig, at den blev
Forladt heel pludselig, thi der er skeet
Et Mord i gamle Dage.

Hugo

træder tilbage.

Runigunde!

Runigunde.

Den gamle Biergmand foreslog, at lade
Den atter undersøge; vist han meente,
Der var en sielden Skat, hvis Kostbarhed
Dig vilde sætte i Forundring.

Hugo

med et skarpt Blik.

Saa?

Runigunde

uden at mærke det.

§ Fald du nu tillader det, min Ven!
Saa vil jeg give strax Befaling til

Biergfolket, at befare den i Aften,
 Dg undersøge det forladte Bærk.
 I Morgen — hvis man finder Tingen giørlig —
 Kan mellem vore Benner vi jo holde
 Den rige Grubes Høitid ved et Bæger
 Af Arnolds gamle Biin.

Hugo

stirrer paa hende, derpaa fatter han sig hurtig, og siger med tilspø-
 ladende Rolighed:

I Fald dig synes,
 Saa vil vi dog opsætte det til Søndag,
 Saavel med Gruben som med Giesterne.
 Dg Vinen vil vi spare med til den Tid.

Kunigunde

ømfindtlig, i en bedende Tone.

Viis mig den Godhed, lad det skee i Morgen!
 Jeg har, oprigtig talt, alt budet dem.

Hugo.

Alt budet dem?

Kunigunde.

De lovet har at komme.
 Hvor kunde jeg da troe, du var imod det?
 I Fald der sendes Afbud — fiære Husbond!
 Du veed, hvor snart Bagtalelsen er færdig
 At gribe hver en Leilighed.

Hugo.

Din Slægt!

Kunigunde.

Hvad fattes dig igien?

Hugo,

som Een, der fatter en hemmelig Beslutning, rolig.

Vel! lad dem komme;

Jeg skal beverte dem.

Runigunde.

Din bittre Kulde

Er dræbende. Men jeg vil ei fortvivle.

See Himlens Billie! Jeg har Intet, veed jeg,

Af Vigtighed at forekaste mig.

Hugo.

Men jeg?

Runigunde.

Jeg vil ei gaae i Rette med dig.

Men du har Synd af at bedrøve mig.

O, negt mig ei den Trost at see min Slægt!

Nærværelsen af mine Elskede

Vil styrke mig. Som Blomsterne til Solen,

Saa trænger dette Bryst til Kiærlighed.

Hun gaaer.

Hugo

efter en dyb Taushed.

Der staaer et Opiat i denne Kasse —

Han gaaer hen, og tager en Flaske frem af Kassen med de
indianske Sielenheder.

Ig et Glas Vand i hendes Sovestue,

hvoraf hun drikker, før hun gaaer til Sengs — —

Han stirrer hen for sig med Flasken i Haand; Tæppet falder.

Femte Handling.

Aften. Huulveien ved Rheinberg.

Harald med flere Riddersvende, bevæbnede.

Harald.

Saa vidt kom vi lykkelig uden Modstand. Men denne Borg har Naturen befæstet; det vil falde vanskeligt at overrumple dem. Desuden maae vi være forsigtige, hvis Walthar endnu er i Fare. Jeg vil selv gaae op til Borgen, for at speide. I Andre maae lægge eder i Baghold i Klosterne. To af eder kan gaae hen til Indgangen hist og holde Vagt.

Riddersvendene.

Vel, Herr Ridder!

Harald.

Claus og Skammel! stiger saa høit op paa Klippen, som I kan, for at see, om vi ere sikke. De gaae. I Andre maae fordele eder rundt omkring. Her i Nærheden paa venstre Haand af Trappen, har jeg ladet mig sige, skal være en forfalden Grube, forladt af Menneker. Har I Stigen med?

Svendene.

Den er her.

Harald.

Saa maa Leiligheden undersøges; maaskee man her
træffer et paafølsomt Baghold.

Medens Svendene staae Ild, tænde Lygten, hisse Stigen ned,
og undersøge Hulene, træder Harald hen i Forgrunden,
og støtter sig til sit Sværd.

En herlig Aften! Luften er saa blaa,
Rød blinker alt de klare Stierne smaae.
Det stille Fjeld, som Dagens Lyst har seet,
Opstaar sig i rolig Majestæt.
Igiennem høie Hvalvings Klipperist
Rødblinker Evighedens Stiernekrift.
Den store Carlsvoan gaaer sin vante Gang,
Skøndt den af Velde bøiet har sin Stang.
Skøn Freia styrter med sin Demantgiord
Som Lucifer fra Himlen imod Jord.

O, Walthar! hvor om Sommeraften tidt
Id Dækket begge vi med lange Skridt
Beundrede den Pragt, som Himlen gav
Sin sortblaa Hvalving over Middelhav.
Hvor ofte sad vi hist, du tappre Helt!
I Palæstina ved det hvide Telt,
Ig tænkte paa det Hiem, som vi forlod,
Mens blanke Taarer i vort Døie stod;
Da svang sig høit mod Stierne din Aand,
Ig henrykt trykte vi hinandens Haand.

Men Stierne hist saa fælsomt paa mig seer,
Som sagde den: du seer ham aldrig meer!
Du Harald staaer sørgmodig og forladt,

Betroer sit Tab den føleløse Nat.
 Hvor er du, ædle, bolde Riddersmand?
 Har David mistet alt sin Jonathan?
 Din Bue, som kun klang paa Herrens Bei,
 Er blodbestænkt vendt hjem fra Slaget ei?
 Hvad bliver der da vel igien for mig?
 At savne, længes — og at hevne dig!

Han drager sit Sværd.

Henrik

kommer tilbage.

O, Herr Ridder! Gud i Himlen!

Harald.

Hvad er der?

Henrik.

Vi have været i Graven, som J befalede.

Harald.

J Gruben? nu?

Henrik.

Vi have fundet et Liig.

Harald.

Hvilket Liig?

Henrik.

See selv! Jeg kan ikke bringe det over mine Læber.

Man bringer Walthers Liig tildækket paa Stigen.

Harald

blotter hans Ansigt, og stirrer længe maaløs paa ham, endelig faaer
 hans Følelse Luft.

Ja, det er ham! Din blege Dødningmaske

Gjør ikke dig ukiendelig for Harald.

Kom, mine Venner! seer J dette Liig?

O, Gud! det faldne Harniss havde Ret.

Her ligger han, vor Broder og vor Helt!
 Men hevne skal jeg dig, min elskte Ven!
 Fred med dit Støv!

Han kysser ham, trykker hans Haand, betragter den, og siger,
 i det han springer op:

O, hellige Georg,
 Min Skytspatron! jeg kiender dine Vink;
 Du giver mig endnu et sikkert Tegns.
 See — han har talt med hende, han har givet
 Den utro, falske Viv sin Ring tilbage!

Tager Ringen af Ligets Finger.

Lilgiv mig dette Ran! Paa Dommedag
 Skal Harald bringe dig din Ring tilbage,
 Og gjøre Regnskab for den. — Nu Farvel!

Han reiser sig.

Daar mandeligt jeg hevnet har din Død,
 Da kommer jeg for at begrave dig.

Evendene gaae, paa hans Vink, med Liget ind i Krattet.

Ruprecht

æder pludselig frem af Busken med en Flok Mænd, og raaber med
 tordnende Røst:

hvem er I?

Harald

drager sit Sværd.

Hugos Fiender!

Ruprecht.

Og hvad vil I?

Harald.

evn.

Ruprecht.

Det vil ogsaa jeg.

Harald.

Dg hvem er J?

Ruprecht.

Mit Navn er Ridder Ruprecht Thurn; han slog
Min Søn, det vil jeg hevne.

Harald.

Han har dræbt

Min Ven, det skal han bøde.

Ruprecht.

Herligt, herligt!

Ræk mig din Haand!

Harald.

Hvad staaer mig inde for,

J taler Sandhed, Ridder?

Ruprecht.

Denne Skramme,

Som han har hugget i mit høire Haandle.

Harald.

Men hvis —

Ruprecht.

Saa gaa da du ad dine Beie,

J Fald du ikke troer mig. Jeg gaaer min.

Harald.

Saa fremt vi stunde til det samme Maal,
Maae vi jo mødes.

Ruprecht.

Stig du op til Borgen,

Dg jag Bildsvinet ud af sit Morads!

Her skal vi stoppe ham.

Harald.

Stee, hvad der vil;
Jeg er beløvet paa min Sikkerhed.

Ruprecht.

Ei! er du bange?

Harald.

Nei, kun lidt forsigtig.

Ruprecht mistænkelig.

Det skader ei, det vil jeg ogsaa være.

Til sine Folk.

Han seer mig ud til Allehaande. Kom!
Halv troer jeg, der er Ugler alt i Mosen.

De trække sig tilbage.

Harald

til sit Følge.

Nu faldet eders Spyd! Afsted til Borgen!
Men sagte! Veien er besværlig, lang,
Her fordres ud en taus Bersærtegang.

De gaae.

Kunigundes Sourekammer.

En Alfove i Baggrunden. Et Natbord. Paa Bæggen
oplyses den hellige Elisabeths Billed svagt af en Lampe.
Maanen skinner fra Vinduet klart ind i Værelset.

Hugo

Kommer langsomt med en sønderrevet Seddel, hvorfra han læser:
Min elskte Broder Rudolf! hvad der meer
Gaar tildrog sig mellem mig og Hugo

J Klippehvælvingen, skal jeg betro
Dit tause Benskab, ei det sorte Bogstav."

Tager Giftflasken af sin Lomme.

Her er en Talisman, som bringer Taushed
Paa dine Læber, i dit Hierte No. —
Den kolde Luna staaer saa bleg derude,
Dg figer ind ad Bindvet. Tidens Dronning!
Fortryd ei paa, jeg forekommer dig.
Et Par Minutter mindre eller meer
Kan Intet sige hende. Hun er din;
Thi Ormen gnaver alt i hendes Hierte.
En venlig Saft skal forekomme Smerten,
Dg giøre hende til det Støv, hun var.

Han gyder Giften i Bægeret.

Jeg følger efter, naar jeg først har druffet
Af Glædens Bæger. Hvorfor skulde Hugo
Da ingen Glæde nyde? Hun var lykkelig
Bed mig; jeg var det ingentid ved hende.
Dg Hemmeligheds-Hulen maa forsegles,
Hvor Daniel blev stødt til Løverne.

Han gaaer.

Hortensa kommer med et Lys, fulgt af **Kunigunde**.

Kunigunde venlig.

Tak, min Hortensa! jeg behøver ei
Din Hielp; jeg klæder selv mig af og paa.
Gaa til din Fr e!

Hortensa.

Lad mig hielp jer!

Kunigunde.

Det vilde kun forstyrre mig. Jeg spiler

Hver Aften gierne saa en Timestid.
Gaa til Fru Bertha!

Hortensa.

Hun er ikke her;
hun gaaer endnu viltsværmende derude
i Haven i den maaneklare Nat.

Runigunde.

hent hende dog! Hun kan forkiøle sig;
Saa varm som Dagen er, saa kold er Natten
paa denne Klippe.

Hortensa.

Gud forlade mig,
jeg troer, hun frygter for at gaae til Sengs.

Runigunde.

Hvi saa?

Hortensa.

Hun plages hardt af fæle Drømme.

Runigunde.

Saa maa du sætte dig ved hendes Side,
og bede høit, til hun er slumret ind.
God Nat!

Hortensa.

I afflaaer da min Hielp?

Runigunde.

Min Moder!

eg bruger ingen. Skynd dig til dit Herkøb!

Hortensa.

er dog ikke vred paa mig?

Runigunde.

Hvi skulde

eg da vel være vred paa dig?

Hortensa.

Jeg frygter,
Min Tale har fortørnet jer i Gaar.

Runigunde sukker.

O, gid jeg havde lyttet til dit Raad!

Hortensa

opdager Billebet.

Hvo hænger der?

Runigunde.

Elisabeth, min Helgen.

Hortensa.

J ligner eders Helgen.

Runigunde.

Tro det ei!

Jeg er, trods al min Stræben undertiden,
Et Verdensbarn, og fuld af Lidenskab.

Hortensa.

J lidenskabelig?

Runigunde.

Hevngierrig er jeg.

Hun leder.

Hvor er nu den ulykkelige Seddel?

O, Gud skee Lov, jeg sønderrev den atter! —

Jeg kan ei finde den. J Fald han seer den,
Hvad troer han?

Hortensa.

Hvilken Seddel, ædle Frue?

Runigunde

folder sine Hænder.

Tilgiv mig, Sanct Elisabeth! og lær
Mit Taalmod og Standhaftighed herefter.

Hortensa.

Maa jeg vel vide, hvad der ængster eder?

Kunigunde.

Hortensa! see — jeg mødte ham i Aftes
 Ved Klippetrappen, træet og vild af Kampen.
 Han sværmed — Gud maa vide, hvad han meente;
 Men uden Tvivl har jeg igien forstyrret
 Et kærligt Stævne mellem ham og Bertha,
 Thi kort tilforn jeg skued hende vild,
 Forfærdet ile bort. — Han drog sit Sværd,
 Aftvang mig Taushed om sin Lidenkab.
 Jeg gif forbittret hjem; hevngierrig greb
 Jeg Pennen, satte mig til Skriversbordet,

Med Taarer.

Og -- tænk, Hortensa! — jeg beslutted at
 Forflage ham, min Husbond, for min Broder.

Hortensa.

Det var ei vel. Imellem Ægtefolk
 Bør Himlen mægale Fred, ei nogen Fremmed.

Kunigunde.

Tak, min Elisabeth, min fromme Helgen!
 Ja ja, Hortensa! det var hendes Haand.
 Jeg sad forbittret skrivende, da steg hun
 Ned fra sit Billed, rørte ved min Skulder,
 Og som jeg hæved Diet, saae hun himmelsk
 Paa mig med sine store, blide Dine,
 Drog med sin hvide Haand Papiret bort
 Med venlig Trusel, rev en Rift deri,
 Og kasted det i Støvet.

Hortensa.

Det var eders
Samvittighed, jert eget gode Hierte.

Kunigunde.

Med Skræk maa jeg tilstaae dig det, Hortensa!
Hugo er inderlig fordærvet. Jeg
Vil gaae i Kloster — jeg vil bede for ham.
Gud vil bønhøre mig. Endnu maaskee
Kan Hugos arme Hierte reddes.

Hortensa.

Af!

Kunigunde.

Gaf nu til Bertha!

Hortensa

kysser hendes Haand.

Himlen styrke jer!

Hun gaaer.

Kunigunde

knæler, naar hun er alene, for Helgenbilledet.

Du, som er saa venligt forestillet!

Du, som smiler til mig fra dit Billed

I et himmelfarvet Klædebon!

Styrk det svage Hierte, hæv min Aand,

Lær mig med Taalmodighed at tage

Al den Malurt, Livet har tilbage.

Tidlig Fromhed har dit Liv forsødet:

Alt som Barn med Psalmebog paa Skjødet

Sad du, før du kiendte Munkeskrist;

Men dit lille Die hvilte stivt

Paa den store Bog, som dig var givet
Til din Trøst og Salighed i Livet.

Ydmygt hængte du paa Korsets Kanter
Kronen med Rubin og Diamanter,
Tænkte paa din Frelser's Tornegreen,
Spandt med Arme Hørren af din Teen,
Lindred Nød, og havede dit Die
Mod Barmhertigheden i det Høie.

Uf, dit Liv har Himlen velbehaget!
Skovens Fugle sang paa Kirketaget,
Da dit kolde Legem ned blev lagt;
Himlen stod i sin sapphirne Pragt.
Ewig skal vort Land du hellig være,
Altre ryge til din Helgenære.

Du, som nu Alsaligheden fatter,
Min Elisabeth! see til din Datter.
Hendes fulde Hierte mangler Ord.
Stræbt hun har at gaae i dine Spor;
Uf, hun var for skrøbelig en Qvinde!
Beed til Naaden for mig Synderinde!

Hun reiser sig.

Ja, hellige Maria! jeg er din.
Han trænger til et heftigt jordist Bryst,
Som ganske fyldes kun af ham; det kunde
Jeg aldrig skienke ham. Vel, jeg vil tvinge
Den skrøbelige Qvindes Nidkerhed.
Jeg gaaer til dig — og han beholder hende.
Det er det Eneste, som end magstee

Kan redde hans oprørte Siæl. Han mangler
 Ei Følelse. Min Frelser! du opoffred
 Dig huldt for mig, og skulde jeg da ikke
 Udholde det Par bittre Dieblikke?

Ja, den Beslutning gjør mig let om Hjertet.
 Nu vil jeg gaae til Sengs. Skee Himlens Villie!
 Hvis Skibet sønderslaaes paa Verdens Hav,
 Saa veed jeg dog en Havn, hvor jeg kan reddes.

Hun tager Bægeret, som staaer paa Bordet.

Først en Drif Vand! Du køle Klippekilde,
 Hvor ofte har du gvaeret den Beklemte!

I det hun vil drikke, banker det paa Døren. Hun sætter
 Bægeret atter paa Bordet.

Kom ind! — Hvo kan besøge mig saa silde?

Bertha kommer.

Kunigunde.

Ak, Bertha! er det dig?

Bertha.

Tilgiv mig, fiære

Beninde! dersom jeg forstyrrer dig.

Kunigunde.

Vil du ei gaae til Sengs?

Bertha.

Det er saa lyst,

Den fulde Maane skinner klart derude.

Man kunde gierne gaae den hele Nat
 Imellem Blomsterne; det er som Dag.

Kunigunde.

Du trænger vist til Hvile.

Bertha.

Tværtimod!

Dg Natten har i dette blege Skin
 En Skønhed, som man savner reent om Dagen.
 De brede Skygger og den stærke Duft!
 Saa svalt, saa svalt! Dg saa paa Klippen hist
 Udsigten over Dalene. Mig tyktes,
 Som saae jeg i det klare Maaneskin
 Min Borg i Franken.

Kunigunde.

Det er reent umuligt.

Bertha.

Jeg troer det gierne, men det tyktes mig,
 Som saae jeg den, og som den stod i Lue.

Kunigunde.

Om Natten ligne Klipperne hverandre.
 Et fugtigt Blus har du vel seet fra Mosen.

Bertha.

Ja, uden Tvivl. — Hvor langt er herfra til
 Jerusalem?

Kunigunde.

Åh, der er meget langt!

Bertha.

Du maa ei lee mig ud, men som jeg stod
 Dg stirred høit fra Klippen over Sletten,
 Da syntes mig, som laae den store Stad
 Klart for mit Die med sit Liebjerg,
 Dg Golgatha med tre fulsorte Kors.

Kunigunde.

hvad du har seet, er Braubach, hvor paa Bassen
 Retfærdigheden skrækker med sit Mærke.
 Tre sorte Steiler staae paa Retterstedet.

Bertha.

Ja, seer du? det er just det Herlige;
Den mørke Nat forædler hver en Gienstand.
Jeg havde gierne staaet til i Morgen;
Men Duggen faldt tilsidst dog alt for kold,
Og Natviolen dufted mig for stærkt.

Runigunde

tager medlidende hendes Haand.

Gaa i din Seng, min stakkels Bertha!

Bertha.

Hvi

Beflager du mig da?

Runigunde.

Du er saa kold.

Bertha

seer ind i Askoven.

Din Seng er bred; der er vel Plads til To.
Jeg faaer et Jndfald — du maa ikke smile —
Erindrer du, at vi som Piger tidt
Sov sammen mangen Nat, naar ei vi kunde
Tilendebringe, hvad vi havde Alt
At tale med hinanden?

Runigunde.

Vil du blive

Hos mig i Nat?

Bertha.

Al ja, det vil jeg gierne.

Runigunde kysser hende.

Kan du tilgive mig, at overilet
Jeg bød dig hid? Jeg meente dig det vel.

Bertha.

Det veed jeg. — Hvad er Tiden?

Kunigunde.

Det er Midnat.

Bertha gysrer.

Kunigunde.

Du skælver?

Bertha.

Åh, jeg har forkølet mig
I Haven; Maanelyset var saa koldt.

Kunigunde.

Saa klæd dig af, og gaa i Seng!

Bertha

stirrer ind i Alkoven.

Den Seng

Er mig for bred. — Hvad er det for en Helgen,
Som hænger der?

Kunigunde.

Sancta Elisabeth.

Bertha

kaster sig paa Knæ.

Ora pro me, sancta Elisabeth!

Kunigunde.

Åt dig, mit Barn! Du er ei vel.

Bertha staaer op.

Åh nei!

Det trykker mig for Hjertet. Har du ei
Et køligt Bæger Vand i Nærheden?

Kunigunde.

Der staaer paa Bordet et, som nys er hentet
fra Klippefilden, det er ganske friskt.

Bertha drikker.

Kunigunde.

Drik ei saa meget Vand! En Draabe Viin
Bar dig vist mere tienlig.

Bertha

sætter Bægeret hen.

Det gjør godt!

Kunigunde.

Vil du da blive her i Nat hos mig?

Bertha.

Kunigunde! kiender du den gamle Psalme:

„Dagen viger og gaaer bort,
Natten bliver tyk og sort“?

Kunigunde.

Vel gjør jeg det; det er en Aftenpsalme.

Bertha.

Der er et Bers deri, som altid har

Behaget mig saameget i min Barndom:

„Fire Fiaale er min Pragt,
Hvorudi jeg bliver lagt
Med et Lagen og lidt meer,
Eier ikke — eier ikke saa en Fier!“

Kunigunde urolig.

Nu vil jeg kalde paa din Kammerfrue.

Bertha

stirrer ud af Vinduet.

Den er ei gaaet ned endnu, den straalet.

Jeg maa igjen ud i den friske Luft,

Indsuge Lysets Glands endnu engang —

Jeg slumrer tidsnok uden Luft og Lys.

Kunigunde.

Hvor vil du hen?

Bertha.

I Haven, ud i Haven,
I Maanskin mellem Malverne derude,
Og stirre over til Jerusalem.

Kunigunde.

Vi, Bertha! Jeg forlader dig ei nu,
Jeg følger med. O, den Ulykkelige!

De vil gaae, Hugo moder dem i Døren.

Hugo studsende.

Bertha! hvad gjør du her?

Bertha.

Frisk Luft! frisk Luft!

Kunigunde

trækker i Klokkestrængen.

Hun er ei vel. — Læg dig lidt paa min Seng!
Den kolde Natteluft gjør det kun værre.

Hortensa er imidlertid kommet ind, hun og Kunigunde lede
Bertha til Ufsoven.

Hugo

gaaer hen til Bordet, og stirrer forfærdet i Bægeret.

Det er alt tømt til Bunden!

Kunigunde.

Hun har Kramper.

Hugo

tager Bægeret, og gaaer hen til Kunigunde i en gyselig
Spænding.

Har Bertha eller du tømt dette Bæger?

Kunigunde.

Hun.

Hugo skriger.

Bertha?

Runigunde.

Ja.

Han kaster Bægeret til Jorden, og skjuler sit Ansigt i sine Hænder.

Runigunde.

Den Ulyksalige!

Hvad aner mig?

Hortensa i Alkoven.

O, Gud! min arme Frue!

Der staaer et rædsomt Skum for hendes Mund.

Hugo.

Hielp! Bertha! Hielp! Forgift! hun er forgiftet!

Han kaster sig fortvivlet ved Sengen.

Treugott med Jil.

Alt, ædle Herre! vi er om en Hals,

En Skare Fiender har med List indtrængt sig

I Borgen, følger mig i Hælene.

Det er for silde, der er ingen Udflugt!

Harald med Sværd i Haand. En Skare Benæbnede.

Harald i Døren.

Hvor er han? Ridder Hugo!

Hugo

springer forbittret op, og drager sit Sværd.

Her, Forbovne!

Harald træder frem.

Svar: est du Walthers Morder?

Hugo.

Hvo har givet

Dig Ret til slikt et Spørgsmaal?

Harald.

Dette Sværd

Og et uskromtet Venskab.

Hugo.

Denne Klinge

Skal svare dig.

De fægte, Harald falder.

Harald.

O, Philip Walther! nu
 Udskiller ingen Død vort Venskab meer.

Han døer.

Hugo

raaber til ham:

Viid, før du døer, at Philip Walther selv
 Var Marsag i sin Skiebne! Havde Walther
 Saa mandigt mødt mig med sit Sværd, som du,
 Saa var han ikke tumlet ned i Huln.

Ruprecht,

som har trængt sig giennem Mængden, borer Hugo Dolken
 i Brystet med den venstre Haand, og raaber:

Lag der din Straf for Walther og for Morits!
 Han faldt? Ha ha! det kaledde min Hevn.

Han kaster Dolken fra sig med en vild Glæde.

Hu maae J gierne dræbe mig igien,
 Ivo der har Lyst! Men hos min Morits vil jeg
 Begraves i Sanct Catharine Kirke
 Bed Messingpladen, for de brogede Ruder;
 Hvis ikke bliver jeg en frygtelig
 Inegt Ruppert, som forsærder jer om Natten,
 Og leder efter min blodstænkte Dolk.

Han gaaer.

Stammel.

Han raser. Følger ham, I tydske Svende!
I Danske! tager eders Husbonds Liig,
Dg bærer ham forsigtigt ned af Klippen.

Skialm.

Hvor skal vi jorde ham?

Stammel.

Hos Philip Walthers

Bag Rosenhækken nedenfor ved Trappen.
Den Plads skal vies ind til et Capel.
Hans Skiold og Landse bringe vi til Danmark;
Han brugte dem til Vre for sit Nord,
De hænge skal i Roskilds gamle Chor.

De gaae alle, uden Kunigunde, som bliver hos den døende Hugo.

Kunigunde

efter en kort Taushed, med al Inderlighed.

Min elste Husbond!

Hugo

med brudt Stemme.

Kunigunde, kom!

Jeg har en hæslig Tvivl paa Hjertet — end den!

Kunigunde.

O, vend din Siæl til den Korsfæstede!

Hugo.

Sværg ved det dunkle Blod, som flyder her
Ud af mit Bryst — sværg: est du ikke skyldig?

Kunigunde.

Å! jo, min Ven! jeg er en syndig Qvinde.

Hugo

vifer hende Brevet.

Siig: har du ikke skrevet denne Seddel?

Kunigunde.

Jo jo, det har jeg.

Hugo.

Skynd dig, før jeg dør!

Hvad var din Hensigt med den?

Kunigunde.

Af, jeg vilde

Beklage for min Broder Rudolf mig,

fordi du elskte Bertha, og fordi

Du saared mig saa dybt med heftig Brede.

Du seer den overstrøget, sønderrevet;

Jeg sværger ved den hellige Guds Moder,

Mit Forsæt var fortrudt, som det var fattet.

Hugo.

Far hen i Luften, luftige Beviis!

Du brænder, som et Brev paa Helved,

Mig i min Haand.

Han kaster det fra sig.

En større Synd, min Hustru!

En større Synd, hvis jeg skal døe med No.

Kunigunde.

Min Synd var stor, jeg har et Dieblif

forglemt min Pligt, nu Gud har straffet mig.

Hugo.

Mit Hoved svimler.

Kunigunde.

Læg det i mit Skød!

Hugo

lægger sit Hoved i hendes Skød.

Beed for mig, Kunigunde! hos din Gud.

Kunigunde.

Ja, jeg skal bede for min Hugo, naar
Jeg beder for mig selv. Snart seer jeg dig
I Evigheden, elskte Husbond!

Hugo.

Amen! —

Du elskte mig?

Kunigunde.

Du var mig saare kjær.

Hugo.

Saa veed du da, hvad Kiærlighed formaaer.

Kunigunde.

Allkiærligheden vil tilgive dig.

Hugo.

Ja, ja! der er en Evighed.

Kunigunde.

Tilvisse!

Hugo.

En straffende Retfærdighed.

Kunigunde.

En bundløs

Barmhiertighed. Bend dig til Naadens Throne!

Hugo

ængstet i Dødskampen.

Saa lad de blege Skygger først gaae bort
Derhenne!

Kunigunde.

Hvor?

Hugo.

See, hvor de vinke mig!

Ja ja, giv Tid, min Bertha — Philip Walther —
Et Dieblif! jeg følger jer — i Hulen.

Kunigunde.

O, Himmel!

Hugo

reiser sig overende med brustne Dine, og siger hemmelighedsfuld:

Naar det rasler her i Borgen

Bed Midnat, og du seer tre blege Skygger

Gaae giennem Salen her: den ene blodig

§ Lindingen, den anden blaa af Gift,

Den tredie med en rusten Dolk i Brystet —

Med brudt Stemme.

Ængst — ængst dig ei, om end de træde lige

ben for din Seng! Fold dine fromme Hænder,

Og beed til Gud for deres Salighed!

Maaskee han hører dig.

Han synker tilbage med et Krampetræk, og døer.

Kunigunde

paa Knæe med oploste Hænder.

Barmhiertighed, tilgiv ham! Du, som stred

for Støvet's Synder, see med Raade ned!

ad ei Samvittighedens Ild ham smerte!

En grusom Lidenskab betvang hans Hierte.

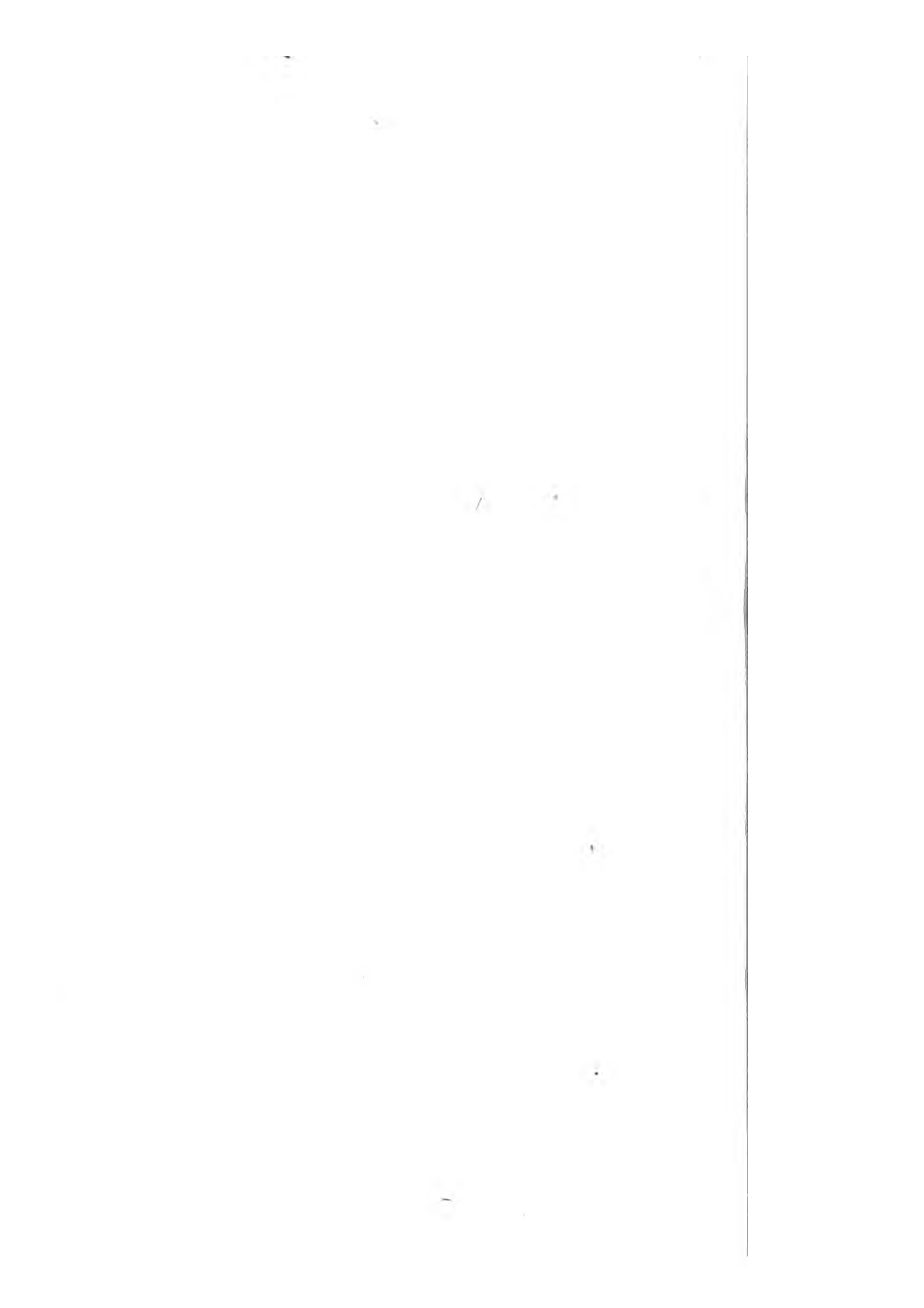
vis ei en Dnm derind sig havde bor't,

), det var bleven godt, som det var stort.

Tilgiv ham! Denne gamle Borg skal være
En Kirke, min Forløser! til din Ære.
I sorten Bai og lange hvide Liin
Skal Kunigunde nu kun kaldes din.
Som fromt Capel sig hvælve dette Kammer,
Hvor Lampen eensomt over Graven flammer;
Hvor Kunigunde daglig synker ned
Med Bøn for ham til dig, Barmhiertighed!

Hagbarth og Signe.

Tragoedie.

Personerne.

Bera, Dronning i Sicælland.

Alf og } hendes Sønner.
Alger, }

Signe, hendes Datter.

Hagbarth, Søfonge fra Trondhjem.

Gamund, hans Staldbroder.

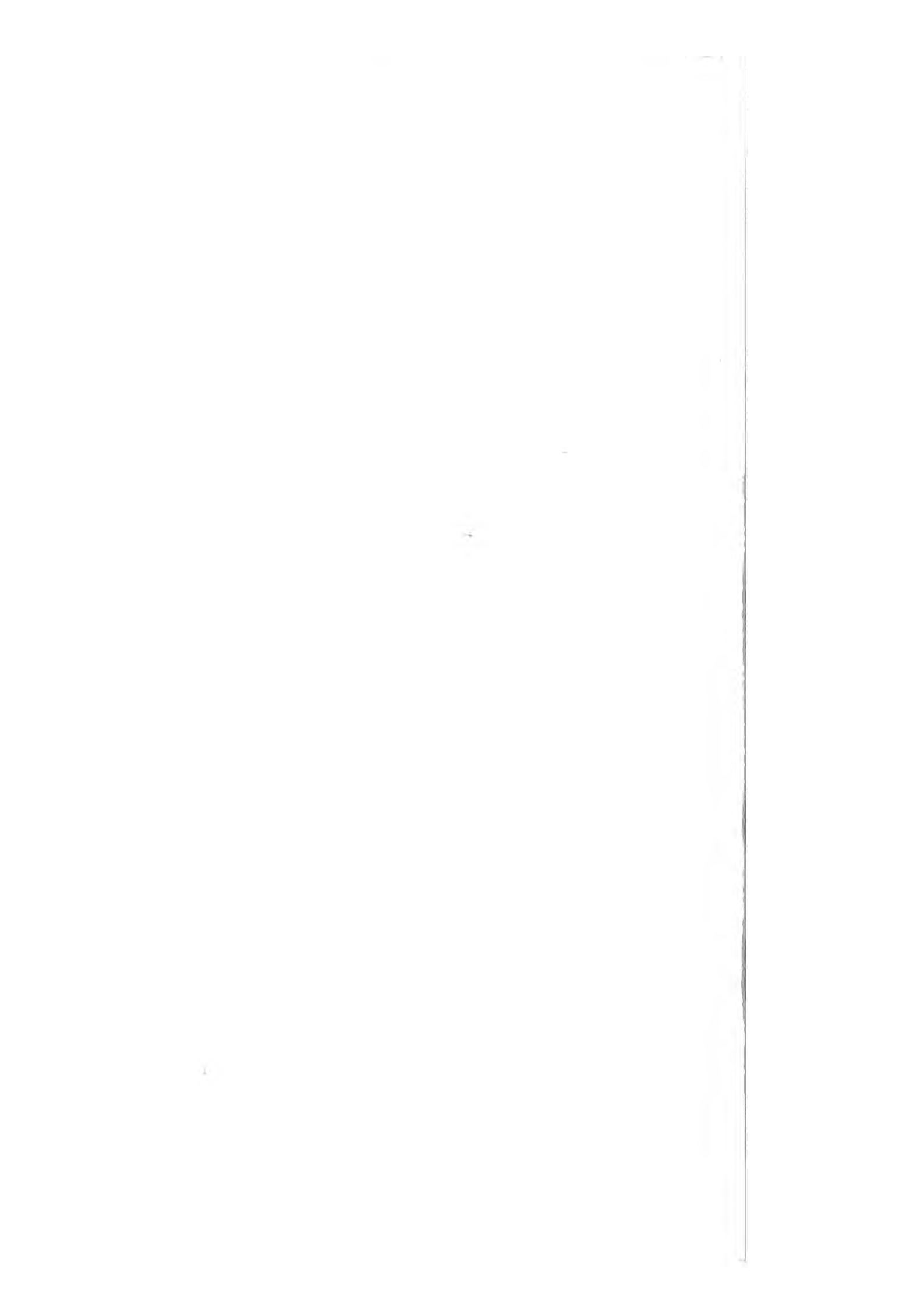
Halloge, Skiald.

Rinda, Fylla og andre Terner.

Grim, Erik og flere Drabanter.

En Herold.

Handlingen foregaaer i Lunden ved Beras Gaard. Man seer
ivet i Baggrunden, og Signes Buur næsten skjult bag Træerne.
Forgrunden et Fangetaarn med Randgitter.

Første Handling.

Morgen.

Der blæses i et Horn fra Stranden, som besvares fra Landet.

Grim og Erik komme med Hellebarder fra Skoven.

Det er en Normand.

Grim.

Erik.

Nei, en Svensk.

Grim.

En Norsk,

En Trønder. Seer du ei de sorte Seil?

Erik.

Herolden stiger af sin Baad paa Strand.

Grim.

Dg blæser i sit Horn. Jeg svarer ham.

Han blæser i Hornet.

Den norske Herold

kommer.

Hil eder, danske Kæmper!

Erik.

Tak for Dusket!

Hvad vil I? Kommer I med Fred?

Normanden.

Saa vidt som Krig kan føres fredelig.
Forstaaer sig;

Grik.

Du taler, som Præstinden, naar hun spaaer.

Grim.

Tal reent ud, hvis du est for Urlighed.

Normanden.

Seer I den lange Drage med Guldmaster
I Bugten hist?

Grik.

Hvad bringer den til Danmark?

Normanden.

Ung Hagbarth, Konning Hakes Søn, fra Trondhiem.

Grik.

Og hvad vil han?

Normanden.

Forsøge sine Kræfter,

Og bringe danske Egeløv til Norge,
I Fald det lykkes ham at vinde Krandsen.

Grim.

Hans Navn berømmes vidt i norske Havne.

Normanden.

Nu vil han høste Roes i danske Skove.
Dog ønsker han ei Krig, men kun en Dvekamp.
De unge Konger, Alf og Alger roses
I Norden høit for deres Tapperhed;
Derfor vil Hagbarth prøve Kræfter med dem,
At Asa-Thor i Thrudvang maa bedømme
Hvo af de Tre er bedst, skjøndt Alle Helte.
Han sender mig med Bøn til Dronning Bera,

At maatte hilse hende først i Hallen.
 Hans Flok bestaaer af tyve gode Stridsmænd,
 Beredt, som han, at prøve Kræfter med
 En dobbelt Skare tappre Danske. Ei
 Af daarlig Pral, som var vi stærkere;
 Men den, som æsker ud, bør underkaste
 Sig dobbelt Fare. — Nu er Alting sagt.
 Viis os til Beras Gaard, og skaf os fri
 Tilbagegang med Svar, I gode Svende!

Erik.

Det vil I ikke savne. Følger os!

De gaae.

Hagbarth kommer leende med en Rose i Haand, fulgt af Hamund.

Hagbarth.

Det var en blodig Kamp.

Hamund.

Du bløder, Hagbarth!

Plet ei din Riortel.

Hagbarth.

Kunde man da troe,

At sliig en ydmyg Skionhed vilde saare?

At listig den kun lokked fra sit Løv,

For dybt at rive mig med sine Torne?

Hvad kalder man den skielmske Blomst?

Hamund.

En Rose.

Hagbarth.

Dem har vi ingen af hos os, det jeg veed.

Hamund.

De kan vel komme der med Tiden.

Hagbarth.

Ha,

Elig kiælen Bøxt døer i vor Heltefuld.

Hamund.

Saa kiælen som den var, saa stak den dig.

Hagbarth.

Dg, ved mit Sværd, det gav mig Godhed for den.
Hvorledes er den kommen her?

Hamund.

Fra Syd.

Den stod i Jomfru Signes Urtegaard;
Den grønne Hække bredes meer og meer,
Dg voxer vel snart over hele Siælland.

Hagbarth.

Saa har jeg, uden selv at vide det,
Da giort et Jomfruran af Signes Have!
Løn som forskyldt, nu bloder jeg til Straf.

Hamund.

Men lugt nu til den!

Hagbarth.

Ha, en liflig Lugt!

Hamund.

Saa smuk at see som Bigens Læbe, sød
Som hendes Rys, nær trykket til din Mund.

Hagbarth spogende.

En Alf, som gjør mig kiælen med sin Duft.

Hamund.

Dig kiælen? Der skal meget til. Men, Hagbarth!
Hvad vove vi, før vi har sikkert Leide!

Hagbarth.

Det vil dog ikke negtes os.

Hamund.

Jeg stoler

Paa Sønnen; men Dronningen er grim.
Den ældste, Alf, er hendes Diesteen.

Hagbarth.

Hvis Nogen vover Noget, er det os;
Vi æske To mod Een.

Hamund.

Desuden — nu,

Det er ei heller sagt, at Nogen falder.

Hagbarth.

Men rimeligt; thi, Hamund! man maa slaae
Af alle Kræfter. Udsel er den Kamp,
Der føres kun forsængeligt paa Skromt.
Nei, Thor maa være med, Valkyrien
Maa svæve dybt, og Heimdal hist paa Broen
Maa aabne Valhals blanke Kobberport,
Saasnart de slebne Sværd i Kredsen blinke.

Hamund.

Saa ung og saa begierlig efter Døden?

Hagbarth.

Hvad er det hele Liv paa Jorden vel?
En Forberedelse paa Valhals Fester,
En Overgang. Jo snarere den leves,
Desbedre. Held den Kæmpe, der døer ung!
Han sidder smuk paa Odins Giestebænk,
Og elkes meer af sin Valkyrie,
End gamle Graaskiæg, der forlader Jorden
Af Frygt for Graven og den blege Hel.

Hamund.

End stod du aldrig paa det bøgerige,

Det skønne Siælland. See dig om engang!
 Hvad siger du om disse Bakker, Buske,
 Om Fiorden, om den rigtbebygte Dal?
 Du lever kun i dine Heltedrømme,
 Saa starblind for hver Lyst, som Snarensvend,
 Der neppe saae sit lange Sværd til Ende.

Hagbarth.

Dg derfor trænger jeg til store Runer,
 Til den høitidelige Kæmpeskift,
 Som Diet skuer langt fra, og som hæver
 Den raske Siæl med sine stolte Synner.
 See, derfor elsker jeg den norske Klippe,
 Som blotter kæk sit nøgne Bryst for Volgen,
 Dg koler i en evig Snee sin Jøse,
 Mens rødblaæ Lyn slaae Skærket om dens Skulder;
 Den hvide Fos, der høres milevidt
 At styrte prægtig til sin Undergang,
 Forfærdeligst og lysteligst i Døden;
 Dg Granen, rank og grøn, som aldrig visner,
 Men splintres kun af Aukthors Tordenkil.
 Det elsker jeg, det er Natur, det hæver
 Mit Blik til Gudens blanke Heltevogn,
 Dg Freias Rok, som spinder Livets Traade.
 Men disse nydelige Myretuer —
 Bifuber, om du vil, for travle Bier —
 For dem er jeg en starblind Svend, tilstaaer jeg;
 Men, reent ud talt, min Blindhed huer mig.

Hamund.

Gid denne Tro, gid denne Tænkemaade
 Maa evigt vare ved; men, Hagbarth! Hagbarth!
 Jeg frygter, det er Uerfarenhed,

Som taler af din Mund. Du est for ung,
 Est end ei seilet Klipperne forbi,
 Hvor sledste Havfru lokker Skipperen
 Med Elskovsviser i sin Malestrøm.

Hagbarth.

Deesbedre! Den, der overseer sin Fare,
 Kan undgaae den, i Tide styre Roret.
 End du?

Hamund.

Jeg er ei smuk, og mine Skrammer
 Bortstramme Qvindens Blik. Desuden er
 Jeg kold, og fænger ei saa let; i Striden
 Dpluer kun Valkyrien mit Hierte.
 Du sværmer med en Skialds letrørte Blod,
 Og synger varmt om din formeente Kulde,
 For at bevise ret, hvor kold du est.

Hagbarth.

Jeg elsker Asa=Thor og Hildurs Leg;
 Men derfor kan man gierne være varm.
 Kun Kulden har sit Hiem i Niffelheim.
 Jeg fegter ei af Hevn, og ei af Had;
 Kun for at øve Kraften og mit Mod,
 Og for at vikle Krandsen om min Tinding.

Hamund.

Saa længe som jeg saadan kiender dig,
 Du finde skal en Broder tro i Hamund.
 Gaaer du en anden Bei — Farvel, ung Hagbarth!

Hagbarth fornærmet.

Farvel, Farvel! Gaa alt, i Fald du vil!
 Der holder ingen paa dig, Ungersvend!

Hamund.

Alt vred?

Hagbarth.

Hils dine Frænder hiit i Trondhiem!

Hamund.

Hagbarth! hvad nu?

Hagbarth.

Drag bort kun med dit Skib!

Jeg skal vel gjøre fyldest her med mit.

Hamund venlig.

Saa vær dog ikke strax saa brusende!

Hagbarth.

Ei hvad! du sætter Stolen mig for Døren.

Hamund.

Bist ei! Naar vi har overvundet Alf

Dg Ulger her, gaae vi til Drkenser,

At kæmpe med den tappre Angantyr,

Med Frithiof.

Hagbarth.

Nei, naar denne Kamp er endt,

Saa bygger jeg mig strax et Jomfrubuur,

Taer Sax i Haand, og sommer hvide Viin,

Baldyrer Hiort og Hind i Silkevæven,

Dg synger Viser med i Fruerstuen.

Hamund.

Fra Drkenser gaae vi til Benden; derpaa

Til Rurik i Dublin. — Nu, see dog paa mig!

Kan du ei taale Skiemt?

Hagbarth

ryster hans Haand.

Jeg haaber, aldrig

At giøre mig uværdig til dit Venſkab,
Min gode Hamund!

Hamund.

Lad det Galſkab fare!

Min Mening er: Kamplyſten var det Baand,
Som ſammenholdt os. Den, ſom elſker, Hagbarth!
Har ifkun lidt tilovers for en Ven,
Hvis man ſkal troe, hvad den Erfarne taler.

Hagbarth.

Og jeg har hørt, at Elſkov tværtimod
I reent og ædelt Venſkab ſpeiler ſig,
Som Blomſten i den klare Sølvertilde.

Hamund.

Lilgiv mig!

Hagbarth.

Benner!

Hamund.

Benner til vor Grav!

Ei fives meer!

Hagbarth.

Det kan jeg ikke love;

Nen at ei Sol gaaer ned med Hagbarths Brede,
Det kan han love dig.

Hamund.

Det kan han holde.

Hagbarth.

Der kommer Nogen, lad os gaae tilſide!
Sel var det, Freden blev ſaa hurtig ſluttet;
Det havde været alt for underligt,
Hvis Fienden havde truffet Bennerne
Selv i en heftig Strid.

Hamund.

Nu, hvorfor det?

Sligt Underværk har man vel tiere seet.

De gaae.

Alf kommer med Erik.

Alf

mork og alvorlig.

Lad Hagbarth vide strax, han er velkommen;
Men viis ham hid! Min Moder onsker ei
At see ham hist i Salen. Man vil møde
Ham her, og række ham til Velkomst Hornet.

Erik gaaer.

Alf

gaaer med langsomme Skridt hen for et stort Træ.

Mig bæres for, at denne Dag vil ende
Min dybe Tungfjind, skienke Siælen Binger,
Dg samle mig med dig, o min Gyrithe!
I Dag — just nu i Dag — er hendes Dødsdag.
Tre hundred fir og tredfjindstyve Furer
I Barken staae — nu skærer jeg den sidste.

Han ridser i Træet med sin Daggert.

O, gid det var den sidste! — Du har seet
Fra Freias Sal din Beilers Trofasthed.
Han har kun levet i Grindringen.
Dit Billed svæved for ham, uforfrænket
I al sin Glæde og Skjønhed. Med jeg hiem
I sene Vinterqvæl, da stod dit Gienfærd
Bed Borgeledet, rankt og svøbt i Maar,
Dg gif i Møde mig i Maanestinnet.
Naar Signe rakte Hornet — var det dig;
Jeg greb om hendes Haand, og trykte den
Med uforstaaet Ild til dette Hierte.

I Sommer svæved du saa yndigt her
 I Bøgeskoven mellem disse Blomster;
 I hver en rank, en letbevæget Skygge
 Jeg troede vist at kiende dig. O, Freia!
 Da saae jeg dig igien paa Dødens Baare:
 Med brustne Blik, de hvide Hænder lagte
 Paa Brystet, Rinden murehvid, og Diet
 Tilbagejunken i sin dunkle Hule. —
 Nu har du seet, at Alf kan elske dig,
 At ei hans Dmhed var et Feberblus,
 Der dunsted bort alt med den aarle Morgen.
 Udstaaet har din Ben sit Prøveaar;
 Nu ynkes Freia, samler mig med dig,
 Og denne unge Helt, som troer at drives
 Af egen Vreløst — er en Herold kun
 Fra hendes Sal, som i en venlig Strid
 Det røde Tegn skal trykke paa mit Bryst,
 Der skaffer Udgang mig til hendes Himmel.

Alger

kommer bevæbnet fra Jøse til Fodsaal, i et nyt og glimrende Harnisk,
 med nedslaaet Hielsingitter.

Alf

gaaer ham i Møde, uden at kiende ham.

Hvo est du, Fremmede? Dit skønne Harnisk
 forkynder mig, at du est Drotten selv.

Alger.

Ja, jeg er Drotten.

Alf.

Det er Algerns Røst!

Alger.

Hvad! Alger?

Alf.

Det er Alger selv!

Alger

flaaer leende Hielmgitteret op.

Umuligt!

Hvor fik vel Alger slige Baaben fra?

Alf.

Bed Ddin, jeg maa selv forundre mig.

Alger.

Du veed det ei?

Alf.

Saa ganske nye, saa smukke!

Alger.

Saa stærke! See engang den hvalte Hielm,
Dg hvor den slutter mageligt om Hagen!
Kun Hielmegittret er en Smule trangt,
Dg Sværdet gaaer lidt vanskeligt af Balgen.

Han drager det.

Alf.

Det blinker klart i Solen, som en Flamme.

Alger.

Dg bider skarpt i Striden, som en Bind.
Jeg kan ei faae det rigtigt ind, det gaber
Bed Hialtet. Lad saa være! det skal vænnes
Til Smidighed ved Brugen. — Men hvad siger
Du om mit Skiold?

Alf.

En prægtig Maane.

Alger.

Føl dog,

Hvor let at bære! Kobberknop i Midten,

Saa Sælhundskind, og uden om en Guldrand,
 Der sættes kan for Munden, naar man stormer
 Til Strid og synger Bragamaal, saa Lyden
 Kan hvisle grumt forfærdeligt tilbage,
 Og gyde Frygt i rædde Fienders Hierter.
 Saaledes er det Alt; Armskinnerne,
 Brynhoserne — som støbt om mine Lemmer,
 Og Alt forsynet vel med blanke Spænder.

Han slaaer paa sit Skjold.

Ei Thor i Thrudvang har en bedre Rustning.

Synger:

Vi slaae med vore Sværde,
 Og svinge gyldne Skjolde
 Høit i Hildurs Lege,
 I Gyrsund paa Sneffen.
 Med Blod vi farve Bølgen.
 Svólnirs Hatte flinge
 I Skedeluens Trætte.
 Det er, som smukke Skjoldmøer
 I kælen Arm at kryste.

Alf.

Men sig mig dog: hvor fik du Alting fra?

Alger.

Hver gaaer sin egen Vej i dette Liv.
 Mens Alf i Skoven gik, hvor den var mørkest,
 Og sukked for en Mø, som var hos Freia,
 Gik Alger til den gamle Svólnir Smed.
 Du havde fielden Tid at tale med mig
 For dine Drømmerier; sidde hiemme
 Og tomme Horn i Hallen, gad jeg ikke.
 Hvad var at giøre da? — „God Aften, Smed!

Vil du vel tage Alger i din Være?"
 — „Hvorfor ei, Søn?" — Jeg gif hos ham et Aar,
 Hjalp ham, han underviste mig; og mens
 Du gif og grubled mellem Bøgene,
 Stod Alger nede ved den klare Kilde,
 Og hamred Staal, og svalte det. Saaledes,
 Lidt efter lidt, blev denne Rustning færdig.
 Og Aaret løb for mig snelt, som en Slange,
 Mens det for dig krøb langsomt, som en Sneegl.

Alf.

Heel vel, min Broder! at du nu har Vaaben;
 Her kan du bruge dem.

Alger.

Hvad mener du?

Alf.

Har du i Fiorden seet de norske Skibe?

Alger.

Nei, reent ud talt, jeg har den hele Bei
 Kun seet paa mine Vaaben og mit Skjold.

Alf.

Forsængelige Fugl, som kroer sig stolt
 Af sine Fjær!

Alger.

Nei, af sin Klo, sit Næb.

Alf.

Ung Hagbarth, Konning Hakes Søn, fra Trondhiem
 Er landet her, og æfter os til Kamp.

Alger.

Til Holmgang?

Alf.

Ja! med tyve tappre Svende.

Han byder stolt os møde ham paa Næsset
Med dobbelt Styrke.

Alger.

Det var klippeskæft.

Hagbarth

triner frem uden Vaaben og Kappe.

Tilgiver denne Driftighed, I Herrer!

Alger.

Er det vor Fiende?

Alf.

Uden Tvivl.

Alger

drager sit Sværd halvt ud.

Forvovne!

Du drister, uden Barsel, uden Drlov,
Dig paa den danske Strand?

Hagbarth rolig til Alf.

Jeg har jo Drlov

Til denne Landgang? Har jeg ikke?

Alf.

Jo! —

Min Broder! overil dig ei.

Alger fatter sig.

Jeg vilde

Kun prøve Sværdet, om det gik af Skeden.
Det er lidt nyt, lidt trangt endnu.

Hagbarth

med et stolt Blik paa Alger.

Det trænger

Formodentlig til Dvælse.

Til Alf.

Din Svend

Har sagt mig Veras Billie. Jeg kommer,
Som fremmed Mand sig sømmer, uden Vaaben
Dg uden Raabe, staaer for eder her
Fem Skridt i Afstand, med min høire Haand
Om venstre Haandlede, røgter saa bestedent
Mit Grinde. Hvad har J meer at fræve?

Alf.

Elet Intet. Dg vi veed dit Grind alt.
Kun hvad der angaaer dobbelt Magt, forskaan os!
Vi skal vel værge os, skiondt enkelte.

Hagbarth.

Hvad agter du paa min Forvovenhed?

Alf.

Jo, meget.

Hagbarth.

Regter du —

Alf.

Din Fordeel smilte,
Til hvilken Kant saa Lykkens Vægtstkaal hang.
Bandt vi — hvad Under? vi var To om Een;
Men seired du — ha, hvilken Heltegierning!
Dg dog vi skulde sætte, mener du,
Et dobbelt Liv paa denne slette Tærning?
Hvor egennyttigt!

Hagbarth.

Bed min Faders Afte,

Du est den Første, som beskylder mig
For Egennytte, danske Svend!

Alf.

Vi blændes

Ei her i Dalen af det Prægtige.

Hagbarth.

Du taler stolt.

Alf.

Det kan man, tænker jeg,
Selv i et Land, hvor der er ingen Fjælde.

Alger.

Fortræffligt, Broder! Hagbarth er en Trønder,
D, han kan vist fortælle dig om Hunden,
Som Gisten satte over Trønderne,
Som talte tre Ord, naar han gisøede eet.

Hagbarth.

Man seer, at Barnet nylig sluppet er
Fra Ammestuen; han kan Eventyr.

Alger.

Nu, ved min Faders høie Bautasteen,
Nu est du Dødens Mand. Hent dine Vaaben!
Jil — hent dem!

Hagbarth.

Alger! jeg skal hente dem.

Wil gaae.

Alf

holder ham tilbage.

Bliv, Hagbarth! — Alger! jeg tilsteder ei,
At Kampen skuffes. Fatter eder! — Alger!
Biid ei din Læbe. Du var første Mand;
hvad Andet var for Hagbarth vel at svare?
Jy, Alger! egge sig til Harm, for derved
At føle mere Styrke? det er Feighed!

Kun Finnen, Lappen drifker stærke Drikke,
 For at faae Mod i Krig; men Odins Vt
 Bestaaes kun af Hoimod. Det er usfelt,
 Blot at fornærme for at faae en Kamp.
 Betragter da hvert Bredesord som usagt!
 Ung Hagbarth stride skal med Een af os,
 De Andre med hans Kæmper; saadan fort,
 Til tyve Mand mod tyve. Hvo af os
 Der skal bekæmpe Hagbarth, det bestemmer
 Min Førstefødselsret — og det er mig.

Hagbarth.

Belan, jeg er tilfreds.

Alger.

Hvem faaer da jeg?

Hagbarth.

J Fald du vil, den Helt, som kommer der,
 Min Baabenbroder Hamund.

Alger.

Er han Drot?

Hagbarth smilende.

Ja, det forstaaer sig; Drot paa sine Skibe,
 Som du og jeg.

Alger.

Er han af Kongeblood?

Hagbarth.

Jeg skulde næsten troe det. Hamund! har du
 Din Stammetavle med?

Hamund.

Læs disse Runer!

Han drager sit Sværd, og rækker det til Alger.

Alger læser:

„Min Byrd er god; jeg bares
I Odelsbierget,
Dg Blod af Drotter blandte
Min Biørnetunge.“

Rækker ham det tilbage.

Hvem skrev dit Sværd den Roes?

Hamund tor.

Jeg selv, en Aften,

Da Skraping havde fældet fire Jarler,
Dg nogle Kongesønner, uberegnet.

Alger.

Jeg hevner dem, du Stolte!

Hamund.

Megen Vre,

At du mig finder værdig, unge Herre!

At slide Kræmmereggen af dit Sværd.

Alger.

Man hører tydeligt, du est en Bonde.

Hamund.

Elib Staalet først paa denne grove Sandsteen,

Saa kan det siden hvæsses paa den fine.

Man horer Trommer og Floiter.

Alf.

Vor Moder, Dronning Vera, Søster Signe

Sig nærme hist fra Gaarden, for at bringe

Dig Velkomsthornet efter Skif. Tilgiv,

At ei de byde dig til Høieloft!

Du indseer selv — en Moder og en Søster —

Hagbarth.

Jeg indseer Alt, og skienkte gierne dem

Selv denne Høflighed, hvis ei jeg frygted,
At Dronning Bera misforstod min Bortgang.

Drabanter og Spillemænd. Derpaa Dronning Bera med Signe,
fulgt af Kvinder. Naar Bera staaer for Hagbarth, be-
tragter hun ham med et stolt Blik.

Bera.

Est du den unge norske Drot fra Trondhiem,
Som æfter mine Søner til en Kamp?

Hagbarth.

Ja, Dronning Bera! Hagbarth Hakeson.

Bera

vender sig til Alf.

Hvordan er Kampen afgjort? Gen mod To?
Det vil jeg ikke haabe.

Alf.

Nei, min Moder!

Der strides Gen mod Gen.

Bera.

Vel! Og hvor mange?

Alf.

Ung Hagbarth stiller tyve Mand i Marken.

Bera smilende.

Saa mange Maager flyve daglig jo
Fra Kattegattet, at fortæres af
De danske Orne. Hvordan vil I hugge?

Alf.

Paa baade Hænder; Skioldene paa Ryggen.

Bera.

Hvor mange Hug?

Alf.

Jeg tænker, som man pleier:
 Tolv stærke Slag, for hver af Aserne.

Hagbarth
 med Blikket paa Signe.

Og tre endnu for Freia!

Alger lystig.
 Det var femten!

Alf
 med et Blik til Himlen.

Ja, tre for Freia!

Bera.

Signe! bring ham Hornet
 til Hilsen, Afsted, og til Kampens Velkomst.

Signe med Hornet.
 aavad, Kong Hagbarth! Hil dig.

Hagbarth.

Drif mit Held!

Signe.

eld dig til Heltedøden, som du søger!

Hun drikker.

Hagbarth
 med tvungen Munterhed.

Fald Valkyrien mig bringer Hornet
 Valhal, skøn at skue til som du,
 aa var vel Reisen did et Ønske værd.

Han drikker.

Signe
 til sine Brodre.

eg ønsker eder Intet; I forstaae
 el uden Ord mit søsterlige Hierte.

Bera

gaaer imellem sine Sønner, og tager dem med Bærdighed hver
ved sin Haand.

Det er ei første Gang, hiertelskte Sønner!
 At, revne fra det moderlige Bryst,
 Med Sang og Klang I Faren gaaer i Møde.
 Thor vinker eder; følger Hammerguden!
 Grindrer eder, at det gamle Siælland
 Staaer fuldt af Bautastene; lad den Storm,
 Som hvisler over disse Stenes Runer,
 Mens Eggestoven skælver, liig en Skjald
 Dplue Kraften, som I fik fra Skjold!
 At dette Hierte skælver — det er Svaghed.
 Jeg er en Qvinde, jeg er Moder. — Alf!
 See mig i Diet. Alger! slaa dit Gitter
 Lidt meer i Beiret. Saa! — Dan Mykilatis
 Høitidelige Faderskygge stiger
 Fra Kampekisten, han omsvæver eder.
 Gaaer I til Valhal — vel! — Een i det Mindste
 Hiemvende seirende, som Rigets Arving.
 Min Alf — dig gav Naturen første Ret —
 Dog, Moderhiertet bor jo elske lige.
 Min Alger! du est uforsagt. — D, Alf!
 See ei saa mørkt, dit Die maner Døden.

Hun fatter sig, og vender sig til Hagbarth.

Ei sandt, det er behageligt, det kildrer
 Den unge Helt, at bøie Qvindens Stolthed?

Med stigende Kraft.

Men Aserne vil høre Bera's Bonner,
 Og blødende for disse Kæmpers Sværd,
 Vil du i Aften, strakt paa dunkle Valplads,

Med store brustne Dine stirre fra
 Dit Græs mod Stierne, mens Ravnens flagrer
 Fra Qvist til Qvist, forfærdet for dit Liig,
 Men hungrig efter Kiødet af dit Hierte! —
 Kom nu, min Datter! Alger, Alf, Farvel!
 Jeg qvæler Graaden — qvæler I den Stolte!

Hun gaaer; alle følge, uden Hagbarth og Hamund.

Hamund.

Hvad Ord der dog kan siges af en Qvinde!
 Til Rastrond ile du med samt din Spaadom,
 Du blege Hel!

Hagbarth

stirrende efter Signe.

O, lad du hende tale!

Hvi jog du hende bort? Hvi gif hun alt?

Hamund.

Hvad? vil du høre fleer Forbandelser?

Hagbarth.

Jeg har slet Intet hørt, jeg har kun seet.

Hamund.

Da saae du noget Smukt.

Hagbarth.

Ja, saare Skönt.

Hamund.

Et Nattespøgelse med skumle Blik.

Hagbarth.

En Dagens Alf med lysegule Loffer.

Hamund.

Jeg taler om Fru Vera.

Hagbarth.

Jeg om Signe!

Hamund.

Hvad fattes dig? Du drømmer, trækker Beiret?
Dit Die svømmer? Rinden brænder? Hagbarth!
Er det en Tilstand for den stærke Helt,
Som gaaer i Kamp?

Hagbarth.

Strax, strax. Hent mine Vaaben!

Hamund.

Spild Tiden ei, følg med!

Hagbarth.

Gaf du foran;

Et Dieblif kun lad mig fatte mig!

Hamund leende.

Hvorefter?

Hagbarth.

Efter hiin Forbandelse;

Du siger jo, hun har forbandet mig.

Hamund.

Hagbarth! har alt Havfruen været her,
Dg manet ned dig i sin Malestrøm?

Hagbarth.

O, Intet! Skynd dig kun! Jeg kommer efter.

Hamund alvorligere.

Min Broder! jeg vil haabe, selv du indseer,
Slig Kiærlighed kom alt for ubeleilig:
Først æske Brødrene, og saa forelske
Sig strax i Søsteren, i Diebliffet,
Du skal bekæmpe dem —

Hagbarth.

Det gaaer ei an.

Jeg veed min Pligt, gaaer ikke fra mit Ord.

Hamund.

Saa følg mig da!

Hagbarth.

Ja, vakkre Ven! strax, strax.

Hamund gaaer, rystende paa Hovedet.

Hagbarth

ene, gaaer hen paa det Sted, hvor Signe har staaet.

Der stod hun, rank og skøn, og rakte Miøden.

), aldrig smagte den mig før saa sød!

De hulde Læber ønskte Hagbarth Døden,

og aldrig frygted mere han sin Død.

Er Alt forvandlet? Disse lave Høie

Rig synes frygtelige Fjelsefjeld,

og siden jeg har seet i hendes Die,

eg glemmer Carpen for et Rildevæld.

hvad drak jeg? Thor! hvad smeltede mig Modet?

hun saae paa mig, veemodig, stille, mild —

da strømmed mig fra Bægeret i Blodet

en ubekiendt, en sød, en hellig Ild.

eg føler det, den vil min Kraft fortære.

eg er et andet Bæsen, Laagen faldt.

du ligegyldig, lunken for min Ære,

eg hader Thor — og Signe gaaer for Alt.

hvad har jeg gjort? Udæstet hendes Brødre!

til Døden jeg med Alf og Alger gaaer.

du hader mig den stolteste blandt Mødre,

Nat maaskee ei meer mit Hierte slaaer.

Dg falde de — hvad kan min Smerte ligne?
 Min Sol bedækkes af en evig Sky;
 Kan jeg som deres Morder staae for Signe,
 Dg vil hun ei den grumme Hagbarth flye?
 O, Skiebne! du har styrtet mig i Blinde;
 En Time før kun seet, hvad nu jeg saae,
 Jeg kommen var som Veiler, ei som Fiende.
 Nu skal paa Holmen mit Blodbryllup staae.
 Hun hader mig — vel, Guder i det Høie! —
 Jeg visne vil med dig, min Rose der!

Han tager den af sit Bryst, og betragter den.

Du saared mig saa sødt, som hendes Die,
 Fordi jeg voved mig din Knop for nær.
 Men fiært er Saaret.

Han kysser den.

Alf

kommer bevæbnet.

Hagbarth! hvis dig lyster,
 Saa er jeg rede nu til Kampen.

Hagbarth.

Brav!

Men — hvis jeg falder, Danske! — hilß din Søster,
 Dg læg mig denne Rose paa min Grav.

Alf.

Hvo falde skal, beroer paa Edins Villie.
 Jeg ønsker heller ingen Bautasteen;
 Lov mig, at du vil plante mig en Lilie,
 I Fald jeg blegner, over mine Been!

Hagbarth.

Det loves dig.

Alf.

Afsted!

Hagbarth.

Nu Sværd fra Bælte!

Vi strider uden Had.

Alf.

Som Odins Helte.

De gaae Arm i Arm.

Anden Handling.

Middag.

Signe. Rinda.

Rinda.

Ak, ædle Jomfru! see, der kommer Skibet.

Signe.

Fat dig!

Rinda.

Min Harald!

Signe.

Hvad skal jeg da sige,
Hvis Døden mig har røvet mine Brødre?

Rinda.

Det var vel tungt; men, ædle Jomfru! af!
Hvad er to Brødre dog imod en Elsker?

Signe.

Nu, den som ingen har, kan ingen savne.

Rinda.

Dg finder heller ingen hist hos Freia.

Signe.

Den, jeg beklager meest, er dog min Moder.
See, hvor hun gaaer derinde dybt i Lunden,

Med lange Skridt, og stotter ofte frygtsomt
Til Stranden; skiondt det kongelige Hierte
Ei være vil sin Sorg bekiendt.

Rinda.

Hvor langsomt

Den fæle sorte Sneffe nærmer sig.
End veed vi ei, hvad Tidende den bringer;
Saa meget veed vi, at den bringer Dødsbud.

Signe.

Det er ei sagt.

Rinda.

Jo, Jomfru! det er sagt:

Det sorte Skiold høit svæver alt i Masten.

Signe gys.

I Sandhed? — Fat dig! Tyve Mand mod tyve,
Da er det rimeligt, at Noget falder;
Men hvorfor just din Veiler, fiære Rinda?
Hvi mine Brødre? hvorfor Beras Sønner?

Rinda.

En Drot er falden! See, den gyldne Ring
Høit glimter over Skioldets sorte Bule.

Signe fortvivlet.

O, Rinda —

Rinda.

Wdle Signe! tab ei Modet.

Viist Ddin vil beskytte dine Brødre.

Det er den stolte, den forvovne Hagbarth,
Som selv er falden — tro du mig!

Signe.

Ti, Grumme!

Rinda.

Har du Medlidenhed?

Signe.

Troer du da ikke,
 At ogsaa han har Søstre hist paa Klippen,
 En elsket Moder og en kær Veninde,
 Som græde vil og vride deres Hænder?

Rinda.

Det er hans egen Skyld! Hvi drog han Sværdet?

Signe.

Er det da første Gang, en tapper Kæmpe
 Har æsket fremmed Helt? Har Alf og Alger
 Ei gjort sig skyldig i den samme Brøde?

Rinda.

Det er en grusom Skik, og den kan aldrig
 Behage Guderne. Kun Baldur ynder
 Den Kæmpe, som beskiermer Fædrelandet.

Signe.

Dg hvis nu Ingen angreb, skulde Helten
 Da sidde som en Træl i Arnens Aske?

Rinda forundret.

Ha, Signe! du forsvarer ham.

Signe fatter sig.

Jeg tilstaaer

Ham kun hans Ret; den skylder jeg min Fiende.

Syng.

Dg er han død, saa er han ei min Fiende;
 Thi Døden bør forsone vore Hierter,
 Dg intet bittert Had kan boe i Graven.

Rinda.

Men bittert bør du hade ham, i Fald han
har dræbt din Broder.

Signe.

Stille, Rinda! stille!

Ængst ei mit Hierte. Du har selv jo spaaet,
At Skibet bringer os den dræbte Hagbarth.

Rinda.

Det standser alt, og under Lurens Klang
Udstige Heltene. Den gamle Skiald
halloge, som saalænge var i Skotland,
Alfs Ben, din ældste Broders, gaaer foran,
Med Harpen egefrandsket paa sin Skulder,
Med Blikket imod Jorden. — Signe, Signe!
Min Harald er der ei — han er ei meer.
See, Møer og Qvinder favne deres Mænd
Og Beilere. Min Harald er der ei.
Der er han! Vingolfs evige Gudinde!
Min Harald lever.

Hun iler hen, og omfavner ham.

Signe.

Lykkelige Rinda!

Her staaer jeg Skælvende. — Nu, gamle Skiald!
Sæt dig paa Stenen, og oplad din Mund,
Lad Digtkunstens skionne Slør bedække
Den græsselige Tidende, du bringer;
Lig Brombærrankens Grønt Gravstens Rune.
Syng Siælen til sin Ro! Maa skee du røver
Mig evigt min.

Skialden

kommer. Han sætter sig paa Stenen ved Gyrithes Træ, og
singer ved Harpen, omringet af Mængden.

Du, som din Bolig har imellem Skiolde,
Som hænger høit i Beras Sal,
Stig ned, o Harpe! lad din Stemme lyde,
Vi Valen til Ginheria.

Alf Heltens Dine blinkte Siælen freidig.
Stærk stod han, som den lyse Klint;
Omkring hans Skuldre Stormene sig stødte —
De visted kun den tunge Lok.

Da saae han den fortsiede Gyrithe,
Og Moen smelted Heltens Bryst,
Som Foraarsolen, naar dens Blik forvandler
Sneebarken til en Taareflod.

Men, af! hun blegned, som naar Solen silde
I Høsten, svøbt i Taagers Dragt,
Besøger Isefiordens dunkle Bølger.
Folkvangur tog den Indige.

Nu haged Alf at følge sin Veninde,
Men skjæde hæderløse Dod;
Han frygted, at i Taagerne paa Graven
Kun skulde vifte Tidslens Skiæg.

Da stormed Hagbarth, liig en Geierskagel,
Med Ornevinger paa sin Hielm.
Hans Skjold var blodigt, som den fulde Maane,
Bag Sværdet trued skumle Dod.

De stævned frem, høit bolged deres Glavind,
 Som Markens Ug i Høstens Bind.
 Stærkt Jernet sang, fra Buerne fløi Pile;
 Gvulbenet Rovfugl glædte sig.

Læg Hiortens Taffer nu ved Gravens Side,
 Læg Sværdet under Askens Kruus!
 En Steen skal reise sig med Mos, og tale
 Om Alf til Oldingssegene.

Vi vandred tidt i Sigarskov tilsammen,
 At fælde mørkebrune Hiort.
 Nu hyle den henfarne Jægers Hunde,
 Og døe af Trostløb paa hans Grav.

Dug dækker snart den grønne Høi; den glindser,
 Som Diet giennem Taarestiær.
 Men hiit paa Skyen Alfs, Gyrithes Vænder
 Til Freia svæve, Favn i Favn!

Kera,

om er traadt ud af Lunden, og i heftig Bevægelse har hørt paa
 Slutningen af Skjaldens Sang, triner bleg og opbragt imod ham,
 og raaber:

Ti, gamle Daare! Bort med denne Harpe!

Hun river den af hans Hænder, og rækker den til Grif.

Hug den i Stykker, brænd den! Landsforviist
 Til Nastrond være denne solvgraa Drømmer!

Grif.

Forsynd dig ei, min ædle Dronning! mod
 Den alderstegne Skjald; hans Kunst er hellig.

Bera.

En Sværmer er han, eller meer maaskee:
 En kjøbt Forræder. Sandhed er ham Intet,
 Indbildning er ham Alt. Med lumske Toner
 Han veed at lokke Hiertet, hvor han vil.
 En skamløs Viking kommer hjst fra Klippen,
 Anfalder Danmarks Drot; en Times Leg
 Tilintetgjør en Olds, en Moders Haab.
 I Asten burde Folket sætte sig,
 Og Avner strøe paa deres Hovedhaar.
 Fortvivlelsen har som en vild Bersærk
 Bendt Sværdet draget mod sin egen Indvold;
 Og denne sledske Gubbe ved sin Harpe,
 I Stedet for at skildre Landets Harm,
 Bellystig famler kun i Strængene,
 Besynger os et Elskovs-eventyr.
 Paa lidt nær takker han selv Morderen,
 Som kom og dræbte. Siig, Halloge! siig os,
 Hvor meget Guld gav Hagbarth for din Bise?

Halloge.

Jeg bruger intet Guld, min ædle Dronning!
 Jeg er en gammel Mand paa Gravens Bredde.
 Tilgiv mig, hvis min Sang fortørnte dig;
 Jeg sang den med et reent, uskyldigt Hierte.

Bera.

Fly fra mit Aasyn!

Halloge.

Du forviser mig?

Bera.

Ja, for din Ridingsvise.

Halloge.

Lad mig døe

I Fædrelandet! Det har hørt min Sang
I femti Aar — jeg bleven er saa vant
Til Veirestoven og til Isefjorden,
Jeg kan ei leve uden dem.

Bera.

Saa dø!

Halloge.

Dig rører Intet? Vel — saa lad mig vandre
Da i Landflygtigheden. Snart vil Bragi
Forbarme sig. Men giv mig dog min Harpe!
Den Ven, den Trøst i mine sidste Dage
Vil du dog ei berøve mig?

Bera.

Den skal

Ei meer forføre Hjerterne.

Til Erik.

Drag Sværdet,

Og overskær Guldstrængene!

Erik.

Nei, aldrig!

Bera.

Du vover?

Erik.

Lad mig dræbe, hvis du vil;
Men mens jeg lever, skal min Arm beskytte
Den fromme Sanger. Gaa, Halloge! gaa
Til Skotland, hvor man agter Skjaldene.
Du est den Første ei, blier ei den Sidste,
Et utaknemligt Fædreland forskyder;

Men dine Sange overleve dig,
 Dit Navn forglemmes ei, og seent i Nord
 Vil Danmark's Piger synge dine Viser.
 Tillad mig, Dronning! lad mig følge ham.

Bera.

Gaa, svage Yngling! jeg foragter dig.

Erif.

Kom, Fader! lad mig bære dig din Harpe!

Vil gaae.

Bera raaber:

Blier begge! — Jeg veed ikke, hvad jeg handler;
 Forbittrelsen forvirrer mig. Bliv, Diding!
 Jeg troer dig; det var kun Enfoldighed.
 Min Harm ei drages skal paa dig fra Hagbarth.
 Ham er det, ham! — D, bringer mig Alfs Liig!
 D, bringer mig til Alf, at sidste Gang
 Jeg skue maa hans Ansyn! Er hans Ansigt
 Forhugget af det morderiske Staal?

Erif.

Nei, ædle Dronning! Konning Hagbarths Sværd
 Har ene giennemboret Heltens Bryst.

Bera.

Det sønligt=ømme Hierte! D, min Søn!

Hun gaaer; Alle følge uden

Signe.

Hvi standse mine Taarer? Signe, Signe!
 Din Broder faldt, og du est ei fortvivlet?
 Min Alf, mit Hiertes inderligste Ven!
 Din Søster græder ikke ved din Død?
 Jeg aander let, som var der falden mig
 En Steen fra Brystet. — D, det er naturligt!

Beklage ham? En elsket Mø forlader
 Sin unge Helt, gaaer til et bedre Land,
 Hvor der er evig Vaar og evig Roser;
 Der venter hun, saa sender hun ham Bud:
 Kom med! her er min Karm, saa let som Skyen;
 En Hest med Binger, som kan bringe dig
 Igiennem Luften i et Dieblif.
 Aft ikke Kudskten i den sorte Kaabe,
 Som sidder foran med det blege Ansigt! —
 Han stiger i den gyldne Himmelfarm;
 Og Søstren skulde græde ved hans Fryd?
 Seer hun ham ei igien?

Efter et Dieblifs Taushed.

Igien? Nei, aldrig!

Thi de Forelskte boe i Freias Sal,
 Men Gefion kaaret har de unge Møer,
 Som døe ukiendt med Kiærlighed. Alf, Alf!
 Saa skal jeg aldrig mere see min Broder?
 Nu komme Taarerne, nu kan jeg græde.

Hagbarth kommer hurtig.

Her er hun! O, jeg træffer hende ene.
 Fri være lovet!

Signe.

Ha, min Broders Morder!

Hagbarth.

Hans Bane, Signe! ei hans Morder. Sværdet
 har blinket over Begges Hoveder.
 See her mit Pandfers dybe Skaar og Buler!
 Blodnornen svæved over Alf og Hagbarth;
 Hun vinkte hiin, maaskee i Morgen kaldes
 Hans Banemand.

Signe.

Forlad mig, grumme Hagbarth!

Hagbarth.

Ja, Signe! jeg forlader dig for evig.
 Kun Get er saa nødvendigt mig til Reisen,
 Som Binden i mit Seil; og faaer jeg det,
 Af, Thor! da blier det mig et Anker meer.

Signe.

Hvad vil du?

Hagbarth.

Signe! — din Tilgivelse.

Signe.

Hvad trænger du til den, du stolte Helt?
 Hvad ændser du en Piges Suk og Taarer?
 Dem har du ofte seet, de har ei rørt dig.
 Uergjerrigheden er din Gud; dit Bryst
 Er haardt og koldt, som Staalet i dit Pandser.
 En Uts Lyksalighed, en Arnes Fryd —
 Den øiner du ei paa din Orneflugt.
 Du styrter paa dit Rov, og det maa bløde,
 Hvis ei, da bløder du. O, det er billigt!
 Naturen har jo skabt den stærke Bjørn,
 Den vilde Ulv og Høgen til at myrde.
 Dem elsker Thor, og det er stolte Dyr.
 Men Hyrden luffer dog sit Led for dem,
 Den lykkelige Hob flyer dem som Pest,
 Bed deres Syn forstummer Epil og Dands,
 Og Alle ønske dem langt bort igien
 Til Skovens skumle Ly, for ei at skue
 Den skarpe hvide Tand, som leer ad Blod.

Hagbarth.

Troer du, at Hagbarth er en saadan Ulv?

Signe fatter sig.

Tilgiv en Søsters Sorg, en Piges Kummer!

Du fulgte Landets Skif, saa mine Brødre,

Dg jeg har Intet at tilgive dig.

Forstaaen mig kun for din Nærværelse,

Dg overlad mig til min stille Smerte!

Hagbarth.

Ja, Signe! du skal aldrig see mig mere.

Men hvi begræder du din Broders Død?

Han ønskede Døden, han er lykkelig,

Han er i Freias Sal, hos sin Gyrithe.

Jeg lovet har at plante ham en Lilie

Paa Høien. Jeg er vadet ud i Fiorden

Til Bæltstedet; nærved var jeg druknet

Imellem Sivene. Det hvide Bæger

Mig forekom saa smukt. Tillad mig nu

At plante den paa Heltens Grav; saa gaaer jeg,

Saa seer Du aldrig Hagbarth meer.

Signe.

Forlad os!

Min Moders Sorg er frygtelig. Hun hader,

Dg hun vil sikkerlig forfølge dig.

Stig paa dit Skib, og drag igien til Norge,

Bliv hos din Moder, Søster og din Brud,

Dg gjør ei Fleer ulykkelige!

Hagbarth.

Signe!

Hagbarth har ingen Moder.

Signe.

Ingen Moder?

Hagbarth.

Dg ingen Søster.

Signe.

Ei?

Hagbarth.

Dg ingen Brud!

Signe.

Ei heller?

Hagbarth.

Jeg staaer ene, som en Gran
Udsat for Vinden paa den golde Klippe.
De opdrog mig til Hærværk og til Vaaben.
Jeg sad i mørke, stille Bialkestue,
Dg haged efter Verdens Lyst og Larm.
Mig Skialdene sang for om Valhals Glæder;
Dem ønskede jeg, mit Liv var mig til Byrde,
I Kampen søgte jeg at miste det,
For at faae Binger til mit tunge Bryst.
Naar Sværdet flirred, glemte jeg min Længsel,
Dg Døden forekom mig som en Port
Til den Lyksalighed, som her jeg savned.

Signe.

Det er den.

Hagbarth.

Nei, jeg var en daarlig Drømmer,
En uerfaren Svend, som blindt foragted,
Hvad ei han kiendte. Freia! hade Livet,
Det skionne Liv, og ønske Døden? Springe
Fra Buggen hen i Graven, over al den

Lyksalighed, som spirer, og som trives?
 Hvad fødtes jeg da til? Kun elske Guder,
 Og hade Guders Værk? O, dumme Sværmen!
 I Valhal ønske sig Valkyrier
 Med Drikkehorn ved Odins Giestebord,
 Og gaae den skønne Kongesal forbi,
 Hvor Møen blussed, og hvor Freden smilte? —
 O, jeg har stormet, som en starblind Ugle,
 Der slagrer kun i Mulm, hvem Dagen blander.
 Nu spræller jeg for dig i Støvet her
 Med mine Fjær, og hader al min Stolthed.

Signe.

Af, Hagbarth!

Hagbarth.

Signe! jeg har vundet Krandsen.

Den kosted dig din Broders Død, og Hagbarth
 Sin jordiske Lyksalighed. Tilgiv
 Din Broders Bane! Giv mig Egeqvisten,
 Du bærer om dit Haar! Det er den sidste,
 Jeg vinde vil i Verden. Skønne Signe!
 Den har berørt dit Hoved, dine Loffer.
 Den hænge skal i Hagbarths Hal, paa Sværdet;
 Hver Aften skal han see paa den, ved Harpen,
 Og svinge sin ulykkelige Seir.
 Og naar jeg blegner, som jeg haaber snart
 (Thi Blomsten uden Sol og Dug maa visne),
 Da skal den slynges om min Afskruffe.

Signe staaer raadvild.

Hagbarth.

Nu — heller ikke det! Far evig vel!

Han vil gaae.

Signe.

Bliv, Hagbarth! den tilkommer dig med Rette.

Hagbarth.

Nei, ei med Rette! Giv mig den af Naade!

I det hun vil løse Krandsen af sit Haar, kommer Dronning
Bera med Alger og følge.

Bera

streng til sin Datter.

Hvi staaer du her? Hvi famler du i Krandsen
Om Lofferne? — Du løsner den? Hvad seer jeg?

Signe forvirret.

Min Moder —

Bera.

I en venlig Tale med
Din Broders Drabsmand? Gaa, Uværdige!

Signe

med et ømt Blik paa Hagbarth.

Farvel for evig!

Hun gaaer.

Hagbarth.

Signe!

Bera

standsfer ham.

Nok, min Helt!

Her er dit Bærk fuldendt for denne Sinde.
Mærk nu mit Ord; thi jeg er Dronning, veed du,
Paa denne De, og handler, som jeg taler.
Du kom med Ufred, uden mindste Grund,
Du vilde dræbe Alf, og fordred Kamp —
Den var jeg tvungen til at unde dig;
Jeg maatte følge Landets gamle Skik.

Nu har du dræbt min Søn. Jeg hader dig
 Som Nastronds værste Slange. Det er billigt,
 Det har du forudseet, det har du attraaet.
 Thi Mødrene i Norge, tænker jeg,
 Ei heller kaste deres Hg, som Giøgen
 I fremmed Rede, uden Omsorg for
 hvad siden hændes. — Du har dræbt mit Barn;
 Jeg negter ei, jeg kiender ingen Lyst,
 Saa stor som den, at vie dig til Hel.
 Dog see, du har mit Ord, du har mit Leide,
 Og Wren gaaer mig over selv min Hevn.
 Det stedes dig da frit i denne Stund
 At gaae fra Landet ud til dine Skibe.
 Det skylder jeg mit Lofte, intet meer!
 Hvor jeg herefter træffer dig, om her,
 Om i dit eget Land med Herreskiold,
 Da est du Dødsens Mand. I Fald jeg kan,
 Da overvælder jeg dig uden Skaansel,
 Og lader, som hiin værste Tyv, dig hænge
 I Skovens Green med tvundet Hamp. Nu veed du
 Din Skiebne. Muligt kommer du med Magt
 Til næste Vaar, og overvælder mig.
 Det takker jeg dig for; thi heller Døden,
 Den smerteligste Død af Fiendehaand,
 End ingen Hevn. Nu gaa, forhadte Hagbarth!
 Ifs Skygge ængste dig paa dine Veie,
 Og styrte dig, som du har styrtet ham.
 Hagbarth.

illad mig kun —

Bera.
 Dvæl ei et Dieblif,

Har du dit Liv kiært. See, end est du fri;
Med næste stærke Bølgeslag fra Havet
Jeg løses fra min Ged, og du est min.

Hagbarth.

Saa grumt du higer efter Hagbarths Død?

Bera.

Ja — Intet var mig mere kiært, end hist
At see dig svæve bleg i Egetræet.

Hagbarth.

Grusomme Dronning! du opirrer mig.
Men et huldsaligt Blik mig bandt min Tunge.
Skield, ras! Jeg flyer dig. Vel det sømmer sig
En Mand, at flye en opbragt Qvindetunge.
Men Skionhed lokker Helten, som paa Græsset
Det hvide Liin en Nattergal fra Træet,
Om end maaskee det vorder Dødens Snare —
Dg rørte Hierter kiender ingen Fare.

Han gaaer.

Bera

stirrer efter ham.

Dg rørte Hierter kiender ingen Fare,
Naar Skionhed lokker dem i Dødens Snare?
Ha! hvilken Skionhed, Hagbarth? — Signes?

Med en vild Glæde.

Taf,

Valkyrie! du med den sorte Hielm,
I rustenbrune Riortel, Rinden bleg,
Dg Diet funklende — du stille Hevn!
Du aabner mig en Udsigt giennem Hadets
Bælmørke Skov; du laaner mig en Angel,
Hvormed jeg fange kan den slupne Fisk,

Dg Madingen er Signe. Herligt! herligt!
 Den Kunst er let, Smaadrenge øve den;
 Kun strøe lidt Korn imellem fire Tegl,
 Den uforsigtige Graasidsken styrter
 I Fælden snart — og spræller i sit Fængsel.

Hun betragter sin Son.

Nu, Alger? saa forstenet og saa taus?
 Naar pleied for dit Blik at søge Jorden?
 Du saae i Stierne.

Alger.

Der boer nu Alf,
 Men Diet er for svagt, at see ham der.

Bera.

Du sørger for din Broder?

Alger.

O, min Moder!

Bera.

I Sandhed?

Alger.

Kan du tvivle?

Bera.

Tvivle, Alger?

Si tvivle meer, fordi du fælder Taarer?
 fordi dit Sind er rørt? Jeg kiender Hjertet,
 Si Skinnets kan bedrage den Erfarne.
 Det er naturligt, at du nu est blød:
 Det var en god, en kiærlig Broder; jikkert!
 han elskte dig. Men — han var dog den Ældste;
 han spilled dig et Puds ved Fødselen.
 Saa nær ved Thronen, og saa langt derfra,
 Det var en piinlig Trøst. Hans Levetid

Saae mellem dig og Riget, som en Kæmpe,
 Der slumrer udstrakt i sit stærke Harnisk.
 Den Afstand var han nu saa føielig
 At hæve ved sin Død. Hans snare Bortgang
 Slog dig en sikker Bro hen over Svælget
 Til Sicillands Høistol. Du har arvet Kronen —
 Det er en Taare værdt.

Alger.

O fy, min Moder!

Troer du, jeg græder Glædestaarer ved
 Min Broders Liig?

Bera heftig.

Ru — hvis du elsker ham,

Bevijs mig det!

Alger.

Hvorned?

Bera.

Sværg: hevn hans Død!

Alger.

Ved Asken i min Faders Kruffe, ved
 Den ædle Rust, som gnaver Heltens Sporer,
 Ved Odins Horn af Guld, ved Glorridas Mislner!

Bera.

Sværg mig, at hade Hagbarth uforsonligt!

Alger.

Ha, det er haardt, men du befaler det;
 Jeg lyder dig, og sværger dig, at hade
 Alt hvad mit Hierte kan. Det sværger jeg!

Bera.

Af Intet roffes, ei at røres af
En jordisk Taare fra din strenge Pligt,
Hvo der saa græder den — sværg det!

Alger.

Bed Odin!

Bera.

Dg at, naar Hagbarth er i Bera's Bold,
Med ingen Bønner, Dvertalelser
Du søge vil at rokke min Beslutning.

Alger.

Vel, ogsaa det!

Bera venlig.

Du est min gode Søn!

Kom nu, og lad mig stille dig for Folket
Som lydig Søn, god Broder, værdig Konge!

De gaae.

Signe

kommer tilbage med Egekrandsen i sin Haand.

Han er der ei! Min Moder drev ham bort.
Det tunge Aarslag i Bølgen lyder.
Saa svinder i sin Skov den raske Hiort,
Naar vilden Støi dens Gensomhed afbryder.
Han er der ei! Snart Maanen staaer i Dvæld,
Dg ender — klar — den mørkeste blandt Dage.
Her har han sagt mig evig sit Farvel,
Dg aldrig kommer Hagbarth meer tilbage!
Hvi saae jeg ham? Nu lyde mine Suf!
O, Alf! du vilde dele Signes Smerte.
Her græd din Banemand. Han er saa smuk!
Kan Grumhed enes med et venligt Hierte?

Dg denne Krands — han bad saa ømt derom —
Hvor kunde jeg ham negte disse Blade?
Han fik dem ei; den strenge Moder kom.
Men Hjertet kan ei tvinges til at hade. —
Saa skiller jeg da Egekrandsen ad,
Dg ingen meer skal Signes Hænder binde.

Hun sønderriver Krandsen.

Jeg pluffer — taus, taalmodig — Blad fra Blad.
Far hen, mit Haab! far hen i Mattens Binde!

Tredie Handling.

Sildig Aften.

Hagbarth og Hamund komme fra Stranden.

Hagbarth.

O, hvilken Glæde! jeg er her igien,
Min Fod betræder atter disse Straae,
Som hendes spæde Fodder traadte paa.

Hamund.

O, hvilken Glæde! Glæd dig! du skal hænges,
I Fald man træffer dig.

Hagbarth.

Naturen smiler,

Og Freia funkler Elskov fra sin Himmel
I maaneklare Nat.

Hamund.

For at man bedre

Dpdage kan vort Skib og os. — O, Grene!
Hvor kjærligt strækker I de hulde Arme
Imod os. Ha, jeg seer os alt i Vanden
At svæve under Eders Egeblade!

Hagbarth.

Jeg frygter ei.

Hamund.

Jeg heller ei. Bed Thor,
 I Snor at qvæles i et saadant Træ,
 Det er en ædel Dod. Den blege Pande
 Ei flage kan paa Savn af Kreskrandse.
 Og Jorden er for ringe til at giemme
 Et saadant Støv; det hæves høit i Luften.

Hagbarth.

Gaf du tilbage til vort Skib, og vent mig!
 Jeg dvæler helst alene her, og du
 Ei dele skal min Fare, som ei deler
 Mit Glædeshaab.

Hamund.

Saa har du fast besluttet
 At være taabelig?

Hagbarth.

Jeg elsker hende,
 Og Døden ene stiller mig fra Signe.
 O, Hamund! hvis du kiendte Kiærlighed!

Hamund.

Jeg kiender den: det er en Lygtemand,
 Som leder Vandrerens i dybe Sumper.
 Den lokker ham med Haabets Grønt, og qvæler
 I et fortvivlet Hængedynd. — Skion Freia!
 Det er en Alf, o Dronningen for Alfer!
 Hun sværmer helst om Natten i et Halvlys,
 Thi Dagens Straalepile giennem bore
 Den alt for spæde Krop, saa at man seer,
 Man har slet Intet seet. Hun klæder sig
 I Regnbuefarver; saare deilig — langt fra!
 Men hvor hun staaer, er Dunster. Jil, grib til —

Dg hun forsvinder. Hendes Magt er Længsel,
 Dg Tvivl og Fare hendes Indigheder.
 Feilslagne Haab og vaagne Nætter, Taarer,
 Det er den bittersøde Frugt, hun skienker.
 Vær lykkelig — og hendes Trolddom svækkes.
 See daglig — og med hvert et Syn asmattes
 Din Glæde meer. O, smukke Drømmebilled!
 Hagbarth.

Hvad kan vi meer end drømme vore Guder?
 Hver har sin Drøm. Du sværmer efter Uren;
 Hvad er den meer? En Krands, et broget Navn,
 For Mord og Blod. Er din Valkyrie
 Vel dannet af et mere jordisk Stof?
 Dg hun er grim, hun bringer Had og Drab;
 Men Freia sammenføier Hierterne,
 Dg Døden selv er fæd af hendes Hænder.
 Hamund lystig.

Belan, saa lad os døe!

Hagbarth alvorlig.

Du skal det ei.

Du deler ei min Følelse. O, hør mig!
 Miskiend mig ei! Din Fare ængster mig.
 Hvad vil du med? Vent mig paa Skibet; der
 Du være kan til større Nytte mig,
 End her i Skoven. Du har sagt i Dag:
 Gaaer du en anden Vej — Farvel, ung Hagbarth!
 Jeg gaaer den Vej. Du ynder ei min Gang.
 Du spotter mig; dit Spøg mishager mig.
 Det krænker mig, med Tungen at forsvare,
 Hvad Hiertet føler mere dybt, end Ordet
 Formaaer at tolke. Overlad mig til

Min egen Skiebne! Jeg skal aldrig glemme,
Hvad du har været mig.

Hamund langsom.

Nu — reent ud talt —

Da selv du finder det, saa vil jeg heller
Ei dølge dig, at denne Natteluft —

Hagbarth

afbryder ham hurtigt.

Thor signe dig! Farvel! vent mig paa Skibet!
Du seer mig enten der om søie Tid
Med Signe, eller aldrig meer.

Hamund.

Belan!

J Fald du ei miskiender mig —

Hagbarth.

D, nei!

Skjnder paa ham.

Farvel, min Ven! Farvel!

Hamund.

Farvel, ung Hagbarth!

Han bliver staaende.

Hagbarth.

Du dvæler?

Hamund alvorlig.

For til Afsted at fortælle

Dig end en Drøm, mit Ungdomsliv har havt,
Dg som forsvinder nu i dette Maanskin.

Hagbarth.

Du synes rørt!

Hamund.

Min Faders Bicællehuus

Laae ved en større Gaard; der leged jeg
 Som Dreng alt tidlig med vor Naboes Søn.
 Han var lidt yngre, mere vild, end jeg.
 Jeg vænte mig, som ældre, til at være
 Raadgiveren; han hørte mine Raad
 Taalmodigt ud, og gjorde, hvad han vilde,
 Og saadan gif det herligt Aar for Aar.
 En Alf besøgte os da mangan Aften
 I Mørkningen, naar Arm i Arm vi sad
 I Baabensfuret paa de gamle Rister,
 Og stirred hen, med Sang, paa Kongens Harnisk,
 Som sort og rustent hang i Biælkehallen.
 Grindrer du den smukke Juleqvæld,
 Da Præsten havde offret Heste, Hunde
 Og Haner høit paa Fjeldet, for ved Bønner
 Snart at bevæge Solen under Havet
 Til Atterkomst? Den gamle Skiald fortalte,
 Hvorledes før man offred Mennesker.
 Da snoede vore Hænder sig paa een Gang
 Med dobbelt Kraft og Omhed i hinanden.
 Hvad Mennesket er Mennesket, det følte
 Vi dybt. Den gamle Skiald blev hierteglad;
 Vi lagde vore Hænder paa hans Harpe,
 Og svor en evig Trofskab. See, da quad han
 En herlig Sang, som runged høit i Hallen,
 Og dirred giennem Kongens hule Brynie.
 Det var ret smukt. Ei sandt? Den Venstabsalf
 Bar heller ei aldeles af foragte?
 Dog, du har Ret: det var en Drøm! Den Drøm
 Er atter dunstet bort for andre Drømme.
 Jeg veed en Seng, hvor ingen Drømme meer

Urolige den trætte Bænders Hjerne.

Farvel! jeg gaaer til den.

Hagbarth omfavner ham.

O, elskte Hamund!

Hamund.

Troløse Hagbarth!

Hagbarth.

Kiære, bedste Broder!

Hamund.

Saa koldt du kunde give mig min Orlov,

Førwise mig for evig fra dit Hjerte?

Hagbarth.

Nei, der er evig Rum for dig, min Ven!

Hamund.

Alvorligt?

Hagbarth.

Evig, ved min Signes Side.

Hamund.

Begriber du da, at min Skiebne knyttes

Med Trostabs faste Knude tæt til din?

Hagbarth.

Ja! ja!

Hamund.

Og at jeg dele vil din Skiebne?

Hagbarth.

I Freias Navn!

Hamund

lægger sin Haand i hans.

I Baldurs Navn! — Velan!

Jeg lover dig, ei meer at spørge med
Din Kiærlighed. Jeg lover, ei at være
Midkiær paa Signe, som berøver mig

En stor Deel af det Hierte, jeg besad.
 Jeg lover ei at spøge meer med Alf.
 Det hulde Venskab, Kiærlighed og Vren
 Skal svæve paa vor Sti; vi følge dem.
 Til Glæden eller Graven? Lige meget!
 Vi gaae den skønne Vej — det er vor Trøst;
 Vi dele Faren — og det styrker os!

De gaae ind i Skoven.

Rinda kommer med Fylla.

Rinda.

Bor Jomfru kan ei sove, hendes Hierte
 Er underlig uroligt og bedrøvet.

Fylla.

Jeg kiender Signes Hierte, gode Rinda!
 Dg har vel mærket, hvad der trykker hende.

Rinda.

Hun elskte Alf saa inderligt; hans Død
 Maa smerte hende.

Fylla.

Har jeg mærket ret,
 Saa er hun saaret af den Sammes Død,
 Hvis Arm har saaret Alf.

Rinda.

Ha, du formoder —

Fylla.

At ei man sukker saadan for en Broder.

Rinda.

Hun kommer —

Signe kommer med sine Møer.

Signe.

Denne Nat er saare skøn,

Saa klar som Dagen, næsten alt for klar;
 Man kan ei sove. Naar Naturen vaager,
 Maa Siælen med. Ei sandt, min vakke Fylla?

Fylla.

Af, Signe! al Naturen synes mig
 Nu død, og Maanen som den stille Lampe,
 Der lyser bleg i Gravens Hvalvinger.

Signe.

Ja, jeg forstaaer dig, du har tabt din Beiler,
 Du arme Fylla! Hvilket bittert Savn,
 Saa bittert næsten, som en Broders Død!
 Kom, jeg vil trøste dig! Giv mig din Arm!

Rinda.

Hvis du tillader det, min ædle Jomfru —

Signe.

Hvad Flugt hos Vinden? Blæser det fra Syd?

Rinda.

Der vifter ingen Vinde, det er stille.

Signe.

Mig tykkes og, at Bølgerne derude
 Bevæge sig kun svagt.

Rinda.

Ja, det er Havblif.

Signe.

Saa er ei vore norske Fiender langt fra.

Rinda.

End for en Time siden saae jeg Skibet.

Signe.

Hvor lang Tid bruger vel et Skib til Norrig
 I Medvind?

Rinda.

Nu — to Dage, høit kun tre.

Signe

glad forundret.

To Dage kun? og det er dog saa langt fra!
 Du skønne Sølvørsø! du fierner blot
 For at forbinde; dine Bover bruse
 Kun med en indbildt Harm, som var det Mure,
 Der skilte milevidt. I lette Bølger!
 Ei Freias Karm har mere snelle Hiul,
 End I. Ei nogen Slæde gaaer saa hurtig
 Paa Sneer, som Riolen over Bølgerne.

Rinda.

Hvis du tillader det, saa vil vi dandse
 Lidt for dig her i Maaneskin.

Signe.

Som Alfer

Om Elletræet? Vel! Man siger jo,
 Den, som seer Alfer dandse, døer om kort Tid.

Rinda.

Men du maa ikke sørge.

Signe.

Sorgen trøster.

Først naar det mørknes, duster Natviolen.

Rinda.

O, tænk dog ei paa Døden!

Signe i Tanker.

Har min Moder

Ei svoret, han skal døe i Træets Green?

Rinda.

hvem?

Signe.

Hagbarth!

Rinda.

Hvis han kommer her igien —

Jo.

Signe.

Det er billigt. — Før nu Dandsen op!

Hun sætter sig under Ghrithes Bøg. Pigerne danser.

Fylla.

Hun mærker Intet. Seer I, hvor hun stirrer?

Rinda.

Behager dig ei Dandsen?

Signe.

Jo, mit Barn!

Gaaer ind i Buret nu, I gode Piger,
I, som har dandset! gaaer til Sengs! Jeg takker
For eders Venlighed. Gaaer! hører I?
Du ogsaa, Rinda!

Til de Efterblevne.

Hvorfor stod I stille?

Hvad fattes eder?

Fylla.

Edle Jomfru! Rinda

Er lykkelig, hun førte Dandsen op.
Din Fylla græmmer sig med disse Møer;
Vi misted, hvad der var os mere kjær,
End Livet, vore tappre unge Helte.
Lillad os her at synge dig en Sang!
Maaskee du føler meer ved vore Toner,
End ved de Andres alt for muntre Dands.

Signe.

Maaskee. Syng, Fylla! Gierne hører jeg
 Det elskovsfulde Kluk, den sømme Længsel,
 Som Nattergalen lærte vore Skjalde,
 Og som behager med sin søde Gift
 Langt meer, end kolde Trost. Syng, kære Barn!

Pigernes Sang.

Nu Maanen giennem Mulmet
 Saa mægtigt bryder;
 Men Dæmringen hendrager
 Bort Blik paa Døden.
 Dog lover klare Lue,
 Som roligt lyser,
 At Gimle skienker Glæde,
 Naar Graven brister.

Paa Sky de kære Skygger
 Nu hisset svæve,
 I Viin og blege Brynier,
 Med brustne Blikke.
 De sukke, Fryden savne,
 Mens Droslen synger.
 Af! Fuglen finder Birken
 Forladt, alene.

Men næste Gang, naar Nyet
 I Ratten tændes,
 Skal Mø huldsaligt slumre
 Ved Beilers Side.
 Forfærdes ei, Forelskte!
 For Skovens Gienfærd.

Vor Elskov sværmer evigt
I Ulmestyggen.

Naar Sangen er endt, vinker Signe, og de forlade hende.

Signe alene.

Der ligger nogle Blade, nogle Qviste
Af Krandsen, som jeg sønderrev i Aftes! —
Nu svæver han derude, vild og lystig,
Og har alt glemt mig. Mon han staaer i Stabnen,
Og sender hen sit raske Falkeblif
Til Siællands Kyst? Mon han sig ønsker her?
O, Frei — jeg taer ei feil — der staaer hans Fodspor!

Hun knæler ned derfor, og betragter det; derpaa reiser hun sig
pludselig.

Her er dog Ingen? Jeg er ikke flog.
O, søde Maane, hvor du skinner venligt!
Men hvorfor vækker du saa dybe Længsler,
Naar du dog ei kan tilfredsstille dem?
Han havde noget Bigtigt paa sit Hierte
At aabenbare mig — da kom min Moder.
O, det var vel! Lidt sukker han i Nat,
I Morgen er han fro, i Dvermorgen
Er Alting glemt — og inden otte Dage —

Standser, og siger derpaa:

Med Qvinden er det anderledes; hun
Udbruser ikke med sin Følelse,
Den tier, og slaaer dybe Hierterødder.

Hun seer ud til Stranden.

Saa iil afsked, letfindigskionne Fugl!
Spred ud for Vinden dine lette Binger,
Og syng dit Sværmeri paa andre Kyster.
Den stille Blomst staaer tro igien — og visner.

Hørt har den lyttet til din fiælne Tone,
Nu nager Ormen i dens Rosenkrone.

Hamund

træder hurtig frem.

Hil dig, du skønne Kongedatter!

Signe.

Freia!

En fremmed Kæmpe!

Hamund.

Frygt kun ei!

Signe.

En Normand!

Hamund.

Ung Hagbarths Ven.

Signe.

O, Thor! jeg er forraadt.

Hamund.

Hvem frygter du?

Signe.

Hvor er han, den Forbovne?

Hamund.

Du hader ham?

Signe

med heftig Angst.

Ja, ja, jeg hader ham,

Og Døden svæver over ham. Ved Alt,
Hvad helligt er, jeg beder dig, min Herre!

Forman ham, tving ham, drag ham med tilbage.

Hvorledes kommer han i Natten her?

Ha, frygter han ei Veras Hevn? Staaer Skoven

Gi med de sorte Stammer for hans Dine,
Som Retterstedet?

Hamund

med en forstilt Medlidenshed.

Alt, den stakkels Hagbarth!

Han frygter Intet meer.

Signe.

O, alle Guder!

Hvad er der hændet ham?

Hamund.

Beed du det ikke,

At han er saaret dødeligt?

Signe

flaaer sine Hænder sammen.

O, Freia!

Hamund rolig.

Just som han vilde gaae fra Land, just som
Han steg i Baaden — traf en grusom Skioldmø,
Der stod bag Træet, Hagbarth med sin Piiil.
Det blev hans Banesaar. Alt, hvad han ønskede,
Var kun at vorde jordet her. Vi troede,
At ei man vilde negte Hagbarths Liig
Den sidste Hvile. Vi har bragt ham med —

Signe fortviolet.

Hans Liig?

Hamund smilende.

Nei ham — lidt Liv er der endnu,
Han er ei ganske død. Men Pilen, Signe!
Dybt sidder i hans Bryst; skal Helten reddes,
Saa maa den trækkes ud. Men see, vi Sømand
Har plumpe Hænder, du har silkebløde.

Af os forstaaer slet Ingen Lægekunsten;
Det er en Qvindeskunst. Hvis her maaskee —

Signe.

O, bring ham hid! Jeg, jeg forstaaer den Kunst.

Hamund

gaaer hen, og drager Hagbarth frem fra Træet.

Her er den Saarede. Drag Pilen ud,
Hvis ei, da dræb ham ganske! — Jeg staaer Vagt,
At Ingen skal forstyrre ham og Lægen.

Han gaaer.

Hagbarth.

Hvor frækt, hvor dristigt! Uærbødige,
Forbovne Hamund! Signe, ædle Signe!
Tilgiv hans vilde Spøg! Jeg sværger dig
Bed de almægtige Guder, jeg har ingen,
Slet ingen Deel deri.

Signe glad.

Af, Hagbarth lever!

Hagbarth.

Han lever.

Signe

deeltagende.

Er ei farligt saaret?

Hagbarth.

Farligt?

O, Signe!

Signe.

Tal! hvad fattes dig?

Hagbarth.

Jeg kan ei.

Signe.

Hvad vil du mig igien?

Hagbarth.

Veed du det ikke,

Saa skal min Læbe aldrig sige det.

Signe.

Hagbarth! hvad vover du? Dg veed du ei,
 Alt du udsætter dit og Signes Liv
 For Dødens Fare?

Hagbarth.

-Signes Liv — o, Himmel!

Udsætte Signes Liv — o, gode Baldur!
 Farvel for evig! Giv mig dit Farvel!
 Jeg fik det ei; din Moder kom. Jeg kan
 Ei leve uden dette Ord, ei døe;
 Mit Legem fandt ei Ro i Graven, gif
 Hver Nat som Gienfærd her i Herthastoven.

Signe venlig.

O, Hagbarth! Guderne ledsage dig.

Hagbarth.

Tak, Hulde!

Signe.

Var det Alt?

Hagbarth.

Hvad jeg tør haabe.

Signe.

Du glemmer, hvad jeg havde lovet dig?

Hagbarth.

Min Egefrands!

Signe.

Der visner den i Støvet.

Jeg tvivlede om at see dig meer.

Hagbarth.

Et Blad,

En ringe Stilk deraf er Hagbarth nok.

Han tager den op.

Signe.

Lidt nok for den, som fordrede saa meget!

Hagbarth.

Tillad mig kun endnu et Dieblif
 At see dig rolig i dit skionne Ansigt,
 At dybt det sig maa præge i min Siæl,
 At ingen Afstand, ingen Tid formaaer
 At svække dette Billed; at det svæver
 For mig i Dødens Stund, en venlig Alf,
 Der vinker Hagbarth til et bedre Liv,
 Hvor ei du hader ham, hvor han maaskee
 Seer dig igien.

Signe.

Ja, ja! det gjør han vist.

De betragte hinanden længe.

Hagbarth

holder Haanden for sine Dine.

O, gid jeg nu var evig blind, at Intet
 Forstyrred dette kiære Indtryk meer!

Signe

drager hans Haand fra Dinene.

See kun lidt længer, Hagbarth! Signe selv
 Kan ei forstyrre Billedet af Signe.

Hagbarth.

O, Signe, kan du elske mig igien?

Signe.

Jeg vil dit Vel! Forlad mig nu, min Ven!

Hagbarth.

Din Ven?

Signe.

Det er du.

Hagbarth.

Du tilgiver mig

Din Broders Død?

Signe.

Ham skete, hvad han ønskete.

Hagbarth.

O, hvor jeg længes nu at følge ham!

Signe.

Vil du ei glemme mig, naar du er borte?

Hagbarth.

Jeg glemme dig?

Signe.

Naar seer jeg dig igien?

Hagbarth.

Al! aldrig, eller — stedse, hvis du vil.

Signe.

Forklar dig!

Hagbarth.

Bera hader mig til Døden,

Og aldrig giver hun sit Minde til

For Kiærlighed.

Signe.

Nei, nei! det gjør hun ei.

Hagbarth.

Hun handler ikke mod dig som en Moder;
Du skylder Bera ingen Datterpligt.

Signe.

Min Moders Synd undskylder ikke min.

Hagbarth.

O, evige Thor! jeg vover ei at bede —
At sige, hvi jeg kom.

Signe.

Saa sig det ei!
Hvis det er intet Godt, ti heller stille!

Hagbarth.

Jo, godt for os, i Fald du elsker mig;
Ustadeligt for hende.

Signe.

Tal, min Ven!

Hagbarth.

Følg mig paa Skibet, fly til Norge med
Din Hagbarth!

Signe.

Hagbarth! vil du skille Bera
I samme Døgn ved to af hendes Børn?

Hagbarth.

Hun har en Søn igien; hun har to Sønner,
Som før, og en huldsalig Datter, hvis
Hun glemme kan sit Had.

Signe.

Nei, Hagbarth! aldrig.
Jeg kender hendes Hierte, det vil bryde.

Hagbarth fortvivlet.
Saa er der intet Haab i Verden meer
For Hagbarth da! — Farvel!

Signe
griber hans Haand, og holder ham tilbage.
O, fiære Ven!

Hagbarth.
Du vil ei følge mig?

Signe.
Min Trostak følger
Til Døden dig; men jeg kan ei forlade
Min Moder i en saadan Hiertequal.

Hagbarth.
Hvad gjør vi? Tal! der er ei Tid at spille.

Signe.
Kom næste Vaar, naar hun er mere kold!

Hagbarth.
Vel, dyrebare Signe! vel, det vil jeg;
Og hvis hun da mig grusomt hader end,
Saa vil du følge mig?

Signe.
Der er min Haand,
Det vil jeg!

Hagbarth kysser den.
Elste Signe!

Signe.
Kiære Hagbarth!

Hagbarth.
Det Kys var sødt, dog eet er sødere —
Skal Hagbarth skilles fra dig uden det?

Signe.

Min Hagbarth!

De omfavne hinanden; hun kysser ham.

Hagbarth henrykt.

Kom nu, Død! og tag mit Liv;

Her har det skudt sin bedste Blomsterknop.

Man hører Larm bag Skuepladsen.

Signe.

Ha, hvad er det? Jeg hører Sværdeflirren!

Hagbarth

Slipper Signe, og drager sit Sværd.

Man kommer, Signe! Red dit Liv! forlad mig!

Signe.

Nei! dette Favnetag mig bandt for evig

Til dig. Nu er jeg din, og Signe deler

Din Skiebne.

Hamund

Styrtter ind, dødelig saaret, med sit dragne Sværd, som han støtter sig til.

Hagbarth! flygt, flygt med din Signe.

Jeg høstet har som Karl; de laae som Ug

Omkring min Lee derude. Men nu galer

Den røde Hane ud af mine Saar,

Og synger: Nok for denne Gang! Fordømt,

At Ligt og Evig skal altid spille Mester!

Du stakkels Hagbarth! vilde gierne kysSES

lidt meer i Lunden med det smukke Barn?

Det gaaer ei an; den fæle, blege Hel

Ull nærmer sig i Beras Skikkelse.

Han synker.

Det sortner for mig — men i Freias Sal —

Venlig.

Og Baldur boer ei langt derfra — der sees vi.

Han doer.

Toto Kæmper komme tre og tre, med Skjold ved Skjold, og
nærme sig Hagbarth fra alle Kanter.

Hagbarth.

Ha, kæmper, har I Mod!

Bera

fulgt af Drabanter med Hellebarder og Fakler.

Vel vogter eder

At saare ham! I staaer mig inde for

Hans Liv med eders. Det er alt for kostbart.

Man har bundet Hagbarths Hænder med Bastbaand.

Hagbarth.

Saa troe I alt at stække Hagbarths Binge?

Ved Signes Kiærlighed, ved Hagbarths Troskab,

Jeg agter ikke meer din usle Hevn,

End dette Bast, som brister af min Haand!

Han sonderflider Baandet med Kraft, og gjør sig fri. Kæmper
springe til, og bemægtige sig ham.

En Drabant.

Den Normand har en usædvanlig Styrke;

Om selv vi havde Kobberlænker med,

Jeg troer, han sonderfled dem.

Bera

med en gyselig Mildhed.

Kom, min Datter!

Jeg seer, du har din Sax ved Bæltet. Du

har Lænker, som kan binde ham, som sikkert

Han ikke bryder, fiender ellers jeg
En Ynglings Elskov.

Hun klipper en Lok af Signes Haar, og rækker den til Dra-
banterne.

Binder ham med den!

Den Lænke holder vel saa godt, som Kobber.

Hagbarth.

O, vise Bera! Tak! din Grusomhed
Har udtænkt mig en Straf, som trøster, som
Husvaler mig i Pinen. Skynder eder!
Der, der er mine Hænder, binder dem!

Han bindes med Signes Lok.

Signe.

O, Hagbarth! sønderlid den, gjør dig fri.

Hagbarth.

Før skal de sønderlide dette Hierte!
Min Tand skal, som en giftig Slangebraad,
Til Døde saare den, som vover at
Befrie mig fra min lykkelige Trældom.
Nu vinder mig i Taarnet ned! Farvel,
Min elskte Signe! græd lidt over Hagbarth,
Dg glem ham snart. Du Intet har forbrudt,
Din grumme Moder raser kun mod mig,
Hun vil ei som et unaturligt Dyr
Fortære egen Byrd. O, skønne Lok!

Kysser den.

I Fængslet skal jeg see paa mine Hænder,
Min Taare skal besugte denne Silke,
Jeg trykker den imod min hede Læbe,
Dg ingen Træl, saalænge Verden stod,
Som Hagbarth har velsignet sine Lænker.

Bera.

Indslutter ham i Taarnet der, at han
 Kan have hendes Jomfrubuur for Die
 Den sidste Nat fra Gittret. Staffels Hagbarth,
 Som ei fik Tid til at forføre Dattren,
 Da Sønnen myrdet var! Lev til i Morgen,
 Og sværm paa Randen af Fortvivlelsen,
 Til den opsluger dig. Du, Alger! selv
 Maa holde Vagt i Nat. Tænk paa din Ed!
 Jeg kun betroer min Hevn i dine Hænder.
 Mit sidste Barn, min elskte Søn! du vil
 Ei slutte Forbund med din Moders Fiende.

Alger.

Stol trygt paa mig; jeg mindes, hvad jeg svor.

Bera.

Indslutter hende først i Jomfruburet!
 Din Straf er —

Signe hurtig.

Døden?

Bera.

Nei, min Datter! Livet.

Hagbarth til Signe.

Du elsker mig — jeg spotter al min Trængsel.

Signe.

For Rærlighed har Jorden intet Fængsel.

Hagbarth føres bort.

Fjerde Handling.

Nat.

Alger alene.

Min Søsters Nød og Hagbarths tunge Skiebne
Gaaer mig til Hjertet, alt som Natten viger,
Dg Dagen nærmer sig, hvis Morgenrøde
Skal see hans brune Kind i Træet blegne.
O fy, o fy! Vil Fuglene vel siunge
I denne Lund, naar Dagen gryer? De flye
Bort fra den skumle Skov, som grusom Hevn
Forvandler til et Rettersted. — Dg jeg?

Han grunder.

Min Moder skyldte jeg mit Liv, men ei
Min Ære; denne Ed var æreløs.
Dg du, min stakkels Signe — du, min Søster!
Hvad vorder hendes Skiebne? Glemme ham?
Det kan hun ei; thi Sorg gjør Elskov stærk,
Ulykke nærer den, og Andres Grumhed
Den lader smage meer sin egen Sødme.
Nu, som en Fugl paa den forfaldne Muur,
Der mistet har sin Mage, vil hun flynke,
Til Nattefulden qvæler hendes Bryst.

Min Moder døer af Græmmelse. Jeg Konge
 I Sigersted? En Konge mellem Grave!
 Bleg vil jeg sidde med mit Kongespiir,
 Som Hel blandt Skygger i den skumle Sal.
 Ei noget Skib vil nærme sig min Strand;
 Sølhunde, Hvaler kun og vilde Marsviin
 Vil leire sig hver Nat om Isefiord,
 Og vare Bifingen med hæslig Snøften
 Om ei at ankre ved den sorte Skov,
 Hvor Giesten myrdes.

Signe kommer.

Alger.

Arme Signe! See,

Der kommer hun. Hvor bleg — et Gienfærd liig!

Signe.

God Aften, Alger! Hvorfor aabnes Døren
 Til Signes Fængsel? Hvorfor kaldes hun
 I Hagbarths Nærhed? Vil I dræbe ham
 For mine Dine?

Alger.

Det er Morgen snart.

Signe gysar.

Snart Morgen? — Nu, saa er det Nat for mig.
 Farvel!

Alger.

End gnider Dagen sine Dine,
 Og strækker sig paa sine dunkle Bolstre.
 Urolig er dens Blund; den skælver bleg,
 Forfærdet for sin Morgendrom.

Signe.

Tilvisse!

Alger.

Jeg vidste vel, du mægted ei at slumre
Den fæle Nat.

Signe.

Snart skal jeg slumre sødt,
Naar Lundens Roser aabne sig for Duggen.

Alger.

Du stakkels Signe! Rosens Tid er kort,
Men mere kort, end Rosens, var din Glædes.

Signe.

Maa Hagbarth døe?

Alger.

Ja, Signe! — han maa døe.

Signe.

Nu vel, fortvivl ei! Døden skrækker kun
De feige Siæle.

Alger.

Signes Siæl er fiæk.

Din Smerte —

Signe.

Døden overvinder den.

Alger.

At døe af Sorg er Svaghed.

Signe.

Tro dog ei

De kolde Hierters føleløse Tale!

Døe Svaghed? Altid Svaghed? Mere Styrke

Den skulde vise, som i søvnig Kulde

Seer hver Forandring af sit Held i Møde

Og Undergangen af sin bedste Lyst?

Ja, saa er Isen stærk, og Frøet svagt,

Som giærer og opløser sig i Jorden
 Til bedre Blomst og Frugt. Jeg elsker Svaghed,
 Og ringeagter Styrken, er det saa.

Alger.

Du elsker Hagbarth — af, du arme Signe!
 Og Alger svoret har din Undergang.

Han kaster sig paa Knæ, og bedækker hendes Haand med sit
 Ansigt.

O, Alger! utaknemmelige Broder!
 Var det din Tak for al din Rærlighed?

Signe.

Du gode Alger!

Alger.

Hør mig, bedste Signe!

Get kan jeg; derfor har jeg kaldet dig.
 Get kan jeg; det forhindrer ei min Ed.
 Bevogte Hagbarth maa jeg; see ham døe,
 Og Intet virke — af, det har jeg svoret!
 Men — denne sidste Nat er saare skøn,
 Den fulde Maane staaer saa klart derhenne,
 Som om den vilde sige: Elskte To!
 End eengang kommer i min Bøgefavn,
 Og lad mig smile mildt til eders Elskov.
 Kom, du skal see ham!

Signe.

Alger! elskte Broder!

J Fald du vidste, hvad du skienker mig!

Alger.

Jeg veed: en Draabe Vand i Tørstens Hede,
 Som jeg med Hadets Salt har selv forstærket.
 En lille Bicælke viser jeg dig i

Det Skibbrud, du har lidt paa Grumheds-Klippen,
 Hvor selv jeg var den Steen, som sønder slog. —
 Min Haand er bundet, og min Villie med;
 Alt, hvad jeg har igien — det er mit Hierte.
 Jeg svor at hade, hvad mit Hierte kunde —
 Det kan ei! Freia være Tak, som gav mig
 Et Binf midt i min Ubefindighed!
 Kom, Signe! du skal see din Hagbarth.

Signe

grundende, som Gen, der pludselig fatter en hemmelig Beslutning.
 Vi!

Alger.

Hvi dvæler du?

Signe.

En lille Fæstengave,
 En Brudgomsurtefost!

Alger.

O, søde Sværmen!

Nu, ogsaa det. Jeg fierner hver en Speider,
 At Ingen skal forstyrre eder.

Signe

tager sin Broders Haand, med Hoihed.

Din!

En grusom Skiebne har forfulgt vort Huus,
 Den elskte Fader hviler længst i Jorden,
 Den skionne Levning styrter i sit Gruus —
 Bevar Skioldungaætten dog for Norden!
 Her staaer det sidste Haab, den yngste Green
 Af Mykilatis kongelige Stamme;
 Hans uerfarne Siæl er skion og reen —
 O, lad den luttres i min Smertes Flamme!

Bevar ham Kronen i et kraftigt Liv,
 Lad ham de ædle, stærke Fædre ligne,
 Giv ham min Kiærlighed, skienk ham en Biv —
 Og gjør ham mere lykkelig, end Signe!

De gaae.

Hagbarth og Fangefogden stige op paa Taarnranden indenfra.

Hagbarth

med Signes Lok om Hænderne.

Nu, altså — det er tilladt mig at tage
 Frisk Luft paa Taarnet her?

Fangefogden.

Ja vist, ja vist!

Saameget som J vil, min Ven!

Hagbarth.

Her staaer

Jeg Himlen mere nær, som snart med Klarhed
 Skal aabne mig sin blaa, sin lyse Favn.
 Seer du det store Stjernebilled hiøset?

Fogden.

Ja, det er Freias Rok.

Hagbarth stirrende.

Du har ei spundet

Mig Silke, Freia!

Fogden.

Nei, det maa J siige.

Sagte.

Kun Hamp til Halsen, stakkels Evend!

Hagbarth.

Her strækker

Jeg op til dig, almægtige Gudinde!

De Hænder, som en salig Elskov bandt.
Forlad mig ikke, giv mig Kraft i Døden!

Fogden.

Hvor sært han staaer og strækker sine Hænder!
Den værste Synder frier man dog fra Lænken
Den sidste Nat; hvorfor ei ham?

Heit.

Ung Hagbarth!

Tager en Kniv frem.

Kom, lad mig overskære disse Haar.

Hagbarth vild.

Jeg overvældes let i denne Stilling;
Men — hvis du sønderslider denne Lof —
Den første Brug, min Haand gjør af sin Frihed,
Er den, at styrte dig fra Taarnets Rand.

Fogden.

Han raser! Kan en Lindring —

Hagbarth.

Kast din Kniv!

Opirr mig ikke til Fortvivlelse!

Fogden.

Hvad er der ved den Lof?

Hagbarth.

Dg veed du ei,

At den har straalet om min Signes Lindring?

Fogden affides.

Al, det er sandt: det var jo hendes Haar.

Ha, nu forstaaer jeg ham. Jeg har hørt sige,

At sliq en Beiler sætter Priis paa Alt,

Der kommer fra hans Hiertenskiær; lidt Baand,

En Traad, en Smule Haar, et Blomsterblad,

Det kan de giemme Dag og Nat paa Brystet
 I hele Aar. Den arme, stakkels Løse!
 Det er dog syndigt, at aflive Folk
 For Galenskab. Galskab er ingen Synd.

Hagbarth.

Forlad mig nu, og lad mig ene! — Siig mig,
 Et det ei Signes Jomfrubuur, man skimter
 Hift mellem Træerne?

Fogden.

Jo, ganske rigtig!
 Kom nu, og lad mig løse Hænderne!
 Jeg frummer ei et Haar paa eders Lok.
 Saa kan I bedre see, hvor smuk den er.

Hagbarth.

Nu, gode Gubbe! hvis det er din Hensigt —

Fogden løser ham.

See, der er Haaret!

Hagbarth tager Løkken.

O, min elskte Skat!

Han holder den ud over Taarnet.

Skin, Maane! skin paa disse gule Straaler,
 Og bland din gyldenblege Glands med dem.

Fogden.

Den Stakkell, lidt fornøier ham! Nu, det
 Er vel for ham, thi meget er ham negtet.

Hagbarth.

Hvad hedder du, min Gubbe?

Fogden.

Halfdan, Herre!

Hagbarth.

Nu, lov mig, Halfdan! at naar Veras Bødler

J Morgen hente mig til Retterstedet,
 Du atter vil omvikle mine Hænder
 Med disse Haar, og ei med Hampereb.
 Det er min sidste Trøst, det Gneste,
 Som adler min affkyelige Død.

Fogden.

Det lover jeg; men lov saa mig igien,
 Naar J er død, at J vil aldrig spøge
 For mig og for min lille Søsterdatter!
 Hun er saa bange for, at J skal rettes,
 Thi hendes Kammervindue vender lige
 Mod Ggetræet.

Hagbarth.

Gode Gubbe! see,

Vel troer jeg, Hagbarth faaer ei No i Graven;
 Han efterlader Noget her i Livet,
 Som er ham alt for kiært. Men frygt kun ei!
 Det blege Spøgelse vil smile venligt,
 Og svæve skaanende din Dør forbi.
 Naar det ved Midnat gjør sin tunge Vandring.

Fogden.

J rører Hjertet til Medlidenhed.
 Selv Konning Allger ynkes over eder,
 Og har tilladt den gamle Skiald Galloge
 At forte jer den sidste Nat med Sang.
 Der kommer han just nede med sin Harpe.

Galloge kommer.

Hagbarth.

O, lad mig ene med min stille Beemod!
 Hans Trøst vil trætte mig; mit rørte Bryst
 Er ikke længer stemt for slige Sange.

Jeg døer ei stolt, som Kæmpen i sit Fængsel,
 Skiondt Vera fyldt min Indvold har med Slangar;
 Bortblusser ikke, som et Heltebaal,
 Med Røg i Sky, og trodser ei med Knald.
 Min Ungdom daler, som et Stierneflud,
 Der lysner kort — og døer i fugtig Luft.
 Forstaaen mig!

Hallogé,

som har sat sig ved Taarnet, synger ved sin Harpe:

Min Hielm er mig for blank og tung,
 Mit Skjold mig slet beskiermer;
 Jeg føler det, skiondt jeg er ung,
 At snart sig Døden nærmer.
 Læg hen det frygtelige Staal
 Paa Heltens Bautaſtene!
 I Lunden staaer en Natviol;
 Der hvile mine Bene!

Hagbarth.

Ha! den Tone fandt en Gienklang
 Dybt i min Siæl.

Rækker sig over Tralværket.

Hav Tak, du gode Skjald!

Miskiend mig ei, for jeg miskiendte dig.
 Du ei formane vil?

Hallogé.

Nei, kære Søn!

Jeg synger om din Sorg, hvor smuk den er.

Synger:

Jeg Livets bedste Rose brød,
 Og Freia være lovet!

Kom, kære Død! nu i dit Skød
 Medlægger jeg mit Hoved.
 Flyv, raske Fugl! frygt Reisen ei,
 Stræk ud de Binger spæde.
 Du svæver til en evig Mai
 Og til en evig Glæde.

Hagbarth.

Alt ude nu?

Halloge.

Nu synger jeg en anden,
 Om liden Ragnhild, om den Trostesløse.

Hagbarth.

O, herligt! Og jeg sidder mellem Stierner
 Med Signes Lof, og hører paa din Sang,
 Og kysser den ved hvert et kærtligt Ord,
 Som minder Hagbarth om sin egen Skiebne.
 Og naar de komme for at hente mig,
 Saa følger du mig til min Brudeseeng.
 Ei sandt?

Halloge.

Jo, Hagbarth! det er Skjaldens Pligt,
 At løse Smerten op i venlig Beemod,
 Og være den Ulykkelige's Trost.

Alger

kommer til Taarnet.

Gaa, gamle Ven! jeg tale maa med Hagbarth.

Sagte til ham.

Du veed mit Grind — Signe kommer.

Halloge.

Saa

Er Gubben overflødig med sin Harpe.

Min Sang faldt som en Regn, og blødned Hjertet;
Nu kommer Solen, og udklækker Blomster.

Han gaaer.

Fogden

inde i Taarnet til Hagbarth.

Kom ned!

Hagbarth.

Hvorfor?

Fogden.

Nu, skynd jer! Kongen venter.

Hagbarth kommer med Fogden. Den Sidste gaaer paa Alger
Vink atter ind i Taarnet.

Hagbarth stolt og kold.

Hvad vil du? Har din Moder alt betænkt sig?
Fandt hun, at Hagbarths Livstid til i Morgen
Var alt for lang? Og kommer du, for nu
At bringe mig med egen Haand til Døden?

Alger.

Naturlig er din Brede, træffende
Din Spot. Du Marsag har at hade mig.

Hagbarth.

Saa spar mig for at spille mine Ord
Paa den, som ei fortjener dem! Her er jeg.

Alger.

Foragt mig ei!

Hagbarth.

Og om jeg voved det?

Alger.

Saa kunde det maaskee fortryde dig.

Hagbarth.

Saa maadeholden den, der bruste nys,

Som Havets Skum? — Dog, du har Ret: en Fange,
Som sidder paa sit Liv og paa sin Ære,
Kan ei forføre dig.

Alger.

O, Hagbarth! Hagbarth!

Hagbarth.

Dog døer jeg uden Skam. Min Død vil rygtes
I Norden, det er sandt; men, Alger! Alger!
Ei mig vil Tidens Brændemærke ramme.

Alger.

Jeg staaer for dig forvirret, sønderknuust,
Jeg føler dybt, hvad der er skeet, og skal skee;
Dog — klynke kan jeg ikke, som en Pøbling,
Og trygle dumt om din Tilgivelse.
Ei heller er jeg ene Skyld i Dvalen.
Af Nedrighed har Alger ikke syndet;
Det er min Trost. Saa vil jeg heller ei
Da spille dig den alt for korte Tid
Med daarlig Klynken og med Selvforsvar.
Jeg kan ei redde dig, din Stav er brudt;
Dog — nogle Dieblif har du tilbage —

Hagbarth.

O, skynd dig, gjør det kort og godt! Hvi vil du
Seipine mig?

Alger.

Et Dieblif er ei
Aldeles at foragte. Dste følte
Den Lykkelige sødt i det, hvad ei
En mindre Lykkelig sit hele Liv.

Hagbarth.

Jeg har ei meer at søge her paa Jorden.

Alger.

Dg dersom det, som du forgiæves søgte,
Nu skienktes dig, en Time før din Død?

Hagbarth.

O, alle Guder! Tal, hvad mener du?

Alger.

Du fik ei taget Afsted med min Søster,
Vi kom saa pludselig, vi overfaldt dig.
Din Signe —

Hagbarth.

Enten kommer du fra Helheim,
At pine mig med den udsøgte Qual;
Hvad eller kommer du, en Lysets Alf,
At sende Gimles Straaler i mit Mørke.

Alger.

Giv mig din høire Haand, dit Ord derpaa,
At ei du flygte vil; saa gaaer jeg fra dig,
Dg efterlader ene dig med Signe.

Hagbarth.

Ha, Alger — nei, du spotter ei — dit Ord
Mildt svømmer funklende.

Alger.

Din høire Haand!

Hagbarth.

Bed Signes Kiærlighed, ved Hagbarths Trostab,
Jeg bliver her og døer.

Alger.

Tilgiver du

En Ynglings Ubetænkksomhed, hvis Ed
Nu stiller dig ved Livet?

Hagbarth.

Det var Skiebne.

Alger.

Spild Tiden ei! den er kun kort. Hun venter.

Hagbarth

omfavner ham.

Mit sidste Suk for Signe, det næstsidste
for Alger og hans Held!

Han gaaer.

Alger

drager sit Sværd.

O, kunde jeg

Nu døe for Hagbarth! — Hvis jeg dræbte mig?

Han kunde flygte — Men han gjør det ei;

Han holder Ord, han bliver ved sit Fængsel,

Og Bera griber ham, som Alger's Morder.

Fortvivlet.

Saa lev da, ulykkeligste blandt Konger!

Og see den Nød, du ikke kan forhindre.

Han gaaer.

Signe med Roser i Haanden og gule Blomster paa Brystet;

Hagbarth. Naar de see sig ene, synke de til hinandens Favn.

Hagbarth.

O, søde Lyst at døe for sliq en Mø!

Signe.

Hør mig, min Hagbarth! Tiden er kun kort.

Hagbarth.

Vi venter os en Ewigbed.

Signe.

Ja, sikkert!

Hagbarth.

O Signe, Signe! elsker du?

Signe.

Jeg elsker

Dig inderligt.

Hagbarth.

Den Tanke ængster mig,
Om ikke blot Medlidenheden rørte
Dit Hierte.

Signe.

Jeg Medlidenhed med den,
Som frister hver en Helts Misundelse?

Hagbarth.

Nu, saa er Alting godt. Saa er min Død
Kun Børneleg. Jeg venter dig hos Freia.

Signe.

Du skal ei vente længe.

Hagbarth.

Lev, min Signe!

Dg tænk paa Hagbarth, naar om Sommeraftnen
Du vandrer under disse Bøgestygger,
Naar Fuglen synger, Hyldebusken duffer,
Dg Maanen skinner mellem sorte Blade.
Tænk paa den første Dag, den sidste Nat,
Du saae ham her. Ei sandt, du vil ei gysse
For Egetræet?

Signe.

Hagbarth! disse Roser —

Modtag dem, som min Elskovs første, som
Dens sidste Gave. Jeg har røvet Hækken
Hver Purpurknop. Men næste Vaar, min Ven!

Skal Træet atter blomstre. Da vil Vera
 For silde græmme sig, og plante Roser
 Paa Hagbarths og paa Signes Høi.

Hagbarth tager dem.

O, Rose!

Nu først forstaaer jeg, hvi din Torn mig stak:
 Sødts Barsel om en ullyksalig Elskov.
 Men, elskte Signe! hvilke fæle Blomster
 Har du i Barmen der?

Signe.

De er for mig!

Hagbarth.

Bedøvende Skarntyder, gustengule!

Signe.

Foragt dem, had dem ei! Medlidende,
 Trofaste Benner er de. Deres Saft
 Skal styrke mig.

Hagbarth.

O, Freia!

Signe.

Hør, min Hagbarth!

For nogle Timer siden foreslog
 Du her din Signelil at flygte bort;
 Da var hun raadvild, modløs, havde Pligter,
 Som nu er hævede. Hun gav dig Haand paa
 It følge dig, naar ingen Bøn og Klage
 Var mægtig at bevæge Veras Bryst.
 Du holder hun sit Løfte!

Hagbarth.

Signe! Signe!

Signe.

Hør mig, min Elsker! Naar din Purpurkaabe
Høit svæver under Egen — da skal Signe
Uddrikke Bageret. Og røde Luer
Fra det antændte Jomfrubuur skal vorde
Det Baal, paa hvis høitidelige Flammer
To glade Siæle svinge sig til Freia.

Hagbarth.

O, Signe! du vil døe? Lev, lev!

Signe.

Mit Liv

Blev kun en langsom Dod. Jeg vil ei tæres
Af langsom Dval, og bøie, Lilien liig,
Mit Hoved ubemærkt og ubegrædt.
Vor Dod skal røre Hierterne, vor Hensart
Skal straale, som en Høitidsfest. Den skal
Erindres længe, som et skönt Beviis
Paa inderlig og trofast Kiærlighed.

Hagbarth

omfavner hende.

Velan, velan! vi følges ad.

Signe.

Vi følges!

Hagbarth.

Hvor er en Elsker paa den vide Jord
Saa lykkelig og salig nu, som Hagbarth?

Femte Handling.

Morgen.

Bera,

fulgt af Drabanter, gaaer urolig med nedslagne Dine;
pludselig standses hun, og vender sig.

Hvad vil I mig? Hvi følger I mig steds
I Hælene, som Fiender? Vil I lure?
Hvi kommer I med blanke Hellebarder?

Grim.

Min ædle Dronning! du har selv befalt os
At følge dig.

Bera.

Gaaer!

De træde tilbage.

Hvorfor ængstes jeg?

Nu, Natten er forbi, kan Lyset skrække?
Osthimlen flammer som en By i Brand.
Ha, frygter du for Skygger?

Kalder:

Grim!

Grim.

Min Frue!

Bera.

Hvi har I sat Alf's Liig paa Dødningbaaren
I Sovokammeret til mig i Nat?

Grim.

Det var din egen Billie. Du forlangte
At slumre med ham under Tag end eengang,
Før Liget blev paa Baalet brændt til Aske.

Bera.

I Sovokammeret? Fy! jeg har ei havt
En rolig Time den udslagne Nat.
Hør, Grim! har du i Morges Intet mærket
Bed Liget? en Forandring?

Grim.

Jo, det laae
Med begge Arme ned fra Dødningbaaren,
Dg Dinene stod høit opspilede.

Bera.

Nu, det er vel, at du har ogsaa seet det.
Sandt nok, det hændes ofte med et Liig,
At Dielaaget springer op igien,
Dg Armene kan falde fra hinanden
Bed deres egen Lyngde.

Grim.

Det skeer tidt.

Bera.

Jeg negter ei, det gjorde mig forfærdet.
Jeg tænkte just paa Hagbarth og min Hevn.
Jeg fandt ei No paa Veiet. Hiertet drev mig
Til Liget hen; jeg knælte ved hans Baare,
Dg raabte: Alf, min Søn! jeg hevner dig.
Da opsprang Dinene, han stirred vildt

Dg fælt paa mig; og Hænderne, som fromt
 Var foldet nys, sig vristed fra hinanden.
 Jeg tilstaaer dig, jeg havde Mod ei til
 At lægge ham, som før, dem over Brystet,
 Dg trykke ham de store Dine til.
 Jeg blegned — og forlod mit Sovestammer.

Grim.

Min Frue —

Bera.

Ti med hvad jeg har betroet dig!

Han træder tilbage.

Hvo kommer der? Min Datter, klædt i Rind,
 Med Egeløv om Halsen. — Bover hun
 At træde mig for Dine denne Morgen?

Signe nærmer sig hvidklædt, med en Egefrands om sit Hoved.

Bera.

Saa rolig? saa høitidelig? saa hvid,
 Som en Præstinde, naar hun gaaer at offere?
 Dg dristigt er dit Blik, du seer med Fatning
 Mig stolt i Diet? Ha, Uværdige!
 Kom du som Vidne til din Hagbarths Død?

Signe.

Jeg kom at sige dig Farvel, min Moder!

Bera.

Ha, tro kun ei, ved Bønner og ved Taarer
 Falsk at bevæge mig!

Signe.

D nei, det veed jeg,

Dg derfor vil jeg heller ei forsøge
 Paa det, som var uværdigt og forgieves.

Min Graad er rundet; den har du ei seet.
 De Dffre, som mit Hierte skoldte Freia,
 Dem har jeg eensomt alt i rige Skaaler
 Hengydt paa hendes Alter. Hun har hørt mig;
 Thi kraftigt styrker hendes Magt mit Bryst,
 Og jeg har lært at taale nu — og lide.

Bera.

Hvad vil du mig?

Signe.

Med faa Ord kun forklare,
 At jeg har Intet handlet, mig uværdigt.
 Jeg mistet har din Kiærlighed — o, giv mig
 Din Agtelse! Hvi harmes du paa mig?
 Mit unge Bryst var koldt for Freias Straaler,
 Som Knoppen, før den aabues. Da kom han!
 Jeg saae ham, og jeg elskte ham. Har Himlen
 Gi tegnet Siælen klart i Stovets Die,
 Og funkler ei det ømme, gode Hierte
 Igiennem Diets Blik? Hvi skulde jeg
 Da blues ved min Kiærligheds Natur,
 Fordi den virkte let, og rørte hurtigt?
 Gi heller faldt min Omhed paa en Gienstand,
 Som var den uværd: Han er skion, er Helt;
 Og selv den Trods, den Ubetænksomhed,
 Der fulgte med hans Ungdom, og som bragte
 Dig til at hade ham, var mig elskværdig.
 Hvad var nu Hagbarths Brøde? Han har fældet
 I ærlig Kamp den, som var fied af Livet.
 Du trued ham, han glemte dine Trusler;
 Troer du, jeg skulde elske Hagbarth mindre,
 Fordi jeg var ham mere fiær, end Livet?

Nei, nei! den Udaad gjør ham dobbelt skøn.
 Dg hvis du sætter grusomt nu i Bærk,
 Hvad dine mørke Tanker har besluttet,
 Saa vil du see, at den, som voved fiæf
 Sin Fare, kan med samme Munterhed
 Udholde Følgen. — Ei med ynksom Klage
 Jeg derfor trygler om min Beilers Liv;
 Det var kun at fornepre ham, da døde
 Han en uværdig Død. Desuden rørte
 Vel neppe jeg dit Hierte. Du har sielden
 Skienkt mig din Omhed. Da min Fader døde,
 Da følte jeg mig ene — o, saa ene!
 Alf elskte sin Gyrithe, Alger Sværdet,
 Dg du din Høihed. Jeg har vænt mig til
 At give Slip paa Livets muntre Glæder,
 Dg altid anet, hvad der ventede mig.
 Belan! saa træder jeg tilbage da
 I mine Skygger. Hagbarth er min Brudgom,
 Dg derfor staaer jeg i min Bryllupspragt,
 Med Haabets grønne Krands om mine Lokker.
 Miskiend mig ei min Moder! Signe skilles
 Fra dig med sømme Taarer, ei med Trods;
 Dg hendes sidste Bøn til Guderne
 Er den: at naar du hevnet er paa Hagbarth
 Dg paa hans Signe — at det ei for meget
 Da maa fortryde dig.

Kysser hendes Haand.

Farvel, min Moder!

Gaaer.

Bera.

Var dette List? Ei Listen fælder Taarer,

Dg Signe kiender ei Forstillelse.
 Hun elsker ham. Hvad mægter unge Hiertes
 Ei i den første Hede! — Hisset seer
 Jeg Alger. Dgsaa bleg! Ha, blege Begge,
 Som Alf paa Dødningbaaren. Mine Børn
 Har oplagt Raad mod deres egen Moder.

Alger

i en stærk Bevægelse, som han søger at skjule.
 Hil dig, min Moder!

Bera.

Taf, min vakkre Alger!
 Hvor gaaer det? Mindes du den Ed, du svor,
 Dg har du fuldbragt, hvad jeg dig beføl?

Alger.

Han gaaer alt Skoven rundt. Om føie Tid
 Vil dine Bødler bringe ham. Han føres
 I Optog om, med drøvelige Lurer,
 Med dumpe Trommer — standser her — og qvæles.

Bera.

Ret saa!

Alger.

Det siger du.

Bera.

Dg du, min Søn?

Hvad er din Mening?

Alger.

Jeg — har ingen Mening;
 Jeg handler blot som Værktøi her, og kommer
 Nu for at høre, hvad du meer forlanger.
 Er Hagbarths Død dig nok? Skal han kun dræbes
 I Egens Green, og jordes? Eller vil du,

Hans Legem her skal svæve flere Dage
Til Skam for ham og Skræk for Andre?

Bera.

Nei!

Nei, Alger! Hagbarths Død er Bera nok.
Naar han er død, da kan man jorde ham.

Alger.

Hvor?

Bera.

Under Træet.

Alger seer derhen.

Er der Plads til Tre?

O jo!

Bera.

Til Tre? Hvad mener du?

Alger.

Slet Intet.

Jeg har jo sagt, at jeg har ingen Mening.
Nu altsaa — derved bliver det?

Bera.

Hvad fattes

Dig, Alger? Ricere! tungt du drager Aande.

Alger.

Det kommer af, min Mund er spærret. — Nu,
Saa gaaer jeg da — og sætter det i Værk.

Gaaer, men vender tilbage igien.

Tillader du til Afsted mig, min Moder!

Blot at fortælle dig en Dæmesaga,

Jeg selv har digtet?

Bera.

Tal, min Søn!

Alger.

En Dru

Bar yndet af sin Moder; men hun frygted,
 At den forvoven skulde giøre Misbrug
 Af sine Binger. I et Dieblif,
 Da den var svag af barnlig Rierlighed,
 Fandt den sig i at lade Bingen stække,
 For ei at friste Faren. Moderen
 Nu bragte den sin Føde tro til Reden,
 Og saadan gif det nogle Dage godt.
 Engang, da Moderen var borte, kom
 Der en forfærdelig, uhyre Gris,
 Hevngierrig, grum, og tog den yngre Søster,
 Som sad paa Redens Kant. Den unge Dru
 Gi kunde nu forsvare, maatte see
 Det elskte Hierte dræbes og fortæres
 For sine Dine. Men da styrted han sig
 Fortvivlet ned fra Klippen; og da Bingen
 Gi bar ham meer, saa faldt han tungt — og knustes.
 Da Moderen nu atter kom tilbage,
 Da fandt hun Reden tom. Men dybt i Dalen
 Laae Dattrens hvide Fiær i Sønnens Blod.
 Da skreg hun Jammer over alle Klipper,
 Og kaldte sine Børn — det var for silde!

Han fatter sig, og siger derpaa med Rolighed:

Jeg har fortalt min Saga — og jeg gaaer.

Bera

kalder ham tilbage.

Bliv!

Efter et Dieblif, hvori hun kæmper med sig selv.
 Hagbarth skal ei dræbes.

Ulger

griber henrykt hendes Haand.

O, min Moder!

Bera

kold og stolt.

Ti nu — og hør — og lad mig ogsaa tale!
 Thi ogsaa jeg har Attraa; ogsaa jeg
 har Forsæt, som ei noget Gienfærds Fagter,
 Ei nogen Datters Graad og Søns Fortvivlen
 Gif dette Hjerte til at eftergive.
 Han skal ei døe. Min Hevnlyst gif for vidt.
 Retfærdighed kan ogsaa være grum;
 Og det er Kongevældens største Skionhed,
 At kunne lade Raade gaae for Ret,
 Naar Loven strider med Omstændigheden.
 Jeg skylder Hagbarth ingen Skaansel. Sandt!
 Men Høimod skylder jeg mig selv, som Dronning.
 Vel! han skal ikke døe. — Dog, uden Straf
 Skal heller ei den unge Bovhals ile
 Tilbage til sin Klippe, for at spotte
 Med Bera's alt for svage Qvindescepter.
 Hans Hovmod har berøvet mig min Søn,
 Og piint mit Bryst med Dødens Gysen. Vel —
 Han prøve maa det Samme. Lad ham føres
 Til Retterstedet, og naar Døden svæver
 I Egen over ham, da vil jeg komme,
 Som Lyffens Norne paa den røde Valplads,
 Og skienke ham hans Liv. Først, som en Flue,
 Han surre skal fortvivlet i min Haand,
 Og smutte bort imellem mine Fingre,

Fordi han er for svag, fordi min Høihed
Ei være kan bekiendt at knuse ham.

Alger.

Dg Signe?

Bera.

Lad ham aldrig tænke derpaa!
Hun straffes for sit Maanskinsværmere
Med Hagbarths Gavn, og det er nok for hende.
Hun følte aldrig kongeligt. Et Hierte,
Som fatter ei sin Storhed, gjorde bedre,
Hvis ei det slog. God nok til Herskepige,
Hun lever for at græde, plukke Blomster,
Dg tænke nøisom-eenlig paa sin Hyrde.
Medstammer sligt et Hierte vel fra Frigga?
Har det en Anelse om hvad det skylder
Dans Æt og Afsers Stamme? Alger! ti,
Dpirr mig atter ei.

Alger.

Men han er Konge,

Er Helt.

Bera.

Jeg hader denne stolte Trønder.
Hvad Gavn var det for Danmark, hvis hun ægted
En Biking fra de nidaroske Klipper?
Harvendil, Jotlands ædle Drot, har beilet
Til Signes Haand. Ved dette Ægteskab
Forbindes Herthadal med Nordens Halvø.
Det er et Ægteskab, som glæder Afer,
Naar Dresund formæler sig med Liimfjord.
Ham eller Ingen!

Alger.

D, min Moder!

Bera.

Ti!

Hvis ei, fortæller jeg nu dig en Saga
Om Kæmpen, som blev Dværg, fordi han tænkte
Og handlede, som Dværgeren. — Omhed kan
J lære Bera; tales der om Høihed,
Da er jeg Læremester. Ti, og følg mig!

De gaae.

Signe kommer med sine Møer. De bære Kurve med Linned.

Signe.

D, skønne Morgen! See, hvor Solen skinner!
Hør Fuglene, hvor lysteligt de quiddre!
Nu svinder Sorgen med den kolde Nat.

Man hører en Sorgelyd noget borte.

Fylla.

D, Thor! der komme de.

Signe gyser.

Hvem kommer? Ha,

Jeg hører det. Retfærdigheden iler.

Fylla.

Du stakkels Signe!

Signe.

Stakkels Fylla! du
Har mistet alt, hvad Signe nu skal miste.

Fylla.

Der ligger ei saa megen Magt paa mig.

Signe.

Saa megen Magt? Ha, tro mig, Pige! tro mig:

Et kjærligt Bryst er Freia mere værdt,
 End tusind folde Kroner.

Fylla.

Jeg har mistet
 Min Veiler i en ærlig Kamp; men du —
 Signe hoi.

En ærlig Kamp? Hvad Kamp er mere ærlig,
 End den, hvortil der kræves høiest Mod?
 Et Sværdslag var kun Tidsfordriv for Hagbarth.
 Den Død har intet Frygteligt. Da sværme
 De smaae Svartalfer om i Kampens Leg,
 Og dræber uformærkt med snare Pile.

Beger paa Egetræet.

Men seer du hist hiin frygtelige Jette
 Med Harnisk af den brune Bark, med Skrammer,
 Som tusind Aar ham gav og atter lægte?
 Med den uhyre grønne Bust i Hielmen?
 Seer du den Hundredarmede, som strækker
 Sin Haand ud for at kvæle ham? Ha, Fylla!
 Det er en Fiende, som er Kampen værd.
 Og dog — jeg sværger ved den lyse Straale,
 Som dæmmer giennem Bladene, min Hagbarth
 Vil staae for denne Jette som en Helt.

Musiken begynder igien nærmere.

Fylla.

Den nærmer sig, den fæle Lyd!

Signe.

Fæl, Fylla?

Skion Lyden er, høitidelig den toner.

Med Taarer.

I tie, Fugle? lytte stil paa Dvift?

Ei sandt, saa smukt kan J dog ikke synge?
 Nei, Fylla! nei, den Lyd er mig en Trøst.
 En Spaadom er den: Snart vil Smertens Skrig
 Oplose sig i sliq en hellig Samklang.
 Miskiend dog ei de stakkels Spillemand,
 Som gaae foran de frygtelige Bødler!

Fylla.

Seer du ham hisset, hvor han gaaer i Kredsen?
 En talrig Skare følger ham.

Signe hurtig.

Hvor? hvor?

Vender sig bort.

Nei — jeg vil ikke see ham før hos Freia.
 Nu vil vi gaae paa Blegen med vort Lintøi.
 Kom, mine Møer! — Men jeg har Intet nydt
 I Dag endnu imod den aarle Luft.

Til Rinda.

Giv mig det Misdhorn, Barn! jeg lod dig fylde.

Rinda bringer det. Signe rækker Hornet i Beiret.

Kun denne Skaal endnu for dig, min Ven!

Hun drikker, og siger derpaa sagte:

Jil, Hagbarth! nu, iil nu, din Signe venter.

Hun kaster Hornet hen i Græsset.

Og nu afsted, I Terner! gaaer foran!

Jeg vil kun lukke Jomfruburet først,

Saa følger jeg.

Fylla ængstlig.

O, Signe!

Signe

venlig, men bestemt.

Gaa, mit Barn!

De gaae.

Signe glad.

Nu vil jeg dog endnu engang ham see!

Hun strækker sig op, og holder Haanden over Diet.

O, elskte Helt! der kommer han. Ei Frygten
Har bleg formaaet at svække Sundhedskrosen
Paa dine Kinder. Hvilken Mø har elsket
Saa skøn en Helt, saa inderligt et Hierte?
Hvo ønskede sig ei en Død, som Signes,
Hvis hun en Hagbarth havde sig, som jeg?

Hun gaaer.

Lyden kommer nærmere. Drabanter med Hellebarder. Hagbarth
bundet med Signes Lof.

Grim

til Folket, som vil nærme sig.

Tilbage! Slaaer en Kreds om ham! Tilbage!

En Halvkreds af Hellebarder omringer Hagbarth. Hans Hænder
løses; han giemmer den afløste Lof paa sin Barm.

Hagbarth rolig.

Tak, gode Ungerøvend! Tak! du befrier mig,
Et Dieblik før jeg skal smage Døden,
At jeg kan løfte Hænderne til Balhal.

Kæmpen.

Det staaer dig frit nu.

Hagbarth affides.

Døe er Børneleg;

Men om hun er dig tro — det maa du vide.
Om hendes Forsæt, hendes raske Lofte
Var meer end Omhed, siebliflig Blusfen,
Den Vished maa du tage med i Graven.

Kæmpen.

Nu, Hagbarth! gjør din Bøn.

Hagbarth.

I gode Venner!

Først een til eder. Ikke sandt, en Fange,
Der har forbrudt sit Liv, som snart skal døe,
Tilstaaer man en Begiering, naar den er
Besteden, som en qvægsom Drik, en Spise,
Han havde Lyst til sidste Gang at nyde?

Kæmpen.

O ja! det skal ei heller negtes dig.
Kun at det strax kan skee; vi tør ei skienke
Fleer Timer dig af Livet.

Hagbarth.

Jeg forlanger

Kun nogle Dieblif. — I kan begribe,
Det er ei første Gang, en Svend som jeg
Gaaer Døden under Dine. Jeg har spøget
Med Faren som et Legetoi fra Buggen,
Og Rotas Spyd har aldrig ængstet Hagbarth.
Dog — der er Forskiel paa at døe og døe;
Jeg negter ei, at denne Maade har
Med al sin Ro, sin Stilhed noget Fælt.
See, Mennesket er jo et Bannedyr;
Han vænner efterhaanden sig til Alt,
Men studser, Hesten liig, ved ukiendt Fare.
Saaledes bliver nu mit Hierte sky

Peger paa Egetræet.

For denne Port til Evigheden, blot
Fordi den malt er med en fremmed Farve.
Nu vel! saa lad mig vænnes til min Død.

Han afloser sin Raabe.

J smile? mene vel, at sligt Forsøg
 Kun lykkes eengang? J forstaae mig ei.
 Seer! tager denne kongelige Raabe,
 Og hisser, som et Billed paa min Skiebne,
 Bed Hampesnoren Purpuret i Egen.
 Saa knæler jeg med Bøn for Guderne.

Efter et Dphold.

Det er mit sidste Ønske. Negtes det mig?

Drabanten.

Vel, Hagbarth!

Til de Andre.

Deri kan vi tiene ham.

Musiken begynder igien. En Drabant fæster Snoren ved et
 Sphd, og kaster den over Egegrenen; derpaa bindes Ra-
 ben derved, og hisses i Veiret. Musiken holder inde.

Hagbarth

Knælende i Forgrunden med foldede Hænder.

O, gode Guder! hører nu min Bøn,
 Og gyder Kraft i Signes Pigehierte,
 At ei hun skælver for den røde Fakkell,
 At hendes Læbe kysser Giftens Bæger,
 Som var det Hagbarths Mund.

Musiken begynder igien. Hagbarth reiser sig, og stirrer, med
 Hovedet dreiet over Skuldren, til Signelils Buur. Pludselig
 seer man det flamme bag Træerne.

Drabanten.

Ha, hvad er det?

Det brænder! Jomfruburet staaer i Brand!

Hagbarth henrykt.

O, rene Glød af ægte Kiærlighed!

O, stærke Blus af Trostabs Alterflamme!
 Tilgiv min Tvivl, du Salige! Den smerter;
 Den smerter, Døden ei. O, Signe! Signe!
 Jeg seer dig hist hos Freia, hvor du vinker.
 Jeg stiger til dig paa den lette Røgsky.

Han tager en Daggert af sin Barm.

Har jeg dig end, min gamle Ven? Saa kom!

Til de Omkringstaaende.

Som Tyv — nei, som en Tyv skal J ei hænge
 Den raske Hagbarth! Han har ikke stiaalet
 Sin Signes Hierte. Det var hans, hun gav
 Det frit, af om, af sød, uskyldig Elskov.
 Flam, stærke Lue! flam! To Hierter svinger
 Sig høit til Freias Sal paa dine Binger.

Han støder Daggerten i sit Bryst, og falder.

Drabanten.

Ha, han har dræbt sig selv!

En Anden.

Vor Dronning kommer,
 Fulgt af sin Bagt. Adskilles, aabner Kredsen!

Bera

kommer hurtig, og raaber:

Red hende hijsket!

Grim.

Buret staaer i Glød.

Bera.

Med Hagbarth Raade!

Drabanten.

Hagbarth er alt død.

Bera forfærdet.

Alt Begge døde?

Grim.

Signe ligger udstrakt
I Høieloftet med forbrændte Loffer,
Dg Giftens Bæger er i hendes Haand.

Bera.

Hvad bringes hisset?

Alger kommer med Signe; hun er bleg med forbrændte Loffer.

Alger.

Signe selv!

Bera.

Min Datter!

Affindige! hvad har du gjort? Vel os,
At vi har reddet dig af Flammerne.

Signe.

Hvad seer jeg! Hagbarths Raabe? Hvor er Hagbarth?
Hun opdager ham.

Af, i sit Blod!

Drabanten.

Han bad os hænge Raaben
I Grenen, og da hist han Flammen saae,
Da dræbte han sig glad med egen Haand.

Signe.

Af! var det for at prøve Signes Troskab.

Riærlig.

Du slemme Hagbarth! kunde du dog tvivle?
Men det er skeet i Dodens Bildelse,
Dg jeg har alt tilgivet ham.

Bera.

Min Datter!

Der seer du Ubessindighedens Frugt.
Jeg kom med Raade for ham, men for silde.
Han er sin egen Morder.

Signe forskrækket.

Vilde du

Benaadet ham, min Moder?

Bera.

Derfor kom jeg.

Signe fortvivlet.

O, Hagbarth, Hagbarth! — Moder! vilde du
Forenet ham med Signe?

Bera

kold og mørk.

Dertil havde

Jeg aldrig i mit Liv fornødret mig.

Signe glad.

Du havde skilt os evig ad?

Bera.

Som Døden.

Signe

med et let Suf.

Nei, den forbinder!

Kysser hendes Haand.

Tak, min elskte Moder!

Tak, Tak for din ubøielige Strengthed!

Uf, uden den var Signe død fortvivlet.

Bera.

Hvad mener du, min Datter?

Signe.

Dgfaa mig
 Har Dødens Alf bedugget med sin Aande.
 Du redded mig fra Flammerne, min Broder!
 Men Giftens uudslukkelige Flamme
 Dybt brænder og fortærer dette Bryst.

Bera.

Hvad har du gjort?

Signe.

Fuldendt min Qual. Tak, Alger!
 Min Broder! for du rev mig ud af Ilden.
 Nu kan jeg med mit sidste Krampetræk
 Dog favne Hagbarth. Ikke sandt, min Moder!
 Du ei forbyder Signe nu at aande
 Sit sidste Suk paa disse blege Læber?
 O, sød er denne Død!

Hun synker ned ved hans Liig.

Det er saa tungt
 At skilles ad, naar man har elskt hinanden.

Hun omfavner Hagbarth, og bøer med Hovedet paa hans Bryst.
 Der hersker en dyb Tausked; derpaa figer

Bera.

Er hun alt borte? — Strækker hendes Liig
 Ved Hagbarths Side!

Alger.

O, min Moder! føler

Du endelig —

Bera.

Hvad jeg har altid følt.
 Hvo føler ei Beundring for det Store?

Hun træder hen for Ligene, og figer med en usædvanlig Ild:

J Fald jeg havde vidst, at denne Elskov
 Bar saa stærk — nei — ved Odins evige Krone!
 Jeg havde ikke Signe skilt fra Hagbarth
 For Norrig og for Danemark.

Ulger.

Min Moder!

Bera.

J Lunden skal der kastes dem en Høi,
 J Kildens Nærhed, tæt ved Elmetræet,
 Hvor Rattergalen aarlig har sin Rede.
 Med Roser skal man rundt omplante Graven,
 Og udenom skal lægges Bautastene.
 En Urne kun skal giemme Begges Aske.
 Den Green af Egen hist, som strækker sig
 Med Hagbarths Kiortel, skal J ogsaa fælde,
 Og lægge ned i Høien. Heltens Sporer
 Og Pigens Smykker skal man giemme der,
 At det kan graves op om tusind Aar,
 Og give Folket Stof til smukke Viser.

Begeistret.

Tidt vil — jeg forudseer det alt i Aanden —
 J Mattens Mørke Jomfruburet lyse
 For Bondepigen, naar hun gaaer alene.
 Da seer hun Signe, som med bortvendt Ansigt
 Udreder sine gule Haar i Flammen,
 Mens Bera sidder som en lille Fugl,
 Og vipper uden No paa Bautastenen.
 Ja, ja, det er naturligt — man vil ikke
 Forglemme Bera's Grumhed — —

Sun holder inde med qvalt Stemme, og vinker med Haanden.

Alger

til de Omkringstaaende.

Gaaer tilside!

Vor Dronning er ei vel.

Kæmperne forundrede.

Hun fælder Taarer?

Alger.

Min Moder!

Han understøtter hende.

Bera med Omhed.

Laaner du mig dog din Arm?

Omfavnner ham heftigt.

O, Alger! du min Eneſte, min Støtte!

Sagte.

Troer du, din Søster hiſt tilgiver mig?

Alger.

Græd ikke, Moder! hun er glad hos Freia.

Hvad her hun ſøgte, har hun ſikkert fundet.

Det var kun os, ſom tabte, hun har vundet.

Bera med Hoihed.

Ja, vundet! Og min Strenghed styrket har

Og luttret deres Elſkov. Rolig Medgang,

Lyksalighed og Lyffens lunkne Baner

Har ei den Beemod, denne Jld, ſom smelter,

Fordi den ſammentrænges; denne Strøm,

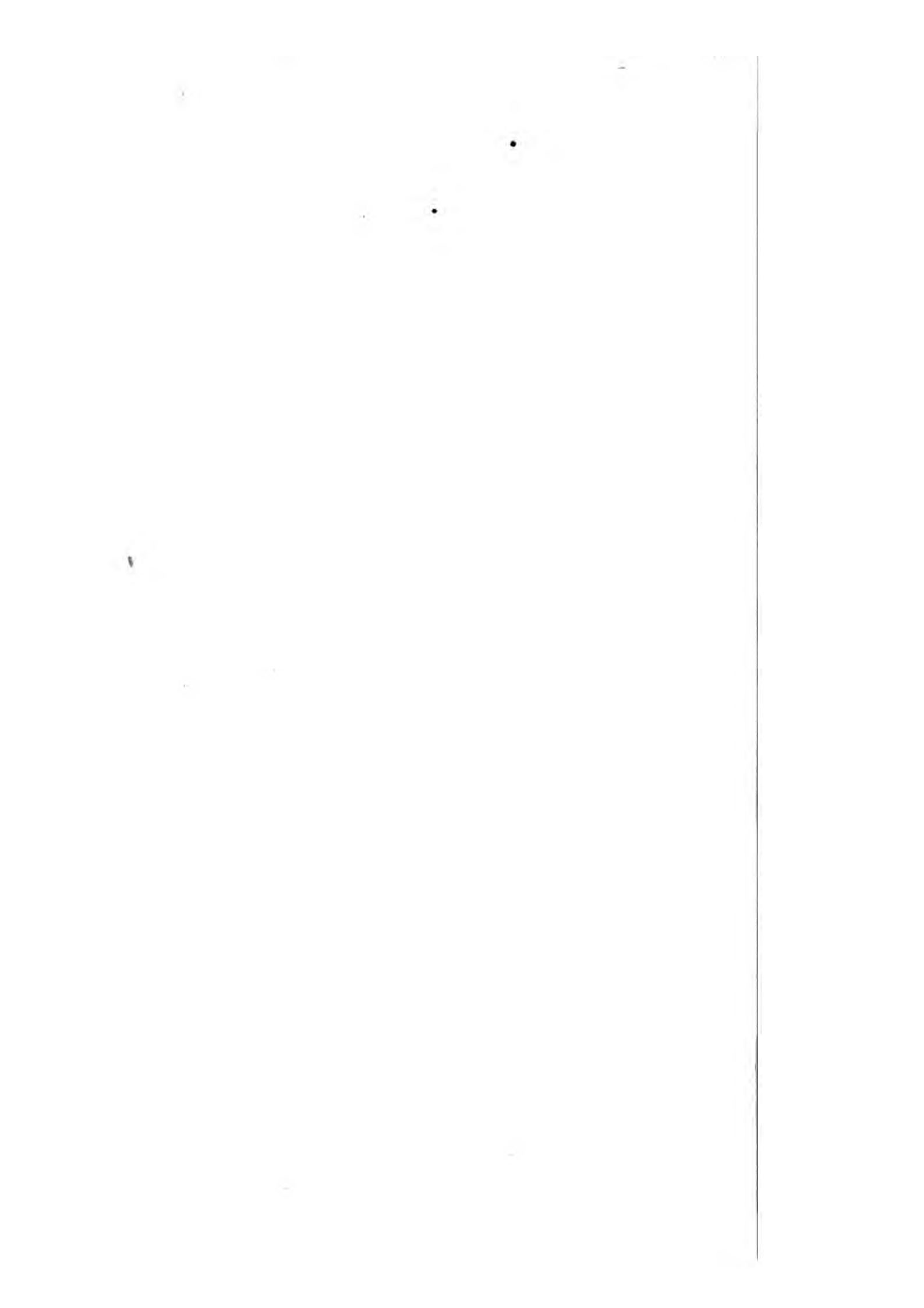
Som faaer ſin hvide Skumblomſt, hvor den knuſes

Af Modgangs haarde Klippe. Bera var

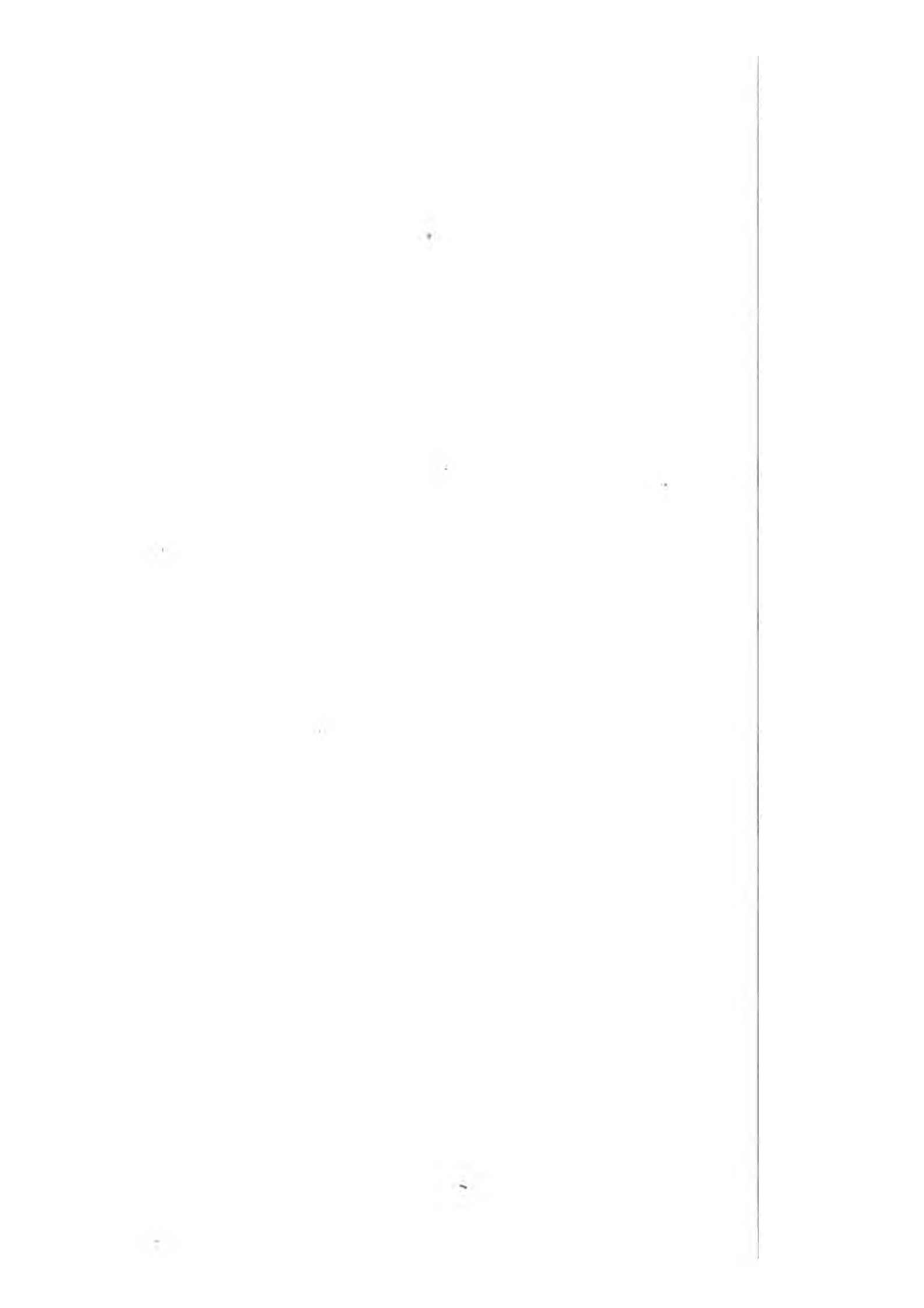
Den Skygge, ſom gav deres Elſkoves Lyſ

Den rette Skumring; hiint Fortryllende,

Der rev dem hen, og gjorde deres Død
Langt mere salig, end ti tusind Liv.
Af lykkelige Par har Jorden fleer;
Men disse to Ulykkeliges Lykke
Vil mindes i Aarhundreder, naar hines
Aarlange Lyst er sunken hen i Glemsel.
Og som det lyse Stjernepar paa Himlen,
Der altid følges ad, og straal'er bedst,
Naar Natten sortest er, vil Hagbarths Minde
Staae klart med Signes paa Grindringshimlen,
Saalænge Harper klinge, Hiertes flaae.

ANMÆRKNINGER.

Side 1: **Hugo von Rheinberg** er skrevet i Aaret 1813, og udkom første Gang trykt (A) i September samme Aar. Digteren besørgede tre senere Udgaver, nemlig: (B) i *Tragødier*, IV, 1832, (C) i *Tragødier*, VII, 1842, og (D) i *Tragødier*, IX, 1849. Første Udgave har følgende Tilegnelse:

Videnskabens Dyrker, Kunstens Ven,
Digterens Belynder,
Herman Wedel Greve af Jarlsberg
helliger
Høiagtelse og Taknemmelighed
dette Sørgespil.

Forsmaa ei, gode Jarl i Norden!
Et Epil, som der ei forefaldd;
Det Skionnes Fædreland paa Jorden
Er overalt.

Men ægte nordisk Aand forbinder
Det Skionne med sit Fædreland;
Dg selv i tyske Flok du finder
En Helt fra Dan.

I Fald min Harald diærv og ædel
 Indtager, naar han viser sig,
 Da, viid det, vakkre Herman Wedel!
 Han ligner dig.

Lad Hugos Gran dit Hierte saare,
 Naar Lynet styrter den i Dynd;
 Skiaent Kunigundes Dyd en Laare,
 Og Berthas Synd!

Og hvis Normannens Ornevinger
 Dit Hierte fylder end med Fryd,
 Saa bifald og den Skiald, som bringer
 Sit Sprog mod Syd!

Normannen ei sit Norden svigter,
 Fordi han streifer udenlandst;
 Og selv ved Rhinen danske Digter
 Er stedse danst.

Oehl's Erindringer, III, 1850, Side 36:

Mere Virkning [end Canarifuglen og Ærlighed varer længst] gjorde Tragødien Hugo von Rheinberg (skrevet 1813), skøndt den hverken er fædrelandst eller historisk. Her var Alting anlagt paa Effect i den af mig selv opfundne tragiske Hums-scene. Ridder Hugo og Fru Bertha flyve som Nat-sommerfugle i det Lys, som en ulykkelig Skiebne henstiller for dem. Kunigunde og Ridder Walthar ere, trods deres dydige Egenstaber, ved Uforsigtighed og

Særhed selv Skyld i deres Ulykke. Hun bringer ubetænksom Bertha paa Borgen til Hugo, efterat Walther har forladt Bertha for at gaae paa Eventyr. I dem alle gaaer noget Godt til Grunde, som rører. En Don Quixote fra Middelalderen, Moritz, og hans plumpe Fader Ruprecht kaste i humoristiske Scener Lysspartier ind i det mørke Maleri. Ogsaa de gaae til Grunde ved egen Skyld; den Gne i forføngeligt Klammeri, den Unden af blodig Hevnlyst. Den danske Harald er den meest Fornuftige. Den Scene, hvor han læser i Snorro Sturleson, og Harnisket falder ned, gjør altid Virkning, skøndt man veed forud, hvad der vil skee. Nogle have syntes, at han burde leve og vende tilbage til Fædrelandet; men han er dog ogsaa eensidig lidenskabelig i sit Venkab, og ønsker selv sin Død for at følge sin eneste Ven. Saaledes gaae da alle de heroiske Personer til Grunde i dette Maleri af stærke Lidenskaber; kun idyllisk Lykke, grundet paa beskeden, viis Nøisomhed, viser sig som trøstende Mod-sætning hos deres Tienestetyende.

Bemærkninger til Hugo von Rheinberg:

Side 14, Linie 17:

Den Vise, Treugott, har en Keiser gjort]
 Digteren føier hertil den Anmærkning: „Keiser Henrik den Siette. See de tydske Minnesange.“ (Minne-

Linie 12: gjør altid Virkning] I Oehl.s Levnet, hvor det samme Sted findes II, Side 305—306, staaer her: gjør altid stærk Virkning.

lieder aus dem Schwäbischen Zeitalter, neu bearbeitet und herausgegeben von L. Tieck. Berlin 1803. Side 1.)

Side 23, Linie 22-23:

Dg Narre maa man tugte

Med Køller]

Her sigtes til et ikke meget bekjendt Ordsprog (P. Syv, I. 60): Narren skal lyskes med Køller.

— 54, — 29 ff.:

Saaledes sang en høflig Troubadour

Til Fredrik Barbarossa i Turino:

Plas mi cavalier frances, osv.]

Forfatterskabet til denne Decime tillægges ellers almindeligt Frederik Barbarossa selv. Sismondi oversætter den i sit Skrift *De la littérature du midi de l'Europe*, I, p. 102, saaledes:

J'aime le cavalier françois,
 J'aime la dame catalane,
 La civilité des Génois,
 La courtoisie castillane,
 J'aime le chanter provençois,
 Comme la danse trévisane,
 La taille des Aragonois,
 La perle fine juliane,
 La main et le visage anglois,
 Et le jouvenceau de Toscane.

— 125, — 15:

Skøn Freia styrter med sin Demantgiord]

Til skøn Freia føier Digteren Anmærkningen:
 „Drion” (Freias Rok).

— 140, — 12 ff.:

Dagen viger og gaaer bort, osv.]

Denne Aftensang er af Dorothea Engelbretsdatter, født i Bergen 1635, død sammesteds 1716.

- Nærværende Udgaves Afvigelser fra Originalen:
 Side 3, Linie 13: en gammel Jæger.] = D; A: en gammel,
 — —, — 17-18: Tre Biergmænd. | Berten] = B; A: Tre
 Biergmænd. | En Musikant med Flere, hvoriblandt | Djart.
 | Bærtten
 — —, — 22: Biergsfolk o. s. v.] A, B, C og D: Munke,
 Biergsfolk o. s. v. (Der forekommer ikke andre Munke
 i Stykket, end Broder Augustin, som er nævnt ovenfor)
 — 9, — 12-14:

Støtte, hjælp den Gamle,
 Dg vær den Unges Broder, viis dig altid
 En god, beskedent Svend]

= B; A:

- Støtte! Glæd den Gamle,
 Dg vær den Unge! Vær en from, beskedent
 Godsliden Ungersvend
- 10, — 7: ei det] = B; A: det ei
 — —, — 23: søger Trøst hos] = B; A: søger hos
 — —, — 26-28: uskyldig. | Kunigunde. | I eensom
 Stilhed] = C; A:

uskyldig.

Kunigunde.
 Nei Treugott! Dgsaa Mennesket maa handle.
 Treugott.

Hun blev ei hans, var I end ikke til;
 Saa lever Ridder Walther dog; og Bertha
 Adskilles ved et dobbelt helligt Baand,
 Fra eders Egteherre.

Runigunde.

Derfor maae

Vi gjøre det for følelige Baand
Saa smidigt og saa bøieligt som muligt.

Treugott.

Mig tyffes J har giort, hvad J formaaer.

Runigunde.

J eensom Stilhed

Side 11, Linie 2: Run] = B; A: Dg

— —, — 3: Han Berden seer] = B; A: Seer Berden ham

— —, — 4: For Kampens Løn at faae af hendes
Haand] = B; A: For dog at vinde hendes Smil
og Laf

— 12, — 27: hans] = B; A: sin

— 13, — 17: Desværre] = C; A: Diøværre

— —, — 24: atter jeg] = B; A: jeg atter

— —, — 28: minner] Oehls tydske Oversættelse af
Stykket (Schriften, VIII, 1829): minne; A, B,
C og D: minder

— 14, — 21: Treugott.] = B; A: Treugott (god-
hiertig)

— —, — 25: Hugo.] = B; A: Hugo (smilende)

— —, — 26-28: min Gubbe! | Treugott. | Tilgiv
mig, strenge Herre!] = C; A:

min Gubbe!

Har Albert Magnus, eller hans Discipel
Den fioldne Doctor Thomas af Aquino
Opstudet dig paa dine gamle Dage,
Til en Skolastiker?

Treugott.

Min ædle Herre!
Min Skole var Naturen og mit Liv.

Hugo.

Het saa! Og Graven vorder dit Katheder,
Naar Du har aftraadt dine Børneskoe!

Treugott.

Jeg frygter ei min Død; jeg venter den
Med Glæde.

Hugo.

Men du er en maadelig
Philosophus, hvis ikke Du erkænder
At denne Sang er skrevet ud af Hjertet.
Mig æhle disse Rim, den Blomstersnak
Om Rieklighed, som hver duunhaget Dreng
Troer sig forpligtet til at sammensætte.
Et fadt, et væmmeligt Spilfægteri,
Naar Hjertet søger Alvor, ægte Kummer.
Som om det Søde kunde lædske Tørst!
Hvor finder her Du slikt et Flitterguld?
Dybt hentet er den fiøle Drif — som Spanden
Paa Kønigstein, der synker hundred Favne
I giennem Klippen, for at naae sin Bund.

Treugott.

Tilgiv mig, strænge Herre!

Side 15, Linie 20: ængster] = B; A: qvæler

— —, — 21-22:

Og Frø til Blomster; men hvor er min Sol?
Da føler det ormstufne, syge Hjerte]

= B; A:

Dg Spiren til et Blomster. Men hvor er
Min Sol? — Da føler det ormstufne Hjerte

Side 15, Linie 23: Banken] = B; A: Qualme

— —, — 31: Saa kom! Hvad] = B; A: Vel. Men
hvad

— 16, — 2: Følg mig i] = B; A: Kom! Op i

— —, — 7: Hvad Høitidsfest man feirer her i Dag!]

= C; A: Hvad Fest høitidligholder man idag?

— 18, — 10: rigtig] = C; A: dygtig

— —, — 16: jer] = C; A: J

— 19, — 2: Put den kun i Kommen] = B; A: Stif
den i Jer Komme

— —, — 4: Saa hør mig læse den] = B; A: Saa
hør da kun paa mig

— 20, — 1: Men vi skal lære jer] = B; A: Men J
skal lære det

— 21, — 4-6:

Utidig er jer Spøg. At ei til Korstog
J væbned jer med Keiseren, det kan
Man ei fortryde paa]

= C; A:

J spørger i Utide. At J ikke
Til Korstog væbned Jer med Keiseren,
Kan ei fortrydes paa

— —, — 13: Boppardt] = B; A: Bophard

— —, — 30: store] = B; A: ædle

— —, — 31, til Side 22, Linie 5:

Fædres Spor.

J Fald vi har dem — ikke Alle har dem,
Thi mangan Røver malte sig et Skiold;

Men den, der har dem, har en Eiendom,
Som intet Oprør kan berøve ham.
Vi har os bosat paa det]

= B; A:

Fædres Spor.

At eie dem — det er en hellig Gave,
Som ingen Borger kan berøve os.
Vi har bemægted os det

Side 22, Linie 7-10 :

Rom, Athen

Var Stæder, som engang behersked Verden;
Dg derfor bør man ei foragte Stæder.
Jeg rører]

= B; A:

Rom og Sparta

Var Stæder, hvorfra Verdens Helte gif,
Skjønt deres Ahner var en blandet Pøbel.
Jeg rører

— —, — 20: jer] = B; A: Eder

— —, — 22: mit] = B; A: mig

— 23, — 17-18: Sværd og Tunge! | Hugo] = C; A:
Sværd og Tunge!

Det falder jeg en Ridder! Tabte Du
Din frygtelige Dyrendal, Knægt Ruppert?

Hugo

— —, — 22: Dg Narre] = B; A: Ret saa! Dg Narre

— 24, — 7: Til eders Borg] = C; A: Hid til sin
Borg

— 28, — 20: Fjeldhvælving.] = D; A: Hule Fjeldhvælvinger.

— 29, — 3-4: Mig med en Alperose Barmen smykke!
| Hortensa.] = C; A:

Dg med en Alperose Barmen smykte!
 Af brune Borphyr hvælver sig en Port,
 Bygt af Naturens Haand; saa skønt, som stort!
 Kom! Lad os stige mod den stolte Vælde,
 Til Ridderen paa Rhinens høie Fielde.
 Hvi tøver min Veninde? Driftig, frem!
 Hist finder jeg min Trøst; der er mit Hiem.
 Hortensa.

- Side 29, Linie 11: disse] = B; A: dine
 — 30, — 7: Her lurder ingen Hevner.] = B; A: Du
 sværmer, gamle Kone!
 — —, — 10: Lygter og i forte] = B; A: Lygter i de
 forte
 — —, — 15-16: med deres Instrumenter. Tre] = B; A:
 med blæsende Instrumenter, Cither og Triangel. Tre
 — —, — 16: med Værktøi] = B; A: med deres Værktøi
 — —, — 17: træde frem i Midten] = B; A: træde høi-
 tideligt frem og stille sig i Midten
 — —, — 30, til Side 31, Linie 1: Haandværk. Jeg
 længes inderligt efter denne Sang. | Første Bierg-
 mand.] = C; A:
 Haandværk.

Stigeren.

Sangen passer sig egentlig ikke her. Det er en
 Bise, vor Gedsvorne har digtet! En virkelig Til-
 dragelse, om en utro Svend der hemmelig steeg i Bier-
 get, for at rane, og som fik sin Løn af den giftige
 Dunst. Folkene have godt af at synge slige Sange;
 det opmuntrer dem, mens de arbeide, og aabner Hiertet
 for een eller anden nyttig Forestilling.

Bertha.

Jeg længes inderligt!

(Musik)

Første Biergmand.

Side 32, Linie 1: forbundet] = B; A: forbunden

— —, — 2: fundet] = B; A: funden

— —, — 4: kommen] = B; A: kommet

— —, — 14: frygtelige] = B; A: frygtlige

— —, — —: Barselsang?] = D; A: Barselsang? |

(Læppet falder)

— 33, — 2: Hauge] = B; A: En Hauge

— —, — 14: lette Sind] = C; A: muntre Siæl

— —, — 21: svagere] = B; A: tyndere

— 34, — 18: Det var hans eget Ord] = B; A: Det
har han selv mig sagt

— —, — 24-25:

Jer det og mange flere smukke Ting,
Men forudseer, at]

= B; A:

Jer den og endnu mange fleer Sentenser;
Saa vist, jeg troer, at]

— 35, — 23: Datter] = B; A: Pige

— 36, — 28: trøsteligt] = C; A: glædeligt

— 37, — 5: hørt] = B; A: seet

— —, — 10: staaer] = B; A: er

— 38, — 3-4: De gaae. | Et andet Sted i Høngen.] = B;

A: (De gaae)

Hugo. En flok Spillemænd.

Hugo.

Det glæder mig at see Jer, mine Venner! Mu-

siken var mig altid en fiær Kunst. J ere Tydsfere, komne fra Italien?

En Musikant.

Fædrelandet har fyldt vore Hierte med Følelser og Jld strænge Herre! J det muntre Velskand lærte vi at forbinde Hiertets Røst med skønne Toner, og det Banskkelige i vor Kunst med en smuk Enfoldighed.

Hugo.

Hvis saa er, maae J være Mestere i Eders Fag. Hvad hedder det unge Menneſke der, med det aabne Ansigt?

Første Spillemand.

Vi kalde ham D zart, Eders Strænghed! Han er født med Musikken paa Buggen. Da man først nævnte hans Navn, der har noget lignende med denne Lyd, raabte Ekkoet: „D zart!“ Siden den Tid hedder han ikke andet mellem os.

Hugo.

Hvad spiller Du for et Instrument, min Ven?

D zart.

Violoncel, Herr Ridder!

Hugo.

Du er min Mand! Hvis du forstaaer at bruge din Bue, saa er Du herſker over mine Laarer. Det er mig fiært, at jeg har dig her. See, D zart! Det er mig om at giøre, i et Djeblik at vække Erindringen om længstforvundne, søde Dage; om i et Nu, at tilbagetrylle de forfløine Solglimt af min Baarhimmel. Det er umulig at bringe denne Stemning tilbage ved det svage Redskab, som man kalder D r d. Ræere D zart! Her staaer et Træ i Nærheden, hvor jeg har ſkaaret et

Navn! Omkring Navnet hænger en Krands. Vil Du sætte Dig bag Lovhækken? Og naar jeg kommer med en Veninde — vil du da være min Nattergal, Dzart? min søde Drøm om svundet, utilbagekaldelig Lyksalighed?

Dzart.

J forlanger for meget, Herr Ridder! Men jeg vil gjerne spille, hvis J tillader mig at tage et Par Instrumenter med, for at understøtte mit.

Hugo.

Gjør, som Du vil! Jeg bruger Eder alle mine Benner! Eders Trompeter og Pauker skal følge mig over Rhinen til Slaget i Morgen, naar Solen staaer op. Eders Violer og Oboer skal fylde Salen i Aften, med Munterhed og Liv. Men nu bruger jeg Eder ikke! J kunne gaae hen i Herberget og lade Eder beværte! Jeg beholder kun Dzart tilbage med et Par Baldhorn og Fagotter! Ikke sandt?

Dzart.

Hvis J tillader det, skal jeg nok indrette alting paa det Bedste.

Hugo (til den gamle Musikant)

Er han virkelig sliq en Troldmand, som Du siger?

Musikant.

Strænge Herr Ridder! Man fortæller om den hellige Jomfru Cæcilia, at naar hun sang ved sit Orgel, lyttede alle de skønne Engle fra Himlen og smilte dertil; saaledes gaaer det ogsaa Denne, kun at det istedet for Engle, er deilige Biger.

Dzart.

Lad det Drilleri være, Rudolf! Tro ham ikke, Herr Ridder!

Hugo.

Han er smaattalende.

Musikant.

Munden er ikke hans Instrument strænge Herre!
Han tænker i Toner, og beviser Eder sine Meninger i
Harmonier.

Hugo.

Destobedre! Følger mig, mine Venner!

(De gaae)

Et andet Sted i Haugen.

Side 40, Linie 10: kommer stirrende til Jorden] = C; A: kom-
mer med Dinene dybt hæstede paa Jorden

— —, — 12: her] = C; A: selv

— —, — 31: Mener du endnu] = B; A: Troer Du
endnu altid

— 41, — 24: forbundet] = B; A: forbunden

— —, — 25: fundet] = B; A: funden

— 42, — 10: dræbe] = B; A: qvæle

— —, — 13: vild og] = B; A: tyrfisk

— —, — 14: snedigt] = B; A: snedig

— 43, — 10: os] = B; A: mig

— —, — 23-26: En Violoncel-Adagio spilles. | Hugo, |
naar den er ophørt. | Du tier] = B; A:

(En Violonceladagio udtrykker de Forelstedes Følelser,
mens de sidde Haand i Haand. Lidt efter lidt
ophører den. Hugo og Bertha reise sig, og be-
tragte hinanden henrykte)

Hugo.

Du tier

— 44, — 18: Hentære] = B; A: Forbrænde

- Side 45, Linie 2: Hvad] = B; A: Hvem
- —, — 16: see dig, tale med dig? Ingen Keiser] = B; A: see Dig, tale Dig? Gi Keiseren
- —, — 21: bittert] = B; A: bitter
- —, — 25: Umuligt] = B; A: Umulig
- 46, — 29: Knæler for hende.] = B; A: Kaster sig paa et Knæ)
- 47, — 3-6: Læber. | Kunigunde | kommer i dette Dieblif; da hun seer dem saaledes, raaber hun fortvivlet: | Ha, Utafnemlige] = B; A: Læber. I dette Dieblif kommer Kunigunde; da hun seer dem saaledes, standser hun bestyrtet og raaber fortvivlet) | Kunigunde. | Ha Utafnemlige
- —, — 27: hiin] = B; A: min
- 48, — 2: Klæde] = B; A: Tørklæde
- —, — 19: Taalmodighed.] = B; A: Taalmodighed for det Første.
- —, — 26: ad] = B; A: af
- —, — 27: Harmen] = C; A: Harm
- 49, — 17: svoret Blodhævn] = B; A: svoret en Blodhævn
- —, — 20: skal falde Broder] = B; A: skal sige det til Broder
- 50, — 1: rigtigt] = B; A: rigtig
- —, — 7: Selskab] = C; A: Dmgang
- 51, — 14-15: griber med Keiten efter sit Sværd, der hænger paa Væggen; men] = B; A: griber efter sit Sværd der hænger paa Væggen med Keiten; men
- —, — 26: overdreven prægtig Dragt, med] = B; A: overdrevet prægtig Dragt fra de Tider; med
- 52, — 10: over] = B; A: ene

Side 52, Linie 25: Slig høistforblommet Tale] = C; A:

Den sære Tale

- —, — 27: Kan] = B; A: Tale! Kan
- 53, — 26: paa en Stol] = B; A: paa Stolen
- 55, — 2: catalana] A, B, C og D: Catellana
- —, — 4: court] A, B, C og D: Cour
- —, — 6: trevisana] A, B, C og D: Trinyzana
- —, — 10: Toscana] A, B, C og D: Tuscana
- —, — 19: Grillenfængen] = B; A: Grillenfænger
- 56, — 22: bløde] = B; A: blonde
- 57, — 7: Thurns] = B; A: Thurn
- —, — 15: ind i Sranken førte] = B; A: førte
ind i Sranken
- 58, — 14: saa] = B; A: oð
- 59, — 13: i de varme] = C; A: i varme
- 60, — 2: Johanniter: og] = B; A: Johanniter og
- 62, — 8: Ja] = B; A: Jo
- —, — 22: lade] = B; A: lader
- 63, — 2: treven] = B; A: tradsig
- —, — 9: Hellige —] = B; A: Hellige, xc.!
- 65, — 15-16: Men Qvindfolk, Ven! er et letfindigt
Folk, | Og tidt — som] = B; A: Men Qvindfolk, Ven,
er en letfindig | Nation, som
- 66, — 7: Fiendens] = B; A: Tyrkens
- —, — 12: magre] = B; A: mævre
- 67, — 5: øve, hårde] = B; A: hårde, øve
- —, — 7: dit. Drømmebilled] = B; A: dit skønne
Billed
- —, — 8: føltes] = C; A: gyste
- —, — 15-16: derved. | Bær du, som jeg! En Mand
bør ei fortvivle.] = B; A:

derved!

Jeg drager med en Skat tilbage til
Mit Fædreland. — Hvor kan da Du fortvivle?

Side 67, Linie 21: Harald.] = B; A: Harald (venligt
bebreidende og med Følelse)

— —, — 26: Harald.] = B; A: Harald (fyrig)

— 68, — 8: Harald.] = B; A: Harald (kysser ham)

— 69, — 3: bevæbnede.] = B; A: bevæbnede og i Harnisk.

— —, — 12: stride] = B; A: mægte

— 70, — 3: snart ogsaa at ile fra] = B; A: snart
at svinge sig til Dig, fra

— —, — 9-10: thi ikke blot Døden, ogsaa Livet stiller
dig evig fra din] = B; A: thi Død og Ulyksalighed
staae som gabende Kløfter mellem vort Haabs lyse
Bierge. | Din

— —, — 15: ind] = B; A: ud

— —, — 18-19: Det er umuligt, Ditlev! | Dog — du
har ganske Ret] = C; A:

Det er umulig Ditlev!

Hugo.

Hvor ride mine Svende?

Treugott.

Hjæset nede

Bag Mølledammen, strænge Herre; den Bei
Er noget fortere.

Hugo.

Men her er svalt!

Det er fuldbragt. Med Seier drage vi
Igiennem denne friske Bøgestov.

De tunge Grene gynge; deres Blade
Tilvifter os taknemmeligt en Kiølning,

Fordi vi freded om dem. — Treugott! Ditlev!
 Hvor herligt ligger dog min Borg deroppe
 Paa Fjeldet, klinket som en Svalerede
 Til Klippen! — Men hvad seer J efter Born?

Treugott (til Ditlev)

Nu troer jeg Du har Ret

Side 71, Linie 6: af] = B; A: fra

— —, — 13: og hilser ham.] = B; A: og gjør ham en
 Hilsen.

— 73, — 14: Ganger] = B; A: Hest

— —, — 16: Fama] = B; A: Minerva

— 74, — 21: D, Glæde] = B; A: Fuchheisa

— —, — 22: Frue] = B; A: Fru'

— —, — 23: Borgestue] = B; A: Borgestu'

— 75, — 8: Ja] = B; A: Jo

— —, — 15-16: gaaer | En] = B; A: gaaer sig | En

— 76, — 10: Bly] = B; A: Jern

— —, — 14: fra] = B; A: i

— 77, — 13: Han er fraværende — han er — o, Gud!]
 = B; A: Han er ei her — Af Gud! maaskee i
 dette —

— 78, — 4: Sabelhug] = B; A: Sabelslag

— —, — 22: Hans Salighed kan ei bedrøve mig] =
 B; A: Hans Lykke kan ei gjøre mig bedrøvet

— 84, — 15: Diævel] = B; A: Dæmon

— 85, — 3: dette] = B; A: mig det

— 87, — 18: helder] = B; A: hænger

— —, — 22-23: Et Bærelse i Hærtshuset Dankholderbrand.
 Walthers] = B; A: Hærtshuset i Dankholderbrand. | (Et
 Bærelse. Walthers

— —, — 23: med Lys] = B; A: med et Lys

- Side 88, Linie 1: skal være] = B; A: skal rigtig nok være
 — —, — 14: kommen] = B; A: kommet
 — 89, — 3: Danske fik D] = B; A: Danske har
 jeg maattet skaffe D
 — 90, — 4: er mod i Hu] = C; A: er slet tilmode
 — 91, — 1, 4 og 11: Ungvi] = D; A: Ungve
 — —, — 12: falder med Gny ned af Knagen paa Gulvet.]
 = B; A: falder ned af Knagen paa Gulvet med Gny)
 — —, — 16: længe og] = C; A: længe forfækket og
 — —, — 25-26: Paa Sovestamret. Varsle vilde han
 — | Hans Harniss] = B; A:
 Paa Sovestamret. (rørt) Men han nænner ei
 At ængste mig. Dog loved han et Varsel!
 Hans Harniss
 — 92, — 4: undgielde] A, B, C og D: giengielde (i
 Digterens tyske Oversættelse staaer her: büßen)
 — 93, — 3: aaben; man] = B; A: aaben, saa man
 — —, — 4: Bærelse.] = B; A: Bærelse i Baggrunden.
 — —, — 10 og 18, Side 94, Linie 3, 8, 13, 24, 28,
 Side 95, Linie 1 og 8: Bygmesteren] = B; A:
 Bygmester
 — —, — 17: ordentligt] = B; A: ordentlig
 — 95, — 22: bleven] = B; A: blevet
 — 96, — 14: Tale] = B; A: Ord
 — 97, — 3-4: Morits ved Siden af Cathrine] = B;
 A: Morits og Cathrine
 — —, — 6: De gaae.] = B; mangler i A.
 — 99, — 12: viser] = B; A: præfer
 — 102, — 2: fan] = B; A: vil
 — —, — 3: Gruber] = C; A: Grotter
 — —, — 11: at Hugo ser ham.] = B; A: at bemærkes.

- Side 105, Linie 1-2: **Bertha** | kommer hurtigt, og gjør en] =
 C; A: **Bertha** gjør en
- 106, — 7-8: laae | Jeg hen ad] = B; A: laae jeg
 | Til hen paa
- —, — 9: Feberdrøm] = B; A: Feberslum
- 107, — 6: Blændværk] = C; A: Blindværk
- 108, — 20: Hjertet] = B; A: Sjælen
- 109, — 2: sin Finger.] = B; A: sin)
- —, — 9: Mig med min] = B; A: Min
- —, — 11: Forbavne Hugo] = B; A: Hugo, for-
 bavne Ridder
- —, — 24: gierne skienker] = C; A: efterlader
- —, — 26: Med] = B; A: Ved
- 110, — 28: ingen Lænke binder] = B; A: intet
 Fængsel trykker
- 111, — 17: Skygge] = B; A: Robold
- —, — 26: Hvad vil han? Giæffe] = B; A:
 Hvad vil han mig? Jeg er en Mand, som han.
 Troer han at giæffe
- —, — 29, til Side 112, Linie 1:
 Saa er han kun et Spøgelse fra Helved.
 Jeg skammer mig ved dette Sværmeri,
 Der dybt er under Mandens Værdighed.]
 = B; A:
 Saa er han et Gespenst fra Helvede!
 Ha, skal en Mand af mindre Adel end
 Min egen, faae mit Hjerte til at skælve.
- 112, — 10: Modtog] = B; A: Modtag
- 113, — 11: Hvert Bæsen] = B, A: Alt Bæsen
- —, — 15: Forbindelser] = B; A: Tilsammensted
- —, — 17: Som] = B; A: Og

- Side 113, Linie 17: strømme] = B; A: strømmer
 — 118, — 9: engang den] = B; A: den eengang
 — 119, — 8: gaaer] = B; A: er
 — —, — 10: foldt] = B; A: fold
 — —, — 19: ophidses] = B; A: oprøres
 — 121, — 25-26: Hugo | med] = B; A: Hugo
 (fatter hende med
 — 123, — 7: dræbende] = B; A: qvælende
 — 124, — 5: lyffeligt] = B; A: lyffelig
 — —, — 6: falde] = B; A: være
 — —, — 16: sikkre.] = B; A: sikkre fra Borgen af!
 — 125, — 7: herlig] = B; A: himmelff
 — —, — 16-17: imod Jord. | D. Walthers] = C;
 A: imod Jord;

Dg Droslen synger ned fra Træets Krands.

Den Stoltes Fald — og Salighedens Glands!

D Walthers

- —, — 17: hvor om Sommeraftnen tidt] = B; A:
 hvor vi mangan Aften, tit
 — —, — 18: Ud Dækket begge vi med lange Skridt]
 = B; A: Ud Dækket op og ned med korte Skridt
 — —, — 20: Sin sortblaa Hvælving over Middel-
 hav] = B; A: Det sortblaa Mulm om Jordens
 Middelhav
 — —, — 21: hist] = B; A: saa
 — —, — 27-29:

Men Stiernen hist saa selsomt paa mig seer,

Som sagde den: du seer ham aldrig meer!

Nu Harald]

= B; A:

D Walthers! Stiernen saa veemodigt leer,

Jeg føler det, jeg seer Dig aldrig meer!
Din Harald

— 126, — 2-3:

Hvor er du, ædle, holde Riddermand?
Har David mistet alt sin Jonathan?]

= C; A:

Som David er den arme Riddermand
Berøvet Dig, sin Walthers-Jonathan.

— —, — 5-7:

fra Slaget ei?

Hvad bliver der da vel igjen for mig?
At savne, længes — og at hevne dig!]

= C; A:

fra Slaget ei.

Dit Venskab, — Phillip, det dit Hierte veed —
Erstatted Harald Qvindens Kiærlighed.

Hvad er — hvad er der nu igjen for mig?
Kun at begræde Dig, — og hævne Dig!

— 127, — 1-6: vor Helt! | Men hevne skal jeg dig,
min elskte Ven! | Fred med dit Støv! | Han kysker
ham, trykker hans Haand, betragter den, og siger, | i det
han springer op: | O, hellige Georg] = C; A:

vort Helt!

Hans Ansigt, det var mildt, som Maanens Ansigt,
Nu er det blegt og guult som hendes. — Vengster
Jer dette Liig? O det kan ei forfærde!
Han er en salig Aand! Jeg turde ligge
Med Liget i min Seng ved Midnatstide;
Han gjør os intet! Men man har fornærmet,
Forfærdelig fornærmet ham. Og Brødre,
Det vil vi hævne. — Arme Broder Walthers!

Saa lykkelig udstaaet en farlig Reise,
 Dg lide Skibbrud midt i Havnen? Fred!
 Fred med dit Støv! Farvel.

(Han kysjer hans Læber, og tildækker hans Ansigt;
 derpaa gjør han nogle Skridt fra Liget; men ven-
 der tilbage igien)

Endnu et Haandtryk af din høire Haand,
 Som trykte mig saait med Brodervarme,
 Men fælt og rædsomt i den sidste Time.
 Endnu et Tryk!

(Han blotter hans Haand, betragter den og siger for-
 færdet i det han springer op)

O hellige St. Georg

Side 127, Linie 10-12: Ring tilbage! | Lager Ringen af Li-
 gets Finger. | Tilgiv mig dette Ran! Paa Domme-
 dag] = C; A:

Ring tilbage

Dg faaet sin! Den sidder løselig
 Henslyttet paa hans Begefinger.

(Lager den af)

Tilgiv

Mig dette Kirkeran! Paa Dommemedag

— —, — 15-18: Han reiser sig. | Naar mandeligt jeg
 hevnet har din Død, | Da kommer jeg for at begrave
 dig. | Svendene gaae, paa hans Vink, med Liget ind i
 Krattet.] = C; A:

(Han reiser sig)

Gaaer! Hæver denne Baar anstændigt stille,
 I var hans Kammerater, bærer ham
 Hift bag den vilde Rosentiørn, derhenne.

Lad Lovet skjule ham for Mattens Dine —
De kunde græde, og forraade os.

(De gaae med Liget)

Side 129, Linie 25-26: med en sønderrevet Seddel, hvoraf han læser: | „Min elskte Broder] = B; A:

med Giftflasken i den ene, og en Seddel i den anden Haand.

Tilgiv mig ærlig og velbyrdig Mand,
Herr Hildebrand, min gode Stammefader!
Tilgiv din Æt, isald han bruger Giften
Engang for Sværdet. Begge dræbe sikkert;
Samvittigheden agter ingen Fordom;
Dg hvis min Hustru har fortient sin Død, —
Dødsmaaden er af ringe Vigtighed.

(Læser Seddelen)

„Min elskte Broder

— 130, — 3: Tager Giftflasken af sin Lomme.] = B;
A: (Ryster Giftflasken)

— —, — 20-21: Løverne. | Han gaaer.] = B; A:
Løverne!

(Seer veemodig paa Bøgeret)

Jeg straffer Dig! Men uden Harm og Brede.
Naar Synderen gaaer hen til Retterstedet
I hviden Særk, med sorte Kors paa Brystet,
Dg folder sine Hænder, medens Choret
Af Skolebørnene med Psalmebøger
Gaaer foran, og den gyselige Træstol
I Sandet venter ham; — af da er Bredden
Forbi! Da skænkes ham vel og en Taare.

(Han tørrer sine Dine)

Den har jeg skænket Dig; — og dette være
 Den sidste Kummerøgraad, som flyder her!
 (Han lægger en Haand paa Brystet, som for at give
 sig selv Mod og siger med stærk Stemme)
 Ja gamle Hvalving! Du skal ei gientage
 De dybe Suf af dette Hierte meer.
 Kulstuen revner og min Maane leer;
 Jeg stuer freidig frem — ei bleg tilbage.
 Det fæle Spøgels, som ei vilde slippe
 Den Lænke, der kun Hugo bandt til Sorg,
 Skal synke ned i Graven fra min Borg, —
 Og Sol skal atter straaale paa min Klippe!
 (Han gaaer hurtig bort)

- Side 130, Linie 28: jer] = B; A: Eder
 — 131, — 19: sætte] = B; A: lægge
 — —, — 20: bede] = B; A: læse
 — 132, — 23: sønderrev den atter] = B; A: atter
 sønderrev den
 — 133, — 9: skued] = B; A: mødte
 — —, — 20: Kunigunde.] = B; A: Kunigunde
 (sværmeriff)
 — —, — 24: rørte ved min Skulder] = B; A: slog
 mig blidt paa Skuldren
 — —, — 26: Paa mig med sine store, blide Dine]
 = B; A: I mine Blif med sine store Dine
 — 134, — 1: Hortensa.] = B; A: Hortensa
 (rørt smilende)
 — —, — 3: jert] = B; A: og
 — —, — 13: Gaf nu til] = B; A: Gaf til
 — —, — 16: jer] = B; A: Eder

- Side 135, Linie 14: Altre ryge til din Hølgencære] = B;
 A: Tvende Altre ryge til din Høre
 — 136, — 11: Beflemte] = B; A: Bespændte
 — —, — 12: vil drikke, banker] = B; A: vil sætte
 Bægeret til sine Læber, banker
 — —, — 13: Bægeret] = B; A: det
 — 137, — 4-7:

Og saa paa Klippen hist
 Udsigten over Dalene. Mig tyktes,
 Som saae jeg i det klare Maanestien
 Min Borg i Franken.]

= B; A:

Og saa den vide Udsigt
 Med Laagesløret over Engene
 Hen imod Klippens Fod. Det kom mig for,
 Som saae langt borte jeg min Borg i Franken
 Fra Horizonten.

- —, — 20: der] = B; A: det
 — —, — 22-23: lee mig ud, men som jeg stod | Og
 stirred høit fra Klippen over Sletten] = B; A: lee:
 Men som jeg stod og stirred | Høit fra Terrassen
 over Sletterne
 — 138, — 6: Natviolen] = B; A: Natviolerne
 — —, — 22: tale] = B; A: sladdre
 — 139, — 22: Ora] = B; A: Oro
 — 140, — 28: Jeg maa igien ud i] = B; A: Af jeg
 maa atter i
 — 141, — 4: ud] = B; A: af
 — 142, — 11: et rædsomt] = B; A: en rædsom
 — 143, — 11: Han døer.] = B; mangler i A.
 — 145, — 26: Gud har] = B; A: har Gud

- Side 146, Linie 21: Hugo.] = B; A: Hugo (fortvivlet)
 — —, — 23: Kunigunde.] = B; A: Kunigunde
 (trøstende)
 — 147, — 10: brustne] = B; A: stive
 — —, — 16: brudt Stemme] = B; A: brudt og rø-
 rende Stemme
 — 148, — 3: Bai] A og B: Beg (i C og D anden
 Forandring).

Side 149: **Hagbarth og Signe** er forfattet i Vinteren 1813 til 1814, og udkom første Gang trykt (A) i Marts 1815. Digteren besørgede tre senere Udgaver: (B) i Tragødier, II, 1831, (C) i Tragødier, II, 1842, og (D) i Tragødier, II, 1849.

Oehls Prometheus, I, 1832, Side 67—69:

Hagbarth og Signe. Ved at vælge Stoffet til et Drama af den ældste Tidsalder vinder Digteren det Eventyrlige, det kraftigt Videnskabelige, men taber i det Characteristiske, og savner den understøttende Baggrund af det egentlig Historiske. Den poetiske Dialog kommer ogsaa til at mangle Colorit, fordi utallige Tanker og Billeder, der opstaae i Digterens Aand, ikke kunne benyttes, fordi de aldeles ikke passe for Tiden. Tegningen kan derimod blive dristigere; men det er ikke Tilfældet i dette Stykke. Digteren har vovet meget ved at give Slip paa meget, og dersom denne Tragødie dog gjør Virkning, da skeer det ved liden Hielp af Stoffet. Thi jeg har ikke blot forladt den historiske Tidsalder, men jeg har heller ikke

taget min Tilflugt til Phantasiens Rige, det Eventyrlige, Fabelagtige, som det finder Sted i den gamle Kæmpeviser; altsaa blev mig blot tilbage det kraftigt Videnskabelige. Dette Stof: Kiærlighed, Had og en høi Følelse — er det Eneste, der bevæger sig i denne Tragødie uden Episoder, med Tidens, Stedets og Handlingens Eenhed. Det morede mig at prøve, om jeg kunde seile den franske Tragødie endnu nogle Grader nærmere, end i Axl og Valborg, uden dog at forlade Poesiens Land og strande i det profaiske Jis. Her havde jeg da kun, hvad de franske Digtere havde: et Slags abstracte Personer med Videnskaber og Følelser. Det kom kun an paa at give disse Naturlighed og et Anstrøg af den gamle nordiske Tid. Kiendere have fundet, at det lykkedes. De smukke Thaarup'ske Linier:

„Af denne ædle Lue brændte
De fordums Helte i vort Land,
Skiondt de kun tvende Pligter kiendte:
At elske — og at døe som Mand,“

passer aldeles paa Hagbarth og Signe; dette Stykke forholder sig til Axl og Valborg, som en Grænestov i Maanestien til en Bøgelund i Aftenrøden. Man har forekastet det for megen Sentimentalitet. Men tag Sentimentaliteten bort af den nordiske unge Kiærlighed, uden Sandfælgighed, uden glødende Phantasie, saa bliver den et Intet. Det Sentimentale er altid noget af det Smukkeste i en barbarisk Tid; det forbinder sig med det Høie, og mildner Grumheden. J

Linie 16-19: „Af denne ædle Lue brændte osv.] See Thomas Thaarups efterladte poetiske Skrifter, 1822, Side 343.

de Ossianske Sange, i de Bilde's drømmende Beemod finde vi den. Den nordiske Freia græder Guldaarer, fordi Odur har forladt hende; Savn og Længsel er hendes egentlige Eiendom.

— — Med Hensyn til Opførelsen vil jeg endnu kun denne Gang anmærke, at det vel var bedre, hvis Halloges Bardesang blev reciteret ved Harpen, end sunget. Naar man ikke forstaaer Alt, hvad han siger, svækker og standser det lange Ophold Handlingen.

Oehl's Erindringer, II, 1850, Side 116 (see Trag. Dram. II, Side 275).

Samme Skrift, III, Side 82:

— — digtede jeg i Vinteren 1813—14 Hagbarth og Signe, et Sidesykke til Arel og Balborg. Uagtet de ligne hinanden deri, at begge ere nordiske Kærlighedstragødiere, temmelig korte, uden Episoder, med Tidens, Stedets og Handlingens Eenhed, søgte jeg dog i det Væsenlige at tegne disse Billeder meget forskielligt: Arel og Balborg i den christelige Middelalder, Hagbarth og Signe i det nordiske Hedenstids Aand; begge naturligviis idealiserede, og med Præget af Digterens eget Hierte, Phantasi og Tanke. Den med Tapperhed og Forvovenhed forbundne Kærligheds Videnskab, der flaaer pludselig ned i Hagbarths og Signes Hierte, og giver dem Mod til at vove Livet og med Heltetrods at taale Døden for hinanden, var Gienstand for det ene Stykke; den af Christendommen mildnede Følelse, styrket af Aar fra Barndommen af, der har bragt Troskabens og Hengivenhedens Blomst til Modenhed i Arels og Balborgs

Hierter, er Gienstand for det andet. Saaledes ligner Hagbarth og Signe et Natstykke med Graner over Afgrunden, hvor Maanen bliver til Syne, og skjuler sig igien bag flygtige Skyer; Axel og Balborg et mildt Maleri af blomstrende Natur i Aftenrøden. — I den Tid, jeg havde skrevet Smaastykker og Synge-spil, var Ingemann fremtraadt, havde erhvervet vel-fortient Bifald for sine lyriske Digte; ogsaa beundrede Publicum hans Masaniello og Blanca. Den Sidste havde gjort Furore. Hagbarth og Signe gjorde dog ogsaa Lykke.

Bemærkninger til Hagbarth og Signe:

Side 165, Linie 12 ff.:

Vi slaae med vore Sværde osv.]

Disse Linier ere væsentlig Reminiscenser af Krake-maalet eller Lodbrogsvadet. — Svólnirs (Odins) Hatte er Hjelmene; Skedeluen Sværdet.

— 173, — 16:

Lavard, Kong Hagbarth! Hil dig.]

Lavard er: Herre! min Herre!

— 230, — 20:

Ja, det er Freias Hof.]

Digteren tilføier den Anmærkning: „Drion“.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Originalen:

Side 151, Linie 1: *Personerne.*] = B; mangler i A.

— 155, — 4: *Danske*] = C; A: *Dansker*

— —, — 5: *stærkere*] = B; A: *mere stærke*

- Side 158, Linie 20: Aukthors] = C; A: Odins
 — —, — 22: Gudens] = C; A: Aukthors
 — 159, — 26: Hamund] = B; A: mig
 — 160, — 19: Hagbarth.] = B; A: Hagbarth
 (heftig).
 — —, — 25: Hamund.] = B; A: Hamund (smilende).
 — —, — 30: ryster hans Haand.] = B; A: (tager hans Haand venligt, men med Selvfølelse).
 — 161, — 3: Hamund.] = B; A: Hamund (ryster hans Haand).
 — 162, — 1: Hamund.] = B; A: Hamund (leende).
 — —, — 23-24: Trofasthed. | Han har fun] = C; A: Trofasthed.

(Med dyb Følelse.)

Et Aar har Solen seet hans stille Rummer.

Han har fun

- —, — 32: uforstaaet Ild til dette Hierte] = B; A: uforstaaede Taarer i mit Die
 — 163, — 25: Forfynder] = B; A: Fast røber
 — —, — 26: Ulger.] = B; A: Ulger (i en stræng Tone).
 — —, — 28: Alf.] = B; A: Alf (forundret).
 — 164, — 23: rigtigt] = B; A: rigtig
 — 165, — 3: Bragemaal] = B; A: Bragemaal
 — —, — 9: Han slaaer] = B; A: Han hopper og slaaer
 — 166, — 4: Du gif og grubled] = B; A: Du græd heroppe
 — —, — 6: det] = C; A: dem
 — 167, — 1: ham] = B; A: sig

- Side 167, Linie 13: halvt] = C; A: halv
 — 168, — 27: Hagbarth.] = B; A: Hagbarth
 (rødmende).
 — 169, — 14: Hagbarth.] = B; A: Hagbarth
 (foragtelig).
 — — — 15: sluppet = C; A: sluppen
 — —, — 20: Jil] = C; A: Styrt
 — 170, — 3: Det er usfelt] = B; A:
 Det er ærligt
 Ut kæmpe med Fornærmeren, men usfelt
 — —, — 14: faaer] = B; A: har
 — 172, — 9: Hagbarth.] = B; A: Hagbarth
 (ærbødig).
 — —, — 10: Ja, Dronning Bera] = C; A: Ja,
 gode Dronning
 — 173, — 22-23: Hagbarth | med] = B; A: Hag-
 barth (bevæget med
 — 175, — 13: efter Signe.] = C; A: efter Signe, med
 en mild Stemme.)
 — —, — 28: Hamund.] = C; A: Hamund (lune-
 fuld).
 — 176, — 1: Hagbarth.] = B; A: Hagbarth
 (sukker).
 — —, — 17: Hagbarth.] = C; A: Hagbarth
 (forlegen).
 — 178, — 20: Hagbarth.] = B; A: Hagbarth
 (syrig bevæget).
 — —, — 24: Ulf.] = B; A: Ulf (alvorlig og mørk).
 — —, — 26-27: Bautasteen; | Lov mig] = B; A:
 Bautasteen. | (venlig og stærk.) | Lov mig
 — —, — 29: Hagbarth.] = B; A: Hagbarth
 (trykker hans Haand).

- Side 180, Linie 16: *Signe*] = B; A: *Signe* (smilende.)
 — —, — 18: *Rinda*] = B; A: *Rinda* (sukkende.)
 — 181, — 15: *J Sandhed*] = C; A: *Ulvorlig*
 — —, — 20: *falden*] = B; A: *faldet*
 — —, — 28: *falden*] = C; A: *faldet*
 — 182, — 7: *dereð*] = B; A: *fine*
 — —, — 16: *Baldur ynder*] = B; A: *Thor ledsager*
 — —, — 25: *hanð*] = B; A: *fin*
 — 184, — 5: *høit i Verað*] = B; A: *høit Verað*
 — —, — 19: *Folkvangur*] = B; A: *Ulfader*
 — —, — 22: *Taagerne*] = B; A: *Dunkelhed*
 — —, — 27: *trued*] = B; A: *traadte*
 — 185, — 2: *Markens Ux*] = B; A: *Engens Siv*
 — —, — 9: *Vi vandred tidt ij* = B; A: *Tit vandred vi i*
 — —, — 10: *mørkebrune*] = B; A: *dunkelbrune*
 — —, — 15: *Skyn Ulfð, Gyritheð Ulander*] = B;
 A: *Skv to armindsløngte Skygger*
 — —, — 16: *ij* = B; A: *mod*
 — 186, — 7: *Leg*] = B; A: *Spil*
 — —, — 10: *Hovedhaar*] = C; A: *reiste Loffer*
 — —, — 11-12: *en vild Bersærk | Bendt Sværdet draget mod sin egen Indvold*] = B; A: *en Tiger brudt | De svage Stænger, herier om i Landet*
 — 187, — 11: *Landsløgtigheden*] = B; A: *Glendigheden*
 — —, — 29: *Til Skotland, hvor man agter Skialdene*] = B; A: *Til Jøland, til det ædle Digterland*
 — 188, — 12: *Forbittrelsen*] = B; A: *Fortvivlelsen*
 — 189, — 18: *mere*] = B; A: *meer da*
 — 190, — 5: *nødvendigt*] = B; A: *nødvendig*

Side 190, Linie 18: en Urnes Fryd] = B; A: en huellig
Glæde

— —, — 19: paa] = B; A: i

— —, — 24: stolte] = C; A: ædle

— —, — 30: ad] = B; A: af

— 191, — 2-4: en saadan Ulv? | Signe fatter sig. |
Tilgiv en Søsters Sorg] = B; A:

en saadan Ulv?

Har Ulven Taarer, Signe?

Signe (fatter sig).

Tilgiv, Konge,

En Søsters dybe Sorg

— 192, — 9: Signe.] = C; A: Signe (rødmende).

— —, — 12: Gran] = B; A: Fjrr

— —, — 13: paa den golde Klippe] = C; A: ved
det golde Bergen

— —, — 15: mørke, stille] = B; A: dunkle, folde

— —, — 26: Hagbarth.] = C; A: Hagbarth
(med stigende Følelse.)

— 193, — 9: blænder] = C; A: blinder

— —, — 12: Signe.] = C; A: Signe (bevæget).

— —, — 29: Hagbarth.] = C; A: Hagbarth
(nedslaaet).

— 194, — 3: Hagbarth.] = C; A: Hagbarth
(fyrrig.)

— —, — 10: Om] = C; A: Paa

— —, — 28: mindste Grund] = B; A: al Anledning

— —, — 29: Kamp] = B; A: Drlov

— —, — 30: unde] = B; A: give

— 195, — 10: mit Leide] = B; A: min Leide

— —, — 24: af Fiendehaand] = B; A: af selv min
Fiende

- Side 196, Linie 29: Hadet] = B; A: Fjrrrenø
 — —, — 31: Fiff] = B; A: Skælfiff
 — 197, — 25: Ei Skinnet kan bedrage den Erfarne.]
 = C; A: Ei Skin bedrager den Erfarne, Ulger!
 — 199, — 2: Af Intet roffes.] = B; A: Ut intet røbe!
 — —, — 10: roffe] = B; A: vafle
 — —, — 23: vilden] = B; A: vilde
 — 200, — 7: Hun sønderriver Krandsen.] = B; A:
 (Hun sønderplukker Krandsen med stirrende Laareblif.)
 — 202, — 3: i et saadant Træ] = B; A: i en saa-
 dan Stamme
 — 204, — 16: D, nei] = B; A: D aldrig
 — 205, — 12: Biælfhallen] = B; A: Baabenhallen
 — 206, — 1: den] = B; A: de
 — —, — 3: ham.] = B; A: ham rørt.)
 — —, — 5: Hamund.] = B; A: Hamund (smertelig hæftig.)
 — — — 7: Hagbarth.] = B; A: Hagbarth
 (bedende.)
 — —, — 15: Alvorligt] = C; A: Alvorlig
 — 207, — 4: vor] = B; A: min
 — —, — 5: Lige meget] = C; A: Lad saa være
 — 209, — 24: det] = B; A: den
 — 211, — 6: folde Trøst. Syng] = C; A:
 folde Trøst og tomme Taler.
 Det river Saaret op, men Smerten kildrer
 Og ffynder Døden frem. Syng
 — —, — 24: Men] = B; A: Nu
 — 212, — 11: Frei] = C; A: Thor
 — —, — 20: var] = B; A: er
 — 213, — 10: fun] = B; A: Dig

- Side 213, Linie 12: Normand] = B; A: Norff
- 215, — 1: Af os forstaaer slet Ingen Lægekunsten] = B; A: Af os veed ingen ret Saarlægekunsten
- —, — 8: Bagt] = B; A: Skilvagt
- —, — 23: farligt] = C; A: farlig
- —, — 24: Hagbarth.] = B; A: Hagbarth (sukker med Omhed).
- —, — 27: Signe.] = B; A: Signe (undseelig).
- —, — 29: Hagbarth.] = B; A: Hagbarth (lægger Haanden paa sit Bryst).
- 216, — 10: Hagbarth.] = B; A: Hagbarth (heftig.)
- —, — 20: Hagbarth.] = B; A: Hagbarth (trykker hendes Haand).
- —, — 21: Hulde] = B; A: Udle
- —, — 22: Signe.] = B; A: Signe (venligt smilende).
- —, — 28: Hagbarth] = B; A: Hagbarth (heftig).
- 217, — 22: hinanden længe.] = B; A: hinanden inderligt).
- —, — 28: Dinene.] = B; A: Dinene med sød Ustydighed).
- 219, — 2: mod dig som en Moder] = B; A: som en Moder mod Dig
- 220, — 12: Min Moder i en saadan Hiertequal] = C; A: Min arme Moder i en saadan Tilstand
- —, — 21: Signe.] = B; A: Signe (med Kraft og Bestemthed).
- —, — 26: Signe.] = B; A: Signe (med Omhed).
- 221, — 3: hinanden; hun kysser ham.] = C; A: hinanden; deres Læber mødes.)

- Side 221, Linie 21: *Ux]* = C; A: *Reger*
 — —, — 28: *fæle, blege Hel]* = B; A: *fæle Been-*
rad Døden
 — 222, — 8: *kæmper]* = B; A: *fægter*
 — —, — 10: *Drabanter]* = B; A: *Kæmper*
 — —, — 23: *Den Normand har en usædvanlig Styrkel*
 = B; A: *Hvad gjør vi nu? Vi har ei flere Baand*
 — —, — 24: *Om selv vi]* = C; A: *Dg hvis vi*
 — 223, — 3-4: *Drabanterne]* = B; A: *Drabanten*
 — —, — 6: *holder vel saa godt]* = C; A: *snører*
vel saa stærkt
 — —, — 8: *vise]* = C; A: *ædle*
 — —, — 9-10: *trøster, som | Husvaler mig i Pinen]*
 = C; A: *trøster, og | Forsøder mig min Marter*
 — —, — 14: *den]* = B; A: *dem*
 — —, — 25: *D, skønne Lof]* = B; A: *D søde*
Loffer
 — —, — 26: *den]* = B; A: *dem*
 — 224, — 4: *Gittret]* = B; A: *Randen*
 — 225, — 12: *grunder.]* = B; A: *grunder bevæget.)*
 — —, — 16: *Skiebne? Glemme ham?]* = B; A:
Skiebne vel? Ham glemme?
 — 226, — 3: *Kongespiir]* = B; A: *stille Spir*
 — —, — 26: *gnider]* = B; A: *river*
 — —, — 28: *skælver]* = B; A: *spræller*
 — 227, — 12: *Ulger.]* = B; A: *Ulger (smertelig).*
 — 228, — 11: *Signe.]* = C; A: *Signe (venlig rørt).*
 — —, — 25: *Signe.]* = C; A: *Signe (henrykt).*
 — —, — 28: *Ulger.]* = B; A: *Ulger (med Id).*
 — 229, — 22: *Høihed.]* = C; A: *Høihed og Følelse.)*
 — 230, — 12: *Ja vist, ja vist]* = B; A: *Jo vist, ja vist*

- Side 231, Linie 3, 16, 21 og 26, Side 232, Linie 9, 16,
23 og 28, Side 233, Linie 6 og 21: Føgden] =
B; A: Fangeføgden
- —, — 13: denne Lof] = B; A: disse Loffer
- —, — 15: Er den, at styrte dig fra Taarnets
Rand] = B; A: Er det at skille Dig ved Mandedrættet
- —, — 22: den Lof] = B; A: de Loffer
- — — 24-25: Dg veed du ei, | Ut den har] = B;
A: Beed Du ei | Ut de har
- 232, — 18: Loffen] = B; A: det
- —, — 20: den] = B; A: Loffen
- 233, — 3: Hampereb] = B; A: Hampesnorer
- 234, — 6: fort] = C; A: blidt
- —, — 22: Hav Tak, du gode Skiald] = B; A:
Kom, gode gamle Skiald
- —, — 24: Du ei formane vil] = C; A: Du vil
ei præke for mig
- —, — 26-27: Nei, fiære Søn! | Jeg synger om
din Sorg, hvor] = C; A:

Nei, min Søn.

Hagbarth.

Ei sætte Stiver til min tunge Frugtgreen
Med stolte Sange, for at hæve den,
Som før, med Wrens lette Grønt i Sky?
Halloge (venlig og med Estertruf).

Jeg synger Dig din Qual, hvor

- 235, — 21: Jo] A: Ja (i B, C og D andre Foran-
dringer).
- —, — 22: Beemod] = B; A: Rummer
- 237, — 19: med Selvsfor[var] = B; A: med svage
Taarer

- Side 238, Linie 13: Hvad eller kommer du, en] = C; A: Eller og Du kommer som en
- —, — 27: Ulger.] = B; A: Ulger (inderlig).
- 239, — 1: Hagbarth.] = B; A: Hagbarth (trækker paa Skuldrene.)
- —, — 8: Ulger] = B; A: Ulgers
- —, — 11: Sværd.] = B; A: Sværd raff og glødende).
- —, — 14: flygte — Men han gjør det ei] = B; A: flygte bort — Men gjør det ei
- —, — 19: du ikke kan forhindre] = C; A: Du ei kan forekomme
- —, — 24: en Mø] = B; A: en Skionhed
- 240, — 14-15: min Død | Kun Borneleg. Jeg venter dig hos Freia.] = C; A:
min Død
- En Biting. Roligt skal jeg vente Dig
Hos Freia, naar jeg veed Du er mig tro.
- 241, — 18: Hagbarth.] = B; A: Hagbarth (smertelig).
- —, — 20: Signe.] = B; A: Signe (modig og raff).
- 242, — 1: Signe.] = B; A: Signe (begeistret).
- —, — 7: svinge] = B; A: nærme
- —, — 8: Hagbarth.] = B; A: Hagbarth (med Taarer).
- —, — 15: Hensfart] = B; A: Hengang
- —, — 20: hende.] = B; A: hende henryft.)
- 243, — 4: med nedslagne Dine] = C; A: med Dinene fæstet imod Jorden

- Side 243, Linie 5: vender sig.] = B; A: vender sig mod Drabanterne.)
- —, — 10: har selv befalt] = B; A: har befalt
- 244, — 7: blev paa Baalet brændt til Afse] = C; A: blev forbrændt af Baalets Flamme
- —, — 16: høit opspilede] = B; A: høitopspilede
- —, — 19: med] = C; A: ved
- —, — 22: deres] A: dens (i B, C og D anden Forandring)
- 245, — 15: med en Egekrands om sit Hoved.] = B; A: med en grøn Krands om sit Hoved. Hun gaar ædelt og langsomt imod sin Moder).
- 246, — 15: aabnes. Da] = B; A: aabner sig. Da
- 247, — 5-6: kan med samme Munterhed | Udholde Følgen] = B; A: veed med samme Munterhed | At taale Følgen
- —, — 10: Vel neppe jeg] = B; A: Jeg neppe vel
- 248, — 1: Forstillelse] = C; A: Forstillelsen
- —, — 3-4: Hisset seer | Jeg Alger] = C; A: Hisset kommer | Alt Alger
- —, — 13: Og har du fuldbragt, hvad jeg dig beføl] = B; A: Har Du udrettet alt hvad jeg befalte
- 249, — 22: Ande] = B; A: Beiret
- 250, — 1: Alger.] = B; A: Alger (med stigende Følelse).
- —, — 11-12: kom | Der er en forfærdelig, uhyre] = C; A: kom der | En lidensfabelig uhyre
- —, — 22: Dattrens] = B; A: Datterens
- —, — 25: med Rolighed] = C; A: med fast Rolighed
- 251, — 13: Kongevældens] = B; A: Gnevældens

- Side 251 Linie 28: hans] = B; A: fit
 — 252, — 14: Nedstammer slikt et Hjerte vel] = C;
 A: Er dette Bryst nedstammet vel
 — —, — 27: Herthadal] = B; A: Hertthedal
 — 253, — 11: Kurve med Linned] = B; A: Linnedkurve
 — —, — 24: Signe.] = B; A: Signe (tager
 hende under Hagen).
 — 254, — 11: Leg] = B; A: Laage
 — 255, — 8-11: Kredsen? | En talrig Skare følger
 ham. | Signe hurtig. | Hvor? hvor?] = C; A:

Kredsen,

Omvunden af din Lof, som Munden kysser?
 Seer Du hvor rank og høi han skrider frem,
 Imellem Hellebarderne som blinke?
 En talrig Mængde følger ham. Seer Du
 Hvor Møer og Qvinder tørre deres Dine,
 Med hvide Duge, holde deres Børn
 I Beiret op, at de skal see ham?

Signe (hurtig).

Hvor?

- —, — 15-16: mine Møer! — Men jeg har Intet
 nydt | I Dag endnu imod den aarle Luft.] = C;
 A: mine Piger. — Men — jeg har ei nydt | Min
 Frokost end — den aarle Luft, den knuger.
 — —, — 25: forst] = C; A: rigtigt
 — 256, — 1: glad] = B; A: med munter Glæde
 — —, — 2: endnu engang ham see] = B; A: see
 ham engang endnu
 — —, — 17: glemmer] = B; A: stikker
 — 257, — 1: Hagbarth.] = B; A: Hagbarth
 (munter og venlig).

- Side 257, Linie 14: Dieblif] = B; A: Diebliffe
 — —, — 21: Fælt] = B; A: skræksomt
 — —, — 22: See] = D; A: Ha
 — —, — 24: Hæsten] = B; A: Dyret
 — 258, — 9 og 26, Side 259, Linie 16 og 28, Side
 260, Linie 20: Drabanten] = B; A: Drabant
 — —, — 13-14: et Spyd] = B; A: en Stage
 — 259, — 4: hos Freia] = D; A: fra Himlen
 — —, — 9: nei, som en Tyv] = B; A: Nei, som
 Tyv
 — 260, — 5: Høieløftet] = B; A: Høiløftet
 — —, — 9: Signe; hun er bleg] = B; A: Signe bleg
 — 261, — 3: Frugt] = D; A: Følger
 — —, — 13: Forenet ham med Signe] = C; A:
 Foreent ham med sin Signe
 — —, — 28: død] = C; A: dødt
 — 262, — 25: Alger.] = B; A: Alger (med qvalt
 Stemme.)
 — —, — 28: Bera.] = B; A: Bera (undertrykker
 sin Følelse med Værdighed).
 — 263, — 4: Danemark] = C; A: Dannemark
 — —, — 7: Bera.] = B; A: Bera (fatter sig, og
 siger til de Omkringstaaende med en blid Stemme).
 — —, — 13: Begges] = B; A: deres
-

Rettelser.

Side 105, Linie 2 (og det tilsvarende Sted i Varianterne): hurtigt
læs hurtigt

— 207, — 7: oß! læs oß.

